ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဧကနိပါတ်

၁။ ပဌမဝဂ်

၁။ လောဘသုတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝ။ **ဘဂဝတာ**၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ **ဧကမဲ့** ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ (လ) အနာဂါမိတာယာ'တိ၊ အနာဂါမိတာယ' ဟူသော။ **ဧတံ**၊ ဤသုတ်ကို။ **ဝုတ္တံ**၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ရှင်းလင်းချက်

[ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ-ဟူသောဝါကျဖြင့် ဤသုတ်သည် ဘုရားဟော ဖြစ်ကြောင်း လုံလောက်ပြီမဟုတ်လော။ ဘာကြောင့် ဝုတ္တမရဟတာ-ဟူသော ဝါကျကို ထပ်၍ မိန့်တော်မူအပ်ပါသနည်း။ (မေး)

ဤဣတိဝုတ်ပါဠိ၌ ပါရှိသမျှသုတ်တို့သည် ဘုရားဟောမှ ဘုရားဟောပါ။ အရှင်သာရိ-ပုတ္တရာစသော သာဝကများ ဟောအပ်သော သာဝကဘာသိတ မဟုတ်ပါဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်တာ အမှန်ပါ၊ ဘုရားရှင်မှ တစ်ပါး အခြားတစ်ဦး တစ်ယောက်ထံမှ ကြားခဲ့တဲ့ သုတ်မဟုတ်ပါ - ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်းကောင်း သိစေလိုသောကြောင့် နှစ်ဝါကျ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ (ဖြေ)]

ဘဒ္ဒန္တ ။ ။ နှစ်ဝါကျဟောခြင်းနှင့်စပ်၍ ရှင်းလင်းချက်များစွာ ရှိသေး၏။ အဌကထာ ရှုလေ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ကေဝမ္မံ၊** ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော တစ်ခုသော သဘောတရားကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့် ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ **ဝေါ**၊ သင်တို့အား။ အနာဂါမိတာယ၊ အနာဂါမ် ဖြစ်ဖို့ရန်အတွက်။ **ပါဠိဘော-ဝေါ**၊ အာမခံ၏။ ဝါ၊ အာမခံပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ဧကဝမ္မံ၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့်ကြရမည်နည်း။ **ဘိက္ခဝေ**၊ တို့။ **လောဘံ**၊ လိုချင်မက်မောတတ်သော။ ဧကဝမ္မံ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော တစ်ခုသော သဘောတရားကို။ **ပဇဟထ**၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အနာဂါမိတာယ၊ အနာဂါမ်ဖြစ်ဖို့ရန်

ဧကဝမ္မံ။ ။ ဧကသဒ္ဒါ သခ်ိယမေဝ ဒဠ္ဍဗ္ဗော-နှင့်အညီ ဧကသဒ္ဒါ-တစ်ဟူသော သင်္ချာဝါစက။ ဓမ္မသဒ္ဒါ ဣဓာပိ သဘာဝေါ-နှင့်အညီ ဓမ္မသဒ္ဒါ သဘာဝဝါစက။ ဧကဝမ္မန္တိ ဧကံ သံကိလေသသဘာဝန္တိ အတ္ထော-နှင့်အညီ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော တစ်ခုသော သဘောကို ဟု အနက်ပြန်ဆိုသည်။

ဝေါ ဘိက္ခဝေ။ ။ တရားဟောရမှာ မဟောသေးဘဲ ဘိက္ခဝေ-ဟု ခေါ်တော်မူခြင်းသည် တရားနာပရိသတ်တို့ကို သတိပေးသည့်အနေဖြင့် ခေါ်တော်မူခြင်းတည်း။ (ဋ္ဌ။) ဝေါ-သည် ပဌမာ, ဒုတိယာ, စတုတ္ထီ, သာမိအနက်တို့ကို မဟော၊ သမ္ပဒါန်အနက်ဟော သမ္ပဒါနဝါစက။

ပါဠိဘောဝေါ။ ။ ဌေချေးဌားသူ မြီစားကို အကြောင်းပြု၍ မြီရှင်ဌေရှင်ကို အာမခံသူ၊ မြီရှင် ဌေရှင်ကို အကြောင်းပြု၍ မြီစား ဌေချေးဌားသူအတွက် အာမခံသူ တာဝန်ယူသူကို ပဋိဘူ-ဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ထို့အတူ ဘုရားရှင်သည်လည်း ကာမရာဂကို ပယ်စွန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အနာဂါမ်ဖြစ်ရန် တာဝန်ခံသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်လည်း ပဋိဘူ-ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပါဠိဘောဝေါတိ ပဋိဘူ၊ သော ဟိ အရဏဿ ပဋိစ္ဆ ဓနိကဿ ဓနိကံ ပဋိစ္ဆ အရဏကဿ ပဋိနိဓိဘူတော ဓနိကဿန္တကဿ တတော ဟရဏာဒိသခ်ိတေန ဘုဇ္ဇနေန ဘောဝေါတိ ပဋိဘောဝေါ၊ ပဋိဘောဝေါ ဧဝ ပါဠိဘောဝေါ" ဟု မိန့်ပြီ။ (ဋ္ဌ၂၃၆)

လောဘံ ဘိက္ခဝေ။ ။ နောက်တပ် လောဘံ ဘိက္ခဝေ-ဟုခေါ်တော်မူခြင်းသည် ရှေးရှုနားထောင် နားစွင့်နေသော ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကတို့အား ထိုတရားတော်၌ ရှိသေလေးစားစေရန် ဖြစ်သည်။ အာဒရဇနနတ္ထံ။ (ဋ္ဌ၂၃၈)

ဧလောဘံ ပဇဟထ။ ။ လောဘံ ပဇဟထ-ဖြင့် ပဟာနပရိညာ-ကို တိုက်ရိုက်သိစေသည်။ ထို ပဟာနပရိညာ-သည် တီရဏပရိညာ၌ တည်သောကြောင့် တီရဏ

အတွက်။ ပါဠိဘောဂေါ၊ အာမခံ၏။ ဝါ၊ အာမခံပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ 'ယေန လောဘေန လုဒ္ဓါသေ (လ) ဣမံ လောကံ ကုဒါစန'န္တိ၊ ကုဒါစနံ-ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယေန လောဘေန လုဒ္ဓါသေ··ဂါထာအနက်

ယေန လောဘေန၊ အကြင်လောဘဖြင့်။ **လုဒ္ဓါသေ**၊ တပ်မက်ကြကုန်၏။ လုဒ္ဓတ္တာ၊ တပ်မက်ကုန်သောကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ **ဒုဂ္ဂတိ**၊ မကောင်းသောသူတို့၏ လားရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကြကုန်၏။

ပရိညာနှင့် မကင်းနိုင်။ တီရဏပရိညာသည်လည်း ဉာတပရိညာ၌ တည်သောကြောင့် ဉာတပရိညာနှင့် မကင်းနိုင်။ ထို့ကြောင့် ပရိညာသုံးပါးလုံးကို သိစေသည်-ဟုဆိုအပ်၏။ ပရိညာသုံးပါးအထူးကို ၄-နှာ ၅၀-၌ ရှု။

ဂါထာနှင့်စပ်၍ရှင်းလင်းချက်

လုဒ္ဓါသေ။ ။ လုဒ္ဓါသေ၌ သေကား နိပါတမတ္တဖြစ်၍ တပ်မက်ကုန်၏ဟူ၍ရင်း၊ တပ်မက်ကုန်သောဟူ၍ရင်း နှစ်နက် ပေးနိုင်သည်။ ဒုတိယအနက်ကား သတ္တာ၏ ဟေတုမန္တဝိသေသနတည်း။ ထို့ကြောင့် ၄-၌ လုဒ္ဓတ္တာဟု ဖွင့်ဆိုသည်။ လောဘဖြင့် ရှုပါရုံစသော အာယတန ၁၂-ပါးတို့၌ တပ်မက်မောသောကြောင့် သုစရိုက်တို့ကိုတော့ မပြု။ ဒုစရိုက်တို့ကိုသာ ဆည်းပူးပြုကျင့်လျက် အာယတန ၁၂-ပါးတို့၌ ကပ်ငြိတွယ်တာ တတ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို သတ္တ-သတ္တဝါ ဟု ခေါ်ဆိုကြသည် ဟူလို။

ဒုဂ္ဂတိ။ ။ ဒုဂ္ဂတိ ၌ ဒုအရ မကောင်းသောသူတို့ကို အချို့နေရာ၌ ဖွင့်ဆိုသော်လည်း ဤ၌ ဒု-ကို ဒုက္ခသ-ဟုဖွင့်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ရာ တည်ရာဖြစ်သော ငရဲ တိရိစ္ဆာန် ပြိတ္တာတို့ကို ဒုဂ္ဂတိ-ဟု ဆိုလိုသည်။ ဂါထာရှေ့ထက်ဝက်၏ ဆိုလိုရင်းကား အာယတန ၁၂-ပါးတို့၌ လောဘဖြင့် တပ်မက်တွယ်တာ ကပ်ငြိသော သတ္တဝါတို့သည် ငရဲစသော ဒုဂ္ဂတိဘုံဌာနသို့ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ရောက်ကုန်ကြသည် ဟူလို။

ဝိပဿိနော၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် ရှုမြင်ကုန်သော သူတို့သည်။ **တံ လောကံ**၊ ထိုလောဘကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ **အညာယ**၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာဟု ဆိုအပ်သော ပညာဖြင့် သိ၍။ **ပဇဟန္တိ**၊ ပယ်စွန့်ကုန်၏။ **ပဟာယ**၊ ပယ်စွန့်၍။ **ဣမံ လောကံ**၊ ဤလောကသို့။ **ကုဒါစနံ**၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ **ပုန**၊ နောက်ထပ်။ **န အာယန္တိ**၊ မလာတော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ (ပိ-ဖြင့် ဆိုအပ်လတ္တံ့သော သုတ်တို့၏ အနက်ကို ပေါင်း၏။) ဘဂဝတာ၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ ပဌမံ။

၂။ ဒေါသသုတ်

၂။ ဧကမန္တံ ဘိက္ခဝေ ပဇာထ (လ) အနာဂါမိတာယာ'တိ၊ အနာဂါမိတာယ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော

တံ ဧလောတံ သမ္မဒညာယ။ ။ ထိုလောဘကို မှန်ကန်စွာ သင့်သောအကြောင်း ယုတ္တိဖြင့်သိ၍။ ဝါ၊ ပရိညာသုံးပါးတည်းဟူသော ပညာဖြင့်သိ၍-ဟု ၌နှင့်အညီ အနက်ပြန်ဆိုလေ။ သမ္မာ-သည် အဝိပရီတဝါစက။ အညာယကား အာပုဗ္ဗ ဉာဏာတ်၊ တွာပစ္စယန္တ။

ပဇဟန္တိ ဝိပဿိနော။ ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်သော ယောဂီတို့သည် ကာမရာဂမှ ကြွင်းကျန်သော သဟဇေဟ၌, ပဟာနေက၌ အားဖြင့် အလားတူ အဆင့်တူဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကိုလည်း ဝိပဿနာဉာနပုဗ္ဗင်္ဂမအနာဂါမိမဂ်ဖြင့် နောက်ထပ် မိမိသန္တာန်၌ ပေါ်ပေါက်လာခွင့်မပေးဘဲ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ရှားပစ်ကြ၏။ (၆၊၄၁)

ပဟာယ န ပုနာယန္တိ၊ ဣမံ ဧလောကံ ကုဒါစနံ ။ ။ ယင်းသို့ ပယ်ပစ်လိုက်သည့်အတွက် ဤကာမဘုံ ကာမဓာတ်သို့ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် တခါတရံမျှပင် နောက်ထပ် မရောက်လာကြတော့ပေ။ (၆၊၄၂)

ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ဧကံ**၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကို။ **ပဇဟထ**၊ ပယ်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အနာဂါမိတာယ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ဖို့ရန်။ ပါဋိဇ္ဈောဝေါ၊ အာမခံတည်း။ ဝါ၊ အာမခံ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ကတမံ၊ အဘယ်သို့သော။ **ဧကဓမ္မံ**၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကိုနည်း။ **ဘိက္ခဝေ**၊ တို့။ **ဒေါသံ**၊ အမျက်ဒေါသ ဟူသော။ **ဧကဓမ္မံ**၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော တစ်ခုသော သဘောကို။ **ပဇဟထ**=သမုစ္ဆိန္နထ၊ အကြွင်းမဲ့ စွန့်ပယ်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အနာဂါ-မိတာယ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ဖို့ရန်။ ပါဋိဇ္ဈောဝေါ၊ အာမခံတည်း။ ဝါ၊ အာမခံ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ 'ယေန ဒေါသေန ဒုဋ္ဌာသေ (လ) ဣမံ လောကံ ကုဒါစန' န္တိ၊ ကုဒါစနံ-ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ထည့်) ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (သင်္ဂီတိကာရကတို့၏ လက်ရာ ဥပနိဗန္ဓဂါထာမဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသိတ- ဂါထာ-ဟူလို။)

ရှင်းလင်းချက်

ဒေါသံ ဘိက္ခဝေ ဧကဓမ္မံ ပဇဟထ ။ ။ အနတ္ထံ မေ အစရိ-စသည်ဖြင့် ၉-ပါး၊ အတ္ထံ မေ နာစရိ-စသည် ဖြင့် ၉-ပါး၊ ခလုတ်တိုက်ခြင်း, နေပူ မိုးရွာခြင်းကို အဓိပ္ပါယ်မရှိ အမျက်တွက်ခြင်းဟူသော အဌာနကောပ၊ ပေါင်း ၁၉-ပါးသော ဒေါသ တို့အနက် တစ်ခုခုသော အမျက်ဒေါသကို ဤ၌ ယူလေ။ (၆၊၄၂)

ယေန လောဘေန လုဒ္ဓါသေ-ဂါထာမှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ တစ်နည်းပြောင်း၍ ယေန ဒေါသေန ဒုဋ္ဌာသေ-ဂါထာကို အနက်ပြန်ဆိုလိုက်သည်။

ယေန ဒေါသေန ဒုဋ္ဌာသေ–ဂါထာအနက်

ယေန ဒေါသေန၊ အကြောင် အမျက်ဒေါသသည်။ ဒုဋ္ဌာသေ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်၏။ ဒုဋ္ဌတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ရာတည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ရောက်ကြကုန်၏။ ဝိပသိနော၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုကုန်သော ယောဂီတို့သည်။ တံ ဒေါသံ၊ ထို အမျက်ဒေါသကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ဝါ၊ နည်းမှန်လမ်းမှန်ဖြင့်။ အညာယ၊ ဉာတ ပရိညာ တီရဏပရိညာပညာဖြင့် သိ၍။ ပဇဟန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ကုန်၏။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမဘုံ ကာမဓာတ်သို့။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ နပုနာယန္တိ၊ တစ်ဖန်ပြန်မလာရောက်တော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ ဒုတိယံ။

၃။ မောဟသုတ်

၃။ ဘဂဝတာ၊ ရှေ့ဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည် (ပ) အာမခံပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကိုနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မောဟံ၊ အာရုံ၏ သဘာဝအမှန်ကို မသိတတ် တွေဝေတတ်သော။ ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အနာဂါမိတာယ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ဖို့ရန်။ ပါဋိဇ္ဈောဝေါ၊ အာမခံ၏။ ဝါ၊ အာမခံပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ (မေသုတံ- ပြန်စပ်သည်။)

တတ္ထ၊ ထိုမောဟသုတ်၌။ 'ယေန မောဟေန မူဠှာသေ (လ) ဣမံ လောကံ ကုဒါစနံ' ဣတိ၊ ကုဒါစနံ-ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ထည့်) ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

ယေန မောဟေန မူဠှာသေ–ဂါထာအနက်

ယေန မောဟေန၊ အကြောင်မောဟဖြင့်။ မူဠှာသေ၊ အာရုံ၏ သဘာဝအမှန်ကို မသိ တွေဝေကြကုန်၏။ မူဠှတ္တာ၊ မသိကြ တွေဝေကြသောကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ဖြစ်ရာတည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေသောအားဖြင့် ရောက်ကြရကုန်၏။ ဝိပသိနော၊ ရူပ်နာမ်ဓမ္မ ဥပါဒါနက္ခန္ဓကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်သော ယောဂီတို့သည်။ မောဟံ၊ အာရုံ၏ သဘာဝအမှန်ကို မသိ တွေဝေမှုကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ အညာယ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာ ပညာအားဖြင့်သိ၍။ ပဇဟန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်စွန့်ကုန်၏။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမလောက ကာမဓာတ်သို့။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ န အာယန္တိ၊ မလာရောက်တော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ စသည် ပေးမြ။ တတိယံ။

၄။ ကောသေုတ်

၄။ ဘဂဝတာ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည် (ပ) အာမခံပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကိုနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကောမံ၊ စိတ်ဆိုးခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်းဟူသော။ ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုတည်းသော သဘောတရားကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အနာဂါမိတာယ၊ အနာဂါမ်အဖြစ် အလို့ငှာ။ ဝါ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ဖို့ရန်။ ပါဋိဇ္ဈောဂေါ၊ အာမခံတည်း။ ဝါ၊ အာမခံပုဂ္ဂိုလ် တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ (မေသုတံ- ပြန်စပ်။)

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုကောသေတ်၌။ 'ယေန ကောဓေန ကုဒ္ဓါသေ (လ) ဣမံ လောကံ ကုဒါစနန္တိ၊ ကုဒါစနံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။

ယေန ကောဓေန ကုဒ္ဓါသေ–ဂါထာအနက်

ယေန **ကောဓေန**၊ အကြင် အမျက်ဒေါသဖြင့်။ ကုဒ္ဓါသေ၊ အမျက်ထွက်ကြကုန်၏။ ကုဒ္ဓတ္တာ၊ အမျက်ဒေါသ ထွက်ကုန်သောကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ဖြစ်ရာတည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေသောအားဖြင့် ရောက်ကြကုန်၏။ ဝိပသိနော၊ ရူပ်နာမ်မမ္မဥပါဒါနက္ခန္ဓကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်သော ယောဂီတို့သည်။ တံ ကောဓံ၊ ထိုအမျက်ဒေါသကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်သော အကြောင်းယုတ္တိဖြင့်။ ဝါ၊ မှန်ကန်စွာ။ အညာယ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာ ပညာဖြင့်သိ၍။ ပဇဟန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ကုန်၏။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဣမံ၊ ဤကာမဘုံ ကာမဓာတ်သို့။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ န အာယန္တိ၊ မလာရောက်တော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ စသည် ပေးမြ။ စတုတ္ထံ။

၅။ မဏ္ဍသုတ်

၅။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ-စသည် ပေးမြ။

ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ဧကမ္ပိ၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကိုနည်း။

မှတ်ချက် ။ ။ ကောဓ-အရ ဒေါသ-ပင်ရ၏။ ဒေါသ-သုတ်နှင့် ထူးမခြားပင်။ သို့သော် ကောဓ အမည်ဖြင့် ဟောမှ သိမည့် ဝေနေယျတို့အတွက် ထပ်မံ ဟောတော်မူသည်။ (၆၊၄၆)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **မက္ခံ**၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော။ ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကို။ ပဇဟထ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရား သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အနာဂါမိတာယ၊ အနာဂါမ်အဖြစ် အလို့ငှာ။ ဝါ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ဖို့ရန်။ ပါဠိဗောဓေါ၊ အာမခံတည်း။ ဝါ၊ အာမခံပုဂ္ဂိုလ် တည်း။

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုမက္ခသုတ်၌။ 'ယေန မက္ခေန မက္ခာသေ (လ) ဣမံ လောကံ ကုဒါစနံ'ဣ၊ ကုဒါစနံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောကြားတော်မူအပ်၏။

ယေန မက္ခေန မက္ခာသေ–ဂါထာအနက်

ယေန မက္ခေန၊ အကြင်သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော ဒေါမနဿ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်။ မက္ခာသေ၊ သူတစ်ပါးကျေးဇူးကို ဖျက်ဆီးကုန်၏။ မက္ခိတတ္တာ သူတစ်ပါးကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သောကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါ တို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ဖြစ်ရာတည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေသောအားဖြင့် ရောက်ကြကုန်၏။ ဝိပဿိနော၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်သော

မက္ခံ ။ ။ မက္ခဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ဒေါမနဿဝေဒနာနှင့် တကွဖြစ်သော ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဒေါသသမ္ပယုတ္တ ဓမ္မပင်တည်း။ ဝါ၊ ဒေါမနဿသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သူတစ်ပါး ကျေးဇူးကိုသာ ဖျက်ဆီးသည် မဟုတ်၊ မိမိ, သူတပါး နှစ်ဦးသားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဖျက်ဆီး၏။ သို့သော် သူတစ်ပါးဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီးသဘောဖြင့် ပြုအပ် ဖြစ်စေအပ်သော တရားဖြစ်ခြင်းကြောင့် မက္ခန္တိ ပရဂုဏမက္ခနံ-ဟု ဖွင့်ဆိုသည်။ လက္ခဏာအားဖြင့်လည်း 'ပရဂုဏမက္ခနလက္ခဏော' ဟုမိန့်တော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌ မက္ခာသေ-ပုဒ်ကိုလည်း ပရေသံ ဂုဏာနံ မက္ခိတာရော-ဟူ၍ဝင်း၊ တတော ဧဝ အတ္ထနောပိ ဓံသိတဂုဏာတိအတ္ထော-ဟူ၍ဝင်း နှစ်မျိုးရအောင် ဖွင့်ဆိုလေသည်။

ယောဂီတို့သည်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထို သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော မဂ္ဂကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ဝါ။ သင့်သော အကြောင်း ယုတ္တိဖြင့်။ အညာယ၊ ဉာတ ပရိညာ တီရဏပရိညာပညာဖြင့် သိ၍။ ပဟာယ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ခြင်း ကြောင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမဘုံ ကာမဓာတ်သို့။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ န အာယန္တိ၊ မလာရောက်တော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ပဌမံ။

၆။ မာနသုတ်

၆။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ-စသည် ပေးမြ။

ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုသော သဘောတရားကိုနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **မာနံ**၊ မောက်မာထောင်လွှားခြင်းဟူသော။ ဧကဓမ္မံ၊ တစ်ခုသော တရားသဘောကို။ ပဇဟထ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရား သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အနာဂါမိတာယ၊ **အနာဂါမ်**အဖြစ်အလို့ငှာ။ ဝါ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ဖို့ရန်။ ပါဠိဘောဂေါ၊ အာမခံတည်း။ ဝါ၊ အာမခံပုဂ္ဂိုလ် တည်း။

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ 'ယေန မာနေန မတ္တာသေ (လ) ဣမံ လောကံ ကုဒါစန'န္တိ၊ ကုဒါစနံ-ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ထည့်) ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။

မာနဆယ်ပြား ၉-ပါး။ ။ မာနသည် သေယျမာန်, သဒိသမာန်, ဟီနမာန်-ဟု မူလအနေဖြင့် ၃-မျိုး။ ထိုသုံးမျိုးသည်ပင် တစ်မျိုးတစ်မျိုး၌ သေယျ, သဒိသ, ဟီန-ဟုသုံးမျိုးစီ ထပ်မံပြားသောကြောင့် ၃×၃=လီ ၉-အရ ၉-မျိုးပြား၏။ (၆၊၄၇)

အနာဂါမ်အမျိုးအစား ၅-ပါး။ ။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ အသီးသီး ပဋိသန္ဓေနေမှုကို အကြောင်းပြု၍ အဝိဟာ-အနာဂါမ်, အတပ္ပါအနာဂါမ်, သုဒဿာအနာဂါမ်, သုဒဿီအနာဂါမ်, အကနိဋ္ဌအနာဂါမ်-ဟု ၅-မျိုး။ ထို ၅-မျိုးတွင် ရှေ့လေးမျိုးတို့၌

တစ်မျိုးတစ်မျိုးလျှင် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ, ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ, အသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ, သသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ, ဥဒ္ဓံသောတပရိနိဗ္ဗာယီ-ဟု ၅-မျိုးရှိ၏။ နောက်ဆုံး အကနိဋ္ဌ အနာဂါမ်ဌာနား ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌ အနာဂါမ် မရှိသောကြောင့် လေးမျိုး ရှိ၏။

အဝိဟာအနာဂါမ် ၅-မျိုး၊

အတပ္ပါအနာဂါမ် ၅-မျိုး၊

သုဒဿာအနာဂါမ် ၅-မျိုး၊

သုဒဿီအနာဂါမ် ၅-မျိုး၊

အကနိဋ္ဌအနာဂါမ် ၄-မျိုးသာ (ဥဒ္ဓံသောတမရသောကြောင့်) ဟူလို။

တစ်နည်းအနာဂါမ် ၄၈။ ။ အထက်ပါ အဝိဟာအနာဂါမ် ၅-မျိုး အနက် အသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်၊ သသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်မည်မျှရှိသလဲဟု ထပ်မံ စစ်ကြည့်လျှင် ကပ္ပါတစ်ရာ၏အထက် တစ်ချိန်ချိန် ပရိနိဗ္ဗာန်စံမည့် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ၁, ကပ္ပါနှစ်ရာ၏အဆုံးဌ် ပရိနိဗ္ဗာန်စံမည့် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ၁, ကပ္ပါငါးရာ မပြည့်မီ ပရိနိဗ္ဗာန်စံမည့် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ၁၊ ပေါင်း အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ၃-ယောက်၊ ဥပဟစ္စအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ၁-ယောက်၊ ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ ၁-ယောက်၊ ပေါင်း ၃+၁+၁=၅-ယောက်။ ထို ၅-ယောက်သည် အသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ် ၅-ယောက်လည်း ဟုတ်၏။ သသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ် ၅-ယောက်လည်း ဟုတ်၏။ ထို့ကြောင့် - -

အဝိဟာအနာဂါမ်ကို အသခ်ါရ, သသခ်ါရနှစ်မျိုးဖြင့် စိစစ်ဝေဖန်သောအခါ အထက်ပါအတိုင်း အသခ်ါရ ၅-ယောက်၊ သသခ်ါရ ၅-ယောက် ပေါင်း ၁၀-ယောက် ရှိ၏။ အတပ္ပါ, သုဒဿာ, သုဒဿီ-တို့၌လည်း ၁၀-ယောက် စီပင်ရှိ၏။ နောက်ဆုံး အကနိဋ္ဌအနာဂါမ်ကား ဥဒ္ဓံသောတပုဂ္ဂိုလ်မရနိုင်သောကြောင့် အသခ်ါရ ၄-ယောက်၊ သသခ်ါရ ၄-ယောက် ပေါင်း ၈-ယောက်သာ ရှိ၏။ နောက်ဆုံးခြုံလိုက် လျှင် အဝိဟာစသော ရှေ့လေးဘုံရှိ အနာဂါမ်က ၁၀-ယောက်စီရသောကြောင့် ၄၀၊ နောက် အကနိဋ္ဌ အနာဂါမ်က ၈-ယောက်သာရ၍ ပေါင်း အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄၈-ယောက် ဖြစ်၏။

ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ် ၄-မျိုး

သုဒ္ဓါဝါသအောက်လေးဘုံ၌ နေပြီးနောက် အကနိဋ္ဌဘုံရောက်မှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်တည်း။

ယေန မာနေန မတ္တာသေ–ဂါထာအနက်

ယေန မာနေန၊ အကြောင်မာနဖြင့်။ မတ္တာသေ=မတ္တာ၊ ဇာတိမာန် ပုရိသမာန် ပညာမာန်စသောအားဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပင့်မြှောက်ကာ မူးမေ့နေကြကုန်၏။ မတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ဖြစ်ရာ

သုဒ္ဓါဝါသအောက်သုံးဘုံ၌ နေပြီးနောက် စတုတ္ထသုဒ္ဒါသီဘုံရောက်မှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် ဥဒ္ဓံသောတ နှ အကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်တည်း။

ပဋ္ဌိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် သုဒ္ဒါသီဘုံရောက်နေသော အနာဂါမ်သည် အကနိဋ္ဌဘုံရောက်မှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခဲ့လျှင် နှ ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်တည်း။

သုဒ္ဓါဝါသအောက်လေးဘုံသို့ ပဋ္ဌိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ရောက်လာ၍၊ ထိုရောက်ရာဘုံအသီးသီး၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် နှ ဥဒ္ဓံသောတ နှ အကနိဋ္ဌဂါမီအနာဂါမ်တည်း။

အနာဂါမ် ၅–မျိုးအထူး

အကြောင်အနာဂါမ်သည် အဝိဟာစသော သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေနေ၏။ ထိုအနာဂါမ်သည် မိမိပဋ္ဌိသန္ဓေနေရာဘုံ၏ သက်တမ်းတစ်ဝက်ကို၊ ဝါ၊ သက်တမ်းအလယ်ကို မလွန်ပဲ ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်တည်း။

အကြောင်အနာဂါမ်သည် မိမိပဋ္ဌိသန္ဓေနေရာဘုံ၏ သက်တမ်းထက်ဝက်၊ ဝါ၊ သက်တမ်းအလယ်ကိုလွန်၍ ရဟန္တာဖြစ်ကာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဂါမ်တည်း။

လွန်လွန်ကဲကဲ လုံ့လပယောဂမစိုက်ရဘဲ မငြိုမငြင် အနည်းငယ်သော ဆင်းရဲဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် အသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်တည်း။

လွန်လွန်ကဲကဲ လုံ့လပယောဂစိုက်၍ ငြိုငြင်ဆင်းရဲစွာ ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလျှင် သသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်တည်း။

အဝိဟာဘုံတို့၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ရောက်လာကြသော အနာဂါမ်တို့သည် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ဘဲ ထိုရောက်ရာဘုံ၏ သက်တမ်းရှိသမျှ တည်နေပြီး အကနိဋ္ဌဘုံသို့ ပဋ္ဌိသန္ဓေတည်နေသောအားဖြင့် ရောက်သွားလျှင် ထိုအနာဂါမ်သည် ဥဒ္ဓမသ္သ တဏှာသောတံ ဝဋ္ဋသောတံ မဂ္ဂသောတမေဝဝါတိ ဥဒ္ဓံသောတော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတီတိ အကနိဋ္ဌဂါမိနှင့်အညီ ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီ အနာဂါမ်မည်၏။ (ဋ၊၄၈)

တည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေသောအားဖြင့် ရောက်ကြကုန်၏။ ဝိပသိနော၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ဥပါဒါနက္ခန္ဓကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်သောယောဂီတို့သည်။ တံ မာနံ၊ ထိုထောင်လွှားခြင်းမာန်ကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ဝါ၊ မှန်ကန်သော အကြောင်းယူတို့ဖြင့်။ အညာယ၊ ဥတပရိညာ တီရဏပရိညာ ပညာဖြင့် သိ၍။ ပဇဟန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ကြကုန်၏။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမဘုံ ကာမဓာတ်သို့။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ န အာယန္တိ၊ မလာရောက်တော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ သဗ္ဗပရိညာသုတ်

၇။ 'သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အနဘိဇာနံ (လ) ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယာ'တိ၊ ဒုက္ခက္ခယာယ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသဗ္ဗပရိညာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ရှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

(ဒုက္ခက္ခယာယာတိ-ဟူသောသုတ်အဆုံး ဣတိကို မေ သုတံဝယ် သုတံ၌ ရှေးရှေးသုတ်တို့၌ စပ်၍ အနက်ယောဇနာခဲ့သည်။ ဤသုတ်၌ သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ (လ) ဒုက္ခက္ခယာယာတိ၊ ဒုက္ခက္ခယာယ-ဟူသောဟု ဝုတ္တံဟောတံ၌ ဧတံဝယ် အာကာရဝိသေသနအနေဖြင့် အနက်ယောဇနာသည်။ ဝုတ္တမရဟတာတိ၌ ဣတိကိုလည်း ရှေးရှေးသုတ်တို့၌ နိဒဿနတ္ထ ကြို၍ သုတံ၌ စပ်ခဲ့သည်။ ဤသုတ်၌ ဣတိကို ဝုတ္တံနှင့် တွဲ၍ အာကာရတ္ထ ကြိုပြီးလျှင် သုတံ၌ စပ်ရသည်။ အနက်ဘာန် ကြီးစေရန် နှစ်နည်းပေးလိုက်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ **သင်္ခံ**၊ အလုံးစုံသော တေဘူမကရူပ်နာမ်ဓမ္မသခါရကို။ အနဘိ-ဇာနံ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့်မသိသော်။ **အပရိဇာနံ**၊ ဉာတ ပရိညာ တီရဏပရိညာ နှစ်မျိုးဖြင့် ပိုင်းခြား၍မသိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုပရိညေယျ တေဘူမကရူပ်နာမ်ဓမ္မ၌။ စိတ္တံ၊ မိမိ၏ စိတ်အစဉ်ကို။ အဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်ခြင်းမကင်းစေနိုင်သော်။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းအောင်မပြုနိုင်သော်။ အပ္ပဇဟံ၊ တေဘူမက၌ ပယ်ထိုက်သော ကိလေသာဝဋ္ဋကို မပယ်သော်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခန်းခြင်းငှာ။ အဘာဗွော၊ မထိုက်။

သင်္ခပရိညာသုတ်၌ သိမှတ်စွယ်

သင်္ခံ ဘိက္ခဝေ-၌ သင်္ခသဒ္ဒါသည် အနဝသေသဝါစက-အကြွင်းမဲ့ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤသင်္ခမ္မ မဟုတ်၊ မည်သည့်သင်္ခသဒ္ဒါမဆို အနဝသေသ - အကြွင်းမဲ့အနက်ဟောချည်းတည်း။ ထိုသင်္ခသည် အကျဉ်းအားဖြင့် နိပ္ပဒေသ သင်္ခ, သပ္ပဒေသ-သင်္ခ-ဟူနှစ်မျိုး၊ အကျယ်အားဖြင့် ၁- သင်္ခသင်္ခ၊ ၂- ပဒေသသင်္ခ၊ ၃- အာယတနသင်္ခ၊ ၄-သက္ကာယသင်္ခဟု ၄-မျိုး။

ထိုအကျယ်လေးမျိုးကို အကျဉ်းနှစ်မျိုး၌ သွင်းလျှင် သင်္ခသင်္ခသည် နိပ္ပဒေသသင်္ခ၊ ကျန်သုံးမျိုးသည် သပ္ပဒေသသင်္ခတည်း။ အကျဉ်းနှစ်မျိုး ဖြစ်ဖြစ် အကျယ်လေးမျိုး ဖြစ်ဖြစ် သင်္ခသဒ္ဒါမှန်သမျှ၏ ဟောနက်ကား အနဝသေသ- အကြွင်းမဲ့အနက်ဟောချည်းတည်း။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို သတိရှိစေ။ အနဝသေသ= အကြွင်းမဲ့အနက်ကို ဟောသော်လည်း သင်္ခပုဒ်၏ စပ်ရာ ဝိသေသျကို ကြည့်၍ အနဝသေသကို ခွဲခြားရာ၏။ ဥပမာ - သင်္ခ ရူပ်၊ သင်္ခာ ဝေဒနာ၊ သင်္ခသက္ကာယ ပရိယာပန္နေသု ဓမ္မေသု-ဟူသော ပါဠိတို့၌ ပဌမသင်္ခသည် ရူပ်၏ ဝိသေသန ဖြစ်သောကြောင့် ရူပ်မှန်သမျှ အကြွင်းမဲ့ အကုန် ဟောရကား အနဝသေသဝါစကတည်း။ ဝေဒနာ သညာစသည်ကို မဟောလို့ ဤသင်္ခကို အနဝသေသဝါစကမဟုတ်၊ သာဝသေသသင်္ခဟု မဆိုသင့်။ သင်္ခာ ဝေဒနာ၌ သင်္ခလည်း ဝေဒနာ၏ ဝိသေသန၊ ဝါ၊ ဝေဒနာနှင့်သာ ဝိသေသန ဝိသေသျစပ်သောကြောင့် ဝေဒနာမှန်သမျှ အကြွင်းမဲ့ ဟောရကား အနဝသေသဝါစကတည်း။ ရူပ်သညာ သခါရတို့ကို မဟောလို့ သာဝသေသသင်္ခဟု မဆိုသင့်။

ထို့ကြောင့် ဤသုတ်လာ သဗ္ဗသဒ္ဒါကို အကျဉ်းနှစ်မျိုးခွဲ သွင်းလျှင် သပ္ပဒေသသဗ္ဗ၊ အကျယ်လေးမျိုးခွဲသွင်းလျှင် ဝိပဿနာဉာန်၏ အာရုံဖြစ်သော တေဘူမက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို ရသောကြောင့် သတ္တာယသဗ္ဗ။ ဟောနက်ဝစ္ဆအနေအားဖြင့် အနဝသေသ ဝါစက-ဟု မှတ်။

မှတ်သားမှတ်။ ။ဤဂါထာ၌ သဗ္ဗတ္ထေသု နဂရတိ-ဖြင့် တဏှာဂါဟ = တဏှာစွဲကင်းကြောင်း မုချအားဖြင့် သိစေသည်။ အကြောင်းတဏှာစွဲကင်းသဖြင့် အကျိုးဒိဋ္ဌစွဲမာနစွဲတို့ ကင်းကြောင်းကိုလည်း အဝိနာဘာဝနည်းဖြင့်သိစေသည်။ သဗ္ဗတ္ထ-ဟူသော ဝိဘတ္တိ ပစ္စယန္တနောင် သုဒ္ဓဝိဘတ်ဖြစ်သော သတ္တမီ သုဝိဘတ်သက် ထားခြင်း သည် သတိထား မှတ်သားဖွယ်ရာတည်း။ သို့မဟုတ် သဗ္ဗနှင့်အတ္ထ သမာသ်၊ ထို့နောင် ဝိဘတ်သက်သည်ဟူ၍သော်လည်း ကြ။

ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် နှင့် ပရိညာသုံးမျိုး

အာရဒ္ဓဝိပဿက ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် တေဘူမက ရူပ်နာမ်ဓမ္မကို သိသည်ဟု ဆိုရာ၌ ပရိညာသုံးမျိုးဖြင့် သိမှသာ သိသည်မည်၏။ ထို့ကြောင့် ပရိညာသုံးမျိုး အထူးကို ပြဦးအံ့။

က။ ဘူတရူပ် ဥပါဒါရူပ်စသော ရူပ်တရားနှင့် ဖဿစသော နာမ်တရားတို့ကို လက္ခဏာရသ စသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုရူပ်နာမ်တို့၏ဖြစ်ကြောင်း အဝိဇ္ဇာ သခါရ စသော ပစ္စယအားဖြင့်လည်းကောင်း ကွဲကွဲပြားပြားသိခြင်းသည် ဉာတပရိညာတည်း။

ခ။ ဤသို့ ဉာတပရိညာဖြင့် သိပြီး၍ ထိုရူပ်နာမ်ဓမ္မတို့ကို အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ပရတော စသော ၄၂-ပါး သော အခြင်းအရာဖြင့် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည် တီရဏ ပရိညာတည်း။

ဂ။ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် ထိုရူပ်နာမ်ဓမ္မတို့၌ တွယ်တာကပ်ငြိသော ဆန္ဒရာဂကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်ခြင်းသည် ပဟာနပရိညာတည်း။

ဘစ်နည်း ပရိညာသုံးမျိုး အထူး

က။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ, ကခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနှစ်မျိုးသည် ဉာတပရိညာ။

ခ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာနဒဿနဝိသုဒ္ဓိ, ပဋိပဒါဉာနဒဿနဝိသုဒ္ဓိနှစ်မျိုးသည် တီရဏ ပရိညာ။

ဘစ်နည်း - ကလာပသမ္မသနအစ အနုလောမတိုင်အောင်သော ဝိပဿနာဉာန်သည် တီရဏပရိညာ။

စ၊ ဗျတိရိုက်ကို ဆိုဥုံးအုံ့။ **ဘိက္ခဝေ**၊ တို့။ **သဗ္ဗံ**၊ အလုံးစုံသော ပရိညေယျ တေဘူမက ရူပ်နာမ်ခမ္ဓာကို။ **အဘိဇာနံ** ခေါ်၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့်သိသော်သာ။ **ပရိဇာနံ ခေါ်**၊ ဉာတ, တီရဏပရိညာနှစ်ပါးဖြင့် ပိုင်းခြားသိသော်သာ။ **တတ္ထ**၊ ထို တေဘူမက ရူပ်နာမ်ခမ္ဓာ၌။ **စိတ္တံ**၊ စိတ်အစဉ်သည်။ **ဝိရာဇယံ**၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းသော်သာ။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းအောင် ပြုနိုင်သော်သာ။ **ပဇဟံ**၊ ထိုတေဘူမကရူပ်နာမ်ခမ္ဓာ၌ ပယ်ထိုက်သောကိလေသာဝင်္ဂကို ပယ်ခွာနိုင်သော်သာ။ **ဒုက္ခက္ခယာယ**၊ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးခြင်းငှာ။ **ဘဗ္ဗော**၊ ထိုက်၏။

၈။ မဂ်ဖြင့် ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည် ပဟာနပရိညာတည်း။

သဗ္ဗဉ္စ စေါ ဘိက္ခဝေ အဘိဇာနံ ပရိဇာနံ တတ္ထ စိတ္တံ ဝိရာဇယံ ပဇဟံ ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ–ဝါကျ၏ ပိဏ္ဍတ္ထ

သဗ္ဗံ အဘိဇာနံ။ ။ ထင်ရှားရှိသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဉ္စက အားလုံးကို သရုပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဉာန်အားရှေးရှု မျက်မှောက်ပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ထူးသောဉာန်ဖြင့် သိမည်၊

ပရိဇာနံ။ ။ ဖြစ်ပြီး၍ မရှိတော့သော အခြင်းအရာစသည်ကို သိမ်းဆည်းသောအားဖြင့် ထိုခန္ဓာပဉ္စကကို အနိစ္စစသော လက္ခဏာတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားသိမည်၊

ဝိရာဇယံ။ ။ မှန်ကန်စွာ အနိစ္စစသော အခြင်းအရာဖြင့် ထိုးထွင်းသိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘယဉာန် အာဒီနဝဉာန် နိဗ္ဗိဒါဉာန်တို့၏ အာနုဘော်ဖြင့် မိမိ၏ စိတ်အစဉ်ကို တပ်မက်ခြင်းကင်းအောင် တပ်မက်မှုပျက်ပြယ်အောင်ပြုမည်၊

ပဇဟံ။ ။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာနှင့်တကွ မဂ်ဉာန်ဖြင့် သမုဒယအသင်းဝင် ကိလေသဝင်္ဂကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်နိုင်မည်ဆိုလျှင် –

ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ ။ ။ ကိလေသာ အငြိမ်အကြေးကို ပယ်သဖြင့် ကမ္မဝဋ်ပြုတ်၊ ကမ္မဝဋ်ပြုတ်သဖြင့် ဝိပါကဝဋ်လည်းချုပ်ကာ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်း၍ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်သို့ ရရောက်ဖို့ သေချာ၏- ဟူလို။

ဤဝါကျ၏ ပိဏ္ဍတ္ထကို ပြောင်းပြန်လှန်လျှင် 'သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ' စသော ဝါကျ၏ ပိဏ္ဍတ္ထကိုလည်း သိနိုင်၏။ (၆၊၅၁)

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ 'ယော သဗ္ဗံ သဗ္ဗတော ဥ တွာ (လ) သဗ္ဗဒုက္ခမုပစ္စဂါ'တိ၊ မုပစ္စဂါ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။

ယော သဗ္ဗံ သဗ္ဗတော ဥ တွာ-ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင်အာရဒ္ဓဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တေဘူ-မကသခ်ီရကို။ သဗ္ဗတော၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်, သာဝဇ္ဇ အနဝဇ္ဇ, ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် သစ္စာစသော) အလုံးစုံသောအဖို့အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဒုက္ခစသော အဖို့အစု၊ ပီဋကနစသော အဖို့အစုအားဖြင့်။ တစ်နည်း = သဗ္ဗတော၊ (ကဗ္ဗဋ ဖုသနစသောလက္ခဏာ အနိစ္စစသော) အလုံးစုံသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥ တွာ၊ ဝိပဿနာရှေ့သွားရှိသော မဂ်ဉာန်ဖြင့် သိ၍။ ဝါ၊ ဝိပဿနာဉာန်ဖြင့် သိခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထေသု၊ (အတိတ်အနာဂတ်စသည်ပြားသော) အလုံးစုံသောသက္ကာယမမ္မတို့၌။ နိ ရဇ္ဇတိ၊ မတပ်မက်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝါ၊ ထင်ထင်ရှားရှား။ သဗ္ဗပရိညာ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမကသခ်ီရတို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သိခြင်းကြောင့်။ (သဗ္ဗပရိညာ-သည် တွာပစ္စယန္တမဟုတ်၊ ကာရဏတ္ထ ပဉ္စမျန္တ၊ ထို့ကြောင့် သဗ္ဗနှင့် ပရိညာသမာသ်စပ်သည်။) သော၊ ထိုအာရဒ္ဓဝိပဿက ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗဒုက္ခံ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဒုက္ခကို။ အစ္စဂါ၊ လွန်မြောက်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ သတ္တမံ။

၈။ မာနပရိညာသုတ်

၈။ မာနံ ဘိက္ခဝေ အနဘိဇာနံ(လ)ဝိရာဇယံ ပဇဟံ ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ' တိ၊ ဒုက္ခက္ခယာယ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤမာနသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ (အာကာရကို ငုံ၍ ယောဇနာသည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မာနံ၊ မောက်မာထောင်လွှားခြင်းမာနကို။ အနဘိဇာနံ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့် မသိသော်။ အပရိဇာနံ၊ ဉာတပရိညာ, တီရဏပရိညာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မသိသော်။ (အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟံ-ဟူသော နောက်ဝါကျဖြင့် ပဟာနပရိညာ ဟောလတ္တံ့ဖြစ်၍ ပါရိသေသနည်းဖြင့် ရှေ့ပရိညာနှစ်ပါးကိုသာ ယူ၍ သမ္မန်သည်။) တတ္ထ၊ ထိုမာန၌။ စိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်အစဉ်ကို။ အဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်ခြင်းမကင်းစေသော်။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းအောင် မပြုနိုင်သော်။ အပ္ပဇဟံ၊ အကြွင်းမဲ့မပယ်စွန့်သော်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဒုက္ခကုန်ရာနိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။

၈၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုဥုံးအုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မာနံ၊ မာနကို။ အဘိဇာနံ ခေါ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့်သိသော်သာ။ ပရိဇာနံ ခေါ၊ ဉာတပရိညာ, တီရဏပရိညာဖြင့် သိသော်သာ။ တတ္ထ၊ ထိုမာန၌။ ဝိရာဇယံ ခေါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းစေနိုင်သော်သာ။ ဝါ၊ တပ်မက်မှုကင်းအောင် ပြုနိုင်သော်သာ။ ပဇဟံ ခေါ၊ အကြွင်းမဲ့ စွန့်ပယ်သော်သာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန် ရာ နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုမာနပရိညာသုတ်၌။ 'မာနုပေတာ အယံ ပဇာ (လ) သဗ္ဗ-ဒုက္ခမုပစ္စဂု' နှင့် သဗ္ဗဒုက္ခမုပစ္စဂုံ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

မာနုဇပေတာ အယံ ပဏ-ဂါထာစနက်

အယံပဏ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ မာနုပေတာ၊ မာနနှင့်ပြည့်စုံ မာနနှင့် ပူးတွဲကပ်နေကုန်၏။ မာနဂန္ဓာ၊ မာနဟူသော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုးသည် ရစ်ပတ်ထုံးဖွဲ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ထုံးဖွဲ့အပ်ကုန်သောကြောင့်။ ဘဝေ၊ ကာမ ရူပ အရူပဟူသော ဘုံဘဝ၌။ ရတာ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ကြကုန်၏။ မာနံ၊ ကို။ အပရိဇာနန္တာ၊ ပရိညာသုံးပါးဖြင့် မသိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မသိကြသောကြောင့်။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ နောက်ထပ်အနာဂတ် ဥပပတ္တိဘဝသို့။ ဝါ၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပုနဗ္ဘဝဟူသောသံသရာသို့။ အာဂန္တာရော၊ အကြိမ်ကြိမ် လည်ပတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြိမ်ကြိမ် လည်ပတ်သည့် အနေဖြင့် ရောက်လာကြကုန်၏။

ရှင်းလင်းချက်

အယံ ပဏ။　　။ အယံ ပဏ-ဟု ဧကဝစနန္တရှိသော်လည်း ဇာတျာပေက္ခ-ပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် သတ္တာအများ ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဣမေ သတ္တာ-ဟုဖွင့်၏။

မာနုဝန္ဓာ ဘဝေ ရတာ။　　။ မာနအနှောင်အဖွဲ့ခံရသူတို့သည် ယင်းသို့ခံရသည့်အတွက် ကြာမြင့်စွာ မာန၏ အထုံအမွှမ်းရရှိခံစားရသည်အားလျော်စွာ 'အဟံကာရ' မာန၏အစွမ်းဖြင့် ကာမာဒိဘဝ၌ မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

တစ်နည်း။　　။ 'ဧတံ မမ' ဟူသော တဏှာစွဲဖြင့် သခ်ါရတရားတို့၌ မျှော်ချသည့် အလား သိမ်းပိုက်ဖန်များသောကြောင့် နိစ္စ၊ သုခ၊ သုဘ၊ အတ္တ-ဟူသော ဝိပလ္လာသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း ထိုကာမာဒိဘုံဘဝ၌ မွေ့လျော်ကြကုန်၏။

အာဂန္တာရော ပုနဗ္ဘဝံ။　　။ ပုနကို အာယတိ၊ ဘဝံကို ဥပပတ္တိဘဝ၊ အာကို အပရာပရံ ပရိဝတ္တနဝသေန၊ ဂန္တာရောကို ဥပဂန္တာရောဟု ဖွင့်ခြင်းကြောင့် တစ်ဖန်နောင်တစ်ချိန် ဥပပတ္တိဘဝသို့ အကြိမ်ကြိမ် လည်ပတ်သောအားဖြင့် ကပ်ရောက်ကြရသည်။ (၆၊၅၂)

တစ်နည်း ။　　။ ပုနဗ္ဘဝကို သံသာရံ၊ အာဂန္တာရောကို ရှေးနည်းတူ ဖွင့်ခြင်းကြောင့် အဖန်ဖန် ဖြစ်ခြင်းဟူသော သံသရာသို့ အကြိမ်ကြိမ် ကျင်လည်သောအားဖြင့် ကပ်ရောက်ကြရသည် ဟူလို။

ယေ စ၊ အကြောင်သူတို့သည်ကား။ မာနံ၊ ကို။ ပဟာန္တာန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ကုန်၍။ **မာနသခ်ီယေ**၊ မာန၏ စင်စစ် ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ **ဝိမုတ္တာ**၊ (တဒေကဋ္ဌဖြစ်သော ကိလေသာအားလုံးမှ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြင့်) ကောင်းစွာလျှလျှ လွတ်မြောက်ကြကုန်ပြီ။ တေ၊ ကုန်ခန်းပြီးသော နှောင်ကြိုးရှိသော ထိုရဟန္တာတို့သည်။ မာနဂန္ထာဘိဘူနော၊ မာနနှောင်ကြိုး အထုံးအဖွဲ့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခြင်းဖြင့် အနိုင်ယူလွှမ်းမိုးနိုင်ကြသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဒုက္ခံ၊ အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခကို။ ဥပစ္စဂုံ၊ လွန်မြောက်တော်မူကြကုန်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ လောဘပရိညာသုတ်

၉။ 'လောဘံ ဘိက္ခဝေ အပရိဇာနံ (လ) ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ'တိ၊ ဒုက္ခက္ခယာယ' ဟူသော။ ဗေတံ၊ ဤလောဘပရိညာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ရှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော် အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟောတော်

ဝိမုတ္တာ မာနသခ်ီယေ။ ။ မာနသခ်ီယေကို မာနဿ အစ္စန္တသခ်ီယဘူတေ အရဟတ္တဖလေ နိဗ္ဗာနေ ဝါ ဖွင့်ခြင်း၊ ဝိမုတ္တာကို တဒေကဋ္ဌ သဗ္ဗကိလေသဝိမုတ္တိယာ သုဋ္ဌုမုတ္တာ-ဟုဖွင့်ခြင်းကြောင့် မာနစင်စစ်ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ဝါ-နိဗ္ဗာန်၌ တဒေ-ကဋ္ဌဖြစ်သော ကိလေသာအားလုံးမှ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာလျှလျှ လွန်မြောက်တော်မူကြကုန်သည်။

ဗယ ● မာနံ ပဟာန္တာန။ ။ ယေ စ ကို ယေ ပန၊ ပဟာန္တာနကို အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗတော ပဇဟိတ္တာ၊ မာနံကို မာနံဟု ဖွင့်ခြင်းကြောင့် ဘာကြောင့် လွတ်မြောက်တော်မူကြသနည်း၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မာနကို အကြွင်းမရှိ ပယ်လိုက်သောကြောင့်ဟူလို။

မူအပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထား အပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောဘံ၊ လောဘကို။ အနဘိဇာနံ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့် မသိ သော်။ အပရိဇာနံ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မသိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုလောဘ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်ခြင်းမကင်းစေသော်။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းအောင် မပြုနိုင်သော်။ အပ္ပဇဟံ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ် နိုင်သော်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။

စ၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုဦးအုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောဘံ၊ ကို။ အဘိဇာနံ ခေါ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့်သိသော်သာ။ ပရိဇာနံခေါ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာ ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ သိသော်သာ။ တတ္ထ၊ ထိုလောဘ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းစေသော်သာ။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းအောင်ပြုနိုင်သော်သာ။ ပဇဟံခေါ၊ ပဟာနပရိညာဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်သော်သာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန် ခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။

ဇတမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ ရှေဘုန်းတော် သခင် ဘုရားရှင်သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုလောဘသုတ်၌။ 'ယေန လောဘေန လုဒ္ဓါသေ (လ) ဣမံ လောကံ ကုဒါစန'န္တိ၊ ကုဒါစနံ' ဟူသော။ ဇတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယေန လောဘေန လုဒ္ဓါသေ–ဂါထာအနက်

ယေန လောဘေန၊ အကြင်လောဘဖြင့်။ လုဒ္ဓါသေ၊ တပ်မက်ကြကုန်၏။ လုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဆင်းရဲတို့၏ ဖြစ်ရာ တည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ရောက်ကြကုန်၏။ ဝိပဿိနော၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်သော ဃောဂီတို့သည်။ တံ လောဘံ၊ ထိုလောဘကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ဝါ၊ မှန်ကန်သော အကြောင်းယူတို့ဖြင့်။ အညာယ၊ ပရိညာပညာဖြင့် သိ၍။ ပဇဟန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ကုန်၏။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်

ခြင်းကြောင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤသတ္တလောကသို့။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ နိ အာယန္တိ၊ မလာရောက်တော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ နဝမံ။

၁၀။ ဒေါသပရိညာသုတ်

၁၀။ 'ဒေါသံ ဘိက္ခဝေ အပရိဇာနံ (လ) ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ'တိ၊ ဒုက္ခက္ခယာယ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒေါသပရိညာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ရှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေါသံ၊ ကို။ အနဘိဇာနံ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့် မသိသော်။ အပရိဇာနံ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ မသိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုဒေါသ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်ခြင်းမကင်းစေသော်။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းအောင် မပြုနိုင်သော်။ အပ္ပဇဟံ၊ ပဟာနပရိညာဖြင့် အကြွင်းမဲ့ မပယ် နိုင်သော်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန် ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။

စ၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုဥူးအုံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေါသံ၊ ကို။ အဘိဇာနံခေါ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့်သိသော်သာ။ ပရိဇာနံခေါ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိသော်သာ။ တတ္ထ၊ ထိုဒေါသ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိရာဇယံ ခေါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်း စေသော်သာ။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းအောင် ပြုနိုင်သော်သာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ ရှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဒေါသပရိညာသုတ်၌။ 'ယေန ဒေါသေန ဒုဋ္ဌာသေ (လ) ကုဒါစန'န္တိ၊ ကုဒါစနံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယေန ဒေါသေန ဒုဋ္ဌာသေ-ဂါထာအနက်

ယေန ဒေါသေန၊ အကြောင်းဒေါသသည်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဒုဋ္ဌာသေ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ ဒုဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဆင်းရဲတို့၏ ဖြစ်ရာတည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေသောအားဖြင့် ရောက်ကြကုန်၏။ ဝိပသိနော၊ ရုပ်နာမ်မှမ ဥပါဒါနက္ခန္ဓကို အနိစ္စစသော အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်သော ယောဂီတို့သည်။ တံ ဒေါသံ၊ ထိုဒေါသကို။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ဝါ၊ မှန်ကန်သောအကြောင်းယုတ္တိဖြင့်။ အညာယ၊ သိ၍။ ပဇဟန္တိ၊ ပဟာနပရိညာဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်စွန့်ကုန်၏။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကာမဘုံကာမဓာတ်သို့။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ ကုဒါစနံ၊ တစ်ခါတစ်ရံမျှ။ နာ အာယန္တိ၊ မလာရောက်တော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဒသမံ။

ပါဋ္ဌိဘောဂဝဂ္ဂေါ၊ ပါဋ္ဌိဘောဂဝဂ်သည်။ ပဌမော၊ ပဌမဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုပါဋ္ဌိဘောဂဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ အကျဉ်းခေါင်းစဉ်ကား။ ရာဂဒေါသာ၊ လောဘသုတ် ဒေါသသုတ်တို့ဝင်း။ အထ၊ ထို့ပြင်။ မောဟော၊ မောဟသုတ်ဝင်း။ ကောမကွာ၊ ကောသေုတ် မကွသုတ်တို့ဝင်း။ မာနံ၊ မာနသုတ်ဝင်း။ သဇ္ဇံ၊ သဇ္ဇပရိညာသုတ်ဝင်း။ မာနတော၊ မာနပရိညာသုတ်ဝင်း။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ရာဂဒေါသာ၊ လောဘပရိညာသုတ် ဒေါသပရိညာသုတ်တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့ကို။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဝဂ္ဂံ၊ ပါဋ္ဌိဘောဂဝဂ်ကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သင်္ဂီတိကာရကာ ထေရာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ဟောတော်မူကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ပါဋ္ဌိဘောဂဝဂ် ပြီးပြီ။

(ဥဒ္ဒါနဂါထာများ၌ သဒ္ဒါနက် အဓိကမဟုတ်တော့။)

ဧကကနိပါတ်

၂။ ဒုတိယဝဂ်

(မောဟပရိညာသုတ်, ကောဓပရိညာသုတ်, မက္ခပရိညာသုတ် ဤသုံးသုတ်တို့ အနက်မထူးပြီ။)

၄။ **အဝိဇ္ဇာနိဝရဏသုတ်**

၁၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ (လ) သန္ဓာဝန္တိ သံသရန္တိ'တိ၊ သံသရန္တိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာနိဝရဏသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ယေန နိဝရဏေန၊ အကြောင်နိဝရဏတရားသည်။ နိဝုတာ၊ ပိတ်ဆို့ထားအပ်ကုန်သော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ **သန္ဓာဝန္တိ**၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန်ပြေးသွားကြရကုန်၏။ **သံသရန္တိ**၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန် ကျင်လည်ကြရကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတော၊ ထိုနိဝရဏမှ။ အညံ၊ အခြားသော။ ဧကနိဝရဏမ္ပိ၊ တစ်ခုသော နိဝရဏတရားကိုမျှ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န **သမနုပဿာမိ**၊ မြင်တော်မမူ။

မှတ်သားဖွယ်

သမနုပဿာမိ။ ။ သမနုပဿာမိနှင့် စပ်၍ ရှုမြင်သုံးသပ်ပုံသည် ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ, ဉာနသမနုပဿနာဟု နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ရူပ ဝေဒနာ သညာ စသည်ကို 'အတ္တ'ဟု ရှုမြင်ခြင်းသည် ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ-မှားသောရှုမြင် ခြင်းတည်း။ ရူပ ဝေဒနာ သညာ စသည်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အသုဘ အနတ္တ-ဟု ရှုမြင်ခြင်းသည် ဉာနသမနုပဿနာ-ဉာန်ဖြင့်မှန်ကန်သော ရှုမြင်ခြင်းတည်း။ ဤ၌ ဉာနသမနုပဿနာကိုယူ။

သန္ဓာဝန္တိ သံသရန္တိ။ ။ မဟန္တေသု စေဝ ခုဒ္ဒကေသု စ ဘဝါဒီသု အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန သဗ္ဗတော ဓာဝန္တိ စေဝ သံသရန္တိ စ-ဟူသော ၌-အလို သန္ဓာဝနနှင့် သံသာရ မထူး။ အာရမ္မဏန္တရသက်မနဝသေန သန္ဓာဝန်။ အာရုံတစ်မျိုးမှ အာရုံတစ်မျိုးသို့ ပြောင်းလွှဲခြင်းသည် သန္ဓာဝန။ ဘဝန္တရသက်မနဝသေန သံသရဏံ-ဘဝတစ်ခုမှ ဘဝတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည် သံသရဏာ။ (၆၊၅၄)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤတစ်ခုတည်းသော နိဝရဏဟူသည်။ ယထာ=ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ **အဝိဇ္ဇာနိဝရဏံ**၊ ဤအဝိဇ္ဇာနိဝရဏပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တစ်နည်း- ဟိ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ၏ အစွမ်းသတ္တိကို ပြဦးအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေန၊ သည်။ နိဝုတာ၊ ပိတ်ဆို့ထားအပ်ကုန်သော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး။ သန္ဓာဝန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန် ပြေးသွားကြရကုန်၏။ သံသရန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန် ကျင်လည်ကြရကုန်၏။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနိဝရဏသုတ်၌။ 'နတ္ထညော ဧကဓမ္မောပိ (လ) ဟေတု တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ'တိ၊ န ဝိဇ္ဇတိ'ဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တစ်နည်း ။　　။ ကိလေသာအားကြီးသောအားဖြင့် တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန် ဖြစ်ခြင်းသည် သံသရာ။

တစ်နည်း ။　　။ စိတ္တက္ခဏတစ်ခု၌ ဥပါဒ် ဌီ ဘင်ဟု ခဏတ္တယ-အခိုက်အတန့် သုံးခုရှိ၏။ ထိုသုံးခုတွင် ဥပါဒ်သည် ဇာတိ, ဌီသည် ဇရာ, ဘင်သည် မရဏတည်း။ လက်ဖျစ် တစ်တွက်အတွင်း၌ စိတ္တက္ခဏပေါင်း ကုဋေချီ၍ ဖြစ်သည်။ တစ်ဘဝအတွင်း၌ စိတ္တခဏ မည်မျှဟု ပြောပြလို့ပင် မဖြစ်နိုင်။ ထိုမဖြစ်နိုင်သော စိတ္တခဏတိုင်း၌ ဘင်ဟူသော အခိုက်အတန့်မရဏ မရေမတွက်နိုင်အောင် ပါဝင်သောအားဖြင့် တစ်ဘဝတည်းမှာပင် တဘင်တည်းဘင်၊ တသေတည်း သေသေနေခြင်းသည် သန္ဓာဝန။ လောကအလိုအားဖြင့် ပုခက်နှင့် ခေါင်းကြားကာလသည် တစ်ဘဝ၊ ပရမတ် အလိုအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည်မှ နောက်ဆုံးစုတိစိတ်အတွင်းသည် တစ်ဘဝမည်၏။ သတ္တဝါ တစ်ဦး တစ်ယောက် နောက်ဆုံးစုတိ စိတ်ကျခြင်း ဖြစ်ခြင်းကို မရဏ-သေသည်ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုသေခြင်းကို သမ္မုတိမရဏဟု ခေါ်ဆို၏။ ဘဝပေါင်းများစွာ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း သမ္မုတိမရဏအနေဖြင့် အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ခြင်းသည် သန္ဓာဝန၊ ဂ်အနေ ဂ်အလို အားဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ခြင်းသည် သံသရာ။ ဤသို့ သန္ဓာဝန္တိ နှင့် သံသရန္တိ ထူး၏။

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ။　　။ ပရမတ်မျက်စိဖြင့် ကြည့်လျှင် ယောကျ်ားလည်း မရှိ၊ မိန်းမလည်း မရှိ၊ ယောကျ်ားရယ် မိန်းမရယ်ဟု မရှိသော်လည်း ရူပ်နာမ်အနေ ရူပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်အနေအားဖြင့် ရှိ၏။ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော ဖဿ

နတ္ထည္ဟာ ကေဝေမ္ဟာပိ–ဂါထာအနက်

ယေန မောဟေန၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာနိဝရဏတည်းဟူသောမောဟသည်။ **ယထာ**၊ အကြင်သို့သောအပြားအားဖြင့်။ **နိဝုတာ အာဝုတာ**၊ ပိတ်ဆို့လွှမ်းမိုးခြင်းခံရကုန်သော။ **ပဇာ**၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အဟောရတ္တံ၊ နေ့ရောညပါ။ ဝါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သံသရန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန် ကျင်လည်ကြရကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အညော၊ မောဟမှအခြားသော။ ဧကဓမ္မောပိ၊ တစ်ခုသော တရားမျှလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။

ယေ၊ အကြင် အရိယာသာဝကတို့သည်။ မောဟံ၊ အဝိဇ္ဇာမောဟကို။ ပဟန္ဒွာန၊ ပဟန် ၃-ပါးဖြင့် ပယ်ရှားပြီး။ တမောခန္ဓံ၊ မောဟအမှောင်ထုကို။ ပဒါလယုံ၊ ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာ အရိယာသာဝကတို့၏။

ဝေဒနာ သညာ စေတနာအနေအားဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား ရှိ၏။ တကယ် ရှိ၏။ မရှိတာကို တော့ ရှိတယ်ထင်၍ ရှိတာကိုတော့ ရှိသည်ဟု မသိခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာမည်၏ စသည်ဖြင့် ၄-ဖွင့်ဆို၏။ (၄၊၅၄)

အဝိဇ္ဇာနိဝရဏ။ ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေန ဟိ ဘိက္ခဝေ (လ) သံသရန္တိ-ဟု ဟောသကဲ့သို့ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏေန ဟိ ဘိက္ခဝေ၊ ဗျာပါဒနိဝရဏေန ဟိ ဘိက္ခဝေ နိဝုတာ (လ) သံသရန္တိ-ဟု ဘာကြောင့် မဟောသလဲ?

အာဒီနဝပဋိစ္စာဒနေန ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ ဝိသေသပွဿယဘာဝတော-အပြစ်ကို ဖုံးကွယ်ထားသဖြင့် ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ ဗျာပါဒနိဝရဏ စသည်တို့ ဖြစ်ခြင်း၏ ထူးကဲသော အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေန ဘိက္ခဝေ-ဟုသာ ဟောတော်မူ၍ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏေန ဘိက္ခဝေ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မမူခြင်းဖြစ်သည်။

ဝေယနေဝ နိဝုတာ ပဇာ–ယထာ ဓမ္မောဟေန အာဝုတာ။ ။ ဤနှစ်ပါဒဝယ် ယထာကို ယေန ပကာရေန၊ ယေနကို မောဟေန-ဟု ဖွင့်၏။ တစ်ဖန် မောဟေနကို အဝိဇ္ဇာနိဝရဏသခါတေန-ဟုဖွင့်၏။ နိဝုတာကို နိဝါရိတာ ပလိဝုဏ္ဏိတာ ပဋိစ္ဆာဒိတာတိ အတ္ထော-ဟု ဖွင့်၍ အာဝုတာကို ပဋိစ္ဆာဒိတာ-ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းနှစ်မျိုးကို အဓိပ္ပါယ်တူ ပေါင်းစပ်၍ အနက်ယောဇနာလိုက်သည်။ (၄၊၅၄)

ဟောတု၊ သံသရာ၏ မူလဝဋ္ဋမြစ် မောဟသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိတော့။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထည့်) တေ၊ ထိုရဟန္တာအရိယာ သာဝကတို့သည်။ ပုန၊ နောက်ထပ်။ နသံသရန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန် မကျင်လည် ရတော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ မထူး။ စတုတ္ထံ။

၅။ တဏှာသံယောဇနသုတ်

၁၅။ 'နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကသံယောဇနမ္ပိ (လ) သံသရန္တိ'တိ၊ သံသရန္တိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤတဏှာသံယောဇနသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ရှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေန သံယောဇနေန၊ အကြင်သံယောဇဉ်နှင့်။ သံယုတ္တာ၊ ယှဉ်စပ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလ ပတ်လုံး။ သန္ဓာဝန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန်ပြေးသွား ကြရကုန်၏။ သံသရန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်းတပြန်ပြန်ကျင်လည်ကြရကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော။ အညံ၊ တဏှာမှ တပါးသော။ ဧကသံယောဇနမ္ပိ၊ တစ်ခုသော သံယောဇဉ်မျှကိုလည်း။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ နသမနုပဿामि၊ မြင်တော်မမူ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ထိုတစ်ခုသောသံယောဇဉ်ဟူသည်။ ယထာ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤတစ်ခုသော သံယောဇဉ်ဟူသည်။ တဏှာ သံယောဇနံ၊ တဏှာသံယောဇဉ်ပင်တည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ တစ်နည်း - ဟိ၊ ထိုတဏှာသံယောဇဉ်၏ အစွမ်းသတ္တိကို ပြဋ္ဌားအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဏှာ သံယောဇနေန၊ တဏှာသံယောဇဉ်နှင့်။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်စပ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလ ပတ်လုံး။ သန္ဓာဝန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်းတပြန်ပြန်ပြေးသွားကြရကုန်၏။ သံသရန္တိ၊ တပြောင်းပြောင်း တပြန်ပြန်ကျင်လည်ကြရကုန်၏။

ဧတေမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်ခဲ့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဝဝါ၊ ရှေ့ဘုန်းတော်သခင်ဘုရားရှင်သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုတရားသံယောဇနသုတ်၌။ 'တရာဒုတိယော ပုရိသော(လ)သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ'တိ၊ ပရိဗ္ဗဇေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ကျွတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တရာသံယောဇနသုတ်၌ မှတ်သားမှယ်

အဝိဇ္ဇာသည် နီဝရဏလည်းဟုတ် သံယောဇဉ်လည်းဟုတ်၏။ ထို့အတူ တရာသည် သံယောဇဉ်လည်းဟုတ် နီဝရဏလည်းဟုတ်၏။ ထိုနှစ်မျိုးနှစ်စား အသီးသီးဖြစ်နိုင်သော်လည်း တရာသည် သတ္တဝါတို့ကို အဝိဇ္ဇာ ဖုံးလွှမ်းထားအပ်သော အပြစ်ရှိသော ဘဝတို့နှင့် ဆက်သွယ်ဆက်စပ်ပေးသည် ဟူသော ဤတူးခြားချက်ကို သိစေလိုသောကြောင့် ရှေ့သုတ်၌ အဝိဇ္ဇာကို နီဝရဏ၊ ဤသုတ်၌ တရာကို သံယောဇနအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်။ တစ်နည်း- အဝိဇ္ဇာသည် နီဝရဏအဖြစ်ဖြင့် သံကိလေသတရားတို့၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်၊ တရာသည် သံယောဇဉ်အဖြစ်ဖြင့် သံကိလေသတရားတို့၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်- ဤသို့ ၎င်းတို့နှင့် စပ်သော တရားတို့၌ ပဓာနအဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ ရှေ့သုတ်၌ အဝိဇ္ဇာကို နီဝရဏ, ဤသုတ်၌ တရာကို သံယောဇနဟု ဟောတော်မူသည်။

တစ်နည်း ။ ။ အဝိဇ္ဇာသည် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အထူးသဖြင့် ပိတ်ဆို့တတ်သောကြောင့် ရှေ့သုတ်၌ အဝိဇ္ဇာကို နီဝရဏ၊ တရာသည် သတ္တဝါတို့ကို သံသာရဒုက္ခနှင့် အထူးဆက်သွယ်ပေးတတ်သောကြောင့် ဤသုတ်၌ တရာကို သံယောဇန-ဟု ဟောတော်မူသည်။

တစ်နည်း ။ ။ အဝိဇ္ဇာသည် နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဉာန်ဖြင့် သိမြင်ခြင်း မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို ၎င်း၊ မှားယွင်းသောအမြင်ကိုဝင်း အထူးသဖြင့် အန္တရာယ်ပြုသည်။ တရာသည် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း အကျင့်မှန်ကို အထူးသဖြင့် အန္တရာယ်ပြုသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့သုတ်၌ အဝိဇ္ဇာကို နီဝရဏ၊ ဤသုတ်၌ တရာကို သံယောဇန-ဟု နှစ်မျိုးဟောတော်မူသည်။

တစ်နည်း ။ ။ အသိဉာန်မဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိုက်မဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်ကျိုးကို လည်းယုတ်စေ၏။ မိမိ၏ အကျိုးမဲ့ကိုလည်း ပြုလုပ်၏။ မသင့်လျော်သည်ကို ပြုလုပ်ခြင်း ကြောင့် နာကျင်ရသော မလိမ္မာသော လူမမာနှင့်တူ၏။ လူမိုက်သည် သိလျက်နဲ့ မိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကိုယ်ကျိုးယုတ်စေ၏။ မိမိ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြု၏။

တဏှာဒုတိယော ပုရိသော–ဂါထာအနက်

တဏှာဒုတိယော၊ တဏှာတည်းဟူသော အဖော်ရှိသော။ ပုရိသော၊ သတ္တဝါသည်။ ဒီဃမဒ္ဓါန်၊ ရှည်မြင့်စွာသော အခွန့်ကာလပတ်လုံး။ သံသရံ-သံသရန္တော၊ ကျင်လည်သည်ဖြစ်၍။ **ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ**၊ ဤလူ့အဖြစ် အခြားသော

သိလျက်နဲ့ မသင့်တာ မှီဝဲသော ရောဂါသည်နှင့် တူ၏။ ဤသို့ အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စေသော အကြောင်း ၂-ပါးကို ပြခြင်းငှာ ရှေ့သုတ်နှင့် ဤတဏှာသံယောဇနသုတ် ၂-သုတ်ကို ဟောတော်မူ၏။ တစ်နည်း - အဝိဇ္ဇာ၏ နယ်ပယ်သည် အတိတ်ကာလ၊ အဝိဇ္ဇာသည် အတိတ် ကာလ၏ (အတိတ်ကာလကို လွှမ်းဆွတ်ခြင်း၏) အကြောင်းအရင်း။ တဏှာ၏ နယ်ပယ် သည် အနာဂတ်ကာလ၊ တဏှာသည် အနာဂတ်ကာလ၏ (အနာဂတ်ကာလကို တောင့်တခြင်း၏) မူလအကြောင်းအရင်း။ ဤသို့ သိစေခြင်းငှာ ရှေ့သုတ်၌ အဝိဇ္ဇာ၊ ဤသုတ်၌ တဏှာကို ဟောတော်မူသည်။

ဂါထာနှင့် စပ်၍ ရှင်းလင်းချက်

ရေမဟုတ်သော တံလှပ်ကို ရေဟု အထင်လွဲသော ယောက်ျားနှင့် တူသော တဏှာသည် အလွန်တရာ ရေငတ်နေသော ကုစားမရနိုင်လောက်အောင် ဒုက္ခရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ထိုထိုဘဝတို့၌ မငြီးငွေ့ အောင်ပြု၍ ကျင်လည်စေ၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာသည် သံသရာ့ခရီးသည်၏ အဖော်ကောင်းဟု ဆိုနိုင်သည်။ တဏှာမှ တစ်ပါးသော မောဟ မာန စသောကိလေသာတို့သည်လည်း ထိုထိုဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားတို့ပင် မဟုတ်ပါလော-ဟု စောဂြောဖွယ်ရှိ၏။ ဟုတ်ပါသည်။ သို့သော် တဏှာကဲ့သို့ ဝိသေသပစ္စယ မဟုတ်၊ သာမညပစ္စယ-သာ ဖြစ်သည်။ ချဲ့ပြအံ့။ တဏှာသည် ကုသိုလ်မဖက် အကုသိုလ်သက်သက်၏ အကျိုးပေးရာဖြစ်သော အပယ်တံ့တို့၌လည်း ဘဝဖြစ်ခြင်း၏ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်သည်။ ရူပါဝစရ စသော ကုသိုလ်မဖက် ကာမကုသိုလ်သက်သက်၏ အကျိုးပေးရာ ကာမသုဂတိဘုံတို့၌လည်း ဘဝဖြစ်ခြင်း၏ ထူးသောအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ရူပါရူပ ကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးပေးရာ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌လည်း ဘဝဖြစ်ခြင်း ထူးသောအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တဏှာကိုသာ ဒုတိယောသဟာယော-ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ။ ။ ဣဒမသ+ဘာဝေါ=ဣတ္ထဘာဝေါ၊ မနုဿတ္တ အရကောက်။ အညေသံ+ ဘာဝေါ=အညထာဘာဝေါ၊ လူ့အဖြစ်မှ ကြွင်းကျန်သော သတ္တဝါတို့၏အဖြစ် ကောက်။ ယင်းနှစ်ပုဒ် ဒွန်တွဲ၊ အဿတ္ထိဆင့်၊ သံသရာ အရကောက်။ သံသာရံနှင့် ဝိသေသန ဝိသေသျစပ်။ ဤကား ၅-ပ နည်းအရ အနက်ယောဇနာသည်။

သတ္တဝါတို့၏ အဖြစ်ရှိသော။ သံသာရံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့၏ မပြတ်ဖြစ်ရာ သံသရာကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ ဒုက္ခဿ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဧတံတဏှံ၊ ဤတဏှာကို။ အာဒီနဝံ=အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အနေဖြင့်။ ဥ တ္တာ၊ သိ၍။ တစ်နည်း - ဧတံ၊ ဤပြဆိုအပ်ခဲ့သော သံသရာမှ မလွတ်မြောက်နိုင်သော သဘောရှိသော။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဥ တ္တာ၊ သိ၍။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ ဒုက္ခဿ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်ကြောင်းဟူ၍။ ဥ တ္တာ၊ သိ၍။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝီတ တဏှော၊ တဏှာကင်းသည်ဖြစ်၍။ အနာဒါနော၊ စွဲလန်းမှု ဥပါဒါန်မရှိသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိဗ္ဗဇေ ကျင့်ရာ၏။

တစ်နည်း၊ ဝီတတဏှော၊ ကင်းပြီးသော တဏှာရှိသော။ အနာဒါနော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေယူခြင်းမရှိ သော။ သတော၊ ပြည့်စုံပြီးသော သတိရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန္တာရဟန်းသည်။ ပရိဗ္ဗဇေ၊ သခ၊ီရတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ရာ သံသရာမှ ကင်းလွတ်ရာ၏။

အယမ္မိ အတ္ထော - စသည် ပေးမြ။ ပဠမံ။

တစ်နည်း ။ ။ ကျွတ္ထဘာဝေါအရ သတ္တဝါတိုင်း၏ လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို ကောက်၍ အညထာဘာဝေါအရ လက်ရှိအတ္တဘောမှ တစ်ပါးသော နောင်အနာဂတ် အတ္တဘောကို ကောက်ပြီးလျှင် သံသာရံ၌ ဝိသေသန ဝိသေသျစပ်၍ ၌-ဒုနည်း အလို ပေးနိုင်သည်။

တစ်နည်း ။ ။ ကျွတ္ထဘာဝအရ လက်ရှိလူ့ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောနှင့် လက်ရှိ လူ့ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောမှတပါးသော အလားတူ လူ့ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောဖြစ်စေ အရကောက်၍ အညထာဘာဝေါအရ လူ့ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော လုံးဝ မဟုတ်သော အခြားခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို ကောက်ပြီးလျှင် သံသာရံ၌ ဝိသေသနဝိသေသျ စပ်ကာ ၌- တတိယနည်း အလိုလည်း ပေးနိုင်သည်။

၆။ ပဌမသေခသုတ်

၁၆။ သေခဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော (လ) ကုသလံဘာဝေတီ'တိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပဌမသေခသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ အပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ-အယံ ယောနိသော မနသိကာရော၊ ဤယောနိသော မနသိကာရသည်။ အပ္ပတ္တမာနသဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော။ အနုတ္တရံ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ တူသော တရားမရှိသော။ ယောဂက္ခေမံ၊ ယောဂ တရားတို့သည် မနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ ဘေးကင်းသော။ ဝါ၊ ယောဂဘေးကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္ထယမာနဿ၊ လိုလားတောင့်တသည်ဖြစ်၍။ "**အဗ္ဗတ္တိကံ**၊ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ **အဂ်**=ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။" **ဣတိ ကရိတ္တာ**၊ ဤသို့ အသိအမှတ်ပြု၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ သေခဿ ဘိက္ခုနော၊ သေခ ရဟန်းအား။ ဗဟူပကာရော ယထာ၊ ကျေးဇူးများသကဲ့သို့၊ ယံ၊ အကြင်အကြောင်း သည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဗဟူပကာရံ၊ ကျေးဇူးများ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုကဲ့သို့ ကျေးဇူးများသော။ အညံ၊ ယောနိသောမနသိကာရမှ တစ်ပါးသော။ ဧကဂ်မ္မိ၊ တစ်ခုသော အကြောင်းကိုမျှလည်း။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည် နဿမနုပဿာမိ၊ ဉာန်ဖြင့် သုံးသပ် ရှုမြင်တော်မမူ။

(သေခဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အဗ္ဗတ္တိကံ၊ မိမိ၏အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ အဂ်=ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ ကရိတ္တာ- ဣတိ ကတ္တာ- ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အညံ၊ အခြားတစ်ပါးသော။ ဧကဂ်မ္မိ၊ တစ်ခုသော အကြောင်းကိုမျှ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ နဿမနုပဿာမိ၊ မမူ။ ယံ၊

"**အဗ္ဗတ္တိကံ အဂ်**" န္တိ **ကရိတ္တာ** ။ ။ နအညံ ဧကဂ်မ္မိ သမနုပဿာမီတိ ဧတ္ထ အယံ သခ်ေပတ္ထောဘိက္ခဝေ အဗ္ဗတ္တံ အတ္တနော သန္တာနေ သမုဋ္ဌိတံ ကာရဏန္တိကတ္တာ အညံ ဧကကာရဏမ္မိ နသမနုပဿာမိ။ ယံ ဧဝံ ဗဟူပကာရံ- ဟူသော ၌-၌ အဗ္ဗတ္တိကံ အဂ်ံကို အဗ္ဗတ္တံ အတ္တနော သန္တာနေ သမုဋ္ဌိတံ ကာရဏန္တိ ကတ္တာ-ဟုဖွင့်။ ထိုအဖွင့်၌ ဣတိကတ္တာနှင့် ဣတိတသ္မာသည် အဓိပ္ပါယ်တူ၏။ (၄၊၅၉)

အကြောင်အကြောင်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဗဟုပကာရံ၊ ကျေးဇူးများ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ယထာ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ ထိုအကြောင်းဟူသည်။ ဣဒံ ယောနိသော မနသိကာရော၊ ဤယောနိသော မနသိကာရပင်တည်း။ ဤသို့ သော်လည်းပေးပါ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်း သည်ရှိသော်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်ပယ်၏။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ တိုးပွားစေ၏။

ဣတိ - ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤပြဆိုခဲ့သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ သံသာချိုမြိန် ဟောမိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမသေခသုတ်၌။ 'ယောနိသောမနသိကာရော (လ) ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏော'တိ၊ ပါပုဏော' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယောနိသော မနသိကာရော–ဂါထာအနက်

ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ သေခဿ ဘိက္ခုနော၊ သေက္ခဓမ္မကို ကျင့်သော သေက္ခ ရဟန်းအား။ ဥတ္တမတ္ထဿ၊ မြတ်သော အကျိုး ဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္တိယာ၊ ရခြင်းငှာ။ ဗဟုကာရော၊ ကျေးဇူးများ၏။ ဧဝံ၊ ဤယောနိသော မနသိကာရလောက်။ ဗဟုကာရော၊ ကျေးဇူးများသော။ အညော၊ အခြား တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယောနိသော၊ ပဒဟန္တော၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ ခယံ၊ ကုန်ဆုံးခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သို့။ ပါပုဏော၊ ရောက်နိုင်ရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ ဒုတိယသေခသုတ်

၁၇။ သေခဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော (လ) ကုသလံ ဘာဝေတိ'တိ၊ ဘာဝေတိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒုတိယသေခ သုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ပြီဟူ၍။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ဣဒံ-အယံ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ဤမိတ်ကောင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ အပ္ပတ္တမာနသဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော။ အနုတ္တရံ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ တူသော တရားမရှိသော။ ယောဂက္ခေမံ၊ ယောဂတရားတို့သည် မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဘေးကင်းသော။ ဝါ၊ ယောဂဘေးကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္ထယမာနဿ၊ လိုလားတောင့်တသည်ဖြစ်၍။ "ဗာဟိရံ၊ အပသန္တာန်ဌဖြစ်သော။ အဂ်ီ-ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း" ဣတိ ကရိတ္တာ၊ ဤသို့ အသိအမှတ်ပြု၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ သေခဿ ဘိက္ခုနော၊ သေခရဟန်းအား။ ဗဟုပကာရော ယထာ၊ ကျေးဇူးများသကဲ့သို့။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဗဟုပကာရံ၊ ကျေးဇူးများ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုကဲ့သို့ ကျေးဇူးများသော။ အညံ၊ ကလျာဏမိတ္တတာမှ တစ်ပါးသော။ ဧကင်္ဂမ်ပိ၊ တစ်ခုသော အကြောင်းကိုမျှလည်း။ အဟံ၊ ဝါဘုရားသည်။ နသမနုပဿामိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ် ရှုမြင်တော်မမူ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကလျာဏမိတ္တော၊ မိတ်ကောင်းရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ တိုးပွားစေ၏။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ- စသည် ပေးမြို့။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယသေခသုတ်၌။ "ကလျာဏမိတ္တော ယော ဘိက္ခု (လ) သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယ"န္တိ၊ သံယောဇနက္ခယံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကလျာဏမိတ္တော ယော ဘိက္ခု–ဂါထာအနက်

ကလျာဏမိတ္တော၊ **မိတ်ကောင်းရှိသော**။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ **သပ္ပတိဿော**၊ အဆုံးအမကို နာယူ နားထောင်ခြင်းရှိ၏။ သဂါရဝေါ၊ ရိုသေ

မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းရှိသော ရဟန်း၏ အကုသိုလ်ပယ်ပုံ ကုသိုလ်တိုးပွားပုံ

မိတ်ကောင်းရှိသူသည် မိတ်ကောင်းကို မှီ၍ ကံ, ကံ၏အကျိုးကို သိသော ကမ္မဿကတာဉာဏ်ကို ဖြစ်စေ၏။ ဖြစ်ပြီးသဒ္ဓါတရားကို ကြီးထွားစေ၏။ ထိုသဒ္ဓါတရားကြောင့် သူတော်ကောင်းကို ဆည်းကပ်၏။ ဆည်းကပ်၍ တရားနာ၏။ တရားနာရ၍ ဘုရားအပေါ် ယုံကြည်မှု တိုး၍ ထပ်ရ၏။ ထိုသို့ထပ်ရခြင်းကြောင့် လူဝတ်ကြောင်အဖြစ်ကို ပယ်စွန့်၍ ရဟန်း အဖြစ်၌ တည်၏။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့် ပြည့်စုံလျက် ခုတင်လည်းဆောက်တည်၏။ အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဋ္ဌိကထာစသော ဒသကထာဝတ္ထုကိုလည်း ရ၏။ ဇွဲလုံ့လလည်းရှိ၊ ကပ်၍တည်သော သတိရှိလျက် မှန်ကန်စွာ အပြားအားဖြင့် သီသည်ဖြစ်၍ နေ့ရောညပါ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-မျိုးကို ကြိုးစားခြင်း၊ ဝိပဿနာပွားခြင်းကြောင့် မဂ်ဆိုက်ကာ အကုသိုလ် အားလုံးကိုပယ်၏။ ဘာဝနာပြည့်စုံလုံလောက်သဖြင့် ကုသိုလ်အားလုံး တိုးပွားစေ၏။ ဤထက် အကျယ်ပြည့်စုံစွာသိလိုက ဥဒါန်းပါဠိ မေယိယသုတ္တန်ရှု။

သပ္ပတိဿော။ ။ သပ္ပတိဿောတိ ပတိဿဝသခ်ါတေန သဟ ပတိဿေနာတိ သပ္ပတိဿော။ ကလျာဏမိတ္တသ ဩဝါဒံ သိရသာ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆကော သုဗ္ဗစောတိ အတ္ထော။ ဤအလို သပ္ပတိဿောကို သဟ+ ပတိဿော နှစ်ပုဒ်ခွဲ။ သ-ကို သဟ၊ ပတိဿော-ကို ပတိဿဝေါ-ဟု ဖွင့်၍ သဟ+ပတိဿေန+ ယော ဝတ္တတိတိ သပ္ပတိ-ဿော-ဟု ပဌမာဗဟုဗ္ဗီဟိပြု။ ပတိဿော-ကား ပတိပုဗ္ဗ သုဓာတ်၊ ဏ-ပစ္စည်း။ ပတိဿဝန်-ပတိ ဿော-ဟု ဘာဝသာဓ်ပြု။ သဟနှင့် ဗဟုဗ္ဗီဟိတွဲလျှင် နားထောင်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သူ။ ကလျာဏမိတ်၏ အဆုံးအမကို နားထောင်သူ။

အထ ဝါ ဟိတသုခေ ပတိဋ္ဌာပနေန ပတိ ဣသေတီတိ ပတိဿော။ ဩဝါဒ ဒါယကော။ ဂရုအာဒရယောဂေန တေန ပတိဿေန သဟ ဝတ္တတိတိ သပ္ပတိဿော။ ဂရုသု ဂရုစိတ္တီကာရဗဟုလော။ ဤအလို ပတိဿောကို ပတိပုဗ္ဗဣသဓာတ်၊ အ-ပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ် ဏ-ပစ္စည်း။ ပတိ+ဣသေတီတိ ပတိဿော-ဟုပြု။ ဩဝါဒ ဒါယကကို အရကောက်။ သဟ+ပတိဿေန+ ယော ဝတ္တတိတိ သပ္ပတိဿော-ဟု

လေးစားခြင်းရှိ၏။ **မိတ္တာနံ**၊ မိတ်ကောင်းတို့၏။ **ဝစနံ**၊ ဆုံးမစကားကို။ **ကရံ**= ကရောန္တော၊ လိုက်နာပြုကျင့်၏။ သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိ၏။ ပတိဿတော၊ ပေါ်လာသောအာရုံကို မြင်တယ် မြင်တယ် စသည်ဖြင့် သတိပြုရှုမှတ်၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဝိသုဒ္ဓိအစဉ် ဝိပဿနာဉာန်စဉ် မဂ်ဉာန်အစဉ်ဖြင့်။ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယံ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့ကို ကုန်စေတတ်သော မဂ်၏အဆုံးအရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ ဝါ၊ ကို။ ပါပုဏော၊ ရောက်ရာ ရရာ၏။

အယမ္ပိအတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ သတ္တမံ။

ပဌမာဗဟုဗ္ဗီဟိတွဲ။ အဆုံးအမပေးသူရှိသောသူ အရကောက်။ အဆုံးအမပေးသူရှိသည်-ဟု ဆိုသဖြင့် နတ်နေကိုင်း ထားသူ၊ ဝါ၊ နတ်နေကိုင်းသဖွယ်ဖြစ်သော ဆရာအကြီးအကဲရှိသူ-ဟုအဓိပ္ပါယ် ရ၏။ ဆရာမရှိ ဆုံးမပဲ့ပြင်သူမရှိသော ပေါက်လွတ်ပဲစားမဟုတ်ဟူလို။

ကရံ မိတ္တာနံ ဝစနံ။　　။ ဤဝါကျ၏အနက်ကို တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုလျှင် 'မိတ်ကောင်းတို့၏စကားကို ပြုလုပ်သူ' ဟု အနက်ထွက်၏။ မြန်မာစာပေ မြန်မာအသုံးအနှုန်းအနေဖြင့် အဓိပ္ပါယ် မဖြောင့်၊ ထောင့်၏။ ထို့ကြောင့် 'ဝစနံ ကရံ' ကို ယထောဝါဒံ ပဋိပဇ္ဇန္တော-မိတ်ကောင်းတို့၏သြဝါဒစကားအတိုင်း ပြုကျင့်သည်-ဟု အဋ္ဌကထာ ဥဒုကတ္ထ-ဖြောင့် ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ကရံ မိတ္တာနံ ဝစနံ-၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတို့၏ အဆုံးအမစကား အတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်သူ-ဟု သိလေ။ ကရံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ-စသော အလားတူဝါကျတို့ကိုလည်း ဤနည်းတူမှတ်လေ။

၈။ သံယောဇဝဂ္ဂသုတ်

၁၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောကေ၊ သတ္တလောကဋ္ဌ။ ဧကဓမ္မော၊ အပြစ်ကြီး သော အကုသိုလ်တရားတစ်ခုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဗဟုဇနာ ဟိတာယ၊ လူအများ၏ စျာန်ချမ်းသာ မဂ်ချမ်းသာစသော ပြည့်စုံမှုကို တားဆီး ခြင်းဖြင့် စီးပွားမဲ့ခြင်းငှာ။ ဗဟုဇနာ သုခါယ၊ လူအများ၏ နတ်ချမ်းသာကို တားဆီးခြင်းဖြင့် ချမ်းသာမဲ့ခြင်းငှာ။ ဗဟုနော ဇနဿ၊ များစွာသော လူ အပေါင်း၏။ အနတ္ထာယ၊ အပါယ်လားသောအားဖြင့် အကျိုးမဲ့ခြင်းငှာ။ ဒေဝ မနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ (ပုဂ္ဂိုလ်သာမညမှ ပုဂ္ဂိုလ်ဝိသေသ အထက်တန်းစား တို့ကို ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသနည်းဖြင့် ပြပြန်သည်။) အဟိတာယ၊ မဂ်စီးပွားမဲ့ရန် အလို့ငှာ။ ဒုက္ခာယ၊ အရိယာ ချမ်းသာမှ လွဲသွားခြင်းဖြင့် ဝဋ္ဋဆင်းရဲအလို့ငှာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧကဓမ္မော၊ တစ်ခုသောတရားဟူသည်။ ကတမော၊ နည်း။ **သံယောဇဝေါ**၊ သံယာကွဲခြင်းပင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံယေ ဘိန္နေ၊ သံယာ

သံယောဇဝေါ။ ။ သံယာလောကဋ္ဌ ဘဏ္ဍန ပရိဘာသနစသည် ဖြစ်သော် လည်းကောင်း၊ ဓမ္မ, အဓမ္မစသော ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၈-ပါးထဲမှ တစ်ခုခု ထုတ်ပြကာ ပြောကြဆိုကြသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသို့ပြောပြရာ၌ နှစ်သိမ့် သဘောကျစေရန် ထပ်မံ ကြားသိစေကြကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ကြားသိစေပြီးနောက် မဲခွဲသော်လည်းကောင်း၊ သံယဘေဒဖြစ်တော့မလို့ ကွဲအက်နေပြီ။ ကွဲပြားလတ္တံ့ဟူလိုသည်။ ကွဲလတ္တံ့ကို 'ဥပ္ပဇ္ဇမာနော' ဟု သေသေသဿ္ဌ မာနာနာသုတ်ဖြင့် မာနပစ္စည်းကို အနာဂတ် ကာလ ဝါစီကြဲကာ ဌ- ဆရာ ဖွင့်ဆိုသည်။

မဲခွဲပြီးနောက် သံယာ ၄-ပါးဖြစ်စေ၊ ၄-ပါးထက် ပို၍ဖြစ်စေ သီးခြား ပါတိမောက် ပြသောအားဖြင့် ဥပေါသထက် ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ အခြားသံယက် တစ်ခုခုပြုသည်ဖြစ်စေ သံယဘေဒ-သံယာ ကွဲသွားပြီ။ သံယဘေဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟု တိဝိဘတ်ကို ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ-ဖြင့် ကွဲပြားဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ကာလဋ္ဌသက်ကာ 'ဥပ္ပဇ္ဇတိ' ကြိယာဖြင့် ဖွင့်ဆို၏။

သံယာချင်းခွဲလို့ ကွဲပြားပြီး နောက်ပိုင်းကာလကို ဥပ္ပန္နော-ဟု အတီတေ တ တဝန္တု တာဝီ-သုတ်ဖြင့် အတီတ ကာလိက တ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော 'ဥပ္ပန္န' သဒ္ဒါဖြင့် ဌ-ဋ္ဌ ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။ (ဌ၊၆၅)

ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ အညမည်၊ ပရိသတ်လေးပါးနှင့် ၎င်းပရိသတ်၏ ဘက်တော်သားတို့အချင်းချင်း။ ဘဏ္ဍနာနိ စေဝ၊ ဓမ္မဟုတ်မဟုတ်စသည်ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ပရိဘာသာစ၊ အကျိုးမဲ့အောင်မည်သို့ပြုလုပ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ပရိကွေ့ပေါ စ၊ အမျိုးမျိုး မှိုခိုး မျှစ်ခိုး ဆဲဆိုတိုင်းထွာခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ပရိစ္စဇနာ စ၊ ဥကွေ့ပနီယကံပြုခြင်းဖြင့် စွန့်ပစ်နှင်ထုတ်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသံဃာကွဲပြားရာ၌။ တစ်နည်း - ထိုသံဃာကွဲပြားကြောင်းဖြစ်သော ငြင်းခုံခြင်းစသည်ကို ပြုရာ၌။ အပ္ပသန္နာစေဝ၊ သာသနာကို မကြည်ညိုသေးသော သူတို့သည်လည်း။ နပသီဒန္တိ၊ မကြည်ညိုတော့ကုန်။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုပြီးကုန်သော။ ဧကစ္စာနဉ္စ၊ အချို့သော သူတို့၏လည်း။ အညထတ္တံ၊ ကြည်ညိုသည်မှတပါး မကြည်ညိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုသံဃဘေဒသုတ်၌။ အာပါယိကော (လ) နိရယံ ပစ္စတီ'တိ၊ ပစ္စတိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အာပါယိကော နေရယိကော–ဂါထာအနက်

အာပါယိကော၊ အပါယ်လေးဘုံ၌ ဖြစ်ထိုက်သော။ နေရယိကော၊ အဝီစီဝရဲ့ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ အဝီစိဝရဲ့ အန္တရကပ်ပတ်လုံး တည်လတ္တံ့သော။ ဝဂ္ဂရာမော၊ သံဃာကွဲပြားသူတို့၏ အစု၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သော။ အဓမ္မဋ္ဌော၊ မတရားမှု၌တည်သော။ သံဃဘေဒကော၊ သံဃာကွဲပြားအောင်သင်းခွဲတတ်သူသည်။ ယောဂက္ခေမာ၊ ယောဂလေးပါးတို့ မနှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ယောဂက္ခေမမည်သော အရဟာတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်မှ။ ပဓံသတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။

ကမ္မ, ဥဒ္ဒေသ, ဝေါဟာရ, အနုဿာဝနာ, သလာကဂ္ဂါဟ-ဟု သံဃာကွဲခြင်းအကြောင်း ၅-မျိုးရှိရာ ကမ္မနှင့် ဥဒ္ဒေသ ၂-မျိုးသာလိုရင်း ပမာဏ၊ ကျန်သုံးမျိုးတို့ကရှေ့ပြေး ပုဗ္ဗဘာဂအလုပ်သာ။

သမဂ္ဂံ သံယံ၊ ညီညွတ်သောသံယာကို။ ဘေတ္တာန= ဘိန္နိတ္တာ၊ ခွဲခြင်းကြောင့်။ ကပ္ပံ၊ အန္တရကပ်ပတ်လုံး။ (ကပ္ပန္တိ အာယုကပ္ပံ၊ သော ပနေတ္ထ အန္တရကပ္ပေါ၀။ဋ္ဌ)

နိရယမှိ၊ အဝီစိဝရဲ့။ ပစ္စတိ၊ ကျက်ရ၏။ (ပစ-ဓာတ်သည် ကျက်ခြင်း ချက်ခြင်း ၂-နက်။ ချက်ခြင်းအနက်ကား သဗ္ဗာပါရ၊ ကျက်ခြင်းအနက်ကား အဗ္ဗာပါရ၊ အဗ္ဗာပါရအနက်ဟောလျှင် ပစ္စတိ-ဟု ဒိ၀ါဒိ၊ သဗ္ဗာပါရ အနက်ဟောလျှင် ပစတိ- ဟု ဘူ၀ါဒိ။ ဤ၌ ပစ္စတိ-ဟု ဒိ၀ါဒိတည်း။)

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ သံယသာမဂ္ဂိသုတ်

၁၉။ ဧကမ္မေ ဘိက္ခဝေ (လ) ဘိယျော ဘာ၀ေါ ဟောတိ'တိ၊ ဟောတိ'ဟူ သော။ ဧတံ၊ ဤသံယသာမဂ္ဂီ သုတ်ကို။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟောအပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ လောကေ၊ သုံးပါးသော လောကမှ်။ ဧကမ္မေ၊ အပြစ်ကင်း၍ ကောင်းကျိုးပေးခြင်း လက္ခဏာရှိသော တစ်ခုသော ကုသိုလ်တရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနော၊ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ လူအများ၏ စျာန်ချမ်းသာ မဂ်ချမ်းသာအလို့ငှာ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ လူအများ၏ နတ်ချမ်းသာအလို့ငှာ။ ဗဟုနော ဇနသ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏။ အတ္ထာယ၊ သုဂတိဘုံသို့ လားရောက်ရခြင်း အကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ ကုသိုလ်၏အစွမ်းအားဖြင့် စီးပွားဖြစ်ခြင်းအလို့ငှာ။ သုခါယ၊ သုဂတိဘုံ၌ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှာ။ ဒေ၀မနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ သုဂတိဘုံသို့ ထပ်မံ ရောက်ရ ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ ကုသိုလ်၏အစွမ်းဖြင့် စီးပွားဖြစ်ထွန်းခြင်းငှာ။ သုခါယ၊ သုဂတိဘုံ၌ စိတ်ရောကိုယ်ပါ နှစ်ဖြာချမ်းသာဖို့အလို့ငှာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ဧကမ္မေ၊ အပြစ်ကင်း၍ ကောင်းကျိုးပေးခြင်းလက္ခဏာရှိသော တစ်ခု သောတရားဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်ပါနည်း။ သံယသာမဂ္ဂိ၊ သံယာ၏

ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံဃ၊ သည်။ သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်သည်ရှိသော်။ အညမည်၊ ပရိသတ်လေးပါးနှင့် ၎င်းတို့၏ ဘက်တော်သားများအချင်းချင်း။ ဘဏ္ဍနာနိစေဝ၊ ဓမ္မ အဓမ္မစသည်ဖြင့် ငြင်းခုံရခြင်းတို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်တော့ကုန်။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ပရိဘာသာစ၊ အကျိုးမဲ့အောင် မည်သို့ပြုလုပ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်းတို့သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ပရိကွေ့ပါ စ၊ အမျိုးမျိုး မျှစ်ချိုးမှိုချိုး ဆဲဆိုတိုင်းထွာ ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ ပရိစ္စဇနာ စ၊ ဥက္ခေပနီယကံ ပြုခြင်းဖြင့် စွန့်ပစ်ခြင်း နှင်ထုတ်ခြင်းတို့သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။

တတ္ထ၊ ထိုသံဃာညီညွတ်ခြင်း၊ ညီညွတ်ကြောင်းဖြစ်သော မငြင်းခုံခြင်းစသည်တို့၌။ အပ္ပသန္နာစေဝ၊ သာသနာကို မကြည်ညိုသူတို့သည်လည်း။ ပသီဒန္တိ၊ ကြည်ညိုကြကုန်၏။ ပသန္နာနဉ္စ၊ ကြည်ညိုသူတို့၏လည်း။ ဘိယ္ယောဘာဝေါ၊ လွန်စွာတိုးပွားသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-စသည် ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုသံဃသာမဂ္ဂိသုတ်၌။ 'သုခါ သံဃဿ သာမဂ္ဂီ (လ) ကပ္ပံ သဂ္ဂမ္မိ မောဒတီ'တိ၊ မောဒတိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သုခါ သံဃဿ သာမဂ္ဂီ–ဂါထာအနက်

သံဃဿ၊ ၏။ သာမဂ္ဂီ၊ ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သုခါ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ **သမဂ္ဂါနံ**၊ ညီညွတ်သောသူတို့ကို။ **အနုဂ္ဂဟော** စ၊ အားပေး

သုခါ သံဃဿ သာမဂ္ဂီ–ဂါထာနှင့် သီမှတ်မှယ်

သံဃာညီညွတ်ခြင်းသည် ချမ်းသာမဟုတ်သေး။ ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းသာ။ ထို့ကြောင့် သုခါ-ချမ်းသာ၏ ဟု မပေးပဲ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းတည်း-ဟု ပေးသည်။ သုခေါ ဗုဒ္ဓါန'မုပ္ပါဒေါ-၌လည်း ဘုရားပွင့်ရုံနဲ့ ချမ်းသာသည် မဟုတ်။ ဘုရားပွင့်ပြီး ဘုရားစကားလိုက်နာသူတို့ အပါယ်မှလွတ်မြောက်သဖြင့် ချမ်းသာသုံးမျိုးရနိုင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်သည်။

သမဂ္ဂါနံ အနုဂ္ဂဟော။ ။ ညီညွတ်မှုကို ကောင်းချီးပြုသောအားဖြင့် ညီညွတ်သူတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းသည် သမဂ္ဂါနုဂ္ဂဟမည်၏။ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်

ခြီးမြှောက်ခြင်းသည်လည်း။ သုခေါ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ သမဂ္ဂရတော၊ ညီညွတ်သောသံဃာ၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မဠော၊ တရား၌ တည်သောသူသည်။ ယောဂက္ခေမာ၊ (ယောဂ လေးပါးတို့သည် မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍) ယောဂဘေးကင်းရာနိဗ္ဗာန်မှ။ နမံသတိ၊ မဆုတ်ယုတ်ပေ။ သံဃံ၊ ကွဲပြားသောသံဃာကို။ ဝါ၊ ကွဲတော့မလို့ အက်ကြောင်းထင်နေသောသံဃာကို။ သမဂ္ဂံ၊ တစ်စည်းတစ်လုံးတည်း ညီညွတ်သည်ကို။ ကတ္တာန၊ ပြုလုပ်ပေးခြင်းကြောင့်။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ သဂ္ဂမ္ဘိ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌။ မောဒတိ၊ (ဒိဗ္ဗေန သုခေန ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ စသော ၁၀-မျိုးတို့ဖြင့် အခြားသော နတ်တို့ကို လွှမ်းမိုး၍) နတ်စည်းစိမ် ခံစားကာ မွေ့လျော်ရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ နဝမံ။

၁၀။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တသုတ်

၂၀။ 'ဣဓ ဘိက္ခဝေ (လ) နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ'တိ၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပဒုဋ္ဌစိတ္တသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ၊ အာဃာတဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ရာဂစသော အပြစ်ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဧကစ္စံ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ယင်းတို့၏အကျိုးကိုဖြည့်တတ်, သေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ရွှေ့လျားတတ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သတ္တဝါကို (ယထာ ပစ္စယံ ကုသလာကုသလာနံ တဗ္ဗိပါကာနဉ္စ ပူရဏာတော, မရဏာဝသေန ဂလနတောစ ပုဂ္ဂလောတိ ဝုစ္စတိ) (အဋ္ဌကထာ)။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော

ပြောဆိုလုပ်ကိုင်လျှင် ညီညွတ်မှု မပျက်စီး မပြိုကွဲနိုင်။ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ကိုယ်ထိလက်ရောက်ဖြစ်စေ အားပေးခြင်းသည် 'သမဂ္ဂါနုဂ္ဂဟ' ဟု ဆိုလိုသည်။

အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စေတသာ၊ မိမိ၏စေတောပရိယ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ စေတော၊ သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ အဟံ၊ ဝါဘုရားသည်။ ပဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုကို။ အာဘတံ= အာဟရိတ္တာ၊ ဆောင်ယူ၍။ နိက္ခိတ္တံ=ဌပိတံ ယထာ၊ ချထားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိရယေ၊ ဝ၏ဌာ။ နိက္ခိတ္တော၊ မိမိ၏ အကုသိုလ်ကံက ပစ်ချအပ်ပြီ။

တံ၊ ထိုသို့ ဝ၏ဌာပစ်ချခံရခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ စိတ္တံ စိတ်ကို။ ပဒုဋ္ဌံ၊ အာယာတဒေါသ ရာဂါဒိဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စေတောပဒေါသဟေတု၊ စိတ်ပြစ်မှားခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌာ။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ ခန္ဓာသစ်ကို ရယူရာ အခြားမဲ့ဖြစ်သော နောက်ကာလဌာ။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဆင်းရဲ၏ တည်ရာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ဖရိုဖရဲ အလိုမတူဘဲ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ဝ၏ဌာ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုပဒုဋ္ဌစိတ္တသုတ်ဌာ။ 'ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဥ တ္တာန (လ) သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိ'န္တိ၊ ဒုဂ္ဂတိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဥ တ္တာန-ဂါထာအနက်

ဣဓ၊ ဤလောကဌာ။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ၊ ဒေါသအာယာတသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ရာဂစသော အပြစ်ဒေါသသည်ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဧကစ္စံ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဥ တ္တာန၊ သိတော်မူ၍။ (ပုဗ္ဗကာလကြိယာ) (သိမှုနှင့်မိန့်ဆိုမှု နှစ်မျိုးတွင် သိမှုကအရင် ပုဗ္ဗကာလ၊ မိန့်ဆိုမှုကနောက် အပရကာလ၊ ထို့ကြောင့် ဥ တ္တာနကို ပုဗ္ဗကာလ ကြိယာအနက်ယောဇနာသည်။ တစ်နည်း - တ္တာနပစ္စည်းကို ဟိတ်အနက်ကြံ၍ 'ဥ တ္တာန-သိခြင်းကြောင့်' ဟု သီဟံဒိသ္တာဘယံဟောတိကဲ့သို့ အနက်ယောဇနာ

နိုင်သည်။) ဗုဒ္ဓေါ။ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တိကေ၊ အနီး၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤနောက်နှစ်ဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်လတ္တံ့သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဗျာကာသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ဘိက္ခူနံကို သန္တိကေ၌ မစပ်ရ။ အတ္တနော- ထည့်၍ ယင်းအတ္တနောကိုသာ သန္တိကေ၌စပ်။ ဘိက္ခူနံသည် သန္တိကေ၏သမ္ဗန်မဟုတ်။ ဗျာကာသိ-၏ သမ္ပဒါန်။)

ကျွမမှိ သမယေ၊ ပဒုဋ္ဌစိတ် ကိန်းရာ ဤအခါ၌။ တစ်နည်း - ကျွမမှိ သမယေ= ကျွမာယံ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ၊ ဤအကြောင်းညီညွတ်ရာအခါ၌။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စေ ကာလံ ကယိရာထ၊ အကယ်၍ (ဇော နောင် သို့မဟုတ် ဇော တဒါရုံနောင် စုတိစိတ်ကျ၍) သေငြားအံ့။ နိရယံ၊ ငရဲ၌။ ဥပပဇ္ဇေယ္ယ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ အသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဒူသိတံ၊ အာယာတဒေါသ ရာဂါဒိ အပြစ်ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ ('ကျွမသို့ ကာလေ၊ ကျွမာယံ ဝါ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ' ဟူ၍ဝင်း၊ 'အယံ ပုဂ္ဂလော ဇဝနဝီထိ-ယာ အပရဘာဂေ ကာလံ ကရေယ္ယ စေတိအတ္ထော' ဟူ၍ဝင်း စုဏ္ဏိယ၌ ဋ-ဖွင့်ခဲ့သည်။ (ဋ၊၆၉)

(ကိုဗ္ဗ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောပစ္စည်းဝတ္ထုကို။) ဟရိတ္တာ၊ ယူဆောင်၍။ နိက္ခိပေယ္ယ ယထာ၊ ပစ်ချထားသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ။ တထာဝိဓော၊ ထိုသို့ပဒုဋ္ဌ စိတ်သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိက္ခိတ္တော၊ ငရဲ၌ ပစ်ချထားအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ စေတောပဒေါသဟေတု၊ အာယာတဒေါသ ရာဂါဒိအပြစ်ဒေါသရှိသော စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသူတို့၏လားရောက်ရာ ဆင်းရဲ၏တည်ရာ ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားရောက်ကြရကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ စသည် ပေးမြဲ။ ဒသမံ။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သုတ်အစုတည်း။

(ဒုတိယဝဂ်၌ ပါဝင်သော သုတ်အမည်များကို မာတိကာ၌။)

၃။ တတိယဝဂ်

၁။ ပသန္နစိတ္တသုတ်

၂၁။ 'ဣဓဟံ ဘိက္ခဝေ (လ) သဂ္ဂं လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ'တိ၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပသန္နစိတ္တသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ဟောအပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထား အပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ **ပသန္နစိတ္တံ**၊ ကြည်လင်သောစိတ်ရှိသော။ ဧကစ္စံ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဟံ၊ ငါဘုရား သည်။ စေတသာ၊ ငါ၏ စေတောပရိယအဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ စေတော၊ သူတပါး၏စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ 'အယံပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမမှိ သမယေ၊ ဤကြည်လင်သောစိတ်ရှိရာအခါ၌။ ဝါ၊ ဤအကြောင်းညီညွတ် ရာအခါ၌။ စေ ကာလံ ကရေယျ၊ အကယ်၍ သေချိန်ကိုပြုငြားအုံ့။ ဝါ၊ သေငြားအုံ့။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတစ်ခုသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ အာဘတံ-အာဟရိတ္တာ၊ ယူဆောင်၍။ နိက္ခိတ္တံ ယထာ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ ဧवံ၊ ဤအတူ။ သော၊ ထိုသူကို။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိက္ခိတ္တောတိ၊ ချထားအပ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပဇာနာမိ၊ သိ၏။ တံ၊ ထိုသို့နတ်ပြည်၌ ချထားခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ၊ အကြင့် ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသန္နံ၊ ကြည်လင်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ စေတောပသာဒဟေတု၊ စိတ်ကြည်လင်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဧवံ၊ ဤသို့။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊

ရှင်းလင်းချက်

ပသန္နစိတ္တော်။ ။ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်မှု၊ ကံ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါကြောင့် စိတ်ကြည်လင်သည်။

ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော ခန္ဓာသစ်ယူရာအခါ၌။ **သုဂတိ**၊ ကောင်းသောသူတို့လားရာ ချမ်းသာ၏ တည်ရာဖြစ်ရာ သုဂတိဘုံတည်းဟူသော။ **သဂ္ဂံ** လောကံ၊ နတ်ပြည် နတ်လောက၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဧတမတ္ထံ အဝေါစ-ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုပသန္နစိတ္တသုတ်၌။ ပသန္နစိတ္တံ ဥတ္တာန (လ) သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂတိ'န္တိ၊ သုဂတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျွတ်၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပသန္နစိတ္တံ ဥတ္တာန-ဂါထာအနက်

ကျွမ၊ ဤလောက၌။ ပသန္နစိတ္တံ၊ ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသော။ ဧကစ္စံ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥတ္တာန၊ သိ၍။ ဝါ၊ သိခြင်းကြောင့်။ ဧတမတ္ထံစ၊ ဤပြဆိုအပ်လတ္တံ့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အနီး၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဗျာကာသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ကျွမမှိ သမယေ၊ စိတ်ကြည်လင်ရာဤအချိန်အခါ၌။ ဝါ၊ အကြောင်းညီညွတ်ရာ ဤအခါ၌။ အယံပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စေ ကာလံ ကယိရာ-ထ၊ သေချိန်ကိုပြုငြားအုံ့။ ဝါ၊ သေငြားအုံ့။ သုဂတိ၊ ကောင်းသောသူတို့၏ လားရာသုဂတိဘုံဘဝ၌။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဟိ၊ အကြင့်ကြောင့်။ အသ၊ ထိုသူသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒိတံ၊ ကြည်လင်စေအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

ကိဉ္စိ၊ တစုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုကို။ ဟရိတ္တာ၊ ယူဆောင်၍။ နိက္ခိပေယျ-ယထာ၊ ချထားရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ။ တထာဝိဓော၊ ထိုသို့စိတ်

သုဂတိ။ ။ ကောင်းသောဂတိဖြစ်၍ သုဂတိ၊ သို့မဟုတ် ကောင်းသော ချမ်းသာ၏ ဖြစ်ရာတည်ရာဖြစ်သောကြောင့် သုဂတိမည်၏။ သုဂတိဖြင့် နတ်ဘုံသာ မဟုတ် လူဘုံကိုလည်းယူ။

သဂ္ဂံ။ ။ သု+အဂ္ဂ-သုဋ္ဌု အဂ္ဂ။ ရူပ သဒ္ဒစသော ငါးဖြာသောအာရုံ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ကောင်းမွန် ကောင်းမြတ်သောဘုံ။ နတ်ဘုံဟု ဌ-ဖွင့်။ (ဌ၊၇၀)

ကြည်လင်ခြင်းသဘောရှိသောသူကို။ သင်္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိုက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ စေတောပသာဒဟေတု၊ စိတ်ကြည်လင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သုဂတိ၊ ကောင်းသောသူတို့၏ လားရာ သုဂတိဘုံဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော စသည် ပေးမြဲ။ ပဌမံ။

၂။ မေတ္တာသုတ်

၂၂။ မာ ဘိက္ခဝေ ပုညာနံ ဘာယိတ္ထ (လ) ဒါနဿ ဒမဿ သံယမဿာ'တိ၊ သံယမဿ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤမေတ္တာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုညာနံ၊ တေဘူမကကုသိုလ်တို့မှ။ မာ ဘာယိတ္ထ၊ မကြောက်ကြကုန်လင့်။ (ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ မရောက်ကြလင့်-ဟူလို။ အချို့သော ဘာမဟုတ်သည့် ပစ္စုပ္ပန်ချမ်းသာ လက်လွတ်မှာစိုးသဖြင့် လက်လွတ်မှာ ကြောက်သဖြင့် ကြီးကျယ်သော တမလွန်ကျိုး နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်အကျိုးတို့ကို ရစေနိုင်သော ကုသိုလ်တို့မှ မကြောက်လန့်ကြပါလင့်။ ဧကစ္စဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဿ ဥပရောဓာယေန သမ္ပရာယိကနိဗ္ဗာနသုခဒါယကေဟိ ပုညေဟိ မာ ဘာယိတ္ထာတိ။ ဌ။ ပုညာနံ၊ ကို, တို့ကိုဟု မသမ္ဗန်လင့်။ တို့မှဟုသာ သမ္ဗန်။ နိဿက္ကေဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ ဌ။) (ဌ၊၇၁)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုညာနိတိ၊ ပုညာနိ-ဟူသော။ ယဒိဒံ၊ အကြင်အမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤပုညာနိဟူသော အမည်သည်။ ဣဋ္ဌဿ၊ လိုလားအပ်သော။ ကန္တဿ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ ပိယဿ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပဿ၊ မြတ်နိုး အပ်သော။ သုခဿ၊ ချမ်းသာ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ (သုခမေဝ တံ ယဒိဒံ ပုညန္တိ ဖလေန ကာရဏဿ အဘေဒူပစာရံ ဝဒတိ။ ပုည-သည် အကြောင်း၊ သုခ-သည် အကျိုး၊ မတူကွဲပြားခြင်း၏။ သို့သော် ပုည-သည်ပင် သုခ၊ သုခ-သည်ပင် ပုည-ဟု အဘေဒူပစာအားဖြင့်ဟောတော်မူသည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒီဃရတ္တံ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ကတာနံ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ ပုညာနံ၊ ကောင်းမှု တို့၏။ ဣဋ္ဌံ၊ လိုလားအပ်သော။ ကန္တံ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊ မြတ်နိုးအပ်သော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ပစ္စနုဘူတံ၊ ခံစားအပ်ဖူးသည်ကို။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိ-ဇာနामိ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် ပိုင်းခြား သိမြင်တော်မူ၏။

သတ္တဝဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ မေတ္တာစိတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်ပွားစေခြင်းကြောင့်။ သတ္တသံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ မဟာကပ် ခုနှစ်ကပ်တို့ပတ်လုံး။ ဣမံ လောကံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ နပုန အာဂမိံ၊ ပဋိသန္ဓေ အစွမ်းအားဖြင့် ပြန်မလာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံဝဋ္ဋမာနေ ကပ္ပေ၊ ကမ္ဘာပျက်သည် ရှိသော်။ အာဘဿရူပဂေါ ဟောမိ၊ အာဘဿရာဘုံသို့ ပဋိသန္ဓေတည်သော အားဖြင့်ရောက်နေ၏။ ဝိဝဋ္ဋမာနေ ကပ္ပေ၊ ကမ္ဘာ တည်သောအခါ၌။ သုညံ၊ သတ္တဝါတို့မှ ဆိတ်သုဉ်းသော။ ဗြဟ္မဝိမာနံ၊ ပထမစျာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုပထမစျာန် ဗြဟ္မာဘုံ၌။ ဗြဟ္မာ၊ ကာမာဝစရ-သတ္တဝါတို့ထက်မြတ်သော ဗြဟ္မာသည်။ မဟာဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇ ဗြဟ္မပုရောဟိတ်တို့ထက် သာလွန်မြင့်မြတ်သော မဟာဗြဟ္မာသည်။ အဘိဘူ၊ သူတပါးတို့ကိုအုပ်စိုး လွှမ်းမိုးသူသည်။ အနဘိ ဘူတော၊ သူတပါးတို့က မိမိကို မလွှမ်းမိုးနိုင်သူသည်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ ဒသော၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တို့ကို သိမြင်စွမ်းသူသည်။ ဝသဝတ္တီ၊ အခြားဗြာဟ္မာတို့၏ စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ အလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သူသည်။ ဟောမိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဆတ္တိံသက္ခတ္တုံ၊ ၃၆-ကြိမ်တိုင်တိုင်။ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ နတ်တို့ကို အစိုးရသော။ ဝါ၊ နတ်တို့၏အရှင် သခင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်း သည်။ အဟံ၊ သည်။ အဟောသိံ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။

အနေကသတက္ခတ္တုံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဓမ္မိကော၊ တရားသဖြင့်ကျင့်သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားကြောင့် မင်းဖြစ် လာသော။ စာတုရန္တော၊ သမုဒ္ဒြာလေးစင်း အဆုံးရှိသော လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော။ ဝိဇိတာဝီ၊ ကောပစသော အတွင်းရန် မြောက်မြားစွာသောမင်းတည်းဟူသော အပရန်တို့ကို တုတ် ဓားမဆောင် အောင်နိုင်တော်မူသော။ ဇနပဒဿာ ဝရိယပ္ပတ္တော၊ တိုင်းပြည်၌ ထာဝရ တည်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဝါ၊ တိုင်းပြည်သည် ထိုမင်းလက်ထက်၌

အမြဲတည်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ (ဇနပဒေ ထာဝရဘာဝံ ခုဝဘာဝံ ပတ္တော။ နသက္ကာ ကေနစိ တတော စာလေတုံ။ ဇနပဒေါ ဝါ တမ္မိ ထာဝရိ-ယပတ္တော အနုယုတ္တော သကမ္မနိရတော အစလော အသမ္ဘဝေဓီတိ ဇနပဒထာဝရိယပတ္တော။ ၆။)သတ္တရတနသမန္နာဂတော၊ စက္ကရတနာ ဆင်ရတနာ စသော ရတနာ ၇-ပါး နှင့်ပြည့်စုံသော။ စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ၊ သည်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ပဒေသရဇ္ဇသ၊ ပဒေသရာဇ်မင်းအဖြစ်ကို။ ဝါဒေါ၊ ဆိုဖွယ်စကားသည်။ ကောပန၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ မယ္ဟိ၊ ထိုငါဘုရား၏။ (ဧတံ-၌စပ်) ယေန၊ အကြင် အကြောင်းကံကြောင့်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဧတရဟိ၊ ယွဒေါ်ခါ၌။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော၊ ဤမျှအထိ ကြီးကျယ်သော တန်ခိုးရှိ၏။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ၊ ဤမျှအထိ ကြီးကျယ်သော အစွမ်းအာနုဘော်ရှိ၏။ မေ၊ ငါ၏။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ကိသ ကမ္မသ၊ အဘယ်ကံ၏။ ဖလံ နု ခေါ၊ အကျိုးပါလိမ့်နည်း။ ကိသ ကမ္မသ၊ အဘယ်ကံ၏။ ဝိပါကော နုခေါတိ၊ အကျိုးဆက်ပါလိမ့်နည်းဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသမယ္ဟိ၊ ထိုငါဘုရား၏။ (ဧတံ-၌စပ်) ယေန၊ အကြင် အကြောင်းကံကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဧတရဟိ၊ ယွဒေါ်ခါ၌။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော၊ ဤမျှအထိ ကြီးကျယ်သော တန်ခိုးရှိ၏။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ၊ ဤမျှအထိ ကြီးကျယ်သော အစွမ်းအာနုဘော်ရှိ၏။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ တိဏ္ဏံ ကမ္မာနံ၊ ကံသုံးမျိုးတို့၏။ ဖလံ ခေါ၊ သာတည်း။ တိဏ္ဏံ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကော ခေါ၊ အကျိုးဆက်သာတည်း။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဣဒံ-ဣမာနိ၊ ဤကံသုံးပါးတို့ဟူသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဒါနသ၊ လျှဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို စွန့်ကြဲခြင်းကံ၏ဂုဏ်း။ ဒမသ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမခြင်း၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ကောင်းစွာထားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရာဂါဒိကိလေသာတို့ကို ဆုံးမခြင်းကံ၏ဂုဏ်း။ သံယမသ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးကို စောင့်စည်းခြင်းကံ၏ဂုဏ်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဣတိ-ဣမာနိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ဧတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုမေတ္တာသုတ်၌။ 'ပုညမေဝ သော သိက္ခေယျ (လ) ပဏ္ဍိတော ဥပပဇ္ဇတိ'တိ၊ ဥပပဇ္ဇတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျွတ်၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပုညမေဝ သော သိက္ခေယျ–ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင် အမျိုးကောင်းသားသည်။ အတ္ထကာမော၊ အကျိုးစီးပွားကို လိုလား၏။ သော၊ မိမိအကျိုးကို လိုလားသော ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ **ပုညမေဝ**၊ (မြတ်နိုးထိုက် သောအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်, မိမိ၏စိတ်အစဉ်ကိုဖြူစင်စေတတ်သောကြောင့် ပုည -ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော) ကုသိုလ်သုံးမျိုးကို။ သိက္ခေယျ၊ ပြုကျင့်ဆည်းပူးရာ၏။ **အာယတဂ္ဂံ**၊ ပြန့်ပြောမြင့်မြတ်သော အကျိုးရှိသော။ ဝါ၊ ယောနိသောမနသိကာရ စသော ရှည်လျားသော အကြောင်းကြောင့် အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရှည်လျားသော ကုသိုလ် အကျိုးရှိသောကြောင့် ပဓာနဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပိယ မနာပအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နောက်နောင်အဖို့ ကောင်းမွန်သော။ သုခုဒြယံ၊ သုခကို ပွားတိုးစေတတ်သော။ ဒါနဉ္စ၊ ပေးကမ်းလျှဒါန်း ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သမစရိယဉ္စ၊ မသမာမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၍ သမာမှုတည်းဟူသော သုစရိုက် အကျင့်ကို လည်းကောင်း။ မေတ္တာစိတ္တဉ္စ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာဟူသော မေတ္တာနှင့်

ပုညမေဝ။ ။ ပူဇေတဗ္ဗန္တိ ပုညံ။ ပူဇ-ဓာတ်၊ ဏျ-ပစ္စည်း၊ ပုနာတိ သောဓေ-တီတိ ပုညံ။ ပုန-ဓာတ်၊ ဏ-ပစ္စည်း၊ ပုနမေဝ ပုညံ၊ ပုန-ပုဒ် ဏျ-ပစ္စည်း၊ သွတ္ထ။ တို့ကြောင့် ဌကထာဆရာ ပုဇ္ဇဖလနိဗ္ဗတ္တနတော အတ္တနော သန္တာနံ ပုနနတောစ ပုညန္တိ လဒ္ဓနာမ်-ဟုဖွင့်သည်။ ကာမ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ် ကုသိုလ်သုံးမျိုးလုံးကို ပုညအရ ကောက်စေလို၍ တိဝိဓံ ကုသလမေဝ သိက္ခေယျ-ဟု ဖွင့်သည်။ (၆၊၇၄)

အာယတဂ္ဂံ။ ။ ဝိပုလဖလတာယ ဥဋ္ဌာရဖလတာယ အာယတဂ္ဂံ-ဟူ သော ၆-အလို အာယဂ္ဂ-သည် အာယတ+အဂ္ဂ နှစ်ပုဒ်ခွဲထားသည်။ ပိယမနာပဖလတာ-ယဝါ အာယတိ ဥတ္တမန္တိ-အလို အာယတိနှင့်အဂ္ဂ ၂-ပုဒ်တွဲ ထားသည်။ အာယေနဝါ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပွစ္စယေန ဥဋ္ဌာရကမေန အဂ္ဂံ-ဟူသော အဖွင့်အလို အာယ-ပုဒ် အဂ္ဂ-ပုဒ် ၂-ပုဒ်တွဲထားသည်။ တ-ကား ပဒသန္ဓိကရ။ အထဝါ အာယေန ပုညဖလေန အဂ္ဂံပဓာနံ-အလိုလည်း အာယပုဒ် အဂ္ဂပုဒ် ၂-ပုဒ်တွဲပင်။ တ-ပဒသန္ဓိ-ကရပင်။ အာယ-ပုဒ်အရ ပုညဖလ အဂ္ဂသည်ပဓာန၊ ဤသို့ အနက်သာ ထူး၏။

ယှဉ်သော စိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝယော၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ တိုးပွားစေရာ၏။ပဏ္ဍိတော၊ အမှန်သိမြင် ပညာရှင်သည်။ သုခသမုဒ္ဒယော၊ ချမ်းသာခြင်း အကျိုးအာနိသင်ရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မေ၊ ထိုဒါနစသော သုစရိုက်တရားတို့ကို။ ဘာဝယိတွာ၊ ပွားစေခြင်းကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဈ၊ ဗျာပါဒကင်းသဖြင့် ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော။ သုခံ၊ စျာန်သမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မျှားစွာ ချမ်းသာသော။ လောကံ။ ဗြဟ္မလောကသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ= ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ဒုတိယံ။

၃။ ဥဘယတ္ထသုတ်

၂၃။ ဧကမ္မေ ဘိက္ခဝေ (လ) သမ္မာယိကဿ'တိ၊ သမ္မာယိကဿ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဥဘယတ္ထသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကမ္မေ၊ တစ်ခုသောတရားသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေအပ် ပွားများအပ်သည်။ ဗဟုလီကတော၊ အဖန်ဖန်ပြုအပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ၊ လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ် ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ္စ၊ အကျိုးစီးပွားကိုလည်းကောင်း။ သမ္မာယိကံ၊ တမလွန်လောကဌ် ဖြစ်လတ္တံ့သော။ အတ္ထံ စ၊ အကျိုးစီးပွားကိုလည်းကောင်း။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ အတ္ထေ၊ အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ သမဓိဂ္ဂယှ၊ ကောင်းစွာ သိမ်းယူ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ မြဲစွာတည်၏။ (အဝိဇဟိတ္တာ ဝတ္တတိဟု ဘာဝတ္ထ အဓိပ္ပါ-ယတ္ထဖွင့်၏။)

ဧကမ္မေ၊ တစ်ခုသော တရားဟူသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဒါနစသော ကုသိုလ်တရားတို့၌။ အပ္ပမာဒေါ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ခေါ ဧကော ဓမ္မော၊ ဤတစ်ခုသော အပ္ပမာဒတရားသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေအပ် ပွားများအပ်သည်။ ဗဟုလီကတော၊ အဖန်ဖန်ပြုလုပ်အပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်

သော်။ ဒိဋ္ဌမ္မိကံ၊ လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဋ္ဌ ဖြစ်သော။ အတ္ထဗ္ဗေ၀၊ အကျိုးစီးပွားကိုလည်းကောင်း။ သမ္မရာယိကံ၊ တမလွန်ဋ္ဌဖြစ်လတ္တံ့သော။ အတ္ထဗ္ဗ၊ အကျိုးစီးပွား ကိုလည်းကောင်း။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ အတ္ထေ၊ စီးပွားတို့ကို။ သမဓိဂ္ဂယှ၊ ကောင်းစွာ သိမ်းယူ၍။တိဋ္ဌတိ၊ မြဲစွာတည်၏။

ဧတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြ။

တတ္ထ၊ ထိုဥဘယတ္ထသုတ်ဋ္ဌ။ အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ (လ) ပဏ္ဍိတော'တိ ပဝုစ္စတီ'တိ၊ ပဝုစ္စတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာလာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ-၏အနက်ကို ရှေးသုတ်တို့မှ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပေးလိုက်သည်။)

အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ–ဂါထာအနက်

ပုညကိရိယာသု၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ဒါနစသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ဋ္ဌ။ အပ္ပမာဒံ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဘုရားစသော ပညာရှိတို့သည်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူကြကုန်၏။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သော။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ ဒိဋ္ဌေ၀မ္မေ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော မျက်မှောက်ဘ၀ဋ္ဌ။ ယော အတ္ထောစ၊ အကြင်အကျိုးစီးပွားသည်လည်းကောင်း။ သမ္မရာ-ယိကော၊ တမလွန်ဋ္ဌ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ယော အတ္ထောစ၊ အကြင်အကျိုးစီးပွား သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ တေအတ္ထေ၊ ထိုအကျိုးစီးပွားတို့ကို။ အဓိဂဏှာတိ၊ လွန်လွန်ကဲကဲယူနိုင်၏။ အတ္ထာဘိ သမယာ၊ နှစ်မျိုးသော အကျိုးစီးပွားကို ရခြင်းကြောင့်။ ဓီရော၊ လုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဏ္ဍိတော'တိ၊ ပညာရှိ' ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၄။ အဋ္ဌိပုဠုသုတ်

၂၄။ ဧကပုဂ္ဂလသ ဘိက္ခဝေ (လ) နေ ဝိနသ္သေယ္ယာ'တိ၊ နေ ဝိနသ္သေယ္ယ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအဋ္ဌိပုဠုသုတ်ကို။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံဟာရကော၊ စုဆောင်းထားမည့်သူ တစ်ဦးဦးသည်။ သစေ အဃ၊ အကယ်၍ ရှိခဲ့အုံ့။ သမ္ဘတ္ဓ၊ စုဆောင်းထားသော အရိုးသည်လည်း။ သစေ နဝိနသ္သေယ္ယ၊ အကယ်၍ မပျက်စီးခဲ့အုံ့။ ကပ္ပံ၊ မဟာကပ်ပတ်လုံး။ သန္ဓာဝတော၊ ထပ်တလဲလဲပြေးလွှားနေရသော၊ သံသရတော၊ ထပ်တလဲလဲ ကျင်လည်နေရသော။ ဧကပုဂ္ဂလဿ၊ တစ်ဦးသော သတ္တဝါ၏။ အဋ္ဌိကင်္ကလော၊ အရိုးအစုသည်။ အဋ္ဌိပုဉ္ဇော၊ အရိုး အပေါင်းသည်၊ အဋ္ဌိရာသိ၊ အရိုးစုသည်။ အယံ ဝေပုလ္လောပဗ္ဗတော၊ ဤဝေပုလ္လတောင်သည်။ မဟာ ယထာ၊ ကြီးမြင့်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ မဟာ၊ ကြီးမြင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ - စသည် ပေးမြ။

ဧကသေသကေန ကပ္ပေန–ဂါထာအနက်

ဧကေန ကပ္ပေန၊ မဟာကပ် တစ်ကပ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ မဟာကပ်တစ်ကပ် ပတ်လုံး။ သန္ဓာဝတော သံသရတော၊ ပြေးလွှား ကျင်လည်နေရသော။ ဧကသ ပုဂ္ဂလဿ၊သတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏။ အဋ္ဌိသङ္ခယော၊ အရိုးအစုအပုံ သည်။ ပဗ္ဗတသမော၊ တောင်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်သော။ ရာသိ၊ အစုသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟေသိနာ၊ သီလဂုဏ်ခန္ဓ စသည့်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူး ရှာမှီးလေ့ရှိသော မြတ်ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

သော ခေါ ပန အယံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော ထိုတောင်ကို။ မဂဓနံ၊ မဂဓတိုင်း၏။ ဂိရိဗ္ဗဇေ၊ရာဇဂြိုဟ်အနီးဌ။ (ဌိတသ၊ တည်သော။ ထည့်) ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌသ၊ ဂိဇ္ဈကူဋ်ကို တောင်၏။ ဥတ္တရော၊ မြောက်ဘက်ကျသော။ မဟာ၊ ကြီးကျယ်သော။ ဝေပုလ္လော ပဗ္ဗတော၊ ဝေပုလ္လတောင်ဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ဟောကြားအပ်၏။

ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဒုက္ခံ၊ (မျှားစွာသော ဥပဒ္ဒဝေါတို့၏ တည်ရာဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်လည်းဖြစ် လူဗာလတို့ထင်မြင်သော နိစ္စ သုဘ သုခ အတ္တမှ အချည်းနှီးလည်းဖြစ်သော) ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲအပေါင်းကို။ အတိက္ကမံ၊ လွန်မြောက်ကြောင်း လွန်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော နိရောဓ သစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ၊ ဒုက္ခငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ အရိယံ၊ သိသင့် သိထိုက်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါ

ရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂ၏ ကိလေသာတို့ကို ပယ်သတ်၍ သွားတတ်သော မဂ္ဂသစ္စာ ကိုလည်းကောင်း။ ၀၊ နိဗ္ဗာန်လိုလားသူတို့သည် ရှာမှီးအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာ ကိုလည်းကောင်း။ အရိယသစ္စာနှိ၊ သိသင့်သိထိုက်သော အမှန်တရားတို့ကို။ ၀၊ အရိယာဖြစ်အောင်ပြုတတ်သော အမှန်တရား သစ္စာလေးပါးတို့ကို။ ၀၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့သည် ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အမှန်တရား သစ္စာလေးပါးတို့ကို။ သမ္မပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာဉာန်ပညာနှင့် တကွဖြစ်သော မဂ်ပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ သိမြင်၏။

တတော၊ ထိုအခါ၌။ သ-သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တက္ခတ္တုံ၊ ပရမံ၊ အလွန်ဆုံးခုနစ်ကြိမ်။ သန္ဓာဝိတ္ဝာန၊ ဘဝစသည်တို့၌ ထပ်တလဲလဲဖြစ်၍ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ဆုံးရာ အရဟတ္တ ဖိုလ်ဖြင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲအပေါင်း၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ပြုသည်။ ဟောတိ'တိ၊ ဖြစ်၏'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌပုဒ္ဓသုတ်၌။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ စတုတ္ထံ။

၅။ မုသာဝါဒသုတ်

၂၅။ ဧကမဲ့ အတီတသ (လ) သမ္ဘဝန မုသာဝါဒေါ'တိ၊ သမ္ဘဝနမုသာ-ဝါဒေါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤမုသာဝါဒသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကမဲ့၊ ဝစီသစ္စာတည်းဟူသော တစ်ခုသော တရားဖြစ်သော သမ္ဘာ၀ါစာကို။ အတီတသ၊ ကျော်လွန်ပြုကျင့်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလသ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ၀၊ အတွက်။ (ဝဒါမိ-၌ သမ္ဘဒါနိစပ်)တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကရဏီယံ၊ မပြုနိုင်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတစ်ခုသော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုသည်။ နေ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဧကမဲ့၊ တစ်ခုတည်းသောတရားဟူသည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။

ယဒိဒံ=ယော အယံ သမ္ဘဝနမုသာဝါဒေါ၊ အကြင်သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသမ္ဘဝနမုသာဝါဒ သည်ပင်တည်း။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြွတ်။

ဧကမ္မံ အတီတသု-ဂါထာအနက်

ဧကမ္မံ၊ ဝစီသစ္စာဟူသော တစ်ခုသောအမှုန် သမ္ဘာဝါစာ တရားကို။ အတီတသု၊ ကျော်လွန်ပြုကျင့်သော။ မုသာဝါဒိဿ၊ မမှန်စကားပြောကြားလေ့ ရှိသော။ **ဝိတိဏ္ဏပရလောကဿ**၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော လူ့လောက နတ်လောက ရှိသော။ ဇန္တုနော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်။ (အကာရိယံ-ဌ်စပ်) အကာရိယံ၊ မပြုသင့်သော။ ဝါ၊ မပြုဝံ့သော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသည်။ ဝါ၊ မကောင်းမှုဟူ၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုမုသာဝါဒသုတ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြွတ်။ ပဋ္ဌမံ။

၆။ ဒါနသုတ်

၂၆။ ဧवံ စေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ (လ) စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ'တိ၊ တိဋ္ဌတိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒါနသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဝိတိဏ္ဏပရလောကဿ ။　　။ ဝိတိဏ္ဏပရလောကဿကို ဝိဿဋ္ဌပရလောကဿ ဟု ဋ္ဌ-ဖွင့်။ မှန်သောစကား ရှောင်ရှား၍ မုသားစကား ပြောကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ့လောက နတ်လောကသို့ မရောက်နိုင်သောကြောင့် ဝိတိဏ္ဏကို ဝိဿဋ္ဌ-ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထအားဖြင့် ဖွင့်ဆိုသည်။ လူ့လောက နတ်လောကသာ မဟုတ်သေး၊ လောကမှ အလွတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလည်း စွန့်လွှတ်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤဒိသော ဟိ မနုဿသမ္ဘတ္တိ ဒေဝလောကသမ္ဘတ္တိ အဝသာနေ နိဗ္ဗာနသမ္ဘတ္တိတိ ဣမာ တိသော ပိ သမ္ဘတ္တိယော နပဿတိ-ဟု ဖွင့်တော်မူပြန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဇာနာမိယထာ၊ သိတော်မူသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒါနသံဝိဘာဂဿ၊ ပေးကမ်း လျှူဒါန်းခြင်း၊ စားသုံးမည့်အထဲမှ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်ခြင်း၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ စေ ဇာနေယျုံ၊ အကယ်၍သိကုန်အံ့။ အဒတ္တာ၊ မပေးကမ်း မလျှူဒါန်းမူ၍။ နဘုဥ္ဇေယျုံ၊ မစားမသုံးကုန်ရာ။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ စိတ္တံ၊ ဖြူစင်သော စိတ်ကို။ မစ္ဆေရမလံ၊ နှမြောဝန်တိုမှု မစ္ဆရိယ အညစ်အကြေးသည်။ ပရိယာဒါယ၊ အလုံးစုံသိမ်းကျုံးကုန်ခန်းအောင်ယူ၍။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုး အနိုင်ယူ၍။ နတိဋ္ဌေယျ၊ မတည်နိုင်ရာ။

နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ရှေ့မှောက်၌။ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ အလှူခံမည့် သူတို့သည်။ သစေ အဿု၊ အကယ်၍ရှိကုန်အံ့။ နေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ စရိမော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ယောပိ အာလောပေါ၊ အကြင် ထမင်းလုတ်သည်လည်းကောင်း။ စရိမံ၊ နောက် ဆုံးဖြစ်သော။ ယမ္ပိ ကဗဠံ၊ အကြင်ထမင်းလုတ်သည်လည်းကောင်း။ အဿ၊ ရှိသည်ဖြစ်ရာ၏။ တတောပိ၊ ထိုနောက်ဆုံး ထမင်းဆုပ် ထမင်းလုတ်မှ လည်း။ အသံဝိဘဇိတ္တာ၊ မခွဲခြမ်း မဝေဘန်မူ၍။ နဘုဥ္ဇေယျုံ၊ မစားမသုံးကုန်ရာ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်ကား။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဇာနာမိ ယထာ၊ သိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤငါဘုရားနည်းတူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒါနသံဝိဘာဂဿ၊ ပေးကမ်းလျှူဒါန်းခြင်း ခွဲဝေသုံးစွဲခြင်း၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ နဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ ဘုဥ္ဇန္တိ၊ စားသုံး ကြကုန်၏။ မစ္ဆေရမလဉ္စ၊ နှမြောဝန်တိုမှု အညစ်အကြေး မစ္ဆရိယ သည်လည်း။ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ စိတ္တံ၊ ဖြူစင်သော စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ အလုံးစုံ သိမ်းကျုံးကုန်ခန်းအောင် ယူ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ဧဝံ စေ သတ္တာ ဇာနေယျုံ (လ) အနုဘောန္တိ အမစ္ဆရာ'တိ၊ အမစ္ဆရာ'ဟူသော။ ဧတေ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ တတ္ထ၊ ထိုဒါနသုတ်၌။ ကွတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဧဝံ စေ သတ္တာ ဇာနေယျုံ–ဂါထာအနက်

သံဝိဘာဂဿ၊ ဝေဘန်မျှတခြင်း ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ မဟပ္ဖလံ၊ ကြီးကျယ်သော အကျိုးသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။

မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယထာဝုတ္တံ၊ ဧဝဥ္စေ သတ္တာ ဇာနေယျုံ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း။ သံဝိဘာဂဿ၊ ဝေဘန်မျှတခြင်း၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ စေ ဇာနေယျုံ၊ အကယ်၍ သိကုန်အုံ့။ ယတ္ထ၊ အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ် တို့၌။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ် သော။ (ဒါနံ၊ သည်။ အပ္ပကမ္မိ၊ အနည်းငယ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ထည့်) မဟပ္ဖလံ၊ ကြီးကျယ်သော အကျိုးရှိ၏။ မစ္ဆေရမလံ၊ မစ္ဆရိယ ဣဿာ မာန လောဘ စသော အညစ်အကြေးကို။ (ဣဿာ မာန လောဘစသည်တို့လည်း ဒါနမလ ပင်။ မစ္ဆရိယမလံကား ဥပလက္ခဏာ)။ ဝိနေယျ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝိပ္ပသန္နေန၊ ရတနာသုံးပါးနှင့် ကံ, ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် အထူး သဖြင့် ကြည်လင်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ တေသု အရိယေသု၊ ထိုအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ကာလေန၊ သင့်လျော်သောအခါ အဆင်ပြေသောအခါ၌။ ဒဇ္ဇုံ၊ ပေးလှူကုန်ရာ၏။

ဗဟုနော၊ များစွာသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အန္နဉ္စ၊ ထမင်းစသော အစားအစာကို လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏေယ္ယေသု၊ မြတ်သော အလှူကိုခံထိုက်ကုန်သော သမ္မာပဋိပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဒက္ခိဏာဉ္စ၊ မြတ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ ဒတ္တာ၊ ပေးလှူခြင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤလူ့အဖြစ်မှ။ စုတာ၊ ရွှေ့လျားရကုန်သည်ရှိသော်။ ဒါယကာ၊ ပေးလှူသူတို့သည်။ သဂ္ဂံ၊ ရူပ သဒ္ဒ စသည့်ဖုံးဖုံ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့ဖြင့် အလွန်အထက်တန်းကျသော နတ်ပြည် သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကြရလေကုန်၏။ (သဂ္ဂန္တိ ရူပါဒိသမ္ပတ္တိဟိ သုဋ္ဌု အဂ္ဂံ။ ၌-နှာ ၇၁။)

(အထဝါ ဗဟုနော အန္နံ ဒတ္တာ၊ ကထံ ပန အန္နံ ဒါတဗ္ဗန္တိ အာဟ။ ဒက္ခိဏေယ္ယေသု ဒက္ခိဏာန္တိ-ဟူသော ၌-ဒုတိယဝိကပ်အလို ဒက္ခိဏေသု၊ တို့၌။ ဒက္ခိဏံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒိန္နံ ယထာ၊ ပေးအပ်သကဲ့သို့။ ဗဟုနော၊ အား။ အန္နံ၊ ကို။ ဒတ္တာ၊ ကြောင့်-ဟုပေးလေ။ စ-ကိုလည်းနောက်ဂါထာ အပရဒ္ဓကိုရှု၍ 'အကျိုးကိုပြဉ္ဇူးအုံ့'ဟုပေးပါ။) (၌၊စ၅)

တေ စ သဂ္ဂံ ဂတာ တတ္ထ–ဂါထာအနက်

တေစ၊ ထိုပေးလှူသူတို့သည်လည်း။ သဂ္ဂံ၊ ရူပါဒိစည်းစိမ်တို့ဖြင့် အလွန် အထက်တန်းကျသော နတ်ပြည်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကြကုန်သည်ရှိသော်။

တတ္ထ၊ ထိုနတ်ပြည်၌။ **ကာမကာမိနော**၊ (လိုလားအပ်သော နတ်စည်းစိမ်တည်းဟူ သော) ဝတ္ထုကာမနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ မောဒန္တိ၊ စိတ်ကြိုက်မြူးတူးကြကုန်၏။ (ယထာရုစိ ပရိစာရေန္တိ။ ၌။) အမစ္ဆရာ၊ နှမြောတွန့်တိုခြင်း ငြူစူခြင်းစသည်ကင်းသူတို့သည်။ သံဝိဘာဂဿ၊ ခွဲဝေမျှတခြင်း၏။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ အနုဘောန္တိ၊ ခံစားကြရကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ မေတ္တာဘာဝနာသုတ်

၂၇။ ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ (လ) ဝိရောစတိ စာ'တိ၊ ဝိရောစတိ စ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤမေတ္တာဘာဝနာသုတ်ကို။ ဘာဝေတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **သြပဓိကာနိ**၊ ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ယာနိကာနိစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ၊ ပုညကြိယဝတ္ထု ကုသိုလ်

ကာမကာမိနော။ ။ ကာမကာမိနော-၌ ဗဟုမကာမကို ကာမေတဗ္ဗာနံ ဥဠာရာနံ ဒေဝဘောဂါနံ-ဟုဖွင့်သောကြောင့် ကာမအရ နတ်တို့၏ ဥဠာရဒေဝဘောဂကိုယူ။ ကာမိယန္တိတိ ကာမာ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။ ဝတ္ထုကာမကို အရကောက်။ ကာမိနော-ကို သမ္ဘဒိနော-ဟု ဖွင့်သောကြောင့် သမ္ဘဒိသမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောက်လေ။ 'လိုလားအပ်သော မြတ်သော နတ်အသုံးအဆောင် ဝတ္ထုကာမနှင့် ပြည့်စုံသူတို့ဟု ဆိုလိုသည်။ အခြားတစ်နေရာ၌ ကာမပုဒ်ကို ကမ္မသာဓိပြု၍ ကာမကာမော ဖြစ်အောင် ဝိစ္ဆာ အာဘိက္ခညေသု ဒွေ-ဖြင့် ဒ္ဝိတ္တပြု။ အဿတ္ထိ ဆင့်လျှင် လိုအပ်သမျှ ဝတ္ထုကာမတွေရှိကြသည်။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ ကြသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ရ၏ဟု ရေးခဲ့ပြီ။

*****

သြပဓိကာနိ။ ။ ဥပဓိ+ကျက ဟုခွဲ၊ ဥပဓိ-အရ ခန္ဓပဓိ-ကိုယူ။ ဥပဓိသ ကရဏော သီလံ ဧတေသန္တိ သြပဓိကာနိ ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု။ သို့မဟုတ် ဥပဓိ+ပယောဇနံ-ယေသန္တိ သြပဓိကာနိဟူ၍ သော်လည်းပြု။ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ကုသိုလ်ဖြစ်၍ 'ပုညကြိယ'၊

တို့သည်။ သန္ဓိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ၊ တို့သည်။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ မေတ္တာအပွနာစျာန်၏။ **သောဋ္ဌသီ**၊ ၁၆-စိတ်စိတ်လျှင် တစ်စိတ်မျှသော။ **ကလံ**၊ အစိတ်အပိုင်းကို။ **နာဃ္ကန္တိ**၊ မထိုက်တန်ကုန်။ မေတ္တာယေဝ စေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာ အပွနာစျာန်ကသာ။ တာနိ၊ ထိုသြေပမိက ပုညကြိယဝတ္ထု ကုသိုလ်တို့ကို။ အဓိဂ္ဂဟေတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်းထွန်းလင်း၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်းတောက်ပ၏။ ဝိရောစိစ၊ တင့်လည်း တင့်တယ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တာရကရူပါနံ၊ ကြယ်တာရာနက္ခတ်တို့၏။ ယာကာစိ ပဘာ၊ အလုံးစုံကုန်သော အရောင်တို့သည်။ သန္ဓိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာ၊ ထိုအရောင်တို့သည်။ **စန္ဒိယာ ပဘာယ**၊ လရောင်၏။ သောဋ္ဌသီ၊ ၁၆-စိတ်, စိတ်လျှင် တစ်စိတ်မျှသော။ ကလံ၊ အစိတ်အပိုင်းကို။ နာဃ္ကန္တိ၊ မထိုက်တန်ကုန်။ စန္ဒပဘာယေဝ၊ လရောင်ကသာ။ တာ၊ ထိုအရောင်အားလုံး တို့ကို။ အဓိဂ္ဂ-

---

ထိုထိုကောင်းကျိုးတို့၏ တည်ရာဖြစ်၍ 'ဝတ္ထု'၊ ပုညကိရိယာ စ+တာ+ဝတ္ထုနှိ စာတိ ပုညကိရိယဝတ္ထုနှိ-ဟုတွဲ။ စိတ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်နိဝရဏတို့မှ ကောင်းကောင်းကြီး လွတ်မြောက်သောကြောင့် အပွနာစျာန်ကို 'စေတောဝိမုတ္တိ'ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ထိုအပွနာ စျာန်သည်လည်း မေတ္တာယနှင့် ဝိသေသန ဝိသေသျ-စပ်သောကြောင့် မေတ္တာဘာဝနာ အပွနာစျာန်ကိုသာ ဤ၌ယူရမည်။ ဥပစာရစျာန်ကို မယူရ။

ကလံ နာဃ္ကန္တိ သောဋ္ဌသီ။ ။ မေတ္တာ အပွနာစျာန်၏ အကျိုးကို ၁၆-စိတ်စိတ်၊ ထို ၁၆-စိတ်မှ တစ်စိတ်၊ ၎င်းတစ်စိတ်ကို တဖန် ၁၆-စိတ်စိတ်, တစ်စိတ်၊ ၎င်းတစ်စိတ်ကိုပင် သြေပမိကပုညကြိယဝတ္ထုကုသိုလ်၏ အကျိုးက မမီပေ။ ဆိုလိုရင်းကား မေတ္တာအပွနာစျာန်၏အကျိုးကို ၂၅၆-စိတ်စိတ်ပါ။ ထို ၂၅၆-စိတ်၏ တစ်စိတ်ကိုပင် ပုညကြိယဝတ္ထုကုသိုလ်၏ အကျိုးက မမီဟူလို။

စန္ဒိယာ ပဘာယ။ ။ စန္ဒသ+အယန္တိ-စန္ဒိ၊ တသ္မာ စန္ဒိယာ-ဟူသော ဌကထာ အလို 'စန္ဒိယာ၊ လမင်း ပိုင်ဖြစ်သော။ ပဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်'ဟု ပေးလေ။

ဟောတွေ့၊ လွှမ်းမိုး၍။ **ဘာသတေ စ တပတေ စ** ဝိရောစတိ စ သေယျထာပိ၊ ထွန်းလင်းလည်း ထွန်းလင်း တောက်ပလည်း တောက်ပ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သြပမိကာနိ၊ ခန္ဓာ ဟူသော ဥပမိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ခန္ဓာဟူသော ဥပမိကို ပြုလုပ်လေ့ရှိကုန်သော။ ယာနိ ကာနိစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ၊ အကြင်ပုညကြိယဝတ္ထု ကုသိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုပုညကြိယဝတ္ထု ကုသိုလ်တို့သည်။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ မေတ္တာ အပွနာစျာန်၏။ သောဠသိ၊ ၁၆-စိတ်, စိတ်လျှင် တစ်စိတ်မျှသော။ ကလံ၊ အစိတ်အပိုင်းကို။ နာဃ္ကန္တိ၊ မထိုက် တန်ကုန်။ မေတ္တာ-ယေဝ စေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာ အပွနာစျာန်ကသာ။ တာနိ၊ ထိုပုညကြိယဝတ္ထု ကုသိုလ်တို့ကို။ အဓိဂ္ဂဟေတွေ့၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းလင်း၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်း တောက်ပ၏။ ဝိရောစတိ စ၊ တင့်လည်း တင့်တယ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝဿာနံ၊ မိုးလေးလတို့၏။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ မာသေ၊ တန်ဆောင်မုန်းလဖြစ်သော။ သရဒသမယေ၊ သရဒဥတုဌ်။ (အသယုဇကတ္တိကမာသာ ဟိ လောကေ သရဒဥတူတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဋ္ဌ။) ဝိဒ္ဓေ၊ ထုတ်ချင်းပေါက်ဖြစ်၍ ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်သော။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ မိုးတိမ်ကင်းသော။ ဒေဝေ၊ ကောင်းကင်ဌ်။ အာဒိစ္စော၊ နေမင်းသည်။ နဘံ၊ ကောင်းကင်သို့။ အဗ္ဘုဿဂ္ဂမာနော၊ နေထွက်ရာအရပ်မှ တက်လာသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ အာကာသဂတံ၊ ကောင်းကင်ဌ်ရှိသော။ တမဂတံ၊ အမိုက်မှောင်ကို။ အဘိဝိဟစ္စ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဘာသတေ စ သေယျထာပိ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းလင်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တပတေ စ သေယျထာပိ၊ တောက်လည်း တောက်ပသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝိရောစတိ စ သေယျထာပိ၊ တင့်လည်း တင့်တယ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝံ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။

ဘာသတေ စ တပတေ စ။ ။ ဘာသတေတိ ဥပက္ကိလေသဝိသုဒ္ဓိယာ ဒိပ္ပတိ-ဟူသော ဋ္ဌ-အလို ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းလင်း၏-ဟုပေးလေ။ တပတေတိ တတောဧဝ အနဝသေသပဋိပက္ခမ္မေ သန္တပတိ- ဟူသော ဋ္ဌ-အလို တပတေ စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့ကို ရှိုမြှိုက်လည်း ရှိုမြှိုက်တတ်၏ဟု ပေးလေ။ (ဋ္ဌ၈၆)

သြပဓိကာနိ၊ ခန္ဓပဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ယာနိ ကာနိစိ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော။ ပုညကြိယဝတ္ထူနိ၊ ပုညကြိယဝတ္ထု ကုသိုလ်တို့ သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုပုညကြိယဝတ္ထု ကုသိုလ်တို့သည်။ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ မေတ္တာ အပ္ပနာစျာန်၏။ သောဠသိ၊ ၁၆-စိတ်စိတ် တစ်စိတ်မျှသော။ ကလံ၊ အစိတ်အပိုင်းကို။ နာဂ္ဃန္တि၊ မထိုက်ကုန်။ မေတ္တာယေव စေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာ အပ္ပနာစျာန်ကသာ။ အဓိဂ္ဂဟေတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းလင်း၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်း တောက်ပ၏။ ဝိရောစတိ စ၊ တင့်လည်း တင့်တယ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ ပစ္ဆိမယာ၊ မိုးသောက်ယံအချိန် အခါ၌။ သြသဓိတာရကာ၊ သောက်ရှုးကြယ်သည်။ ဘာသတေ စ သေယျ-ထာပိ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းလင်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တပတေ စ သေယျထာပိ၊ တောက်လည်း တောက်ပ သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝိရောစတိစ သေယျထာပိ၊ တင့်လည်း တင့်တယ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝံ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ သြပဓိကာနိ၊ ခန္ဓပဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ယာနိ ကာနိစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပုညကြိယဝတ္ထူနိ၊ ပုညကြိယကုသိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုပုညကြိယကုသိုလ်တို့သည်။ မေတ္တာယ စေတောဝိ မုတ္တိယာ၊ မေတ္တာ အပ္ပနာစျာန်၏။ သောဠသိ၊ ၁၆-စိတ်, စိတ်လျှင် တစ်စိတ်မျှသော။ ကလံ၊ အစိတ်အပိုင်းကို။ နာဂ္ဃန္တိ၊ မထိုက်ကုန်။ မေတ္တာယေဝ စေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာအပ္ပနာ စျာန်ကသာ။ တာနိ၊ ထိုပုညကြိယကုသိုလ်တို့ကို။ အဓိဂ္ဂဟေတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းလင်း၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်း တောက်ပ၏။ ဝိရောစတိ စ၊ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။ ဧတမတ္ထံ- စသည် ပေးမြ။

တတ္ထ၊ ထိုမေတ္တာဘာဝနာသုတ်၌။ 'ယောစ မေတ္တံ ဘာဝယတိ (လ) ဝေရံ တသ နကေနစိ'တိ၊ နကေနစိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယော စ မေတ္တံ ဘာဝယတိ–ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသေတော၊ အဖန်ဖန် သတိပြုသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမာဏံ၊ (ဘာဝနာ၏အစွမ်း အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်) အတိုင်းအရှည် မရှိသော။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာစျာန်ကို။ ဘာဝယတိ၊ တိုးပွားစေ၏။ ဥပဓိက္ခယံ၊ ကိလေသုပဓိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပဿတော၊ (မေတ္တာစျာန်အခြေခံ၍) အောက်မဂ် ၃-ပါးဖြင့်သိမြင်သော။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ **သံယောဇနာ**၊ ပဋိယစသော သံယောဇဉ်တို့သည်။ **တနူ**၊ (အပါယ်ခံရ၍) ခေါင်းပါးကုန်သည်။ **ဟောန္တိ**၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (တနု-ဆိုသော်လည်း ခေါင်းပါးကာမျှမဟုတ်။ ပယ်ရှားသည်အထိ အဓိပ္ပါယ်ယူပါ။)

တနူ သံယောဇနာ ဟောန္တိ။ ။ အထ၀ါ တနူ သံယောဇနာ ဟောန္တိတိ မေတ္တာစျာနပဒ-ဌာနာယ ဝိပဿနာယ အနုက္ကမေန ဥပဓိက္ခယသခ်ါတံ အရဟတ္တံ ပတ္တာတံ ပဿတော ပဂေ၀ ဒသပိ သံယောဇနာ တနူ ဟောန္တိ၊ ပဟီယန္တိတိ အတ္ထော-ဟူသော ၌-ဒု ဝိကပ်အလို မေတ္တာစျာန် ပဒဋ္ဌာန်ဟူသော နီးစွာသော အကြောင်းရှိသော ဝိပဿနာဉာန်စဉ် ၁၀-ပါးဖြင့် ကိလေသုပဓိကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ရရှိခြင်းကြောင့် ထိုအရဟတ္တမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုသိမြင်သော ယောဂီအား သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးလုံး ပယ်ရှားပြီးဖြစ်ကာ ခေါင်းပါးနိုင်ကုန်သည်သာ။

အထ ၀ါ တနူ သံယောဇနာ ဟောန္တိတိ ပဋိယော စေ၀ ပဋိယသမ္မယုတ္တ သံယောဇနာ စ တနုကာ ဟောန္တိ-ဟူသော ၌-တတိယဝိကပ်အလို မေတ္တာအပ္ပနာစျာန်ကို ပွားများသော ယောဂီဖြစ်သည်အားလျော်စွာ မေတ္တာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ပဋိဃ သံယောဇဉ်နှင့် ထိုပဋိဃနှင့်ယှဉ်သော ပတ်သက်သော သံယောဇဉ်တို့သည် မေတ္တာအပ္ပနာစျာန်ကို ရခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ခေါင်းပါးကုန်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

အထက်ပါ တတိယဝိကပ်၏ အဆိုကို 'ပဿတော ဥပဓိက္ခယ'န္တိ တေသံယေ၀ ကိလေသူပဓိနံ ခယသခ်ါတံ မေတ္တံ အဓိဂမ၀သေန ပဿန္တသ္သာတိ ဧ၀မေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌော-ဟူသော အဖွင့်နှင့် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် ဥပဓိက္ခယ ပုဒ်၏အရ ရှေ့နှစ်ဝိကပ်ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်ကိုအရမကောက်မူ၍ 'ကိလေသူပဓိနံ ခယသခ်ါတံ မေတ္တံ'ဟူသော အဖွင့်နှင့်အညီ မေတ္တာမဂ်အပ္ပနာစျာန်ကို ကောက်ရမည်။ ထိုမေတ္တာမဂ်အပ္ပနာစျာန်ကို ရသဖြင့် ထိုမေတ္တာမဂ်အပ္ပနာစျာန်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သည်။ မေတ္တာမဂ်အပ္ပနာစျာန်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ခြင်းဖြစ်၍ အခြားသံယောဇဉ်တို့ကို အမည်သီးခြား မတပ်ဘဲ မေတ္တာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ပဋိဃနှင့်ပဋိဃသမ္မယုတ္တသံယောဇဉ်တို့ကို ဥားစားပေးကာ ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ကေမ္ဗီ ၈ ပါဏာမဒုဋ္ဌစိတ္တော–ဂါထာအနက်

ကေမ္ဗီ ပါဏံ၊ သတ္တဝါတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုလည်း။ အဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ဗျာပါဒသည် မဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ မေတ္တာယတိ၊ အကျိုးစီးပွားဖြန့်သောအားဖြင့် မေတ္တာပွားများမှုပြု၏။ တေန၊ ထိုသို့ ပွားများမှုပြုခြင်းကြောင့်။ ကုသလော၊ ကြီးမားသော ပုဉ်းရှင်ကံရှင်သည်။ ဝါ၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်သော ဗျာပါဒစသည် ကင်းသဖြင့် ဘေးမရှိသောသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗေ ပါဏော၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို။ (အတ္တ-နော၊ မိမိ၏။ ပိယံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော။ ပုတ္တမိဝ၊ သားသမီးကဲ့သို့။) မနသာ၊ အကျိုးစီးပွား ဖြန့်သောစိတ်ဖြင့်။ အနုကမ္ပံ=အနုကမ္ပန္တော၊ အစဉ်သနားစောင့်ရှောက်လျက်။ ပဟုတံ၊ (မဟာကပ် ၆၄-ကပ်ကြာအောင် အကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့်) အပိုင်းအခြားမရှိ များပြားလှစွာသော။ ပုညံ ဥဋ္ဌာရပုညံ၊ အထက်တန်းစား ကုသိုလ်ကို။ အရိယော၊ ဗျာပါဒအညစ်အကြေး ကင်းသဖြင့် ဖြူစင်သော စိတ်ရှိသောသူသည်။ ပကရောတိ၊ ပြု၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏။

ယေ သတ္တသဏ္ဍံ ပထဝိ ဝိဇိတ္တာ–ဂါထာအနက်

ယေ ရာဇိသယော=ယေ ရာဇ+ဏ္ဍသယော၊ ရသေ့ရဟန်းသဖွယ် တိုင်းပြည်ကို တရားသဖြင့် အုပ်ချုပ်ကြသော အကြင်မင်းတို့သည်။ (ရသေ့ ရဟန်းသဖွယ်ဖြစ်သော အကြင်မင်းတို့သည်ဟူ၍လည်း ပေးလေ)။ သတ္တသဏ္ဍံ၊ အကြားမရှိ လောက်အောင် သတ္တဝါအလုံးအရင်းတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေသော။ ပထဝိံ၊ မဟာပထဝီ မြေအပြင်ကို။ ဝိဇိတ္တာ၊ ထူးခြားစွာ အောင်နိုင်၍။ ယဇမာနာ၊ လျှဒါန်းပေးကမ်းကုန်လျက်။ **သဿမေဓံ**၊ ဆယ်ခိုင့်တစ်ခိုင် အခွန် အတုပ်ယူခြင်း

ရှင်းလင်းချက်

သဿမေ●●●။　　။ တောင်သူလယ်သွားတို့ ရရှိလာသော ကောက်ပဲသီးနှံမှ ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့ အခွန်ကောက်ခြင်းသည် မင်း၏ ဝါ၊ အစိုးရ၏ ကောက်ပဲ (စားနပ်ရိက္ခာ) ပြည့်စုံရေးအတွက် နားလည်မှုရှိခြင်းတစ်မျိုးကို သဿ၊ ကောက်ပဲနှင့်စပ်၍။ မေဓာ။ အသိဉာန် ပညာ။ သဿမေဓ၊ ကောက်ပဲနှင့်စပ်၍ အသိဉာန်ပညာဟုမိန့်သည်။

သဿမေဓလည်းကောင်း။ **ပုရိသမေဓံ**၊ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ၆-လ တစ်ကြိမ် လခရိက္ခာထုတ်ပေးခြင်း ပုရိသမေဓလည်းကောင်း။ **သမ္မာပါသံ**၊ ဆင်းရဲသားတို့အား လက်မှတ်ရေးထိုးစေ၍ အသပြာတစ်ထောင် နှစ်ထောင် အတိုးအပွားမရှိ ထုတ်ချေးခြင်း သမ္မာပါသလည်းကောင်း။ **ဝါဇပေယျံ**၊ ဥားကြီးဥားလေး စသည်ဖြင့် သိမ်မွေ့ယဉ်ကျေးစွာပြော၍ ချီးမြှောက်ခြင်း ဝါဇပေယျလည်းကောင်း။ (ဧဝံ၊ ဤသို့။ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ၊ လေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ချီးမြှောက်၍) နိရဂ္ဂဠံ၊ အိမ်ပေါက်တို့၌ တံခါးမရှိသည်ကို။ ဝါ၊ အိမ်တံခါးပေါက် တို့၌ ကန့်လန့်မထိုးသည်ကို။ ကုရုမာနော၊ ပြုကုန်လျက်။ အနုပရိယဂါ၊ လှည့်လည် သွားလာကြကုန်ပြီ။

မေတ္တာသ စိတ္တာသ သုဘာဝိတာသ–ဂါထာအနက်

သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာရာဂဏာ၊ ကြယ်တာရာအပေါင်းတို့သည်။ စန္ဒပ္ပဘာ=စန္ဒပ္ပဘာယ၊ လရောင်၏။ သောဠသိ၊ ၁၆-စိတ် စိတ် တစ်စိတ်သော။ ကလံ၊ အစိတ်အပိုင်းကို။ နာနုဘဝန္တိယထာ၊ မမီကုန်သကဲ့သို့။ (နပါပုဏန္တိ။ ၌။) ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တေ သဿမေဓာဒယော၊ ထို သဿမေဓအစရှိကုန်သော။

ပုရိသမေဓ။ ။ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ၆-လတစ်ကြိမ် လစာရိက္ခာ ထုတ်ပေးခြင်းသည်။ ပုရိသ၊ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ စစ်ဗိုလ်စသည်တို့အား မည်သို့အခွင့်အရေး ပေး၍ ချီးမြှောက်ရမည်ကို၊ မေဓာ၊ နားလည်သိရှိမှုသည်။ ပုရိသမေဓာပင်တည်း။

သမ္မာပါသ။ ။ ပြည်သူလူထုကို လက်မှတ်ရေးထိုးစေ၍ အတိုးမယူဘဲ တစ်ထောင် နှစ်ထောင် ထုတ်ချေးခြင်းသည် သမ္မာ၊ အလွန်ကောင်းသော။ ပါသ၊ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားက အအုပ်ချုပ်ခံလူထုအား မိမိ၏ စည်းရုံးရေး ပိုက်ကွန်တဲ ထည့်သွင်း လိုက်ခြင်းတစ်မျိုးတည်း။

ဝါဇပေယျ။ ။ အမှုထမ်းအရာထမ်း ပြည်သူလူထုနှင့် ဆက်ဆံရာ၌ ဥားကြီး ဥားလေး စသည်ဖြင့် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြောဆိုခြင်းသည် ပေယျ၊ တဖက်သား ကျေနပ်နှစ်သက်ဖွယ်စကားကို ဝါစာ၊ သုံးနှုန်းပြောဆိုလိုက်ခြင်းပင်။

အထက်ပါ သင်္ဂဟဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ဖြင့် လူတန်းစားအသီးသီးအား ချီးမြှောက် ဆက်ဆံလျှင် တိုင်းပြည်လည်း တိုးတက် ငြိမ်သက်၊ ပြည်သူလူထုလည်း ဝမ်းသာ ကျေနပ်သော နည်းကောင်းတည်း။

ယညာ၊ ပေးကမ်းချီးမြှောက်ပူဇော်မှုတို့သည်။ သုဘာဝိတသ၊ ကောင်းစွာ ပွားများအပ်သော။ မေတ္တသ စိတ္တသ၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်၏။ သောဋ္ဌသိ၊ သော။ ကလံ၊ ကို။ နာနုဘာဝန္တိ - နပါပုဏန္တိ၊ မမီကုန်။

ယော နု ဟန္တိ နု ယာတေတိ–ဝါထာအနက်

သဗ္ဗဘူတေသု၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အပေါ်၌။ မေတ္တံသော၊ မေတ္တာဖြင့် ပြီးသောစိတ်အဖို့အစုရှိသော။ ဝါ၊ (မေတ္တာကိုလက်မလွှတ်သဖြင့်) မေတ္တာ၏ ဘက်တော်သား အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယော၊ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရ-ဘာဝနာကို အားထုတ်သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (မေတ္တာတရားလက်ကိုင်ထားသူဟူလို)။ ကစ္စိသတ္တံ၊ မည်သည့်သတ္တဝါကိုမျှ။ နဟန္တိ၊ မညှင်းဆဲမနှိပ်စက်။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးကို။ သမာဒပေတ္တာ၊ တိုက်တွန်းဆောက်တည်စေ၍။ နယာတေ-တိ၊ သတ္တဝါတို့ကို မညှင်းဆဲ မနှိပ်စက်စေ။ နဇိနာတိ၊ ညှင်းပန်းသမှု အနိုင်အထက်ပြု၍ ဘယ်သူ့ကိုမျှ အနိုင်မယူ။ (နဇိနာတိတိ သာရမ္ဘဝိဂ္ဂါဟိက-ကထာဒိဝသေန နကဋ္ဌိ ဇိနာတိ၊ သာရမ္ဘသော အဘာဝတော -ဟူ၍ဝင်း။ ဇာနိကရဏာဝသေန ဝါ အဋ္ဌကရဏာဒိနာ နကဋ္ဌိ ဇိနာတိ-ဟူ၍ဝင်း ၌-ဖွင့်၏။) နဇာပယေ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အနိုင်မယူစေ။ တသ၊ ထိုသူ့အဖို့။ ကေနစိ၊ တစုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေရံ၊ အကုသိုလ်ရန်သည်။ နမ၊ မရှိနိုင်။ တနည်း - ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ အတူတကွ။ ဝေရံ၊ ရန်သူ ဟူသော ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ ဝါ၊ ငြိုးသူရန်ဖက်သည်။ နမ၊ မရှိနိုင်။ အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ သတ္တမံ။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်တည်း။

တသ၊ ထို ဧကကနိပါတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ အကျဉ်းခေါင်းစဉ်ကား၊ . . .

စိတ္တံ၊ ပသန္နစိတ္တသုတ်ဝင်း။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာသုတ်ဝင်း။ ဥဘောအတ္ထေ၊ နှစ်ပါးသော အကျိုးတို့ကို ပြုရာဖြစ်သော ဥဘယတ္ထသုတ်ဝင်း။ ဝေပုလ္လပဗ္ဗတံ၊ ဝေပုလ္လတောင်လျှင် ဥပမာရှိသော။ ပုဏ္ဏံ၊ အဋ္ဌပုဏ္ဏသုတ်လည်းကောင်း။ သမ္ဗဇာနမုသာ-ဝါဒေါ၊ မုသာဝါဒသုတ်လည်းကောင်း။ ဒါနဉ္စ၊ ဒါနသုတ်လည်းကောင်း။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာသုတ်လည်းကောင်း။ သတ္တ၊

ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ သုတ္တာနိ၊ တတိယဝဂ်လာ ဤသုတ်တို့လည်းကောင်း။ ဝိသတိ၊ ၂၀-သော။ ပုရိမာနိစ၊ ရှေးဖြစ်သော သုတ်တို့လည်းကောင်း။ ဧကမဓေသု၊ တစ်ခုသော တရားတို့၌။ ဝါ၊ ဧကကနိပါတ်၌။ သုတ္တန္တာ၊ သုတ်တို့ကို။ သတ္တဝီသတိသင်္ဂဟာ၊ ၂၇-သုတ်တို့ဖြင့် သိမ်းကျုံး ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

ဧကကနိပါတော၊ ဧကကနိပါတ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဒုကနိပါတ်

ပဌမဝဂ်

၁။ ဒုက္ခဝိဘာဝသုတ်

[1] ၂၈။ ဒ္ဒီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ (လ) ပါဠိကခ်ီ'တိ၊ ပါဠိကခ်ီ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒုက္ခဝိဘာဝသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ရှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဒီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဝိယာတံ၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွ။ သဥပါယာသံ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း နှင့်တကွ ဖြစ်၍။ သပရိဠာဟံ၊ ပြင်းစွာပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ။ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ၊ ဤမျက်မှောက် ဘဝ၌ပင်လျှင်။ ဒုက္ခံ၊ (ကိလေသဒုက္ခ, ကာယိကဒုက္ခ, စေတသိကဒုက္ခတို့ဖြင့်) ဆင်းရဲစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ (သဝိယာတ သဥပါယာသ သပရိဠာဟ ၃-ပိုဒ်တို့သည် ဝိဟရတိ ၏ ဝိသေသကြိယာဝိသေသန။ ဒုက္ခံ-ကား ဝိဟရတိ-၏ သာမညကြိယာ ဝိသေသန-တည်း။)

ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ တစ်နည်း- ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်ကို။ ဘေဒါ၊ (ပျက်စီးသောအားဖြင့်) စွန့်ပစ်ရခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ-အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဝါ၊ အခြားမဲ့ဟူသောခန္ဓာသစ်ကို ရယူရာနောက် အခါ၌။ ဒုဂ္ဂတိ၊ အပါယ်လေးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဒုဂ္ဂတိကို။ ပါဠိကခ်ီ၊ မဆွတ်အလိုရှိအပ်၏။ (ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ ပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်ဖြစ်သောနောက်၌ - ဟူ၍ သော်လည်းပေးလေ။) (ဋီ၊၉၂)

ကတမေဟိ ဒွိဟိ၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်းဟူမူ။ ကျွန်ုပ်ယေသု၊ စက္ခုစသော ၆-ပါးသော ကျွန်ုပ်တို့၌။ အဂုတ္တဒွါရတာယ စ၊ မပိတ်အပ်သော သတိဟူသော တံခါးရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ အမတ္တညု တာယ စ၊ (ပရိဂ္ဂဟ ပရိဘောဂနှစ်မျိုးဖြင့်) အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို မသိသူ၏ အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကျွန်ုပ်ယေဟိ ဧမ္မေဟိ၊ ဤအကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဝိယာတံ၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့်တကွ။ သဥပါ ယာသံ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၍။ သပရိဠာဟံ၊ ပြင်းစွာ ပူလောင်ခြင်း နှင့်တကွ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။

ကာယသ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ ဒုဂ္ဂတိ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ တစ်ခုခုကို။ ပါဋ္ဌိကခီ၊ မချွတ် အလိုရှိအပ်၏။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြွတ်။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခဝိဟာရသုတ်၌။ စက္ခု သောတ္ဆ ဃာနဉ္ဆ (လ) ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ တာဒိသော'တိ၊ တာဒိသော' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

စက္ခု သောတ္ဆ ဃာနဉ္ဆ–ဂါထာအနက်

ယသ ဘိက္ခုနော၊ အကြင်ရဟန်း၏။ **စက္ခု**၊ စက္ခုဒွါရဝင်း။ သောတ္ဆ၊ သောတဒွါရဝင်း။ ဃာနဉ္ဆ၊ ဃာန ဒွါရဝင်း။ ဇိဝှာ၊ ဇိဝှာဒွါရဝင်း။ ကာယော၊ ကာယဒွါရဝင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ မနော၊ မနောဒွါရဝင်း။ ဧတာနိ ဒွါရာနိ၊ ဤဒွါရတို့သည်။ အဂုတ္တာနိ၊ မလုံခြုံကုန်။ (အဋ္ဌကထာအလို ယသ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ဧတာနိ ဒွါရာနိ၊ တို့ကို။ အဂုတ္တာနိ၊ သတိလွတ်ကင်း မေ့လျော့ခြင်း ကြောင့် သတိတည်းဟူသောတံခါးရွက်ဖြင့် မပိတ်ဆို့အပ်ကုန်ဟု ပေးလေ။) ဘောဇနမှိ၊ ဘောဇဉ်၌။ အမတ္တညု (ပရိဂ္ဂဟ ပရိဘောဂ အားဖြင့်) အတိုင်း အရှည် ပမာဏကို မသိသော။ ကျွန်ုပ်ယေသု၊ စက္ခုစသော ကျွန်ုပ် ၆-ပါးတို့၌။

စက္ခု ။ ။ ဉာနစက္ခု ၅-မျိုး၊ မံသစက္ခု ၂-မျိုးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာ ရှုလေ။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း၏။ (ဋ္ဌ၊၉၅)

အသံဝုတော၊ မစောင့်စည်းသော။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယဒုက္ခံ၊ (ပစ္စုပ္ပန်တမလွန် နှစ်တန်သော) ကာယိကဒုက္ခဟူသော။ စေတောဒုက္ခံ၊ (ကိလေသသန္ဓာပ ဣဋ္ဌာဝိယောဂတအစွမ်းအားဖြင့် နှစ်မျိုးသော) စေတသိက-ဒုက္ခဟူသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရရှိလေ၏။

(တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဝိဓေန၊ ၂-ပါးအပြားရှိသော။ ဒုက္ခဝုဋ္ဌာ၊ ကာယိက စေတသိက မီးနှစ်မျိုးသည်။) (ထည့်) ဒယှမာနေန၊ ရှို့မြှိုက်အပ်သော။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒယှမာနေန၊ ရှို့မြှိုက်အပ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒိဝါ ဝါ ယဒိ၊ နေ့၌ဖြစ်စေ။ ရတ္တိ ဝါ ယဒိ၊ ညဉ့်၌ဖြစ်စေ။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ အယမ္မိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တော ဣတိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ ပဌမံ။

၂။ သုခဝိဟာရသုတ်

၂၉။ ဒ္မိဟိ ဘိက္ခဝေ (လ) သုဂတိ ပါဋ္ဌိကခ်ီ'တိ၊ ပါဋ္ဌိကခ်ီ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသုခဝိဟာရသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္မိဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ သမန္နာ-ဂတော၊ ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဝိဃာတံ၊ ညှင်းပန်း

ဣဋ္ဌိယေသု။　　။ မလုံခြုံသောတံခါးဟူသည် မည်သည့်တံခါးဟု မသိမှာစိုး၍ သိသာစေရန် 'ဣဋ္ဌိ ယေသု' ပုဒ်ကိုထည့်၍ မိန့်သည်။ ဣဋ္ဌေ ၆-ပါးတို့၌ ဂုတ္တဒ္ဒါရတာဖြစ် မဖြစ်၊ ဘောဇဉ်၌ ပရိဂ္ဂဟ ပရိဘောဂ ၂-မျိုးတို့ဖြင့် မတ္တညုတာ ဖြစ် မဖြစ် အဌကထာ-ရှုလေ။

နှိပ်စက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အနုပါယာသံ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပရိဇ္ဇာဟံ၊ ပြင်းစွာပူလောင်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ဤမျက်မှောက် ဘဝ၌ပင်လျှင်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။

ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ တစ်နည်း - ကာယဿ၊ ကို။ ဘေဒါ၊ (ပျက်စီးသောအားဖြင့်) စွန့်ပစ်ရခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဝါ၊ ခန္ဓာသစ်ကို ရယူရာ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိ၊ ကောင်းသောချမ်းသာတို့၏ ဖြစ်ရာတည်ရာ သုဂတိ ဘုံဘဝကို။ ပါဠိကခီ၊ မုချကိန်းသေ လိုလားအပ်ပေ၏။

ကတမေဟိ ဒ္ဝီဟိ၊ အဘယ်တရား နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း ဟူမူ။ ကျွန်ုပ်ယေသု၊ စက္ခုစသော ကျွန်ုပ် ၆-ပါးတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဝါရတာယ စ၊ ပိတ်ဆို့အပ်သော သတိ ဟူသော တံခါးရှိသူ၏အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တညုတာယ စ၊ (ပရိဂ္ဂဟ ပရိဘောဂနှစ်ပါးအားဖြင့်) အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို သိသူ၏ အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကျွမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဝိယာတံ၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ အနုပါယာသံ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပရိဇ္ဇာဟံ၊ ပြင်းစွာပူလောင်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင် သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ တစ်နည်း- ကာယဿ၊ ကို။ ဘေဒါ၊ (ပျက်စီးသောအားဖြင့်) စွန့်ပစ်ရခြင်းကြောင့်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဝါ၊ ခန္ဓာသစ်ကို ရယူရာ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိ၊ ကောင်းသော ချမ်းသာ၏ ဖြစ်ရာတည်ရာ သုဂတိဘုံဘဝကို။ ပါဠိကခီ၊ မုချ ကိန်းသေ လိုလားအပ်ပေ၏။ ဧတမတ္ထံ-စသည်ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုသုခဝိဟာရသုတ်၌။ စက္ခု သောတဉ္စ ဃာနဉ္စ (လ) သုခံ ဝိဟရတိ တာဒိသော'တိ၊ တာဒိသော' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျွတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

စက္ခု သောတဉ္စ ဃာနဉ္စ–ဂါထာအနက်

ယဿ ဘိက္ခုနော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ စက္ခု စ၊ စက္ခုဒ္ဒါရကိုရင်း။ (လ) တထာ၊ ထိုမျှတပါး။ မနော စ၊ မနောဒ္ဒါရကိုရင်း။ ဧတာနိ ဒ္ဒါရာနိ၊ ဤဒ္ဒါရတို့ကို။ သုဂုတ္တာနိ၊ သတိတည်း ဟူသော တံခါးရွက်ဖြင့် ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့အပ်ကုန်၏။

ဘောဇနမှိ စ၊ ဘောဇဉ်၌လည်း။ မတ္တညူ (ပရိဠာ ပရိဘောဂနှစ်မျိုးအားဖြင့်) အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို သိသော။ ဣန္ဒြိယေသု စ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၌လည်း။ သံဝုတော၊ သတိတည်းဟူသော တံခါးရွက်ဖြင့် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းသော။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယသုခံ၊ (ပစ္စုပ္ပန်သံသရာနှစ်ဖြာသော) ကာယိက-သုခဟူသော။ စေတောသုခံ၊ (ကိလေသာအသန္တာပ ဣစ္ဆာ အဝိယောဂ အားဖြင့်) စေတသိကသုခနှစ်ပါးတည်းဟူသော။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရရှိလေ၏။

(တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဝိဓေန၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ဒုက္ခဂ္ဂိနာ၊ ကာယိက-ဒုက္ခမီး စေတသိကဒုက္ခမီး နှစ်မျိုးသည်။ ထည့်) အဋ္ဌယှမာနေန၊ မရှိ့မြှိုက်အပ်သော။ ကာယေန စ၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဋ္ဌယှမာနေန၊ မရှိ့မြှိုက်အပ်သော။ စေတသာ စ၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒိဝါ ဝါ ယဒိ၊ နေ့၌ဖြစ်စေ။ ရတ္တိ ဝါ ယဒိ၊ ညဉ့်၌ဖြစ်စေ။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည်ပေးမြို့။ ဒုတိယံ။

၃။ တပနီယသုတ်

၃၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ တပနီယာ (လ) ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ တပနီယာ'တိ၊ တပနီယာ'ဟူ သော။ ဧတံ၊ ဤတပနီယသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **တပနီယာ**၊ နှိပ်စက်ညှင်းပန်းတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ဒွေ၊ ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ကတမေ ဒွေ၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်း ဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောကင်္။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ **အကတကလျာဏော**၊ မပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိသူသည်။ ဝါ၊ ကောင်းမှုကို မပြုလုပ်သူသည်။ အကတကုသလော၊ ပြုလုပ်အပ်သော ကောင်းမှုကုသိုလ် မရှိသူသည်။ ဝါ၊ ကောင်းမှုကုသိုလ် မပြုလုပ်သူသည်။ **အကတဘီရုတ္တာဏော**၊ ဆင်းရဲကြောက်သူ သံသရာဘေး ကြောက်သူတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်သော

ရှင်းလင်းချက်

တပနီယာ။ ။ တပန္တိ ဝိဟာရေန္တိ ဝိဟေဌေန္တိတိ တပနီယာ၊ တပ-ဓာတ် အနီယ ပစ္စည်း။ တစ်နည်း- တပနပုဒ် ဣယပစ္စည်း။ တပနသ+ဟိတာ ဟု ဟိတတဒ္ဓိတ်ပြု။ တပန-အရ ဒုက္ခအရကောက်။ တစ်နည်း - တပန္တိ ဧတေနာတိ တပနံ-ဟု ကရဏသာဓ်ပြု။ ပစ္စာနုတာပအရကောက်။ တပနသ+ဟိတာဟု တဒ္ဓိတ်ဆင့်။

အကတကလျာဏော။ ။ အကတံ+ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ ပုညံ+ဧတေနာတိ-ဟု တတိယာဗဟုဗ္ဗိတ္ပဲ။ မပြုအပ်သော ကောင်းမှုကုသိုလ်ရှိသူဟု သဒ္ဒတ္ထအနက် ပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုမပြုလုပ်သူဟု ပေးလျှင် ပိုး၍ သိလွယ်၏။ အကတကုသလော မထူး။

အကတဘီရုတ္တာဏော။ ။ ဘာယန္တိတိ ဘီရု။ တာယတိ ရက္ခတိ ဧတေနာတိ တာဏံ။ တစ်နည်း - တာယတိ ရက္ခတီတိ တာဏံ။ ပုညအရကောက်။ ဘီရုနံ+တာဏံ= ဘီရုတ္တာဏံ။ အကတံ+ဘီရုတ္တာဏံ+ယေနာတိ အကတဘီရုတ္တာဏောဟု။ မပြုအပ်သော ကြောက်ရွံ့သူတို့ကို သံသရာဘေးဒုက္ခမှ စောင့်ရှောက်တတ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု ရှိသူဟု သဒ္ဒတ္ထ-ပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ ကြောက်ရွံ့သူတို့ကို သံသရာဘေးဒုက္ခမှ စောင့်ရှောက်တတ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုမပြုသူဟု ပေးလျှင် ပိုး၍ သိလွယ်၏။ သံသရာဘေးဒုက္ခ မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်ကာကွယ်တတ်သော ကုသိုလ်တွေ ရှိ၏။ ယင်းသို့ရှိသော်လည်း ကြောက်ရွံ့သူတို့ကို ကာကွယ်ပေးနေသော ထိုကုသိုလ်ကောင်းမှု တို့ကို မပြုလုပ်တဲနေသူဟု ဆိုလိုသည်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှု မရှိသူသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ကတ**ပါပေါ**၊ မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်သူသည်။ ကတ**လုဒ္ဒေါ**၊ ကြမ်းထန်းသော အကုသိုလ် အလုပ်ကို လုပ်သူသည်။ ကတ**ကိဗ္ဗိသော**၊ ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်သော အကုသိုလ် အလုပ်ကို လုပ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုသူသည်။ "မေ၊ ဝါသည်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းသောကုသိုလ် အလုပ်ကို။ အကတန္တိပိ၊ မပြုလုပ်အပ်ပြီ"ဟူ၍လည်း။ တပ္ပတိ၊ ပူပန်၏။ "မေ၊ ဝါသည်။ ပါပံ၊ မကောင်းသော အကုသိုလ် အလုပ်ကို။ ကတန္တိပိ၊ ပြုလုပ်အပ်မိပြီ" ဟူ၍လည်း။ တပ္ပတိ၊ ပူပန်၏။

လုဒ္ဓ၊ ကိဗ္ဗိသနဲ့ ပါပ။　　။ အတ္တနော ပဝတ္တိကဿ ဝေါ ဝိပါကဿ ဝေါ စ ယောရ-သဘာဝတာယ လုဒ္ဓန္တိ စ ကိလေသေဟိ ဒ္ဒသိတဘာဝေန ကိဗ္ဗိသန္တိ စ ဝုစ္စတိ။ အကုသိုလ်ကံသည် ဖြစ်ဆဲ ပြုဆဲမှာရော အကျိုးပေးရာ နောက်အခါမှာရော ကြမ်းကြုတ်သည်။ ရာဂဒေါသစသော ကိလေသာတို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သောကြောင့် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သော သဘောရှိသည်။ ယုတ်ညံ့သည့်အတွက် ပါပ-လည်း ဟုတ်သည်။

ကဒ္ဓပထမြောတ် မမြောက် အကုသိုလ်နှစ်မျိုး။　　။ အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်စေနိုင်သော ဒုစရိုက်တရား သုံးပါးကို အကုသလကမ္မပထတရား ၁၀-ပါးဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ထိုကို ရည်၍ "ကာယဒုစ္စရိတံ ကတ္တာ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ စ မနောဒုစ္စရိတံ ကတ္တာ" ဟူ၍ရင်း။ ဝက်သား ကြက်သားစားချင်, ငှက်ပျောသီး သရက်သီးစားချင်, မိမိခင်မင်သူကို တွေ့ချင်မြင်ချင်စိတ်ဖြစ်ကာမျှသည် အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်စေနိုင်သော ကမ္မပထမြောက်သော အကုသိုလ် မဟုတ်။ အကုသိုလ်သာမည်သာ။ ထိုကို ရည်၍ "ယံ စည့် ဒေါသသဠိတံ"ဟု ၎င်းဂါထာ၌ မိန့်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ဣမာနိ စ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ ကမ္မပထပ္ပတ္တာနိ အဓိပ္ပေတာနိတိ ယံ နကမ္မပထပ္ပတ္တံ အကုသလ-ဇာတံ၊ တံ သန္ဓာယာဟ ယံ စည့် ဒေါသသဠိတံ"ဟု မိန့်ပြီ။

ဥုးဇင်း ငရဲကြီးဖို့ရာ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ငရဲကြီးဖို့လွယ်တယ်မျှား မှတ်နေသလား။ ဆရာတပည့်ချင်းပဲဖြစ်ဖြစ်, သားအမိ သားအဖချင်းပဲဖြစ်ဖြစ်, ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ မိတ်ဆွေချင်းပဲဖြစ်ဖြစ်, အချင်းချင်းအပြန်အလှန် အကုသိုလ် သာမန်တောဖြစ်တတ်တာပဲ၊ ဖြစ်နေကြတာပဲ။ သို့သော် ထိုအကုသိုလ်က ကမ္မပထမမြောက်လျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်ရုံသာ။ ငရဲမရောက်စေနိုင်သောကြောင့် ငရဲမကြီးဘူး ဥုးဇင်းရဲ့ဟု စာတတ်ပေတတ် ဒကာကြီးတယောက်က လျှောက်ထားဖူးသည်။ ဤအဋ္ဌကထာဖွင့်ကို ရည်၍ လျှောက်ထားဟန်တူသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တပနီယာ၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုတပနီယသုတ်၌။ ကာယဒုစ္စရိတံ ကတ္တာ (လ) နိရယံ သောပဇ္ဇ-တီ'တိ၊ နိယရံ သောပဇ္ဇတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကာယဒုစ္စရိတံ ကတ္တာ–ဂါထာအနုက်

ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကမ္မပထမြောက်သော ကာယဒုစရိုက်ကို။ ကတ္တာ စ၊ ပြုလုပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ၊ ကမ္မပထ မြောက်သော ဝစီဒုစရိုက်တို့ကို။ ကတ္တာ စ၊ ပြုလုပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ မနောဒုစ္စရိတာနိ၊ ကမ္မပထမြောက်သော မနောဒုစရိုက်တို့ကို။ ကတ္တာ စ၊ ပြုလုပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဒေါသသဉ္ဇိတံ၊ ရာဂစသော အပြစ်နှင့်စပ်သော။ အညံ၊ ကမ္မပထမြောက်သော ဒုစရိုက်မှ တစ်ပါးသော။ ယံ၊ အကြင် ကမ္မပထ မမြောက်သော သာမန်အကုသိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုအကုသိုလ်ကို။ ကတ္တာ စ၊ ပြုလုပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ကုသလံ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ အကတ္တာ၊ မပြုလုပ်ဘဲ။ အကုသလံ ကမ္မံ၊ အကုသိုလ်ကံကို။ ဗဟုံ၊ များစွာ။ ကတ္တာန၊ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမဲ့သော။ သော၊ ထိုသူသည်။ နိရယံ၊ ဝရဲ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။

အယမ္မိ အတ္ထော-စသည်ပေးမြဲ။ တတိယံ။

၄။ အတပနီယသုတ်

ဝ၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အတပနီယာ (လ) ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အတပနီယာ'တိ၊ အတပနီယာ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအတပနီယသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတပနီယာ၊ မနှိပ်စက် မညှင်းပန်းတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ခေါ ဒွေ၊ ဤနှစ်ပါးတို့ပင်တည်း။ ကတမေ ဒွေ၊ အဘယ်နှစ်ပါး တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ဧကစ္စော၊ အချို့ သောသူသည်။ ကတကလျာဏော၊ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုရှိသူသည်။ ဝါ၊ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ပြီးသူသည်။ ကတကုသလော၊ ပြုအပ်ပြီးသောကုသိုလ်ရှိသူသည်။ ဝါ၊ ကု သိုလ်ပြုလုပ်ပြီးသူသည်။ ကတဘီရုတ္တာဏော၊ ပြုလုပ်အပ်ပြီးသော ဆင်းရဲ ကြောက်သူ သံသရာဘေး ကြောက်သူတို့ကို (ဆင်းရဲနှင့် သံသရာဘေးမှ) စောင့်ရှောက်တတ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုရှိသူသည်။ ဝါ၊ ဆင်းရဲကြောက်သူ သံသရာဘေးကြောက်သူတို့ကို (ထိုဆင်းရဲနှင့် သံသရာဘေးမှ) စောင့်ရှောက် တတ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ပြီးသူသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အကတပါ-ပေါ၊ မပြုအပ်သောမကောင်းမှု ရှိသူသည်။ ဝါ၊ မကောင်းမှုကို မပြုလုပ်သူသည်။ အကတလုဒ္ဒေါ၊ ကြမ်းတမ်းသော အလုပ်ကို မလုပ်သူသည်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သော ကြမ်းတမ်းသော အလုပ်မရှိသူသည်။ အကတကိဗ္ဗိသော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အမှုမရှိသူသည်။ ဝါ၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို မပြုလုပ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုသူသည်။ "မေ၊ ငါသည်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းသောအလုပ်ကို။ ကတံ၊ ပြုလုပ်အပ်ပြီ။" ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ နဿ ဘပ္ပတိ၊ မပူပန်ရ။ "မေ၊ သည်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ အကတံ၊ မပြုလုပ်အပ်ဘူး" ဣတိပိ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နဿ ဘပ္ပတိ၊ မပူပန်ရပေ။ (ဣတိပိ၌ ဣတိ-ကို အာကာရတ္ထလည်း ပေးနိုင်သည်)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတပနီယာ၊ မပူပန် မနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ဧတမတ္ထံ-စသည်ပေးမြ။

ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတ္တာ (လ) သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ'တိ၊ ဥပပဇ္ဇတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအတပနီယသုတ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတ္ဝာ-ဂါထာအနက်

ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကမ္မပထမြောက်သော ကာယဒုစရိုက်ကို။ ဟိတ္ဝာ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ၊ ကမ္မပထ မြောက်သော ဝစီဒုစရိုက်တို့ကို။ ဟိတ္ဝာ စ၊ ပယ်စွန့်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ မနောဒုစ္စရိတာနိ၊ ကမ္မပထမြောက်သော မနောဒုစရိုက်တို့ကို ။ ဟိတ္ဝာ စ၊ ပယ်စွန့်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဒေါသသဠိတံ၊ ရာဂစသော အပြစ်နှင့်စပ်သော။ အည်၊ ကမ္မပထမြောက်သော ဒုစရိုက်မှတစ်ပါးသော။ ယံ ၊ အကြင်ကမ္မပထ မမြောက်သော သာမန်အကုသိုလ်သည်။ အတ္ထိ၏။ တံ၊ ကို။ ဟိတ္ဝာစ၊ သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အကုသလံ ကမ္မံ၊ အကုသိုလ်အမှုကို။ အကတ္ဝာ၊ မပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကုသလံကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို။ ဗဟုံ၊ များစွာ။ ကတ္ဝာ၊ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သပ္ပညော၊ ပညာရှိသော။ သော၊ ထိုသူသည်။ သဂ္ဂံ၊ ရူပ သဒ္ဒစသော စည်းစိမ်တို့ဖြင့်ကောင်းမြတ်သော နတ်ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။

အယမ္မိ အတ္ထော-စသည်ပေးမြို့။ စတုတ္ထံ။

၅။ ပဌမသီလသုတ်

၃၂။ ဒ္ဝိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ (လ) ဧဝံ နိရယေ'တိ၊ နိရယေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပဌမသီလသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ အာဘတံ=အာဟရိတ္ဝာ၊ ပစ္စည်းဝတ္ထုတစ်ခုခုကို ဆောင်ယူ၍။ နိက္ခိတ္တံ ယထာ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ နိရယေ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်၏။

ကတမေဟိ ဒ္ဝိဟိ၊ အဘယ်တရားနှစ်ပါးတို့နှင့်နည်းဟူမူ။ ပါပကေန၊ ယုတ်ညံ့သော။ သီလေန စ၊ သီလနှင့်လည်းကောင်း။ ပါပိကာယ၊ ယုတ်ညံ့သော။

ဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာအယူနှင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဋိဟိ၊ နှစ်ပါး ကုန်သာ။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ အာဘာတံ၊ ဆောင်ယူအပ်သော ပစ္စည်းကို။ နိက္ခိတ္တံ ယထာ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ **ဧवं**၊ ဤ အတူ။ နိရယေ၊ ဝရဲ၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်၏။ (ယထာဘတံကို ပါဠိသေသ ထည့်၍ ဤသို့သော်လည်း ယောဇနာလေ။ ဌ-ဌ်ကား ယထာ အာဘတံ ကိစ္စ အာဟရိတ္တာ ဌပိတံ-ဟု ပဒုဒ္ဓစိတ္တသုတ်ဝယ် ဖွင့်ဆိုခဲ့၏။) **ဧ**တေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။

ပါပကေန စ သီလေန (လ) နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ'တိ၊ သောပပဇ္ဇတိ'ဟူသော။ **ဧ**တံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမသီလသုတ်၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပါပကေနစ သီလေန–ဂါထာအနက်

ယော နရော၊ အကြင်သူသည်။ **ပါပကေန**၊ ယုတ်ညံ့သော။ **သီလေန စ**၊ အလေ့အကျင့်နှင့် လည်းကောင်း။ ပါပိကာယ၊ ယုတ်ညံ့သော။ ဒိဋ္ဌိယာ စ၊ မိစ္ဆာအယူနှင့် လည်းကောင်း။ ဒ္ဋိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ **ဧ**တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမဲ့သော။ သော နရော၊ ထိုလူသည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နိရယံ၊ ဝရဲ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။

အယမ္ပိအတ္ထော ဝုတ္တော-စသည်ပေးမြဲ။ ပဠမံ။

ပါပကေန စ သီလေန

ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးကို မစောင့်စည်း မထိန်းသိမ်းလျှင် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ သီလ မဟုတ်နိုင်။ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းသိမ်းဆည်းသော ၅-ပါး၊ ၈-ပါး၊ ၁၀-ပါးသော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလတို့ကိုလည်း 'ပါပ'ဟု မဆိုသင့် မဆိုထိုက်။ 'ပဏီတ'ဟု သာ ဆိုသင့်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤ၌ အဘယ့်ကြောင့် 'ပါပကေန စ သီလေန 'ဟု ဟောကြားပါသနည်း။

၆။ ဒုတိယသီလသုတ်

၇၃။ ဒ္ဒိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ (လ) ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ'တိ၊ သဂ္ဂေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒုတိယသီလသုတ်ကို။ ဘာဝဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဒိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ အာဘတံ=အာဟရိတ္တာ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဝတ္ထုကို ဆောင်ယူ၍။ (နိက္ခိတ္တံ ယထာ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့၊

လောကဌ် 'အဒ္ဒ' ကိုလည်း 'ဒ္ဒ'၊ 'အသီလဝါ'ကိုလည်း 'သီလဝါ' ဟု သုံးနှုန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ-ဌ် အကုသိုလ်တရားများစွာထဲမှ အချို့သော အကုသိုလ်ကို 'ကတမေ စ ထပတိ အကုသလာသီလာ' ဟု သီလအနေဖြင့် သုံးနှုန်းဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အလေ့အကျင့်၏ အစွမ်းသတ္တိ ပြုနေကျ အလေ့အထ၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် တမင် မကြောင့်ကြရပဲ အလိုလို သဘာဝအားဖြင့် ပြီးစီးသကဲ့သို့ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး ပင်ကိုယ်ပကတိ အလေ့အကျင့်မျိုးကို 'သီလ'ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်လေသည်။ ဥပမာ၊ သူခိုးသည် ခိုးလေ့ခိုးထရှိ၏။ ထိုကို 'အဒိန္နာဒါနသီလော' ဟု သုံး၏။ မုဆိုးတံငါသည် သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်လေ့ရှိ၏။ ထိုကို 'ပါဏာတိပါတသီလော' ဟု သုံးနှုန်း၏။ ထို့ကြောင့် ဤသုတ်ဌ် မကောင်းသောအကျင့်ကိုပင် 'ပါပကေန စ သီလေန' ဟု ဟောတော်မူသည်။

ပါပသီလ, ပါပဒိဋ္ဌိနှင့်ပြည့်စုံသူ
ဘာကြောင့် အပါယ် ရောက်ရသလဲ?

ပါပသီလနှင့် ပြည့်စုံသူသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပယောဂချို့ယွင်း၏။ ပါပဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံသူသည် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ 'အာသယ' ချို့ယွင်းပျက်စီး၏။ ထို့ကြောင့် အပါယ် ရောက်ရသည်။

တတ္ထ ပါပကေန သီလေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ပယောဂဝိပန္နော ဟောတိ။ ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော အာသယဝိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ပယောဂါ' သယဝိပန္နော ပုဂ္ဂလော နိရယူပဂေါ ဟောတိယေဝ။ (ဌ၊၉၉)

ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ သင်္ဂေ၊ ရူပ သဒ္ဒ စသော စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ကောင်းမြတ်သော နတ်ပြည်၌။) နိုက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်ပြီ။ ကတမေဟိ ဒ္ဝီဟိ၊ အဘယ်တရား နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း။ **ဘဒ္ဒကေန**၊ ကောင်းသော။ **သီလေန စ**၊ ကာယသုစရိုက် စသော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလနှင့်လည်းကောင်း။ **ဘဒ္ဒိကာယ**၊ ကောင်းသော။ **ဒိဋ္ဌိယာ** စ၊ ကမ္မဿကတာဉာန်နှင့် ကမ္မပထမြောက်သော ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဟူသော ဒိဋ္ဌိနှင့်လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၀၊ တို့။ ဒ္ဝီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ အာဘတံ၊ ဆောင်ယူအပ်သော ပစ္စည်း၀တ္ထုကို။ နိက္ခိတ္တံ ယထာ၊ ချထားအပ်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူ။ သင်္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိက္ခိတ္တော၊ ချထားအပ်ပြီ။

ဧတေမတ္ထံ ဘဂ၀ါ အ၀ေါစ-ပေးမြို့။

တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယသီလသုတ်၌။ ဘဒ္ဒကေန စ သီလေန (လ) သင်္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ'တိ၊ ဥပပဇ္ဇတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘဒ္ဒကေန စ သီလေန–ဂါထာအနက်

ဘဒ္ဒကေန၊ ကောင်းသော။ သီလေန စ၊ ကာယသုစရိုက်စသော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလနှင့်လည်းကောင်း။ ဘဒ္ဒိကာယ၊ ကောင်းသော။ ဒိဋ္ဌိယာ စ၊ ကမ္မဿကတာ

မှတ်ချက်။　　။ သုစရိုက်၁၀ပါးနှင့်စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ဤနေရာ၌ သီလဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ မကျိုးမပေါက်သော အကျင့်သီလ ဖြစ်သဖြင့် ထိုသုစရိုက်နှင့် စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလနှစ်မျိုးသည် ကိုယ်တိုင်လည်း ကောင်းသောကြောင့် 'ကလျာဏ', သမထ ဝိပဿနာ စသော ကလျာဏဂုဏ်ကို ဆောင်သောကြောင့် 'ဘဒ္ဒက' လည်း ဟုတ်၏။ ထို့ကြောင့် ကလျာဏ ဘဒ္ဒကနှစ်မျိုး အမည်ရနိုင်၏။ ကမ္မဿကတာဉာန်နှင့် ကမ္မပထမြောက်သော ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မသည် ဘဒ္ဒိကာဒိဋ္ဌိချည်းတည်း။

မှတ်ချက်။　　။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပယောဂရော နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အာသယပါ နှစ်ဖြာ မပျက်စီးသောကြောင့် ဘဒ္ဒိကာဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံသူသည် နတ်ပြည်ရောက်ရန် သေချာသည်။

ဥာန်, ကမ္မပထမြောက်သော ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မဟူသော အယူနှင့်လည်းကောင်း။ ဒ္ဋိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဧတေဟိ ဧမ္မေဟိ၊ ဤတရားတို့နှင့်။ ယော နရော၊ အကြင်လူသည်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ကာယသ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သပ္ပညော၊ ပညာရှိသော။ သော နရော၊ ထိုသူသည်။ သဂ္ဂံ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည်ပေးမြ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ **အာတာပီသုတ်**

၃၄။ အာတာပီ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနောတ္တာပီ (လ) အဓိဂမာယာ'တိ၊ အဓိဂမာယ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအာတာပီသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပူလောင်စေတတ် ရှုမြှိုက်တတ်သော လုံ့လမရှိသော။ အနောတ္တာပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သော သြတ္တပ္ပမရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္ဘောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသောမင်ဟူသော အကျိုးငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ အနုတ္တရဿ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ ယောဂက္ခေမဿ၊ ယောဂလေးပါးတို့ မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဘေးကင်းသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **အာတာပီ**၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ် ရှုမြှိုက်တတ်သော လုံ့လရှိသော။ **သြတ္တပ္ပီ**၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်ခြင်းရှိသော။

ရှင်းလင်းချက်

သြတ္တပ္ပီ အာတာပီ။ ။ သြတ္တပ္ပ၊ ဝိရိယနှစ်ပါးပြည့်စုံရုံဖြင့် မင်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရနိုင်ပါ့မလား? သြတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံလျှင် အဝိနာဘာဝနည်းအရ ဟိရီနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော့သည်သာ။ ဟိရီရော သြတ္တပ္ပရော နှစ်ဖြာပြည့်စုံသူသည် အကုသိုလ်မျှသော အပြစ်ကို ဧရာမ အပြစ်ကြီးဟု ယူဆကာ သီလကိုလည်း လုံ့ခြုံစေတော့၏။ ထို့ကြောင့် သြတ္တပ္ပီ

ဘိက္ခု။ သည်။ သမ္မောဓယ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတတ်သောမဂ်အလို့ငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ (ကျန်ပါဠိများ ရှေးနည်းမှီ ပေးပါ)

ဇေတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြ။

တတ္ထ၊ ထိုအာတာပီသုတ်၌။ အနာတာပီ အနောတ္တာပီ ကုသိတော ဟီနဝီရိယော (လ) ဣဓေဝ သမ္မောဓိမနုတ္တရံ ဖုသေ'တိ၊ ဖုသေ-ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အနာတာပီ အနောတ္တာပီ–ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော ရဟန်းသည်။ အနာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ် ရှိုမြှိုက်တတ်သော လုံ့လမရှိ။ အနောတ္တာပီ၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်လန့်တတ်။ ကုသိတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ မိစ္ဆာဝိတက်တို့နှင့် ဆက်စပ် ယှဉ်ကပ်နေ၏။ (ကာမဗျာပါဒဝိဟိသာဝိတက္ကသင်္ခါတေဟိ ကုစ္ဆိတေဟိ ပါပဓမ္မေဟိ သိတော သမ္ဗန္ဓော ယုတ္တောတိ ကုသီတော။ (ဋ္ဌ၊၁၀၁) ကု-စက်ဆုပ်ဖွယ် မိစ္ဆာဝိတက် ပါပဓမ္မတို့နှင့်+ သိတော သမ္ဗန္ဓော ယုတ္တော-

---

ပုဒ်ဖြင့် သီလသမ္ဘဒါ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို ပြရာရောက်၏။ အာတာပီဖြင့် ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ် ရှိုမြှိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့် သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာကို အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြရာရောက်၏။ အာတာပီ၌ အာတာပ-အရ ဝီရိယကို ကောက်ယူသဖြင့် ထိုနှင့် မကင်းသော သဒ္ဓါ သတိ သမာဓိ ပညာ-တည်းဟူသော ဝိမုတ္တိပရိပါစက ခေါ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရင့်ကျက်စေတတ်ကုန်သော ကျန် ဣန္ဒြေ ၄-ပါး တို့ကိုလည်း ကောက်ယူအပ်သည်သာ။

ပြဆိုအပ်ပြီးသော သီလနှင့် ဣန္ဒြေငါးပါး ပြည့်စုံလျှင် အနိစ္စ အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ၊ ဒုက္ခ အနတ္တသညာ၊ ပဟာနသညာ, ဝိရာဂသညာ, နိရောဓသညာ-ဟူသော သစ္စာ၄-ပါးတို့ကို ဖောက်ထွင်းသိမြင်ခြင်း၏ အဖို့ဖြစ်သော ၆-ပါးသော သညာတို့လည်း ပြီးစီးတော့သည်သာ။

ဤသို့ ဝီရိယ သြတ္တပ္ပတရား နှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အာတာပီ သြတ္တပ္ပီပုဂ္ဂိုလ်သည် လောကီ သီလ သမာဓိ ပညာပြီးစီးသောကြောင့် လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ရနိုင် ရထိုက်သည်မှာ သေချာ၏။ ထို့ကြောင့် 'အာတာပီ စ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သြတ္တပ္ပီ ဘဗ္ဗော သမ္ဗောဓယ' စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူလေသည်။

မှီတွယ်ဆက်စပ် ယှဉ်နေသည် ဟူလို။) ဟီနဝီရိယော၊ လုံ့လဝီရိယမရှိ။ ထိနမိဒ္ဓဗဟုလော၊ အားမထုတ်ချင်အောင် ဖျက်တတ်သော ထိန၊ သတ္တိကင်းအောင် ဖျက်တတ်သော မိဒ္ဓ အားကြီး၏။ အဟိရိကော၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သော ဟိရိလည်း မရှိ။ အနာဒရော၊ (ဟိရိ သြတ္တပ္ပ ဝီရိယမဲ့သောကြောင့်) ကောင်းသောအကျင့် (သမ္မာပဋိပတ်) ၌ လေးစားခြင်းမရှိ။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မောဓိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဖုဋ္ဌံ၊ ရခြင်းငှာ။ အဘာဗော၊ မထိုက်။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ သတိမာ၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးနှင့် စပ်ယှဉ်သော သတိရှိ၏။ (လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း လပေါင်း မျှားစွာက တွေ့ကြုံပြုလုပ်ပြောဆိုခဲ့သည်ကို မမေ့ဘဲ သတိရခြင်း နေပကွာသတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ဆက်တိုက် သတိပြု ရှုမှတ်ခြင်းဟူသော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အားထုတ်ခြင်း သတိတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူလို။) နိပကော စ၊ ရင့်ကျက်သောပညာလည်း ရှိ၏။ (သတ္တဋ္ဌာနိယသမ္ဘဇည ကမ္မဋ္ဌာန ပရိဟာရဏ ပညာတည်းဟူသော ရင့်ကျက်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူလို။) စာယီ၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်တို့ဖြင့် ရှုလေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ ကိလေသာနိဝရဏတို့ကို ရှုမြှိုက်လေ့ရှိ၏။ (သမထဘာဝနာတည်းဟူသော အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့် နိဝရဏတို့ကို, ဝိပဿနာ ဘာဝနာတည်းဟူသော လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ကုန်ခန်းအောင် ရှုမြှိုက်ပစ်သည်ဟူလို။) အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ် ရှုမြှိုက်တတ်သောလုံ့လရှိ၏။ သြတ္တပ္ပီ၊ မကောင်းမှုမှ ထိန့်လန့်သော သြတ္တပ္ပရှိ၏။ အပ္ပမတ္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်း၌ မမေ့မလျော့။ သော၊ ထိုသူသည်။ **ဇာတိဇရာယ**၊ ဇာတိဇရာနှင့်။ **သံယောဇနံ**၊ ဆက်သွယ် ဆက်စပ်ပေးတတ်သော သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးကို။ **ဆေတ္တာ**၊ ဖြတ်တောက်၍။ တစ်နည်း - ဇာတိဇရာယ၊

သံယောဇနံ ဇာတိဇရာယ ဆေတ္တာ။ ။ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာအသစ် ရခြင်းဟူသော ပဋိသန္ဓေ-ဇာတိ၊ ရပြီးခန္ဓာကိုယ် အိုမင်း ရင့်ရော်ခြင်းဇရာဖြစ်အောင် သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးက ဖန်တီးပြုလုပ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဇာတိ ဇရာတို့နှင့် ဆက်သွယ် ဆက်စပ်နေသော သံယောဇဉ်ကို မဂ်ဉာန်ဖိုလ်ဉာန်တို့ဖြင့် ဖြတ်တောက်ပစ်သည်။ ဤကား ၄-ပ ဝိကပ်အလို။ သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးက ဖန်တီးလို့ ဇာတိရော ဇရာပါ ဖြစ်ပေါ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် သံယောဇဉ်သည် အကြောင်း၊ ဇာတိဇရာသည်အကျိုး၊

ဇာတိဇရာ၏။ သံယောဇနံ၊ အကြောင်း ဖြစ်သော သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးကို။ ဆေတ္တာ၊ ဖြတ်တောက်၍။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့သော။ ဝါ၊ မိမိထက် သာလွန်သော တရားမရှိသော။ သမ္မောဓိ၊ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဣဓေဝ၊ ဤဘဝ၌ပင်။ ဖုသေ၊ ရရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ သတ္တမံ။

၈။ ပဌမ နကုဟနသုတ်

၃၅။ နယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ (လ) ပဟာနတ္ထိကန္တာ'တိ၊ ပဟာနတ္ထိကန္တ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပဌမ နကုဟန သုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤသာသနဗြဟ္မစရိယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ဇနကုဟနတ္ထံ၊ လူအပေါင်းကို အံ့သြစေခြင်းအကျိုးငှာ။ နဝုသတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည် မဟုတ်။ ဇနလပနတ္ထံ၊ လူအပေါင်းက ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဖိတ်မန်စကား ပြောကြားစေခြင်းအကျိုးငှာ။ နဝုသတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည် မဟုတ်။ လာဘသက္ကာရသိလောကာနိသံသတ္ထံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော လာဘ်ကို ရခြင်း, လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို သပ်ယပ်တင့်တယ်လှပစွာပြုခြင်း, အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရိုသေမြတ်နိုး လေးလေးစားစားပြုခြင်းဟူသော သက္ကာရ, ချီးကြူးပြောဆိုသံ ဟူသောသိလောက ဤသုံးမျိုးသောအကျိုး အာနိသင်အလို့ငှာ။ နဝုသတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည် မဟုတ်။ "ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ ဣတိ၊ သို့။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဇာနာတု၊ သိပါစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ရည်ရွယ်၍။ နဝုသတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည် မဟုတ်။

အကြောင်းသံယောဇဉ်ကို ပယ်လျှင် အကျိုးဇာတိဇရာ မျိုးပြုတ် တော့သည်သာ။ သို့ဖြစ်၍ ဇာတိဇရာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးကို ဖြတ်တောက်ရမည်။ ဖြတ်တောက်ပစ်သည်။ ဤကား ၆-ဒု ဝိကပ်အလို။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ စင်စစ် အမှန်အားဖြင့်ကား။ ကျွန်ုပ် **ဗြဟ္မစရိယံ**၊ ဤသာသနဗြဟ္မစရိယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ **သံဝရတ္ထာယ**၊ 'ပါတိ သတိ၊ ဉာန်ခန္ဓိ ဝီရိသံဝရာ' ဟူသော ဤငါးဖြာတို့ဖြင့် ဒုဿီလျ, မုဋ္ဌဿစ္စ, အညာန, အကွန္တိ, ကောသဇ္ဇ-တို့ကို ပိတ်ဆို့သောအားဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ **ပဟာနတ္ထာယ**၊ ပဟာန်ငါးပါးဖြင့် ကိလေသာတို့ကို စွန့်ပစ် လွန်မြောက်ခြင်းအားဖြင့် ပယ်ရှားခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သတည်း။

ဗြဟ္မစရိယ။ ။ ဗြဟ္မစရိယဟူသည် မြတ်သော အကျင့်ပင်တည်း။ ထိုသည် အမျိုးမျိုးရှိသောကြောင့် ဤ၌ မဂ်ပညာဟူသော ဗြဟ္မစရိယနှင့် သီလ သမာဓိ ပညာတည်း ဟူသော သိက္ခတ္တယသာသနဗြဟ္မစရိယကို ယူ။

သံဝရတ္ထာယ။ ။ သံဝရသည် "ပါ, သ, ဉာန်, ခန်၊ ဝီရိယံ၊ ငါးတန် သံဝရ"ဟု ငါးမျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ပါတိမောက္ခသံဝရ ၀၊ သီလသံဝရဟူသည် ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးကို စောင့်စည်းခြင်းပင်တည်း။ ၀၊ အာပတ် ၇-ဖုံကို မကြူးလွန်ခြင်းပင်တည်း။ တရား ကိုယ်အားဖြင့် ပါဏာတိပါတစသည်ကို ပယ်ခြင်း ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော စေတနာ၊ သို့မဟုတ် ဝိရတိပင်တည်း။ သတိသံဝရ-ဟူသည် သတိ ပင်တည်း။ သို့မဟုတ် သတိ ပြောန်းသော ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတည်း။ ဉာနသံဝရ-ဟူသည် အမောဟတည်း ဟူသော ဉာန်ပင်တည်း။ ခန္တီသံဝရ-ဟူသည် အဒေါသ သို့မဟုတ် အဒေါသ ပြောန်းသော ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတည်း။ ဝီရိယသံဝရ-ဟူသည် ကာမဝိတက် စသည် မဖြစ်အောင် ကြိုးစားမှုဝီရိယပင်တည်း။

ပါတိမောက္ခသံဝရ၊ ၀၊ သီလသံဝရဖြင့် ဒုဿီလျ-သီလမဲ့သူ၏ အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်၏။ သတိသံဝရ-ဖြင့် မုဋ္ဌဿတိ မဖြစ်အောင် ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်၏။ ခန္တီသံဝရဖြင့် သည်းမခံမှု အကွန္တိကို ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်၏။ ဝီရိယသံဝရဖြင့် ပျင်းရိမှုကောသဇ္ဇကို ပိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်၏။ ထို့ကြောင့် စေတနာဝိရတိ, သတိ, အမောဟ, အဒေါသ, ဝီရိယတို့ကို သံဝရဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။

ပဟာနတ္ထာယ။ ။ ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်း လွန်မြောက်ခြင်းသည် ပဟာနမည်၏။ ထိုသည်လည်း တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘန စသည်ဖြင့် ငါးမျိုးရှိ၏။ ထိုငါးမျိုးဖြင့် ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို စွန့်ပစ် လွန်မြောက်နိုင်ရန် ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံး ရသည်။ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်အစဉ်သို့ ရာဂါဒိကိလေသာတို့ မဝင်လာနိုင်အောင် ပိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်ပယ်ရှားခြင်းဟူသော ကိစ္စနှစ်ရပ်ကို သံဝရပဟာန ၂-မျိုးတို့က ထိုက်သည် အားလျော်စွာ ပြီးစေသည်။ ဆောင်ရွက်သည်။

သံဝရတ္ထံ ပဟာနတ္ထံ–ဂါထာအနက်

သံဝရတ္ထံ (ရာဂါဒိကိလေသာတို့ကို မဝင်လာနိုင်အောင် ပိတ်ဆို့သောအားဖြင့်) စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဟာနတ္ထံ (ရာဂါဒိကိလေသာတို့ကို စွန့်ပစ်လွန်မြောက်ခြင်းဖြင့်) ပယ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ **အနိတိဟံ**၊ (ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာသော) ဘေးဥပါဒ်ကို အမြဲမပြတ် ဖျက်ဆီးပယ်ရှားတတ်သော။ **နိဗ္ဗာနော-ဂဝဂါမိနံ**၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထောက်တည်ရာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်စေ

အနိတိဟ။　　။ ဤတိ-သဒ္ဒါသည် ဘေးဥပါဒ်ဟော။ ဤတိယော+ဟနတိ ဝိနာသေတိ ပဇဟတီတိ ဤတိဟံ။ ဤတိ ကမ္မုပပဒ+ဟနဓာတ်+ကွိပစ္စည်း။ အနု+ဤတိဟန္တိ=အနိတိဟံ-ဟု သမာသ်တွဲ။ သာသနပြဟ္မစရိယ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယ -၂-မျိုးရ။

တစ်နည်း။　　။ ဤတီဟိ အနတ္ထေဟိ သဒ္ဓိံ ဟနန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တီတိ ဤတိဟာ။ ဤတိ ကရဏူပပဒ ဟန-ဓာတ်၊ ကွိ-ပစ္စည်း၊ တဏ္ဍာဒိ ဥပဂ္ဂိလေသ ရ၏။ နတ္ထိ+ဧတ္ထ+ ဤတိဟာတိ အနိတိဟံ-ဟု သမာသ်တွဲ။ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကောက်။

တစ်နည်း။　　။ ဣတိ+အာဟာတိ ဤတိဟံ-ဟုပြု။ အညာသိကောဏ္ဍညော ကဲ့သို့ ဣတိနိပါတ်နှင့် အာဟ-အာချာတ်ပုဒ်ကို သန္ဓိရောသမာသ်ပါ နှစ်မျိုးတွဲစပ်ထားသည်။ တမျိုးတစားတည်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်မယူပဲ စပ်ဆဆ အနေကန်ယူသော ဝိစိကိစ္ဆာ အရကောက်။ နတ္ထိ+ဧတ္ထ+ဣတိဟန္တိ-ဟုတွဲ။ ဣတိဟံ-ဟုရှိသင့်သော်လည်း ဂါထာ-သုခတ္ထဖြစ်စေရန် ဤတိဟံ-ဟု ဒီဃဖြင့်ဟောတော်မူသည်။

နိဗ္ဗာနောဂဝဂါမိနံ။　　။ နိဗ္ဗာနသခ်ိတံ သြဂဓံ ပတိဋ္ဌံ ပါရံ ဂစ္ဆတီတိ-နိဗ္ဗာနော-ဂဝဂါမီ၊ နိဗ္ဗာနနှင့် သြဂဓ အရတူ၊ ကမ္မဓာရဲ၊ နိဗ္ဗာနောဂဓ ကမ္မုပပဒ+ ဂမုဓာတ်+ ဏီပစ္စည်း။ နံ-ကား အဂ္ဂိနံကဲ့သို့ အံ-၏ကာရီယ။ ပြဟ္မစရိယ ကောက်။

တစ်နည်း။　　။ အဝဂဓာတိ သြဂဓော၊ နိဗ္ဗာနံ+သြဂဓော=နိဗ္ဗာနောဂဓော။ မဂ်အရကောက်။ နိဗ္ဗာနောဂဓော= မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနံ ဧကန္တံ ဂစ္ဆတီတိ=နိဗ္ဗာနောဂဝဂါမီ။ နိဗ္ဗာနောဂဓ ပဌမပဒူပပဒ+ဂမုဓာတ်+ဏီပစ္စည်း။ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကောက်။

တစ်နည်း။　　။ နိဗ္ဗာနဿ အဝဂဓော အန္တောဓေ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတီတိ နိဗ္ဗာနော-ဂဝဂါမီ-ဟု လဟုကနည်းအားဖြင့် ဝိဂြိုဟ်ပြု။ နိဗ္ဗာနဿ+သြဂဓော အန္တော=နိဗ္ဗာနော-ဂဓော။ နိဗ္ဗာန်၏အတွင်းပိုင်းရ၏။ နိဗ္ဗာနောဂဓော=နိဗ္ဗာနဿ+ အန္တော ဓေ+ဂါမီ= နိဗ္ဗာနောဂဝဂါမီ။ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယရ၏။

တတ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနမဂ္ဂနှစ်ဝသော အကျင့်မြတ်ကို။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ **မဟတ္ထေဟိ**၊ မြတ်သောအလိုဆန္ဒ ရှိကြကုန်သော။ **မဟေသိဘိ**၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန် မြတ်သောသီလကွန်ရှစသည်ကို ရှာမှီးကြသော ဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့သည်။ ဧသ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းစဉ်ကို။ အနုယာတောဿ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သုံးတော်မူအပ်ပြီ။

ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓေန၊ ငါဘုရားသည်။ ဒေသိတံ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း။ ဧတံ၊ ဤမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယနှင့် (မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ အကျိုးရှိသော) သာသနဗြဟ္မစရိယကို။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ (ယေတံ၌ ယကား အာဂုံ) သတ္တာ။ ဆိုဆုံးမသောငါဘုရား၏။ သာသနကာရိနော၊ အဆုံးအမကို လိုက်နာ ပြုကျင့်ကြကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခဿ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားတည်းဟူသော မဖြစ်ခြင်းကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ ဒုတိယ နဂုဟနသုတ်

၃၆။ နယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ (လ) ပရိညတ္ထာ'တိ၊ ပရိညတ္ထဋ္ဌ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒုတိယကုဟနသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသနဗြဟ္မစရိယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဟူသော ဤ မြတ်သော အကျင့်ကို။ ဇနကုဟနတ္ထံ၊ (ဤကိုယ်တော်က သိပ်သီလရှိတာ၊ အလိုလည်းအလွန်နည်းတယ် တံခိုးလည်းအလွန်ကြီးတယ်ဟု) လူအပေါင်းကို

မဟတ္ထေဟိ။ ။ မဟန္တ-ပုဒ် အတ္ထ-ပုဒ်။ မဟန္တံ+အတ္ထာ-ဥဒ္ဓာရဏာသယ စိတ္တံ+ ယေသန္တိ= မဟတ္ထာ-ဟုပြု။ ဘုရားစသော အရိယာများ၏။

မဟေသိဘိ။ ။ မဟန္တံ နိဗ္ဗာနံ+ဧသန္တိ ဂဝေသန္တိတိ-ဟုသော်လည်းကောင်း၊ မဟန္တေ သီလကွန္ဓာဒယော+ဧသန္တိ ဂဝေသန္တိတိ-ဟုသော်လည်းကောင်း ပြု။ ဗုဒ္ဓါဒိအရိယာများ ရ၏။

အံ့ဩြစေခြင်းအကျိုးငှာ။ နဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည်မဟုတ်။ ဇနလပနတ္ထံ၊ (အရှင်ဘုရား ဘာအလိုရှိသလဲ၊ ကျောင်းကို ဘာတွေယူခဲ့ရမလဲဟု) ပြောဆိုလျှောက်ထားစေခြင်းအကျိုးငှာ။ နဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည်မဟုတ်။ လာဘသက္ကာရသိလောကာနိသံသတ္ထံ၊ လာဘ်လာဘရရှိရေး လျှုဖွယ်ဝတ္ထုကို သန့်ရှင်းသပ်ယပ် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာပြုလုပ်ခြင်း သက္ကာရ၊ အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ်အား ရိုသေလေးစားမြတ်နိုးခြင်း သက္ကာရတည်းဟူသော အကျိုးအာနိသင် အကျိုးငှာ။ နဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည်မဟုတ်။ ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဇာနာတု သမ္ဘာဝေတု၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသူ ကောင်းသောတရား လက်ကိုင်ထားသူဟုသိပါစေ ချီးကျူးပါစေသတည်းဟု။ သမ္ဘာဝနတ္ထမ်ဿ၊ ချီးကျူးခြင်း အကျိုးငှာလည်း။ နဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်သည်မဟုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤ သာသန, မဂ္ဂဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ အထ ခေါ=အညတ္ထာယေဝ၊ ကုဟနစသည်မှ အခြားတပါးသော အကျိုးငှာသာဖြစ်သော။ အဘိညတ္ထဉ္စ၊ တရားအားလုံးတို့ကို ထူးသောဉာန်ဖြင့် တိကျမှန်ကန်စွာ သိရှိဖို့အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ပရိညတ္ထဉ္စ၊ တေဘူမကတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဧတ-မတ္ထံ-စသည် ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယကုဟနသုတ်၌။ အဘိညတ္ထံ (လ) ကာရိနော'တိ၊ ကာရိနော'ဟု သော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

(**အထခေါ**။　　။ ပဌမသုတ်၌ တစ်မျိုး ဤဒုတိယသုတ်၌ တစ်မျိုး နည်းနှစ်မျိုးကို ရစေရန် တစ်မျိုးစီ ပေးလိုက်သည်။ သတိပြုလေ။)

အဘိညတ္ထံ ပရိညတ္ထံ–ဂါထာအနက်

အဘိညတ္ထံ၊ တရားအားလုံးတို့ကို ထူးသောဉာန်ဖြင့် တိကျမှန်ကန်စွာ သိရှိဖို့အကျိုးငှာ။ ပရိညတ္ထံ၊ တေဘူမက တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းအကျိုးငှာ။ အနီတိဟံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာသော ဘေးဥပါဒ်ကို အမြဲမပြတ် ဖျက်ဆီးပယ်ရှားတတ် သော။ နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောထောက်တည်ရာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်စေတတ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သာသန, မဂ္ဂ နှစ်ဝသော အကျင့်မြတ်ကို။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ မဟာတ္ထေဟိ၊

မြတ်သောအလိုဆန္ဒရှိကြကုန်သော။ မဟေသီဟိ၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန် မြတ်သော သီလကွန်ရှစ်သည်ကို ရှာမှီးသော ဘုရားစသော အရိယာတို့သည်။ ဧသ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းစဉ်ကို။ အနုပဂတောဝပဋိပန္နော၊ ကျင့်သုံးတော်မူအပ်ပြီ။

ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ (နောက် ယ အာဂုံ) ဗုဒ္ဓေန၊ ငါဘုရားသည်။ ယထာ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ် သည့်အတိုင်း။ ဧတံ၊ ဤမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယနှင့် (မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယအကျိုးရှိသော) သာသနဗြဟ္မစရိယကို။ (ယေယေတံ ကို ယေယေ ဧတံ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ နောက် ယ အာဂုံ။) ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ သတ္ထုသာသနကာရိနော၊ ဘုရားအဆုံးအမကို လိုက်နာပြုကျင့်ကြကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခဿ၊ အလုံးစုံသောဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ နဝမံ။

၁၀။ ဧသောမနဿသုတ်

၃၇။ ဒ္ဝိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ (လ) အာသဝါနံ ခယာယာ' တိ၊ အာသဝါ'နံ ခယာယ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသောမနဿ သုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင်။ သုခ သောမနဿဗဟုလော၊ များစွာကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏။ ခယာယ၊ ကုန်ခန်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှာ။ ယောနိ၊ ရခြင်း အကြောင်းကို။ အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကတမေဟိ ဒ္ဝိဟိ၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နှင့်နည်း။ သံဝေဇနီယေသု၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ထိုက်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ဇာတိဇရာစသော သံဝေဂဝတ္ထု ရှစ်မျိုးတို့၌။ သံဝေဇနေန၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသော ဉာဏ်နှင့်လည်းကောင်း။

သံဝိဂ္ဂဿ၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့သူ၏။ ယောနိသော၊ သင့်မြတ်မှန်ကန်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဓာနေန၊ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းနှင့် လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေဟိ ခေါ ဒ္ဝိဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားနှစ်ပါးတို့နှင့်။ သမန္နာ-ဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေ၀ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိဘဝ၌ပင်။ သုခသောမနဿဇဟုလော၊ များစွာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ **အာသ၀ါနံ**၊ အာသ၀ေါ လေးပါးတို့၏။ **ခယာယ**၊ ကုန်ခန်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှာ။ ယောနိ၊ ရခြင်းအကြောင်းကို။ အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧတေမတ္ထံ ဘဂ၀ါ အ၀ေါစ-စသည် ပေးမြ။

တတ္ထ၊ ထိုသုခ၀ိဟာရသုတ်၌။ သံ၀ေ၀နီယဋ္ဌာနေသု (လ) သန္တ၀ုတ္တိ အနုဒ္ဓတော'တိ၊ အနုဒ္ဓတော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အာသ၀ါနံ ခယာယ။　　။ စက္ခာဒိဒ္ဓါရေဟိ အာသ၀န္တိ အာ-ဓမ္မတော ယာ၀ ဂေါတြဘု သြကာသတော ယာ၀ ဘ၀ဂ္ဂါ အန္တောကရိတ္မာ ပ၀တ္တန္တိတိ အာသ၀ါ-ဟု ၀စနတ္ထပြု။ တစ်နည်း- အာသ၀ါ၀ိယာတိအာသ၀ါ-ပြု။ ကာမာသ၀- စသော ကိလေသာသ၀လေးပါး ရ၏။ အာယတံ သံသာရဒုက္ခံ သ၀န္တိ ပသ၀န္တိတိပိ အာသ၀ါဟု ပြုလျှင် ပြဆိုခဲ့သော ကိလေသာသ၀ရော, ကမ္မရော, ပရူပယာတ ဝိပ္ပဋိသာရ၀ဓ၊ ခ-စသည်တို့နှင့်တကွ အပါယဒုက္ခတည်း ဟူသော အမျိုးမျိုးသော ဥပဒ္ဒ၀ေါတို့ကိုပါ ရ၏။

အထက်ပါ ဝိဂ္ဂဟသုံးမျိုးတို့တွင် ပဌမအမျိုး၌ အာ-သည် အန္တောကရဏတ္ထ ၀ါစကဟု ဖွင့်ဆိုသည်။ ဂေါတြဘုဓမ္မ ဘ၀ဂ်သြကာသကို အတွင်းသွင်း လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်သည်။ ဘ၀ဂ်တိရံ ဂေါတြဘုထိရုံဖြစ်သော မရိယာဒ၀ါစက အာ-မဟုတ်၊ အဘိ၀ိဓိ အာ-ဟု သိစေလိုသည်။ အာသ၀ါနံ ခယာယ-ကိုလည်း အာသ၀ေါတို့၏ ကုန်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှာ ဟု သမ္ဗန်ပါ။

သံဝေဇနီယသုတ် ဌာနေသု–ဂါထာဘာနက်

ပဏ္ဍိတောဟု ကိုးကြောင်းမြင်သိ ပညာရှိဖြစ်သော။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ် ရှိုမြှိုက်တတ်သော လုံ့လရှိသော။ နိပကော၊ ရင့်ကျက်သောပညာရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပညာယ၊ သဟောတ္တပ္ပဉာန်ပညာ ဖြင့်။ သမဝေက္ခိယ၊ ကောင်းစွာ ရှု၍။ **သံဝေဇနီယေသု**၊ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ထိုက်ကုန်သော။ **ဌာနေသု**၊ ဇာ ဇ ဗျာ မ အပါယစသော သံဝေဂဝတ္ထု စ-မျိုးတို့၌။ သံဝိဇ္ဇေထေဝ၊ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သည်သာ။

ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဝိဟာရီ၊ နေလေ့ရှိသော။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်းကျွမ်းစေတတ် ရှိုမြှိုက်တတ်သော လုံ့လရှိသော။ သန္တဝုတ္တိ၊ ငြိမ်သက်သောဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အနုဒ္ဓတော၊ မတုန်လှုပ်သော။ စေတောသမထံ၊ သောင်းကျန်းသော ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်သက်စေတတ်သော ဘာဝနာကို။

သံဝေဇနီယေသု ဌာနေသု။ ။ "ဇာ, ဇ, ဗျာ, မ, အပါယနှင့် တိတာနာဂတ ဝဋ္ဋမူလ အာဟာရပရိယေသနံ"ဟူသည်နှင့်အညီ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အပါယဒုက္ခ အတီတဝဋ္ဋမူလ အနာဂတဝဋ္ဋမူလ ပစ္စုပ္ပန္နအာဟာရပရိယေသနဒုက္ခ-ဤရှစ်မျိုးသည် သံဝေဂကိုဖြစ်စေတတ်သော သံဝေဇနီယဌာန စ-ပါး၊ သို့မဟုတ် သံဝေဂဝတ္ထု စ-ပါး တည်း။ ဇာတိ ဇရာစသည် တစ်ခုခုဖြစ်စေ၊ ၃-ခု ၄-ခုစသည်ကိုဖြစ်စေ အကြောင်းပြု၍ ထိန့်လန့်ခြင်းသံဝေဂ ဖြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် သံဝေဇနီယဌာနဟူ၍လည်းကောင်း၊ သံဝေဂဝတ္ထုဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

တစ်နည်း။ ။ ဥပနိယတိ လောကော အဒ္ဓုဝေါ၊ အတာဏော လောကော အနဘိဿရော၊ အဿကော လောကော သဗ္ဗံ ပဟာယ ဂမနီယံ၊ ဥုနော စ လောကော အတိတ္တော တဏှာဒါသော-ဟူသော ရဋ္ဌပါလသုတ်လာ ဓမ္မဒ္ဒေသ ၄-ပါးနှင့် အာဒိတ္တော လောကသန္ဓိဝါသော ဥယျုတ္တော ပယာတော ကုမ္မဂ္ဂပဋိပန္နော-တို့သည် လည်း သံဝေဇနီယဌာနပင်တည်း။

ဥပနီယတိ လောကော အဒ္ဓုဝေါ-စသည်ကြောင့် ဖြစ်သော ထိန့်လန့်ခြင်းကိုလည်း သံဝေဂဟု ခေါ်သည်။ ထိုသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် သဟောတ္တပ္ပဉာန်ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် (၆၊၁၁၀)၌ ဇာတိအာဒိသံဝေဂဝတ္ထုနှိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နဘယသခ်ါတေန သံဝေဇနေန၊ အတ္ထတော ပန သဟောတ္တပ္ပဉာနံ သံဝေဂေါ နာမ-ဟု မိန့်ပြီ။

အနုယုတ္တော၊ ကြိုးစားအားထုတ်သော။ သော ဘိက္ခု။ ထိုရဟန်းသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ ခယံ၊ ကုန်ခန်းရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့။ ပါပုဏော၊ ရောက်ရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော -စသည် ပေးမြ။ ဒသမံ။

တသုဒ္ဓါနံ

ဒွေ ဘိက္ခု။ ဒုက္ခဝိဟာရ သုခဝိဟာရနှစ်သုတ်တို့ဝင်း။ ပရမတ္ထေဟိ၊ မြတ်သော ပဌမသီလသုတ် ဒုတိယသီလ သုတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ တပနီယာတပနီယာ၊ တပနီယသုတ် အတပနီယသုတ်တို့ဝင်း။ အာတာပီ၊ အာတာပီသုတ်ဝင်း။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ နိ ကုဟနာ၊ ပဌမ နိ ကုဟနသုတ် ဒုတိယ နိ ကုဟနသုတ်တို့ဝင်း။ သောမနဿေန၊ သောမနဿသုတ်နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ တေ၊ ထိုပဌမဝဂ်လာသုတ်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

ဒုတိယဝဂ်

၁။ ဝိတက္ကသုတ်

၃၈။ တထာဂတံ ဘိက္ခဝေ အရဟန္တံ (လ) ကိံ ပဇဟာမာ'တိ၊ ကိံ ပဇဟာမ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဝိတက္ကသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **အရဟန္တံ**၊ ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော။ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ**၊ အလုံးစုံသော ညေယျဓမ်တရားတို့ကို ဆရာမရှိ ကိုယ်တိုင် မှန်ကန်စွာ သိတော်

တထာဂတံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ။ ။ သမုဒါစရန္တိကို သံ+ဥ+အာ+စရန္တိ-ဟု ပုဒ်ခွဲ။ သံသည် သမံ သမ္မာ ၂-နက်ဟော။ ဥ-သည် ဝိစ္ဆာ ဥဒ္ဓံဝါစက။ အာ-ကား မရိယာဒဝါစက။ စရန္တိ-ကား ပဝတ္တနတ္ထ။ မရိယာဒဝါစက အာ-၏ အယုဉ်

မူသော။ **တထာဂတံ**၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဥာန်အာရုံ၌။ ဒွေဝိတက္ကာ၊ အကြံအစည်နှစ်မျိုးတို့သည်။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ သမုဒါစရန္တိ၊ အညီအမျှ ကောင်းစွာ အချင်းချင်း အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ တက်ကာ တက်ကာ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၏။

ခေမော၊ ဘေးကင်းခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝိတက္ကော စ၊ အဗျာပါဒ, အဝိဟိံသာဝိတက်လည်းကောင်း။ ပဝိဝေကော၊ ကာယဝိဝေက, စိတ္တဝိဝေက, ဥပဓိဝိဝေကနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝိတက္ကော စ၊ နေက္ခမ္မဝိတက်လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ အဗျာပဇ္ဈာရာမော၊ မည်းဆဲ မနှိပ်စက်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်အပ်သော အာရုံရှိ၏။ အဗျာပဇ္ဈရတော၊ မည်းဆဲမနှိပ်စက်ခြင်း၌ မွေ့လျော်တော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧသေဝ ဝိတက္ကော၊ သည်သာ။ အဗျာပဇ္ဈာရာမံ၊ မည်းဆဲမနှိပ်စက်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်အပ်သော အာရုံရှိတော်မူသော။ အဗျာပဇ္ဈရတံ၊ မည်းဆဲ မနှိပ်စက်ခြင်း၌ မွေ့လျော်တော်မူသော။ တမေနံ တထာဂတံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏အာရုံ၌။ ဗဟုလံ၊ မပြတ်။ သမုဒါစရတိ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာ အချင်းချင်း အာရုံအပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ တက်ကာတက်ကာ အဆက်မပြတ် ဖြစ်၏။ ကိန္တိ၊ အသို့လျှင်။ သမုဒါစရတိ၊ နည်း။

အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဣမာယ ဣရိယာယ၊ ဤအမူအရာကြီယာဖြင့်။ ဝါ၊ ကာယပ္ပယောဂ ဝစီပယောဂဖြင့်။ ကဠိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ တသံ ဝါ၊ တဏှာစသည်မကင်း၍ ထိတ်လန့်တတ်သူကိုလည်းကောင်း။ ထာဝရံ ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ပြီး၍ မတုန်လှုပ်တည်တန့်ခိုင်မြဲသူကိုလည်းကောင်း။ နဗျာပာဒေမိ၊ နှိပ်စက်တော်မမူဟု၍။ သမုဒါစရတိ၊ ၏။

ဖြစ်သောကြောင့် တထာဂတံ စသောသုံးပုဒ်ကို တထာဂတသ-စသည်ဖြင့် ဆဋ္ဌီဝိဘတ္တိန္တ-အားဖြင့် အနက် ယောဇနာသည်။ ထို့ကြောင့် (၄-၁၃၇၅) တထာ-ဂတသ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ အတ္တနော ဝိသယေ သမံ သမ္မာ စ အညမညံ မရိယာဒံ အနတိက္ကမန္တာ ဥဒ္ဓမုဒ္ဓံ ဗဟုလံ အဘိက္ခံ စရန္တိ ပဝတ္တန္တီတိ-ဟု ဖွင့်သည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ ပဝိဝေကာရာမော၊ ကာယဝိဝေက, စိတ္တဝိဝေက, ဥပဓိဝိဝေက ဟူသော မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။ ပဝိဝေကရတော၊ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေက ဥပဓိဝိဝေက စသည်၌ မွေ့လျော်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဝိဝေကာရာမံ၊ သော။ ပဝိဝေကရတံ၊ သော။ တမေနံ တထာဂတံ၊ ထိုဂါဘုရား၏သန္တာန်၌။ ယံ အကုသလံ၊ (တထောင့်ဂါးရာ ကိလေသာနှင့် မရေတွက်နိုင်အောင် များသော အခြားသော) အကြင်အကုသိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို။ မယံ၊ ဂါဘုရားသည်။ ပဟီနန္တိ၊ (ဟောဓိပင်ခြေ ပလ္လင်ဗွေထက်ကပင်) ပယ်အပ်ပြီဟူသော။ ဧသော ဝိတက္ကော၊ ဤဝိဝေကဝိတက်သည်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ဝါ၊ အကြိမ်မပြတ်။ သမုဒါစရတိ၊ ဝိတက်နှစ်ခု ညီညွတ်ကောင်းမွန်စွာ အာရုံအပိုင်းအခြားအချင်းချင်းကို မလွန်မူ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တုမှေပိ၊ သင်တို့သည်လည်း။ အဗျာ-ပဇ္ဇာရာမာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဗျာပဇ္ဇာရတာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဗျာပဇ္ဇာရာမာနံ၊ ကုန်လျက်။ အဗျာပဇ္ဇရတာနံ၊ ကုန်လျက်။ ဝိဟရတံ၊ ကုန်သော။ တေသံ တုမှာကံ၊ ထိုသင်တို့၏ သန္တာန်၌။ မယံ၊ တို့သည်။ ဣမာယ ဣရိယာယ၊ ဤအမူအရာကြိယာဖြင့်။ ဝါ၊ ကာယပ္ပယောဂ ဝစီပယောဂဖြင့်။ ကဒ္ဓိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ တသံ ဝါ၊ တဏှာမကင်းသဖြင့် ထိတ်လန့်တတ်သောသူကိုရင်း။ ထာဝရံ ဝါ၊ ကိလေသာ တို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၍ မတုန်လှုပ် တည်တန့်သူကိုရင်း။ နဗျာဗာဓေမောတိ၊ မည်ငြားပန်းမနှိပ်စက်ပါကုန်ဟူသော။ ဧသော ဝိတက္ကော၊ ဤခေမဝိတက်သည်။ ဗဟုလံ၊ မပြတ်။ သမုဒါစရိဿတိ၊ လတ္တံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ ပဝိဝေကာရာမာ၊ ဝိဝေက၌ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဝိဝေကရတာ၊ ဝိဝေက၌ မွေ့လျော်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဝိဝေကာရာမာနံ၊ ကုန်လျက်။ ပဝိဝေကရတာနံ၊ ကုန်လျက်။ ဝိဟရတံ၊ ကုန်သော။ တေသံ တုမှာကံ၊ ထိုသင်တို့၏ သန္တာန်၌။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အပ္ပဟီနံ၊ မပယ်ရသေးသော အကုသိုလ်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။

ကြီး၊ အဘယ် အကုသိုလ်ကို။ ပဇဟာမာတိ၊ ပယ်ရကုန်မည်နည်းဟူသော။ ဧသော ဝိတက္ကော၊ ဤ ပဝိဝေကဝိတက်သည်။ သမုဒါစရတိ၊ ၏။

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်ခဲ့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိတက္ကသုတ်၌။ တထာဂတံ ဗုဒ္ဓမသယ္ဟသာဟိနံ (လ) အဝေက္ခတိ ဇာတိဇရာဘိဘူတ'န္တိ၊ ဘိဘူတံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

တထာဂတံ ဗုဒ္ဓ မသယ္ဟသာဟိနံ–ဂါထာအနက်

ပဌမော၊ သော။ ခေမော၊ ခေမမည်သော။ ဝိတက္ကော၊ ကို။ ဥဒိရိတော၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပြီ။ တတော၊ ထိုခေမဝိတက်မှ နောက်၌။ ဒုတိယော၊ သော။ ဝိတက္ကော၊ ဝိဝေကဝိတက်ကို။ ပကာသိတော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဒုဝေ ဝိတက္ကာ၊ ခေမ ဝိဝေကနှစ်မျိုးတို့သည်။ အသယ္ဟသာဟိနံ=အသယ္ဟသာဟိနော၊ (ဘုရားလောင်းမှတပါး အခြားသူတို့) မလွှမ်းမိုးနိုင်သော မာရ်ငါးပါးကို လွှမ်းမိုးနိုင်သော။ ဗုဒ္ဓံ=ဗုဒ္ဓသာ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ သယမ္ဘူ ဉာန်ဖြင့် ထိုးထွင်း သိမြင်တော်မူသော။ တထာဂတံ= တထာဂတသာ၊ ဘုရားရှင်၏သန္တာန်၌။ သမုဒါစရန္တိ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာ အချင်းချင်းအာရုံ အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ အဆင့်ဆင့် တက်ကာတက်ကာ ဖြစ်ပေါ်လာကြ ကုန်၏။ (နံ-အနက်မဲ့) (အသယ္ဟသာဟိနံ=သာဟိနော၊ သူတစ်ပါးတို့ မလွှမ်းမိုး အနိုင်မယူနိုင်သော မာရ် ၅-ပါးတို့ကို လွှမ်းမိုးအနိုင် ယူခြင်းဌာစွမ်းတော်မူသော။ တစ်နည်း- သူတပါးတို့ မစွမ်းဆောင်နိုင်သော အနုသာသန-တည်းဟူသော ဗုဒ္ဓကိစ္စ-ကို ဆောင်စွမ်းနိုင်သော ဟူ၍လည်း အနက်ပေးနိုင်သည်။)

ဒု–ဂါထာအနက်ယောဇနာ

တမောနုဒံ၊ မောဟအမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်တော်မူသော။ ပါရဂတံ၊ နိဗ္ဗာန်စခန်း တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်တော်မူသော။ မဟေသိ၊ သိလက္ခန္ဓ စသည် ကျေးဇူးဂုဏ်အထူးကို ရှာမီးတော်မူသော။ ပတ္တိပတ္တံ၊ ဘုရားရှင်တို့သည် ရအပ်ရောက်အပ်သောသီလ ဒသဗလဉာန-စသည်ကို ရတော်မူ, ရောက်တော် မူသော။ ဝသိမံ၊ အာဝဇ္ဇနစသောအစွမ်း ၅-ပါး၊ အရိယိဒ္ဓိတည်းဟူသော

စိတ်အစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အနာသဝံ၊ အာသဝ ၄-ပါးရှိတော်မမူသော။ ဝိသန္ဓေရံ၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးဟူသော အဆိပ်, သံသရာဒုက္ခဟူသော အဆိပ်ကို လွန်မြောက်တော်မူသော။ တဏှာဘဝယော၊ တဏှာကင်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်မြောက်တော်မူသော။ မုနိ၊ မောနဟူဆိုအပ်သော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အန္တိမ ဒေဟဓာရီ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို ဆောင်တော်မူသော။ မာရဇူဟံ၊ ကိလေသာမာရ်စသည်ကို ပယ်စွန့်တော်မူသော။ ဇရာယ၊ ပါကဋ္ဌဇရာစသော ဇရာအားလုံး၏။ ပါရဂုံ၊ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်တော်မူသော။ တံ တထာဂတံ၊ ထိုဘုရားရှင်၏ သန္တာန်၌။ ဒွေ ဝိတက္ကာ၊ တို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပြုမိ၊ ဟောကြားတော်မူပေ၏။ (သမုဒါစရန္တိ၌ အာ-သည် မရိယာဒဝါစက-ဖြစ်၍ ယင်း၏အယှဉ်ဖြစ်သော 'တမောနုဒံ-အစ မာရဇူဟံ တံ တထာဂတံ' အဆုံးရှိသော ဒုတိယန္တပုဒ်တို့ကို သမ္ဗန္ဓဆဋ္ဌီအနက် သမ္ဗန်ရသည်။)

တတိယ–ဂါထာ အနက်ဖယောဇနာ

သေလေ၊ တခဲနက်ကျောက်အတိပြီးသော။ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ၊ တောင်ထိပ်၌။ ဌိတော၊ တည်သော ယောက်ျားသည်။ သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ဌိတံ၊ သော။ ဇနတံ၊ လူအပေါင်းကို။ ပဿေ ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ သုမေဓော၊ ကောင်းသော ပညာရှိတော်မူသော။ သမန္တစက္ခု၊ ထက်ဝန်းကျင်က မြင်စွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတညာန်မျက်စိ ရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်သည်။ တထူပမံ၊ ကျောက်တောင်လျှင်ဥပမာရှိသော။ ဓမ္မမယံ၊ ပညာဖြင့်ပြီးသော။ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်သို့။ အာရုယှ၊ တက်၍။ သောကာဝတိဏ္ဏော၊ သောကတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်နေသော။ ဇာတိဇရာဘိဘူတံ၊ ဇာတိမီး ဇရာမီးတို့၏ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်ခြင်းခံနေရသော။ ဇနတံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ အပေတသောကော၊ ကိုယ်တိုင်ကင်းသော သောကရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေက္ခတိ၊ စူးစမ်းကြည့်ရှုတော်မူ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ ပဌမံ။

၂။ ဒေသနာသုတ်

ဝ၉။ တထာဂတသ ဘိက္ခဝေ (လ) ပရိယာယေန ဘဝန္တီ'တိ၊ ဘဝန္တီ'ဟူ သော။ **ဧ**တံ၊ ဤဒေသနာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟတော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန်အမှန်အတိုင်း ကိုယ်တိုင်သိမြင်တော်မူသော။ တထာဂတသ၊ ၏။ ဒွေ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရား ဟောခြင်း နှစ်မျိုးတို့သည်။ ပရိယာယေန၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ အလှည့် အားဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ကတမာ ဒွေ၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်း။ **ပါဠံ**၊ မကောင်းမှုမှန်သမျှကို။ **ပါပကတော**၊ ယုတ်ညံ့သောအကျင့်ဟူ၍။ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သောတရားအနေ အားဖြင့်။ **ပဿထာ**တိ၊ အမြင်ရှင်းအောင်ရှုကြကုန်လော့'ဟူသော။ အယံ၊ ဤဟောခြင်းသည်။ ပဌမာ၊ သော။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောခြင်းတစ်မျိုး တည်း။ ပါပံ၊ ကို။ ပါပကတော၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ သိမြင်၍။ တတ္ထ၊

ပါပံ ပါပကတော ဝဿထ။ ။ ခုရော နောင်ပါ အကျိုးမဲ့အောင် ဒုက္ခ ရောက်အောင် လုပ်ဆောင်တတ်သောကြောင့် အကုသိုလ်သည် 'လာမက'။ ပင်ကိုယ် ပကတိအားဖြင့် အရောင်တလက်လက်ထွက်နေသောစိတ်၊ ကြည်လင်နေသော စိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သောကြောင့် အကုသိုလ်သည် 'သံကိလေသ'။ အကြိမ်ကြိမ် ဘဝ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် အကုသိုလ်သည် 'ပေါနောဘ္ဘဝိက'။ ပူပန်မှုနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့် အကုသိုလ်သည် 'သဒရထ'။ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုသာ အကျိုးပေး သောအားဖြင့် ရင့်ကျက်စေတတ်သောကြောင့် အကုသိုလ်သည် 'ဒုက္ခဝိပါက'။ ကာလ အပိုင်းအခြားမရှိ ဇာတိဇရာမရဏာတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် အကုသိုလ်သည် 'အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏိယ'။ အကျိုးစီးပွားမှန်သမျှ စည်းစိမ်ချမ်းသာ မှန်သမျှကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့် အကုသိုလ်တရားသည် 'သဗ္ဗဟိတသုခဝိဒ္ဓံသန' တရားဟု အကုသိုလ်၏အပြစ်ကို မြင်အောင်ကြည့်ရမည်။ ဒီအကုသိုလ်ကို ပယ်နိုင်လျှင် အို, နာ, သေ, စသော ဒုက္ခတွေ အကုန်ငြိမ်းမည်ဟု အကုသိုလ်နှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုး အာနိသင်ကိုလည်း မြင်ရမည်။

ထိုမကောင်းမှုဟု။ **နိဗ္ဗိန္ဒထ**၊ အပြစ်ကို သိမြင်ကာ ငြီးငွေ့ကြကုန်လော့။ **ဝိရဇ္ဇထ**၊ ငြီးငွေ့ပြီးနောက် ဝိပဿနာပွားမျိုး၍ မဂ်ရခြင်းဖြင့် တပ်မက်ခြင်းကင်းကြကုန်လော့။ **ဝိမုစ္စထာ**တိ၊ မကောင်းမှုမှ လွတ်မြောက်အောင် ပြုကြကုန်လော့ ဟူသော။ အယံ၊ ဤဟောခြင်းသည်။ ဒုတိယော၊ သော။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ တထာဂ-တဿ၊ ၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တို့သည်။ ပရိယာယေန၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ အလှည့်အားဖြင့်။ ဘာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတမတ္ထံ - ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုဒေသနာသုတ်၌။ တထာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ (လ) ဒုက္ခဿန္တံ ကရိ-ဿထာ'တိ၊ ကရိဿထ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣဒံ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တထာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ–ဂါထာအနက်

သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော၊ သတ္တွာအားလုံးကို မဟာကရုဏာဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံ သောတရားတို့ကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပရိယာယဝစနံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဟောကြားအပ်သော တရားဒေသနာကို။ ပဿ၊ ဉာန်မျက်စိဖြင့်မြင်အောင် ရှုလော့။ တထာဂတေန၊ သည်။ (ထည့်) ဒွေ ဓမ္မာ၊ တရားနှစ်မျိုးတို့ကို။ ပကာသိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဧတံ ပါပကံ၊ ဤမကောင်းမှုကို။ ပါပတော၊ ဟူ၍။ ပဿထ စ၊ အမြင်မှန်ရအောင် ရှုလည်း ရှုကြကုန်လော့။ တတ္ထ၊ ထိုအကုသိုလ် မကောင်းမှု၌။ ဝိရဇ္ဇထ စ၊ ဝိပဿနာဉာန်အမြင် မဂ်ဉာန်အမြင်ဖြင့် တပ်မက်ခြင်းကင်းအောင် လည်းပြုကြကုန်လော့။ တတော၊ ထိုမကောင်းမှုမှ။ ဝိရတ္တာစိတ္တာ၊ တပ်မက်ခြင်း

နိဗ္ဗိန္ဒထ ဝိရဇ္ဇထ ဝိမုစ္စထ။　　။ အကုသိုလ်၏ အကျိုးအပြစ်ကိုမြင်မှ ငြီးငွေ့မည်။ ငြီးငွေ့မှ ဝိပဿနာ ပွားများကာ မဂ်ကိုရခြင်းဖြင့် မကောင်းမှု အကုသိုလ်တို့၌ တပ်မက်ခြင်းကင်းမည်။ ယင်းသို့ကင်းမှ မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှ လွတ်မြောက်မည်။ ထို့ကြောင့် "ပါပံ ပါပကတော ပဿထ၊ နိဗ္ဗိန္ဒထ ဝိရဇ္ဇထ ဝိမုစ္စထ"ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ (ဌ၊၁၄၆)

ကင်းသော စိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခသ၊ ဆင်းရဲအားလုံး၏။ အန္တိ၊ အဆုံးကို။ ကရိသ၊ ပြုနိုင်ကြကုန်လိမ့်မည်။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ အယမ္မိ အတ္ထော၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တောတိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤတွင် ပြီး၏။ ဒုတိယံ။

၃။ ဝိဇ္ဇာသုတ်

၄၀။ အဝိဇ္ဇာ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ (လ) အနွဒေဝ ဟိရောတ္တပ္ပန္တိ ဟိရောတ္တပ္ပံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဝိဇ္ဇာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ အမှန် မသိမှု မောဟသည်။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သမာပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သဘာဝအားဖြင့် ရခြင်းငှာ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ရှေ့သွားပမာနအကြောင်းတည်း။ အဟိရိကံ၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်ခြင်းသည်ဏင်း။ အနောတ္တပ္ပံ၊ မကောင်းမှုမှ မကြောက်မလန့်ခြင်းသည်ဏင်း။ အနွဒေဝ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ နောက်လိုက်သာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိဇ္ဇာ၊ အမှန်တရားလေးပါးကိုသိမှု ပညာနွေသည်။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သမာပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သဘာဝအားဖြင့်ရခြင်းငှာ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ရှေ့သွားပမာနအကြောင်းတည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ယာကာစိမာ ဒုဋ္ဌတိယော (လ) သဗ္ဗာ ဒုဋ္ဌတိယေ ဇဟေ'တိ၊ ဇဟေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဇ္ဇာသုတ်၌။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယာကာစိမာ ဒုဂ္ဂတိယော–ဂါထာအနက်

အသို့ လောကေ၊ ဤလူပြည်လူ့လောကဌာနင်း။ ပရမ္မိစ၊ လူ့လောကမှတစ်ပါး အခြားလောကဌာနင်း။ ယာကာစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတိယော၊ ဗျာဓိ မရဏစသော ဒုက္ခတို့၏တည်ရာ ဂတိငါးပါးတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုဂတိငါးပါးတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အဝိဇ္ဇာမူလိကာ၊ မသိမှု မောဟလျှင်အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ ဣစ္ဆာလောဘသမုဿယာ၊ မရဏေ သည်ကို လိုချင်ခြင်း ဣစ္ဆာ၊ ရရှိပြီးကို တပ်မက်ခြင်း လောဘတို့သည် ထူထောင်အောင် စုဆောင်းဆည်းပူး အပ်ကုန်၏။

(အထ ဝါ ရာဂါဒိကိလေသေဟိ ဒုသိတာ ဂတိယော ကာယဝစီစိတ္တာနံ ပဝတ္တိယောတိ ဒုဂ္ဂတိယော- ဟူသော ဤ ဒု-ဝိကပ်အလို ဒု-ဖျက်ဆီးအပ် ကုန်သော+ဂတိယော-ဒုစရိုက်၁၀-ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့-ဟု အနက်ပေး ရမည်။ ဂတိ ၅-ပါးမကောက်ဘဲ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါး အရကောက်။)

ယတောစ ဟောတိ ပါပိဿော–ဂါထာအနက်

ယတော၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပါပိဿော စ၊ (အပြစ်မမြင် မရှိသောဂုဏ်ကို ခြီးကျူးထုတ်ဖော်ခြင်းဖြင့် အံ့သြမှုဖြစ်စေလျက်) ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိသူသည်လည်းကောင်း။ အဟိရိကော စ၊ မကောင်းမှုမှ မရှက်သူ သည်လည်းကောင်း။ အနာဒရော စ၊ သြတ္တပ္ပကင်းသဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ရိုသေမှု မရှိသောသူသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ရတော့၏။ တတော၊ အဝိဇ္ဇာပါပိဿတာ အဟိရိက အနောတ္တပ္ပ ဟူသော ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ပါပံ၊ ကာယဒုစရိုက်စသော မကောင်းမှုသည်။ ပသဝတိ=ဥပစိနာတိ၊ တိုးပွားတတ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ တိုးပွားခြင်းကြောင့်။ အပါယံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

တတိယဂါထာ အနက်ယောဇနာ

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည်။ သဗ္ဗဒုစ္စရိတမူလဘူတာ၊ ဒုစရိုက်အားလုံး၏ မူရင်းဖြစ်ကုန်၏။ သဗ္ဗဒုဂ္ဂတိ ပရိက္ကိလေသ ဟေတုဘူတာ စ၊ အလုံးစုံသော ဂတိငါးပါးတို့၌ ပြစ်ပြားခြင်း၏ မူရင်းအမြစ်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **ဆန္ဒ၌**၊ မရသေးသည်ကို လိုချင်ခြင်း ဆန္ဒကိုလည်းကောင်း။ **လောဘ၌**၊ ရပြီးကိုတပ်မက်ခြင်း လောဘကိုလည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇံ စ၊ အမှန်တရားကို တားဆီးပိတ်ဆို့တတ်သော မောဟကိုလည်းကောင်း။ အဟိရိကဋ္ဌ၊ ကိုဂင်း။ အနောတ္တပ္ပဋ္ဌ၊ ကိုဂင်း။ ဝိရာဇယံ၊ စွန့်ပယ်သော။ ဝိဇ္ဇံ၊ အမှန်တရားကို သိတတ်သောပညာကို။ ဥပ္ပါဒယံ၊ ဖြစ်စေသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗာဒုဂ္ဂတိယော၊ အလုံးစုံသော ဂတိငါးပါး ဒုစရိုက်တရားများကို။ ဇဟေ=ပဇဟေယျ၊ ပယ်ရှားစွန့်ပစ်ရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော'တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ တတိယံ။ ပဌမဘာဏဝါရော။

မှတ်ချက် ။ ။ အခြားသောနေရာ၌ ဒုဂ္ဂတိအရ အပါယ် ၄-ဘုံကို ယူရသော်လည်း ဤ၌ ဗျာဓိမရဏာဒိဒုက္ခသ+အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော သဗ္ဗာပိ ဂတိယော ဣဓ ဒုဂ္ဂတိ-ယော-ဟူသည်နှင့် အညီ ဗျာဓိမရဏစသော ဆင်းရဲအပေါင်း၏ တည်ရာဖြစ်ရာ 'ဒေဝမနုဿ နိရယနှင့် ပေတတိရစ္ဆာန် လားရန်အရှိ ငါးတန်ဂတိ' ဟူသောဂတိငါးပါးကို ယူပါ။ တစ်နည်း- ရာဂါဒိကိလေသေဟိ ဒူသိတာ+ဂတိယော=ကာယဝစီစိတ္တာနံ ပဝတ္တိယောတိ ဒုဂ္ဂတိယော-ဟူသည် နှင့်အညီ ဒုစရိုက်သုံးမျိုး ကောက်၊ ရှေ့နားခ၌လည်း ရေးခဲ့ပြီ။

(အဝိဇ္ဇာ ဣဋ္ဌာလောဘဟူသော ကိလေသဝဋ်ကို ပယ်သဖြင့် ကမ္မဝဋ်နှင့် ဝိပါကဝဋ်ကို အရင်းလှဲလျှင် အဖျားတင်းဖြစ်သကဲ့သို့ အလိုလို ပယ်ပြီးဖြစ်တော့၏။)

ဣဋ္ဌာနှင့်စလောဘဆိုး။ ။ အသမ္ဘတ္တဝိသယပရိယေသနလက္ခဏာယ-ဣဋ္ဌာယနှင့်အညီ မရသေးသည်ကို ရှာကြံလိုချင်မှုသည် ဣဋ္ဌာ၊ သမ္ဘတ္တဝိသယ လုဘ-လက္ခဏေန-ဟူသည်နှင့်အညီ ရပြီးသည်ကို စုံမက်ခြင်းသည် လောဘ၊ ဤသို့ ထူး၏။ သမုဿယာကို သမုဿီတာ ဥပစီတာ-ဟု ဖွင့်ခြင်းကြောင့် ဣဋ္ဌာလောဘတို့သည် တိုးပွားစေအပ်ကုန်၏ဟု မြန်မာပြန်လေ။ ဒု-ဂါထာ ပါပိဋ္ဌာပုဒ်နှင့်စပ်၍ အဌကထာ ဆရာက အဝိဇ္ဇာဖုံးကွယ်မှုကြောင့် ပါပိဋ္ဌဖြစ်သည်။ ပါပိဋ္ဌအဖြစ်ရောက်လို့ အပြစ်ကို မမြင်၊ အပြစ်မမြင်လို့ မရှိဂုဏ်ကို အရှိလုပ် ဖော်ထုတ်ကာ တစ်ဖက်သားတို့အား မအံ့သြဘဲမနေနိုင် အံ့သြအောင် ပြုလုပ်သည်ဟု ဖွင့်သည်။

၄။ ပညာပရိဟီနသုတ်

၄၁။ တေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ (လ) သုဂတိ ပါဋိကင်္ခါ'တိ၊ ပါဋိကင်္ခါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပညာပရိဟီနသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ အရိယာယ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာမှ။ ပရိဟီနာ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သုပရိဟီနာ၊ လွန်စွာဆုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံးကြကုန်၏။ ဝါ၊ အကြီးအကျယ် ဆုတ်ယုတ်ဆုံးရှုံးကြကုန်၏။

တေ၊ ထိုသတ္တာတို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိဘဝ၌ပင်။ သဝိဃာတံ၊ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ။ သဥ္ဇပါယာသံ၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ။ သပရိဠာဟံ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစွာ။ ဝိဟရန္တိ၊ နေရကုန်၏။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝါ၊ နောက်ဘဝ၌။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသောသူတို့ ရောက်ရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိကို။ ပါဋိကင်္ခါ၊ လိုလားအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ တို့သည်။ အရိယာယ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာမှ။ အပရိဟီနာ၊ မဆုတ်ယုတ်ကုန်။ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိဘဝ၌ပင်။ အဝိဃာတံ၊ ပင်ပန်းခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ အနုပါယာသံ၊

မှတ်ချက်။　　။ ဥဒယဗ္ဗယဉာန်ဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးကို ထိုးထွင်းသိမြင်လျှင် မဂ်ဉာန်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်းသိမြင်လျှင် ကိလေသာတွေ မကပ်နိုင်၊ ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်းဆိုသလို ကိလေသာတို့ အနီးအပါး မသီနိုင်ဘဲ လွင့်စင်ဝေးကွာသွားတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာဉာန်နှင့်မဂ်ဉာန်တို့သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၏။ ယင်းသို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ တန်ဖိုးရှိသောဉာန်များ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက် ရထိုက်ပါလျက် မဖြစ်မရသည့် အတွက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကြသူ အကြီးအကျယ်ဆုံးရှုံးကြသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သင့်သောဝိပဿနာ မဂ်ပညာကို မဖြစ်စေဘဲ လက်လွတ်သွားသည့်အတွက် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာ ပင်ပန်းပူပန်ခြင်းစသော ဒုက္ခရောက်၍ တမလွန်မှာလည်း ချမ်းသာကင်းတဲ့ ဘုံလေးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးသို့ရောက်မည် ရောက်နိုင်သည်ဟု မှန်းဆသိနိုင်သည်။

ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပရိဠာဟံ၊ ပူလောင်းခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရန္တိ၊ နေရကုန်၏။

ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သုဂတိ၊ ကောင်းသော သူတို့၏ ရောက်ရာ သုဂတိဘုံဘဝကို။ ပါဋိကင်္ခါ၊ လိုလားအပ်၏။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပညာပရိဟီနသုတ်၌။ ပညာယ ပရိဟီ-နေန (လ) သရီရန္တိမဓာရိန'နှင့်၊ သရီရန္တိမဓာရိနံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ပဌမဂါထာအနက်

သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ ကို။ ပဿ၊ ရှုလော့။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာဉာန် မဂ်ဉာန်မှ။ ဝါ၊ ၏။ ပရိဟီနေန၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကြောင့်။ နာမ-ရူပသို့၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၌။ နိဝိဋ္ဌံ၊ 'ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ' ဟု မှားယွင်းစွာ သက်ဝင်သည်ဖြစ်၍။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သစ္စံ၊ အမှန်။ အညံ၊ ဤမှတပါး အခြားအယူသည်။ မောဃံ၊ အချည်းနှီး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညတိ၊ မှတ်ထင်ယူဆ၏။

ဒုတိယဂါထာအနက်

ယာယံ၊ အကြင်ပညာသည်။ နိဗ္ဗေဓဂါမိနီ၊ လောကီခန္ဓာစသည်ကို ဖောက်ခွဲတတ်သည်ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖောက်ခွဲတတ်၏။ ယာယ၊ အကြင်ပညာဖြင့်။ ဇာတိဘဝပရိက္ခယံ၊ ဇာတိ၏ကုန်ရာ ကမ္မဘဝ၏ကုန်ရာ အဆုံးဖြစ်သော

မှတ်ချက်။ ။ ဤဒုတိယဂါထာတွင် သတ္တလောက၌ ဘုရားသည် အသာလွန်ဆုံး ဟု ချီးကျူးထိုက်သလို သခါရလောကမှာလည်း ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာတို့သည် 'သေဋ္ဌ' ဟု ချီးကျူးထိုက်သော တရားများဖြစ်၍ ၎င်းတို့နှင့် တန်းတူအဆင့်တူပင် မရှိပေ။ ထိုပညာနှစ်ခုသည် တခါဖူးမျှ မဖောက်ခွဲဘူးသေးသော လောဘကွန်ကိုပင် ဖောက်ခွဲ နိုင်သည်။ ခန္ဓာတို့၏ပဌမဆုံးဖြစ်ခြင်းဟူသော ဇာတိနှင့် ထိုဇာတိဖြစ်ခြင်း အကြောင်း ကမ္မဘဝ၏ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်အရဟတ္တဖိုလ်ကို အတိအကျ မှန်ကန်စွာ သိတတ်သောကြောင့် ဝိပဿနာပညာနှင့်တကွ မဂ်ပညာကို သခါရလောကမှာဖြင့် အမြင့်မြတ်ဆုံးဟု ချီးကျူးအပ်လေသည်။

နိဗ္ဗာန်အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်အတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် သိ၏။ သာ ပညာ၊ ဝိပဿနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော ထိုမဂ်ပညာသည်။ လောကသို့၊ သခါရလောကဌ်။ သေဋ္ဌာ၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

တတိယဂါထာအနက်

သမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိပြီးကုန်သော။ သတိမတံ၊ ပြန့်ပြောသော သတိရှိတော်မူကြကုန်သော။ ဟာသပညာနံ၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော ပညာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်မှစ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် နှစ်သက်သော ပညာရှိတော်မူကြကုန်သော။ သရီရန္တိမဓာရိနံ၊ နောက်ဆုံး ကိုယ်ခန္ဓာကို ဆောင်တော်မူကြကုန်သော။ ခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့အား။ (ထည့်) ဒေဝါ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ မနုဿာ စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပိဟယန္တိ၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ အပ်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ စတုတ္ထံ။

၅။ သုက္ကမ္မသုတ်

၄၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သုက္ကာမ္မာ (လ) 'ဂရုနံ ဒါရာ'တိ ဝါ'တိ၊ 'ဂရုနံ ဒါရာတိ' ဝါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤ သုက္ကမ္မသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုက္ကာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ ကမ္မေ ဒွေ မမ္မာ၊ ဤတရားနှစ်ပါးတို့သည်။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ပါလေန္တိ၊ စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။ ဒွေ၊ တရားနှစ်ပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့ပါနည်း။ ဟိရီ စ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းဟိရီလည်းကောင်း။ သြတ္တပ္ပဉ္စ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်ခြင်း သြတ္တပ္ပလည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ **သုဏ္ဏာ**၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ ဣမေ ဒွေ **ဓမ္မာ**၊ ဤတရားနှစ်ပါးတို့သည်။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ဝါ၊ လူသားတည်းဟူသော လောကကို။ နိ ပါလေယ္ယုံ။ မစောင့်ရှောက်ကုန်ငြားအံ့။ မာတာတိ ဝါ၊ မွေးသည့်မိခင်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မာတုစ္ဆာတိ ဝါ၊ အမေ၏ အမ ညီမ-ဒေါ်ကြီးဒေါ်လေးဟူ၍ လည်းကောင်း။ မာတုလာနိတိ-ဝါ၊ ဥးကြီးဥးလေး၏ မယားဟူ၍လည်းကောင်း။ **အာစရိယဘရိယာတိ ဝါ**၊ ဆရာ၏ ဇနီး ဝါ-ဆရာကတော်ဟူ၍လည်းကောင်း။ **ဂရုနံ**၊ လေးစားထိုက်သော ဘကြီး ဘထွေး အကိုကြီးစသည်တို့၏။ **ဒါရာတိ ဝါ**၊ မယားဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ နိ ပညာယေထ၊ မကွဲပြားမထင်ရှားနိုင်ရာ။

အဇေဠကာ ယထာ၊ ဆိတ်တို့သိုးတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရာ ယထာ၊ ကြက်ဝက်တို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သောဏသိဂါလာ ယထာ၊ အိမ်ခွေး

မှတ်ချက်။ ။ ဤပါဠိတော်၌ အာစရိယဘရိယာတိ ဝါ ဂရုနံဒါရာတိ ဝါ ဟု ၂-မျိုးတွဲလျက် ယှဉ်လျက် တွေ့ရ၏။ ရှေ့ပုဒ် အာစရိယ-သဒ္ဒါက ဆရာ သေချာ၏။ ယင်းသို့ ဆရာဟောအာစရိယ-သဒ္ဒါ ရှေ့၌ ပါပြီးပါလျက် ဂရုနံဟု တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဂရုသဒ္ဒါသည် ဆရာဟောမဟုတ်နိုင်သည်မှာ သေချာ၏။ 'ဂုရု'သဒ္ဒါကား ဆရာဟော ပုဒ်တည်း။ အာစရိယ ပါပြီးဖြစ်၍ ဤ၌ ဂုရုနံဟု မလာ။ ထို့ကြောင့် ဂုရုသဒ္ဒါကသာ ဆရာဟော၍ ဂရုသဒ္ဒါသည် ဆရာမဟော၊ လေးစားထိုက်သူကိုသာ ဟောကြောင်း သတိပြုလေ။

သုဏ္ဏမ္မနှင့်စပ်၍

အမ္ဘတ္ထသမုဋ္ဌာနာ ဟိရီ ။ ။ ငါလို အမျိုးမြတ်သူ ငါလို ဆွေကြီး မျိုးကြီး တစ်ယောက်က ဒုစရိုက်မှုတွေ မပြုသင့်ဘူး။ ဇာတ်နိမ့်သူ တံငါ မုဆိုး စသော ကလေးကချေတွေသာ ဒုစရိုက်ကို လွန်ကျူးကြတာ စသည်ဖြင့် အမျိုးဇာတ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကာ ဒုစရိုက် မလုပ်တော့ဘဲ ဟိရီ ဖြစ်ပေါ်လာပေ၏။

ဓမ္ဓ အဓိပတေယ်။ ။ ဒုစရိုက်ဆိုတာ ပုဆိုးမမြဲတမြဲ မြဲကာစ သာသာ လူပျိုပေါက်ကျောင်းသားလေးများသာ လုပ်လေ့လုပ်ထရှိတယ်။ ငါလို သိတတ်တဲ့ အရွယ်ရောက်နေတဲ့သူက ဒါမျိုးကိုမလုပ်သင့်ဘူး ဟု အရွယ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍လည်း မကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဟိရီ ဖြစ်တတ်သည်။

တောခွေးတို့ကဲ့သို့ရင်း။ လောကော၊ လူ့လောကကြီးသည်။ သမ္ဘေဒံ၊ မကွဲပြားတော့ဘဲ ရောနှောခြင်းသို့။ အဂမိသ၊ ရောက်သွားရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုက္ကာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ ကဏ္ဍမေ ဒွေ မဂ္ဂာ၊ ဟိရီ သြတ္တပ္ပ ဟူသော ဤတရား နှစ်ပါးတို့သည်။ လောကံ၊ လူ့လောကကြီးကို။ ပါလေန္တိ၊ သားနှင့်အမိ ကွဲပြားအောင် မောင်နှင့်နှမ ကွဲပြားအောင် စသည်ဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ မာတုစ္ဆာတိ ဝါ၊ အမေ၏ အမ ညီမ ဒေါ်ကြီး ဒေါ်လေးဟူ၍ရင်း။ မာတုလာနီတိ ဝါ၊ ဥးကြီး ဥးလေး၏ မယားဟူ၍ရင်း။ အာစရိယဘရိယာတိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဂရုနံ၊ လေးစားသင့် လေးစားထိုက်သော ဘကြီးဘထွေးအကိုကြီးစသည်တို့၏။ ဒါရာတိ ဝါ၊ မယားဟူ၍ရင်း။ ပညာယတိ၊ ကွဲပြားသိသာထင်ရှား၏။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုသုက္ကခမ္မသုတ်၌။ "ယေသံ စေ ဟိရိသြတ္တပ္ပံ (လ) သန္တော ခီဏာပုနဗ္ဘဝါ'တိ၊ ပုနဗ္ဘဝါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏

ပဌမဂါထာအနက်

ယေသံ၊ အကြင်သူတို့၏ သန္တာန်၌။ ဟိရိ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သြတ္တပ္ပဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ရောညပါ အခါခပ်သိမ်း။ ဝါ၊ အရှယ်သုံးပါးဟူသော အလုံးစုံသော အခါ၌။

ဆဠရဘာဝ။ ။ အဖက်ဖက်မှ အားနည်းသတ္တိကြောင်သော သူများသာ တစ်ဖက်သား အငြိုအငြင် မခံနိုင်လို့ စိတ်ပါပါ, မပါပါ ရောယောင်၍ ဒုစရိုက်လွန်ကျူးကြတာ။ ဝါလို သတ္တိဗျတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသူတယောက်အဖို့ မည်သူ၏ အငြိုအငြင်ကိုမှ ကြောက်နေစရာမလို၊ မလုပ်သင့်သော ဒုစရိုက်မှုကို မလုပ်ဘဲ ရဲရဲရှောင်ကြဉ်ကာ ဟိရိကို ဖြစ်စေတော့၏။

ဓာတုသမ။ ။ ဒုစရိုက်မှန်း သုစရိုက်မှန်းမသိ၊ ကုသိုလ်မှန်း အကုသိုလ်မှန်း မသိ၊ လုပ်သင့် မလုပ်သင့် မခွဲခြားတတ်သောသူများသာ မကောင်းမှုကို လွန်ကျူးကြတာ။ ဝါလို ဒုစရိုက်စသည်ကို ခွဲခြားသိတတ်သော ဗဟုသုတ နှင့် ပြည့်စုံသူတစ်ယောက်က လိမ်ခြင်းညာခြင်း သူများပစ္စည်းခိုးခြင်းဗုက်ခြင်း လာတ်စားခြင်းစသည်ကို မလုပ်သင့်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ကာ ဟိရိကို ဖြစ်စေတော့၏။

နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ မရအပ်။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ သုဏ္ဏမူလာ၊ ကုသိုလ်မှန်သမျှတို့၏ တည်ရာ အမြစ်သဖွယ်ဖြစ်သော ဟိရိသြတ္တပ္ပ သုဏ္ဏတရားနှစ်ပါးမှ။ ဝေါဏ္ဏန္တာ၊ လျှောကျကင်းကွာကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇာတိမရဏဂဝါမိနော၊ အဖန်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း သေရခြင်းသဘောသို့ ဆိုက်ရောက်ကြကုန်၏။

ဒုတိယဂါထာ အနက်ယောဇနာ

ယေသဗ္ဗေ၊ အကြင်သူတို့၏သန္တာန်၌ကား။ ဟိရီ စ၊ ကောင်း။ သြတ္တပ္ပဉ္စ၊ ကောင်း။ သဒါ၊ နေ့ရောညပါ အရှည်သုံးပါးမရွေး ရှိသမျှအချိန်တိုင်း၌။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍တည်နေကြကုန်၏။ ဝိရူဠ္ဍိပ္ပဟုစရိယာ၊ စည်ပင်သော သာသန, မဂ္ဂဟူသောအကျင့်မြတ်ရှိကြကုန်သော။ သန္တော၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ရသဖြင့် ကိလေသာငြိမ်းပြီးကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ခီဏာပုနဗ္ဘဝါ၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝသစ်ရှိကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ ပဋ္ဌမံ။

ဟိရိသရဒ္ဓာနံ သြတ္တပ္ပံ။ ။ သြတ္တပ္ပက ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်သည်။ ကျော်မကောင်း ကြားမကောင်း မလျော်သော အလုပ်တွေ လုပ်ခဲ့လျှင် အတူနေ အချင်းချင်းကလည်း အထင်သေးမည်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ စိတ်ပျက်ကြမည်။ သိတဲ့လူအပေါင်းက ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ သူက ဒါမျိုးလုပ်သတဲ့လားဟု ပြောကြားနိုင်သည်။

အိုဘယ်လူသား မြို့ကြီးသူမြို့ကြီးသားများသည် တချို့ခရီးသည်တို့၏ ကားရထားပေါ်၌ တံတွေးထွေးခြင်း ဌက်ပျောခွံမြေပဲခွံစသည်ကို စွန့်ပစ်ခြင်းစသည်ကို တွေ့မြင်၍ လူကြီးလူကောင်းများသည် စိတ်ပျက်ကာ ကိုယ်တိုင်ရှောင် ကြဉ်ကြသကဲ့သို့ ကိုယ်ကျင့်စာရိတ္တကောင်းသူမှန်သမျှ မကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ကြပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အသင်လူသားသည် မကြောက်မရွံ့မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်တိသနည်းဟု မကောင်းမှု ပြုရမှာ မကြောက်ရွံ့သူကို ပညာရှင်တို့ ကဲ့ရဲ့ကြလိမ့်မည်ဟု ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်းပြု၍ မကောင်းမှုဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း သြတ္တပ္ပတရား ဖြစ်ပေါ်ပေ၏။

ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌မှတ်သားစရာများစွာဖွင့်ပြတော်မူသည်။ ရှုလေ။

၆။ **အဇာတသုတ်**

၄၃။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ (လ) နိဿရဏံ ပညာယတီ'တိ၊ ပညာယတီ' ဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤအဇာတ သုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **အဇာတံ**၊ ဝေဒနာစသည်တို့ကဲ့သို့ အကြောင်းညီညွတ်မှ ဖြစ်ပေါ်သော တရားမျိုး မဟုတ်သော။ **အဘူတံ**၊ အကြောင်းမဲ့ အလိုအလျောက် ထင်ရှားသော တရားလည်း မဟုတ်သော။ **အကတံ**၊ တစ်စုံတစ်ခု သော အကြောင်းသည် ပြုအပ်ဖြစ်စေအပ်သည် မဟုတ်သော။ အသင်္ခတံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသင်္ခတတရားသည်။ အတ္ထိ၊ အထင်အရှား ရှိ၏။

နော စေတံ ဘိက္ခဝေ အဘဝိဿ–အနက်ယောဇနာ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဇာတံ၊ ဝေဒနာစသော တရားတို့ကဲ့သို့ အကြောင်း ညီညွတ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသော တရား မဟုတ်သော။ အဘူတံ၊ အကြောင်းမဲ့ အလိုအလျောက် ထင်ရှားလာသော တရားလည်း မဟုတ်သော။ အကတံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းတစ်မျိုးတည်းက ပြုအပ် ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း မဟုတ်သော။ ဧတံ အသင်္ခတံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဤ အသင်္ခတ ဓာတ်သည်။ နော စေ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မရှိကြားအံ့။

ဣဓ ၊ ဤသခီါရလောကဌ်။ ဇာတသ၊ အကြောင်းညီညွတ်မှ (ဥပါဒ် ဌီ ဘင်အားဖြင့်) ဖြစ်သော။ ဘူတသ၊ အကြောင်းမဲ့ အလိုအလျောက် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ကတသ၊ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ခုသည် ပြုအပ် ဖြစ်စေ အပ်သော။ သင်္ခတသ၊ ရူပ်နာမ်ဟူသော သင်္ခတတရား၏။ နိဿရဏံ၊

မှတ်ချက်။　　။ အဇာတံ အဘူတံ အကတံဟူသော ရှေ့သုံးပုဒ်သည် ဝိသေသန၊ အသင်္ခတံသည် ဝိသေသျ။ ဤသို့ ဝိသေသန-သျ ယောဇနာသဖြင့် ဇာတသဘာဝ ဘူတသဘာဝ ကတသဘာဝတို့သည် ရူပ်နာမ်သင်္ခတဓမ္မတို့၏ သဘာဝ။ နိဗ္ဗာန် ဟူသော အသင်္ခတမြတ်ဖြင့်ထိုဇာတ ဘူတ ကတသဘာဝများ လုံးဝ မရှိ။ ဤကား အနု-လောမ-အားဖြင့် ယောဇနာ-ခြင်းကြောင့် ရအပ်သိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။

လွတ်မြောက်ရာ ထွက်ပေါက်သည်။ ဝါ၊ ထွက်ပေါက်ကို။နိ ပညာယေထ၊ မသိသာ မထင်ရှားရာ။ ဝါ၊ မသိအပ်မသိနိုင်ပါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင့်ကြောင့်။ အဇာတံ၊ သော။ အဘူတံ၊ သော။ အကတံ၊ သော။ အသင်္ခတံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသင်္ခတဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတသ၊ သော။ ဘူတသ၊ သော။ ကတသ၊ သော။ သင်္ခတသ၊ ရူပ်နာမ်ဟူသော သင်္ခတတရား၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်ပေါက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဝါ၊ သိ အပ်၏။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ပဋိုလောမနည်းဖြင့် "အသင်္ခတံ၊ အကြောင်းပေါင်းများစွာတို့သည် အညီအညွှတ် ပြုစီရင်အပ်သည်မဟုတ်သော။ အကတံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းတရားသည် ပြုလုပ်အပ်သည်မဟုတ်သော။ အဘူတံ၊ အကြောင်းမဲ့အလို အလျောက်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် လာသည် မဟုတ်သော။ အဇာတံ၊ ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်းသဘောမရှိသော နိဗ္ဗာန် ဟူသော အဇာတတရားသည်။ ဝါ၊ ကို။ အတ္ထိ၊ အထင်အရှားရှိ၏။ အတ္ထိ-ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်၏။"ဟုအနက် တစ်မျိုးယောဇနာခဲ့သော်-

အသင်္ခတံ အကတံ အဘူတံဟူသော နောက်သုံးပုဒ်က ဝိသေသန၊ အဇာတံ-ဟူသော ပဌမဆုံးပုဒ်ကဝိသေသျ စပ်ရမည်။ ထို့ပြင်- အသင်္ခတံ-ဖြင့် အကြောင်းများစွာ စုပေါင်း ဖန်တီးခြင်းကို တားမြစ်ခဲ့လျှင် နည်းစွာသော အကြောင်း တစ်ခုတလေကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယုံမှားယူဆမည်စိုး၍ အကတံ-ပုဒ်ကို ဟောရပြန်သည်။ အကတံ-ဖြင့် တစုံတခုတည်း သော အကြောင်းသည် ပြုလုပ်အပ်သည် မဟုတ်လျှင် အကြောင်းမဲ့ အလိုအလျောက်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဟု ယုံမှားသံသယဝင်မည် စိုး၍ ထိုကို နစ်စေရန် အဘူတံ-ပုဒ်ကို ဟောရ ပြန်သည်။ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အမြိုက်တရား၏ ဤပြဆိုအပ်ခဲ့ သော အသင်္ခတသဘော အကတသဘော အဘူတသဘောသည် အရင်းစစ်လျှင် အမြစ်မြေက ဆိုသကဲ့သို့ အဇာတဟုခေါ်ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်း သဘော လုံးဝ မရှိခြင်းဟူသော ပင်မအကြောင်းကြောင့်ဟု ထင်ရှားသိသာသည်။ အခြား အကြောင်းကြောင့် မဟုတ်ဟု အဇာတံ-ဟူသော ဝိသေသျပုဒ်က သိစေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ "နိဗ္ဗာန်ဟူသည် တကယ်ရှိသော တရား မဟုတ်။ အဘာဝပညတ်သာ" ဟူသော အယူဝါဒကို ပယ်ရှား၍ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ စသော ပါဠိဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူသည် တကယ်ရှိသည့် မဖောက်မပြန် မှန်ကန် တိကျသော ပရမတ္ထ သဘာဝ တရားဖြစ်ကြောင်း သိစေရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုအဇာတသုတ်၌။ "ဇာတံ ဘူတံ သမုပ္ပန္နံ (လ) သခ်ီရူပသမော-သုခေါ"တိ၊ သုခေါ'ဟူသော။ ဇာတံ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပဌမဂါထာ အနက်ယောဇနာ

ဇာတံ၊ (သဘာဝအားလျော်စွာ) ဖြစ်တတ်သော။ ဘူတံ၊ (ရှေးကထင်ရှား မရှိပါဘဲလျက်နောက်မှ) ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသော။ (အဟုတ္တာ သမ္ဘူတန္တိ အတ္ထော၊ ဋီ။) သမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းညီညွတ်မှ ခဏတ္တယအားဖြင့် ဖြစ်သော။

ထို့နောက် နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ဘာကြောင့် အတိအကျရှိသည် ဆိုတာကို ဗျတိရိတ်အကြောင်းပြု၍ နော စေတံ ဘိက္ခဝေ အဘဝိဿ-စသော ဝါကျကို ဟောတော်မူအပ်သည်။ ထို့နောက် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသင်္ခတဓာတ်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် အမှန်တကယ် မရှိဘူးဆိုလျှင် ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခတတရားတို့၏ လွတ်မြောက်ရာ ထွက်ပေါက် မရှိနိုင်တော့ရာ။ ထွက်ပေါက်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသင်္ခတဓာတ် ရှိကိုရှိသည်ဟု အနွယအားဖြင့် အကြောင်းပြကာ ထပ်မံ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဤပါဠိ ၃-ဝါကျဖြင့်ပင် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသင်္ခတဓာတ်သည် အဟုတ်အမှန် ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှိကြောင်း သိသာသော်လည်း အဋ္ဌကထာဆရာက မြိရာ သံပတ်သဘောဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ပြတော်မူ၏။

အဋ္ဌကထာအဆို။　　။ ကာမရူပတည်းဟူသော 'သဉ္ဇာတရဓမ္မ၏' နိဿရဏ ထွက်ပေါက် ထွက်မြောက်ရာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အနုတ္တရတရား ရှိသကဲ့သို့၊ ဇာတ ဘူတ ကတသဘောရှိကြသော ရုပ်နာမ်သင်္ခတဓမ္မတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သဘာဝချင်း ဘယ်လိုမှ ဆက်စပ်မရနိုင်သော အချင်းချင်း သဘာဝအားဖြင့် ခြားနားဝေးကွာလှသော သင်္ခတမဟုတ်သော အခြားတရားတစ်မျိုး ရှိရမည်၊ ရှိနိုင်သည်။ ထိုတရားသည် အခြားမဟုတ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသင်္ခတဓာတ်တည်းဟူ၍လည်းကောင်း၊

ဝိပဿနာဉာန်တို့တွင် ပဌမတန်းဖြစ်သော အနုလောမဉာန်သည် ကိလေသာတို့ကို သမုစ္ဆေဒအားဖြင့် မပယ်နိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အနုလောမဉာန်၏ အာရုံက သင်္ခတအာရုံဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ကာမကုသိုလ်ထက် မြင့်မြတ်ပါသည်ဆိုသော ပဌမဈာနာဒိမဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဉာန်သည်လည်း ကိလေသာတို့ကို သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့် မပယ်နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သမ္မာတိသစ္စာဟူသော ပညတ်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်တည်း။

ကတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုအပ် ဖြစ်စေအပ်သော။ သခ်ံတံ၊ ညီညွတ်သော အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုအပ် ဖြစ်စေအပ်သော။ အဒ္ဓုဝံ၊ နိစ္စဟူသော အနှစ်သာရ ကင်းပသဖြင့် မမြဲသော။ ဇရာမရဏသယ်ာတံ၊ အိုခြင်း သေခြင်းတရားတို့နှင့် ဆက်စပ်နေသော။ (ဇရာယ မရဏေန စ ဥပ္ပဒ္ဒုတံ ပိဋိတန္တိ အတ္ထောနှင့်အညီ အိုခြင်း သေခြင်းတရားတို့သည်နှိပ်စက်အပ်သော-ဟူ၍ လည်း ဘာဝတ္ထ ပေးလေ) ရောဂနိဋ္ဌ၊ ၉၆-ဖြာ ဘေးရောဂါတို့၏ အသိုက်သဖွယ်

မဂ်ဉာန်လေးပါးသည် သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကိုပင် ပယ်နိုင်သည်။ ဒါကို ထောက်လျှင် မဂ်၏ အာရုံသည် အနုလောမဉာန် ပဌမဈာနာဒိဉာန်တို့၏အာရုံနှင့် သဘာဝချင်း ဘယ်လိုမှန်ကန်ယှဉ် မရလောက်အောင် သာလွန်သော အချင်းချင်း ဝေးလွန်းလှသော ပရမတ္ထအားဖြင့် တကယ်ရှိ အဟုတ်ရှိသော တရားတစ်မျိုးရှိရမည်။ ရှိပေမည်။ ထိုတရားကား အခြားမဟုတ်။ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအသင်္ခတာတ် တစ်မျိုးပင် တည်း။ မဂ်သည် ထိုအသင်္ခတနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရ၍သာ ကိလေသာတို့ကို သမုစ္ဆေဒ ပဟာန်ဖြင့် ပယ်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ပြပြန်သည်။

ဝေဒယိတသုခမဟုတ်၍ ချမ်းသာပုံကို နားလည်အောင် ပြောပြဖို့ မလွယ်လှ။ သို့သော် ဤစာရေးနေစဉ် ရှေးကတွေ့ဖူးသော ကိုယ်တွေ့တစ်ခုကို ပြပါမည်။ မန္တလေး မြို့မှ ဒေါ်စောမေဆိုသော ဒကာမကြီးတစ်ယောက်သည် မျက်စိ ပေါက်ထွက်မတတ် ကိုက်လှသဖြင့် တအော်တည်း အော်နေရသည်။ လုံးဝ စားလို့အိပ်လို့ မရပါ။ ဦးခေါင်း ကိုလည်း လုံးဝ အထိမခံနိုင်ပါ။ ရင်ခွင်တွင် ခေါင်းအုံး ၃-လုံးဆင့်၍ လက်ထောက်ကာ ၃-၄-ရက် လက်ထောက် ထိုင်နေရသည်။ မြင်ရသူအပေါင်းက မကြည့်ရက် မကြားရက် သဖြင့် ဒေါက်တာ ပါဆုဒေးဆိုတဲ့ ဆရာဝန်ကို ခေါ်ဖို့ တိုက်တွန်းသည်။ ခေါ်ပေးကြ သည်။ ည ၈-နာရီလောက်ဆရာရောက်လာသောအခါ မျက်စိကို ကိရိယာတစ်ခုဖြင့် ဆွဲဟထားသည်။ ထို့နောက် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးဖြင့် သေသေချာချာ ကြည့်သည်။ နောက်ပါတပည့်ဖြစ်သူအား နောက်ထပ် လက်နက်တစ်ခု မျက်ရိပ်မျက်ခြေပြကာ တောင်းလိုက်သည်။ လက်ထဲရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အတွင်းဖက် မျက်ထောင့်ရှိ အကြော ဖြူတူတူစိမ်းတိမ်းတိမ်းလေးကို ကပ်ကြေးဖြင့် ဒက်ကနဲ ကိုက်ဖြတ်လိုက်သည်။ အကြောပြတ်သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အမယ်လေး ခုမှ ချမ်းသာတော့တယ်။ ကျေးဇူးတင်လိုက်တာဆရာရယ်ဟု ပြောကာ ဆရာဝန်ကို လက်အုပ်ချီ၍ နေလေတော့၏။ ဒေါ်စောမေ ဒကာမကြီး ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ မြင်ချင်တာမြင်ရ ကြားချင်တာ ကြားရ စားချင်တာစားရလို့ ချမ်းသာတဲ့ ဝေဒယိတသုခ မဟုတ်ပါ။ ကိုက်ခဲနေသော ဝေဒနာ

ဖြစ်သော။ ပဘာဂ်ုရဲ့ သဘာဝ ဥပဏ္ဏမနှစ်ပါးကြောင့် လွန်စွာ ပျက်စီးတတ်သော။ အာဟာရနေတ္တိပ္ပဘဝံ၊ အာဟာရ ၄-ပါး တဏှာဟူသောနေတ္တိလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ (အာဟာရဟူသော နေတ္တိလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ဟုကမ္မဓာရယဂဗ္ဘဗဟုဗ္ဗီ-အနက်လည်းပေးနိုင်သည်။ ၌။) တံ၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့နှင့် ဆက်သွယ်နေသော အနိစ္စတုံး ဒုက္ခတုံးဖြစ်သော ဥပါဒိန္နကခန္ဓာငါးပါးကို။ အဘိနန္ဒိတုံ၊ ငါ့ဟာ ငါဟု တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် နှစ်သက်သာယာခြင်းငှာ။ နာလံ၊ မသင့်တော်ပေ။

ဒုတိယဂါထာ အနက်ယောဇနာ

တဿ၊ ဇာတံ ဘူတံ စသည်ဖြင့် ပြဆိုအပ်ခဲ့သော ထိုရူပ်နာမ်သစ်တရား၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ထွက်ပေါက်တည်းဟူသော။ သန္တံ (ရာဂါဒိကိလေသာပူမရှိသဖြင့်) ငြိမ်သက်အေးမြသော။ ဝါ (ရာဂါဒိကိလေသာ အပူကင်းသဖြင့်) ချီးမွမ်းသင့် ချီးမွမ်းထိုက်သော။ အတက္ကာဝစရံ၊ အတွေး အခေါ်သွားတို့ ကျက်စားရာ အာရုံ မဟုတ်သော။ ဓုဝံ၊ ဥပါဒ်စွန်း ဘင်စွန်း မရှိသဖြင့် မြဲသော။ အဇာတံ၊ ခဏတ္တယအနေဖြင့် ဖြစ်သော တရား မဟုတ်သော။ အသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းတရား ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် ခဏတ္တယအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော တရား မဟုတ်သော။ အသောကံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းကင်းသော။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာမြူအငြစ်အကြေးမရှိသော။ ပဒံ၊ သံသာရဒုက္ခခံနေရသော သူတို့ ကျင့်သင့်ကျင့်ထိုက်သော။ ဒုက္ခဓမ္မာနံ၊ ဇာတိစသော ဒုက္ခမှန်သမျှတို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော။ သခ်ါရုပသမော၊

ငြိမ်သက်သွားခြင်း အော်ဟစ်နေရလောက်အောင် ခံစားနေရသော ဒုက္ခ ငြိမ်သွားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ထို့အတူ ဝိပဿနာအားထုတ်ကြသော ယောဂီသူတော်စင်များသည် ဝိပဿနာဘူမိ-ပစ်မှတ်ဖြစ်တဲ့ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်ကို မြင်လျှင်မြင်တယ် ကြားလျှင်ကြားတယ် ကွေ့လျှင်ကွေ့တယ် ချလျှင်ချတယ် ထိလျှင်ထိတယ် စသည်ဖြင့် သတိကို လွတ်မပေးဘဲ မပြတ် ရှုမှတ်သောအခါ ဤခန္ဓာကြီး၏ ဝေဒယိတဒုက္ခကိုသာမက သံသာရဒုက္ခကိုပါ ထိုးထွင်းသိမြင်သဖြင့် ခန္ဓာကြီး၏ အပြစ်ကို အကြီးအကျယ် သိကာ နောက်ဆုံး

ဥပါဒိန္နကခန္ဓာ တည်းဟူသော သခါရတရားတို့၏ အစပြတ် ငြိမ်းသွားခြင်းသည်။ သုခေါ၊ ဘယ်ချမ်းသာနှင့်မျှ မတူသော တကယ့်ချမ်းသာအစစ်တည်း။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ၏။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ **နိဗ္ဗာနဓာတုသုတ်**

၄၄။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ နိဗ္ဗာနဓာတုယော (လ) ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ နိဗ္ဗာနဓာတုယော'တိ၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယော'ဟူသော။ **ဧတံ**၊ ဤနိဗ္ဗာန-ဓာတုသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထား အပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယော၊ နိဗ္ဗာန ဓာတ်တို့သည်။ ဣမာ ဒွေ၊ ဤနှစ်ပါး တို့တည်း။ ကတမာ ဒွေ၊ ဓာတ်နှစ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်သည်တို့နည်း။ သဉ္ဇာတိဒေသေသာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်ရောက်အပ်သောကံသည် ငါတို့၏ လက်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သော ငါတို့၏အကျိုးတရားတွေဟု ပြင်းစွာ စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးသာလျှင် ကြွင်းကျန်တော့သော။ **နိဗ္ဗာနဓာတု** စ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ် တစ်မျိုးလည်းကောင်း။ အနုပါဒိဒေသေသာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်ရောက်အပ် သော ကံသည် ငါတို့၏ လက်ချက်ကြောင့် ဖြစ်သော ငါတို့၏ အကျိုးတရားတွေဟု ပြင်းစွာ စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးပင် မကြွင်းမကျန်တော့သော။ နိဗ္ဗာနဓာတု စ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဓာတ်တစ်မျိုးလည်းကောင်းတည်း။

အသခ်ံတဓာတ်ကို အာရုံပြုသော အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ပေါ်ပေါက်ကာ ဒုက္ခတွေ အကုန်ချုပ် ဒုက္ခတွေ အကုန်ငြိမ်းသွားသောအခါ သန္တိသုခ အလိုလို ပေါ်လာလေ တော့၏။ ဤသန္တိသုခသည်ပင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတည်း။

*****

နိဗ္ဗာနဓာတု။ ။ ဝါနတော နိက္ခန္တတ္တာ နိဗ္ဗာန်။ နတ္ထိ+ဝါနံ+ဧတ္ထာတိ နိဗ္ဗာန်။ နိဿတ္တာနိဗ္ဗိဝဋ္ဋေန စ သဘာဝဓာရဏဋ္ဌေန စ သဘာဝံ ဓာရေတီတိ ဓာတု။နိဗ္ဗာန-မေဝ+ ဓာတု-နိဗ္ဗာနဓာတုဟု ပြု။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **သဉ္ဉပါဒိသေသာ**၊ ခန္ဓာငါးပါးအကြွင်းအကျန်ရှိသေးသော။ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ဓာတ်တစ်မျိုးသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ (ဤသို့ တိုတို အနက်ပေးနိုင်သည်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အရဟံ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာလျှသော။ ခီဏာသဝေါ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်ရှားထားသဖြင့် အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းသွားပြီး ဖြစ်သော။ ဝုသိတဝါ၊ ကျင့်စရာမှန်သမျှ အကုန်ကျင့်သုံးပြီးသော။ ကတကရဏီယော၊ မဂ်ဖြင့်ပြုသင့်သမျှ ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ပြီးပြတ်အောင် ပြုပြီးပြီဖြစ်သော။ သြဟိ-တဘာရော၊ ခန္ဓာ ကိလေသာ အဘိသင်္ခါရ-ဟူသော ဝန်ထုပ်ကြီးသုံးထုပ်ကို ပြုတ်ကျအောင် ဖြုတ်ချပြီးပြီဖြစ်သော။ **အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော**၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ကိုယ်ပိုင် အကျိုးစီးပွားကို လက်ကိုင်ရရှိပြီးသော။ ပရိက္ခီဏဘဝသံ

သဉ္ဉပါဒိသေသ။ ။ တဏှာဒီဟိ ဖလဘာဝေန ဥပါဒိယတီတိ ဥပါဒိ။ ခန္ဓာငါးပါး ရ၏။ ဥပါဒိယေဝ+ သေသော=ဥပါဒိသေသော။ သဟ+ ဥပါဒိသေသေနာတိ သဉ္ဉပါဒိသေသော-ဟု ပြု။ တဏှာဒိဒ္ဒိတို့ ကပ်ရောက်အပ်သော ကံကြောင့် ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာဒိဒ္ဒိတို့ ကပ်ရောက်အပ်သော ကံသည် အကြောင်း၊ ခန္ဓာငါးပါးသည် အကျိုး၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် ငါတို့ဖန်တီးလို့ ငါတို့ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးတရားတွေဟု တဏှာစသည်တို့က စွဲလမ်း၏။ ပြင်းစွာ စွဲယူအပ်၏။ ဥပမာ မိဘတို့သည် ငါတို့ မွေးထုတ်လိုက်တဲ့ ငါ့သားငါ့သမီးဟု စွဲလမ်းသကဲ့သို့ သားသမီးအပေါ် ဥပါဒါန် အားကြီးသကဲ့သို့တည်း။ ရဟန္တာသည် ရဟန္တာ မဖြစ်ခင်က တဏှာစသည်ဖြင့် မိမိ၏ ခန္ဓာကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းစေကာမူ ရဟန္တာဖြစ်သွားသောအခါ စွဲလမ်းအပ် ပြင်းစွာ စွဲယူအပ်တဲ့ ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့ အနုပ္ပါဒနိရောဓအနေဖြင့် မချုပ်သေးရ၍ ခန္ဓာတန်းလန်း ရှိနေသော်လည်း စွဲလမ်းတတ်တဲ့တဏှာစသည်ကား ကုန်ခမ်းသွားပြီဖြစ်သောကြောင့် မွေးထုတ်လိုက်တဲ့ အကျိုးခန္ဓာ ၅-ပါးသာ ကြွင်းကျန်တော့သဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် မစံသေးသော ဘုရားရဟန္တာ၏ နိဗ္ဗာန်ကို 'သဉ္ဉပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတု' ဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ခန္ဓာငါးပါးပါ အနုပ္ပါဒနိရောဓအဖြစ် ရောက်လျှင် ထိုဘုရားရဟန္တာ၏ နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ဟု စင်စစ် နိဗ္ဗာန်နှစ်မျိုးမကွဲစေကာ ပရိယာယ်အားဖြင့် နှစ်မျိုးအနေ ဟောတော်မူအပ်သည်။

အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော။ ။ အနုပ္ပတ္တော+သဒတ္ထန္တိ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော။ ကိုယ့်အကျိုးစီးပွားကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ရရှိထားသူ။ အနုပ္ပတ္တော+ သဒတ္ထော+ဧတေနာတိ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော။ ပဟုဗ္ဗီပြုသည်သာ ထူး၏။ အတ္တနော အယန္တိ သကော။ သကောဧဝ+အတ္ထော=သကတ္ထော။ ကကို ဒပြု၍ သဒတ္ထော ဖြစ်သည်။

ယောဇနော၊ သတ္တာတို့ကို ထိုထိုဘဝတို့နှင့် ဆက်စပ်ပေးတတ်သော သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ရှားထားသဖြင့် လုံးဝ ကုန်ခမ်းသွားပြီဖြစ်သော။ သမ္မာ၊ သခါရမှန်သမျှ မမြဲကြ-စသည်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဿ တိဋ္ဌန္တော ပဋိန္ဒြိယာနိ–အနုက်

တဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ (စရိမဘဝဟေတုဘူတံ၊ နောက်ဆုံးဘဝ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ယာဝ၊ အကြင်ရွေ့လောက်။ နဒီယတိ၊ မကုန်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွေ့လောက်။) ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တေ၊ တည်ရှိကြသေးသည်သာ။ ယေသံ၊ ယင်းဣန္ဒြေငါးပါးတို့၏။ အဝိယာတတ္တာ၊ မဖြစ်တော့သော အနေဖြင့် မချုပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနာပါမနာပံ၊ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌအာရုံကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ လက္ခံ ရရှိ၏။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ (ဤအထိ သဉပါ-ဒိသေသကိုပြသည်။ နိဗ္ဗာနဓာတုကို ဆက်လက်ပြလို၍ တဿ ယော ရာဂက္ခယော စသည် မိန့်တော်မူ၏။)

တဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ ယော ရာဂက္ခယော၊ အကြင်ရာဂ၏ ကုန်ခြင်းစင်စစ် မဖြစ်ခြင်းသည်။ ယော ဒေါသက္ခယော၊ အကြင်ဒေါသ၏ ကုန်ခြင်း စင်စစ် မဖြစ်ခြင်းသည်။ ယော မောဟက္ခယော၊ အကြင်မောဟ၏ ကုန်ခြင်းစင်စစ် မဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤရာဂဒေါသမောဟတို့၏ ကုန်ခြင်းစင်စစ် မဖြစ်ခြင်းကို၊ သဉပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတူတိ၊ သဉပါဒိသေသ-နိဗ္ဗာန ဓာတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကာမာဝစရကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်စျာန်ကုသိုလ် မဂ်ကုသိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ လူနတ်ဗြဟ္မာစည်းစိမ်တို့သည်လည်းကောင်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ကပ်၍ ချည်နှောင်ထားသကဲ့သို့ အမြဲတန်း တည်ရှိသော အကျိုးတရားများ မဟုတ်ကြ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကား ရရှိသူ၌ ကပ်ချည်ထားသကဲ့သို့တည်သည်။ မည်သည့် အခါမှ မကင်းကွာတော့တဲ့ အမြဲတည်ရှိသောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာ ရရှိသူ၏ ကိုယ်ပိုင် အကျိုးစီးပွားအစစ်ခေါ်ဆိုသင့်၏။ ထို့ကြောင့် ' အနုပ္ပတ္တ သဒတ္ထော' အရ အရဟတ္တဖိုလ်ရရှိပြီးသော ဘုရားရဟန္တာကိုသာ ကောက်ယူရသည်။

အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် အနက်ယောဇနာ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဤသာသနာက ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ အရဟံ၊ ကိလေသာမှ ဝေးကွာလှစွာသော။ ခီဏာသဝေါ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်ရှားထားသဖြင့် အာသဝေါတရားကုန်ခမ်းပြီးဖြစ်သော။ ဝုသိတဝါ၊ ကျင့် စရာမှန်သမျှ အကုန်ကျင့်ပြီးသော။ ကတကရဏီယော၊ မဂ်ဖြင့် ပြုသင့်သမျှ ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ပြီးပြတ်အောင် ပြုပြီးသော။ သြဟိတဘာရော၊ ခန္ဓာ ကိလေသာ အဘိသင်္ခါရဟူသော ဝန်ထုပ်ကြီးသုံးထုပ်ကို ပြုတ်ကျအောင် ဖြုတ်ချပြီးသော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ ကိုယ်ပိုင်အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးစီးပွားကို လက်ကိုင်ရရှိပြီးသော။ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော၊ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ရှားထားသဖြင့် လုံးဝကုန်ခမ်းပြီးဖြစ်သော။ သမ္မာ၊ သင်္ခါရမှန်သမျှ မမြဲကြ-စသည်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း။ အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ ဣဓေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိဘဝ၌ပင်။ **သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ**၊ ခံစားအပ်သော သုခစသော အလုံးစုံအဗျာကတဝေဒနာတို့သည်။ အနဘိနန္ဒိတာနိ၊ တဏှာစသည်တို့သည် မနှစ်သက် မသာယာအပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သီတိဘဝိဿန္တိ၊ သင်္ခါရအပူမှန်သမျှ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ငြိမ်းအေးကြကုန်လိမ့်အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသို့ငြိမ်းအေးခြင်းကို။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတူတိ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာ ဒွေ၊ ဤနှစ်ပါးတို့သည်။ နိဗ္ဗာနဓာတုယော၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်တို့တည်း။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။

မှတ်ချက်။　　။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာတို့ကို ရှေးကပင် ပယ်ပြီးဖြစ်၍ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အရ အဗျာကတဝေဒနာကို ယူ။ ဝေဒနာတို့သာ ချုပ်ငြိမ်းကြသည် မဟုတ်။ ရဟန္တာ၏ သန္တာန်ရှိ ခန္ဓာငါးပါးလုံး ချုပ်ငြိမ်း၏။သို့သော် ပဓာနနည်းအားဖြင့် ဝေဒနာခေါင်းတပ်၍ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ-ဟု ဟောတော်မူအပ်သည်။

တတ္ထ၊ ထိုနိဗ္ဗာနဓာတုသုတ်၌။ 'ဒုဝေ ဣမာ စက္ခုမတာ (လ) ပဟံသု တေ သဗ္ဗဘဝါနိ တာဒိနော'တိ၊ တာဒိနော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒုဝေ ဣမာ စက္ခုမတာ –ဂါထာအနက်

စက္ခုမတာ၊ 'ဗုဒ္ဓ ဓမ် ဒိပ် ပဉ်, သမန်မြင်'သည့် ငါးအင်မျက်စိ ကောင်းကောင်းကြီး ပိုင်ဆိုင်ရရှိတော်မူသော။ အနိသိတေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ မှီရာအဖြစ်ဖြင့် မည်သည့်တရားကိုမျှ မှီတော်မမူသော။ တာဒိနာ၊ ဆဋ္ဌဂုံ-ပေကွာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌစသည်တို့၌ တသဘောတည်း ရှုမြင်တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်။ ဒုဝေ၊ နှစ်မျိုးနှစ်စားကုန်သော။ ဣမာ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ ဤနိဗ္ဗာနဓာတ်တို့ကို။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်ပြီ။

ဟိ၊ မှန်၏။ ဧကာ ဓာတု၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်တစ်မျိုးသည်။ ဣဒဒိဋ္ဌမမ်ပိကာ၊ ဤ လက်ရှိပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဋ္ဌဖြစ်၏။ သဉ္ဇပါဒိသေသာ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌတို့ ကပ်ရောက်အပ်သောကံသည် ၎င်း၏ အကျိုးတရားအဖြစ် စွဲယူအပ်သော) ခန္ဓာငါးပါးနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဘဝနေတ္တိသင်္ခ်ယာ၊ ဘဝထိုထိုသို့ ပို့ဆောင်တတ် ရောက်စေတတ်သောတဏှာ၏ ကုန်ရာ ဖြစ်၏။

အနုပါဒိသေသာ၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်သည်ကား။ သမ္မရာယိကာ၊ ခန္ဓာပျက်စီးသည်မှ နောက်အဖို့၌ ဖြစ်၏။ ယမ္မိ၊ ယင်းအနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန ဓာတ်၌။ ဘဝါနိ၊ ဥပပတ္တိဘဝတို့သည်။ (လိင်္ဂဝိပလ္လာသ) သဗ္ဗသော၊ အကြွင်း အကျန်မရှိသောအားဖြင့်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ပျောက်လျက် မဖြစ်တော့ကုန်။

ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသခ်ံတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင် မစီရင်အပ်သော။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အညာယ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာန်ဖြင့် သိ၍။ ဝိမုတ္တစိတ္တာ၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိကြကုန်၏။ ဘဝနေတ္တိသင်္ခ်ယာ၊ ဘဝထိုထိုသို့ ပို့ဆောင်တတ် ရောက်စေတတ်သော တဏှာ ကုန်ခမ်းခြင်းရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဓမ္မသာရာဓိဂမာ၊ တရား အပေါင်းတို့တွင် အနှစ်သာရဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တရားအပေါင်းတို့တွင် နိစ္စသေဋ္ဌဖြစ်၍ အနှစ်သာရဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို

ရရှိခြင်းကြောင့်။ ခယေ၊ ရာဂစသည်တို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ ဝါ၊ ရုပ်နာမ် ဓမ္မသခါရတို့ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်ရာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၌။ ရတာ၊ မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ တာဒိနော၊ တာဒိဂုဏ်ရှင် ဘုရားသခင်တို့သည်။ သဗ္ဗဘဝါနိ၊ အလုံးစုံသော ဥပပတ္တိဘဝတို့ကို။ ပဟံသု=ပဇဟိံသု၊ ပယ်တော်မူကြကုန်ပြီ။ အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ သတ္တမံ။

၈။ ပဋိသလ္လာနသုတ်

၄၅။ ပဋိသလ္လာနာရာမာ ဘိက္ခဝေ (လ) အနာဂါမိတာ'တိ၊ အနာဂါမိတာ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပဋိသလ္လာန သုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ **ပဋိသလ္လာနာရာမာ**၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တာ ရုပ်နာမ် သခါရမှ ဖဲခွာ၍ ကိန်းအောင်းခြင်းကို နှစ်သက်သဘောကျကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟာရထ၊ ကုန်လော့။ **ပဋိသလ္လာနရတာ**၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တာ သခါရမှ ဖဲခွာ၍ ကိန်းအောင်းနေခြင်း၌ မွေ့လျော်ကြကုန်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ=အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စေတောသမထံ၊ စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်း၌။ အနုယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်။

ပဋိသလ္လာနရာမာ။ ။ သတ္တသခါရေဟိ ပဋိနိဝတ္တိတ္တာ+သလ္လာနံ- ပဋိသလ္လာနံ။ ဝစနတ္ထော။ ဧကဝိဟာရော၊ ဧကမန္တသေဝိတာ အရကောက်။ ပဋိသလ္လာနံ+ ရမန္တိ ရောစန္တိတိ ပဋိသလ္လာနရာမာ။

ပဋိသလ္လာနာရာမာ။ ။ ပဋိသလ္လာနံ+အာရမိတဗ္ဗတော အာရာမော+ ဧတေသန္တိ- ပဋိသလ္လာနာရာမော။

ပဋိသလ္လာနရတာ။ ။ ပဋိသလ္လာနေ+ရတာ=ပဋိသလ္လာနရတာ။

ဤသုံးပုဒ်တို့ဖြင့် ဇာဂရိယာနုယောဂ ဝူပကဋ္ဌကာယတာကိုပြသည်။ ဇာဂရိယာနုယောဂသည်လည်း သီလသံဝရ ဣန္ဒြေယသု ဂုတ္တဒ္ဒါရတာ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ သတိ သမ္ပဇညတို့နှင့် မကင်းနိုင်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကိုလည်း ပြအပ်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကိုလည်း ဟောတော်မူအပ်သည်ဟု သိလေ။

(ဘုမ္မတ္ထေ စေတံ သမထန္တိ အနုသဒ္ဒယောဂေန ဥပယောဂဝစနံ။ ၌။) အနိရာ-
ကတဈာနာ၊ အပသို့ မပို့ဆောင်အပ်သောစျာန်ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ မဖျက်ဆီးအပ်
သော စျာန်ရှိကုန်သည်။ (ဗဟိ အနိဟတဈာနာ၊ အဝိနာသိ-တဈာနာဝါ၊ ၌။)
ဝိပဿနာယ၊ ခုနစ်ပါးသောဝိပဿနာဉာန်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကြကုန်
သည်။ **သုညာဂါရာနံ**၊ ဘာဝနာပွားများရန် လျော်သော ဆိတ်ငြိမ်သောဌာန
တို့ကို။ ဗြူဟေတာရော၊ တိုးပွားစေကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟာရထ၊
ကုန်လော့။ (ယုဇ္ဈတုဏီ ပစ္စည်းမှီ ဆဋ္ဌိကံနေစေ-နှင့်အညီ ဗြူဟေတာရော-
ဟူသော တုပစ္စယန္တ-အယှဉ် သုညာဂါရာနံ-ဟု ဆဋ္ဌိဖြင့်ရှိသည်)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋ္ဌိသလ္လာနာရာမာနံ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌိသလ္လာနရတာနံ၊
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဈျတ္တံ= အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စေတောသမထံ၊ စိတ်၏
ငြိမ်းအေးခြင်းခ္ခ။ အနုယုတ္တာနံ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနိရာကတဈာနာနံ၊
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပဿနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာနံ၊
ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုညာဂါရာနံ၊ တို့ကို။ ဗြူဟေတာနံ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။
ဝိဟာရတံ၊ နေကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အဖို့။ ဒွိန္နံ ဖလာနံ၊ အနာဂါမိ
ဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ဖိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင်။ အညာဝါ၊ (အောက်မင်ဖိုလ်တို့
သိအပ်သော အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ အပြည့်အစုံသိပြီးဖြစ်သော)

သုညာဂါရာနံ။ ။ လူသူမနီးသော တောတောင် သစ်ပင်အောက်ဖြစ်မှသာ သုညာဂါရ
မဟုတ်။ ဧကဘူမိကာဒိပါသာဒေပိ ပန ဝါသံ ကုရုမာနာ စျာယိနော သုညာဂါရာနံ
ဗြူဟေတာရောတ္တေ၀ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဟု ၌-မိန့်ရကား ၁-ထပ် ၂-ထပ် ၃-ထပ်စသော
ပြာသာဒ်သည်လည်း သုညာဂါရပင်။ ထိုမှတစ်ပါး ပဋ္ဌိသလ္လာနရာမာ ပဋ္ဌိသလ္လာနရတာ
တို့ဖြင့် ဝူပကဋ္ဌကာယတာကို စီရင်အပ်သည်။ သို့သော် သီလစင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
အတွက်သာ။ သီလ မစင်ကြယ်သူနှင့် မဆိုင်။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါ ပဋ္ဌိသလ္လာနပုဒ်
တို့ဖြင့် မုချအားဖြင့် သီလဝိသုဒ္ဓိကို ပြအပ်၏ဟုယူလေ။

အဈျတ္တံ စေတောသမထမနုယုတ္တာ အနိရာကတဈာနာ ၂-ပုဒ်ဖြင့် သမထဘာဝနာ၊
ဝိပဿနာယသမန္နာဂတာ-ဖြင့် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပြ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဝိပဿနာယ သမန္နာဂတာ-၌ ဝိပဿနာ ၇-ပါးကား အနိစ္စာနု-
ပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ
နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ-ဟူသော ဤ ၇-ပါးတည်း။ (၌၊၁၆၀)

အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဥပါဒိသေသေ၊ ကိလေသုပါဒိ ကြွင်းကျန်သေးသည်။ သတိ၊ ဖြစ်သော်။ အနာဂါမိတာဝါ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ ပါဋိကင်္ခံ၊ မချွတ် အလိုရှိအပ်၏။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌိသလ္လာနသုတ်၌။ ယေသန္တ စိတ္တာ နိပကာ (လ) နိဗ္ဗာနသေဝ သန္တိကေ'တိ၊ နိဗ္ဗာနသေဝ သန္တိကေ-ဟူသော။ တေ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယေ သန္တစိတ္တာ နိပကာ–ဂါထာအနက်

ယေ၊ အကြင်ယောဂီတို့သည်။ သန္တစိတ္တာ၊ (တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ငြိမ်းထားပြီးသော ကိလေသာရှိသောကြောင့်) ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိကုန်၏။ နိပကာ၊ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိကုန်၏။ သတိမန္တော၊ (ဣရိယာပုတ်လေးပါးတို့၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်ခြင်းအကြောင်းဖြစ်သော) သတိရှိကုန်၏။ စျာယိနော၊ (အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့်) ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုလေ့ရှိကုန်၏။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမနှစ်ပါးတို့၌။ အနပေက္ခိနော၊ (အပြစ်ကို ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်) ရှုခဲ့ခြင်း လိုလားခြင်းမရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သမ္မာ၊ (နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာန် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာန် သမ္မသနဉာန်စဉ်အားဖြင့်) မှန်ကန်စွာ။ ဓမ္မံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဟူသောတရားကို။ ဝိပဿန္တိ၊ အနိစ္စ စသောအားဖြင့် ရှုကြကုန်၏။

တေ၊ ထိုယောဂီတို့သည်။ အပ္ပမာဒရတာ၊ (သမထဝိပဿနာဘာဝနာဖြင့်) မမေ့မလျော့ခြင်း၌ မွေ့လျော်ကုန်သည်။ ပမာဒေ ဘယဒဿိနော၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ မေလျော့မူးယစ်ခြင်း၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်သည်။ သန္တာ= သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပရိဟာနာယ၊ သမထဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်တို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ သန္တိကေ ဧဝ၊ အနီး၌သာ။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ (နှ စိရသေဝ၊ မကြာမြင့်မီ။ နံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ ဝါ၊ ကို။ အဓိဂမိဿန္တိ၊ ရောက်ကြ ရကြကုန်လတ္တံ့။)

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ သိက္ခာနိသံသသုတ်

၄၆။ သိက္ခာနိ ဘိက္ခဝေ (လ) အနာဂါမိတာ'တိ၊ အနာဂါမိတာ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသိက္ခာနိသံသသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ သိက္ခာနိသံသာ၊ သိက္ခာသုံးပါးသာလျှင် အကျိုးအာနိသင်ရှိကြကုန်သည်။ ဝါ၊ လာဘသက္ကာရ သိလောကဟူသော အာနိသင်မရှိကြကုန်သည်။ (ဗျတိရေက ဧဝတ္ထဖလ အညတ္ထာပေါဟာနနည်း အရ တစ်နည်းပေးသည်။ ၌။) ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။ ပညျတ္တရာ၊ အဓိပညာသိက္ခာလျှင် ထူးခြားလွန်ကဲမှု ရှိကြကုန်သည်။ ဝိမုတ္တိသာရာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အနှစ်သာရ ရှိကြကုန်သည်။ သတာဓိပတေယျာ၊ သတိတည်းဟူသော အကြီးအမှူးရှိကြကုန်သည်။ (သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့၌ စိတ်ကောင်းစွာတည်လျက် ကာယာနုပဿနာအမှူး ပြု၍ ဘာဝနာပွားများမည် ဆိုလျှင် သတာဓိပတေယျဖြစ်တော့သည်သာ။ ၌။) ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သိက္ခာနိသံသာနံ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပညျတ္တရာနံ၊ ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝိမုတ္တိသာရာနံ၊ ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သတာဓိပတေယျာနံ၊ ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ၊ နေသောသူတို့သည်။ ဝါ၊ နေသော သူတို့အဖို့။ ဒ္ဝိန္နံ ဖလာနံ၊ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ၂-ပါးတို့တွင်။ အညာ ဝါ၊ အောက်မင်တို့ သိအပ်သော အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ အပြည့်အစုံ သိပြီးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဥပါဒိသေသေ၊ ကိလေသာ အကြွင်း အကျန်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အနာဂါမိတာ ဝါ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကိုသော် လည်းကောင်း။ အညတရံ၊ သော။ ဖလံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ယခုလက်ရှိ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်။ ပါဋိကင်္ခံ မချွတ်ဧကန် မျှော်လင့်လိုလားအပ်၏။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာနိသံသသုတ်၌။ ပရိပုဏ္ဏာသိက္ခံ အပဟာနဓမ္မံ (လ) ဇာတိဇရာမရဏာဿ ပါရဂါ'တိ၊ ပါရဂါ' ဟူသော။ **ဧတံ**၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပရိပုဏ္ဏာသိက္ခံ အပဟာနဓမ္မံ–ဂါထာအနက်

ပရိပုဏ္ဏာသိက္ခံ၊ (အရဟတ္တဖိုလ်ရခြင်းကြောင့်) ပြည့်စုံသော အကျင့်ရှိတော်မူသော။ **အပဟာနဓမ္မံ**၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော မပျက်စီးသော ဝိမုတ္တိ-ဓမ္မရှိတော်မူသော။ ပညာတ္တရံ၊ ထူးကဲသာလွန်သော အဓိပညာရှိတော်မူသော။ **ဇာတိခယန္တဒဿီ**၊ ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်တော်မူသော။ ဝါ၊ ဇာတိမရဏာ၏ အဆုံးနိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်တော်မူသော။ အန္တိမဒေဟဓာရီ၊ တစ်သံသရာလုံး၏ နောက်ဆုံးခန္ဓာဝန်ကို ဆောင်တော်မူသော။ မာရဏ္ဍဟံ၊ ကိလေသမာရ်စသည်ကို ပယ်စွန့်တော်မူသော။ တံ မုနိ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဇရာယ၊ ဇရာ၏။ ပါရဂုံ၊ တစ်ဖက်ကမ်းတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သူဟူ၍။ ဝေ၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဗြူမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

အပဟာနဓမ္မံ။ ။အပဟာနဓမ္မန္တိ ဧတ္ထ ပဟာနဓမ္မာ ဝုစ္စန္တိ ကုပ္ပါဝိမုတ္တိယော-ဟူသည် နှင့်အညီ အထက်အထက် ဖိုလ်ကိုရလျှင် အောက်အောက်ဖိုလ်၏ အမည်သည် အလိုလို ပျောက်ပျက်သွားသောကြောင့် အောက်ဖိုလ်သုံးခုသည် ပျက်စီးတတ်သောကြောင့် 'ကုပ္ပ'။ သက်ဆိုင်ရာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် 'ဝိမုတ္တိ' မည်၏။ ထိုကုပ္ပ ဝိမုတ္တိတရား မရှိသောကြောင့် အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပဟာနဓမ္မမည်၏။ ပဟာနဓမ္မောတိ ဟိ ဟာနဓမ္မော ကုပ္ပဓမ္မော။ နပဟာနဓမ္မောတိ အပဟာနဓမ္မော၊ အကုပ္ပဓမ္မောကား ရှေ့ဝါကျနှင့် အကျဉ်းအကျယ်မျှထူး၏။

ဇာတိခယန္တဒဿီ။ ။ ခယော ဧဝ+အန္တောတိ ခယန္တော။ သုတ္တန္တောဠ္ဍ အန္တကဲ့သို့ အန္တအနက်မဲ့။ ဇာတိယာ+ခယန္တော၊ နိဗ္ဗာန်အရကောက်။

တစ်နည်း။ ။ ခယော ဝါ မရဏံ-နှင့်အညီ ခယအရ မရဏအရကောက်။ ဇာတိနှင့် ခယဒွန်တွဲ။ ဇာတိခယာနံ+ အန္တော-ဟုတပ္ပုရိသ်တွဲ။ နိဗ္ဗာန်အရကောက်။ တဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ-နှင့်အညီ ဇာတိခယန္တံ+ပဿတီတိ ဇာတိခယန္တဒဿီ-ဟုပြု။ မုနိအရကောက်။

တသ္မာ သဒါ စာနရတာ-ဂါထာအနက်

တသ္မာ၊ ထိုသို့ သိက္ခာပြည့်စုံသဖြင့် ဇရာ၏အဆုံး နိဗ္ဗာန်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိက္ခဝေါ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ စာနရတာ၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်နှစ်ပါးဌာ မွေ့လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမာဟိတာ၊ ကောင်းသောအာရုံ၌ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားနိုင်ကုန်သည်။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာအမှိုက်တို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လဝီရိယရှိကြကုန်သည်။ ဇာတိခယန္တဒဿိနော၊ ဇာတိ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ကြကုန်သည်။ ဝါ၊ ဇာတိမရဏာ၏အဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ကုန်သည်။ **သသေနံ**၊ ကိလေသာဟူသောစစ်သည် ရောဂါစသော စစ်သည် နှင့်တကွသော။ **မာရံ**၊ ဒေဝပုတ္တမာရ် ခန္ဓမာရ် မစ္စုမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်ဟူသော လေးပါးသောမာရ်ကို။ အဘိဘုယ္ယ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဝါ၊ အနိုင်ယူ၍။ ဇာတိမရ-ဏာသ၊ ဇာတိမရဏာတို့၏။ ပါရဂါ၊ တစ်ဘက်ကမ်းဖြစ်သော အဆုံး နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြကုန်သည်။ ဘဝထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ နဝမံ။

မာရံ သသေနံ။ ။ သဟ+သေနာယ+ယော ဝတ္တတိတိ သသေနော။ မာရအရကောက်။ သသေနောဝယ် သေနာ-ဟူသော အန္တတ္ထအရ ဒေဝပုတ္တမာရ်၏ ကိလေသာဟူသော သေနာနှင့် မစ္စုမာရ်၏ မပျောက်ကင်းသော ၉၆-ဖြာရောဂါ ခုပ္ပိပါသဝိသ စသော မမျှော်လင့်သော ဘေးဥပါဒ်တည်းဟူသော အနဋ္ဌသေနာရ၏။

ယင်းသို့ အန္တတ္ထအရ ကိလေသာကို သေနာအဖြစ် ကောက်ယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဒေ ကိ ခန် မစ် ဘိမာရ်စစ်-ဟူသော မာရ်ငါးပါးလုံး ဗာဟျတ္ထအရ မကောက်ယူရတော့ဘဲ ကိလေသမာရ်လျှော့ကာ ကျန်မာရ်လေးပါးကိုသာ ယူရတော့သည်။ ထို့ကြောင့် မာရံ သသေနံ အဘိဘုယ္ယာတိ ကိလေသသေနာယ အနဋ္ဌသေနာယ စ သသေနံ အနဝ-သေသံ စတုဋ္ဌမမ္ပိ မာရံ အဘိဘဝိတ္တာ-ဟူ၍ဌင်း။ ဒေဝပုတ္တမာရသာပိ ဟိ ဂုဏမာရဏော သဟာယဘာဝူပဂမနတော ကိလေသသေနာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တထာ ရောဂါဒယော အနဋ္ဌာ မစ္စုမာရသာ-ဟူ၍ဌင်း ဋ-၁၆၄ ၌ ဖွင့်တော်မူ၏။

၁၀။ ဇာဂရိယသုတ်

၄၇။ ဇာဂရော စသေ ဘိက္ခဝေ (လ) အနာဂါမိတာ'တိ၊ အနာဂါမိတာ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဇာဂရိယသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု။ သည်။ ဇာဂရော စ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းမစွန့်သောအားဖြင့်) နိုးနိုးကြားကြား ရှိသူသည်လည်း။ အသေ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သတော စ၊ (အမှတ်မလွတ်သဖြင့်) အမြဲအမှတ်ရနေသူသည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မှတ်နေသူသည် လည်းကောင်း။ (သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါစ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေန သတိအဝိပ္ပဝါ-သေန သတော။ ဋ္ဌ။) သမ္ပဇာနော စ၊ (သမ္ပဇညလေးပါး၏ အစွမ်းဖြင့်) ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိမြင်သူသည်လည်းကောင်း။ သမာဟိတော စ၊ (တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍) ကောင်းစွာ တည်ကြည်သူသည် လည်းကောင်း။ ပမုဒိတော စ၊ (ပဋိပတ်၏အကျိုးကို သိမြင်ခြင်းကြောင့်) များစွာ ဝမ်းမြောက်သူသည်လည်းကောင်း။ တစ်နည်း- (အထက်အထက်သော တရားထူးတို့ကို ရခြင်းကြောင့်) များစွာ ဝမ်းမြောက်သူသည်လည်းကောင်း။ ဝိပ္ပသနော စ၊ အထူးကြည်လင်သူသည်လည်းကောင်း။ (သိက္ခာ ၃-ပါးနှင့် ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်ကို ညွှန်ကြားသော ဘုရားခ၌ သဒ္ဓါတရား များစွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိတ်ဓာတ်တွေ ခါတိုင်းထက် ပို၍ ထူးထူးခြားခြား ကြည်လင်လာသည်- ဟူလို)။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟရေယ္ယ၊ နေရာ၏။ **တတ္ထ**၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရာ၌။ **ကုသလေသု ဓမ္မေသု**၊ ကုသိုလ် တရားတို့၌။ **ကာလဝိဘဿီ စ**၊ အခါကာလ အားလျော်စွာ

တတ္ထ ကာလဝိဘဿီ စ ကုသလေသု ဓမ္မေသု–မှတ်ချက်

အသပ္ပါယဖြစ်သော အာဝါသာဒိ ၇-မျိုးကို ရှောင်ရှား၍ သပ္ပါယဖြစ်သော အာဝါသာဒိ ၇-မျိုးကို မှီခြေမ်းပြုကာ ဝိပဿနာပွားများသော ယောဂီသည် မိမိရည်မှန်းသော တရားပန်းတိုင်သို့ မရောက်မီ ကြားကာလ၌ ရပ်ဆိုင်းမပစ်ဘဲ မိမိစိတ်ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင် စေလွှတ်ကာ အနိစ္စာနုပဿနာ စသည်ကို မရပ်မနား မပြတ်ဖြစ်ပွား စေရမည်။ ထိုအချိန် ထိုသို့ တရားအားထုတ်ရာ၌ အကယ်၍ ပွားများသော ဝိပဿနာ စိတ်သည် ဆုတ်နစ်ခဲ့သော် အပြစ်ကင်းသော ဓမ္မဝိစယ ဝီရိယ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်တရား

အထူးသဖြင့် ရှုမှတ်လေ့ရှိသူသည်လည်းကောင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဟာရေယျ၊ နေရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာဂရသ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းမစွန့်သောအားဖြင့်) နိုးနိုးကြားကြား ရှိသည်ဖြစ်၍။ သတသ၊ အမှတ်မလွတ်သဖြင့် အမြဲမှတ်နေသည်ဖြစ်၍။ သမ္မဇာနသ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိမြင်သည်ဖြစ်၍။ သမာဟိတသ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သည် ဖြစ်၍။ ပမုဒိတသ၊ ကောင်းစွာဝမ်းမြောက်သည် ဖြစ်၍။ ဝိပ္ပသန္နသ၊ ထူးထူးခြားခြား ကြည်လင်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရာ၌။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ကာလဝိပဿိနော၊ အခါကာလ အားလျော်စွာ အထူးရှုမှတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းသည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်။ အညာ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသော်ငင်း။ ဥပါဒိသေသေ၊ ကိလေသာအကြွင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အနာဂါမိတာ ဝါ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကိုသော်ငင်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တစ်ပါးပါးသော။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ ပါဋိကင်္ခံ၊ မချွတ်မုချ မျှော်လင့် တောင့်တအပ်၏။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဇာဂရိယသုတ်၌။ ဇာဂရန္တာ သုဏာထေတံ (လ) သမ္ဘောဓိမနုတ္တရံ ဖုသေ'တိ၊ ဖုသေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဇာဂရန္တာ သုဏာထေတံ–ဂါထာအနက်

ဧတံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော ၎င်း၏စကားကို။ ဇာဂရန္တာ၊ (သတိသမ္ဘဇ္ဈ-တရားလက်ကိုင်ထားသောအားဖြင့်) နိုးကြားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ နိုးကြားခြင်း၌

တို့ကို ပွားများအားထုတ်ပါ။ အကယ်၍ မဆုတ်နစ်ဘဲ လွန်လွန်ကဲကဲ တက်ကြွနေခဲ့လျှင် အပြစ်ကင်းသော ပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာသမ္ဘောဇ္ဈင်တရားတို့ကို ပွားများ အားထုတ်ပါ။ ဤသို့ လိုနဖြစ်ခိုက် ဥဒ္ဓတ ဖြစ်ခိုက်အားလျော်စွာ ဗောဇ္ဈင် ၂-မျိုးခွဲခြား၍ ပွားများခြင်းသည်ပင် 'ကာလဝိပဿီ'အချိန်အခါအားလျော်စွာ ရှုသည်မည်၏။ သတိ-သမ္ဘောဇ္ဈင်ကတော့ 'သဗ္ဗတ္ထေ၀ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော' ဟူသည်နှင့် အညီ လိုန- ဆုတ်နစ်ခိုက်မှာရော၊ ဥဒ္ဓတ-တက်ကြွခိုက်မှာရော ပါ၀င်စေရမည်သာ။

ယှဉ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ တုမ္မေ၊ တို့သည်။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ ယေတုမ္မေ၊ အကြင် သင်တို့သည်။ သုတ္တာ၊ (ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌) မူးယစ်ခြင်းပမာဒ၊ (သစ္စာလေးပါးစသည်ကို) မသိခြင်း မောဟဖြင့် အိပ်ပျော်နေကြကုန်၏။ တေတုမ္မေ၊ ထိုသင်တို့သည်။ ပဗုဇ္ဇထ၊ (သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာ ရှုသောအားဖြင့်) ထိုအိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးကြ ထကြကုန်လော့။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သုတ္တာ၊ အဆိုပါ ပမာဒ အဝိဇ္ဇာတို့ဖြင့် အိပ်ပျော်ခြင်းထက်။ ဇာဂရိတံ၊ နိုးကြားခြင်းသည်။ သေယ္ယော၊ အထူးခြီးမွမ်းအပ် မြတ်၏။ ဇာဂရတော၊ နိုးကြားသောသူ၏။ ဘယံ၊ အတ္တာနုဝါဒစသောဘေး သံသရာဝဋ္ဋဘေးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။ တစ်နည်း- တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေတုမ္မေ၊ တို့သည်။ သုတ္တာ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ။ ပဗုဇ္ဇထ၊ (အရိယမဂ်တည်းဟူသော နိုးကြားခြင်းဖြင့်) နိုးကြားကြကုန်လော့။

ယော၊ အကြင်အရိယာသာဝကသည်။ ဇာဂရော စ၊ ပမာဒ အဝိဇ္ဇာဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးကြားနေသူသည်လည်းကောင်း။ သတိမာ စ၊ အမှတ်မလွတ်မူ၍ မပြတ်ရှုမှတ် နေသူသည်လည်းကောင်း။ သမ္ဘဇာနော စ၊ (သမ္ဘဇညတရားလေးပါး တို့၌) ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသူသည်လည်းကောင်း။ သမာဟိတော စ၊ (ဥပစာ အပ္ပနာ နှစ်ဖြာသော သမာဓိဖြင့်) တည်ကြည်သူသည်လည်းကောင်း။ ပမုဒိတော စ၊ (ပဋ္ဌိပတ်အကျိုးကို သိမြင်၍) ဝမ်းမြောက်နေသူသည်လည်းကောင်း။ ဝိပ္ပသန္နော စ၊ အထူးကြည်လင်သူသည်လည်းကောင်း။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကာလေန၊ သပ္ပါယဖြစ်သော အာဝါသာဒိကို ရရှိရာအခါ၌။ (သော-နိပါတမတ္တ) သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ဝိပဿနာဘူမိ ဖြစ်သော တေဘူမကတရားကို။ ပရိဝိမံသမာနော၊ ထက်ဝန်းကျင်ရှုဆင်ခြင်လတ်သော်။ သော၊ ထိုအရိယာသာဝကသည်။ ဧကောဒိဘူတော၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော မြတ်သောသမာဓိရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အထက်တန်းစားဖြစ်၍ သမ္ဘယုတ်တရားတို့ကို တက်ကြွစေတတ်သော သမာဓိကို ရရှိသည်ဖြစ်၍။ တမံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အမိုက်တိုက်ကို။ ဝိဟနေ၊ သမုစ္ဆေဒ ပဟာန်ဖြင့် ပယ်ရှားနိုင်၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ဇာဂရိယံ၊ ပမာဒ အဝိဇ္ဇာကိလေသာ ဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးကြားမှုကို။ ဘဇေထ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ရာ၏။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းအောင် အပြင်းအထန် ရှိုးမြှိုက်တတ်သော လုံ့လရှိသော။ နိပကော၊ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော။ စ္စာန-လာဘီ၊ စ္စာန်ရဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာတိ ဇရာယ၊ ဇာတိဇရာ၏။ ဝါ၊ နှင့်။ သံယောဇနံ၊ အနှောင်အဖွဲ့ကို။ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့ပေးတတ်သော သံယောဇဉ်ကို။ ဆေတ္စာ၊ ဖြတ်တောက်၍။ ဣဒေဝ၊ ဤလက်ရှိဘဝ၌ပင်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ သမ္ဘောဓိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဝါ၊ သို့။ ဖုသေ=ပါပုဏေ၊ ရရာ ရောက်ရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဒသမံ။

၁၁။ အာပါယိကသုတ်

၄၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အာပါယိကာ (လ) ဣဒမပ္ပဟာယာ'တိ၊ ဣဒမပ္ပ-ပဟာယ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤ အာပါယိကသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။ **ဣဒံ**၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော ယုတ်သော အကျင့်ကို။ **အပ္ပဟာယ**၊ မပယ်စွန့်ခြင်း

ဣဒမပ္ပဟာယ ။ ။ အောက်တန်းစား အပြုအမူစာရီ ဖြစ်ပါလျက် အထက်တန်းစား ပြုအမူစာရီဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်သောအားဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ပြုအမူစာရီ မဟုတ်ပါဘဲလျက် ပြုအမူစာရီဟု ဝန်ခံလိုသော စိတ်နေစိတ်ထားဖြင့် ယင်းကဲ့သို့သော အယူဝါဒကို မစွန့်ခြင်း၊ စင်ကြယ်သောပုဂ္ဂိုလ်မှန်း သိပါလျက် မစင်ကြယ်သော အပြုအမူစရိယ ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့် စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်း၊ ပြောဆိုချင်သော စိတ်နေစိတ်ထားဖြင့် ယင်းကဲ့သို့သော အယူဝါဒတို့ကို မစွန့်လွှတ်ခြင်းသည် ဒုဝိဓပါပသမာစာရကို မစွန့်သည်မည်၏။ ဣဒမပ္ပဟာယာတိ ဣဒံ ဣဒါနိ ဝက္ခမာနံ ဒုဝိဓံ ပါပသမာစာရံ အပ္ပဇဟိတ္မာ၊ တထာ ပဋိပတ္တိ တထာ ပဋိဟာဏဝသေန ပဝတ္တံ ဝါစံ စိတ္တံ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အပ္ပဇဟိနိသဒ္ဒါတ္မာတိ အတ္ထော။ (ဋီ၊၁၆၇)

ကြောင့်။ အာပါယိကာ၊ အပါယ်ကျရောက်မည့်သူတို့တည်း။ နေရယိကာ၊ (အပါယ်လေးဘုံတွင်လည်း) ငရဲကျရောက်မည့်သူတို့တည်း။ ကတမေ ဒွေ၊ အဘယ်နှစ်ယောက်တို့နည်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အပြဟ္မာစာရီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူမဟုတ်ပါဘဲလျက်။ ပြဟ္မာစာရီပဋိညော၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူဟု ဝန်ခံ၏။ သော စ၊ ထိုသူမျိုးလည်းကောင်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ (အခဏ္ဍ အစ္ဆိဒ္ဒ အသဗလဖြစ်၍ ချို့တဲ့မှုမရှိ) ပြည့်စုံလုံလောက်သော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ (ဥပက္ကိလေသမရှိ၍) ထက်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော။ ပြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စရန္တံ၊ ကျင့်သောသူကို။ အမူလကေန၊ (ဒိဋ္ဌ သုတ ပရိသင်္ကိတ ကင်းသဖြင့်) အခြေ အမြစ်မရှိသော။ အပြဟ္မစရိယေန၊ မမြတ်သော အကျင့်ဟူသော ပါရာဇိက ဝတ္ထုဖြင့်။ အနုဒ္ဓံသေတိ၊ စင်ကြယ်မှန်းသိလျက် စွပ်စွဲဖျက်ဆီး၏။ သော စ၊ ထိုသူမျိုးလည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ယုတ်သောအကျင့်ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ အာပါယိကာ နေရယိကာ၊ အပါယ်ငရဲကျရောက်လတ္တံ့သောသူတို့သည်။ ဣမေ ဒွေ၊ ဤနှစ်ယောက်တို့တည်း။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-စသည်ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုအာပါယိကသုတ်၌။ အဘူတဝါဒီ နိရယံ ဥပေတိ(လ) ရဋ္ဌပိဏ္ဍာမသညတော'တိ၊ ရဋ္ဌပိဏ္ဍာမသည-တော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝ။ ပြဟ္မစာရီ။　　။ ပြဟ်ဗွဲ့ သေဋ္ဌ စရတီတိ ပြဟ္မစာရီ။ ပြဟ္မာ ဝါ သေဋ္ဌော အာစာရော ဧကဿ အတ္ထီတိ ပြဟ္မစာရီ။　　နပြဟ္မစာရီ အပြဟ္မစာရီ။ ပြဟ္မစာရိ ပဋိရူပကော ဒုဿီလောတိ အတ္ထော။ (ဋီ၊ ၁၆၈) အပြဟ္မစာရိပုဒ် အစိတ် အပေါင်း ဝစနတ္ထကား ဋီ-ဖြင့် ထင်ရှား၏။ ပြဟ္မစာရီ ပဋိရူပကော ဒုဿီလောဟူသော အဖွင့်ဖြင့် အပြဟ္မစာရီ၌ အ-သည် အပြာဟ္မဏော အဿမဏောဝ၌ကဲ့သို့ သဒိသဝါစကဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သီလဝန္တနှင့် အသွင်အပြင်အားဖြင့်တူသော ဒုဿီလကို ကောက်ယူရမည် ဟူ၍လည်းကောင်း သိစေသည်။

အဘူတဝါဒီ နိရယံ ဥပေတိ–ဂါထာအနက်

ယော၊ သည်။ အဘူတဝါဒီ၊ (သူတစ်ပါး၏ အပြစ်ကို မတွေ့မမြင်ပါဘဲလျက်) အဓိပ္ပါယ်မရှိ သက်သက် မုသားသုံး၍ စွပ်စွဲပြောဆို၏။ သော ဝါပိ၊ ထိုသူသည်လည်းကောင်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကတ္တာ၊ မကောင်းမှုကိုပြုလုပ်၍။ အဟံ၊ သည်။ ဧတံ၊ ထိုအလုပ်ကို။ နေ ကရောမိတိ၊ မပြုလုပ်' ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြောဆို၏။ သော ဝါပိ၊ ထိုသူသည်လည်းကောင်း။ နိရယံ၊ ဇရဲသို့။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ယောက်လုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ မနုဇာ၊ ထိုလူတို့သည်။ ကေ္လတော၊ ဤဘဝမှ။ ပရတ္တ၊ တစ်ပါးသောဘဝသို့။ ပေစ္စ၊ သွားရောက်၍။ နိဟီနကမ္မာ၊ ယုတ်သော မကောင်းမှုရှိကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဂတိယာ၊ ဒုဂ္ဂတိတည်းဟူသော လားရာဂတိအားဖြင့်။ သမာ=သမာနာ၊ တူကြကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ကာသာဝကဏ္ဏာ ဗဟဝေါ–ဂါထာအနက်

ကာသာဝကဏ္ဏာ၊ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ပတ်ထားအပ်သော လည်ရှိကုန်သော။ ပါပမ္မာ၊ ယုတ်မာသော သဘောရှိကုန်သော။ အသညတာ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးတို့ကို မစောင့်စည်းကုန်သော။ ဗဟဝေါ၊ များစွာကုန်သော။ ပါပါ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ပါပေဟိ ကမ္မေဟိ၊ ယုတ်မာသော မကောင်းမှုတို့ကြောင့်။ နိရယံ၊ ဇရဲ၌။ ဥပပဇ္ဇရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဘူတဝါဒီ နှင့် ကတ္တာ နေ ကရောမိဝါဒီ

သူတစ်ပါးတို့အပြစ်ကို မမြင်ပါဘဲလျက် သက်သက်စွပ်စွဲသောအားဖြင့် မုသားပြောဆိုသူသည် အဘူတဘဏ္ဍာန မုသာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဝါ၊ အဘူတဝါဒီ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ မကောင်းမှုပြုပါလျက် မပြုဟု မုသား ပြောကြားသူသည် ဘူတဒေါသပဋိဗ္ဗာဒနမုသာဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဝါ၊ ကတ္တာ နေ ကရောမိတိဝါဒီ-ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ နှစ်ယောက်လုံး မုသာဝါဒီချည်း ဖြစ်သော်လည်း တစ်ယောက်က အဘူတဘဏ္ဍာ-နမုသာဝါဒီ၊ တစ်ယောက်က ဘူတဒေါသပဋိဗ္ဗာဒနမုသာဝါဒီ ဤသို့တူး၏။

တတိယဂါထာအနက်

အသည်းတော၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးကို မစောင့်စည်းသော။ ဒုဿီလော၊ သီလမဲ့ရဟန်းသည်။ ယံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊ ပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူ၍လှူအပ်သော အကြင်ဆွမ်းကို။ စေ ဘုဥ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ သုံးဆောင်ငြားအုံ့။ တတော၊ ထိုဒုဿီလ၏ ပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူစွာ လှူအပ်သော ဆွမ်းကို စားခြင်းထက်။ တတ္ထော၊ ခြစ်ခြစ်တောက်ပူသော။ အင်္ဂိသိဓူပမော၊ မီးလျှံမီးညွှန့်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ အယောဂုဠ္ဠော၊ သံတွေခဲကို။ ဘုတ္တော၊ စားအပ်သည်က။ တစ်နည်း၊ ဘုတ္တော၊ စားမျိုအပ်သော။ အယောဂုဠ္ဠော၊ သံတွေခဲသည်။ သေယျော၊ ကောင်းသေး၏။ (ဘုတ္တောကို ဘာဝပဓာန်ကြံ၍ ပေးလိုက်သည်။)

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည်ပေးမြဲ။ ကောဒသမံ။

၁၂။ ဒိဋ္ဌဂတသုတ်

၄၉။ ဒ္မိဟိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌဂတေဟိ (လ) စက္ခုမန္တော ပဿန္တိ'တိ၊ ပဿန္တိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒိဋ္ဌဂတသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္မိဟိ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဂတေဟိ၊ အယူဝါဒတို့သည် (ဂတအနက်မဲ့)။ ဒိဋ္ဌဂတေဟိ၊ အယူဝါဒဖြစ်ကာမျှတို့သည် (ဂဟိတာကာရ-သုညတာယဝါ ဒိဋ္ဌိနံ ဂတမတ္တာနီတိ ဒိဋ္ဌဂတာနိ။ ဌ။ အယူဝါဒဖြစ်ကာ မျှသာ၊ ဘာမျှအဓိပ္ပါယ်မရှိဟူလို)။ ပရိယုဋ္ဌိတာ၊ နှိပ်စက်နှောင့်ယှက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧကော၊ အချို့ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။ သြလီယန္တိ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာကြကုန်၏။ (လွန်စွာမြတ်နိုးသော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ပေးရငှားရမှာ တွန့်တိုသကဲ့သို့ ဘဝ၌မြတ်နိုးသူ တွယ်တာသူတို့သည် ဘဝနှင့် ကင်းကွာမှာ တွန့်တိုတွန့်ဆုတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အဝလီယန္တိ အလ္လီယန္တိ

သင်္ကော်စံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ နှ တကော နိဿရန္တိ-ဟု ဌ-ဖွင့်တော်မူသည်။) **ဧကော**၊ အချို့သောသူတို့သည်။ **အတိဓာဝန္တိ**၊ လွန်သွားကြကုန်၏။

စက္ခုမန္တော၊ ပညာမျက်စိရှိသူတို့သည်။ စ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဧကေပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒနှင့် ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ တစ်နည်း၊ စက္ခုမန္တော စ၊ ပညာမျက်စိရှိသူတို့သည်ကား။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကြကုန်၏။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဩလီယန္တိ–အနက်ယောဇနာ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဩလီယန္တိ၊ ကပ်ငြိတွယ်တာကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။ ဘဝါရာမာ၊

ဧကော အတိဓာဝန္တိ။ ။ ပရမတ္ထသဘာဝအားလျော်စွာ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသော ရူပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရ တရားတို့သည် သဟဇာတမျိုး ဝတ္ထုမျိုး အာရမ္မဏမျိုး အနန္တရမျိုး ပကတူပမျိုး စသော ပဋ္ဌာန်းနည်းအားဖြင့် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်နေသည်။ အတိတ်အကြောင်း ၅-ပါးကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ငါးပါးကြောင့် အနာဂတ်အကျိုး စသော ပဋ္ဌာန်းသမုပ္ပါဒ်နည်းအားဖြင့် အချင်းချင်း ဆက်သွယ်နေသည်-ဟူသော အကြောင်းအကျိုးဝါဒကို လက်မခံဘဲ အခြားယုတ္တိမရှိသော နည်းအမျိုးမျိုးကို လက်ခံကာ 'ဥစ္ဆိဒ္ဒတိ အတ္တာ စ လောကော စ၊ နှ ဟောတိ ပရံ မရဏာ'ဟူသော ဥစ္ဆေဒဝါဒ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသို့ ပြေးသွားကြသည်။ ထိုကိုရည်၍ ဌ-ဆရာသည် ပရမတ္ထတော ဘိန္နသဘာ-ဝါနမ္မိ သဘာဝမ္မောနံ ယွာယံ ဟေတုဖလဘာဝေန သမ္မန္နော၊ တံ အဂ္ဂဟေတ္တာ နာနတ္တနယသာပိ ဂဟဏေန တတ္ထ တတ္ထေဝ ဓာဝန္တိ။ တသ္မာ ဥစ္ဆိဒ္ဒတိ အတ္တာ စ လောကော စ၊ နှ ဟောတိ ပရံ မရဏာ'တိ ဥစ္ဆေဒေ ဝါ ဘဝနိရောဓ-ပဋိပတ္တိယာ ပဋိက္ခေပမ္မတံ အတိဓာဝန္တိ အတိက္ကမန္တိ-ဟုမိန့်တော်မူသည်။

ဧကေပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် ပဌမဧကေတို့က သဿတအယူဝါဒ ဒုတိယဧကေတို့က ဥစ္ဆေဒဝါဒယူကြသော်လည်း စက္ခုမန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တာ ငါကောင်သူကောင်ဟူ၍မရှိ။ ရူပ်နာမ်သာရှိ၏။ ထိုရူပ်နာမ် တို့သည် အကြောင်းမဲ့လည်းမဖြစ်။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဖန်တီးလို့ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ အကြောင်းတစ်ခုခုကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးတရားမျှသာ။ ထို့ကြောင့် သဿတအယူဝါဒ ဥစ္ဆေဒအယူဝါဒမှ လွတ်မြောက်ကာ အမှန်အတိုင်း သိမြင်ကြကုန်၏။ အမြင်မှန် ရကြကုန်၏-ဟူလို။

ကာမ ရူပစသော ဘဝတို့ဖြင့် နှစ်ခြိုက်နေကြကုန်၏။ ဘဝရတာ၊ ကာမ ရူပ စသောဘဝတို့၌ မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ဘဝသမ္ဘဒိတာ၊ ကာမရူပစသော ဘဝတို့၌ ပျော်ပိုက်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုနတ်လူတို့အား။ ဘဝနိရောဓာယ၊ ဘဝချုပ်ငြိမ်းရေးအတွက်။ ဝါ၊ နောက်ထပ် ဘဝမဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက်။ ဓမ္မေ၊ သံသရာမှလွတ်ကြောင်း နိယျာနိကမဓမ္မကို။ ဒေသိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည် ရှိသော်။ စိတ္တံ၊ ထိုသူတို့၏စိတ်သည်။ နပက္ခန္ဒတိ၊ နိယျာနိကမဓမ္မ၌ မပြေးသွား မသက်ဝင်။ နပသီဒတိ၊ မကြည်လင်။ ဝါ၊ မယုံကြည်။ နသန္တိट्ठတိ၊ ထိုနိယျာ-နိကမဓမ္မ၌ မတည်။ နာဓိမုစ္စတိ၊ နိယျာနိကမဓမ္မကို နှလုံးမသွင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧကော၊ တို့သည်။ သြလီယန္တိ၊ ဘဝတို့၌ ကပ်ငြိတွယ်တာ သဖြင့် ဘဝတို့နှင့် ကင်းကွာရမှာ တွန့်တိုတွန့်ဆုတ်ကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ဧကော၊ တို့သည်။ အတိဓာဝန္တိ၊ သမ္မာ အယူကို ကျော်လွန်၍ မိစ္ဆာအယူသို့ ပြေးသွားကြကုန်သနည်း။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ ဧကော၊ တို့သည်။ ဘဝေန၊ အိုနာသေရေး ဒုက္ခဘေးတို့နှင့် ရောထွေးနေသော ထိတ်လန့်ဖွယ်ဘဝဖြင့်။ အဋ္ဋီယမာနာ၊ မိမိကိုယ်ကို နှိပ်စက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍။ ဟရာယမာနာ၊ ရှက်ကြောက်ကြကုန်၍။ ဇိဂုစ္ဆမာနာ၊ စက်ဆုပ်ရွံမုန်းကြ ကုန်၍။ ဝိဘဝံ၊ ဘဝပြတ်ခြင်း ဥစ္ဆေဒ အယူကို။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ဒုံးဒုံးကျ အဆုံးတိုင် နှစ်သက်ကြကုန်၏။

ဘော၊ အချင်းတို့။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ အယံ အတ္တာ၊ ကာရက ဝေဒက သာမီစသည်ဖြင့် ကြံဆအပ်သော ဤအတ္တကောင်သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ် ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ကိရ၊ လက်စသတ် ပြတ်သတဲ့။ ဝိနဿတိ ကိရ၊ ပျက်စီးသည်ဖြစ်၍ မတွေ့ မမြင်ရ မရှိခြင်းသို့ ရောက်သွားသတဲ့။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက် ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ နဟောတိ ကိရ၊ မဖြစ်တော့ဘူးတဲ့။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ ဧတံ၊ ဤ လက်စသတ် ပျောက်ကွယ် မမြင်ရ သေသည်မှနောက် မတွေ့ရတော့ခြင်းသည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်းချမ်း၏။ ဧတံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ ငြိမ်းအေးသည့်အတွက် ကောင်းမွန်၏။ ဧတံ၊ သည်။ ယာထာဝံ၊ မှန်ကန်တိကျ သဘာဝကျ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဘဝံ၊ ကို၊ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။

(သန္ဓိ ပဏီတံ ၂-ပုဒ်ဖြင့် တဏှာစွဲ။ ယာထာဝံဖြင့် ဒိဋ္ဌိစွဲ ကွဲ၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အတိဓာဝန္တိ၊ သမ္မာအယူကို လွန်ကာ မိစ္ဆာဥစ္ဆေဒအယူသို့ ပြေးသွားကြကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ စက္ခုမန္တော၊ ပညာစက္ခုရှိသူတို့သည်။ ပဿန္တိ၊ သိမြင်ကုန်သနည်း။ ဣဒမ ဘိက္ခု၊ ဤသာသနာတော်က ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ **ဘူတံ**၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ရုပ်နာမ်မမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကကို၊ **ဘူတတော**၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကအနေဖြင့်။ **ပဿတိ**၊ မြင်၏။ ဘူတံ၊ ကို။ ဘူတတော၊

ဘူတံ ဘူတစတော ပဿတိ။ ။ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အတွက် ပရမတ္ထအနေဖြင့် တကယ်ရှိ အဟုတ်ရှိသော တရားတည်း။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာပဉ္စကသည် 'ဘူတ'မည်၏။

ထို ဘူတဖြစ်သော ခန္ဓာပဉ္စကကို ဖုသန ကက္ခဋ စသော အသီးသီးသော လက္ခဏာ၊ ရုပ်အားလုံး၏ ရုပ္ပန-လက္ခဏာ၊ နာမ်အားလုံး၏ နမနလက္ခဏာ စသော သာမည အားဖြင့် အမှန်အတိုင်းမြင်သည်။ ယင်းသို့ မြင်သည်ကို 'ဘူတံ ဘူတတော ပဿတိ'ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။

ထိုစကားမှန်ကြောင်း ထပ်၍ရှင်းပြအံ့။ ခန္ဓာပဉ္စကဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်လည်းမဟုတ်၊ သတ္တဝါလည်းမဟုတ်၊ သူလည်းမဟုတ်၊ ငါလည်းမဟုတ်၊ ရုပ်နှင့်နာမ် သက်သက်သာတည်း။ ထိုခန္ဓာ ပဉ္စကတွင် ပထဝီစသည်တို့သည် ရုပ်၊ ဖဿစသည်တို့သည် နာမ်၊ ဖုသန ကက္ခဋ စသည်တို့သည် ထိုခန္ဓာပဉ္စက ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၏ အမှတ်အသား လက္ခဏာ များတည်း။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ စသည်တို့သည် ထိုရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကတို့၏ အကြောင်းတရား တို့တည်း။ ဤသို့ အကြောင်းနှင့်တကွ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့ကို ရှုမှတ်သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်လည်း အမှန်အတိုင်း သိမြင်၏။

ထို့ပြင် ဤရုပ်နာမ်ဓမ္မ အားလုံးသည် ရှေးကမရှိပါဘဲလျှက် အကြောင်း အားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးနောက် ချုပ်ပျောက်ကြကုန်၏။ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့သည် မမြဲကုန်။ မမြဲသည့်အတွက် ဘာမျှ တန်ဖိုးမရှိ၊ အချည်းနှီး ဒုက္ခ တို့သာ။ အချည်းနှီးဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာပဉ္စကသည် ငါကောင် အတ္တကောင်မဟုတ်။ သူကောင် ပရကောင်ဟူသည် အတ္တကောင်ရှိမှ အတ္တကောင်ကိုထောက်၍ သူကောင်ဟု ယူဆကြ ပြောဆိုကြခြင်းဖြစ်သည်။ အတ္တကောင် မရှိလျှင် ပရဆိုတဲ့ သူကောင်ရှိ၊ မရှိ စဉ်းစားဖွယ်မလို။ ဤသို့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအနေအားဖြင့်လည်း ရုပ်နာမ်ဓမ္မ

အနေဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဘူတသ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကကို။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းငှာ။ ဝါ၊ တပ်မက်ခြင်း ပျက်ပြယ်ဖို့ရာ။ နိရောဓာယ၊ (နောက်ထပ် မဖြစ်တော့သောအားဖြင့်) ချုပ်ခြင်း အကျိုးငှာ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဤသို့ ကျင့်သည်ရှိသော်။ စက္ခုမန္တော၊ ပညာမျက်စိ အမြင်သန်လာ ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဿန္တိ၊ သဿတ ဥစ္ဆေဒနှစ်ပါးမှ လွတ်မြောက်ကာ အမှန်အတိုင်း သိမြင်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြို့။ တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂတသုတ်၌။ ယေ ဘူတံ ဘူတတော ဒိသွာ (လ) နာဂစ္ဆတိ ပုနဗ္ဘဝ'န္တိ၊ ပုနဗ္ဘဝံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယေ ဘူတံ ဘူတတော ဒိသွာ–ဂါထာအနက်

ယေ၊ အကြင်အရိယာသာဝကတို့သည်။ ဘူတံ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကကို။ ဘူတတော၊ မှန်ကန်သော သဘာဝအားဖြင့်။ ဒိသွာ စ၊ ဝိပဿနာပညာနှင့်တကွ မဂ်ပညာဖြင့် သိမြင်၍လည်းကောင်း။

ခန္ဓာပဉ္စကကို အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကောင်သူကောင်ဟူသော အမှားအားဖြင့် မရှုမြင်။ ဆိုလိုရင်းကို ခြုံလိုက်လျှင် ဘူတံ ဘူတတော ပဿတီ-ဖြင့် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာန် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာန် သမ္မသနဉာန်တည်း-ဟူသော တရုဏဝိပဿနာဉာန်ဖြစ်ပြီဟု ဆိုလိုသည်။

နိဗ္ဗိဒါထစေသည် ။ ။ ဘူတံ ဘူတတော ပဿတီဖြင့် တရုဏဝိပဿနာဉာန်၏ ရှုကွက် ဝိပဿနာဘူမိကိုပြသည်။ နိဗ္ဗိဒါယဖြင့် ဗလဝဝိပဿနာကို ပြသည်။ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယဖြင့် မဂ်ကိုပြသည်။

တစ်နည်း ။ ။ နိရောဓာယဖြင့် ပဋိပဿဒ္ဓိ နိရောဓနှင့်တကွ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ကို ပြသည်။

ဘူတသ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကကို။ **အတိက္ကမံ**၊ လွန်မြောက်စေတတ်သော မဂ်ကို။ ဒိသ္မာ စ၊ ၍လည်းကောင်း။ တနည်း- ဘူတသ၊ ၏။ အတိက္ကမံ- အတိက္ကမေန၊ လွန်မြောက်ကြောင်းမဂ်ဖြင့်။ ဘဝတဏှာပရိက္ခယာ၊ ဘဝ တဏှာအကြွင်းမဲ့ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ ယထာဘူတေ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော သဘာဝတည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့် ထူးထူးခြားခြားလွတ်မြောက်ကြကုန်၏။

ဒုတိယဂါထာအနက်

ဘူတပရိညော၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသော ခန္ဓာရှိသော။ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကကို ပိုင်းခြား၍ သိပြီးသော။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝကြီး ဘဝငယ်၌။ ဝါ၊ သဿတ ဥစ္ဆေဒအယူဝါဒ၌။ ဝီတတဏှော၊ ကင်းသော တဏှာ ရှိသော။ **သော** ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘူတသ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။

ဘူတသ စ အတိက္ကမံ ။ ။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ဘူတံ အတိက္ကမတိ ဧတေ-နာတိ ဘူတသ အတိက္ကမော'တိ ဝုတ္တောဟု အတိက္ကမပုဒ်ကို ကရဏသာဓ်ဖွင့်၏။ ကရဏသာဓန၊ ရတုံက၊ ဟေတုကတ္တုသာဓ်၊ ရမြဲမှတ်ဟူသည်နှင့်အညီ ဟေတု-ကတ္တုသာဓ်လည်း ရတော့သည်သာ။ ထို့ကြောင့် ဘူတသ၊ ကို။ အတိက္ကမေန၊ လွန်မြောက်စေတတ်သောမဂ်ဖြင့် ဟူ၍လည်း တနည်း ယောဇနာလိုက်သည်။

အတိက္ကမ်၏ ဝိဘတ္တိနှင့်ကိုရင်း အစပ်ကိုရင်း ဤနေရာ၌မဖွင့်ပြ။ ဒု-ဂါထာ ရောက်မှ အတိက္ကမနုပါယေန မဂ္ဂေန ဘဝတဏှာပရိက္ခယာ-ဟုဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအဖွင့် အတိုင်း ယောဇနာလိုက်သည်။ ဤဂါထာပဌမပါဒဖြင့် ပရိညာဘိသမယ၊ ဒု-ပါဒဖြင့် ဘာဝနာဘိသမယ၊ တ-ပါဒဖြင့် သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယ၊ စတုတ္ထ-ပါဒဖြင့် သမုဒယပ္ပဟာကို ပြသည်။

သ ဧဝ ဘူတပရိညော စသော။ ။ သ ဧဝ-နိပါတမတ္တ။ ဘူတပရိညောကို ဘူတသ အတိက္ကမနုပါယေန မဂ္ဂေန ဘဝတဏှာပရိက္ခယာ ပရိညာတက္ခန္ဓော-ဟုဖွင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် လက်ရှိ ခန္ဓာငါးပါးမှ လွန်မြောက်ကြောင်း မဂ်ဖြင့် ဘဝ တဏှာ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ကောင်းစွာသိသွားပြီ။

ထို့သို့ ဘဝကြီးဘဝငယ်တို့၌ တွယ်တာခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ဥပါဒိန္နကခန္ဓာ ဟူသော အတ္တဘော နောက်ထပ်မဖြစ်တော့။ ယင်းသို့ ဘဝသစ်သို့ မရောက်ဘဲ အပညတ္တိကအဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေတော့၏-ဟူလို။

ဝိဘဝါ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ နောက်ထပ်ဖြစ်ခြင်းသို့။ နာဓိဂစ္ဆတိ၊ မရောက်တော့။ ပုနဗ္ဘဝံ နာဓိဂစ္ဆတိ၊ အပညတ္တိကအဖြစ်သို့သာ ရောက်သွား၏။ အယမ္ပိ အတ္ထော စသည် ပေးမြ။ ဒွါဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

တသ၊ ထိုဒုကနိပါတ်၏။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ ဥဒ္ဒါနံ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဒုက္ခဝိဟာရ သုခဝိဟာရ သုတ်တို့လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ တပနီယာ၊ တပနီယသုတ် အတပနီယသုတ်တို့လည်းကောင်း။ သီလေန၊ သီလဟူသော အမည်ဖြင့်။ အပရေ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ ဒုဝေ၊ ပဌမသီလ, ဒုတိယသီလ နှစ်သုတ်တို့လည်းကောင်း။ နောတ္တာပိ၊ အာတာပိသုတ်လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ကုဟနာ စ၊ ပဌကုဟနသုတ် ဒုတိယကုဟနသုတ်တို့လည်းကောင်း။ သံဝေဇနီယေန၊ သောမနဿသုတ်နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့တည်း။

ဝိတက္ကာ၊ ဝိတက္ကသုတ်လည်းကောင်း။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာသုတ်လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသုတ်လည်းကောင်း။ ပညာ၊ ပညာပရိဟီနသုတ်လည်းကောင်း။ ပဠမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဓမ္မေန၊ သုက္ကဓမ္မသုတ်နှင့်။ သဟ၊ အတူတက္ခ ။ အဇာတံ၊ အဇာတသုတ်လည်းကောင်း။ ဓာတုသလ္လာနံ၊ နိဗ္ဗာနဓာတုသုတ်နှင့် ပဋိသလ္လာန သုတ်လည်းကောင်း။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာနိသံသ သုတ်လည်းကောင်း။ ဇာဂရိယေန၊ ဇာဂရိယသုတ်နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အပါယ-ဒိဋ္ဌိယာစေဝ၊ အာပါယိကသုတ် ဒိဋ္ဌိဂတသုတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုကနိပါတေ၊ ၌။ ဗာဝီသတိ၊ ၂၂-သုတ်ကို။ ပကာသိတာ။ ပြအပ်၏။

ဒုကနိပါစတာ၊ ဒုကနိပါတ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ဆုံးခန်းတိုင်ရောက် ပြီးမြောက်ပြီ။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၃။ တိကနိပါတ်

ပဌမဝဂ်

၁။ မူလသုတ်

၅ ၅၀။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ (လ) အကုသလမူလာနိ'တိ၊ အကုသလမူလာနိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤမူလသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အနက်ယောဇနာ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **အကုသလ မူလာနိ**၊ အကုသိုလ်၏ အခြေအမြစ် ဖြစ်သော အကြောင်းတို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း။ လောဘော၊ လောဘဟူသော။ အကုသလမူလံ၊ အကုသိုလ်၏ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော အကြောင်းလည်းကောင်း။ ဒေါသော၊ ဒေါသဟူသော။ အကုသလမူလံ၊ အကုသိုလ်၏ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော အကြောင်းလည်းကောင်း။ မောဟော၊ မောဟဟူသော။ အကုသလမူလံ၊ လည်း ကောင်းတည်း။

အကုသလမူလာနိ။ ။ အကုသလာနိ စ+တာနိ+မူလာနိ စာတိ-ဟု ကမ္မဓာရဲ့ တစ်မျိုး။ အကုသလာနံ+ ဟေတုပစ္စယပဘဝဇနကသမုဋ္ဌာပကနိဗ္ဗတ္တကဋ္ဌေန မူလာနိ စာတိ-ဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်တစ်မျိုး ၂-မျိုး ၆-၌ ဖွင့်၏။ ထိုတွင် တပ္ပုရိသ်အလိုအားဖြင့် "အကုသလမူလာနိတိ အကုသလာနံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနာနိ၊ ကာရဏာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟူသည်နှင့် အညီ အကုသိုလ်တရားတို့၏ တည်တံ့ခိုင်မြဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟ-တို့သည် အကုသိုလ် သစ်ပင်ကြီး၏ရေသောက်မြစ်နှင့် တူသော အကြောင်းတရားများဖြစ်၍ "အကုသလမူလ" တို့မည်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ ခေါ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ အကုသလမူလာနိ၊ အကုသိုလ်၏ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော အကြောင်းတို့တည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုမူလသုတ်၌။ လောဘော ဒေါသော စ မောဟော စ (လ) တစသာရံ သမ္ဖလ'န္တိ၊ သမ္ဖလံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

လောဘော ဒေါသော စ–ဂါထာအနက်

သမ္ဖလံ၊ မိခင်သဖွယ်ဖြစ်သော မိမိဝါးပင်ကြီးမှ မွေးထုတ်လိုက်သကဲ့သို့သော ဝါးသီးသည်။ တစသာရံ၊ အခွံလျှင်အနှစ်ရှိသော မိခင်သဖွယ်ဖြစ်သော ဝါးပင်ကြီးကို။ ဟန္တိ ဣဝ၊ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ဘိသကဲ့သို့။ အတ္ထသမ္ဘူတာ၊ မိမိကမွေးထုတ်လိုက်သည့်အလား မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားကြကုန်သော။ လောဘော စ၊ လောဘသည်ရင်း။ ဒေါသော စ၊ သည်ရင်း။ မောဟော စ၊ သည်ရင်း။ ပါပစေတသံ၊ ယုတ်ညံ့သော စိတ်ထားရှိသော။ ပုရိသံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို။ **ဟိသန္တိ**၊ နှိပ်စက်ညှင်းပန်းကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော စသည် ပေးမြ။ ပဌမံ။

ဟိသန္တိ။　　။ လောဘော စသော ကတ္တား ၃-ခု အပေါင်းကို ငဲ့သော စယာသိတ အနေအားဖြင့် 'ဟန္တိ ဟိသတိ'ဟု ဧကဝုစ်ဖြင့် မချဘဲ အစိတ်အစိတ်ကို ငဲ့သော အဂ်ါသိတ အနေဖြင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဟိသန္တိ-ဟု ချသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနည်းအတိုင်း "အယံ စ နာဂေါ အယံ စ ဒတ္တော တီဿသ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ"ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဒွန်ကမ္မဝါစာများ ရေးသားကြသည်ကို တွေ့ရှိလေသည်။

ရှားပင်သည် အတွင်း၌ အနှစ်ရှိသကဲ့သို့ ဝါးပင်သည်အတွင်း၌ အနှစ်မရှိဘဲ အပြင်၌သာ အနှစ်ရှိသောကြောင့် မိမိဟူသော ဝါးပင်မှ မွေးထုတ်ဘိသည့် အလား ဝါးပင်မှ ဖြစ်ပွားသော ဝါးသီးသည် မိခင်သဖွယ်ဖြစ်သော ဝါးပင်ကြီးကို သတ်ဘိသကဲ့သို့ အတွင်းသန္တာန်၌ သီလစသော အနှစ်သာရမရှိသော ယုတ်ညံ့သော စိတ်ထားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ၎င်းတို့သန္တာန်၌ဖြစ်သော လောဘစသော တရားများက နှိပ်စက်ညှင်းပန်းကြကုန်၏ ဟူလို။

၂။ ဓာတုသုတ်

၅၁။ တိသော ကျွမာ ဘိက္ခဝေ (လ) တိသော ဓာတုယော'တိ၊ ဓာတုယော' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဓာတုသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ဓာတုယော**၊ ဓာတ်တို့သည်။ ကျွမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့ တည်း။ ကတမာ တိသော၊ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း။ **ရူပဓာတု**၊ ရူပဘဝတည်း ဟူသော ရူပဓာတ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ရူပါဝစရတရားတည်းဟူသော ရူပဓာတ် လည်းကောင်း။ **အရူပဓာတု**၊ အရူပဘဝတည်းဟူသော အရူပဓာတ် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အရူပါဝစရတည်း ဟူသော အရူပဓာတ်လည်းကောင်း။ **နိရောဓဓာတု**၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော နိရောဓဓာတ်လည်းကောင်းတည်း။

ဓာတုဝယာ။ ။ သဘာဝ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော-ဟူသည်နှင့် အညီ ပရမတ္ထ ဓမ္မမှန်သမျှ မိမိတို့၏ ကက္ခဋ ဖုသန-စသော သဘာဝတို့ကို ဆောင်တတ်သောကြောင့် ဓာတု-မည်၏။ အတ္တနော ဖလံ ဓာရေတီတိ ဓာတု-အရ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏ သုခဒုက္ခဝိပါက-ကိုလည်း ဆောင်တတ်သောကြောင့် ဖလကရဏဓာတု-လည်းမည်၏။ သဘာဝဓာရဏဓာတု-လည်း မည်၏။ အဗျာကတတရားတို့ကား အဝိပါကလက္ခဏာ-ရှိသည့်အတွက် ဖလဝိပါက-ကို မဆောင်တတ်သောကြောင့် သဘာဝဓာရဏ-သာ မည်၍ ဖလကရဏဓာတ် မမည်။

ရူပဓာတု အရူပဓာတု နိရောဓဓာတု။ ။ ရူပဓာတ်ဟူသည် ရူပဘုံ၌ ဖြစ်သမျှ ရူပါဝစရ-တရားမှန်သမျှတည်း။ အရူပဓာတ်ဟူသည် အရူပဘုံ၌ဖြစ်သမျှ အရူပါဝစရ-တရားတို့တည်း။ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓဓာတ်တည်း။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရူပ်နှင့် စပ်၍ ဖြစ်သမျှ ပဉ္စဝေါကာရ ဧကဝေါကာရ ဘုံတို့သည် ရူပဓာတ်။ နာမ်နှင့် စပ်၍ ဖြစ်သမျှ စတုဝေါကာရ-သည် အရူပဓာတ်။ ဤနည်းအလို ကာမ ရူပ အရူပဘုံ ၃-ခုလုံး အစုံအလင် ရ၏။ ပ-နည်းအလို ကာမဘုံ ကျန်သည်။ နိရောဓဓာတု-အရ ပနှင့် ဒုနည်း မထူး။ မင်္ဂဇင့်ဖိုလ်တို့ကား ဓာတ် ၃-မျိုးတွင် မည်သည့်ဓာတ်၌မျှ မပါဝင်။ တိကဝိမုတ်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့
တည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဓာတုသုတ်၌။ ရူပဓာတုံ ပရိညာယ (လ) အသောကံ ဝိရဇံ ပဒ'နှင့်
ပဒံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊
ဆိုအပ်၏။

ရူပဓာတုံ ပရိညာယ–ဂါထာအနက်

ယေ ဇနာ၊ အကြင်ခီဏာသဝတို့သည်။ ရူပဓာတုံ၊ ရုပ်နှင့်စပ်၍ဖြစ်သမျှ တရား
အားလုံးကို။ ပရိညာယ၊ ဉာတစသော ပရိညာသုံးပါးတို့ဖြင့် သိမြင်၍။
အာရုပ္ပေသု၊ အရူပါဝစရတရားတို့၌။ အသဏ္ဌိတာ၊ ဘဝရာဂ ဘဝဒိဋ္ဌိတို့၏
အစွမ်းအားဖြင့် မကပ်ငြိကြကုန်ဘဲ။ နိရောဓေ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောအာရုံ၌။
ဝိမုစ္စန္တိ၊ (အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ သမုစ္ဆေဒပဟာနသတ္တိ, ပဋ္ဌိပဿဒ္ဓိ
တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အကြွင်းမရှိ ကိလေသာအားလုံးမှ လွတ်မြောက်ကြ
ကုန်၏။ တေ ဇနာ၊ ထိုခီဏာသဝတို့သည်။ မစ္စုဟာယိနော၊ သေခြင်းကို စွန့်ကြ
သေခြင်းကို လွန်မြောက်ကြကုန်၏။ ဝါ၊ သေခြင်းမှ ယုတ်လျော့ကြကုန်၏။
(ပဟီနာ ကို ပါရာဇိကဏ်၌ နှစ်နည်း ဖွင့်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ဟာ+စာဂေ+
ပရိဟာနိယံ နှစ်နည်းကြံလျှင် ၂-နက် ထွက်၏။)

ခု–ဂါထာအနက်

နိရုပဓိ၊ ခန္ဓာပဓိစသည်မှ ကင်းသော။ ဥပဓိပဋိနိဿဋ္ဌံ၊ ခန္ဓာပဓိစသည်တို့ကို
စွန့်လွှတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အမတံ ဓာတုံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော
နိရောဓကို။ နာမကာယေန၊ မဂ်ဖိုလ်တည်းဟူသော နာမကာယဖြင့်။
ဖုသယိတ္ဝာ၊ ရရောက်၍။ သစ္ဆိကတ္ဝာ၊ ဖလသမာတ်ပတ်ဝင်စားသောအားဖြင့်
မျက်မှောက်ပြု၍။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါကင်းတော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်။ အသောကံ၊ စိုးရိမ်ရခြင်းမရှိသော။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာ
မြူအညစ်အကြေးကင်းသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။
အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ဒုတိယံ။

၃။ ပဌမဝေဒနာသုတ်

၅၂။ တိသော ကျမာ ဘိက္ခဝေ (လ) တိသော ဝေဒနာ'တိ၊ ဝေဒနာ'ဟူ သော။ ဧတံ၊ ဤပဌမဝေဒနာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်အားနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ကျမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာ တိသော၊ အဘယ်သုံး ပါးတို့နည်း။ **သုခါ** ဝေဒနာ၊ ကျင်္ဂြာရုံကို ခံစားတတ်သော သုခဝေဒနာလည်းကောင်း။ **ဒုက္ခာ** ဝေဒနာ၊ အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစား တတ်သော ဒုက္ခဝေဒနာလည်းကောင်း။ **အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ**၊ မဇ္ဈတ္တာရုံ ကို ခံစားတတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ကျမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

သုခ ဒုက္ခ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ။ ။ ဝေဒနာသုံးပါးဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသော်လည်း သုခနှင့် ဒုက္ခဝေဒနာနှစ်ပါးကသာ ထင်ရှား၍ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကား မထင်ရှားပေ။ သားကောင်၏ အတက်ခြေရာ ဆင်းသက်သော ခြေရာနှစ်ခုကို ထောက်၍ ကျောက်ဖြာ၌ မထင်ရှားသော ခြေရာကို မှန်းဆ သိရသကဲ့သို့ သုခ၏ ထင်ရှားသော ကျင်္ဂြာရမ္မဏာနုဘဝန, ဒုက္ခ၏ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနုဘဝနကို ထောက်ဆ၍ မထင်ရှားသော ကျောက်ဖျာပေါ်မှ ခြေရာနှင့်တူသော 'မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာနုဘဝန ဥပေက္ခာဝေဒနာ'ကို မီဂပဒဝဏ္ဏနနည်းဖြင့်သာ သိနိုင်သည်။

ဤနေရာ၌ ဝေဒနာသုံးပါး ဟောကြားထားသော်လည်း အချို့နေရာ၌ ဝေဒနာသည် ဒုက္ခဝေဒနာတစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသည်ဟူ၍လည်းကောင်း, ဝေဒနာသည် သုခနှင့်ဒုက္ခ နှစ်မျိုးသာ ရှိသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သုခဝေဒနာကိုပင် တည်ရှိခိုက်သုခ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသွားလျှင် ဒုက္ခ။ ဒုက္ခဝေဒနာကို တည်ရှိခိုက် ဒုက္ခ၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသွားလျှင် သုခ၊ အဒုက္ခမသုခ (ဥပေက္ခာ) ဝေဒနာကို ဉာနသုခ အဉာနဒုက္ခ-ဟု လည်းကောင်း ဝေဒနာသုံးပါးတို့ နှစ်မျိုးစီ အသီးသီး ကွဲပြားသည်ဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်လည်း ရှိ၏။

သုခနှင့်အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ ၂-ပါးတို့သည် ဒုက္ခသဘောလက္ခဏာ မရှိသော ကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာ မဖြစ်နိုင်။ ဝေဒနာသည် ဒုက္ခတစ်မျိုးသာ, ဝေဒနာသည် သုခနှင့်

ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဧတေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုစကျွဲသုတ်၌။ ဧတံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောဂါထာ ကို။ ဣဒါနိ၊ ဤသို့။ မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု (လ) သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတီ'တိ၊ ပမုစ္စတိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခနှစ်မျိုးသာဟု ဟောခြင်းသည် ပရိယာယဒေသနာသာ ဖြစ်သည်။ သုံးမျိုးဟု ဟောခြင်းသာ (မုချ) နိပ္ပရိယာယ ဒေသနာတည်း။ ဤကား အာစရိယသမာန ကထာတည်း။

ဝိတဏ္ဍဝါဒီ။　　။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောကြောင့် ဝိတဏ္ဍဝါဒီ၏ အဆိုနှင့် ထိုအဆိုကို ချေပထားသော အဋ္ဌကထာဆရာ၏ ရှင်းချက်ကို အနည်းငယ် ချုံး၍ ပြဦးအံ့။ ဝေဒနာသည် ဒုက္ခတစ်မျိုးသာ ဖြစ်ပါလျက် အချို့ဒုက္ခကိုသုခ၊ အချို့ဒုက္ခကို အဒုက္ခမသုခဟု မူလဒုက္ခဝေဒနာ၌ ၂-မျိုး ၂-စား ခွဲခြားကာ ထပ်တည့်ပြသောကြောင့် 'တိသော ဣမာ ဝေဒနာ' ဟူသော ဝါဒသာလျှင် ပရိယာယဒေသနာ ဖြစ်သည်။ ဝေဒနာသည် ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းသာ ဟူသော ဝါဒသည် နိပ္ပရိယာယဝါဒဟု ဝိတဏ္ဍိက ဆိုတ်။

ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္မိ'န္တိ -ဟူသော ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းသာ ဟူသော ဝါဒ၏ ပရိယာယဒေသနာ ဖြစ်ကြောင်း 'သခ်ါရာ နိစ္စတံ အာနန္ဒ မယာ သန္ဓာယ ဘာသိတံ သခ်ါရဝိပရိဏာမတံ-ဟူသော ဤပါဠိကိုထောက်သဖြင့်သိနိုင်၏။ အကယ်၍ 'တိသော ဣမာ ဝေဒနာ'ဟူသော ဝေဒနာ သုံးပါးဝါဒ၏ ပရိယာယ ဒေသနာ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် 'ဣဒံ မယာ သန္ဓာယ ဘာသိတံ တိသော ဝေဒနာ'ဟု ဟောတော်မူရာ၏။ ဟောတော်မမူပါ။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာသုံးပါးဝါဒသည် ပရိယာယ ဒေသနာ မဟုတ်၊ နိပ္ပရိယာယ (မုချ) ဒေသနာဖြစ်ကြောင်း သေချာ၏ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ရှင်းပြချေပ၏။

ခနာက်ဆစ်မျိုး။　　။ ဝေဒနာသည် ဒုက္ခဝေဒနာ တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်ပါလျက် မသိမသာ မုဒုဖြစ်သောဒုက္ခကိုတော့ သုခဟု၊ သိသာလွန်ကဲသော ဒုက္ခကိုတော့ ဒုက္ခဟု အလယ်အလတ်ဖြစ်သောဒုက္ခကိုတော့ အဒုက္ခမသုခဟု ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် ဝေဒနာသုံးပါးဟု ယူဆကြသည်ဟု ဝိတဏ္ဍိက ဆိုပြန်၏။

ဝေဒနာသည် ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းသာ ဟူသောဝါဒ၊ သုံးမျိုးဟူသောဝါဒ ၊ ဘယ်ဝါဒ မှန်သည်ကို သဘာဝပေတံ သဘာဝချိန်ခွင်ဖြင့် တိုင်းတာကြည့်ရာ၏။ အကြင်ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ထိုဝေဒနာမှ လွတ်ကင်းချင်စိတ် ပေါ်လာအံ့၊ ထိုဝေဒနာသည် ဒုက္ခဝေဒနာတည်း။ အကြင်ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ထိုဝေဒနာမှ မလွတ်ကင်းခြင်းကို အလိုရှိကြသည်။ လွတ်ကင်းခြင်း မလွတ်ကင်းခြင်း နှစ်မျိုးကို အလိုမရှိကြ။ ထို(သုခ၊ ဥပေက္ခာ)ဝေဒနာသည် ဒုက္ခ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဟုတ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာ

သည် ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းမဟုတ်။ သဘာဝအားဖြင့် သုံးမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာ ချေပရှင်းလင်း၏။

အကြင်ဝေဒနာသည် မိမိမှီခိုရာ တည်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိပ်စက်တတ်၏။ ထို ဝေဒနာ သည် ဒုက္ခဝေဒနာတည်း။ အကြင်ဝေဒနာသည် မိမိမှီရာတည်ရာပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောင်းစား အောင် ချီးမြှောက်မှုပြု၏။ ထိုဝေဒနာသည် ဒုက္ခ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဟုတ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာ တစ်မျိုးတည်း မဟုတ်။ သုံးမျိုးဖြစ်ရမည်ဟု ချေပရှင်းလင်းပြန်၏။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တေဘူမကခန္ဓာပဉ္စကကို ဒုက္ခဟု ရှုတော်မူကြ၏။ ယင်းသို့ ရှုခြင်းသည် သခါရဒုက္ခဖြစ်၍ အဘိဏှသဘာဝအားဖြင့် ရှုမြင်ခြင်းသာ။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာကိုပင် မုဒုကာ, အဓိမတ္တာ, မဏ္ဍိမာဟူသော အခိုက်အတန့်သုံးမျိုးဖြင့် ဝေဒနာသုံးမျိုးဟု ခွဲပြခြင်း မဟုတ်။ သဘာဝအားဖြင့် သုံးမျိုးရှိခြင်းကြောင့် သုံးမျိုးဟု ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သည်ဟု ချေပရှင်းပြပြန်၏။

ဝေဒနာမှန်သမျှ သဗ္ဗေ သခါရာ ဒုက္ခာ ဟူသော ဒေသနာအရ သုခ, အဒုက္ခမသုခ ဟု မရှိနိုင်၊ ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းသာ ရှိရမည်ဆိုလျှင် 'တိသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခတာယော ယော ဒုက္ခဒုက္ခတာ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ သခါရဒုက္ခတာ-ဟု ဒုက္ခသုံးမျိုး ခွဲခြမ်းဝေဖန် သည့် ဒေသနာ အချည်းနှီး ဖြစ်သွားရာ၏။ ထိုဒေသနာကို ပယ်ရာလည်း ရောက်ရာ၏။

ဒုက္ခဝေဒနာ တစ်မျိုးတည်းကိုပင် မုဒုကာ အဓိမတ္တာ မဏ္ဍိမတာဖြင့် ခွဲခြား၍ သုခ ဒုက္ခ အဒုက္ခမသုခ-ဟု ဝေဒနာသုံးမျိုးဖြစ်အောင် ကြံဖန်တီထွင်ခြင်းသာ ဖြစ်လျှင် သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့တွင် ပ, ဒု, တ, ဟူသော ရူပစျာန်သုံးပါးက သုခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ပဏီတတရသန္တတရစတုတ္ထစျာန်နှင့် အရူပ စျာန်တို့က ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် သန္တပဏီတမျှသာဟူသော အဓိပ္ပါယ် သက်ရောက်ရာ၏။ ပ ဒု တ စျာန်တို့က အဆင့်မြင့်၍ ရူပစတုတ္ထနှင့် အရူပစျာန်တို့က အဆင့်နိမ့်ခြင်းသည် သဘာဝ မကျ၊ မဟုတ်နိုင်ဟု ချေပရှင်းပြပြန်၏။

အထက်ပါ စကားရပ်အားလုံးကို မှတ်ချက်ချလျှင် ဝေဒနတ္တယဒေသနာသည် နိပ္ပရိယာယ (မုချ) ဒေသနာ။ ဝေဒနာဟူသည် ၈က ဒွယဟူသောဒေသနာသည် ပရိယာယဒေသနာမျှသာ ဟူလိုသည်။

ထို့ပြင် ဒုက္ခေ သုခန္တိ သညာဝိပလ္လာသော-ဟူသော ပါဠိတော်ကို ကိုး၍ ဒုက္ခကိုပင် သုခဟု အထင်အမြင်လွဲခြင်းသာ၊ သုခဝေဒနာမရှိဟု ယူဆကာ ဒီဒေသနာကို ဘယ်လို ယူဆမလဲ၊ ဘယ်လိုပြောချင်သလဲဟု ဝိတဏ္ဍီက မေးခွန်းထုတ်ပြန်၏။

ဝိပရိဏာမဒုက္ခနှင့် သခါရဒုက္ခကို အတိအကျ အမှန်အတိုင်း မသိသည့်အတွက် တကယ့်သုခအစစ်ဟု မှတ်ထင်ခြင်း၊ ဒုက္ခကိုပင် သုခဟု အထင်လွဲခြင်းကို ရည်၍

ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာ တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိပါလျက် ၎င်းဒုက္ခကို သုခဟု အထင်လွဲခြင်း မဟုတ်ဟု အဌကထာဆရာ ရှင်းပြ၏။

ထို့ပြင် 'သုခါ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ ဒုက္ခတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ' ဟူသော ပါဠိကိုထုတ်ပြ၍ ဤပါဠိ၏ ဆိုလိုရင်းက ဘယ်လိုလဲဟု အမေး ထုတ်ပြန်၏။ သုခဝေဒနာကို ဒုက္ခဟုသာ မှတ်ရမည်ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် စင်စစ် သုခဝေဒနာဆိုတာ မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခဟု မှတ်ရမည်ဟု ဟောတော်မူသည်ဟု ဝိတက္ကာ်က ယူဆသည်။ ထိုကို ၌-ဆရာက သုခကို ဒုက္ခဟု ရှုမှတ်ခြင်းက ရာဂပျက်ပြယ်ခြင်းအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ သုခဝေဒနာ၏ နောက်သို့ ဒုက္ခတွေ တသီတတန်းကြီး လိုက်ပါတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခကို ရှုစေရန် ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ သုခဝေဒနာဟူ၍ မရှိ၊ ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်း မဟုတ်ဟု ရှင်းပြချေပ၏။

ထို့ပြင် သုခဝေဒနာ၏ ဟေတု တစ်ထစ်ချ သတ်မှတ်ချက် မရှိသောကြောင့် သုခဝေဒနာဆိုတာ လုံးဝမရှိဟု ဝိတက္ကာ်က ဆိုပြန်၏။ ထိုသို့ ဆိုရုံမက သုခ၏ ဟေတုမမြဲပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုပြန်သည်။

ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုကို ဖြေဖျောက်ခြင်းစသည်သည် သုခ၏ ဟေတုဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ယင်းသို့ သတ်မှတ်သော်လည်း ဆာလောင်မှုကို ဖြေဖျောက်သည့်အနေဖြင့် လွန်လွန်ကဲကဲ အစားအစာကို မှီဝဲသော်လည်းကောင်း၊ အချိန်မဟုတ် မှီဝဲသော်လည်းကောင်း ထိုဖြေဖျောက်မှုသည် သုခဟေတုမဖြစ်တော့ပဲ ဒုက္ခဟေတု အဖြစ်သို့ ပြောင်းလွဲသွား၏။ ဆာလောင်မှု ဖြေဖျောက်ခြင်း တစ်ခုတည်းက သူသည်ပင် သုခဟေတု သူသည်ပင် ဒုက္ခဟေတုဟု ယူဆလျှင် ယုတ္တိမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထိုဖြေဖျောက်မှုသည် သုခဟေတု ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဟုတ်တော့ပေ။

ဆက်လက်၍ နောက်တစ်မျိုး ဝိတက္ကာဝါဒီက ပြောပြန်သည်။ ရပ်နေရတာ ကြာလို့ ညောင်းညာမှုဒုက္ခ ဖြစ်လျှင် ထိုင်ခြင်းစသော ဣရိယာပုထ် တစ်မျိုး ပြောင်းပစ်သော်လည်းကောင်း၊ လေးလံသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို သယ်ဆောင်ရတာ ကြာ၍ ဒုက္ခရောက်လျှင် ထိုဝန်ထုပ်ကို မသယ်တော့ဘဲ ချပစ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခပျောက်၍ သုခဖြစ်သည်ဟု ထင်ကြသည်။ ထိုအထင်သည် သုခအကြောင်း မဟုတ်ဘဲ သုခ၏ အလင်းဟု နားမလည်သူတို့၏ အထင်မျှသာ။ ဒုက္ခပျောက်ရုံသာ ပျောက်၍ သုခကား ဖြစ်မလာ၊ ထို့ကြောင့် သုခဝေဒနာဆိုတာ လုံးဝမရှိ-ဟူ၏။

၌-ဆရာ၏ ရှင်းလင်းစေ့ပမျှက်။ ။ အာရုံသည်သာ သုခဝေဒနာဖြစ်ခြင်းအကြောင်းဟု ရည်ရွယ်၍ ဝိတက္ကာ်က သုခဟေတုနိယာမ မရှိဟုဆို၏။ စင်စစ် သုခဟေတုသည် ဣဌာရုံတစ်ခုတည်းသာ မဟုတ်၊ အတွင်းအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော

ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အခါတစ်ပါးနှင့်မတူသော အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ထူးခြားမှုဟူ၍ရှိသည်။ ဥပမာ- အလွန် မြတ်နိုးလိုလားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်က ကျေကျေနပ်နပ် အတွေ့ခံ၍ တွေ့မြင်ရသောအခါ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ထံမှ ကိုယ်ကြားချင်သော အဖြေကို ကြားရသောအခါ ကိုယ် ကိုင်တွယ်တွေ့ထိချင်သော ကိုယ်အင်္ဂါကို တွေ့ထိခွင့်ပြု၍ တွေ့ထိသောအခါ တို့၌ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ထူးခြားမှု ထူးခြားချက်ကို ဉာန်ဖြင့် သုံးသပ်လျှင် သိနိုင်ပေသည်။ ထိုထူးခြားမှုသည် သွေ့ချည်းသက်သက် မဖြစ်။ ဣန္ဒြေဖြစ်သော ရူပ သဒ္ဒ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့နှင့် တွဲဖက်၍ တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်သော အဝတ္ထာဝိသေသ တည်း။ ထို့ကြောင့် သုခဟေတုသည် ဣန္ဒြာရုံနှင့် အဒ္ဓါတ္ထိကသရီရ၏ အဝတ္ထာဝိသေသ နှစ်မျိုးဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ချက်ရှိ သည်သာ။ ဝိတဏ္ဍီပြောသကဲ့သို့ နိယမာဘာဝမဟုတ်ဟု ၌-ဆရာ ရှင်းပြချေပ၏။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာသည် ဒုက္ခတစ်မျိုးသာ ရှိသည်မဟုတ်၊ သုခဝေဒနာ လည်း ရှိသည်-ဟူလို။

၌-ဆရာ၏ ရှင်းလင်းချက်စနာက်ဆက်တွဲ။ ။ ဒုက္ခကင်းကာမျှ၌ သုခဟု ထင်မှတ်ခြင်း မဟုတ်၊ သုခအစစ်၌ သုခဟု အမှန်အတိုင်း ထင်မြင်ယူဆခြင်းလည်း ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံ ဒုက္ခကင်းခြင်းကြောင့် သုခဟူသော ဝေဒနာအထူးကို ရအပ်ရနိုင်၏။ ထိုကို နမူနာဖြင့် ရှင်းပြဦးအံ့။ မိုင်ပေါင်းမြောက်များစွာ သွားရ၍ ပင်ပန်း နွမ်းနယ်နေသော ခရီးသည်အား နင်းနှိပ်ဆုတ်နယ်ပေးသောအခါ ထိုသူ၌ သုခ တကယ် ဖြစ်၏။ ဒုက္ခကင်းရုံမျှဖြင့် ချမ်းသာသုခ မဖြစ်ပါ။ ဒုက္ခကင်းရုံမျှဖြင့် ချမ်းသာ အစစ်ဖြစ်သော သုခဝေဒနာအထူး ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါ။ ဒုက္ခကင်းလျှင် ထိုဒုက္ခ၏အစား သုခဝေဒနာပေါ်လာသည်ဟုထင်လျှင် ထိုသူ၏ ထင်မြင်ချက်မျှသာ။ တကယ် မဟုတ်ပါ။

အထက်ပါ ခရီးပန်းသူအား နင်းနှိပ်ဆုပ်နယ်ပေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သုခသည် ဒုက္ခကင်းရုံမျှကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သုခ မဟုတ်၊ တကယ်ဖြစ်လာသော သုခဖြစ်သည့်အတွက် သုခဝေဒနာဆိုတာ တကယ်ရှိ ပရမတ္ထအားဖြင့် အဟုတ်ရှိသော တရားဖြစ်ခြင်းကြောင့် "နတ္ထေ သုခဝေဒနာ"ဟူသော ဝိတဏ္ဍီစကား အမှားသာ။

၌-ဆရာ၏ ရှင်းလင်းချက် စနာက်ဆက်တွဲ မပြီးစသေး။ ။ ပုထုဇဉ်သတ္တာ တို့သည် ကောင်းသည်ထက်ကောင်း, မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော အာရုံစည်းစိမ် တို့ကို လိုလားတောင့်တကြ၏။ သတ္တာတို့၏ တဏှာကြောင့် ထိုတောင့်တချက်သည် သာမန် ရရုံဖြင့် မကျေနပ်ကြ။ ယင်းသို့ တောင့်တခြင်းသည် တံလျှပ်ကို ရေထင်သော ရွှေသမင်ကဲ့သို့ ဒုက္ခကို သုခထင်၍တောင့်တခြင်း မဟုတ်။ ဒုက္ခာပဂမမတ္တ - ဒုက္ခကင်းရုံ မျှ၌ သုခထင်၍ တောင့်တခြင်းလည်း မဟုတ်၊ တကယ်သုခအစစ်ကို တွေ့ကြုံဖူးလို့ တောင့်တခြင်းသာ။

ယာနဒွါရနှင့် မွေးကြိုင်သောအနံ့၊ ဇိဝှါဒွါရနှင့် ကောင်းမွန်သော အစားအစာ ကာယဒွါရနှင့် ချမ်းသာသော အတွေ့တို့ အသီးသီးထိခိုက် တွေ့ထိသောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော ထူးခြားသောသုခကို မည်သည့်ဆိုးဝါးသော ဒုက္ခကင်းခြင်းကြောင့် သုခသည် ဖြစ်တာပါဟု ပြောမလဲ?

သောတဒွါရ၌ ဒီဗွဂီတနှင့်တူသော သာယာလှသော တူရိယာအသံတို့ ပေါင်းဆုံထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ထူးခြားသော ချမ်းသာသုခကို မည်သည့်ဆိုးဝါးသော ဒုက္ခမှ ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သုခသည် ဖြစ်တာပါဟု ပြောမလဲ?

ဆိုးဝါးသော ဒုက္ခပျောက်သွားလို့ ထိုဒုက္ခကိုပင် သုခဟု မြင်ခြင်းလည်း မဟုတ်၊ ဒုက္ခာပဂမမတ္တ=ဒုက္ခကင်းရုံမျှကိုပင် သုခဟုထင်မြင်ခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။ "သုခေယေဝ သုခသညာ"ဟု အထက်က ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သုခဖြစ်၍ သုခ၌ သုခဟု မှန်ကန်သော မှတ်ထင်ယူဆခြင်းသာ။ ထို့ကြောင့် တိသော ဝေဒနာ-ဟူသော ဝေဒနတ္တယဒေသနာသည် နိတတ္ထဒေသနာသာ၊ နေယျတ္ထပရိယာယဒေသနာမဟုတ်-ဟု နိဿံသယ မှတ်လေဟု အဋ္ဌကထာ-ဆရာ နိဂုမ်းချုပ်ရှင်းပြ ချေပတော်မူသည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ့ရှေ့တွင် ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဝဋ္ဌေးချယ်ဝေါဟာရခြင်း။ ။ ယောဂီတို့အတွက် နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်လည်း ဖဿ ဝေဒနာ စိတ္တ ဟု သုံးမျိုး ရှိ၏။ ထိုတွင် စက္ခုစသော အဒ္ဓါတ္တိကာယတနနှင့် ရူပါရုံစသော ဗဟိဒ္ဓါယတနတို့ ပေါင်းဆုံထိခိုက်သောအခါ ဖဿထင်ရှားသောယောဂီအား ဖဿကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ခံစားမှုထင်ရှားသော ယောဂီအား ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အာရုံကို သိတဲ့ သဘော ထင်ရှားသော ယောဂီအား စိတ္တကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးတော်မူ၏။ ဟောတော်မူ၏။

ဖဿထင်ရှား၍ ဖဿကို ရှုလျှင် ဖဿသာ ထင်သည် မဟုတ်၊ အာရုံကို ခံစားမှု ဝေဒနာ၊ အာရုံကို မှတ်သားမှုသညာ၊ ကြောင့်ကြမှု စေတနာ၊ သိမှုဝိညာဏ်တို့ ထင်ရှားတော့သည်သာ။ ယင်းသို့ ဖဿပဋ္ဌက ထင်ရှားသောယောဂီအား ဤငါးပါးတို့သည် ဘယ်၌ မှီသလဲ စူးစမ်းသောအခါ ဝတ္ထုဟု မှီသည်။ ဝတ္ထုဟူသည် ကရဇကာယတည်း။ ကရဇကာယဟူသည် ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်ပင်တည်းဟု သိ၏။ (ရုပ်သည် ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဖဿစသည်သည် နာမ်ခန္ဓာလေးပါး ပေါင်းခန္ဓာငါးပါးမျှ ခန္ဓပဋ္ဌကမတ္တပင် ဖြစ်၏) (ဝတ္ထုသည် ရုပ်၊ ဖဿပဋ္ဌကသည် နာမ်၊) ရုပ်နာမ်မှတစ်ပါး ခန္ဓပဋ္ဌက ဟူ၍ ခန္ဓာပဋ္ဌကမှ အလွတ် ရုပ်နာမ်ဟူ၍မရှိ။ ထိုခန္ဓပဋ္ဌကသည် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်လာသည် မဟုတ်။ အဝိဇ္ဇာ-စသည်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စယနှင့် ခန္ဓပဉ္စကဟူသော အကျိုးပစ္စယုပ္ပန်မှ တစ်ပါး အခြား ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ယောကျ်ား မိန်းမဝါကောင် သူကောင်ဟူ၍ မရှိ။ သက်သက် ရုပ်နာမ်ခမ္ဓာ သခါရတရားအစုမျှသာ ဖြစ်ချေ၏။ ထိုရုပ်နာမ် ခမ္ဓာပုဉ္ဇမျှကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ဆက်လက် သုံးသပ်သောအခါ ယောဂီ၌ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာန် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာန် သမ္မသနဉာန် အနုလောမတိုင်အောင်သော ဗလဝဝိပဿနာဉာန် ဖြစ်ကာ ဂေါတြဘူမှ အောက်မင်း အရဟတ္တမင်တိုင် ရကာ အာသဝေါကုန်ခန်းသော ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာ နာမ်ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှ မင်ဖိုလ်ရမည့် ယောဂီအားရည်၍ ဤဝေဒနတ္တယဒေသနာကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သတည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာ

လက္ခဏာ အဓိဋ္ဌာန်၊ ဥပဓိတ္တိ အနုသယော တထာ။

ဌာန ပဝတ္တိကာလော စ၊ ကုန္ဒိယ ဒ္ဝိဓေဒိတာ –

ဟု မာတိကာခေါင်းစဉ် ၈-မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် လက္ခဏာကို ဤသုတ်အစ၌ အဋ္ဌကထာ-ဆရာပြခဲ့ပြီ။ ဒုတိယဖြစ်သော အဓိဋ္ဌာန ဟူသည် ပဒဋ္ဌာန်ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာ၏ အဓိဋ္ဌာန် ၀ါ-ပဒဋ္ဌာန်သည် "ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ" ဟူသည်နှင့် အညီ ဖဿပင်တည်း။ "ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ"ဟူသည်နှင့်အညီ ဝေဒနာသည် တဏှာ၏ ပဒဋ္ဌာန်တည်း။ ဝေဒနာသုံးမျိုးတို့တွင် သုခဝေဒနာခံစားရသူ၏ နောက်ထပ်သုခကို ခံစားလိုသော တဏှာဖြစ်ခြင်းသည် သဘာဝကျ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ ခံစားရသူတစ်ယောက်အဖို့ နောက်ထပ်ဒုက္ခရောက်ဖို့ ဒုက္ခဝေဒနာခံစားချင်သော တောင့်တမှု တဏှာ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်တန်ရာ။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာကြောင့် တဏှာ ဘယ်ပုံ ဖြစ်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ ဤမေးခွန်းမျိုး မေးနိုင်သည်ဟု ကြိုတင် သိနေသော အဋ္ဌကထာဆရာက "သုခဝေဒနာ တာဝ တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတု။ ကွတရာ ပန ကထန္တိ" ဟု အမေး ထုတ်၍ ဝုစ္စတေ သုခသမ္ဖဿပိ တာဝ တံသဒိသံ တတော ဝါ ဥတ္တရိတရံ သုခံ အဘိပတ္ထေတိ၊ ကိမဂ်ီ ပန ဒုက္ခသမ္ဖဿဘူတော၊ အဒုက္ခမသုခါ စ သန္တဘာဝေန သုခမိစ္ဆေဝ ဝုစ္စတီတိ တိသော်ပိ ဝေဒနာ တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ-ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

သုခဝေဒနာခံစားရသော သုခသမ္ဖဿပုဂ္ဂိုလ်သည် လက်ရှိခံစားဆဲသုခနှင့် အလားတူ သုခကိုဖြစ်စေ၊ လက်ရှိထက် သာလွန်သော သုခကိုဖြစ်စေ တောင့်တခဲ့လျှင် ဒုက္ခရောက်နေသော ဒုက္ခသမ္ဖဿပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ကြောင့် သုခကို မတောင့်တဘဲရှိပါအုံ့နည်း။ တောင့်တမည်သာ။ တောင့်တလျှင် ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း တဏှာ၏ ပဒဋ္ဌာန်

ဖြစ်ကြောင်း သံသယဖြစ်စရာ မလို။ ငြိမ်သက်သော သဘောရှိသောကြောင့် အဒုက္ခမ သုခဝေဒနာသည်လည်း သုခဝေဒနာ တစ်မျိုးပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဒုက္ခမ သုခ ဝေဒနာသည်လည်း တဏှာ၏ ပဒဋ္ဌာန်ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာသုံးပါး လုံးသည် တဏှာ၏ ပဒဋ္ဌာန် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုတော်မူ၏။

တတိယဥပ္ပတ္တိဟူသည် ဥပ္ပတ္တိကာရဏကို ဆိုလိုသည်။ သုခ၏ ဥပ္ပတ္တိကာရဏကား ဣဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တာနှင့် သက်မဲ့သခ်ါရ၊ ဒုက္ခ၏ ဥပ္ပတ္တိကာရဏကား အနိဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တာနှင့်သက်မဲ့သခ်ါရ၊ အဒုက္ခမသုခ၏ ဥပ္ပတ္တိကာရဏကား မဇ္ဈတ္တဖြစ်သော သတ္တာ နှင့် သက်မဲ့သခ်ါရဟု အသီးသီး သိလေ။

စတုတ္ထအနုသယ။　　။ သုခဝေဒနာ၌ ဘဝရာဂါနုသယ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ ပဋိဃာ နုသယ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ၌ အဝိဇ္ဇာနုသယ အသီးသီး ကိန်း၏။ ဒိဋ္ဌာနုသယနှင့် မာနာနုသယကို ရာဂထဲ သွင်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကို အဝိဇ္ဇာနုသယ၌ သွင်းလျှင် ဝေဒနာ သုံးပါးနှင့် အနုသယ (၇) ပါး တွဲပြီး ဖြစ်၏။

သုခဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယကိန်း၏ဟူသည် မဂ်ဖြင့်မပယ်သတ်ရသေး၍ အကြောင်း ညီညွတ်လျှင် လျော်သော အကြောင်းရသော် ဖြစ်ထိုက်သောရာဂ မကိန်းသော်လည်း ကိန်းသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကိုပင် သုခဝေဒနာ၌ ရာဂါနုသယ ကိန်းသည်ဟု သုံးနှုန်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆိုလျှင် အနုသယဆိုတာ ဘာလဲဟု မေးစရာရှိ၏။ "အနုသယာနဿ တတ္ထ တတ္ထ သန္တာနေ အပ္ပဟီနဘာဝေန ထာမဂမန်" ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ထိုထိုဝေဒနာသုံးပါးအစဉ်၌ မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေး၍ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ ဝါ-စွမ်းအင်ပင် ဝါ-စွမ်းအင်ကို အနုသယဟု ဆိုအပ်၏။ ဥပမာ- ထမင်းစားနေသော လူတစ်ယောက်ကို ခင်ဗျား ဆေးလိပ်သောက်သလားမေးလျှင် သောက်နေကျပုဂ္ဂိုလ်က ဟုတ်ကဲ့ သောက်တယ်ဟု ဖြေပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုအချိန်၌ ဆေးလိပ် မသောက်ပါ။ ထမင်းစားနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဆေးလိပ်သောက်နေသူတစ်ယောက်ကို ခင်ဗျား အမဲသား စားသလားဟု မေးလျှင် စားနေကျ အမဲသားမဖြတ်သေးသူ တစ်ယောက်က ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်တော် အမဲသားစားပါတယ်ဟု ဖြေပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ဖြေသော်လည်း အမဲသား စားနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ ဆေးလိပ် သောက်နေခြင်းသာ။ ဘာကြောင့် ဤသို့ ဖြေရသနည်းဆိုသော် ဆေးလိပ်မပြတ်၍ ခံတွင်းချဉ်လျှင် သောက်ချင်လျှင် သောက်မှာ မို့လို့ အမဲသားမပြတ်၍ စားချင်လျှင် အကြောင်းညီညွတ်လျှင် စားမှာမို့လို့ ဆေးလိပ် သောက်တယ်၊ အမဲသားစားတယ် ဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပါဏာတိ ပါတကံ အဒိန္နာဒါနကံ လွန်ကြူးသောသူ၌ အပြစ်ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် ဘယ်ပုံရှိသလဲ၊ မောင်ဖြူဟာ အရည်အချင်း ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် မောင်ဖြူ၌ အရည်အချင်း ဘယ်ပုံရှိနေတာလဲ

တတ္ထ၊ ထိုပဌမဝေဒနာသုတ်၌။ သမာဟိတော သမ္မဇာနော (လ) နိစ္ဆာသော ပရိနိဗ္ဗုတော'တိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတော' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျွတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သမာဟိတော သမ္မဇာနော–ဂါထာအနက်

သမာဟိတော၊ (ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိဖြင့်) ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော။ သမ္မဇာနော၊ သမ္မဇည လေးပါးဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်

စသည်ဖြင့် မေး၍ ဖြေကြည့်လျှင် အနုသယဆိုတာ ဘယ်လို ရှိနေတယ် ဆိုတာ ပေါ်လာပါလိမ့်မည်။

ရာဂါနုသယကိန်းပုံ။ ။ သုခါယ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ရာဂါနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ ဟု မြန်မာပြန်ကြ၏။ အမိုဝမ်း၌ သန္ဓေသား ကိန်းသကဲ့သို့ ကိန်းတာလား၊ ကိန်းဆိုသော အသုံးအနှုန်းသည် စင်စစ်မုချအားဖြင့် တကယ် ကိန်းလို့ 'ကိန်း'ဟု မြန်မာပြန်ကြတာလား- ဤအမေးကို 'သုခါယ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယော အနုသေတိတိ မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနတ္တာ အနုရူပကာရဏာလာဘေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟော ရာဂေါ တတ္ထ သယိတော ဝိယ ဟောတီတိ အတ္ထော=သန္ဓေသားကိန်းသကဲ့သို့ တကယ်မုချ ကိန်းခြင်းမဟုတ်၊ ကိန်းသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကိုပင် 'ကိန်း' သည်ဟု သဒိသူပစာဖြင့် တင်စားသုံးနှုန်းခြင်းသာ-ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာ သယိတော ဝိယဟု ဝိယသဒ္ဒါဖြင့် ရှင်းရှင်း ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ဂါထာရှင်းလင်းချက်

သမာဟိတော-ဖြင့် သမထဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းကို ပြသည်။ သမ္မဇာနော-ဖြင့် ဝိပဿနာဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းကို ပြသည်။ သတော-ဖြင့် သမထရော ဝိပဿနာပါ နှစ်မျိုးလုံး ပြည့်စုံသည်ကို ပြ၏။ ဝေဒနာ ပရိဇာနာတိ-အရ ပိုင်းခြားသိဟူသည် ဝိပဿနာဉာန်ဖြင့်သိပုံ မဂ်ဉာန်ဖြင့်သိပုံဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ဤတရားတို့သည် အနုဘာဝနိယလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာတွေပါတကားဟု သဘာဝအားဖြင့်လည်း ပိုင်းခြား သိ၏။ ဝေဒနာသည် တစ်မျိုးတည်း မဟုတ်၊ သုံးမျိုးတောင်ပါကလားဟု ဝိဘာဝအားဖြင့်လည်း ပိုင်းခြား သိ၏။ ဝေဒနာတို့သည် အနိစ္စ ဒုက္ခ ဝိပရိဏာမတရား တို့ပါ တကားဟု လက္ခဏာရေးသုံးပါးအားဖြင့်လည်း သိ၏။ ဤသို့ မဂ်မရမီရှေ့အဖို့၌ ပရိညာ သုံးပါးဖြင့် သိ၍ ဆက်လက် ဝိပဿနာပွားသောအခါ မဂ်ဖြင့် ထိုးထွင်းကာ ပဋိဝေဓ အနေအားဖြင့်လည်း ပိုင်းခြား၍ သိသဖြင့် တဏှာ မျိုးပြုတ်ပြီးလျှင် သခ်ါရ ဇာတ်သိမ်း အငြိမ်းကြီး ငြိမ်းလေတော့၏ဟူလို။

မူသော။ သတော၊ အမှတ်သတိပြုလေ့ရှိသော။ (သတောကာရီ၊ ၌။) ဗုဒ္ဓသ သာဝကော၊ ဗုဒ္ဓ၏ သာဝကသည်။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြားရ သိ၏။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝံ စ၊ ဖြစ်ကြောင်းသမုဒယသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌။ စေတ၊ ဤဝေဒနာတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ တံ စ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ခယဂါမိနံ၊ ဝေဒနာတို့၏ ကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော။မဂ္ဂ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို လည်းကောင်း။ ပဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြားရ သိ၏။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ခယာ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်တော့သောအားဖြင့် ကုန်ခြင်းချုပ်ခြင်း ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နိစ္ဆာတော၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းတဏှာ မရှိသည် ဖြစ်၍။ ပရိ-နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာ ခန္ဓာ နှစ်ဖြာလုံး ငြိမ်းအေးလေတော့၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြ။ တတိယံ။

၄။ ဒုတိယဝေဒနာသုတ်

၅၃။ တိသော ဘိက္ခဝေ (လ) အန္ဓမကာသိ ဒုက္ခသာ'တိ၊ ဒုက္ခသ'ဟူသော။ စေတံ၊ ဤဒုတိယဝေဒနာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဣမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာ တိသော၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း။ သုခါဝေဒနာ၊ လည်းကောင်း။ ဒုက္ခာဝေဒနာ၊ လည်းကောင်း။ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ၊ လည်းကောင်းတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုခါ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဒုက္ခတော၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခဟူ၍။ ဝါ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခဝေဒနာအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဉာန်မျက်စိဖြင့် ရှုကြည့်အပ်၏။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ကို။ သလ္လတော၊ (ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှ မျက်ကန် နင့်ခန်နေအောင် ထိုးဆွတတ် နှိပ်စက်တတ် ထုတ်ပယ်ရန် ခက်၍ ဒုက္ခမှ တကယ့်ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကြောင့်) ငြောင့်ဟူ၍။ ဝါ၊ ငြောင့်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဉာန်မျက်စိ ဖြင့် ကြည့်ရှုအပ်၏။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ (ဖြစ်ပြီး၍ မရှိတော့သောကြောင့်။ ဝါ၊ အခိုက်အတန့်မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်) အနိစ္စဟူ၍။ ဝါ၊ အနိစ္စ အားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဉာန်မျက်စိဖြင့် ရှုကြည့်အပ်၏။

ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ–စသည်အနက်

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော၊ အကြောင်းအခါ၌။ ဝါ၊ အကြောင့်ကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ **သုခါ ဝေဒနာ၊** ကို။ **ဒုက္ခတော၊** ဝိပရိဏာမဒုက္ခအဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာ၊ တွေ့မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ **ဒုက္ခာဝေဒနာ၊** ကို။ **သလ္လတော၊** ဒုက္ခမှ တကယ်ဒုက္ခဖြစ်၍ သလ္လဟု။ ဝါ၊ သလ္လအဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာ၊ တွေ့မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စဟု။ ဒိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ထို့ကြောင့်။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းကို။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာခြင်း၌ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မဒ္ဒသော၊ ဝေဒနာအားလုံးကို အမှန်သိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို အမှန်အတိုင်း သိသည်ဖြစ်၍။ တဏှာ၊ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော တဏှာကို။ အစ္ဆိဒ္ဒိ၊ ဖြတ်ပြီ။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးကို။

သုခကိုဒုက္ခ၊ ဒုက္ခကိုသလ္လ။ ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုသာ အနိစ္စရှုရမည်မဟုတ်။ ဝေဒနာသုံးမျိုးလုံးကို အနိစ္စဟုရှုရမည်။ သို့သော် ဒုက္ခဟုရှုခြင်း သလ္လဟုရှုခြင်းသည် အနိစ္စဟု ရှုမြင်ခြင်းထက် ပိုမို၍ ရာဂပျက်ပြယ် ကင်းဝေးစေနိုင်သောကြောင့် သုခကို ဒုက္ခဟု ဒုက္ခကို သလ္လဟု ရှုဖို့ မိန့်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပုထုဇဉ်သတ္တဝါတို့သည် ထိုထိုဝေဒနာတို့ကို သုခဟု ယူဆကြသည်။ ထိုပုထုဇဉ်တို့အား ဝေဒနာတို့၌ တပ်မက်ခြင်းကင်း၍ ငြီးငွေ့စေခြင်းငှာ သုခါယ ဝေဒနာယ ဒုက္ခတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပါယ်ကား သုခဝေဒနာကို သခါရဒုက္ခအနေဖြင့် တစ်မျိုး၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ အနေဖြင့် တစ်မျိုး၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာကို သခါရဒုက္ခအနေဖြင့် တစ်မျိုး၊ ဒုက္ခမှတကယ်ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဒုက္ခဖြစ်၍ သလ္လအနေဖြင့် တစ်မျိုးရှုကြည့်ရမည်။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကိုတော့ သခါရဒုက္ခမျှသာ ဖြစ်၍ ဝိပရိဏာမဒုက္ခမဟုတ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဟု သိစေလိုသော ဘုရားရှင်သည် အနိစ္စဟု ရှုကြည့်ရမည်-ဟု ဟောတော်မူ သည်ဟူလို။

တစ်နည်းအားဖြင့် သုခဝေဒနာသည် ရာဂါနုသယကိန်းတတ်သောကြောင့် ထိုရာဂ ကင်းရေးအတွက် ရာဂပယောက်စေရန် သုခကိုဒုက္ခဟု။ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ ပဋိဃာနုသယ ကိန်းတတ်သောကြောင့် ထိုပဋိဃာနုသယမကိန်းနိုင်အောင် ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အနိစ္စဟု ရှုဖို့ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည်ဟူလို။ (အကျယ် ကို ၌-ရှုလေ)

ဝိဝတ္တယိ၊ ကင်းစေပြီ။ ဝါ၊ အမြစ်ပြုတ်အောင် ပြုပြီ။ သမ္မာ၊ အကြောင်းအားဖြင့်။ မာနာဘိသမယာ၊ မာနကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မြင်အပ် ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို။ ဝါ၊ နောက်ဆုံးခန္ဓာမျှကြွင်းကျန်သည်ကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဝေဒနာသုတ်၌။ ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ (လ) သဝေ ယောဂါတိရောမုနိ'တိ၊ မုနိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ –ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင်အရိယာသာဝကသည်။ သုခံ၊ ကို။ ဒုက္ခတော၊ (ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်သောကြောင့်) ဒုက္ခဟူ၍။ ဝါ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခဟူ၍။ အဒ္ဒ၊ မြင်ပြီ။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သလ္လတော၊ (နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့်) ငြောင့်တံကျင် ဟူ၍။ အဒ္ဒက္ခိ၊ မြင်ပြီ။ သန္တံ၊ သုခဒုက္ခတို့ထက် သာလွန်ငြိမ်သက်သော။ နံ အဒုက္ခမသုခံ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ အနိစ္စတော၊ (ပျက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသောကြောင့်) အနိစ္စဟူ၍။ အဒ္ဒက္ခိ၊ မြင်ပြီ။

ယတော၊ အကြင့်ကြောင့်။ သ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ သမ္မဒ္ဒသော၊ (သုခစသည်တို့ကို ဝိပရိဏာမဒုက္ခ သလ္လ အနိစ္စဟု) အမှန်အတိုင်း သိမြင်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဝေဒနာသုံးပါး၌။ ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ နှောင်ဖွဲ့တွယ်တာသော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ (ထည့်)။ ဝိမုစ္စတိ၊ (သမုစ္ဆေဒပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) လွတ်မြောက်၏။ အဘိညာဝေါသိတော၊

ဂါထာအဓိပ္ပါယ်။ ။ သုခဝေဒနာသည် အဆိပ်ခတ်ထားသော အစာနှင့် တူ၏။ ထိုအစာသည် စားဆဲ၌ ချမ်းသာသုခကို ပေးသော်လည်း ခတ်ထားသော အဆိပ်က ဒုက္ခအကြီးအကျယ် ပေးသကဲ့သို့ သုခဝေဒနာသည်လည်း တည်ရှိခိုက် ချမ်းသာသော်လည်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသောအခါ ဒုက္ခရောက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် သုခကို ဒုက္ခဟု ရှုရန် ဟောတော်မူသည်။

ငြောင့်တံကျင်သည် အသားအသွေးထဲသို့ စူးဝင်ဆဲမှာရော စူးဝင်ပြီး အခါမှာရော နှုတ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာရော တစ်ချိန်မျှမသက်သာစေ၊ နာကျင်အောင် နှိပ်စက်သကဲ့သို့ ဒုက္ခ

(ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းကြောင့်) အာဘိညာဉ်ခြောက်ပါးဖြင့် ပြီးဆုံးစေအပ်သော ကိစ္စရှိ၏။ သန္တော၊ (ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းကြောင့်) ငြိမ်သက်၏။ သ-သော မုနိ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ယောဂါတိဂေါ၊ ယောဂလေးပါးကို လွန်မြောက်လေတော့၏။ ကျွတ်၊ သို့။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ အပ်ပြီ။ ကျွတ်၊ သို့။ မေ၊ ငါအာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ တစ်ဆင့်စကား ကြားနာမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ စတုတ္ထံ။

၅။ ပဌမဇ္ဈာနသုတ်

ဤ ၅၄။ တိဿော ကျွမာ ဘိက္ခဝေ (လ) တိဿော ဇ္ဈာနာ'တိ၊ ဇ္ဈာနာ'ဟူသော။ ဇ္ဈာနံ၊ ဤပဌမဇ္ဈာနသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊

ဝေဒနာသည် ဖြစ်ဆဲ တည်ဆဲ ပျက်ဆဲသုံးမျိုးလုံး၌ နှိပ်စက်သည်သာ။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခကို သလ္လ-ငြောင့်တံကျင်ဟု ရှုရန်ဟောတော်မူသည်။

ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် ပင်ကိုယ်အားဖြင့် သန္တသဘောရှိသောကြောင့် သုခ ဒုက္ခ-တို့ထက် သာလွန်သော ငြိမ်သက်မှုရှိသော်လည်း ပျက်စီးခြင်းအနိစ္စ သဘောဖြင့် နိဂုံးချုပ်ရသောကြောင့် ဥပေက္ခာကို အနိစ္စဟု ရှုရန် ဟောတော်မူသည်။ သုခဝေဒနာကို ဝိပရိဏာမဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို သလ္လဆူးငြောင့်ဟု ဥပေက္ခာဝေဒနာကို အနိစ္စဟု အမြင်မှန်ရသောရဟန်းသည် ဝေဒနာအမှုး ရှိသော သခ်ၣာနယ်မှ လွတ်မြောက်၍ အသခ်ၣာနယ်သို့ရောက်၏။ ဝါ၊ "ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ" ဟူသည်နှင့်အညီ ဝေဒနာတို့၌ တွယ်တာနှောင်ဖွဲ့သော တဏှာကို အရဟတ္တမဂ်က သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် ပယ်လိုက်သည့်အတွက် သခ်ၣာနယ်မှ လွတ်ကာ အသခ်ၣာနယ်သို့ရောက်၏။ အာဘိညာဉ်ခြောက်ပါးဖြင့် ကိစ္စအားလုံးကို ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးဖြစ်၍ အေးအေးဆေးဆေး ထိုရဟန်းသည် ယောဂလေးပါးကို လွန်မြောက်လေတော့၏ ဟူလို။

ဥဘယဟိတမုနနတော မုနိ-ဟူသော ဌ-ကို ထောက်လျှင် မုနိ-သည် မနဓာတ် မဟုတ်။ မုနဓာတ်ဖြစ်သည်။ ကစ္စည်းဌ၌လည်း မုနာဒီဟိ စိ-ဟု သုတ်ရှိသည်။ ထို့အတူ သိမာသမ္မုတိ-ပုဒ်ဌ၌လည်း မုနဓာတ်ပင်ဖြစ်ရာ၏။ သိမာသမ္မတာ-ဌ် သမ္မတာ-ပုဒ်ကား သံပုဗ္ဗမနဓာတ်ပင်။

သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧသနာ၊ ရှာမှီးခြင်းတို့သည်။ ဣမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့ တည်း။ ကတမာ တိသော၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း။ **ကာမေသနာ**၊ ကာမဂုဏ် အာရုံတို့ကို ရှာမှီးခြင်း ဟူသော ကာမေသနာလည်းကောင်း။ **ဘဝေသနာ**၊ ရူပဘဝ, အရူပဘဝကို ရှာမှီးခြင်း ဘဝေသနာလည်းကောင်း။ **ဗြဟ္မစရိယေသနာ**၊ ဒိဋ္ဌိဟု သမုတ်အပ်သော ဗြဟ္မစရိယကို ရှာမှီးခြင်း ဗြဟ္မစရိယေသနာ

ကာမေသနာ။ ။ ကာမ-အရ ကာမီယတီတိ ကာမော-ဟု ကမ္မသာဓ် ပြုလျှင် ဝတ္ထုကာမ-ရသည်။ ဝတ္ထုကာမ-ကောက်လျှင် ဧသနာပုဒ်နှင့် ကာမာနံ+ ဧသနာ-ဟု ဆဋ္ဌီတွဲ၊ ကာမရာဂရ၏။ ကာမေတီတိ ကာမော-ဟု ကတ္တုသာဓ် ပြုလျှင် ကိလေသာ ကာမ-ရ၏။ ဧသနာအရလည်း ကိလေသာပင် ရသောကြောင့် ကာမော ဧဝ+ဧသနာ ဟု အရတူ ကမ္မဓာရဲတွဲ။ ကာမရာဂပင် ရ၏။

ဘဝေသနာ။ ။ ဘဝဿ+ဧသနာ-ဟု ဆဋ္ဌီတွဲ။ ဘဝဿ၊ ရူပဘဝ, အရူပ ဘဝ-ကို။ ဧသနာ၊ တောင့်တရှာမှီးခြင်း။ ဘဝေသနာ၊ ရူပါရူပဘဝ-ကို တောင့်တရှာမှီး ခြင်း။ ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ်ကို လိုလားတောင့်တခြင်း။ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ တောက်ပစွာဖြင့် ကမ္ဘာပေါင်း သိန်းသန်းချီ၍ မပူမပင်နေချင်ခြင်းသည် ဘဝေသနာ-ပင်တည်း။

ဗြဟ္မစရိယေသနာ။ ။ သံသရာဝဋ္ဋမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် အဖြေမှန်ရဖို့ ရန် အမျိုးမျိုး တွေးခေါ်ကြံဆကြသော်လည်း သတ္တလောကကြီးသည် အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေသည်-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အဆက်ပြတ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဘဝဟူသည် မည်ရွေ့မည်မျှဟု အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်, မရှိဘူးဟူ၍လည်းကောင်း၊ အသက် လိပ်ပြာ ဝိညာဉ်ကောင်သည်ပင် သရီရ-ကိုယ်ကောင်၊ သရီရ-သည်ပင် အသက် လိပ်ပြာဝိညာဉ်ကောင် စသည်ဖြင့် မှားယွင်းသော အဖြေသာထွက်သောကြောင့် ဗြဟ္မစရိယ-ပုဒ်သည် ပင်ကိုယ်မူလအနက် အားဖြင့် မြင့်မြတ်သော အကျင့်လမ်းစဉ်ကို ရှာမှီးခြင်းဟု ကောင်းမွန်သောအနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤ၌မှားယွင်းသော အယူဝါဒကို ရှာမှီးခြင်းဟူသော မကောင်းသော အနက်အဓိပ္ပါယ်သို့ ပြောင်းသွား လေ၏။ ထို့ကြောင့် ဌကထာ-၌ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မတသ ဗြဟ္မစရိယဿ+ ဧသနာ=ဒိဋ္ဌိ-ဗြဟ္မစရိယေသနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဟု ဖွင့်ဆိုလေသည်။ ထိုအဖွင့်နှင့်အညီ ဗြဟ္မ-စရိယဿ+ဧသနာ-ဟု ဆဋ္ဌီတွဲ၍ ဒိဋ္ဌိအရ-ကောက်ရမည်။

လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧသနာ၊ တို့သည်။ ကျွမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုပဌမဧသနာသုတ်၌။ သမာဟိတသ သမ္မဇာနော (လ) နိစ္စာတော ပရိနိဗ္ဗုတော'တိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ကျွတ်၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သမာဟိတော သမ္မဇာနော-ဂါထာအနက်

သမာဟိတော၊ (ဥပစာရ အပ္ပနာ နှစ်ဖြာသောသမာဓိဖြင့်) ကောင်းစွာတည်ကြည်သော။ သမ္မဇာနော၊ (သမ္မဇညလေးပါးဖြင့်) ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတော်မူသော။ သတော၊ အမှတ်သတိပြုလေ့ရှိသော။ ဗုဒ္ဓသ သာဝကော၊ ဗုဒ္ဓ၏ သာဝကသည်။ ဧသနာစ၊ ရာဂ ဒိဋ္ဌိဟူသော ဧသနာတို့ကို လည်းကောင်း။ ပဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြားသိ၏။ ဧသနာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝံ စ၊ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌။ ဧတာ၊ ဤဧသနာတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ တံ စ၊ ထိုဧသနာတို့ချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ခယဂါမိနံ၊ ဧသနာတို့၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဧသနာနံ၊ တို့၏။ ခယာ၊ နောက်ထပ် မဖြစ်တော့သောအားဖြင့် ချုပ်ခြင်း ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နိစ္စာတော၊ ဆာလောင် မွတ်သိပ်ခြင်း ရာဂမရှိသည် ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာခန္ဓာ နှစ်ဖြာငြိမ်းအေးလေတော့၏။

ဧသနာ-သုံးမျိုးတို့တွင် ပ-ဒု ဧသနာ-အရ ရာဂ, တတိယ ဧသနာ-အရ ဒိဋ္ဌိသာ တိုက်ရိုက်ပြသော်လည်း ကာမရာဂ-နှင့် တဒေကဋ္ဌ-ဖြစ်သော အကုသိုလ် ကာယက် ဝစီက် မနောက်တို့ကိုလည်း ကာမေသနာ-အရ ကောက်ရမည်။ ရူပါရူပဘဝပတ္ထနာ-သာမက ၎င်းနှင့် တဒေကဋ္ဌ-ဖြစ်သော အကုသိုလ် ကာယ, ဝစီ, မနောက်-တို့ကိုလည်း ကောက်ရမည်။ သဿတ ဥစ္ဆေဒ-ဟူသော အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိသာမက ထိုနှင့် တဒေကဋ္ဌ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ကာယ, ဝစီ, မနောက် တို့ကိုလည်း ဗြဟ္မစရိယေသနာ-အရ ကောက်လေ။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ စသည် ပေးမြ။ ပဋ္ဌမံ။

၆။ ဒုတိယဿနာသုတ်

၅၅။ (တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဿနာ-စသည်သည် ပဌမဿနာသုတ်နှင့် မထူးပြီ။)

ကာမေသနာ ဘဝေသနာ-ဂါထာအနုက်

ဗြဟ္မစရိယေသနာ=ဗြဟ္မစရိယေသနာယ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ ကာမေသနာ၊ ဝတ္ထုကာမကို ရှာမှီးခြင်းလည်းကောင်း။ ဘဝေသနာ၊ ကို၊ ရှာမှီးခြင်း ဘဝေသနာလည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ သစ္စပရာမာသော၊ (ဤအယူသာအမှန်၊ အခြားအယူသည်အချည်းနှီးဟု) ဤသို့ အမှားကို အမှန်ဟု သုံးသပ်ခြင်းသည်။ **ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ**၊ ဒိဋ္ဌိတွေ့ဆက်လက်ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ သမုဿယာ၊ ကိလေသာ တိုးပွားကြောင်း ဒုက္ခတိုးပွားကြောင်းဖြစ်၏။ သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တာသ၊ အလုံးစုံသော ကာမဘဝရာဂတို့ဖြင့် တပ်မက်ခြင်းကင်းသော။ တဏှာက္ခယ ဝိမုတ္တိနော၊ တဏှာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်မြောက်တော်မူသော ရဟန္တာသည်။ ဿနာ၊ ကာမေသနာ, ဘဝေသနာနှစ်မျိုးတို့ကို။ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ အထက်မဂ် သုံးပါးတို့ဖြင့် ပယ်စွန့်အပ်ကုန်ပြီ။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာကို။ သမူဟတာ၊ ပဌမမဂ်ဖြင့်

ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ ။　　။ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ သမူဟတာ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာ-တည်းဟူသော ဒိဋ္ဌိ-ကို ပဌမမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်၏ဟူသော နောက်စကားဖြင့် ဿနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာ-၌ ဿနာ-အရ ဿနာ-သုံးပါးလုံး မရတော့ဘဲ ရှေ့နှစ်ပါးသာ ရတော့၏။ ရှေ့နှစ်ပါးတွင် ကာမေသနာ-ကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့၊ ဘဝေသနာ-ကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်၏။ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် ထိုနှစ်ပါးလုံးကို ခေါင်းပါးအောင် ပြုသော အားဖြင့် ပယ်၏။ ဗြဟ္မစရိယေသနာ-တည်းဟူသော ဒိဋ္ဌေသနာ-ကို ပယ်လျှင် တဒေကဋ္ဌ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ-ကိုလည်း တစ်ပါတည်း ပယ်ပြီးပင်။ ထို့ကြောင့် ဒိဋ္ဌေသနာ-နှင့် အလားတူဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ-မရှိသော အကထံကထီပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဘိက္ခုကို ချီးကျူးထားခြင်းဖြစ်၏။

ပယ်နှုတ်အပ်ပြီ။ သေနာနံ၊ သေနာသုံးမျိုးတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ နိရာသော၊ ကာမေသနာ, ဘဝေသနာ ဟူသော အာသာမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ အကထံကထီ၊ သို့လောသို့လော ဟူသော ယုံမှားမရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ကျွတ်၊ သို့။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ ပြီ။ ကျွတ်၊ ပြီးပြီ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ ပဌမအာသဝသုတ်

၅၆။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ (လ) တယော အာသဝါ'တိ၊ အာသဝါ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပဌမအာသဝသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ကျွမေ တယော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမေ တယော၊ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း။ **ကာမာသဝေါ**၊ (ဝတ္ထုကာမတို့ကြောင့် ယိုစီးဖြစ်ပေါ်လာသော) ကာမရာဂဟူသော ကာမာသဝလည်းကောင်း။ **ဘဝါ သဝေါ**၊ ရူပါရူပဘဝတို့၌ လိုလားတပ်မက်သော ဘဝါသဝလည်းကောင်း။

ကာမာသဝ။ ။ ကာမေသု+အာသဝေါဟု သတ္တမီတွဲ။ ဝတ္ထုကာမတို့၌ ဝါ-ကြောင့် ယိုစီးထွက်ကျ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂကောက်။ စကျွတော အာသဝန္တိတိ အာသ-ဝါ-စသည်ဖြင့် ဖွင့်သော အဋ္ဌသာလိနီအလို စကျွစသော ဝတ္ထုမှ ယိုစီးထွက်ကျလာသော ဝါ-ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမရာဂ-ကို အရကောက်။ တစ်နည်း- ရူပစသော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော်ခြင်း ဟူသော တဏှာရာဂ-အရကောက်။ တစ်နည်း- ကာမော-ဧဝ+အာသဝေါ ကာမာသဝေါ-ဟု ကမ္မဓာရဲတွဲ၊ ကိလေသာကာမ-တည်းဟူသော ရာဂကို အရကောက်။

ဘဝါသဝ။ ။ ဘဝေသု+အာသဝေါ ဟုသတ္တမီတွဲ။ ရူပါရူပဘဝ-တို့၌ လိုလားတပ်မက်ခြင်း ဆန္ဒရာဂ၊ သို့မဟုတ် ရူပါရူပဘဝ-တို့သို့ ရရောက်စေတတ်သော ဒိဋ္ဌိ-သဟဂတ စျာနနိကန္တိ-ဟူသော တဏှာရာဂ-အရကောက်။ တစ်နည်း- ရူပါရူပဘဝ တို့ကို တောင့်တခြင်း တဏှာရာဂ-ကောက်။

ဝါ။ ရူပါရူပဘဝတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဒိဋ္ဌဂတဈာနနိကန္တိဟူသော ဘဝါသဝ လည်းကောင်း။ **အဝိဇ္ဇာသ ဝေါ စ**၊ အဝိဇ္ဇာသဝ လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဧတေမတ္ထံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမအာသဝသုတ်၌။ သမာဟိတော သမ္မဇာနော (လ) နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတော'တိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတော' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဂါထာအနက်

သမာဟိတော၊ (ဥပစာရ အပ္ပနာဖြစ်သော သမာဓိဖြင့် လိုလားအပ်သော အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားနိုင်သည်ဖြစ်၍) တည်ကြည်သော။ သမ္မဇာနော၊ (သမ္မဇညလေးပါးဖြင့်) ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသော။ သတော၊ (ပေါ်လာဆဲအာရုံ၌ မပြတ်) ရှုမှတ်သော။ ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော၊ ဗုဒ္ဓသာဝက သည်။ အာသဝေ စ၊ အာသဝေါတို့ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ (သဘာဝအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝိဘာဂအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ လက္ခဏာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမုဋ္ဌေဒပဟာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း) အပြားအားဖြင့်သိ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝဉ္စ၊ ဖြစ်ကြောင်းသမုဒယကို လည်းကောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်၌။ ဧတာ၊ ဤအာသဝေါတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ တံ စ၊ ထို (အာသဝေါချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော) နိရောသေစ္စာကို လည်းကောင်း။ ခယဂါမိနံ၊ အာသဝေါကုန်ခန်းခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နိစ္ဆာတော၊ ဆာလောင်ခြင်းတဏှာ မရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံခိုကိန်း ငြိမ်းအေးလေတော့၏။

အဝိဇ္ဇာသဝ။　　။ အဝိဇ္ဇာယေဝ+အာသဝေါ ကမ္မဓာရဲတွဲ။ ရှေကိုရှေမှန်း မသိခြင်းသည်လည်း လူအ၊ ကြေးကို ရွှေထင်ခြင်းသည်လည်း လူအပင်။ ထို့အတူ ရုပ်နာမ် ဓမ္မသဘာဝ-တည်းဟူသော ခန္ဓာပဉ္စက-ကို ဒုက္ခမှန်းမသိလျှင် အဝိဇ္ဇာ၊ ထိုခန္ဓာပဉ္စက-ကို သုခဟုအထင်လွဲခြင်းသည်လည်း အဝိဇ္ဇာ-ပင်။ တရားကိုယ်အားဖြင့် အမှန်အတိုင်း မသိခြင်း မောဟ-ပင်တည်း။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ အပ်ပြီ။ ကျွတ်၊ သို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ ကြားနာမှတ်သား ဆောင်ထား အပ်ပါပြီ။ ကျွတ်၊ ဤတွင်အားလုံးပြီးပြီ။ သတ္တမံ။

၈။ ဒုတိယအာသဝသုတ်

ယသ္ယ ကာမာသဝေါ ခီဏော–ဂါထာအနက်

၅၇။ ယသ္ယ၊ အကြင် အရိယာသာဝကဏ်။ ကာမာသဝေါ၊ သည်။ ခီဏော၊ ကုန်ခန်းပြီ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝိရာဇိတာ၊ ကင်းပြီ။ ဘဝါသဝေါ၊ သည်။ ပရိက္ခီ-ဏော၊ ကုန်ခန်းပြီ။ သော၊ ထိုအရိယာသာဝကသည်။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ကိလေသာ တို့မှ လွတ်မြောက်ပြီ။ နိရုပဓိ၊ ကိလေသုပဓိစသည်လည်း မရှိတော့ပြီဖြစ်၍။ သဝါဟိနီ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော။ မာရံ၊ ကိလေသာမာရ်ကို။ ဇေတ္တာ၊ အနိုင်ရ၍။ အန္တိမံ၊ တစ်သံသရာလုံး၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဒေဟံ၊ ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်၏။

(ဒုတိယအာသဝသုတ် စုက္ကိယအနက် မထူး။ သို့ဖြစ်၍ ဂါထာအနက်ကိုသာ ရေးသားလိုက်သည်)။ အဋ္ဌမံ။

၉။ တဏှာသုတ်

၅၈။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ (လ) တိဿော တဏှာ'တိ၊ တဏှာ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤတဏှာသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဏှာ၊ တို့သည်။ ဣမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာ တိသော၊ အဘယ်သုံး ပါးတို့နည်း။ **ကာမတဏှာ**၊ လည်းကောင်း။ **ဘဝတဏှာ**၊ (သတ္တဝါဟူသည် အဆက်မပြတ် ဖြစ်၏ဟူသော သဿတအယူ၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်း) ဘဝတဏှာလည်းကောင်း။ **ဝိဘဝတဏှာ**၊ (သတ္တဝါဟူသည် ဆက်လက်မဖြစ် ဤမျှဖြင့် ပြတ်၏ဟူသော) ဥစ္ဆေဒအယူ၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်း ဝိဘဝတဏှာ လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဏှာ၊ တို့သည်။ ဣမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုတဏှာသုတ်၌။ တဏှာယောဂေန သံယုတ္တာ (လ) ယေ ပတ္တာ-အာသဝက္ခယန္တိ၊ အာသဝက္ခယံ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကာမတဏှာ။　　။ ငါးဖြာအာရုံကာမဂုဏ်၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်း တဏှာ သည် ကာမတဏှာ။

ဘဝတဏှာ။　　။ ရူပါရူပဘဝတို့၌ လိုလားသော သဿတဒိဋ္ဌနှင့်တကွ သော စျာနနိကန္တိကရာဂသည် ဘဝတဏှာ။ တစ်နည်း- သတ္တဝါသည် အဆက်မပြတ်ဖြစ်၏ ဟူသော သဿတအယူနှင့် စပ်သော တောင့်တမှုသည် ဘဝတဏှာ။

ဝိဘဝတဏှာ။　　။ သတ္တ-ဟူသည် ဤဘဝ ဤမျှသာ နောက်ထပ်မဖြစ် ပြတ်၏ ဟူသော ဥစ္ဆေဒ-အယူနှင့်တကွသော ရာဂ-သည် ဝိဘဝတဏှာ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ-နှစ်မျိုးမှ တစ်ပါး အလုံးစုံသော တပ်မက်မှုမှန်သမျှ ကာမ-တဏှာ-ဟူ၏။

တဏှာအစစ် တစ်ရာရှစ်။　　။ တဏှာ-သုံးပါးတည်၊ အာရုံခြောက်မျိုးဖြင့် မြှောက် ၁၈-ပါး။ ထို ၁၈-ပါးကို အဒ္ဓတ္တ ဗဟိဒ္ဓ-အာရုံ ၂-ပါးဖြင့် မြှောက် ၃၆-ပါး။ ထိုကို ကာလသုံးမျိုးဖြင့် မြှောက် ၁၀۸-ပါးဖြစ်၏။ ယင်း ၁၀۸-ပါးကို အကျဉ်းခြုံးလျှင် ကာလသုံးပါးဖြင့် မမြှောက်လျှင် ၃၆-ပါး။ ယင်းကို အဒ္ဓတ္တ ဗဟိဒ္ဓ-ဖြင့် မမြှောက်လျှင် ၁۸-ပါး။ ယင်းကို အာရုံခြောက်မျိုးဖြင့် မမြှောက်လျှင် တဏှာသည် သုံးပါးသာ။

ရူပါဒိဝိသယံ တသတီတိ တဏှာ-ဟူသော ဌ-ဝိဂ္ဂဟအရ အာရုံ ၆-ပါး၌ တွယ်တာမှု သက်သက်အနေဖြင့်ဆိုလျှင် ဝါ၊ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝ-ဟု မခွဲခြားဘဲ အာရုံ ၆-ပါး၌ တွယ်တာမှု တဏှာ-အနေဖြင့် ရှုလျှင် တဏှာသည် ၆-ပါးသာဟု ဌ-ဆရာ ဖွင့်ဆို၏။

တဏှာယောဂေန သံယုတ္တာ–ဂါထာအနက်

တဏှာယောဂေန၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာဟူသော ယောဂနှင့်။ ဝါ၊ ဘဝကြီးငယ်တို့၌ တပ်မက်မှု တဏှာယောဂနှင့်။ (ဒု-ဝိကပ်အရ ကာမတဏှာသာ) သံယုတ္တာ၊ ဆက်စပ်ကြကုန်သော။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝကြီးငယ်၌။ ရတ္တစိတ္တာ၊ တပ်မက်သောစိတ်ရှိကြကုန်သော။ တေ ဇနာ၊ ထိုသူတို့သည်။ မာရဿ၊ မာရ်မင်း၏။ ယောဂယုတ္တာ၊ ကြော့ကွင်းတည်းဟူသော ယောဂနှင့် ယှဉ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အယောဂက္ခေမိနော၊ ယောဂကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မရရှိကြလေကုန်။ တေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ သံသာရံ၊ ခန္ဓာအာယတနတို့၏ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ခြင်းဟူသော သံသရာသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကြရကုန်၏။ ဇာတိမရဏဂါမိနော၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း, သေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြရကုန်၏။

လောကေ၊ ၌။ ယေ စ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်ကား။ တဏှံ၊ ကို။ ပဟာနာန၊ ပယ်ရှားခြင်းကြောင့်။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝ ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်၌။ ဝီတတဏှာ၊ တွယ်တာတပ်မက်ခြင်းမရှိကုန်။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူအားလုံးတို့သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ပါရံ၊ သံသရာ တစ်ဖက်ကမ်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကြကုန်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ နဝမံ။

၁၀။ မာရဇေယျသုတ်

ရှေ့ ၅၉။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ (လ) အာဒိစ္စောဝ ဝိရောစတိ'တိ၊ ဝိရောစတိ'ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤမာရဇေယျ သုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊

မာရဇေယျသုတ်အဓိပ္ပါယ်

ဝေသက္ခ ဝေသက္ခ။ ။ သိက္ခာသု+ဇာတာတိ သေက္ခာ။ သတ္တန်္ခ သေက္ခာနံ+ ဇေတေတိ သေက္ခာ။ ကျင့်ရန် လမ်းမဆုံးသေး၍ သိက္ခာန်္ဂတိ သေက္ခာ-ဟု ဝစနတ္ထ-ပြု၍

သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သမန္နာ-ဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊သည်။ မာရဝေယျံ၊ မာရ်မင်း၏ အာဏာပြန့်ရာ ဌာနကို။ ဝါ၊ ကိလေသာမာရ်၏ တည်ရာ တေဘူမကဓမ္မဟူသောနယ်ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်လွှမ်းမိုး၍။ အာဒိစ္စောဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ ဝိရောစတိ၊ တင့်တယ်တောက်ပ၏။

မဂ်လေးပါးနှင့် အောက်ဖိုလ်သုံးပါး အရကောက်။ အရဟတ္တဖိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့လည်း မဂ်လေးပါးနှင့် အောက်ဖိုလ်သုံးပါးတို့ကဲ့သို့ သေက္ခဓမ္မ-တို့ပင် ဖြစ်လေရော့သလားဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိ၍ နိပါတ်ဖြင့် ပဋိသေဓ-ပြုကာ နိ+သေက္ခာတိ အသေက္ခာ-ဟု နနိပါတ ပုဗ္ဗပဒကမ္မဓာရဲ တွဲရသည်။

ယတ္ထ ဟိ သေက္ခဘာဝါသက်္ခာ အတ္ထိ၊ တတ္ထာယံ ပဋိသေဓော-ဟူသည်နှင့် အညီ အရဟတ္တဖိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ အာသက်ာဖြစ်ဖွယ်ရှိ၍ နိ+သေက္ခာတိ အသေက္ခ-ဟု နဖြင့် မြစ်သည်။ လောကီစိတ် ဧကာသီတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ-နှင့် နိဗ္ဗာန်၌ကား အာသက်ာ ဖြစ်စရာမလို။ ထို့ကြောင့် နိ+ သေက္ခာ=အသေက္ခာ-အရ လောကီ ဓမ္မနှင့်နိဗ္ဗာန် မကောက်ရ။ ယုံမှားဖွယ်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသာ အရကောက်ရမည်။

အရဟတ္တဖိုလ်၌ ရှိသော သိက္ခာသုံးပါးသည် ကျင့်ရန် ကိစ္စပြီးဆုံးသောကြောင့် အကျင့်ကိစ္စ မပြုကြတော့ပေ။ သိက္ခာ၏ အကျိုး ဖလသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသုံးပါးတို့ကို သိက္ခာဟု အသုံးအနှုန်းမပြုသင့်။ အရဟတ္တဖလသမဓိများကိုလည်း သေက္ခ-ဟု မသုံးနှုန်းထိုက်။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မ-များလည်း ကျင့်ဆဲမဟုတ်၍ သေက္ခဓမ္မ-ဟု မဆိုသင့်။

အောက်ဖိုလ်၌ရှိသော သိက္ခာသုံးပါးတို့သာ သကဒါဂါမိမဂ် ဝိပဿနာ စသည်တို့အား ဥပနိဿယသတ္တိ-ဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ ကျင့်ခြင်းကိစ္စကို ပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအောက်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သီလစသည်ကိုလည်း သိက္ခာ-ဟု၊ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မ-ကိုလည်း သိက္ခနသီလ-ဟု ခေါ်ဆိုထိုက်သည်။

အထက်ပါ နပဋိသေဓ-နည်းမှတစ်ပါး အ-ကို ဝုဒ္ဓိ-အနက်ဟော ကြ၍ ဝုဒ္ဓိပတ္တာ+ သေက္ခာ-ပြု၍ အရဟတ္တဖိုလ် ကောက်လေ။ အရဟတ္တမဂ်သည်လည်း ပရိညာဒိကိစ္စ၊ ဝိပါကဘာဝ-မှတစ်ပါး အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ထူးမခြား ဖြစ်သောကြောင့် အသေက္ခပင်

ကတမေဟိ တီဟိ၊ အာဘယ်သုံးပါးတို့နှင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကျွန်ုပ် ဘိက္ခု ဤသာသနာတော်က ရဟန်းသည်။ အသေက္ခေန၊ သေက္ခတို့၏ဥစ္စာမဟုတ်သော။ **သီလက္ခန္ဓေန**၊ သီလတည်းဟူသောဂုဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသေက္ခေန၊ သော။ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ သမာဓိတည်းဟူသောဂုဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသေက္ခေန၊ သော။ ပညာက္ခန္ဓေန၊ ပညာတည်းဟူသောဂုဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျွန်ုပ်မေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤတရားသုံးပါးတို့နှင့်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကျွန်ုပ်မေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာ-ဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မာရဧယ်၊ ကိလေသာမာရ်၏ တည်ရာ အာဏာပြန့်ရာ တောဘူမကဓမ္မကို။ အတိတ္တမ္မ၊ လွန်မြောက်လွှမ်းမိုး၍။ အာဒိစ္စောဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ ဝိရောစတိ၊ တောက်ပတင့်တယ်၏။ ဇေတမတ္ထံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုမာရဧယျသုတ်၌။ သီလံ သမာဓိ ပညာ စ (လ) အာဒိစ္စောဝ ဝိရောစတီတိ၊ ဝိရောစတိဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျွတ်၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မဟုတ်လောဟူမူ အရဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်သုခထက် ဖိုလ်သုခက သန္တတရ ပဏီတတရ-ဖြစ်၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာ ဝုဓိပတ္တအသေက္ခ-ဟု ဆိုသင့်သည်။ အရဟတ္တမဂ်ကို ဝုဓိပတ္တအသေက္ခ-ဟု မဆိုသင့်။

သီလက္ခန္ဓသည်။ ။ ခန္ဓသဒ္ဒါသည် ရာသီ, ပညတ္တိ, ရုဏ္ဍီ, ဂုဏ-ဟု လေးနက်ထွက်ရာဝယ် ဤ၌ ဂုဏဝါစက-တည်း။ ထို့ကြောင့် သီလက္ခန္ဓေန၊ သီလတည်းဟူသော ဂုဏ်နှင့်ဟု အနက်ပြန်ဆိုသည်။

အရဟတ္တဖိုလ် နှင့် ဓမ္မာသုံးပါး။ ။ သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝ-တို့သည် သဘာဝအား ဖြင့် အသေက္ခသီလက္ခန္ဓ။ သမ္မာသမာဓိသည် သဘာဝအားဖြင့် အသေက္ခသမာဓိက္ခန္ဓ။ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ-တို့သည် သမာဓိအား ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် သမာဓိက္ခန္ဓ။ သမ္မာဒိट्ठि-သည် သဘာဝမုချအားဖြင့် ပညာက္ခန္ဓ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ-သည် ပညာအား ပကတူပသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် ပညာက္ခန္ဓ။ ဤသို့ အရဟတ္တဖိုလ် တရား ရှစ်ပါးကို ခန္ဓာသုံးပါး မုချ ဥပစာအားဖြင့် ဖွဲ့လေ။

သီလ သမာဓိ ပညာ စ-ဂါထာအနက်

ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလံ၊ အသေက္ခသီလကိုလည်းကောင်း။ သမာဓိ၊ အသေက္ခသမာဓိကိုလည်းကောင်း။ ပညာ၊ အသေက္ခပညာကို လည်းကောင်း။ ဧတေ၊ ဤ အသေက္ခသီလစသော ခန္ဓာသုံးပါးတို့ကို။ သုဘာ-ဝိတာ၊ ကောင်းစွာပွားများ အပ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မာရဝေယ္ယံ၊ မာရ်မင်း၏ အာဏာ ပြန့်နှံ့ရာအရပ်ကို။ ဝါ၊ ကိလေသာမာရ်၏ အာရုံ ပြုရာ တေဘူမကသင်္ခါရဌာန ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်လွှမ်းမိုး၍။ အာဒိစ္စော၀၊ ဗြိုဟ်အားလုံးတို့၏သနင်း ရှင်နေမင်းကြီးကဲ့သို့။ ဝိရောစတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ တင့်တယ်လှပေ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ ဒသမံ။

တသ၊ ထိုတိကနိပါတ် ပထမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ အကျဉ်းခေါင်းစဉ် မာတိကာ ကား။ မူလဓါတု၊ မူလသုတ် ဓါတုသုတ်လည်းကောင်း၊ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ပဌမဝေဒနာသုတ်၊ ဒုတိယဝေဒနာသုတ်တို့ လည်းကောင်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဇသနာ၊ ပဌမဇသနာသုတ်၊ ဒုတိယ ဇသနာသုတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ အာသဝါ၊ ပဌမအာသဝသုတ်၊ ဒုတိယအာသဝသုတ်တို့လည်းကောင်း။ အထ၊ ထိုအပြင် တဏှာတော စ၊ တဏှာ သုတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ မာရဝေယျတော စ၊ မာရဝေယျသုတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဣတမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒသဝိဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ပဌမံ၊ ရှေးဦး စွာသော။ ဝဏ္ဏံ၊ ဝဏ်ကို။ သဒ္ဓိတိကာရကာ၊ သံဂါယနာတင်ဆရာတို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။

တိက ပဌမဝဂ် ပြီး၏။

၂။ ဒုတိယဝဂ်

၁။ ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်

၆၀။ တီကိုမာနိ ဘိက္ခဝေ (လ) တီကိ ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ'တိ၊ ပုညကိရိယ-ဝတ္ထုနိ'ဟူ သော။ ဧတံ၊ ဤပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ**၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့သည်။ ကျွမာနိ တီကိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ တီကိ၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း။ **ဒါနမယံ**၊ ဒါနတည်းဟူသော။ ပုညကိရိယဝတ္ထု လည်းကောင်း။ **သီလမယံ**၊ သီလတည်း

ပုညတိရိယဝတ္ထု။ ။ ပုဇ္ဇဘဝဖလံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ ပုညာနိဟုဖြစ်စေ, အတ္တနော သန္တာနံ ပုနန္တိတိ ပုညာနိ ဟုဖြစ်စေ ဝိဂြိုဟ်ပြု။ ဟေတုပစ္စယေဟိ ကာတဗ္ဗာတိ ကိရိယာ-ဟုပြု။ တေသံ တေသံ အာနိသံသာနံ ဝသန္တိ+ဗ္ဗောတိ ဝတ္ထူနိဟုပြု။ ပုညာနိစ+တာနိ+ကိရိယာစေတိ=ပုညကိရိယာ။ ပုညကိရိယာဧဝ+ဝတ္ထူနိ=ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ-ဟု ကမ္မဓာရဲတွဲ။ ပြုလည်းပြုသင့် ထိုထိုအကျိုးတို့၏ တည်ရာလည်းဖြစ် ပုဇ္ဇဖလကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်၊ ဝါ- မိမိ၏စိတ် အစဉ်ကိုလည်း ဖြူစင်စေတတ်သော ကုသိုလ်တို့ကို အရကောက်။

ဒါနမယံ။ ။ ဒီယတိ ဧတာယာတိ ဒါနံ။ ဒါနမေဝ ဒါနမယံ-ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု။ မိမိအောက်နိမ့်သူအား ချီးမြှောက်သည့်အနေ မိမိထက်မြင့်သူအား ပူဇော်သည့် အနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို သူတပါးတို့အား စွန့်လွှတ်ခြင်း စေတနာအရကောက်။ ပုဗ္ဗ မုဒ္ဓ အပရ-ဟူသော သုံးမျိုးတွင် မုဒ္ဓ-သည် မုချ။ ပုဗ္ဗ အပရ-တို့ကား ဥပစာဒါန။

သီလမယံ။ ။ တိဝိသေမ္ဗတ္ထိသုခံ သီလတိ ပတိဋ္ဌာတိ+ဗ္ဗောတိ သီလံ-ဟုပြု။ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာသည် သီလစင်ကြယ်မှု ရနိုင်သောကြောင့် သီလသည် ချမ်းသာ၏ တည်ရာ ဖြစ်၏။ နိစ္စသီလ ဥပေါသထ နိယမ-ဟူသော ငါးပါး ရှစ်ပါး ဆယ်ပါးသီလ အရကောက်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ-ကို သဒ္ဓါ-ဖြင့်၊ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ-ကို ပညာဖြင့်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ-ကို သတိဖြင့်၊ အာဇီဝ-ပါရိသုဒ္ဓိသီလ-ကို ဝီရိယဖြင့် စောင့်ရှောက်မှု လုံခြုံသည်။

ဟူသော။ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ လည်းကောင်း။ **ဘာဝနာမယံ**၊ ဘာဝနာတည်း ဟူသော။ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ လည်းကောင်းတည်း။(ဒါနမယစသည်၌ မယပစ္စည်း သွတ္ထ)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့တည်း။ ဧတေမတ္ထံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်၌။ ပုညမေဝ သောသိက္ခေယျ (လ) ပဏ္ဍိတောဥပပဇ္ဇတိ'တိ၊ ဥပပဇ္ဇတိဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာပဒန္ဓကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဘာဝနာမယံ ။　　။ ဘာဝေတိ+ဧတာယာတိ=ဘာဝနာ။ ဘာဝနာ ဧဝ ဘာဝနာ-မယံ-ဟုပြု။ စက္ခု စက္ခုဝိညာဏ်စသော ဆဆတ္တ-တရားတို့ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ-ဟု ရှုသူ၏ စေတနာ၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသော ၃၈-ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ပွားများခြင်းကြောင့် ရရှိအပ်သော စျာနစေတနာ၊ အပြစ်ကင်းသော ကမ္မ သိပ္ပ ဝိဇ္ဇာ-တို့ကို လေ့လာခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စေတနာတို့ကို အရကောက်။

လျှုံ့ ထွဲ၍ စါနသုံးမျိုး ကွဲပြား။　　။ အလျှုပေးပုဂ္ဂိုလ်က ဤဆွမ်းကို လျှုဒါန်းပါ၏ ဟု လျှုသည်ဖြစ်စေ၊ ဤဆွမ်းအလျှုသည် ဗောဓိဉာန်၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါစေဟု ဆင်ခြင်၍ လျှုသည်ဖြစ်စေ ထိုအလျှုသည် ဒါနမယပုညကိရိယဝတ္ထုမည်၏။ မိဘ လက်ထက်က ဆွမ်းလောင်း ဆွမ်းကျွေးတယ်၊ ငါ့လက်ထက်မှာလည်း ထိုဝတ်မပျက်အောင် ရည်ရွယ်၍ လျှုလျှင် ထိုအလျှုသည် သီလမယပုညကရိယဝတ္ထု-ဖြစ်၏။ လျှုဖွယ်ဝတ္ထု အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ် အလျှုပေးပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ခယဝယ-အားဖြင့် သုံးသပ်၍ လျှုသော်လည်းကောင်း၊ ကံ ကံ၏ အကျိုးကို သုံးသပ်၍ လျှုသော်လည်းကောင်း ထိုအလျှုသည် ဘာဝနာမယ ပုညကိရိယဝတ္ထု-ဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။

ပုညကိရိယဝတ္ထု ၁၀-ပါး။　　။ ဤသုတ်၌ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ ဟု သုံးမျိုးသာ ဟောအပ်သော်လည်း အပစာယန, ဝေယျာဝစ္စ, ပတ္တိဒါန, အဗ္ဘာ-နုမောဒန, ဓမ္မဿဝန, ဓမ္မဒေသနာ, ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ-ဟု ၇-မျိုး ရှိသေးသည်။ ထိုတို့ ၇မျိုး နှင့် ဒါနသီလ ဘာဝနာပေါင်းလျှင် ၁၀-မျိုးအထိ ရှိသည်။ ထို ၇-မျိုးတွင် သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခြင်းကို ဒိဋ္ဌ ဇုကမ္မ-၌ သွင်းယူရမည်ဟု 'သရဏဂမနမ္မိ ဟိ ဒိဋ္ဌုဇု တဝသေန သင်္ဂယှတိ'ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်သည်။

အဗ္ဘာနုဒမောဒန။　　။ အလျှုရှင်တို့က ပေးဝေသော ကုသိုလ်ကို သာဓု ခေါ်မှ အဗ္ဘာနုမောဒန-ဖြစ်သည် မဟုတ်။ သူတစ်ပါးတို့ ပြုလုပ်အပ်သော ကုသိုလ်ကို မိမိဘာသာ ဝမ်းသာအည့်လဲ သာဓုခေါ်ဆိုလျှင်လည်း အဗ္ဘာနုမောဒနပုညကိရိယဝတ္ထု ကုသိုလ်ဖြစ်၏။

ပုညမေဝ သော သိက္ခေယျ–ဂါထာအနက်

(ယော၊ အကြင်အမျိုးကောင်းသားသည်။ အတ္ထကာမော၊ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတတ်။) သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ အာယတဂ္ဂ၊ ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောရ အထက်တန်းကျသောအကျိုးရှိသော။ ဝါ၊ (မြတ်နိုးအပ်သော အကျိုးရှိသောကြောင့်) နောင်တစ်ချိန်ခ်ိန်ကောင်းမွန်သော။ သုခုဒြယံ၊ ချမ်းသာကို ပွားတိုးစေတတ်သော။ ပုညမေဝ၊ (ပုဇ္ဇဖလကို ဖြစ်စေတတ်, မိမိ စိတ်အစဉ်ကို ဖြူစင်စေတတ်သောကြောင့် ပုည-ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော) ဒါန သီလ ဘာဝနာ တည်းဟူသော ကုသိုလ်သုံးမျိုးကို။ သိက္ခေယျ၊ လေ့ကျင့် ဆည်းပူးရာ၏။

(ကတမံ ပုညံ၊ အဘယ်ကုသိုလ်ကို။ ကထံ သိက္ခေယျ၊ ဘယ်ပုံလေ့ကျင့် ဆည်းပူးရမည်နည်း။) ဒါနဉ္စ၊ ဒါနကုသိုလ်ကို လည်းကောင်း။ သမာစရိယဉ္စ၊ သုစရိုက်ဆယ်ပါးတည်းဟူသော သီလကုသိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ မေတ္တာစိတ္တဉ္စ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝယေ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေရာ၏။သုခ သမုဒ္ဒယေ၊ ချမ်းသာခြင်း အကျိုးရှိကုန် သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မေ၊ ဤကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဘာဝယိတ္တာ၊ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ ဗျာပါဒကင်း၍ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော။ သုခံ လောကံ၊ (စျာန်သမာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) တကယ်ချမ်းသာသော ပြဟ္မာ့လောကသို့။

ပုညကိရိယဝတ္ထု ၁၀–ပါး ဖြစ်ပါလျက် သုံးပါးသာ ဧတာဧတော်မူခြင်း။ ။ ဒါန၊ သီလ ဘာဝနာ-တည်းဟူသော ပင်မ ပုညကိရိယဝတ္ထု ၃-မျိုးတွင် အပစာယနနှင့် ဝေယျာဝစ္စ ၂-မျိုးကို သီလ၌သွင်း၊ ပတ္တိဒါန-နှင့် အဇ္ဈာနုမောဒန-ကို ဒါန၌သွင်း၊ ဓမ္မဒေသနာ-နှင့် ဓမ္မသဝန-ကို ဘာဝနာ-၌ သွင်း၊ ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ-ကို ဒါ, သီ,ဘာ, သုံးမျိုးလုံး၌ သွင်းရမည်။ သွင်းလို့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသုတ်၌ သုံးမျိုးသာ ဟောတော်။

ဝါ သီ တာ သုံးမျိုး၌ သွင်းပုံ ဝါဇကွဲ။ ။ ဒါနသီလာ၊ ဘာဝနာ၊ သုံးဖြာစဉ်တိုင်းခင်း။ စ နှစ်ကို လယ်, လယ်နှစ်ကို စ၊ နောက်မှ နောက်ချင်းသွင်းဟူသော လက်ာအရ အပစာယန-နှင့် ဝေယျာဝစ္စ-ကို သီလ၌သွင်း၊ ပတ္တိဒါန-နှင့် အဇ္ဈာနုမောဒန-ကို ဒါန၌သွင်း၊ ကျန် ဓမ္မဒေသနာ ဓမ္မသဝန ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ ၃-မျိုးကို ဘာဝနာ၌ သွင်းရမည်ဟု ဝါဒတစ်မျိုး ရှိသေး၏။ ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ-ကို သုံးမျိုးလုံး၌ သွင်းခြင်းနှင့် ဘာဝနာ-တစ်မျိုး၌သာ သွင်းခြင်းထူး၏။

၀၊ (အခြားသော ကာမာဝစရ ကုသိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) သမ္ဘတ္တိဘာဝတည်း ဟူသော လူ့လောက နတ်လောကသို့။ ပဏ္ဍိတောဿ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ပဌမံ။

၂။ စက္ခုသုတ်

၆၁။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခवေ စက္ခူနိ (လ) တီဏိ စက္ခူနိ'တိ၊ စက္ခူနိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစက္ခုသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခူနိ၊ စက္ခုတို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ်သုံးပါး တို့နည်း။ **မံသစက္ခု**။ လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု။ လည်းကောင်း။ ပညာစက္ခု။ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခူနိ၊ တို့သည်။

မံသစက္ခု။　　။ သသမ္ဘာရစက္ခု, ပသာဒစက္ခု-ဟူ၍ မံသစက္ခု-သည် နှစ်မျိုးပြား၏။ ထိုတွင် မျက်တွင်း၌လည်းကောင်း၊ အောက်မျက်တွင်းရိုး အထက်မျက်ခုံးရိုး ဘေးနှစ်ဖက်မျက်တောင်စွန်း အတွင်း၌လည်းကောင်း တည်သော ဥဏှောက်အပြင်၌ မျက်တောင်မွေးတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အသားဆိုင်တည်း။ ၀၊- အသားဆိုင်သည် မံသစက္ခု-မည်၏။

အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ရှစ်ခု သမ္ဘဝ သဏ္ဌာနနှင့် ပေါင်း ၁၀-ခု၊ ထို့ပြင် ဇီဝိတရုပ် ဘာဝရုပ် ကာယပသာဒ စက္ခုပသာဒ ၄-မျိုး၊ အားလုံး ၁၄-မျိုးကို သသမ္ဘာရစက္ခု-ဟု ခေါ်သည်။ ဤ ၁၄-မျိုးတို့တွင် ရှေ့ ၁၀-မျိုးတို့သည် စတုဇရုပ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၁၀-တည် ၄-ဖြင့်မြှောက်သော် ၄၀-ဖြစ်၏။ နောက်လေးမျိုးက ဧကဇရုပ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မြှောက်ရန် မလို။ ထို့ကြောင့် ၄၀-နှင့် ၄-ပေါင်းလျှင် ၄၄-ဖြစ်၏။ ထို ၄၄-မျိုးသည် သသမ္ဘာရစက္ခု-မည်၏။

ပသာဒစက္ခု။　　။ အဆိုပါ သသမ္ဘာရစက္ခု-၌ မှီသော မဟာဘူတ် လေးပါးကို အစွဲပြုကာ ဖြစ်သော ပသာဒရုပ်သည် ပသာဒစက္ခု-မည်၏။ ထို ပသာစက္ခု-သည်ပင် စက္ခုဝိညာဏ်၏ တည်ရာ ဖြစ်၍ ဝတ္ထု။ သမ္ဘဒ္ဓိစ္ဆိုင်း စသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်၍ ဒွါရမည်ပြန်၏။

မံသစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု-ဂါထာအနက်

မံသစက္ခု၊ လည်းကောင်း။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု၊** လည်းကောင်း။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့သာလွန်သောစက္ခု မရှိသော။ **ပညာစက္ခု၊** လည်းကောင်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ စက္ခုနှိ၊ ဤစက္ခုတို့ကို။ ပုရိသုတ္တမော၊ ယောက်ျားတကာတို့ထက်မြင့်မြတ်သော ဘုရားရှင်သည်။ အက္ခာသိ၊ ဟောကြားတော်မူပြီ။

မံသစက္ခုသည်၊ ပကတိမျက်စိ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဒိဗ္ဗသစက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းတည်း။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဥနံ၊ အာသဝက္ခယဉာန်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ အနုတ္တရံ၊ ထို့ထက် သာလွန်သော စက္ခုမရှိသော။ ဝါ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ ပညာစက္ခု၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ယသ စက္ခုသည်၊ ယင်းပညာစက္ခုကို။ ဝါ၊ ၏။ ပဋ္ဌိလာဘာ၊ ရခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ အလုံးစုံသောဝဋ္ဋဒုက္ခမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော- စသည် ပေးမြဲ။ ဒုတိယံ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု-ဟူသည် မုချအားဖြင့် နတ်တို့၏ ပသာဒစက္ခု-ပင်တည်း။ နတ်တို့၏ ဒိဗ္ဗစက္ခု-သည် အဝေးဌာ်ရှိသော မှုံမှုဝါးဝါးကိုပင် မြင်စွမ်းဘိသကဲ့သို့ ဘာဝနာ-ဗလနိဗ္ဗတ္တ-ဖြစ်သော ဉာနစက္ခု-သည်လည်း သိမြင်မှု မျက်စိအလုပ်ကို လုပ်သောကြောင့် မျက်စိနှင့် တူသည့်အတွက် ဒိဗ္ဗဿ တံ စက္ခု စာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု-ဟူသော ဝစနတ္ထအရ ဒိဗ္ဗစက္ခု-အဘိညာဉ်သည် ဒိဗ္ဗစက္ခု-မည်၏။

ပညာစက္ခု၊ ။ အာသဝက္ခယဉာနသင်္ခါတာ ပညာ စတုသစ္စဒဿနဋ္ဌေန ပညာ-စက္ခုတိ အဓိပ္ပေတာ-ဟူ သည်နှင့် အညီ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပဇာနာတီတိ-ပညာ။ ပညာဧဝ+စက္ခု ပညာစက္ခု-ဟူသော ဝစနတ္ထအရ အာသဝက္ခယဉာန်သည် ပညာစက္ခု-မည်၏။

ပကတိကောင်းမွန်သော မံသစက္ခု-ဖြင့် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်သည်အထိ အာလောကကသိုဏ်းကို ပွားများရမည်။ ယင်းသို့ ပွားများမှ ဒိဗ္ဗစက္ခု-အဘိညာဉ် ရနိုင်သည်။ ထိုအဘိညာဉ်ကို အခြေခံ၍ အာသဝက္ခယဉာန်တည်းဟူသော ပညာစက္ခု ရရှိနိုင်သည်။ ယင်းကို ရမှ သံသရာမှလွတ်မြောက်မည်။ ထို့ကြောင့် စက္ခုသုံးမျိုးကို ဟော၍ ယသ စက္ခုသည် ပဋ္ဌိလာဘာ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ-ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။

၃။ ဣန္ဒြိယသုတ်

၆၂။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိ (လ) တီဏိ ဣန္ဒြိယာနိ'တိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဣန္ဒြိယသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိတီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနညာတညဿာ-မိတိန္ဒြိယံ၊ လည်းကောင်း။ အညိန္ဒြိယံ၊ လည်းကောင်း။ အညတာဝိန္ဒြိယံ၊ လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ခေါ တီဏိ၊

ဣန္ဒြိယသုံးပါး။　　။ အနမတဂ္ဂသံသရာ-၌ တစ်ခါဖူးမျှ မရအပ် မသိအပ်သေးသော နိဗ္ဗာန်နှင့် သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိအောင်ပြုအံ့ဟုဖြစ်သော ဣန္ဒြေ-သည် အနညာ-တညဿာမိတိန္ဒြေ-မည်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာန်တည်း။

သောတာပတ္တိမဂ်သည် သိအပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားကို မလွန်မူ၍ သိသော ပညာသည် အညိန္ဒြေ-မည်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် အထက်မဂ်သုံးပါးနှင့် အောက်ဖိုလ်သုံးပါးပင်တည်း။

သစ္စာလေးပါးနှင့် ပတ်သက်၍ သိဖွယ်မှန်သမျှ သိအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိသော ရဟန္တာ၏ ဣန္ဒြေ-သည် အညာတာဝိန္ဒြေ-မည်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်တည်း။

ဣန္ဒြိယပုစ္ဆာ ဝေဒနာသုံးမျိုး။　　။ သဟဇာတ်တရားတို့၏ အကြီးအကဲ ဥုံးစီးဥုံးကိုင် ဖြစ်သောကြောင့် 'သဟဇာတဓမ္မေသု ဣန္ဒတိ ပရမိဿရိယံ ကရောတီတိ ဣန္ဒြိယံ'အရ မဂ်ဉာန်ဖိုလ်ဉာန် အားလုံးသည် ဣန္ဒြေ-မည်၏။

ဘစ်နည်း။　　။ ဣန္ဒေန (ဘဂဝတာ) ဒိဋ္ဌာနိ အဓိဂတာနိ၊ ဣန္ဒေန (ဘဂဝတာ ပရေသံ) ဒိဋ္ဌာနိ ဒေသိတာနိ။ ဣန္ဒေန (ဘဂဝတာ ဂေါစရဘာဝနာသေဝနာဟိ) ဒိဋ္ဌာနိ ဣန္ဒြိယာနိဟူသော ဒိဋ္ဌတဒ္ဓိတဝစနတ္ထအရ ဣန္ဒြေပင် မည်၏။

ဘစ်နည်း။　　။ ဣန္ဒဿ (မဂ္ဂါဓိဂမဿ ဥပနိဿယဘူတဿ ပုညကမ္မဿ) လိင်္ဂါနိ ဣန္ဒြိယာနိဟူသော လိင်- တဒ္ဓိတ ဝစနတ္ထအရ ဣန္ဒြေမည်၏။

ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကျွတ်၊ သို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒသည်။ သုတံ၊ ပြီ။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ဧတံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ " သေခဿ သိက္ခမာနဿ (လ) ဘဝသံယောဇနက္ခယာ'တိ၊ ဘဝသံယောဇနက္ခယာ'ဟူ၍။ ကျွတ်၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တစ်နည်း - တတ္ထ၊ ၌။ သေခဿ သိက္ခမာနဿ (လ) ဘဝသံယော- ဇနက္ခယာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ပဒံ၊ ဤဂါထာကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သေခဿ-ဂါထာအနက်

ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော လမ်းဖြောင့်လမ်းမှန်သို့ အစဉ်လျှောက်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခမာနဿ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ကြံပွားများသော။ သေခဿ၊ သေခပုဂ္ဂိုလ်၏။ ခယသ္မိံ၊ ကိလေသာအားလုံး ကုန်ဆုံးစေသော အရဟတ္တမဂ်၌။ ဉာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာန်သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာန်မှ။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ အညာ- အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတော အညာ၊ ထိုအညိန္ဒြေမှ နောက်၌။ ဝိမုတ္တာသ၊ အညာတာဝိန္ဒြေဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီး သော။ တာဒိနော၊ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာ၏။ ဘဝသံယောဇနက္ခယာ၊ ဘဝသံယောဇဉ်ကုန်ခြင်းကြောင့်။ မေ ဝါ၏။ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အကုပ္ပါ၊ မပျက်စီးတော့ပြီဟူသော။ ဉာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာန်သည်။ဝေ၊ စင်စစ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တစ်နည်း- ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော၊ သမထနှင့်ဝိပဿနာအညီအမျှပြု၍။ ဝါ၊ သမာဓိ ပညာကို အညီအမျှပြု၍ ပွားများခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခမာနဿ၊ ကျင့်ကြံပွားများသော။ သေခဿ၊ ၏။ ခယသ္မိံ၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာကို ကုန်ခန်းစေတတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဉာနံ၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနန္တရာ အနန္တရတော၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ တတော၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဉာန်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါ၊ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်သော။ အညာ၊ အညိန္ဒြေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဤသို့ ပဌမဂါထာကို အဋ္ဌကထာအလို တစ်နည်းပေးလေ။)

ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နော၊ လောကုတ္တရာ ဣန္ဒြေသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ ပဋိ-ပဿဒ္ဓိဖြစ်သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ သန္တော၊ ကိလေသာပူလောင်မှုငြိမ်းသော။ သန္တိပဒေ၊ ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်၌။ ရတော၊ မွေ့လျော်သော။ သ-သော၊ ထိုရဟန္တာသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ သဝါဟိနိံ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့်တကွသော။ မာရံ၊ ကိလေသာဟူသော မာရ်မင်းကို။ ဇေတ္တာ၊ အောင်နိုင်၍။ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သံသရာ၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ တတိယံ။

၄။ အဒ္ဓါသုတ်

၆၃။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါ (လ) တယော အဒ္ဓါ'တိ၊ အဒ္ဓါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအဒ္ဓါသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင် ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဒ္ဓါ၊ ကာလတို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမေ တယော၊ အဘယ်သုံးပါး တို့နည်း။ အတီတော အဒ္ဓါ၊ အတိတ်ကာလလည်းကောင်း။ အနာဂတော အဒ္ဓါ၊ အနာဂတ်ကာလဝင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလလည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော အဒ္ဓါ၊ ကာလသုံးပါးတို့သည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။

ဧတေမတ္ထံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ အက္ခေယျသညိနော သတ္တာ (လ) သခ္မိ နောပေတိ ဝေဒဂူတိ၊ ဝေဒဂူဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အက္ခေယျသညိနော–ဂါထာအနက်

အက္ခေယျသညိနော၊ အက္ခေယျဟုဆိုအပ်သောခန္ဓာငါးပါး၌ ငါကောင်သူကောင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တာကောင် ယောက်ျားမိန်းမကောင်ဟု မှတ်ထင်ခြင်း ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တာတို့သည်။ အက္ခေယျသို့၊ အက္ခေယျဟု ပြောဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်နေ

ပဌမဂါထာ၏ဆိုလိုရင်း။ ။ အက္ခာယတိ ကထီယတိ ပညာပီယတီတိ အက္ခေယ္ယံ။ ယောက်ျား မိန်းမ ငါ သူ-စသော အပြောအဆို စကားအသုံးအနှုန်းတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး ရ၏။ မှန်၏၊ ခန္ဓာမရှိလျှင် ယောက်ျားရယ် မိန်းမရယ် စသည်ဖြင့် ပြောဆိုမသုံးနှုန်းနိုင်တော့။ ခန္ဓာရှိမှသာ ယောက်ျားစသည် ခေါ်နိုင်သုံးနှုန်း ပြောဆိုနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ခန္ဓာသည် စကား၏ တည်ရာ ကထာဝတ္ထုတည်း။

ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တာ မဟုတ်ပါဘဲလျက် ခန္ဓာငါးပါးကို ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တာဟု အထင်အမြင်လွဲနေကြသော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာငါးပါး၌ ငါ့ခြေ ငါ့လက် ငါ့မျက်စိ စသော တဏှာစွဲဖြင့်တည်၏။ ငါကောင်သူကောင်ဟူသော အတ္တစွဲအားဖြင့်လည်း တည်၏။ တစ်နည်း-လောဘသွားကလည်း လောဘ၏အစွမ်းအားဖြင့်, ဒေါသ သွားကလည်း ဒေါသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်, မောဟသွားကလည်း မောဟ၏ အစွမ်းအားဖြင့်, မကောင်းမြင် အမှားမြင်သွားများကလည်း ဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းအားဖြင့်, ကိလေသာတို့ကို ပရိယုဋ္ဌာန စသည်ဖြင့် ဖြစ်စေနိုင်သော စွမ်းအင် လက်ကိုင်ရှိသူတို့ကလည်း အနုသယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်, လက်မထောင်သော အထောင် အလွှားသွားတို့ကလည်း မာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်, မရေမရာသွားတို့ကလည်း ဝိစိကိစ္ဆာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်, မတည်မငြိမ်သူတို့ကလည်း ဥဒ္ဓစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်, (ပေါင်း ရှစ်မျိုး၏အစွမ်းအားဖြင့်) ခန္ဓာငါးပါး၌ တည်နေ၏။

ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော အက္ခေယျ-ကို ပရိညာသုံးပါးဖြင့် အတိအကျ မသိကြသည့်အတွက် သေမင်းနှင့် ပတ်သက် ဆက်သွယ်နေရ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် အက္ခေယျကို ပရိညာဉ်သုံးပါးဖြင့် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မသိခြင်းကြောင့် သေမင်းဖြန့်ကျက်ထောင်ထားအပ်သော ပိုက်ကွန်ကျော့ကွင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြရသည်ဟူလို။

ကြကုန်၏။ ဝါ။ လော, ဒေါ, မော, ဒိဋ္ဌိ, နု, မာ, ကိစ္စ်ဝိကွိပ်, ဥဒ္ဓစ် ရှစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်ကြကုန်၏။ အကွေယျသို့၊ အကွေယျဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော တေဘူမကသခ်ီရတရားခ်ဉ်။ အပရိညာယ၊ ပရိညာသုံးပါးဖြင့် ပိုင်းခြားမ၍ မသိခြင်းကြောင့်။ မစ္စုနော၊ သေမင်းနှင့်။ ယောဂံ၊ ဆက်သွယ်ပတ်သက်ခြင်းသို့။ အာယန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်၏။ တစ်နည်း- မစ္စုနော၊ သည်။ ယောဂံ၊ ယှဉ်စပ် ဖြန့်ထောင်ထားအပ်သော ပိုက်ကွန်သို့။ အာယန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်၏။

အကွေယျံ၊ တေဘူမက ခန္ဓပဉ္စကကို။ ပရိညာယ၊ ဝိပဿနာမဂ်ပညာဖြင့် ဒုက္ခဟုပိုင်းခြားကာ သိသောကြောင့်။ အက္ခာတာရံ၊ ကာရက ဝေဒက သာမီ နိဝါသီဟု ပြောပြတိသကဲ့သို့ဖြစ်သော တစ်စုံတစ်ခုသော အတ္တကောင်ဟု။ နမည္ဝတိ၊ မမှတ်ထင်။ ဝါ။ အထင်မလွဲတော့။ (ယေန၊ အကြင့်ကြောင့်) မနသာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ဖြင့်။ ဝိမောက္ခော၊ သခ်ၢတအားလုံးမှ လွတ်မြောက်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဖုဋ္ဌော ဖုသိတော ပတ္တော၊ တွေ့ထိအပ် ရရောက်အပ်ပြီ။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ သန္တိပဒံ၊ ကိလေသာအပူငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်သို့။ မနသာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော ဖုသိတော ပတ္တော၊ တွေ့ထိရ ရောက်ရလေပြီ။ (တေန၊ ထို့ကြောင့်) အက္ခာတာရံ၊ ကာရက ဝေဒက သာမီ နိဝါသီဟု ပြောသကဲ့သို့ဖြစ်သော တစ်စုံတစ်ခုသော အတ္တကောင်ဟု။ နမည္ဝတိ၊ မမှတ်ထင်တော့။

ဒုတိယဝါဒာ၏ ဆိုလိုရင်း။ ။ အကွေယျဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ဝိပဿနာဉာန်မဂ်ဉာန်ဖြင့် ပိုင်းခြားသိခြင်းကြောင့် "ကာရကော ဝေဒကော သာမီ" စသည်ဖြင့် ဝါ-ငါသည်ပင် ပြုစီမံသူလည်းကောင်း ငါသည်ပင်ပိုင်ရှင်ဟု မပြောသော်လည်း ပြောသကဲ့သို့ဖြစ်သော အတ္တကောင်ကို အသိအမှတ်မပြုတော့၊ မယုံကြည်တော့ လက်မခံတော့ပေ။

သခ်ၢတနယ်မှ လွတ်မြောက်သော အသခ်ၢတဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်၊ ကိလေသာ အပူငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ဖြင့် တွေ့ထိအပ် ရောက်အပ်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ကာရကဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေဒကဟူ၍လည်းကောင်း၊ သာမီဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြောပြသကဲ့သို့ဖြစ်သော အတ္တကောင်ကို အသိအမှတ်မပြုတော့၊ မယုံကြည် လက်မခံတော့ဟူလို။ ထို့အပြင် ဖုဋ္ဌော (လ) မနုတ္တရံ- ဟူသောဝါကျက ဟေတု၊ အက္ခာတာရံ နမည္ဝတိ-က ဖလ အဖြစ်ဖြင့်လည်း အဓိပ္ပါယ်တစ်မျိုးယူလေ။

တစ်နည်း- ဝိမောက္ခာ၊ ကိလေသာအားလုံးမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တမဂ်ကို။ မနသာ၊ အရဟတ္တမဂ်စိတ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော ဖုသိတော ဘာဝိတော၊ တွေ့ထိအပ် ပွားများအပ်ပြီ။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ ဖြစ် သော။ သန္တိပဒံ၊ ကိလေသာအပူ ဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဖုဋ္ဌं ဖုသိတံ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။

အကွေ့ယျသမ္ပန္နော၊ ခန္ဓပဋ္ဌကဟူသော အကွေ့ယျကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ သော၊ ထိုရဟန္တာသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ သန္တော၊ ကိလေသာအပူငြိမ်းသည်ဖြစ်၍။ သန္တိပဒေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ ရတော၊ မွေ့လျော်၏။ သခ်ါယ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍။ သေဝိ၊ မှီဝဲလေ့ရှိ၏။ ဓမ္မဌော၊ အသေကွဲတရား၌ တည်၏။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်တရား၌ တည်၏။ ဝေဒဂူ၊ သိထိုက်သော သစ္စာတရား၏ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်သော ရဟန္တာသည်။ သချိ၊ နတ်လူဟူ၍ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ စတုတ္ထံ။

တတိယဝါဒာ၏ ဆိုလိုရင်း။ ။ပုထုဇဉ်တို့သည် ဝိပလ္လာသတရားကို မပယ်နိုင်သေးသည့်အတွက် မိမိ၏ ခန္ဓာကို နိစ္စ သုခ အတ္တ သုဘဟု အထင်မှားကြ၏။ ယင်းသို့ ခန္ဓာငါးပါး၏ လှည့်စားသမျှ ခံရသောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ပိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ အကွေ့ယျတည်းဟူသော ခန္ဓာငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော "အကွေ့ယျ သမ္ပန္နာ" မဟုတ်ပေ။

ရဟန္တာတို့ကိုကား ၎င်းတို့၏ ခန္ဓာငါးပါးက နိစ္စ သုခ သုဘ အတ္တဟု အထင်မှားအောင် မလှည့်စားနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာတို့သည် ၎င်းတို့၏ ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်သည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ ဆိုနိုင်သောကြောင့် အကွေ့ယျသမ္ပန္နာ တို့မည်၏။

အဆိုပါ အကွေ့ယျသမ္ပန္နဖြစ်သော ရဟန္တာသည် ငြိမ်ချမ်းသော နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်ကာ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ပညာဖြင့် ဆင်ခြင် သုံးဆောင်မှီဝဲ၍ နိဗ္ဗာန်တရား၊ သို့မဟုတ် အသေကွဲတရားတို့၌ တည်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ယောက်ျားမိန်းမ ဟူသော ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်တော့ဘဲ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် ဝင်စံနေတော့၏ ဟူလို။

၅။ ဒုစ္စရိတသုတ်

၆၄။ တီကဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဒုစ္စရိတာနိ (လ) တီကဏိ ဒုစ္စရိတာနိ'တိ၊ ဒုစ္စရိတာနိ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒုစ္စရိတသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ မကောင်းသော အကျင့်တို့သည်။ ဝါ၊ အကျင့်ပျက်တို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ပတ်သက်သော အကျင့်ပျက်လည်းကောင်း။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသဖြင့်ပြုကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ နှုတ်နှင့် ပတ်သက်သော အကျင့်ပျက်လည်းကောင်း။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ စိတ်နှင့် ပတ်သက်သော အကျင့်ပျက်လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ မကောင်းသောအကျင့်တို့သည်။ ဝါ၊ အကျင့်ပျက်တို့သည်။ ဣမာနိ ခေါ တီဏိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဒုစရိုက်နှစ်မျိုး။　　။ ပညတ္တိဒုစရိုက် ကမ္မပထဒုစရိုက်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ကာယဒွါရ၌ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ကျူးလွန်ခြင်းသည် ကာယဒုစရိုက်, ဝစီဒွါရ၌ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ကျူးလွန်ခြင်းသည် ဝစီဒုစရိုက်, ကာယဝစီ နှစ်ပါးလုံး၌ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းသည် မနောဒုစရိုက်မည်၏။

စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ-ဟူသော ပါဠိနှင့်အညီ ကာယနှင့်ဝစီ ဒုစရိုက်နှစ်မျိုးကား တရားကိုယ်အားဖြင့် စေတနာရသောကြောင့် ကာယကံ ဝစီကံဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည် သင့်တန်စေ။ စေတနာကို အရမကောက်ပါပဲလျက် အဘိဓမ္မာ စသောသုံးမျိုးသည် စေတနာမဟုတ်သော်လည်း အဘိဓမ္မာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ တယော စေတနာသမ္မယုတ္တဓမ္မာ မနောဒုစရိတန္တိ ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို စေတနာသမ္မယုတ္တ ဖြစ်သောကြောင့် ဝါ-စေတနာနှင့်ယှဉ်သော သမ္မယုတ်တရားများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မနောကံအမည်ရသည်ဟူလို။

တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ကာယဒုစ္စရိတံ ကတ္တာ (လ) ဣတိ မေ သုတ'န္တိ၊ မေ သုတံဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤအတိုင်း။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဂါထာအနက်

ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝစီဒုစ္စရိတာနိစ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကတ္တာ၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒေါသသဠိတံ၊ ရာဂစသောအပြစ်နှင့်တကွသော။ အညံ၊ ကမ္မပထမြောက်သော ဒုစရိုက်သုံးမျိုးမှတစ်ပါးသော။ ယံ ပါပံ စ၊ အကြင်ကမ္မပထမမြောက်သော မကောင်းမှုကိုလည်းကောင်း။ ကတ္တာ၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမဲ့သော။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နိရယံ၊ ငရဲ၌။ ဝါ၊ ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ ကုသလံကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ အကတ္တာ၊ မပြုလုပ်မူ၍။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုပ္ပညော၊ သော။ သော၊ သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နိရယံ၊ ၌။ ဝါ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ပဠမံ။

ဂါထာစစီပွါယ်။ ။ ပဌမဂါထာ ရှေ့သုံးပါဒဖြင့် ဒုဂ္ဂတိသို့ ကျရောက်စေနိုင်သော ကမ္မပထပွတ္တအကုသိုလ်ကို ယူရမည်။ ကမ္မပထမမြောက်သော အကုသိုလ်သာမန်ကို "ယဉ္စည် ဒေါသသဠိတံ"ဟူသော စတုတ္ထပါဒဖြင့် သိမ်းယူစေလိုသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် "နိရယံ သော ဥပပဇ္ဇတိ" ဟူသော ဒု-ဂါထာ စတုတ္ထပါဒသည် "ယဉ္စည် ဒေါသသဠိတံ" နှင့်မဆိုင်။ ထို့ကြောင့် ယထာရဟစပ်၍ အဓိပ္ပါယ်ကို ယူလေ။ ကမ္မပထပွတ္တောယေဝ ပါပမဿော ကာယဒုစ္စရိတာဒိဘာဝေန ဝုတ္တောတိ တဒည် ပါပမဲ့ သင်္ကေတုံ၊ ယဉ္စည် ဒေါသသဠိတန္တိ ဝုတ္တံ။ (ဋ၊၂၀၃)

ပညာတတ် လူပြန်တော်ကြီးတဉုးက "ဉုးဇင်း ငရဲကြီးဖို့များ လွယ်တယ်များ မှတ်သလား။ အကုသိုလ်ဖြစ်တိုင်း ငရဲမကြီးဘူး ဉုးဇင်းရဲ့" ဟု လျှောက်ထားဖူးသည်။ ထိုစကားကြားရစဉ်က ဒကာကြီး ဘာအဓိပ္ပါယ် ပြောတာပါလိမ့် ဟုဖြစ်ခဲ့သည်။ ယဉ္စည် ဒေါသသဠိတံ ဟူသောပါဠိနှင့် ယင်းအဖွင့်ကို ရည်ရွယ်ပြောလေသလားဟု ဤစာရေးစဉ် အကြံ ဖြစ်မိသည်။

၆။ သုစရိတသုတ်

၆၅။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သုစရိတာနိ (လ) တီဏိ သုစရိတာနိ'တိ၊ သုစရိတာနိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤ သုစရိတသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုစရိတာနိ၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ်သောအကျင့်တို့သည်။ ဝါ၊ အကျင့်ကောင်းတို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ် သုံးပါးတို့နည်း။ **ကာယသုစရိတာနိ**၊ ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းစွာကျင့်အပ်သောအကျင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုယ်ကြောင့်ဖြစ်သော အကျင့်ကောင်းလည်းကောင်း။ ဝစီသုစရိတာနိ၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သောအကျင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ နှုတ်ကြောင့် ဖြစ်သော အကျင့်ကောင်းလည်းကောင်း။ မနောသုစရိတံ၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သောအကျင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော အကျင့်ကောင်းလည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုစရိတာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိခေါ တီဏိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုစရိတသုတ်၌။ ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတ္မာ (လ) သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ-တိ၊ ဥပပဇ္ဇတိဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတ္မာ –ဂါထာအနုက်

ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟိတ္မာ၊ ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ မနောဒုစ္စရိတံ စ၊ ကိုလည်း။ ဟိတ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသသဉ္ဇိတံ၊ ရာဂစသောအပြစ်နှင့်စပ်သော။ အညံ၊ ကမ္မပထမြောက် သော ဒုစရိုက်သုံးမျိုးမှတပါးသော။ ယံ၊ အကြင်မကောင်းမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံစ၊ ထိုမကောင်းမှုကိုလည်း။ ဟိတ္မာ၊ ကြောင့်။ အကုသလံ ကမ္မံ၊ အကုသိုလ်တံကို။

ဤသုတ်လာ ကာယသုစရိတ-ပုဒ်အရ စေတနာကိုသာမက ဝိရတိစေတသိက်ပါ အရကောက်။ ဝစီသုစရိတ အရလည်း မုသာဝါဒစသည်မှ ရှောင်ကြဉ်သူ၏ စေတနာ သာမက ဝိရတိပါ အရကောက်။ မနောသုစရိတအရကား စေတနာသမ္မယုတ္တ အနဘိဇ္ဈာ အဗျာပါဒ သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့ကို အရကောက်။ ကြွင်း မထူး။

အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို။ ဗဟုံ၊ များစွာ။ ကတွာန၊ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်။ သပ္ပညော၊ ပညာရှိသည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သဂ္ဂံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

အယမ္မိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဆဋ္ဌမံ။

၇။ သောစေယျသုတ်

၆၆။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောစေယျာနိ (လ) တီဏိ သောစေယျာနိ'တိ၊ သောစေယျာနိဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသောစေယျသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သောစေယျာနိ၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်၊ ဝါ၊ စင်ကြယ်ခြင်း တို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ နည်း။ ကာယသောစေယ္ယံ၊ ကိုယ်အားဖြင့်စင်ကြယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝစီသောစေယ္ယံ၊ နှုတ်အားဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ မနောသောစေယ္ယံ၊ စိတ်အားဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းလည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သောစေယျာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ခေါ တီဏိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့ ပင်တည်း။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ -ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုသောစေယျသုတ်၌။ ကာယသုစီ ဝစီသုစီ (လ) အာဟု သဗ္ဗပဟာယိန'န္တိ၊ သဗ္ဗပဟာယိနံ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဂါထာအနုက်

ကာယသုစီ၊ ကိုယ်အားဖြင့် စင်ကြယ်သော။ ဝစီသုစီ၊ နှုတ်အားဖြင့် စင်ကြယ်သော။ စေတောသုစီ၊ စိတ် အားဖြင့်စင်ကြယ်သော။ သဗ္ဗပဟာယိနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ပြီးသော။ သုစိသောစေယျသမ္မန္နံ၊

စင်ကြယ်ခြင်းသောစေယျနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ အလွန်အလွန် စင်ကြယ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသောသူကို။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါကင်းသောရဟန္တာဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။ အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ သတ္တမံ။

၈။ မောနေယျသုတ်

[62] ၆၇။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ မောနေယျာနိ (လ) တီဏိ မောနေယျာနိ'တိ၊ မောနေယျာနိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤ မောနေယျသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **မောနေယျာနိ**၊ ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းအကျင့်တို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ **ကာယမောနေယျံ**၊ ကိုယ်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းအကျင့်ရင်း။ ဝစီမောနေယျံ၊

စမောနေယျာနိ။　　။ ဣဓလောကပရလောကံ အတ္တဟိတပရဟိတဉ္စ မုနာတီတိ မုနိ။ ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်များ ရ၏။ ဤ၌ကား အသေက္ခကိုသာ ကောက်။ မုနိနော+ဘာဝါတိ မောနေယျာနိ၊ ရဟန္တာ၏ ကာယဝစီ မနောသမာစာရ ကောက်။

တစ်နည်း။　　။ မုနိ = (မုနိဘာဝံ)+ကရောန္တိတိ မောနေယျာနိ။ မောနေယျ ပဋိပဒါမဂ္ဂကို ကောက်။

ကာယစမောနေယျ။　　။ကာယဿ-(တီဝိဓကာယဒုစ္စရိတဿ)+ မောနေယျံ-(ပဟာနံ) ကာယမောနေယျံ။ ကာယသုစရိုက်သုံးပါး အရကောက်။

ကာယေ = (ကာယာရမ္မဏေ)+မောနေယျံ=(ဉာနံ)။ ကာယမောနေယျံ။ ကာယေ+ မောနေယျံ- (ပရိညာ) ကာယမောနေယျံ။ ကာယပရိညာသခ်ါတံ+မောနေယျံ ကာယ မောနေယျံ။ ပရိညာနှင့် တကွဖြစ်သော မဂ်ကို အရကောက်။ ကာယေ+မောနေယျံ ကာယမောနေယျံ။ ဆန္ဒရာဂပယ်မှုကို အရကောက်။ ကယဿ-(ကာယသခ်ါတဿ)+ နိရောဓ+မောနေယျံ ကာယမောနေယျံ စတုတ္ထဈာန်သမာပတ် အရကောက်၊ ဝစီ မနောမောနေယျတို့ကို အလားတူ သိလေ။

နှုတ်ဖြင့်ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းအကျင့်ရင်း။ မနောမောနေယျံ၊ စိတ်ဖြင့် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြောင်းအကျင့်တို့ရင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မောနေယျာနိ၊ ရဟန္တာဖြစ် ကြောင်းအကျင့်တို့သည်၊ ဝါ၊ ရဟန္တာအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော အကျင့်တို့သည်။ ဣမာနိ ခေါ တီဏိ၊ ဤသုံးမျိုးတို့ပင်တည်း။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုမောနေယျသုတ်၌။ ကာယမုနိ ဝစီမုနိ (လ) အာဟု နိန္နာတ-ပါပက'န္တိ၊ ပါပကံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကာယမုနိ ဝစီမုနိ–ဂါထာအနုက်

ကာယမုနိ၊ (ကိုယ်၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းကြောင့်) ကာယမုနိမည်သော။ ဝစီမုနိ၊ (နှုတ်၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းကြောင့်) ဝါစာမုနိမည်သော။ မနောမုနိ၊ (စိတ်၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းကြောင့်) မနောမုနိမည်သော။ နိန္နာတပါပကံ၊ အရဟတ္တမဂ်ရေစင်ဖြင့် ဆေးကြောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသော။ မောနေယျသမ္ပန္နံ၊ သိတတ်သော မုနိအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော မောနေယျအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော။ မုနိ၊ ဤလောက တမလွန်လောက၊ မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုးကို သိပြီးသူကို။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါကင်းသော ရဟန္တာဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ ပဌမရောဂသုတ်

၆၈။ ယသ ကသ စိ ဘိက္ခဝေ ရာဂေါ (လ) ပါပိမတော'တိ၊ ပါပိမတော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပဌမရာဂသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ ကသ စိ၊ အကြင်တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ ရာဂေါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်သတ်အပ်။ ဒေါသော၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်သတ်အပ်။ မောဟော၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ အပ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မာရသ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော မာရ်သည်။ ဗဒ္ဓေ၊ နှောင်ဖွဲ့ခံရသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အသ-အနေန၊ ဤကိလေသာ မပယ်ရသေးသူသည်။ မာရပါသော၊ ကိလေသာဟူသောမာရ်ကျော့ကွင်းကို။ ပဋိမုဉ္စေ၊ မိမိ၏ စိတ်အစဉ်၌ စွပ်ထားအပ်၏။ ပါပိမတော၊ ကိလေသာဟူသော မာရ်ယုတ်သည်။ ယထာကာမကရဏီယော၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုအပ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့်- မာရပါသော၊ ကို။ ပဋိမုဉ္စေ၊ မိမိ၏ စိတ်အစဉ်၌ အစွပ်အသွင်းခံရသည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏-ဟူ၍လည်း ပေးလေ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ ကသ၊ အကြင်တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟီနော၊ မင်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်ပြီ။ ဒေါသော၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပြီ။ မောဟော၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤကိလေသာတို့ကို ပယ်အပ်ပြီးသူကို။ မာရသ၊ ကိလေသာဟူသော မာရ်သည်။ အဗဒ္ဓေ၊ မနှောင်ဖွဲ့အပ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အသ-အနေန၊ ဤကိလေသာကို ပယ်ပြီးသူသည်။ မာရပါသော၊ ကိလေသာဟူသော မာရ်ကျော့ကွင်းကို။ ဩမုဉ္စေ၊ လွတ်မြောက်စေအပ်စွန့်ပယ်အပ်၏။ ပါပိမတော၊ ကိလေသာမာရ်ယုတ်သည်။ နယထာကာမ-ကရဏီယော၊ အလိုရှိတိုင်း မပြုလုပ်အပ်။ မပြုလုပ်နိုင်။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြွ်။

တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ယသ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ (လ) အာဟု သဗ္ဗ ပဟာယိန'န္တိ ပဟာယိနံ'ဟူသော။ ဧတံ ပဒံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ယသ ရာဂေါ စ-ဂါထာအနက်

ယသ၊ အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရာဂေါ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒေါသော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ အဝိဇ္ဇာကိုလည်းကောင်း။ ဝိရာဇိတာ၊ ပျက်ပြယ်စေအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ အရဟတ္တမင်ဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီ။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွားများအပ်ပြီးသော ကိုယ်ကျင့်သီလ၊ ဉာန်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ဦးတစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်သော။ ပြဟ-ဘူတံ၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော။ တထာဂတံ၊ အခြားသော

ရဟန္တာတို့နှင့်မခြား တမူအလားတူဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိပြီးသော။ တံ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေရဘယာတီတံ၊ ဘေးရန်တို့ကို လွန်မြောက်ပြီးသူ ဟူ၍။ သဗ္ဗပ္ပဟာယိနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာဘိသင်္ခါရတို့ကို ပယ်ပြီးသူ ဟူ၍။ (ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားစသော အရိယာတို့သည်။) အာဟု ကထေန္တိ၊ မိန့်တော်မူကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော -စသည် ပေးမြဲ။ နဝမံ။

၁၀။ ဒုတိယရောဂသုတ်

၆၉။ ယသ ကသ္မိ ဘိက္ခवေ ဘိက္ခုသ (လ) ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြဟ္မဏောတိ၊ ဗြဟ္မဏောဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဒုတိယရောဂသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ယသ ကသ္မိ၊ အကြင်တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ဘိက္ခုသ၀ါ၊ ရဟန်းယောက်ျားသည်သော်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယာ၀ါ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်သော်လည်းကောင်း။ ရာဂေါ၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ် မပယ်ရသေး။ ဒေါသော၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ် မပယ်ရသေး။ မောဟော၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ မပယ်အပ် မပယ်ရသေး။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သဉ္ဇမိ၊ ရာဂတည်းဟူသောလျှိုင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ သဝိစိ၊ ကောဓ ဥပါယာသတည်းဟူသော တံပိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သာ၀ဋ္ဋံ၊ ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော ဝဲသြဃနှင့် တကွဖြစ်သော။ သဂဟံ၊ အမိဖမ်းတတ်သော ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သရက္ခသံ၊ ကြမ်းထမ်းသော ငါး လိပ် မကာရ်း သဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သမုဒ္ဒံ၊ သံသာရသမုဒ္ဒြာ စက္ခာယတန စသော သမုဒ္ဒြာကို။ အတိဏ္ဏော၊ ကူးမြောက်ပြီးသူမဟုတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ ကဿစိ၊ အကြင်တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ ဘိက္ခုသ ဝါ၊ ရဟန်းယောက်ျားသည်သော်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ၊ ရဟန်းမိန်းမ သည်သော် လည်းကောင်း။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပယ်ရှားအပ်ပြီ။ ဒေါသော၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပြီ။ မောဟော၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သဉ္ဇမိ၊ ရာဂတည်းဟူသောလှိုင်းနှင့် တက္ကဖြစ်သော။ သဝိစိ၊ ကောဓ ဥပါယာသတည်းဟူသော တံပိုးနှင့် တက္ကဖြစ်သော။ သာဝဋ္ဋ၊ ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော ဝဲသြဃနှင့် တက္ကဖြစ်သော။ သဂဟံ၊ အမိဖမ်းတတ်သော လိပ် မကာရ်သဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တက္ကဖြစ်သော။ သရက္ခသံ၊ ဖမ်းစားတတ်သော ရက္ခိုသ်သဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တက္ကဖြစ်သော။ သမုဒ္ဒံ၊ သံသာရသမုဒ္ဒြာ စက္ခာယတန စသော သမုဒ္ဒြာကို။ အတရိ၊ ကူးမြောက်ပြီးသူဟူ၍။ တိဏ္ဏော၊ ကူးမြောက်ပြီးပြီ ဖြစ်၍။ ပါရင်္ဂတော၊ သမုဒ္ဒြာတစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ရောက်သော။ ထလေ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကုန်းထက်၌။ တိट्ठတိ၊ တည်သော။ (ကော မေ ဝန္ဒတိ ပါဒါနိ၌ ဝန္ဒတိကဲ့သို့ နာမ်အဖြစ် အတရိ တိट्ठတိတို့ကို အနက်ပေးလိုက်သည်။) ဗြဟ္မဏောတိ၊ မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(သဂဟံ သရက္ခသန္တိ အတ္ထနော ဂေါစရဂတာနံ အနတ္ထဇနနတော စက္ခု-မကာရ မစ္ဆ ကစ္ဆပ ရက္ခသသဒိသေဟိ ဝိသဘာဂပုဂ္ဂလေဟိ သဟိတံ-ဟု သဂဟံနှင့်သရက္ခသံကို ပေါင်း၍ ဖွင့်၏။ ထိုကို သင့်လျော်သလို ယထာရဟ ယောဇနာလိုက်သည်။)

ဇေတမတ္ထံ စသည် ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယရာဂသုတ်၌။ ယသ ရာဂေါ စ (လ) ဗြူမီ'တိ၊ ဗြူမိ'ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤဂါထာဗန္ဓကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ယသ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ–ဂါထာအနုက်

ယသ၊ အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရာဂေါ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒေါသောစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိရာဇိတာ၊ ပျက်ပြယ် စေအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ချုပ်ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီ။ (နိရောဓိတာ-ဟု ရှေ့က ဖွင့်ခဲ့ပြီ) သော၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဂဟံ၊ အမိဖမ်းတတ်သော ကြမ်းတမ်းသော ငါး လိပ် မကာရ်သဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်နှင့်

တကွဖြစ်သော။ သရက္ခသံ၊ ဖမ်းစားတတ်သော ရက္ခိုသ်သဖွယ်ဖြစ်သော ဝိသဘာဂဟူလိန္ဒင့် တကွဖြစ်သော။ သ ဗျမိဘယံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ် လှိုင်းလုံးကြီး တွေနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဒုတ္တရံ၊ ခဲရင်းသဖြင့် ကူးခတ်အပ်သော။ ဣမံ သမုဒ္ဒံ၊ ဤသံသာရသမုဒ္ဒြာ စက္ခာယတနစသော သမုဒ္ဒြာကို။ အစ္စတာရိ၊ လွန်မြောက်ပြီ။

သော၊ ထိုရဟန္တာသည်။ သင်္ဂါတိဂေါ၊ ရာဂစသား ကပ်ငြိတတ်သော တရားငါးပါးကို လွန်မြောက်သည်။ မစ္စုဇဟော၊ သေမင်းကို စွန့်သည်။ နိရုပဓိ၊ ကိလေသာစသော ဥပဓိမရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အပုနဗ္ဘဝါယ၊ တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲမှုန်သမျှကို။ ပဟာသိ၊ ပယ်ရှားပြီ။

သော၊ ထိုရဟန္တာသည်။ အတ္ထင်္ဂတော၊ ရာဂစသည်တို့၏ အပိုင်းအခြားမရှိ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ပမာဏံ၊ သီလမည်မျှ သမာဓိမည်ရွေ့ ပညာ ဤအထိဟု တိုင်းတာနိုင်သည်၏ အဖြစ်သို့။ န ဧတိ၊ မရောက်တော့။ မစ္စုရာဇဿ၊ သေမင်းကို။ အမောဟယိ၊ တွေဝေစေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဗြူမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဒုတိယော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုတိကနိပါတ် ဒုတိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ အကျဉ်း ဥဒ္ဒေသ မာတိကာ ကား။ ပုညံ၊ ပုညကိရိယာ ဝတ္ထုသုတ်လည်းကောင်း။ စက္ခု၊ စက္ခုသုတ် လည်းကောင်း။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြိယသုတ်တို့လည်းကောင်း။ အဒ္ဓါ စ၊ အဒ္ဓါသုတ်လည်းကောင်း။ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ စရိတံ=စရိတာနိ၊ ဒုစ္စရိတ သုတ်၊ သုစရိတသုတ်တို့လည်းကောင်း။ သောစိ၊ သောစေယျသုတ်လည်းကောင်း။ မုနော၊ မောနေယျသုတ်လည်းကောင်း။ အထ၊ ထို့အပြင်။ ရာဂဒုဝေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော ပထမရာဂသုတ်၊ ဒုတိယရာဂသုတ်တို့လည်းကောင်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဥတ္တမံ၊ သော။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဝဂ္ဂံ၊ ကို။ သင်္ဂီတိကာရကာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

တိုက ဒုတိယဝဂ် ပြီးပြီ။

တိကနိပါတ်

၃။ တတိယဝဂ်

၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်

၇၀။ ဒိဋ္ဌာ မယာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ (လ) နိရယံ ဥပပန္နာ'တိ၊ ဥပပန္နာ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဟိ၊ ဟောတော် မူအပ်သည်သာ။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ ကာယဒုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ ဘုရားအစ လူသောတာပန် အဆုံးရှိသော အရိယာတို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲခြင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲကြကုန်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ အမြင်မှားခြင်း ရှိကြကုန်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကမ္မသမာဒါနာ၊ အမြင်မှားခြင်းကြောင့် တည်ဆောက် အပ်သော ကံအမျိုးမျိုးရှိကုန်သော။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသူတို့၏လားရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ဖရိုဖရဲကျ ရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ၌။ ဝါ။ သို့။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကြ-ကပ်ရောက်ကြကုန်သော။ တေ သတ္တာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တံ ခေါ ပန၊ ထိုအကြောင်းကိုကား။ အညဿ၊ သော။ သမဏဿ ဝါ၊ ၏သော်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏဿဝါ၊ ၏သော်လည်းကောင်း။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတ္တာ၊ ၍။ နဝဒါမိ၊ ဟောသည်မဟုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ ဘုရားအစ လူဝတ်ကြောင်သောတာပန် အဆုံးရှိသော အရိယာ

သာဝကတို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲခြင်းဖြင့် ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲကြကုန်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှားသောအမြင်ရှိကုန်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကမ္မသမာဒါနာ၊ မှားသောအမြင်ကြောင့် တည်ဆောက် အပ်သော ကံအမျိုးမျိုးကို ရှိကြကုန်သော။ ဝါ၊ အမြင်မှားမှုကြောင့် သူတပါးတို့ကို အကုသိုလ် ဒုစရိုက် ကံအမျိုးမျိုးကို ဆောက်တည်စေကုန်သော။ ယေ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ကာယသ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ဟူသော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ ၌။ ဝါ၊ သို့။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန် ကပ်ရောက်ကြကုန်သော။ တေ သတ္တာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယဒေဝ၊ အကြင်အကြောင်း အရာကိုသာ။ သာမံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ ဉာတံ၊ သိအပ်ပြီ။ သာမံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ ဒိट्ठं၊ သဗ္ဗညုတဉာန် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာန်ဖြင့် မြင်အပ်ပြီ။ သာမံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားစွာ သိမြင်အပ်ပြီ။ တဒေဝ၊ ထိုကိုယ်တွေ့ဖြစ်သောအကြောင်းတရားကိုသာ။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

(ဒိဋ္ဌာ မယာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာမှ ဥပပန္နာတိုင်အောင် ယခင်အတိုင်း ပေးလေ။)

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ မိစ္ဆာ မနံ ပဏိဓယ (လ) နိရယံ သောပပဇ္ဇတိတိ၊ သောပပဇ္ဇတိ'ဟူသော။ ဧတံ ပဒံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

မိစ္ဆာ မနံ ပဏိဓယ–ဂါထာအနက်

ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက်သည်။ မနံ၊ စိတ်ကို။ မိစ္ဆာ၊ အဘိဇ္ဈာစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မှားယွင်းစွာ။ ဝါ၊ မတော်မလျော်။ ပဏိဓယ၊ ထား၍။ ဝါစံ၊ ကို။ မိစ္ဆာ၊ မုသာဝါဒစသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် မှားယွင်းစွာ။ ဝါ၊ မသင့်မတင့်။ ဘာသိယ၊ ပြောဆို၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မာနိ၊ ကာယကံတို့ကို။ မိစ္ဆာ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မသင့်မတင့် မလျောက်ပတ်စွာ။ ကတ္တာန၊ ပြု၍။ ဣဓ၊ ဤလူ့လောကဌ်။ ဇီဝိတေ၊ သက်တမ်း သည်။ အပ္ပသ္မိံ၊ တိုတောင်းလှပါလျှက်။ အပ္ပဿုတေ၊ မိမိသူတပါးနှစ်ဦးသား

တို့ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ရန် သုတကင်းသော။ အပုညကရော၊ မကောင်းမှုကို ပြုသော။ ဒုပ္ပညော၊ အသိပညာမဲ့သော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ နိရယံ၊ ဌာ။ ဝါ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ပဌမံ။

၂။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကသုတ်

၇၁။ ဒိဋ္ဌာ မယာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ (လ) သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ'တိ၊ ဥပပန္နာ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိကသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယသုစရိတေန၊ ကာယသုစရိုက်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ (လ) သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ အမြင်မှန်ရှိကုန်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ အမြင်မှန်ကြောင့် ဆောက်တည်အပ်သောအမျိုးမျိုးသောကံရှိကုန်သော။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိ၊ လူကောင်း သူကောင်းတို့၏ ရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ ကောင်းမြတ်သောအာရုံရှိသော။ လောကံ၊ နတ်လောက၌။ ဝါ၊ သို့။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ ဝါ၊ ကပ်ရောက်ကြကုန်သော။ တေ သတ္တာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်ပြီ။ (ကြွင်း ရှေ့သုတ်နှင့် မထူး)

ဧတမတ္ထံ -စသည် ပေးမြ။

တတ္ထ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိကသုတ်၌။ သမ္မာပဏိဓေယ (လ) သောပဇ္ဇတီတိ၊ သောပဇ္ဇတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သမ္မာ မနံ ပဏိဓယ–ဂါထာအနက်

ကျွန်၊ ဤလောကဌ်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက်သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ပဏိဓယ၊ ထား၍။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်စွာ။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိယ၊ ပြောဆို၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ကမ္မာနိ၊ အမှု တို့ကို။ ကတ္တာန၊ ပြု၍။ ကျွန်၊ ဤလူ့လောကဌ်။ ဇီဝိတေ၊ လူ့သက်တမ်းသည်။ အပ္ပသ္မိံ၊ တိုတောင်းလှသောကြောင့်။ ဗဟုသုတော၊ အကြားအမြင်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ပုညကရော၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြု၏။ သပ္ပညော၊ ပညာရှိသော။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်း ကြောင့်။ သဂ္ဂံ၊ ကောင်းမြတ်သော အာရုံတို့ရှိသော နတ်ပြည်သို့။ ဝါ၊ ဌ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရ၏။

အယမ္မိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဒုတိယံ။

၃။ နိဿရဏီယသုတ်

၇၂။ တိသော ကျွမာ ဘိက္ခဝေ နိဿရဏီယာ (လ) နိဿရဏီယာ ဓာတုယော'တိ၊ ဓာတုယော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤနိဿရဏီယသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဿရဏီယာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းနှင့် စပ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်သော ဓာတ်သဘောတို့သည်။ ကျွမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာ တိသော၊ အဘယ် သုံးပါး တို့နည်း။ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မံ၊ အကြင်ပဌမစျာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤပဌမစျာန် သည်။ **ကာမာနံ**၊ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမတို့၏။ ဝါ၊ ကိလေသာကာမ တို့၏။ **နိဿရဏံ**၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။ ယဒိဒံ အာရုပ္ပံ၊ အကြင်

ကာမာနံ နိဿရဏံ စသည်။ ။ကာမာနံ နိဿရဏံ ရူပါနံ နိဿရဏံ တဿ နိဿရဏံတို့ဌ် ကာမာနံ ရူပါနံ တဿတို့ကို သမ္ဗန်အနက် ယောဇနာရမည်လော၊

အရူပစျာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအရူပစျာန်သည်။ ရူပါနံ၊ အာရုံနှင့်တကွ သော ရူပါဝစရတရားအားလုံးတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။ သခ်ံတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုစီရင်အပ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ယံဘူတံ၊ အကြင်ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားအားလုံးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ တဿ၊ ထိုဖြစ်တတ် သော တရားမှန်သမျှ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဿရဏီ ယာ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းနှင့်စပ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်သဘောတို့သည်။ ဣမာ တိသော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

ဧတမတ္ထံ စသည် ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုနိဿရဏီယသုတ်၌။ ကာမနိဿရဏံ ဥ တ္ဘာ (လ) သဝေ ယော-ဂါတိဂေါ မုနိ'တိ၊ မုနိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကာမနိဿရဏံ ဥ တ္ဘာ–ဂါထာအနက်

အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ရှိုးမြြက်တတ်သောလုလ္လရှိသော။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သမ္ဘဒ္ဒသော၊ နိဿရဏာတို့ကို ကောင်းစွာသိမြင်သော။ သတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ကာမနိဿရဏံ၊ ကာမနှစ်မျိုးလုံး မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ ရူပါနံ၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သော ရူပါဝစရတို့၏။ အတိဏ္ဏမဗ္ဗ၊ လွန်မြောက်ကြောင်း အရူပါဝစရ စျာန်ကို လည်းကောင်း။ ဥ တ္ဘာ၊ သိမြင်၍။ သဗ္ဗသခ်ါရသမထံ၊ သခ်ါရအားလုံးတို့၏

အပါဒါန် အနက်ယောဇနာရမည်လော စဉ်းစားဖွယ်တည်း။ အဌကထာ၌ အထ ဝါ ကာမာ-နဏ္တိ ကိလေသကာမာနံ-ဟု ဒဋ္ဌိယဝါကျ၌ သမ္ဗန်အဖြစ်ဖွင့်၍ ကိလေသကာမတော ဟိ နိဿရဏာ ဝတ္ထုကာမေဟိပိ နိဿရဏံ ယေဝ ဟောတိ။ န အညထာ-ဟု ဒဋ္ဌိကရဏ ဝါကျ၌ အပါဒါနတ္ထ ဖွင့်သည်ကို ထောက်သော်လည်းကောင်း၊ တဿ စိတ္တံ အစ္ဆန္ဒမေဝ ကာမေဟိ နိဿဋ္ဌန္တိ ဣဒံ ဥက္ကဋ္ဌတော ကာမာနံ နိဿရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံဟု အပါဒါနတ္ထ သမ္ဗန္ဓတ္ထ ၂-မျိုး သုံးနှုန်းသည်ကို ထောက်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ဗန်အနက် အပါဒါန်အနက် နှစ်မျိုးလုံး ယောဇနာနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤ၌ ကာမာနံ ရူပါနံ တဿသုံးပုဒ်ကို သမ္ဗန်ယောဇနာခြင်းသည် သင့်သည်သာ။

ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဖုသံ= ဖုသန္တော၊ တွေ့ထိသိမြင်လျက်။ တတ္ထ၊ ထိုကာမ ရူပ သခ်ိတတရားတို့၌။ ဝိမုစ္စတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိအားဖြင့် လွတ်မြောက်၏။

တတော၊ ထို့ကြောင့်။ သော မုနိ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဘိညာဝေါသိတော၊ အဘိညာဉ်ကိစ္စပြီးဆုံးသည်ဖြစ်၍။ သန္တော၊ ရာဂမီးစသည် ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍။ ယောဂါတိဂေါ၊ ယောဂလေးပါးတို့ကို လွန်မြောက်လေသတည်း။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ တတိယံ။

၄။ သန္တတရသုတ်

ဂုဏ်။ ရူပေဟိ ဘိက္ခवे အရူပါ (လ) သန္တတရော'တိ၊ သန္တတရော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသန္တတရသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံ မှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေဟိ၊ ရူပါဝစရတရားတို့ထက်။ အရူပါ၊ အရူပါဝစရတရားတို့သည်။ **သန္တတရာ**၊ ပိုလွန်ငြိမ်သက်ကုန်၏။ အရူပေဟိ၊ အရူပါဝစရ

သန္တတရာ။ ။ "ရူပါဝစရမွေ" ကိလေသာတို့ကို ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရုန့်ရင်းသော ဝိတက်စသော စျာန်အင်္ဂါတို့ကို အင်္ဂါတိဂ္ဂ-မပဟာန်ဖြင့် ပယ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမာဓိ၏တည်ရာ ဘူမိအနေအားဖြင့်လည်းကောင်း ရူပါဝစရတရားတို့သည် သန္တ- ငြိမ်သက်ကြကုန်၏။ အဂ်သန္တအာရမ္မဏသန္တအားဖြင့် ရူပါဝစရတရားတို့ထက် ပိုလွန် ငြိမ်သက်သောကြောင့် အရူပါ-ဝစရတရားတို့သည် သန္တတရဖြစ်ကုန်၏။ အရဟတ္တ ဖိုလ်သည် သခ်ါရပင် ဖြစ်သော်လည်း အလွန်တရာ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည့် အနေ, ကိလေသာပူလောင်ခြင်းကို ထပ်မံငြိမ်းသတ်သောအနေ, နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု သော အနေအားဖြင့် အရူပါဝစရတရားတို့ထက် ဝါ-စတုတ္ထာရူပဈာန်ထက် ဖလ သမာပတ်တို့သည် ပိုလွန်ငြိမ်သက်သော သန္တတရတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အလုံးစုံသော သခ်ါရတရားတို့ ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကား ဆိုဖွယ်မရှိ၊ အဆိုပါအားလုံးတို့ထက် အငြိမ်းသက်ဆုံး သန္တတရ သန္တတမ ဖြစ်ပေ၏။

တရားတို့ထက်။ နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ သန္တတရော၊ ပိုလွန်၍ ငြိမ်သက်၏။

ဧတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုသန္တတရသုတ်၌။ ယေ စ ရူပူပဂါ သတ္တာ (လ) ဝိရဇံ ပဒ'န္တိ၊ ပဒံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ယေ စ ရူပူပဂါ သတ္တာ–ဂါထာအနက်

ရူပူပဂါ၊ ရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေကြကုန်သော။ ယေ စ သတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း။ အရူပဌာယိနော၊ အရူပဘုံ၌ တည်နေကြကုန်သော။ ယေ စ သတ္တာ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နိရောဓံ၊ သခီါရတရားတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ အပ္ပဋိသန္ဓာ၊ မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် မသိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ ဘဝသစ်သို့။ အာဝန္တာရော၊ လားရောက် ကြကုန်၏။

ယေ စ၊ အကြင်သူတို့သည်ကား။ ရူပေ၊ ရူပ်နှင့်စပ်သောတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ပရိညာယ၊ ပရိညာသုံးပါးဖြင့် ပိုင်းခြား သိ၍။ **အရူပေသု**၊ အရူပါဝစရတရားတို့၌။ **အသဏ္ဌိတာ**၊ ဘဝရာဂ ဘဝဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မကပ်ငြိကုန် မတည်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ နိရောဓေ၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ (အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကိလေသာတို့မှ အကြွင်းမဲ့ လွတ်မြောက်ကြကုန်၏။ တေ ဇနာ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ မစ္စုဟာယိနော၊ သေခြင်းကို လွန်မြောက်ကုန်၏။

အနာသဝေါ၊ အာသဝေါကင်းတော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိရုပဓိ၊ (ခန္ဓာပဓိစသော) ဥပဓိငါးမျိုးလုံး ကင်းသော။ အမတဓာတုံ၊ အမြိုက်ခေါ်လတ် အမတဓာတ်သို့။ ကာယေန၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူသော နာမကာယဖြင့်။ ဖုသယိတ္ဝာ၊ ရောက်၍။ ဥပဓိပဋိနိဿဂ္ဂံ၊ ဥပဓိအားလုံးတို့၏ စွန့်လွှတ်ကြောင်းဖြစ်သော

အရူပေသု အသဏ္ဌိတာ။ ။ အရူပရာဂဖြင့် အရူပဘဝတို့၌ မတည်-ဟူသည် ထိုအရူပဓမ္မတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြသည်-ဟု ဆိုလိုသည်။ အရူပေသု အသဏ္ဌိတာတိ အရူပရာဂေန အရူပဘဝေသု အပ္ပတိဋ္ဌဟန္တာ။ တေပိ ပရိဇာနန္တာတိ အတ္ထော။ နိရောဓေ ယေ ဝိမုစ္စန္တိ-၌ ယေ-ကား နိပါတမတ္တတည်း။ (ဋီ၊ ၂၁၀)

နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြုတော်မူပြီး၍။ အသောကံ၊ သောက မရှိသော။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာမြူကင်းသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တောတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏ ဟူ၍။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ စတုတ္ထံ။

၅။ ပုတ္တသုတ်

၇၄။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုတ္တာ (လ) ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုတ္တာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ'န္တိ၊ လောကသ္မိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤပုတ္တသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီ ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ လောကသ္မိ၊ လူ့လောကဌ။ သန္တော၊ ရှိကုန်သော။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ သားတို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးယောက်တို့တည်း။ (အတ္ထိဘာဝေန သန္တော၊ ပါဏဒ္ဓဘာဝေန သံဝိဇ္ဇမာနာ။) တယော၊ သုံးမျိုးသော သားတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သူတို့နည်း။ အတိဇာတော၊ မိဘထက် သာလွန်သောသားလည်းကောင်း။ အနုဇာတော၊ မိဘနှင့်တူသော သားလည်းကောင်း။ အဝဇာတော၊ မိဘလောက်မတော် မိဘအောက် ယုတ်ညံ့သောသား လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ အတိဇာတော၊ မိဘထက် သာလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလူ့လောကဌ။ ပုတ္တဿ၊ သား၏။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားကို။ သရဏံ ဂတာ၊ အားထားရာဟု ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဓမ္မံ၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဓမ္မကွန်ဟူသော ဆယ်တန်သော တရားကို။ သရဏံ ဂတာ၊ အားထားရာဟု ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ သံဃံ၊ သံဃာတော် အပေါင်းကို။ သရဏံ ဂတာ၊

အားကိုးရာဟု ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့သည်။ နေ ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ အပ္ပဋိဝိရတာ၊ မရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ အဒိန္နာဒါနာ၊ ပိုင်ရှင်မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ အပ္ပဋိဝိရတာ၊ မရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မလွန်ကျူးထိုက်သော ကာမဝတ္ထုတို့၌ ယုတ်မာစွာ ပြုကျင့်ခြင်းမှ။ အပ္ပဋိဝိရတာ၊ မရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ မုသာဝါဒါ၊ မမှန်သောစကား ပြောကြားခြင်းမှ။ အပ္ပဋိဝိရတာ၊ မရှောင်ကြဉ် သူတို့သည်။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မူးယစ်မေ့လျော့ ကြောင်းဖြစ်သော သေရည်အရက်တို့ကို သောက်စားခြင်းမှ။ အပ္ပဋိဝိရတာ၊ မရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုဿီလာ၊ သီလမဲ့ ကုန်သည်။ ပါပဓမ္မာ၊ ယုတ်မာသောသဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

နေသံ၊ ထိုမိဘတို့၏။ ပုတ္တော စ၊ သားသည်ကား။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားကို။ သရဏံ ဂတော၊ အားကိုးရာဟု ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဓမ္မကွန်ဟု ဆယ်တန်သောတရားတော်ကို။ သရဏံ ဂတော၊ အားကိုးရာဟု ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃံ၊ သံဃာတော်အပေါင်းကို။ သရဏံ ဂတော၊ သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပဋိ ဝိရတော၊ သည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ မုသာဝါဒါ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသည်။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ကောင်းသော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပုတ္တော၊ သည်။ အတိဇာတော၊ သရဏဂမနဂုဏ် သီလဂုဏ် ကလျာဏဓမ္မဂုဏ်တို့ဖြင့် သာလွန်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပုတ္တော၊ သည်။ အနုဇာတော၊ မိဘနှင့်မခြား အလားတူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလူ့လောက၌၊ ပုတ္တသ၊ သား၏။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားကို။ သရဏံ ဂတာ၊ အားထားရာဟု ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတို့သည်။

ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မံ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ဓမ္မကွန်ဟု ဆယ်တန်သော တရားတော်မြတ်ကို။ သရဏံ ဂတာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သံဃံ၊ သံဃာတော် အပေါင်းကို။ သရဏံ ဂတာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဒိန္နာဒါနာ၊ ပိုင်ရှင်မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ မိစ္ဆာစာရာ၊ မလွန်ကျူးထိုက်သော ကာမဝတ္ထုတို့၌ ယုတ်မာစွာ ကျင့်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်ပြောကြားခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သီလဝန္တော၊ သီလရှိကုန်သည်။ ကလ္လာဏဓမ္မာ၊ ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

နေသံ၊ ထိုမိဘတို့၏။ ပုတ္တောပိ၊ သားသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ ဂတော၊ အားထားရာဟု ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သရဏံ ဂတော၊ အားထားရာဟု ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃံ၊ ကို။ သရဏံ ဂတော၊ အားထားရာဟု ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာ၊ သတ္တဝါကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒိန္နာဒါနာ၊ ပိုင်ရှင်မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမေသု၊ ကာမတို့၌။ မိစ္ဆာစာရာ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း ယုတ်မာစွာ ကျင့်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း သေရည်သေရက်တို့ကို သောက်စားခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလဝါ၊ သီလရှိသည်။ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ကောင်းမြတ်သောသဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပုတ္တော၊ သည်။ အနုဇာတော၊ မိဘနှင့်မခြား အလားတူသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပုတ္တော၊ သည်။ အဝဇာတော၊ မိဘလောက်မတော် မိဘအောက် ယုတ်ညံ့သူသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ မာတာပိတရော၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ ဂတာ၊ သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သရဏံ ဂတာ၊ သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သံဃံ၊ ကို။ သရဏံ ဂတာ၊ သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သီလဝါ၊ သီလရှိကုန်သည်။ ကလ္လာဏဓမ္မာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

နေသံ၊ ထိုမိဘတို့၏။ ပုတ္တော စ၊ သားသည်ကား။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ ဂတော၊ သူသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ (လ) ပါဏာတိပါတာ၊ သူ့အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ။ အပ္ပဋိဝိရတော၊ မရှောင်ကြဉ်သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (လ) ဒုဿီလော၊ သီလမဲ့၏။ ပါပဓမ္မော၊ ယုတ်မာသော သဘောရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပုတ္တော၊ သည်။ အဝဇာတော၊ မိဘလောက်မတော် မိဘအောက်ယုတ်ညံ့သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောကသည်မှီ၊ လူ့လောကဌ။ သန္တော၊ ရှိကုန်သော။ သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးယောက်တို့တည်း။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤသားသုံးမျိုးအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသားသုံးမျိုးဟောရာ၌။ “ အတိဇာတံ အနုဇာတံ (လ) ဝိရောစရေ'တိ၊ အတိဇာတံ အဝဇာတံ ဝိရောစရေ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အတိဇာတံ အနုဇာတံ –ဂါထာအနက်

ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အတိဇာတံ၊ မိဘထက် သာလွန်သော။ ပုတ္တံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အနုဇာတံ၊ မိဘနှင့်မခြား အလားတူသော။ ပုတ္တံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဣစ္ဆန္တိ၊ လိုလားကုန်၏။ ယော၊ အကြင်သားသည်။ ကုလ-ဂန္ဓနော၊ အမျိုးကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ တံ အဝဇာတံ၊ မိဘလောက်မတော် မိဘအောက်ယုတ်ညံ့သော ထိုသားကို။ နဣစ္ဆန္တိ၊ မလိုလားကြကုန်။

ဧတေ ခေါ၊ အတိဇာတစသော ဤသားသုံးမျိုးတို့သည်သာ။ (ခေါ အဝဓာရဏတ္ထ) လောကသည်မှီ ၌။ ပုတ္တာ၊ သားတို့တည်း။ (နဣတော ဝိနိမုတ္တာ အတ္ထိ။

နိ၀တ္တေတဗ္ဗတ္ထ။ ၌။) ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဥပါသကာ၊ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကုန်သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်သည်။ (ကမ္မသကတာဉာနေန ကမ္မဿ ကောဝိဒါ၊ တေ စ ပဏ္ဍိတာ ပညဝန္တော ဟူသော ၌-အလို သဒ္ဓါနေရာ၌ ပညာ ရှိသင့်သည်။ ပညာ၊ ကမ္မသကတာဉာဏ်ပညာ ရှိကြကုန်သည်ဟု ပေးလေ။ သို့မဟုတ် မုဓာပသန္နသဒ္ဓါရှင်မဟုတ် ကမ္မသကတာဉာန် အခြေခံသော၊ ၀ါ၊ ကမ္မသကတာဉာန်နှင့်

သီလဆောက်တည်ပုံ။ ။သရဏဂုံ သီလနှင့်စပ်၍ စုံစုံလင်လင် အကျယ်တ၀င့် အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပြထား သည်။ ထိုဖွင့်ဆိုချက်တို့တွင် ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်မှုနှင့်စပ်၍ သမာဒါနတော အညဿ ဂရုဋ္ဌာနိယဿ သန္ဓိကေ-အလို လေးစားထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ ဆောက်တည်ပါ။

တံ အလဘန္တေန သယမေ၀ ၀ါ ပဏ္ဍိတာနိ ဧကဒ္ဒ-အလို လေးစားထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် မရနိုင်လျှင် မိမိဘာသာလည်း ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်နိုင်ပါသည်။ ပါဠိယေဏ ၀ါ သမာဒိယန္တေန သမာဒိန္နာနိ ဟောန္တိ-အလို ငါးပါးလုံး မဟုတ်ဘဲ ပါဏာတိပါတကို ဖြစ်စေ အခြားတစ်ပါးစီဖြစ်စေ၊ နှစ်ပါးသုံးပါးစီဖြစ်စေ ဤသို့လည်း ဆောက်တည်နိုင်သည်ဟူသော အချက်ကို သတိပြုရာ၏။ (၌၊၂၂၃)

သီလပျက်ပုံ ။ ။သီလပျက်ခြင်းဘေဒနှင့်စပ်၍လည်း- ဘေဒတော ဂဟဋ္ဌာနံ ယံ ယံ ဝိတိက္ကန္တံ၊ တံ တဒေ၀ ဘိဇ္ဇတိ၊ ကျွတ်ရဲ့ နဘိဇ္ဇတိ-ဟူသော ၌-အလို လူ ဥပါသကာတွေမှာ ပါဏာတိ ပါတ လွန်ကြူးလျှင် ၎င်းသီလသာ ကျိုးပျက်သည်။ ကျန်မကျိုးပျက်။ ကသ္မာ? ဂဟဋ္ဌာ ဟိ အနိဗဒ္ဓသီလာ ဟောန္တိ။ ယံ ယံ သက္ကောန္တိ၊ တံ တဒေ၀ ရက္ခန္တိ-အလို လူတို့၏သီလသည် နိဗဒ္ဓသီလ မဟုတ်သောကြောင့် သူတို့ တတ်နိုင်သလောက် စောင့်ရှောက်နိုင်သည်။ မစောင့်ရှောက်နိုင်လို့ တစ်ခုခုကိုလွန်ကြူးလျှင် ထိုသီလသာကျိုး၍ ကျန်သီလများမကျိုး။ ပဗ္ဗဇိတာနံ ပန ဧကသ္မိံ ဝိတိက္ကန္တေ သဗ္ဗာနိ ဘိဇ္ဇန္တိ ဟူသော ၌-အလို တခုခုကို လွန်ကြူးလျှင် ငါးပါးလုံးပျက်တော့သည်-ဟူလို။ ဤနောက်ဆုံး ပဗ္ဗဇိတာနံ ပန ၀ါကျ သည် ပဏ္ဍိသီလ ပါတိမောက္ခသီလဟု မခွဲခြားသော်လည်း ပဏ္ဍိသီလကိုသာ ရည်ရွယ် သည်ဟု ယူရမည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ပါတိမောက္ခသံ၀ရသီလကိုသာ ရည်ရွယ် ဖွင့်ခဲ့လျှင် သမ္ဘဝနမုသာ၀ါဒေ ပါစိတ္တိယ်-ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကြူးရုံနဲ့ ကျန် ပါတိမောက္ခသီလ အားလုံး ကျိုးပျက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

ယှဉ်သော သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါပညာနှစ်ဖြာစွယ်စုံ ပဏ္ဍိတပညဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိစေလိုရ၍ ကမ္မသကတာဉာဏနေန (လ) ပဏ္ဍိတာ ပညဝန္တောဟု ဘာဝတ္ထဖွင့်ဆိုခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။) သီလေန၊ ငါးပါး ဆယ်ပါးသီလနှင့်။ သမ္ပန္နာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဝဒညု။ အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စကားအဓိပ္ပါယ်ကို ရိပ်မိသိရှိကုန်သည်။ (ပဏ္ဍိတာနံ ဝါ ကမ္မသကတာဒိဒီပကံ ဝစနံ ဇာနန္တိတိ ဝဒညု-ဟူသော ဌ-ဒုဝိကပ်အလို ကမ္မသကောမှိ ကမ္မဒါယာဒေါ ကမ္မယောနိ-စသည်ဖြင့် ဟောပြောအပ်သော ပညာရှိတို့၏ စကား။ မာနုသိကာ စ သမ္ပတ္တိ၊ ဒေဝလောကေ စ ယာ ရတိ။ ယာ စ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ၊ သဗ္ဗမေတေန လမ္ဘတိ-စသည်ဖြင့် ဟောပြောအပ်သော ပညာရှိတို့၏ စကားကို နားလည် သဘောပေါက်သူတို့ကို ဝဒညု-ဟု ဆိုလိုသည်။) ဝိတမစ္ဆရာ၊ နှမြောဝန်တိုခြင်းကင်းစင်ကြကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဘယနာ၊ မိုယ်းတိမ်တိုက်မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်ကင်းသော။ စန္ဒောဝ၊ ထိန်ထိန်ပဝင်း ရှေ့လမင်းကဲ့သို့။ ပရိသာသု၊ ဘာသာရေးပရိသတ် နိုင်ငံရေးပရိသတ် စသည်တို့၌။ ဝိရောစရေ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤသားသုံးမျိုး အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တောတိ၊ ဟောတော်မူအပ် ပြီဟူ၍။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ ပဋ္ဌမံ။

၆။ အဝုဋ္ဌိကသုတ်

၇၅။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ (လ) သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ'န္တိ၊ လောကသ္မိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအဝုဋ္ဌိကသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ အပ်ပြီဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ပုဂ္ဂလာ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ လောကသ္မိ၊ ၌။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ အထင်အရှားရှိကုန်၏။ တယော၊ သုံးမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သူတို့နည်း။ အဝုဋ္ဌိကသမော၊

လုံးဝမရှာသော မိုယ်းနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ပဒေသဝဿီ၊ တစိတ်တဒေသ ကွက်ကျားရှာသော မိုယ်းနှင့်တူသောပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထာ-ဘိဝဿီ၊ တောတောင်သမုဒ္ဒြာ တစ်မြေပြင်လုံးအနှံ့ ရှာသောမိုယ်းနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဝုဋ္ဌိကသမော၊ လုံးဝ မရှာသော မိုယ်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ **သမဏ ဗြာဟ္မဏကပဏ-ဒ္ဒိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ**၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား အထီးကျန်ဆင်းရဲသား ရိက္ခာပြတ်နေသောခရီးသွား သူဖုန်းစားသူတောင်းစား ဟူကုန်သော။ သဗ္ဗေသညေဝ၊ အလုံးစုံတို့အားသာလျှင်။ အန္နံ၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ပါနံ၊ သရက်မန်ကျည်း စသော အဖျော်ကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်အထည်ကို လည်းကောင်း။ ယာနံ၊ ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ပန်းနံ့သာ သနပ်ခါး စသည်ကို လည်းကောင်း။ သေယျာဝသထပဒီ ပေယျံ၊ (ညောင်စောင်းအင်းပြင် အခင်းကော်ဇောစသော) အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းဆီမီးကိုလည်းကောင်း။ ဒါတာ၊ ပေးလှူလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဝုဋ္ဌိကသမော၊ လုံးဝမရှာသော မိုယ်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပဒေသဝဿီ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကွက်ကျားရှာသော မိုယ်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဒိကဝနိဗ္ဗကယာစကာနံ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား အထီးကျန်

သမဏဗြဟ္မဏစသည်၏ အဓိပ္ပါယ်၊ ။ သမဏအရ သမိတပါပ ပဗ္ဗဇိတမတ္တ သမဏနှစ်မျိုးလုံး ယူ။ ဗြာဟ္မဏ -အရ ဗာဟိတပါပ ဇာတိမတ္တ ဗြာဟ္မဏနှစ်မျိုးလုံး ယူ။ ကပဏအရ အထီးကျန် မွဲတေနေသော ဆင်းရဲသား။ အဒ္ဒိကအရ ရိက္ခာပြတ်နေသော ခရီးသွားညှဉ်သည်။ ဝနိဗ္ဗက-အရ ဒါန၏အကျိုးကို ခြီးကျူးပြောဆို၍ တောင်းသူ သူဖုန်းစား။ ယာစကအရ တစ်ဆုပ် တစ်ခဲ တစ်ကျပ် တစ်ပြား ပေးသနားပါ ဟု အောက်ကျနောက်ကျ တောင်းရမ်းစားသော သူတောင်းစားကို ယူလေ။

ဆင်းရဲသား ရိက္ခာပြတ်ခရီးသွားဧည့်သည် သူဖုန်းစား သူတောင်းစားဖြစ်ကုန်သော။ ဧကစ္စာနံ၊ အချို့သောသူတို့အား။ အန္ဓံ၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ပါနံ၊ သရက် မကျည်းသီးစသော အဖျော်ကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္ထံ၊ လုံချည် အင်္ကျီစသော အဝတ်ကိုလည်းကောင်း။ ယာနံ၊ (ထီး ဖိနပ် တောင်ဝှေး အပါအဝင်) လှေ လှည်း ရထား ကားစသော ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ပန်းနံ့သာ သနပ်ခါး စသော နံ့သာပျော်းကိုလည်းကောင်း။ သေယျာဝသထပ-ဒီပေယျံ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသော အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းဆီးမီးကိုလည်းကောင်း။ (သေယျဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ အာသနမ္ပိ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟူသော ဌ-အရ အိပ်ရာ နေရာဟု ပြန်ဆိုသည်။) ဒါတာ၊ ပေးလှူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကစ္စာနံ၊ တို့အား။ ဒါတာ၊ ပေးလှူသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇလော၊ သည်။ ပဒေသဝသီ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကွက်ကျားရှာသော မိုယ်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇလော၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထာဘိဝသီ၊ တောတောင်သမုဒ္ဒြာတစ်မြေပြင်လုံး အနှံ့ ရှာသော မိုယ်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ပဋိပဇ္ဇလော၊ သည်။ သမဏဗြာဟ္မဏကပဏ္ဍိတဝိနိဗ္ဗကယာစကာနံ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား အထီးကျန်ဆင်းရဲသား ရိက္ခာပြတ် ခရီးသွားဧည့်သည် သူဖုန်းစား သူတောင်းစားဟူကုန်သော။ သဗ္ဗေသညေဝ၊ အားလုံးတို့အားပင်လျှင်။ အန္ဓံ၊ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ကိုလည်းကောင်း။ (လ) သေယျဝသထပဒီပေယျံ၊ (ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အခင်းကော်ဇောစသော) အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းဆီမီးကိုလည်းကောင်း။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇလော၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထာဘိဝသီ၊ တော တောင် သမုဒ္ဒြာ တမြေပြင်လုံး အနှံ့ ရှာသောမိုယ်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ပဋိပဇ္ဇလာ၊ ဤပဋိပဋ္ဌလ် တို့သည်။ လောကသ္မိ၊ ဌ်။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ၊ အထင်အရှား ရှိကုန်၏။

ဧတေမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုအဝုဠ္ဍကသုတ်၌။ နေ သမဏေန ဗြာဟ္မဏေန (လ) သမာပတ္တေ ဝနိဗ္ဗကေ'တိ၊ ဝနိဗ္ဗကေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

နေ သမဏေ နေ ဗြာဟ္မဏေ–ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင်သူသည်။ အန္ဓဗ္ဗ၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ပါနဗ္ဗ၊ သောက်စရာ အဖျော်ယမကာကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနံ စ၊ ဆိုခဲ့ပြီးမှ တစ်ပါးအခြားသော စားဖွယ်ရာကိုလည်းကောင်း။ လဒ္ဓါန၊ ရရှိပါလျက်။ သမဏေ၊ မိမိထံမှောက် ရောက်လာသောရဟန်းတို့ကို။ နေ သံဝိဘဇတိ၊ ပေးလှူသမှု ဝေဘန်ခြင်းကို မပြု။ ဗြာဟ္မဏေ၊ အရိယာ ဗြာဟ္မဏ ဇာတိ-ဗြာဟ္မဏတို့ကို။ နေ သံဝိဘဇတိ၊ ပေးလှူသမှု ဝေဘန်ခြင်းကို မပြု။ ကပဏာဒ္ဓိကဝနိဗ္ဗကေ၊ အထီးကျန်ဆင်းရဲသား ရိက္ခာပြတ်ခရီးသွား ဧည့်သည် သူဖုန်းစားတို့ကို။ နေ သံဝိဘဇတိ၊ ပေးလှူသမှု ဝေဘန်ခြင်းကို မပြု။ တံ၊ ထိုသို့သဘောရှိ သော။ နံ ပုရိသာဓမံ၊ ထိုအောက်တန်းစား ထဒ္ဓမ္ဗဏ္ဍရိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ အဝုဠ္ဍကသမောတိ၊ လုံးဝ မရွာသော မိုယ်းနှင့်တူသော သူဟူ၍။ ပဏ္ဏိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အာဟု-ကထယန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ (အဋ္ဌကထာ၌ နံကို မဖွင့်၊ ချန်ထား၏။ အနက်မဲ့ကြံဟန်တူသည်။)

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဧကစ္စာနံ၊ အချို့သောသူတို့အား။ နေ ဒဒါတိ၊ မပေးလှူ။ ဧကစ္စာနံ၊ တို့အား။ ပဝစ္ဆတိ၊ ပေးလှူ၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မေဃ ဝိနော ဇနာ၊ ပညာရှိသော လူသားတို့က။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ပဒေသဝဿီတိ၊ တစ်စိတ် တစ်ဒေသကွက်ကျားရွာသောမိုယ်းနှင့်တူသောသူဟူ၍။ အာဟု= ကထယန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ (ပေးရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မကျေနပ် မနှစ်သက်ဖြစ်နေသော်လည်းကောင်း၊ ပေးရ မည့်ပစ္စည်းကို တွယ်တာခုံမင်နေသော်လည်းကောင်း မပေးဖြစ် ပေး၍မရ။ ထိုနှစ်ခုလုံးမရှိ မှသာ ပေးလှူလို့ရသည်။ ၌။)

သုတိကွဝါစော၊ တောင်းခံလာသူတို့အား ရလွယ်သောထမင်းရှိသောစကား ကို ပြောဆိုတတ်သော။ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော၊ အားလုံးသောသတ္တဝါတို့အား

သနားကြင်နာတတ်သော။ ပုရိသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာမောဒမာနော၊ အားရ ဝမ်းသာ တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပကိရေတိ၊ (လယ်ထဲသို့ မျိုးကြဲ သကဲ့သို့) တောင်းရမ်းသူတို့၏ လက်ထဲသို့ ပေးစရာပစ္စည်းတို့ကို ကြဲချသည့် အလား ပေးလျှ၏။ ဒေထ ဒေထာတိ၊ ပေးကြပါဟ လျှောက်ကြပါဟဟူ၍။ ဘာသတိ၊ နှိုးဆော်စကား ပြောကြား၏။

မေယော၊ မိုယ်းသည်။ ထနယိတ္တာ၊ ခြိမ်း၍။ ဂဇ္ဇိတ္တာ၊ ထစ်ချုံး၍။ ပဝဿတိ ယထာ၊ ရွာသွန်းတိသကဲ့သို့။ (ဒေထ ဒေထာတိ ဘာသတိနှင့် တူစေ။) ဝါရိနာ၊ မိုယ်းရေဖြင့်။ အဘိသန္ဒန္တော၊ လွန်စွာ စိုရွှဲစေလျက်။ ထလံ စ၊ ကုန်းပိုင်း ကိုလည်းကောင်း။ နိန္နံ စ၊ အနိမ့်ပိုင်းကိုလည်းကောင်း။ ပူရေတိ ယထာ၊ ပြည့်စေတိသကဲ့သို့။ (အာမောဒမာနော ပကိရေတိ-နှင့်တူစေ။) ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တာဒိသော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီး မိုယ်းကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဥဋ္ဌာနာဓိဂတံ၊ လုံ့လဝီရိယကြောင့် ရလာဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ သံဟရိတ္တာန၊ စုဆောင်း၍။ နိဗ္ဗတ္တေန၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ အန္ဓပါနေန၊ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် အဖျော်ယမကာဖြင့်။ ပတ္တေ၊ ကောင်းစွာ ရောက်လာကုန်သော။ ဝနိဗ္ဗကေ၊ သူဖုန်းစားတို့ကို။ (ဒါန၏ ဖုန်းတံခိုးတို့ကို ဖွဲ့နွဲ့ပြောကြား၍ တောင်းစား သူတို့ကို သူဖုန်းစားခေါ်သတတ်။) သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ တပ္ပေတိ၊ (တော်ပါ ပြီဟု ပြောယူရလောက်အောင်)ရောင့်ရဲတင်းတိမ်စေ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ ဣတိ မေ သုတန္တိ-ပေးမြဲ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ သုခပတ္ထနာသုတ်

၇၆။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တီဏိ၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ကျွမာနိ သုခါနိ၊ ဤသုခတို့ကို။ ပတ္ထယမာနော၊ လိုလားသော။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ သီလံ၊ (လူအတွက်) ငါးပါး ဆယ်ပါး (ရဟန်းအတွက်) စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ရက္ခေယ္ယ၊ စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ကတမာနိ တီဏိ၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဝါ၊ ငါ၏အထံသို့။ ပသံသာ၊ ချီးကျူးခြင်းသည်။ (ပြောကြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကောင်းသောအသံ ကောင်းသောသတင်းပင်တည်း။) အာဂစ္ဆတု၊ ရောက်လာပါစေသတည်း။ ကျွတိ၊ ဤသို့တောင့်တ၍။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ သီလံ၊ ကို။ ရက္ခေယ္ယ၊ စောင့်ရှောက်ရာ၏။ မေ၊ ငါ့အား။ ဝါ၊ ငါ့အတွက်။ ဘောဂါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည်။ ဥပဝဇ္ဇန္တု၊ ဖြစ်ထွန်းပါစေကုန်သတည်း။ ကျွတိ၊ ဤသို့တောင့်တ၍။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ သီလံ၊ ငါးပါး ဆယ်ပါး ပါရိသုဒ္ဓိ-သီလကို။ ရက္ခေယ္ယ၊ စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ကာယဿ၊ ကိုယ့်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်း ဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိ၊ ကောင်းသူတို့၏ လားရာ သွားရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ ကောင်းသောအာရုံတွေ ရှိသော။ လောကံ၊ နတ်လောကသို့။ ဥပပဇ္ဇိဿာမိ၊ (ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့်) ကပ်ရောက်ရလိမ့်အံ့။ ကျွတိ၊ ဤသို့တောင့်တ၍။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ သီလံ၊ ကို။ ရက္ခေယ္ယ၊ ရာ၏။

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤသုခသုံးမျိုးကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဘုရားရှင်ဟောအပ်သော သုခပတ္ထနာသုတ်၌။ 'သီလံ ရက္ခေယ္ယ မေဓာဝီ၊ (လ) သန္တော ပါပေန္တိ သုဂတိ'န္တိ၊ သုဂတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျွတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သီလံ ရက္ခေယ္ယ မေဓာဝီ–ဂါထာအနက်

ပသံသံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိတ္တလာဘဉ္စ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာရခြင်းကို လည်းကောင်း။ ပေစ္စ၊ တမလွန်ဘဝသို့ရောက်၍။ သဂ္ဂေ၊ အာရုံကောင်းတို့

စုဝေးရာနတ်ပြည်၌။ ပမောဒနံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ သုခေ၊ သုခတို့ကို။ ပတ္ထယမာနော၊ လိုလားသော။ မေဓာဝီ၊ ပညာရှိသည်။ သီလံ၊ ငါးပါး ဆယ်ပါး ပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ရက္ခေယျ။ စောင့်ရှောက်ရာ၏။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ အကရောန္တောပိ၊ (ကိုယ်တိုင်ကမကောင်းမှု) မပြုသော်လည်း။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုလုပ်သူကို။ စေ ဥပသေဝတိ၊ အကယ်၍ မှီဝဲဆည်းကပ်အံ့။ ပါပသို့၊ မကောင်းမှု၌။ ဝါ၊ မကောင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍။ သော၊ ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်သူသည်။ သကိ၊ ယော၊ အထင်လွဲခံရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝဏ္ဏော စ၊ မကောင်းသတင်း ကျော်စောခြင်းသည်လည်း။ အဿ၊ ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်သူ၏ အပေါ်သို့။ တစ်နည်း - အဿ=အသို့၊ ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်သူ၌။ ရုဟတိ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ စည်ပင်ပြန့်ပွား ပြန့်နှံ့၏။

ယာဒိသံ၊ အကြင်ကောင်း မကောင်းသဘောရှိသူကို။ ဝါ၊ အကြင်သူကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသူကို။ မိတ္တံ ကရုတေ၊ မိတ်ဆွေပြုလုပ်၏။ ယာဒိသံ စ၊ အကြင်ကောင်းမကောင်း သဘောရှိသောသူကိုလည်း။ ဝါ၊ အကြင်သူကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသူကိုလည်း။ ဥပသေဝတိ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၏။ သော၊ ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်သူသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ တာဒိသကော၊ ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သဘောတူသည်။ ဝါ၊ ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ရှုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဟဝါသော၊ အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေခြင်းသည်။ တာဒိသော၊ ထို့အတူနေဖက်နှင့် တစ်သဘောတည်းတည်း။ ဝါ၊ ထိုအတူနေဖက်နှင့်မခြား အလားတူရှုအပ်သည်သာတည်း။

ဒိဒ္ဓေါ၊ အဆိပ်လူးအပ်သော။ သရော၊ မြားသည်။ အလိတ္တံ၊ အဆိပ်မလူးအပ်သေးသော။ ကလာပံ၊ မြားအပေါင်းကို။ ဝါ၊ မြားစည်းကို။ ဝိသေန၊ အဆိပ်ဖြင့်။ (ထည့်)။ ဥပလိမ္ဗတိ ဣဝ၊ လူးလည်း ပေကျံသွားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ပမာမခြား ဤအလား တူစွာ။ ပရံ၊ ပကတိစင်ကြယ်သော အခြားသူကို။ သေဝမာနော၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်သောလူယုတ်မာသည်။ ပါပေန၊ မကောင်းမှုဖြင့်။

တံ၊ ထိုသူတစ်ပါးကို။ ဥပလိမ္ဘတိ၊ လူးလည်းပေကျံ၏။ တစ်နည်း - **သေဝမာနော** =သေဝိယမာနော၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ခံရသောသူယုတ်မာသည်။ **သေဝမာနံ**၊ (အချိန်အခါ အားလျော်စွာ)မိမိကို မှီဝဲဆည်းကပ်သူကို။ ပါပေန၊ ဖြင့်။ (ထည့်) ဥပလိမ္ဘတိ၊ လူးလည်းပေကျံတော့၏။

သံဖုဋ္ဌော၊ ပကတိစင်ကြယ်သူနှင့်အတူနေကာ ဆက်ဆံခြင်းဖြင့် ပကတိစင်ကြယ်သူနှင့် တွေ့ကြုံဆုံဆည်းရသူသည်။ သံဖုသံ၊ (သယမ္ဘိ တထာ တံ ဖုသန္တော) မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ထိုတွေ့ဆုံပေါင်းသင်းဆက်ဆံ ခြင်းဖြင့် ထိုပကတိစင်ကြယ်သူကို တွေ့ထိလျက်။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးကို။ ဥပလိမ္ဘတိ၊ လူးလည်း လိမ်းကျံမိ၏။

ဓီရော၊ ပညာရှိသည်။ ဥပလေပဘယာ၊ မကောင်းမှု လိမ်းကျံခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပါပသခါ၊ မကောင်းသော အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ ရှိသည်။ နေဝ သိယာ၊ လုံးဝ မဖြစ်ရာ။

ယော နရော၊ အကြင်လူသည်။ ပူတိမစ္ဆံ၊ ငါးပုပ်ကို။ ကုသဂ္ဂေန၊ သမန်းမြက်ဖြင့်။ ဥပနယ္ဟတိ၊ ထုပ်၏။ ကုသာပိ၊ မပုပ်သော သမန်းမြက်တို့သည်လည်း။ ပူတိ၊ အပုပ်နံ့ကို။ ဝါယန္တိ၊ လှိုင်စေကုန်၏။ ဗာလူပသေဝနာ၊ လူမိုက်ကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ အပုပ်နံ့ လှိုင်၏။

တဂရဉ္စ၊ တောင်ဇလပ်ပန်းကိုလည်း။ ပလာသေန၊ ပေါက်ရှက်ဖြင့်။ ယော နရော၊ အကြင်လူသည်။ ဥပနယ္ဟတိ၊ ထုပ်၏။ ပတ္တာပိ၊ ပေါက်ရှက်တို့ သည်လည်း။ သုရဘီ၊ ကောင်းသောအနံ့ကို။ ဝါယန္တိ၊ ကြိုင်လှိုင်စေကုန်၏။

ဧသေဝမာနော ဧသေဝမာနံ ဧသည် ။ ။ဤဂါထာ၌ ပရံ-ဂ်တစ်ပုဒ် သေဝမာနံ-ဂ်တစ်ပုဒ်၊ သေဝမာနော-ဂတ္တားတစ်ပုဒ်၊ သေဝမာနော=သေဝိယမာနော ဂတ္တား တစ်ပုဒ်ဟု အသီးသီးရှိရာ သေဝမာနော ပရံ ဥပလိမ္ဘတိ-တစ်ဝါကျ။ သေဝမာနော= သေဝိယမာနော သေဝမာနံ ဥပလိမ္ဘတိ-တစ်ဝါကျ။ ပေါင်း နှစ်ဝါကျ ဖြစ်၏။ သံဖုဋ္ဌော သံဖုသံ (သယမ္ဘိ တထာ တံ ဖုသန္တော) ဥပလိမ္ဘတိ-ဝါကျ၌ သံဖုဋ္ဌောသည် ဥပလိမ္ဘတိ၏ ဂတ္တား။ သံဖုသံသည် ဥပလိမ္ဘတိ၏ ကြိယာဝိသေသန။ ဤသို့ ပေးအပ်သော အနက်သည် အဋ္ဌကထာနှင့် မညီလျှင် အနက်တစ်မျိုးဟုသာ မှတ်လေ။

ဓိရူပသေဝနာ၊ ပညာရှိကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ၉ဝ၊ ဤပေါက်ရှက်အတူ ကောင်းသော အနုံကြောင်လှိုင်၏။

ကသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပတ္တပုဋ္ဌသေဝ၊ ဖက်ရှက်ထုပ်ကဲ့သို့။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ သမ္ဘာကံ၊ ဆိုက်ရောက်လာသော ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးကို။ ဥ တ္ဘာ၊ သိ၍။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ အသန္တေ၊ သူယုတ်မာတို့ကို။ နဥပသေဝေယျ၊ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ရာ။ သန္တေ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို။ ဥပသေဝေယျ၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ အသန္တော၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့သည်။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ နေန္တိ၊ ပို့ဆောင်ကုန်၏။ သန္တော၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သုဂတိ၊ သုဂတိဘုံသို့။ ပါပေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ ဣတိ မေ သုတန္တိ-ပေးမြဲ။ သတ္တမံ။

၈။ ဘိဒုရသုတ်

၇၇။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံကာယော၊ (အင်္ဂါကြီးငယ် ဆံပင်စသည်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော) ဤရုပ်ကိုယ်ကာယသည်။ (စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာကျင်ကြီး ကျင်ငယ် ချွဲသလိပ် စသည်တို့၏ စုဝေးတည်နေရာ ဤရူပကာယသည် ဟုသော်လည်း ပေးလေ။) (ရူပကာယ ဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်တို့၏ အစုအပေါင်းပင်) ဘိဒုရော၊ ပျက်လေ့ပျက်ထ ခဏခဏ ပျက်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ဝိညာဏံ၊ အာရုံတစ်ခု ရမူအနေဖြင့် သိတတ် သောဝိညာဉ်သည်။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ (သညာကဲ့သို့ ကောင်းစွာမှတ်သားခြင်း ပညာကဲ့သို့ ပိုင်းခြား၍ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသဘော မရှိ။ ထို့ကြောင့် "အာရုံတစ်ခု၊ ရမူကိုပင်၊ အသိတွင်၊ ဝိညာဉ်အသိမှတ်" ဆိုသည့် အတိုင်း ယံ ဟိ သဠာယတနံ ပဇာနနဝိဓုရံ အာရမ္မဏဝိဇာနနံ ဥပလဒ္ဓိ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်ပြီ။ တရားကိုယ်အားဖြင့် တေဘူမက လောကီကုသိုလ်

စိတ် စသည် ကောက်။ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ပါး မပါ။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ **ဥပဓီ**၊ ဆင်းရဲတို့၏ တည်ရာ ဥပဓိလေးမျိုးတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ဖြစ်ပြီးလျှင် မရှိတော့သောကြောင့် မမြဲကုန်။ ဒုက္ခာ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ပကတိသဘောကို စွန့်တတ်သောကြောင့် ဖောက်ပြန်ပြောင်းလွဲခြင်း သဘောရှိကုန်၏။

ဇတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုဘိဒုရသုတ်၌။ ကာယဠ္ဟ ဘိန္နန္တိ ဥ တ္ထာ (လ) ကာလံ ကခ်ိတိ ဘာဝိတတ္တောတိ၊ ဘာဝိတတ္တော'ဟူသော။ **ဇ**တံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကာယဠ္ဟ ဘိန္နန္တိ ဥ တ္ထာ –ဂါထာအနုက်

ကာယဠ္ဟ၊ (အဂ်ါကြီးငယ် ဆံပင်စသည်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော) ကိုယ်ကာယကိုလည်း။ ဘိန္နန္တိ၊ ပျက်စီး တတ်သည်ကို။ ဥ တ္ထာ၊ ဝိပဿနာဉာန်ဖြင့် သိ၍။ ဝိညာဏဠ္ဟ၊ အာရုံတစ်ခုရမှုအနေဖြင့် သိတတ်သောလောကီစိတ် ဝိညာဏ်ကိုလည်း။ ဝိရာဇနံ၊ ပျက်စီးတတ်သည်ကို။ ဥ တ္ထာ၊ သိ၍။ ဥပဓိသု၊ ဥပဓိလေးပါးတည်းဟူသော ဥပါဒါနကွန္ဓာ တို့၌။ ဘယံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဇရာမရဏံ၊ ရင့်ရော်အိုမင်းသေရခြင်းကို။ အစ္ဆဂါ၊ လွန်မြောက်ပြီ။ ပရမံ၊ မြတ်သော။ သန္တိ၊ ငြိမ်းချမ်းမှုနိဗ္ဗာန်သို့။ သံပတ္တာ၊

ဥပဓိ ။ ။ ဥပဓိယတိ ဇ္ဇတ္ထ ဒုက္ခန္တိ ဥပဓိ-ဟူသည်နှင့်အညီ ဆင်းရဲတို့၏ စုဝေးတည်နေရာ ဖြစ်၍ တေဘူမကတရားအားလုံးကို ဥပဓိဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုတေဘူမက တည်းဟူသော ဥပဓိကိုပင် ခန္ဓူပဓိ ကိလေသုပဓိ အဘိသင်္ခါရုပဓိ ကာမဂုဏူပဓိ လေးမျိုး ခွဲခြားကာ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ နှစ်မျိုးတင်၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ် သည်။ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ဒုက္ခလက္ခဏာဖြင့် အနတ္တ လက္ခဏာ ပြပြီးဖြစ်၍ သီးခြား မပြတော့။ ရူပကွန္ဓာနှင့် ဝိညာဏကွန္ဓာတို့ကို အနိစ္စ လက္ခဏာ ထင်လွယ်မြင်လွယ်သောကြောင့် ဥပဓိဟူသော တေဘူမကဥပါဒါနကွန္ဓာ၌ ပါဝင်စေကာမူ ဥပဓိမှ သီးခြားဟောတော်မူသည်။

ကောင်းစွာရောက်၍။ **ဘာဝိတတ္တော**၊ ပွားများအပ်ပြီးသော ကိုယ်စိတ်ရှိသူသည်။ ဝါ၊ ရဟန္တာသည်။ **ကာလံ**၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အချိန်အခါကို။ **ကခ်တိ**၊ တောင့်တတော်မူ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ ဓာတုသော သံသန္ဒနသုတ်

၇၈။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓာတုသော၊ အဖျာသယဓာတ်အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ သံသန္ဒန္တိ၊ နှီးနှောကြ ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်၏။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ယုတ်ညံ့သော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ၊ ယုတ်ညံ့သောနှလုံးသွင်းရှိကုန်သော။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္ဒန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်၏။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ၊ ကောင်းသောနှလုံးသွင်း

ကာလံ ကခ်တိ ဘာဝိတတ္တော ။　　။ ကာယကိုလည်း ပွားများအပ်ပြီး သီလကိုလည်း ပွားများအပ်ပြီး စိတ်ကိုလည်း ပွားများအပ်ပြီး ပညာကိုလည်း ပွားများအပ်ပြီးဖြစ်၍ ဘာဝိတော + အတ္တာ= ယေနာတိ ဘာဝိတတ္တော-ဟူသော ဝစနတ္ထအရ ရဟန္တာသည် ဘာဝိတတ္တ ဖြစ်တော်မူ၏။

နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။

ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ -

ဟူသည်နှင့်အညီ သေခြင်း ကိုလည်း မနှစ်သက်မတွယ်တာ၊ အသက်ရှည်ခြင်းကိုလည်း မသာယာ မနှစ်သက်၊ အလုပ်သမားအမှုထမ်းယောက်ျားသည် အလုပ်ပြီးမှုကို မလိုလား အလုပ်ပြီးဖို့ထက် အလုပ်ချိန်စေ့ဖို့ အလုပ်ချိန်ကုန်ဖို့ကိုသာ မျှော်လင့်သကဲ့သို့ ရဟန္တာသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်စံရမည့် အချိန်အခါကိုသာ ငံ့လင့်၍နေတော်မူ၏။ ဟူသော ဂါထာနှင့် ကာလံ ကခ်တိ ဘာဝိတတ္တော-တူ၏။ (ထေရဂါထာ ၆-ဒု နှာ-၂၁၇-ရှုလေ)

ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ၊ ကုန်သော။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံသန္ဒန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်၏။

(အဋ္ဌကထာ၌ တာယ ဧဝ သမာနဗျာသယတာယ ဧကစိတ္တာ ဟုတ္တာ သမာ-ဂစ္ဆန္တိ အညမညံ ဘဇန္တိ ဥပသင်္ကမန္တိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အတ္တနော ရုစိဘာဝ-ခန္တိဒိဋ္ဌိယော ဝါ တတ္ထ တတ္ထ သမေ ကရောန္တာ ပဝတ္တန္တိ-ဟူ၍လည်းကောင်း သမေန္တိကို ဖွင့်၏။ နိဿယနက်ကား ကျဉ်း၏။ အဋ္ဌကထာလောက် မသိသာ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတီတမ္မိ အဒ္ဓါနံ၊ လွန်ခဲ့သောကာလ၌လည်း။ ဓာတုသော၊ အဗျာသယဓာတ်အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံသန္ဒိံသု၊ နှီးနှောကုန်ပြီ။ သမိံသု၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်ပြီ။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ၊ ကုန်သော။သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံသန္ဒိံသု၊ နှီးနှောကြကုန်ပြီ။ သမိံသု၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်ပြီ။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံသန္ဒိံသု၊ နှီးနှောကြကုန်ပြီ။ သမိံသု၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနာဂတမ္မိ အဒ္ဓါနံ၊ နောက်သောအခါ၌လည်း။ ဓာတုသော၊ အဗျာသယဓာတ်အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ တစ်နည်း- သတ္တာ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိ၊ သတ္တဝါတို့အချင်းချင်း အတူတကွ။ သံသန္ဒိ-သန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်လတ္တံ့။ သမိသန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်လတ္တံ့။ ဟီနာဓိ-မုတ္တိကာ၊ နှလုံးသွင်းညံ့ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ၊ နှလုံးသွင်း ညံ့ခြင်းရှိကုန်သော။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ အတူတကွ။ (ဟီနာဓိမုတ္တိကာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိ၊ စိတ်ဓာတ်ညံ့သူတို့အချင်းချင်း အတူတကွ-ဟူ၍သော်လည်း ပေးလေ။) သံသန္ဒိသန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်လတ္တံ့။ သမေသန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်လတ္တံ့။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သော။ သတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ (ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိ၊ စိတ်ဓာတ်ကောင်း သူတို့အချင်းချင်း အတူတကွ-ဟူ၍သော်လည်း ပေးလေ) သံသန္ဒိသန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်လတ္တံ့။ သမေသန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်လတ္တံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စေရဟိ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ ယ္ဝါခေတ် ယ္ဝါအခါ၌လည်း။ ဓာတုသော၊ အဏ္ဏာသယဓာတ်အားဖြင့်။ သတ္တာ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိ၊ သတ္တာတို့အချင်းချင်း အတူတကွ။ သံသန္ဒန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်၏။ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ၊ စိတ်ဓာတ်ညံ့သော သတ္တာတို့သည်။ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ၊ စိတ်ဓာတ် ညံ့သောသတ္တာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကွ။ သံသန္ဒန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ညီညီမျှမျှ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ကလျာဏာ-ဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ၊ ကောင်းသောစိတ်ဓာတ်ရှိသော သတ္တာတို့သည်။ ကလျာ-ဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ၊ ကောင်းမြတ်သော စိတ်ဓာတ်ရှိသော သတ္တာ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံသန္ဒန္တိ၊ နှီးနှောကြကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ညီညီမျှမျှ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဝါ၊ ပေါင်းဆုံကြကုန်၏။ (ဝါကျတူ ပုဒ်တူတို့ကို ဝါ-မပေါက်ဘဲ နည်းရစေရန် အနည်းငယ် ပြောင်းလွှဲ၍ ယောဇနာလိုက်သည်။)

စေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုဓာတုသော သံသန္ဒနသုတ်၌။ 'သံသဂ္ဂါ ဝနထော ဇာတော (လ) ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ'တိ၊ သဟာဝသေ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

သံသဂ္ဂါစသော ဂါထာ အနက်ယောဇနာ

သံသဂ္ဂါ၊ မရိုးမသားအတူနေခြင်းစသည်ဖြင့် ရောနှောခြင်းကြောင့်။ ဝနထော၊ အနုသယကိလေသာသည်။ ဇာတော၊ ပရိယုဋ္ဌာန်အနေဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

သံသဂ္ဂါ ။　　။ သံကိလေသတော သဟဝါသာဒိဝသေန သမာယောဂတော-ဟူသော ဌ-၌ သံကိလေသတော ကိုရှု၍ မရိုးမသားဟု ကြိယာဝိသေသနတည့်၍ အနက် ပေးလိုက် သည်။ အဌကထာ ဒု-ဝိကပ်၌ 'ပဠုဝိဓေ သံသဂ္ဂေ ယတော ကုတောစိ သံသဂ္ဂ တောဝယ် ယတော ကုတောစိ-ဟူသော တောပစ္စယန္တကိုရှု၍ 'တစ်စုံတစ်ရာအားဖြင့်'ဟု ကြိယာဝိသေသန အနက်ပေးလိုက်သည်။ ဤ၌ ဒသန-သံသဂ္ဂ သဝနသံသဂ္ဂ သမုလ္လာပသံသဂ္ဂ သမ္ဘောဂ သံသဂ္ဂ ကာယသံသဂ္ဂ-ဟူသော သံသဂ္ဂငါးမျိုးကိုလည်း သတိပြုလေ။

အသံသဂ္ဂေန ဆိဒ္ဓတိ-အရ မဂ်မရမီ ရှေ့အဖို့ ကာယဝိဝေကစသော အခိုက်အတန့် ဝယ် တဒင်ပဟာန် အားဖြင့် ကိလေသာ ပြတ်၏။ မဂ်ရသောအခါ လုံးဝ သံသဂ္ဂ မဖြစ်တော့ပဲ သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် ကိလေသာ ပြတ်တော့၏။

(တစ်နည်း- သံသဂ္ဂါ၊ သံသဂ္ဂငါးမျိုးတွင် တစ်စုံတစ်ရာအားဖြင့် ရောနှောခြင်းကြောင့်။ ဝနထော၊ သည်။ ဇာတော၊ ၏။ ဟူ၍သော်လည်း-ပေးလေ။) **အသံသဂ္ဂေန**၊ မရောနှောခြင်းကြောင့်။ ဝနထော၊ သည်။ **ဆိဒ္ဓတိ**၊ ပြတ်၏။ ပရိတ္တံ၊ သေးငယ် သော။ ဒါရုံ၊ အသားဖောင်ကို။ အာရုယ္ဟ၊ တက်စီးမိ၍။ မဟာဏ္ဏဝေ၊ သမုဒ္ဒြာ၌။ သီဒေ=သီဒေယျ ယထာ၊ နစ်မြုပ်သကဲ့သို့တည်း။

ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ကုသီတံ၊ ပျင်းရိသူကို။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ သာဓုဇီဝိပိ၊ ကောင်းသောအသက်မွေးခြင်း ရှိသူသည်လည်း။ သီဒတိ၊ နစ်မြုပ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကုသီတံ၊ ပျင်းရိသော။ ဟီနဝီရိယံ၊ ယုတ်သော ဝီရိယ ရှိသော။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

ပဝိဝိတ္တော်ဟိ၊ ကာယဝိဝေကစသည်ဖြင့် ကင်းဆိတ်ကုန်သော။ အရိယေဟိ၊ သန့်ရှင်းဖြူစင်ကုန်သော။ ပဟိတတ္တေဟိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သော။ ဈာယိဘိ၊ အာရုံမှကူပ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်တို့ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ရှိုးမြှုက်တော်မူကြကုန်သော။ နိစ္စံ အာရဒ္ဓ ဝိရိယေဟိ၊ အမြဲတမ်း အားထုတ်အပ်သော လုံ့လဝီရိယရှိကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့နှင့်။ သဟာဝသေ၊ အတူတကွ နေရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ ဣတိ မေ သုတန္တိ- ပေးမြဲ။ နဝမံ။

၁၀။ ပရိဟာနသုတ်

၇၉။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။

အသံသဂ္ဂေန ဆိဒ္ဓတိ ။ ။ သံသဂ္ဂါ ဝနထော ဇာတော-ဖြင့် ဟီနာဓိမုတ္တိကြောင့် ကိလေသာဖြစ်ပုံ သမုဒယကို၊ အသံသဂ္ဂေန ဆိဒ္ဓတိ-ဖြင့် ကိလေသာချုပ်ငြိမ်းပုံ အတ္ထင်္ဂမကို အကျဉ်းချုံး ပြသည်။

သေခသ၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ သေက္ခရဟန်း၏။ **ပရိဟာနာယ**၊ မကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှာ။ **သံဝတ္တန္တိ**၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တယော၊ တရားသုံးမျိုးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ သေခေါ၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ကမ္မာရာမော၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်အပ်သော အမှုကိစ္စရှိသည်။ (ကမ္မံ အာရမိတဗ္ဗတော အာရာမော ဇေတသာတိ ကမ္မာရာမော။ ၌။ အမှုကိစ္စလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်-ဟူ၍ သော်လည်း ပေးလေ။) ကမ္မရတော၊ အမှုကိစ္စ၌မွေ့လျော်သည်။ ကမ္မာရာမတံ=ကမ္မာဘိရတိ၊ အမှုကိစ္စ၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော ပယုတ္တော၊ အားထုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဿာ-ရာမော၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်အပ်သော စကားပြောခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ စကားပြောခြင်းလျှင်မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ ဘဿရတော၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်။ ဘဿာရာမတံ၊ စကားပြောခြင်း၌မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဒ္ဒါရာမော၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်အပ်သော အိပ်ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အိပ်ခြင်းလျှင်မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ နိဒ္ဒါရတော၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သည်။ နိဒ္ဒါရာမတံ၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ဧမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ သေခသ၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ သေက္ခရဟန်း၏။ ပရိဟာ-နာယ၊ မကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ ။ ။ ရရှိပြီးမဂ်ပျက်စီးသွားသည်ကိုရည်၍ 'ပရိဟာ-နာယ' ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်။ ရရှိပြီးမဂ် ပျက်စီးသွားသည်ဟု ဘယ်အခါမျှ မရှိ။ မရရှိသေးသောမဂ်ကိုရလျှင် ကြီးပွားတိုးတက်သည်။ မရလျှင် မကြီးပွား မတိုးတက်ပေ။ ထို့ကြောင့် 'ပရိဟာနာယ' ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို 'အဝုဒ္ဓိယာ' မကြီးပွားခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်၍ ထိုအဝုဒ္ဓိ ▪ မကြီးပွားဟူသည် နောက်ထပ် မဂ်ရရှိရေးအတွက် အနှောင့်အယှက် အန္တရာယ်ဖြစ်ခြင်းသည်ပင် အဝုဒ္ဓိ=မကြီးပွားခြင်းတည်းဟု ထပ်မံဖွင့်ဆိုပြန်သည်။ ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ အဝုဒ္ဓိယာ ဘဝန္တိ၊ မဂ္ဂါဓိဂမဿ ပရိပန္ထာယ ဟောန္တိ။ အဓိဂတဿ မဂ္ဂဿ ပရိဟာ နိနာမ နတ္ထိ။ (ဋီ၊ ၂၃၄)

သုဏ္ဏပက္ခ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ သေခဿ၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ သေက္ခရဟန်း၏။ အပရိဟာနာယ၊ ကြီးပွားခြင်း မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတမေ တယော၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာ၌။ **သေခေါ**၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ **ဘိက္ခု**၊ သေက္ခရဟန်းသည်။ ကမ္မာရာမော၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်အပ်သောအမှုကိစ္စရှိသည်။ ဝါ၊ အမှုကိစ္စလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကမ္မရတော၊ အမှုကိစ္စ၌ မွေ့လျော်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကမ္မာရာမတံ၊ အမှုကိစ္စ၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဘဿာရာမော၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်အပ်သော စကားပြောဆိုခြင်းရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘဿရတော၊ စကားပြောဆိုခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘဿာရာမတံ၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

နိဒ္ဒါရာမော၊ မွေ့လျော်အပ်သောအိပ်ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အိပ်ခြင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ နိဒ္ဒါရတော၊ အိပ်ခြင်း၌မွေ့လျော်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ နိဒ္ဒါရာမတံ၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

သေခဘိက္ခု ။ ။ တွေ့ စ ပုထုဇနကလျာဏကောပိ သေခေါတွေ့ဝ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဟူသော ၆-နှင့် အညီ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်သာမက ကလျာဏပုထုဇဉ်ပါ သေခ-အရ ယူ။ တသ္မာ တသ သဗ္ဗသာပိ ဝိသေသာဓိဂမဿ ပရိဟာနာယ သံဝတ္တ-န္တိ-ဟူသော ၆-နှင့်အညီ ကလျာဏပုထုဇဉ်တည်းဟူသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၌ မဂ်-၄-ပါး ဖိုလ် ၄-ပါး အားလုံး လက်လွတ် ဆုတ်ယုတ်နိုင်သည်။ ဣတရေသံ ဥပရိ ဝိသေသာဓိ-ဂမဿ စ ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ-နှင့်အညီ သောတာပန်၌ အထက်မဂ် ၃-ခု၊ သကဒါ-ဂါမ်၌ အထက် ၂-မဂ်၊ အနာဂါမ်၌ အထက် အရဟတ္တမဂ် လက်လွတ် ဆုတ်ယုတ်နိုင်သည်။ ဖိုလ်လည်း မဂ်နည်းတူသိလေ။ (ကမ္မာရာမ ဘဿာရာမ နိဒ္ဒါရာမ ပုဂ္ဂိုလ် ၃-မျိုး ၆-ရှု။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ဝမ္မာ၊ ဤတရားတို့ သည်ပင်။ သေခဿ၊ ကျင့်ဆဲသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အပရိဟာနာယ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်း ကြီးပွားခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

ဇေတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ -ပေးမြဲ။

တတ္ထ၊ ထိုပရိဟာနသုတ်၌။ ကမ္မာရာမော ဘဿရတော (လ) ဖုဋ္ဌံ၊ သမ္ဘောဓိမုတ္တာမန္တိ၊ သမ္ဘောဓိမုတ္တာမံ'ဟူသော။ **ဇေတံ**၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကမ္မာရာမော ဘဿရတော–ဂါထာအနက်

ယာဒိသော၊ အကြင်သူကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသူသည်။ ကမ္မာရာမော၊ မွေ့လျော်အပ်သော အမှုကိစ္စရှိသည်။ ဝါ၊ အမှုကိစ္စလျှင်မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ ဘဿရတော၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်။ နိဒ္ဒါရာမော၊ မွေ့လျော်အပ်သောအိပ်ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အိပ်ခြင်းလျှင်မွေ့လျော်ရာရှိသည်။ ဥဒ္ဓတောစ၊ မငြိမ်မသက် ပျံ့လွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သမ္ဘောဓိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဖုဋ္ဌုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ **အပ္ပကိစ္စော**၊ နည်းသောကိစ္စရှိသည်။ **အပ္ပမိဒ္ဓေ**၊ နည်းသော အိပ်ခြင်းရှိသည်။ **အနုဒ္ဓတော**၊ မတုန်မလှုပ်

အပ္ပကိစ္စ အပ္ပမိဒ္ဓ ။　　။ ဘုရားရှင်ခွင့်ပြုအပ်သော စုဒ္ဓသခန္ဓကဝတ်တို့ကိုပင် လိုအပ်သည်ထက် မပိုစေပဲ သင့်လျော်လျောက်ပတ်ရုံ ပြုမှုသာ အပ္ပကိစ္စ အမှုကိစ္စ နည်းသည်မည်၏။ မအိပ်မနေ ဒိဝသံ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ဇာဂရိယာနုယောဂ ဖြစ်အောင်ကျင့်မှ အပ္ပမိဒ္ဓ အအိပ်အနေကင်းသူ မည်၏။ အပ္ပကိစ္စဿာတိ အနုညာ တဿာပိ ဝုတ္တပကာရဿ ကိစ္စဿ ယုတ္တပယုတ္တ-ကာလေ-ယေဝ ကရဏတော အပ္ပကိစ္စော အဿ ဘဝေယျ။ အပ္ပမိဒ္ဓေါတိ ဒိဝသံ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယာ'တိ အာဒိနာ ဝုတ္တဇာဂရိယာနုယောဂေန နိဒ္ဒါရဟိတော အဿ။ (ဋီ၊ ၂၃၆)

အနုဒ္ဓတ။　　။ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့သော စိတ်၏ပျံ့လွင့်မှုကို စကားများစွာ မပြောဘဲ စကားနည်းအောင် ရှောင်ကြဉ်မှသာ

ငြိမ်သက်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော သဘော ရှိသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဖုဋ္ဌံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။

တတိယဝဂ္ဂေါ။ တတိယဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တသ၊ ထိုတတိယဝဂ်၌။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား။

ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်တို့လည်းကောင်း။ နိဿရဏံ၊ နိဿရဏီယသုတ်လည်းကောင်း။ ရူပံ၊ သန္တတရသုတ်လည်းကောင်း။ အဝုဋ္ဌိကေန၊ အဝုဋ္ဌိကသုတ်နှင့်တကွ။ ပုတ္တောစ၊ ပုတ္တသုတ်လည်းကောင်း။ သုခါစ၊ သုခ ပတ္ထနာသုတ်လည်းကောင်း။ ဘိဒုရာ၊ ဘိဒုရသုတ်လည်းကောင်း။ ပရိဟာနေန၊ ပရိဟာနသုတ်နှင့်တကွ။ ဓာတု၊ ဓာတုသံသန္ဒနသုတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ပင်တည်း။

တိကတတိယဝဂ် ပြီးပြီ။

တိကနိပါတ်

စတုတ္ထဝဂ်

၁။ ဝိတက္ကသုတ်

၈၀။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာ၊ ဝိတက်တို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံး မျိုးတို့တည်း။ ကတမေ တယော၊

စိတ်မပျံ့လွင့်သူ ငြိမ်သက်တည်ကြည်သူ အနုဒ္ဓတဖြစ်နိုင်သည်။ ၌။ အနုဒ္ဓတောတိ ဘဿာရာမ တာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကစိတ္တဝိကွေပဿ အဘဿာရာမော ဟုတ္တာ ပရိဝဇ္ဇနေန ဥဒ္ဓတော ဝူပသန္တစိတ္တော သမာဟိတောတိ အတ္ထော။ (၌၊ ၂၃၆)

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ **အနဝညတ္တိ ပဋိသံယုတ္တော**၊ အထင် မသေးခြင်းနှင့် စပ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်လည်းကောင်း။ **လာဘသက္ကာရသိလောကပဋိသံယုတ္တော**၊ လာဘ်ရမှု ရိုသေလေးစားစွာပြုမှု ချီးမွမ်းမှုနှင့် စပ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်လည်းကောင်း။ **ပရာနုဒယတာပဋိသံယုတ္တော**၊ သူတစ်ပါး

အနဝညတ္တိပဋိသံယုတ္တဝိတက်။　　။ အဝဇာနနံ အဝညတ္တိ၊ နဝ+ အဝညတ္တိ =အနဝညတ္တိ-ဟုပြု။ အဓိပ္ပါယ်ကား - သူတစ်ပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှု မိမိမခံရသည်၏ အဖြစ်၊ သူတစ်ပါးတို့၏ မထေမဲ့မြင်ပြုမှု သူတစ်ပါးတို့၏ အပေါ်စီးဇိုလ်ကျမှု မိမိ မခံရသည်၏ အဖြစ်ပင်တည်း။

တရားကိုယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့က ငါ့ကို အထင်မသေးလျှင် ကောင်းလေစ၊ ဝါ-သူတစ်ပါးတို့က ငါ့ကိုအထင် ကြီးလျှင် ကောင်းလေစွဟူသော စိတ်ဓာတ် အညံ့စား အလိုဆိုး ဣစ္ဆာစာရပင်တည်း။

အနဝညတ္တိယာ+ပဋိသံယုတ္တော=သံသဋ္ဌော= အနဝညတ္တိပဋိသံယုတ္တော-ဟုပြု။ သို့မဟုတ် အနဝညတ္တိ+အာရဗ္ဘ ပဝတ္တော+ပဋိသံယုတ္တော= အနဝညတ္တိပဋိသံယုတ္တော ဟု ပြု။ ဝိတက်အရကောက်။

ထိုဝိတက်သည်လည်း ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူတို့သည် ငါ့ကို အောက်တန်းစား နေရာ မထားဘဲ အထက်တန်းစား နေရာရောက်အောင် ဘယ်လို မြှင့်တင်ကြပါမလဲ-ဟု အောက်ကျနောက်ကျ ဣစ္ဆာစာရအခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြံအစည်ဝိတက်တည်း။

လာဘသက္ကာရသိလောကပဋိသံယုတ္တဝိတက်။　　။ ရှေ့သုံးပုဒ်ကို ဒွန်တွဲ။ "ဒွန်၏ နောက်၌ ရှိသောပုဒ်၊ ယှဉ်လိုက် ပုဒ်တိုင်းသာ" နှင့်အညီ နောက်ပုဒ် နှင့် လာဘပဋိသံယုတ္တ သက္ကာရပဋိသံယုတ္တ သိလောကပဋိသံယုတ္တ-ဟု အသီးသီး တွဲလေ။ ပစ္စည်းလေးပါးလာဘ်လာဘရရှိရေးကို အာရုံပြုကာ ကြံစည်ခြင်း လာဘ ပဋိသံယုတ္တဝိတက်။ အရှိအသေအပူဇော်ခံရမှုကို အာရုံပြုကာ ကြံစည်ခြင်း သက္ကာရ ပဋိသံယုတ္တဝိတက်။ ကျော်ကြားထင်ရှားမှုကို အာရုံပြုကာ ကြံစည်ခြင်း သိလောက ပဋိသံယုတ္တဝိတက် ဤသုံးမျိုးသည် လာဘသက္ကာရ သိလောကပဋိသံယုတ္တ မည်၏။

ပရာနုဒ္ဒယတာပဋိသံယုတ္တဝိတက်။　　။　　ပရ-သူတစ်ပါးတို့အား+အနုဒယာ-သနားသည်၏+တာ-အဖြစ်နှင့်+ပဋိသံယုတ္တော-ပတ်သက်သော အကြံအစည်ဝိတက်။ တစ်ဖက်သားအား တကယ်သနားသော ကရုဏာအစစ်မဟုတ်။ ကရုဏာအတုဖြစ်သော ဂေဟသိတပေမနှင့်စပ်သော အကြံအစည်ဝိတက်တည်း။

တို့၌ ချစ်ခင်မှုနှင့်စပ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကာ၊ ဝိတက်တို့ဟူသည်။ ဣမေ ခေါ် တယော၊ ဤသုံးမျိုးတို့ပင်တည်း။

ဧတေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ -ပေးမြ။

တတ္ထ၊ ထိုဝိတက္ကသုတ်၌။ အနုဝညတ္တိ သံယုတ္တော (လ) ဖုဋ္ဌ သမ္ဘောဓိ-မုတ္တမန္တိ၊ သမ္ဘောဓိမုတ္တမ်'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အနုဝညတ္တိသံယုတ္တော–ဂါထာအနက်

အနုဝညတ္တိသံယုတ္တော၊ အထင်မသေးခြင်းနှင့် စပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ခြီးမွမ်းခံရဖို့ အထင်သေးခံရခြင်းမှ လွတ်မြောက်အောင် ကြံစည်နေသူ-ဟူလို။) လာဘသက္ကာရဂါရဝေါ၊ လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရ၌ လေးစားသူသည်လည်းကောင်း။ (တရားကိုတော့ မလေးစား လာဘ်ရဖို့ အရိုအသေ အပြုခံရဖို့ အခြီးကျူးခံရ၍ ကောင်းသတင်း ကျော်ကြားဖို့လောက်သာ အရေးထားသူ လေးစားသူ-ဟူလို။) အမစ္ဆေ-ဟိ၊ အပေါင်းအသင်းတို့နှင့်။ သဟနန္ဒီ၊ အတူတကွ ပျော်ပိုက်နှစ်ခြိုက် လေ့ရှိသူသည်လည်းကောင်း။ (ဤတတိယပါဒဖြင့် ပရာနုဒ္ဒယတာပဋိသံယုတ္တဝိတက်ကို သိစေသည်။ ဣမိနာ ပရာနုဒ္ဒယ ပဋိ-သံယုတ္တံ ဝိတက္ကံ ဒဿေတိ။ အဋ္ဌကထာ။) သံယောဇနက္ခယာ၊ သံယောဇဉ် ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ အာရာ၊ ဝေး၏။

ယော စ၊ အကြင်သူသည်ကား။ **ပုတ္တပသုံ စ**၊ သားသမီး ဇနီး ဆင်မြင်းကျွဲနွား လယ်ယာကိုလည်းကောင်း။ (သမာဟာရဒ္ဒန်) ဝိဝါဟော၊ (သားပေးခြင်း သမီးပေးခြင်း သားယူဆောင်ခြင်း သမီးယူဆောင်ခြင်းဟူသော) ထိမ်းမြားခြင်းအမှု

ပုတ္တပသု–စသည် ။ ။ ပုတ္တဖြင့် ဇနီးပါ။ ပသု-ဖြင့် ကျွဲနွားသာမက သက်မဲ့လယ်ယာပါ အဝိနာဘာဝနည်း အရ ယူ။ ဝိဝါဟော-ဖြင့် ကိုယ်ကပေးရခြင်းဝိဝါဟ ကိုယ်ကဆောင်ယူရရှိခြင်း အာဝါဟ ကိုပါ ယူ။ သံဟရာနိ-ဖြင့် ကောင်းစွာဆောင်ထားသော ပစ္စည်းဟူသည် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် သိမ်းဆည်းထားသော အသုံးအဆောင်မှန်သမျှတည်း။

တို့ကို လည်းကောင်း။ သံဟာရာနိ စ၊ ကောင်းစွာဆောင်ထား သိမ်းဆည်းထားအပ်သော အသုံးအဆောင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟိတ္တာ၊ ပယ်စွန့်၍။ ပဗ္ဗဇိ၊ ရဟန်းပြုပြီ။ တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ သောဘိက္ခု၊ ထိုသမ္ဘာဝဋ္ဌိပန္နရဟန်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သမ္ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဖုဋ္ဌုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ပဌမံ။

၂။ သက္ကာရသုတ်

ဧ၁။ ဝုတ္တံဟေတံ - စသည် ပေးမြ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာရေန၊ ပူဇော်သက္ကာရသည်။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ၊ ကုန်ခန်းစေအပ်သော ကုသိုလ်စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ **သက္ကာရေန**၊ ပူဇော်သက္ကာရအကြောင်းခံ၍ ဖြစ်လာသော ဣစ္ဆာစာရ မာန မဒ မစ္ဆရိယဟူသော အကြောင်းတရားသည်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ၊ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သော ကုသိုလ်စိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကုသိုလ်

သက္ကာရေကြောင့် အပါယ်ရောက်ပုံ ။　　။ ဒီနေရာ ကြွပါ ဒီနေရာ ထိုင်ပါ-ဟု ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၊ နေရာပေးခြင်း ခရီးဦးကြိုပြုခြင်း ကျို့ကျို့ရို့ရို့ ကိုယ်ကိုညွှတ်ကိုင်းခြင်း ဦးခေါင်းနှိမ်ချခြင်း ပစ္စည်းလေးပါး ပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းစသော ကောင်းသော အမူအရာမှန်သမျှ သက္ကာရခေါ်ကြပေတည်း။ စိတ်ထား ညံ့သူအချို့သော သူတို့သည် အထက်ပါ သက္ကာရတို့ကို မက်မောသဖြင့် မလုပ်သင့်မလုပ်ထိုက် မလျော်သော အနေသန အလုပ်မျိုးကို လုပ်ကြ၏။ လုပ်ခြင်းကြောင့် အပါယ်ဝရဲ့ ရောက်ကြရသည်။ ဤကား သက္ကာရတည်းဟူသော တိုက်ရိုက်အကြောင်းကြောင့် အပါယ်ရောက်ခြင်းတည်း။

အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သက္ကာရအမျိုးမျိုးကို ရကြ၏။ ထိုရရှိသော သက္ကာရကြောင့် ထောင်လွှားခြင်းမာန၊ ကာမဂုဏ် ရေယဉ်ကျေးမြောပါခြင်း မဒ၊ မိမိရသော သက္ကာရမျိုး သူတစ်ပါးရမှာ မလိုလားခြင်း မစ္ဆရိယ-စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုမာန မဒ မစ္ဆရိယစသည်ကြောင့် သိက္ခာသုံးပါး ကျင့်ရန် မေ့လျော့ကာ အပါယ်ဝရဲ့ ကျရောက်ကြကုန်၏။

မဖြစ်အောင် ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းကြုံးယူအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်စိတ်အစဉ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သက္ကာရေန၊ ပူဇော်သက္ကာရဟူသော တိုက်ရိုက် အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပူဇော်သက္ကာရအကြောင်းခံ၍ ဖြစ်လာသော ကျွန်ဆာစာရ မာန မဒ မစ္ဆရိယဟူသော အကြောင်းတရားကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီး ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသက္ကာရေန၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့ခြင်းဟူသော အကြောင်းသည်။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက် အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ၊ ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီးသော ကုသိုလ်စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အသက္ကာရေန၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့ခြင်းကိုအကြောင်းခံ၍ ဖြစ်လာသော ကျွန်ဆာစာရ မာန မဒ မစ္ဆရိယစသော အသက္ကာရ အကြောင်းတရားသည်။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သော ကုသိုလ်စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကုသိုလ်

အထက်ပါ နှစ်မျိုးတွင် ပထမအမျိုးကား သက္ကာရဟူသော အကြောင်းတိုက်ရိုက်ကြောင့် အဘိဘူတစသည် ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားကား သက္ကာရကို အကြောင်းပြု၍ မာန မဒ မစ္ဆရိယ ဖြစ်။ ထိုမာန မဒ မစ္ဆရိယ ဟူသော သက္ကာရ ဟေတုက ဝါ-ဟေတုပရမ္ပရကြောင့် အဘိဘူတစသည် ဖြစ်ပုံကိုပြသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ-၌ သက္ကာရေနပုဒ်ကို သက္ကာရေနာတိ သက္ကာရေန ဟေတုဘူတေနဟူ၍လည်းကောင်း၊ အထဝါ သက္ကာရေနာတိ သက္ကာရဟေတုနာ သက္ကာရဟေတုကေနဝါ-ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖွင့်ပြီးလျှင် သက္ကာရံ ဟိ နိဿာယ ကျွန်ကေစ္စေ ပုဂ္ဂလာ ပါပိစ္ဆာ ကျွန်ဆာပကတာ ကျွန်ဆာစာရေ ဌတ္တာ သက္ကာရံ နိဗ္ဗတ္တေသုမာ'တိ အနေကဝိဟိတံ အနေသနံ အပ္ပဋိရူပံ အာပဇ္ဇိတ္တာ ကျွတော စုတာ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ-ဟု ပဌမဝိတ္ထာရဝါကျ။

အပရေ ယထာသက္ကာရံ လဘိတ္တာ တန္နိမိတ္တံ မာနမဒမစ္ဆရိယာဒိဝသေန ပမာဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ ကျွတော စုတာ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ-ဟူသော ဒုတိယဝိတ္ထာရဝါကျ။ ပေါင်းနှစ်ဝါကျ ဖွင့်ပြီးနောက် ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ သက္ကာရေန အဘိဘူတာ ပရိယာဒိန္နာ-ဟူသော မူရင်းပါဠိနှင့် ဆက်စပ်ကာ အပြီးသတ်လိုက်လေသည်။

မဖြစ်အောင် ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းကြုံးယူအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်စိတ်အစဉ် ရှိသည်ဖြစ်၍။ အသက္ကာရေန၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့မှုဟူသော တိုက်ရိုက်အကြောင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်လာသော ဣစ္ဆာစာရ မာန မဒ မစ္ဆရိယစသော အကြောင်းတရားကြောင့်။ ကာယသ၊ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက် ကာလ၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသူတို့၏ လားရာ ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **သက္ကာရေန စ**၊ ပူဇော်သက္ကာရဟူသော အကြောင်းသည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပူဇော်သက္ကာရ အကြောင်းခံ၍ ဖြစ်လာသော မာန မဒ မစ္ဆရိယစသော အကြောင်းတရားသည်လည်းကောင်း။ **အသက္ကာရေနစ**၊ ပူဇော် သက္ကာရမဲ့မှုဟူသော အကြောင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့မှု အကြောင်းခံ၍ ဖြစ်လာသော မာန မဒ မစ္ဆရိယစသော အကြောင်းတရားသည်

သက္ကာရေန စ အသက္ကာရေန စ–ဆေဒပွါယ်

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းကိုပင် အုပ်စုနှစ်စုရှိသည့်အနက် အုပ်စုတစ်ခုက ပူဇော်သက္ကာရ အမှုပြု၍ အုပ်စုတစ်ခုက ပူဇော်သက္ကာရအမှုမပြုသောကြောင့် သက္ကာရေန စ အသက္ကာ ရေန စ အဘိဘူတာဟု ဟောသည်။

တစ်နည်း- အုပ်စုတစ်ခုတည်း ဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းက ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းကို ပဌမတော့ ပူဇော်သက္ကာရအမှု ပြု၍ သီလ သမာဓိ ပညာအနှစ်သာရမရှိဟု သိသော အခါ ပူဇော်သက္ကာရအမှု မပြုသောကြောင့် သက္ကာရေန စ အသက္ကာရေန စ အဘိဘူတာဟု ဟောတော်မူသည်။

မှတ်ချက် ။　။ဤသုတ် ဝါကျအနေအထားနှင့်စပ်၍ ဆဋ္ဌမူနှင့်သျှာမူ မတူ။ ဘယ်မူက ပိုကောင်း သည်ကို အောက် ၂၃၅-နှာရှိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက သမ္မာဒိဋ္ဌိကတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ စိစစ်ထားသည်ကို ပါဠိတော်အောက်ခြေ၌ (၁) ဂဏန်းပြု၍ ရှင်းလင်းပြီး ရှိသောကြောင့် ထိုကို ရှုလေ။

လည်းကောင်း။ တဒုဘယေန၊ ထိုနှစ်ပါး စုံသည်။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ၊ ကုန်ခမ်းစေအပ်ပြီးသော ကုသိုလ်စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သက္ကာရေနစ၊ ပူဇော်သက္ကာရဟူသော တိုက်ရိုက်အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပူဇော်သက္ကာရ အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်လာသော ကျွန်ဆာစာရ မာန မဒ မစ္ဆရိယစသော အကြောင်း တရားကြောင့်လည်းကောင်း။ အသက္ကာရေနစ၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့မှုဟူသော တိုက်ရိုက်အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ တဒုဘယေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကြောင့်။ အပါယံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊ သော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်ကြရ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တံ၊ ထိုအကြောင်းအရာကို။ အညသမဏသ ဝါ၊ အခြားသော သမဏထံမှသော်လည်းကောင်း။ အညသ-ဗြာဟ္မဏသ ဝါ၊ အခြားသော ဗြဟ္မဏထံမှသော်ငင်း။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ နဝဒါမိ၊ ဟောတော် မူသည် မဟုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ ယဒေဝ၊ အကြင်အကြောင်း အရာကိုပင်။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဉတံ၊ သိအပ်ပြီ။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒိट्ठं၊ မြင်အပ်ပြီ။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားစွာ သိအပ်ပြီ။ တမေဝ၊ ထိုထင်ရှားစွာ ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော အကြောင်းအရာ ကိုသာ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

(ဒိဋ္ဌာ မယာတိ ဘိက္ခဝေ သက္ကာရေန ဒိဋ္ဌာမယာဘိက္ခဝေ အသက္ကာရေန ဒိဋ္ဌာမယာဘိက္ခဝေ သက္ကာရေနစ အသက္ကာရေနစ တဒုဘယေန-ဟူသော သုံးဝါကျကို ရှေးနည်းတူပေးလေ။)

ဇေတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုသက္ကာရသုတ်၌။ ယဿသက္ကရိယ-မာနဿ (လ) အာဟု သပ္ပရိသော ကျွတီ'တိ၊ ကျွတိ'ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤ ဂါထာကို။ ကျွတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ယဿ သက္ကရိယမာနဿ–ဂါထာအနက်

သက္ကာရေနစ၊ ပူဇော်သက္ကာရကြောင့်ငင်း။ အသက္ကာရေနစ၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့မှုကြောင့်ငင်း။ ဥဘယံ=ဥဘယေနစ၊ ပူဇော်သက္ကာရမဲ့မှု မမဲ့မှု နှစ်ခုကြောင့်

လည်းကောင်း။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော၊ (မေ့လျော့အောင် ပြုတတ်သော ရာဂ စသည်ကို ပယ်ဖြီးသောကြောင့်) မမေ့မလျော့နေလေ့ရှိသော။ သတ္တရိယမာနသ၊ ပူဇော်သက္ကာရအမှု ပြုသင့်ပြုထိုက်သော။ ယသ၊ အကြင်ရဟန္တာ၏။ သမာဓိ၊ သည်။ နိ ဝိကမ္ပတိ၊ မတုန်လှုပ်တော့။ ဈာယိနံ၊ အာရမ္မဏူပ လက္ခဏူပ ဈာန်ဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ရှိုးမြှောက်လေ့ရှိသော။ ဝါ၊ သမထ ဝိပဿနာဖြင့် ရှိုးမြှောက်လေ့ရှိသော။ သာတတိကံ၊ အမြဲမပြတ်။ သုခုမဒိဋ္ဌိဝိပဿကံ၊ (ဖလ သမာပတ်အလို့ငှာ) သိမ်မွေ့သောပညာဖြင့် ရှုမှတ်နေသော။ ဥပါဒါနက္ခယာ ရာမံ၊ အစွဲအလမ်းဥပါဒါန်တို့ ကုန်ခမ်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်လျှင် မွေ့လျော်ရာရှိ သော။ ဝါ၊ မွေ့လျော်ထိုက်သော ဥပါဒါန်ကုန်ခမ်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသော။ (မွေ့လျော်ထိုက်သော ဥပါဒါန်ကုန်ခမ်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပိုင်ဆိုင်သော-ဟူ၍သော်လည်းပေးလေ။) တံ၊ ထိုရဟန္တာကို။ သပ္ပရိသော ဣတိ၊ ယောက်ျား သူတော်ကောင်း သူတော်ကောင်း ယောက်ျားဟူ၍။ အာဟု၊ ဘုရားအဆူဆူ မိန့်တော်မူကုန်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ဒုတိယံ။

၃။ ဒေဝသဒ္ဒသုတ်

၈၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ဒေဝသဒ္ဒါ၊ အချင်းချင်းပြောဆိုကြသော ဤနတ်တို့၏အသံတို့သည်။ သမယာ၊ အချိန်ကာလတစ်ခုမှ။ သမယံ၊ အချိန်ကာလတစ်ခုကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲ ပြု၍။ နိစ္ဆရန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ (ဒေဝေသု-ဟု သာမန်ရှိသော်လည်း အရူပနှင့် အသညသတ်မှတစ်ပါး ကျန် ဥပပတ် နတ်တို့ကိုသာ ယူ။)

ကတမေ တယော၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ (ကာမဂုဏ်နှင့် အိမ်ရာတည်ထောင်ခြင်း၏ အပြစ်ကို မြင်၍ ရဟန်းပြုခြင်း၏ အကျိုးကို မြင်ရာ) အကြင်အခါ၌။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည်။ ဝါ၊ အရိယာဇောန်ဖြစ်မည့် အရိယသာဝက လောင်းလျှာသည်။

ကေသမသုံ၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို။ သြဟာရေတွာ၊ ပယ်ရှားရ၏။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ (ဗြဟ္မစရိယအကျင့် ကျင့်သူတို့နှင့် လျော်သော) အဝတ်တို့ကို။ ပဋိဗ္ဗာဒေတွာ၊ (ကိုယ်ခန္ဓာကို ဖုံးလွှမ်းသောအားဖြင့်) ဝတ်ရုံ၍။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်မှ။ ဝါ၊ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ အနဂါရိယံ၊ အိမ်ရာမထောင် ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇာယ၊ ရှင်ရဟန်း ဖြစ်ဖို့ရန်။ စေတေတိ၊ လုံးပန်း၏။ ဝါ၊ ပဗ္ဗဇာယ စေတေတိ၊ ရှင်ရဟန်း ပြု၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊ ရှင်ရဟန်းဖြစ်ရန် လုံးပန်းလေရာ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ရှင်ရဟန်းပြုရာ ထိုအခါ၌။ ဧသော အရိယသာဝကော၊ ဤဘုရား၏ တပည့်သည်။ ဝါ၊ အရိယာဧကန်ဖြစ်မည့် ပစ္ဆိမဘဝိကအရိယာလောင်းလျှာ သည်။ မာရေန၊ ကိလေသာမာရ်နှင့်။ ဝါ၊ မာရ်နတ်သားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သင်္ဂါမာယ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းငှာ။ စေတေတိတိ၊ လုံးပန်းနေ၏ဟူ၍။ ဒေဝေသု၊ အရူပနှင့် အသညသတ်မှတစ်ပါးသော ဥပပတ္တိနတ်တို့၌။ ဒေဝသဒ္ဒေါ၊ အချင်းချင်း ပြောဆိုကြသော နတ်တို့၏ အသံသည်။ နိစ္ဆရတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေဝေသု၊ အရူပနှင့်အသညသတ်မှ တစ်ပါး ဥပပတ္တိနတ်တို့၌။ ပဌမော၊ သော။ အယံ ဒေဝသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမယာ၊ အချိန်ကာလတစ်ခုမှ။ သမယံ၊ အချိန်ကာလ တစ်ခုကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ နိစ္ဆရတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

(ဤအချိန်အထိ တိုက်ခိုက်နေပြီ-ဟု မပြောလောက်သေး။ ဆံပင်မုတ်ဆိတ် ပယ်၍ သရဏဂုံသီလ ဆောက်တည်ကာမျှ သက်နီးဝတ်ရုံကာမျှသာ ဖြစ်သော ကြောင့် တိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်နေပြီ လုံးပန်းနေပြီဟုသာ ဆိုနိုင်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ နောက်ထပ်တစ်မျိုးကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည်။ ဗောဓိ ပက္ခိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အသင်းဝင် မဂ်ဉာန်အသင်းဝင်ဖြစ်ကုန်သော။

သတ္တန္ဆံ ခုနစ်မျိုးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်စသော တရားတို့ကို၊ **ဘာဝနာနုယောဂံ**၊ ပွားများအားထုတ်ခြင်းကို။ **အနုယုတ္တော**၊ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဧသော အရိယသာဝကော၊ ဤဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည်။ မာရေန၊ ကိလေသာမာရ်နှင့်။ ဝါ၊ မာရ်နတ်သားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ သင်္ဂါမေတိ၊ တိုက်ခိုက်နေ၏ တိုက်ခိုက်နေပြီဟူ၍။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ ဒေဝသङ္ဃေ၊ အချင်းချင်းပြောဆိုကြသော နတ်တို့၏ အသံသည်။ နိစ္ဆရတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ အယံ ဒေဝသङ္ဃေ၊ သည်။ သမယော၊ မှ။ သမယံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နိစ္ဆရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ နောက်ထပ်တစ်မျိုးကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရား၏တပည့် သာဝကသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါ တရားလေးပါးတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ (အာသဝေါကင်းလျှင် ကိလေသာမှန်သမျှ အားလုံးကင်းတော့သည်သာ။ ဤပါဠိဖြင့် အရဟာတ္တမဂ်ကို ရည်သည်။) အနာသဝံ၊ အာသဝေါ ကင်းသော။ **စေတောဝိမုတ္တိံ**၊ အရဟာတ္တဖိုလ်သမာဓိကို။ ဝါ၊ သို့။ **ပညာဝိမုတ္တိံ**၊ အရဟာတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှလွတ်သော ပညာကို။ ဝါ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန် လက်ရှိဘဝ၌ပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ=အဘိညာယ။ ထူးသောဉာန်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝါ၊ ရောက်၍။ ဝိဟ-ရတိ၊ နေ၏။

ဘာဝနာနုယောဂမနုယုတ္တော ။ ။ဘာဝနာနုယောဂ်-၌ ဘာဝနာအရ ဝိပဿနာဘာဝနာ မဂ္ဂဘာဝနာ နှစ်မျိုးလုံး ကိုပင် အရကောက်။ သို့သော် ဝိပဿနာအခိုက်၌ သတိပဋ္ဌာန်စသော ခုနစ်မျိုးသည် ဗောဓိပက္ခိယအစစ် မဟုတ်၊ ပရိယာယသာ။ မဂ်အခိုက်၌ ထိုခုနစ်မျိုးသည် ပရိယာယ်မဟုတ် မုချဗောဓိပက္ခိယ။

စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ။ ။ ရာဂမှလွတ်မြောက်သောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိကို စေတောဝိမုတ္တိ ဟူ၍ အဝိဇ္ဇာမှ လွတ်မြောက်သောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော ပညာကို ပညာဝိမုတ္တိဟူ၍ မိန့်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သမယဖလကို စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဝိပဿနာ ဖလကို ပညာဝိမုတ္တိဟု ဆိုလိုသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ သမယေ၊ စေတောဝိမုတ္တိ ပညာဝိမုတ္တိကို ပြည့်စုံစေရာ ထိုအခါ၌။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ ဒေဝသဒ္ဒေါ၊ အချင်းချင်းပြောဆိုကြသော နတ်တို့၏အသံသည်။ နိစ္ဆရတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ နိစ္ဆရတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။ ဧသော အရိယသာဝကော၊ ဤ ဘုရား၏တပည့်သာဝကသည်။ ဝိဇိတသင်္ဂါမော၊ အောင်အပ်ပြီးသောတိုက်ပွဲရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တိုက်ပွဲ၌အနိုင်ရသည်ဖြစ်၍။ အဘိဝိဇိယ၊ ကိလေသာမာရ် ဒေဝပုတ္တမာရ်ကို အောင်နိုင်၍။ တမေဝ သင်္ဂါမသီသံ၊ မင်္ဂလေးပါးတိုက်ပွဲ၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ် အုပ်စိုးရာအရပ်ကို။ အဇ္ဈာဝသတိတိ၊ လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်၍ နေ၏ဟူ၍။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ ဒေဝသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိစ္ဆရတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (အာကာရကို အပြင်ထုတ်၍ တစ်မျိုးယောဇနာလိုက်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ဒေဝေသု**၊ တို့၌။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ **အယံ ဒေဝသဒ္ဒေါ**၊ သည်။ သမယာ၊ အချိန်ကာလတစ်ခုမှ။ သမယံ၊ အချိန်ကာလတစ်ခုကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ နိစ္ဆရတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ သမယာ၊ အချိန် ကာလတစ်ခုမှ။ သမယံ၊ အချိန်ကာလတစ်ခုကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ဒေဝသဒ္ဒါ၊ ဤ အချင်းချင်း ပြောဆိုကြသော နတ်တို့၏အသံတို့သည်။ နိစ္ဆရန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ် လာကြကုန်၏။

ဧတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြ။

ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒါ ။ ။ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ၌ ဒေဝ-ဟူသည် သာမန်ပုထုဇဉ်နတ်များ မဟုတ်၊ သစ္စာလေးပါးသိပြီး အရိယာဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ကို ယူသင့်သည်၊ ဌ-၌ ဒေဝါဟု သာမန်မှ ဆို၏။ ထိုနတ်တို့ ပြောကြသော ဒေဝသဒ္ဒတို့တည်း။ ပုရိသာဇည၏ ဗောဓိပက္ခိယ တရား ၇-မျိုး အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာမာရ်စစ်သည် ကျရှုံးသည်ဆိုတာလဲ တဒင် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်လောက်ဖြင့်ပယ်လို့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ကျရှုံးသည် မဟုတ်။ အရဟတ္တမင်္ဂ၏ သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာစစ်သည် တစ်ယောက်မကျန် ကိလေသာအားလုံး ပျက်ပြုန်းသည့် အဖြစ်ကို ဝိသုဒ္ဓိနတ်တွေက အထူးသဖြင့် သုဒ္ဓါဝါသနတ်တွေက သိရှိကြ၍ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပတ္တမာနသ ရဟန္တာကို ရှိခိုးကြသည်-ဟူလို။

တတ္ထ၊ ထိုဒေဝသङ္ဃသုတ်၌။ ဒိသ္မာ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ (လ) ယေန မစ္ဆုဝသံ ဝဇေ'တိ၊ ဝဇေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဒိသ္မာ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ–သုံးဂါထာ အနက်ယောဇနာ

မဟာန္တံ၊ သီလစသောဂုဏ်တို့ကြောင့် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော။ ဝိတသာရဒံ၊ (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ် သော ကိလေသာတွေမရှိတော့သောကြောင့်) ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသော။ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ၊ အောင်မြင်ပြီးသော တိုက်ပွဲ ရှိသော။ ဝါ၊ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ၌ အနိုင်ရခဲ့သော။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓသာဝကံ၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ဆရာသမားမရှိ တိတိပပ မှန်မှန်ကန်ကန် သိတော်မူသော ဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို။ ဒေဝတာပိ၊ နတ်တို့သည်လည်း။ နမဿန္တိ၊ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ဦးနှိမ်ချိုး၍ ရှိခိုးကြကုန်၏။

ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ နမဿန္တိ၊ ရှိခိုးကုန်သနည်း။ အနာဝရံ၊ မပိတ်ပင်မတားမြစ်နိုင်သော။ မစ္စုနော၊ သေမင်း၏။ သေနံ၊ ကိလေသာ စစ်သည်ဗိုလ်ပါကို။ ဝိမောက္ခေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ဇေတ္တာန၊ အနိုင်ရသောကြောင့်။ ဒုဇ္ဇယံ၊ ခဲရင်းသောအောင်ပွဲကို။ ယော တံ၊ အကြင် သင်သည်။ အဗ္ဘဟူ၊ လွှမ်းမိုးကာ အနိုင်ယူပြီ။ ပုရိသာဇည၊ ယောက်ျားမြတ် အာဇာနည်။ တဿ တေ၊ အောင်ပွဲရသခင် ထိုအရှင်အား။ နမော၊ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ဦးနှိမ်ချိုး၍ ရှိခိုးပါ၏။

ဣတိ၊ ဤပြဆိုအပ်သော ဂုဏ်အမျိုးမျိုးဖြင့်။ ဧတံ ပတ္တမာနသံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ဆိုက်ရောက်လေပြီး ထိုရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးကို။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ နမဿန္တိ၊ အမြတ်တနိုး ရှိခိုးကြကုန်၏။ (ဤအလို ဣတိသဒ္ဒါ ပကာရတ္ထ) တစ်နည်း- ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ မာရ်မင်း၏ စစ်သည်တို့ကို အောင်မြင်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်။ ဧတံ ပတ္တမာနသံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ဆိုက်ရောက်လေပြီး ထိုရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးကို။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ နမဿန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤအလို ဣတိသဒ္ဒါ ဟေတွတ္ထ။)

အထက်ပါ ကိလေသာ စစ်သည်ဗိုလ်ပါတို့ကို အောင်မြင်ခြင်း အကြောင်းကိုပင် အကျိုးဖလနှင့်တွဲစပ် ပြလိုရှိ တဉ္စိ တဿ နံ ပဿန္တိ-စသည်ကို မိန့်သည်။

ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ပုရိသာဇညော၊ ယောက်ျားမြတ် အာဇာနည်သည်။ မစ္စု၊ ကိလေသာမာရ်မင်း၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဝဇေ ကပ်ရောက်လိုက်ပါရာ၏။ တသ၊ ထိုယောက်ျားမြတ် အာဇာနည်၏။ တံ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ (ဂဝေသန္တာပိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ နတ်တို့က ဘယ်လိုပင် ရှာကြသော်လည်း။) နေ ပဿန္တိ၊ ဆံချည်မြူမျှ မတွေ့မြင် ကြရကုန်။ (ရှိလျက်နဲ့ နတ်တို့ ညံ့လို့မတွေ့သည် မဟုတ်၊ လုံးဝ မရှိ၍ မတွေ့မြင် ရခြင်းသာ။) တသ္မာ၊ ထိုသို့ မတွေ့ မြင်ကြရသောကြောင့်။ ဒေဝတာ၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ် တို့သည်။ ဧတံ ပတ္တမာနသံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ဆိုက်ရောက်လေပြီး ထိုရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးကို။ နမဿန္တိ၊ မြူးတကြွကြွ ဖူးမဝအောင် ဦးချရှိခိုး ကြကုန်သည် သတည်း။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ တတိယံ။

၄။ ပဠုပဇ္ဇနိမိတ္တသုတ်

စဉ့်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဒေဝကာယာ၊ နတ်ဘုံနတ်ဌာန နတ်လောကမှ။ စဝနမ္ဘော၊ မကြာမီ အနီးကပ် စုတေရမည့် သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသ၊ ထိုမကြာမီ စုတေရမည့် နတ်၏။ မာလာ၊ ပန်ဆင်ထားသော ပန်းတို့သည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဝတ္ထာနိ၊ နတ် ဝတ်တန်ဆာတို့သည်။ ကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ ကစ္ဆေဟိ၊ လက်ကတီး ကြား (ချိုင်းကြား) တို့မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုစ္စန္တိ၊ ထွက်ကျကုန်၏။ (ကစ္ဆေဟိ-ကား ဥပလက္ခဏာ၊ အမှန်ကား တစ်ကိုယ်လုံးမှ ချွေးယိုကျကုန်၏။) ကာယေ၊ စုတေခါနီးဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်၌။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ၊ လှပခြင်းကင်း မကောင်းသော ရုပ်အဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သြက္ကမတိ၊ သက်ဝင် တည်နေ၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ သကေ၊ မိမိပိုင်သော။ ဒေဝါသနေ၊ နတ်ဘုံ ဗိမာန်၌။ နာဘိရမတိတိ၊ မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက် ဟူကုန်သော။ ပဠု၊ ငါးပါး ကုန်သော။ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဒေဝပုတ္တော၊ ဤနတ်သားသည်။ စဝနမ္ဟေ၊ မကြာမီ အနီးကပ် စုတေရမည့်သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဒိတ္တာ၊ သိ၍။ တမေနံ၊ ထိုမကြာမီ စုတေတော့မည့် နတ်သားကို။ တီဟိ၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ အနုမောဒေန္တိ၊ ဝမ်းသာရွှင်ပြစေကုန်၏။

ကတမာဟိ တီဟိ ဝါစာဟိ၊ အဘယ်စကား သုံးမျိုးတို့ဖြင့်နည်း (ထည့်)။ (က) ဘော၊ ဘုံ-အမောင်နတ်သား။ ဣတော၊ ဤနတ်ဘုံနတ်ဌာနမှ။ သုဂတိ၊ သုဂတိဘုံဌာနသို့။ ဂစ္ဆ၊ ရောက်အောင်သွားပါ။ (ခ) သုဂတိ၊ သုဂတိဘုံဌာနသို့။ ဂန္တွာ၊ အရောက်သွား၍။ သုလဒ္ဓလာဘံ၊ ကောင်းစွာလှလှ ရသင့်သော လာဘ်လာဘကို။ ဝါ၊ ရသင့်ရထိုက်သော ကောင်းသောလာဘ်လာဘကို။ လဘ၊ ရပါစေ။ ဝါ၊ ရအောင်လုပ်ပါ။ (ဂ) သုလဒ္ဓလာဘံ၊ ကောင်းစွာလှလှ ရသင့်သော လာဘ်လာဘကို။ လဘိတ္တာ၊ ရရှိပြီးနောက်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ကောင်းမွန်စွာ တည်သူသည်။ ဘဝါဟိတိ၊ ဖြစ်ပါစေ' ဟူကုန်သော။ ဣမာဟိ တီဟိ ဝါစာဟိ၊ ဤစကားသုံးမျိုးတို့ဖြင့်။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ အနုမောဒေန္တိ၊ ဝမ်းသာ ရွှင်ပျစေကုန်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူအပ်သော်။ အညတရော၊ မထင်မရှားတစ်ပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ရှေ့ဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်ကို။ ဘန္တေ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ သုဂတိဂမန-သခ်ီတံ၊ သုဂတိဘုံဌာနသို့ သွားရောက်ခြင်းဟု ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ခီးကျူးအပ်သောဘုံဌာနသည်။ ကိန္နုခေါ၊ အဘယ်ဘုံဌာနပါနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ သုလဒ္ဓလာဘသခ်ီတံ၊ ကောင်းစွာလှလှ ရသင့်သော လာဘ်လာဘဟု ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ခီးကျူးအပ်သော လာဘ်လာဘသည်။ ကိဠ၊ အဘယ်လာဘ်လာဘမျိုးပါနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ သုပ္ပတိဋ္ဌိ-တသခ်ီတံ၊ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ကောင်းမွန်စွာ တည်၏ဟု ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ခီးကျူးအပ်သော အရာဟူသည်။ ကီ ပနာတိ၊ အဘယ်ပါနည်းဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမေးစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။

(က) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ သုဂတိဂမနသခ်ီတံ၊ သုဂတိဘုံဌာန (ပဋ္ဌိသန္ဓေနေသောအားဖြင့်) ကပ်ရောက်ခြင်းဟု ကောင်းစွာပြောကြား ခီးကျူး အပ်သော ဘုံဌာနဟူသည်။ မနုဿတ္တံ ခေါ၊ လူ့အဖြစ် လူ့ဘုံဌာနပင်တည်း။

(ခ) ဘိက္ခု။ ရဟန်း။ မနုဿဘူတော သမာနော၊ လူသားစင်စစ် ဖြစ်သည် ရှိသော်။ တထာဂတပဝေဒိတော၊ ဘုရားရှင်ဟောကြားအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယေ၊ (တရားနှင့်မကင်းကွာ ကိလေသာနည်းသူကို အာသယအားလျော်စွာ ဆုံးမ တတ်သောကြောင့်) ဓမ္မဝိနယဟူသော သာသနာ၌။ သဒ္ဓံ၊ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါကို။ ယံ ပဋိလဘတိ၊ အကြင်ရရှိ၏။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ သုလဒ္ဓလာဘသခ်ီတံ၊ ကောင်းစွာလှလှ ရသင့်သော လာဘ်လာဘဟုခေါ်းကျူးစကား ကောင်းစွာ ပြောကြားအပ်သောအရာသည်။ ဝါ၊ လာဘ်သည်။ ဣဒံ ခေါ၊ သာသနာတော်၌ ဤသဒ္ဓါတရား ရရှိခြင်းပင်တည်း။

အသ ဣမသ၊ ဤနတ်သား၏။ သာ သဒ္ဓါ၊ ထိုယုံကြည်မှုသဒ္ဓါသည်။ နိဝိဋ္ဌာ၊ စိတ်အစဉ်သို့ သက်ဝင်၏။ မူလဇာတာ၊ (သဒ္ဓေယျဝတ္ထု၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြောင်း ဥပါယမနသိကာရဟူသော) ဖြစ်သော အမြစ်ရှိ၏။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ (မဂ်ရခြင်းကြောင့်) မတုန်မလှုပ် တည်၏။ ဒဠှာ၊ ခိုင်မြဲ၏။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ သမဏေန ဝါ၊ ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည် သော်လည်းကောင်း။ ဒေဝေန ဝါ၊ နတ်သည်သော်လည်းကောင်း။ မာရေန ဝါ၊ မာရ်နတ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မုနာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်သော်လည်းကောင်း။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်သော်လည်းကောင်း။ အသံဟာရိယာ၊ မပယ်ရှားနိုင် ဆောင်မပစ်နိုင်။ ဘိက္ခု။ ရဟန်း။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ-သခ်ီတံ၊ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် တည်၏ဟု ခေါ်းကျူးပြောဆိုအပ်သော အရာဟူသည်။ ဣဒံ ခေါ၊ ဤအရာ ပင်တည်း။

ဇေတမတ္ထံ စသည် ပေးမြ။

တတ္ထ၊ ထိုပဠိပုဗ္ဗနိမိတ္တသုတ်၌။ ယဒါ ဒေဝေါ ဒေဝကာယာ (လ) ဇေဟိ ဒေဝ ပုနပ္ပုနန္တိ၊ ပုနပ္ပုနံ'ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤဂါထာ အပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ယဒါ ဒေဝေါ ဒေဝကာယာ- ဂါထာအနက်

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဒေဝကာယာ၊ နတ်လောကမှ။ အာယုသင်္ခယာ၊ သက်တမ်းကုန် ခြင်းကြောင့်။ စဝတိ၊ စုတေ၏။ တဒါ၊

ထိုအခါ၌။ အနုမောဒတံ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သော။ (ကာရိတ်အကြောကြံ၍ ဝမ်းမြောက်စေကြကုန်သောပေးလျှင် အဓိပ္ပါယ် ပိုဖြောင့်၏။) ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ အချင်းချင်း ပြောဆိုကြသော အသံတို့သည်။ နိစ္စရန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။

(အာယုက္ခယ, ရော၊ ပုညက္ခယ, ရော၊ မရဏနှစ်မျိုးလုံး ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ မရဏချည်း ဖြစ်သောကြောင့် အာယုသင်္ခယာဖြင့် ပုညက္ခယာကိုပါ ဟောပြီး ဖြစ်၏။ စဝတိဖြင့် ကုတော အာဂစ္ဆသိ တုဝံ-၌ အာဂစ္ဆသိကဲ့သို့ သမီပဝတ္တမာန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သေခါနီးနတ်ကို ယူ။)

ဘော၊ အို-အမောင်နတ်သား။ ဣတော၊ ဤနတ်ပြည်မှ။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော။ သုဂတိ၊ သုဂတိ ဘုံဌာနသို့။ ဂစ္ဆ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ကပ်ရောက်သွားပါလေ၊ သွားပါ ချေ။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တွံ၊ သင်သည်။ သဒ္ဓမ္မေ၊ သူတော် ကောင်းတရားတည်းဟူသော ဘုရားသာသနာ၌။ အနုတ္တရံ၊ ဤထက် သာလွန်သောဥစ္စာမရှိသော။ သဒ္ဓံ၊ ယုံကြည်မှုတည်းဟူသောသဒ္ဓါဥစ္စာကို။ လဘ၊ ရအောင်ယူပါလေ။

တေ၊ သင်နတ်သား၏။ သာ သဒ္ဓါ၊ ထိုယုံကြည်မှုသဒ္ဓါသည်။ နိဝိဋ္ဌာ၊ သင့်စိတ် အစဉ်သို့ သက်ဝင်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ပါစေ။ မူလဇာတာ၊ (ယုံကြည်ဖွယ် သဒ္ဓေယျဝတ္ထုတို့၌ သက်ဝင်ကြောင်း ဥပါယ မနသိကာရဟူသော) ဖြစ်သော အမြစ်ရှိသည်။ ဝါ၊ (သောတာပတ္တိယင်္ဂလေးပါးဟူသော) ဖြစ်သောအမြစ်ရှိ သည်။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ (မင်ရသဖြင့်) မတုန်မလှုပ် တည်နေသည်။ အသ၊ ဖြစ်ပါစေ။ သုပ္ပဝေဒိတေ၊ ဘုရားရှင် ဟောကြားအပ်သော။ သဒ္ဓမ္မေ၊ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ၌။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သရွေ့ကာလပတ်လုံး။ အသံဟီရာ၊ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မပယ်ရှားနိုင်သည်။ အသ၊ ဖြစ်ပါစေ။

ဘော၊ အို-အမောင်နတ်သား။ တွံ၊ သင်နတ်သားသည်။ (လိုက်ခဲ့) ကာယ-ဒုစ္စရိတံ၊ ကာယဒုစရိုက်သုံးပါးကိုလည်းကောင်း။ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ စ၊ ဝစီဒုစရိုက်-လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟိတ္မာ၊ ပယ်စွန့်၍။ မနောဒုစ္စရိတံစ၊ မနော ဒုစရိုက်သုံးပါးကိုလည်း။ ဟိတ္မာ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဒေါသသဉ္ဇိတံ၊ အပြစ်နှင့်စပ်သော။

ဝါ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၍ အပြစ်မကင်းသော။ ယံ အည်၊ အကြင် အခြားသော ကမ္မပထမမြောက်သော အမှုကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဗ္ဗ၊ ထို အမှုကိစ္စ ကိုလည်း။ ဟိတ္တာ၊ ပယ်စွန့်၍။ အပ္ပမာဏံ၊ အနည်းအများ အပိုင်းအခြား မရှိသော။ ဝါ၊ အကြိမ် အရေအတွက် အပိုင်းအခြားမရှိသော။ နိရုပဓိ၊ ကိလေသာ ဥပဓိကင်းသော။ **ကုသလံ**၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်ကို။ ကာယေန၊

ကုသလံသုံးပုဒ် ။ ။ ကာယေန ကုသလံ ကတ္တာ (လ) အပ္ပမာဏံ နိရုပဓိ-ဂါထာ၌ ကုသလ-သုံးပုဒ်ကား ဝိသေသျ။ အပ္ပမာဏံ နိရုပဓိ-နှစ်ပုဒ်ကား ဝိသေသန။ ထိုတွင် ဝိသေသျ ကုသလံအရ ကာမာဝစရကုသိုလ်ကောက်လျှင် အပ္ပမာဏံဟူသော ဝိသေသနက အနည်းအများ ပမာဏ၊ အကြိမ်ပမာဏ များသောကြောင့် အတိုင်းအတာ ပမာဏမရှိသော ကာမာ ဝစရ ကုသိုလ်ဟု ဝိသေသန မ,ခြင်း ဖြစ်သည်။ နိရုပဓိ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့်လည်း ဥပဓိလေးမျိုးအနက် ကိလေသုပဓိ မရှိသောကြောင့် စင်ကြယ်သော ကာမာဝစရ ကုသိုလ်-ဟု ဝိသေသန မ ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒုတိယနည်း၌ ကုသလံ-သုံးပုဒ်အရ သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် ကုသိုလ်ကို အရကောက်ရသည့်အတွက် အပ္ပမာဏံ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် အနည်းအများ ပမာဏ အကြိမ်ပမာဏနှင့်မဆိုင်၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကုသိုလ် ဖြစ်သည် အားလျော်စွာ အပ္ပမာဏံ-မည်ရွေ့သော မည်မျှသာဟု မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ တိုင်းတာလို့ မရနိုင်။ အတိုင်းအတာပမာဏ လုံးဝ မရှိသော ကုသလံ = သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် လောကုတ္တရာကုသိုလ်ဟု သိစေသည်။

နိရုပဓိ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့်လည်း ပဌမနည်း၌ကဲ့သို့ ကိလေသုပဓိ တစ်မျိုးသာမက သောတာပတ္တိမဂ္ဂဥာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခုနစ်ဘဝသာ အများဆုံး ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး ရနိုင်တော့သည်။ သတ္တမမြောက်ခန္ဓာမှ နောက်နောင်ခန္ဓာတွေကို မဂ်၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် မရနိုင်တော့။ ထို့ကြောင့် နိရုပဓိ၊ ခန္ဓာပဓိမရှိသော။ ကုသလံ၊ သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် ကုသိုလ်ဟူ၍ ၎င်း။ မဂ်၏အစွမ်းကြောင့် ထိုခန္ဓာပဓိကို ဖြစ်စေတတ်သော အဘိသင်္ခါရပဓိလည်း မရှိနိုင်ရကား နိရုပဓိ၊ အဘိ သင်္ခါရပဓိ မရှိသော။ ကုသလံ၊ လောကုတ္တရာ အောက်မဂ်ကုသိုလ်ဟူ၍ ၎င်း။ မဂ်၏ အစွမ်းကြောင့် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ သြဠာရိက ကာမာဝစရကုသိုလ် အပါယဂမနီယ အကုသိုလ်တို့ မရှိနိုင်သောကြောင့် နိရုပဓိ၊ ဒိဋ္ဌိစသော ကိလေသုပဓိမရှိသော။ ကုသလံ၊ လောကုတ္တရာ အောက်မဂ်ကုသိုလ်-ဟူ၍လည်းကောင်း။ ထို့အပြင် နိဗ္ဗာန်က အာရုံပစ္စည်းတရား၊ အောက်မဂ်နှစ်ပါးက အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန်တရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နိရုပဓိ၊ နိရုပဓိဟု

ကာယဒွါရဖြင့်။ ဗဟုံ၊ များပြားစွာ။ ဝါ၊ အကြိမ်များစွာ။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ အပ္ပမာဏံ၊ အနည်းအများ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ဝါ၊ အကြိမ်အရေအတွက် အပိုင်းအခြား မရှိသော။ နိရုပဓိ၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးဟူသော ဥပဓိကင်းသော။ ကုသလံ၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကို။ ဝါစာယ၊ ဝစီဒွါရဖြင့်။ ဗဟုံ၊ များပြားစွာ။ ဝါ၊ အကြိမ်များစွာ။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။

အပ္ပမာဏံ၊ အနည်းအများ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ဝါ၊ အကြိမ်အရေ အတွက် အပိုင်းအခြား မရှိသော။ နိရုပဓိ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ဟူသော ဥပဓိကင်းသော။ ကုသလံ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ်ကို။ ဗဟုံ၊ စွာ။ မနသာ၊ မနောဒွါရဖြင့်။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။

တစ်နည်း- အပ္ပမာဏံ၊ (အပိုင်းအခြားကို ပြုတတ်သော ဒိဋ္ဌိနှင့် ရှုန့်ရင်းသော ကာမရာဂ စသော ကိလေသာတို့ကို သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် ပယ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်) မည်ရွေ့မည်မျှဟု အတိုင်းအတာမရှိသော။ နိရုပဓိ၊ (သတ္တမဘဝမှ နောက် ဖြစ်ထိုက်သော ခန္ဓာပဓိ၊ ထိုခန္ဓာပဓိကိုဖြစ်စေတတ်သော အဘိသင်္ခါရပဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ အပါယဂမနီယ တနုကရဏီယ-တည်းဟူသော ကိလေသုပဓိ တို့ကို သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ်တို့ဖြင့် ပယ်ရှားပြီးသောကြောင့်) ဥပဓိမရှိသော။ တစ်နည်း- နိရုပဓိ၊ နိရုပဓိဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မြဲသော။ ကုသလံ၊ သောတာပတ္တိ သကဒါဂါမိ မဂ်ကုသိုလ်ကို။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ကုသလံ၊ သောတာပတ္တိ သကဒါဂါမိမဂ်ကုသိုလ်ကို၊ ကတ္တာ၊ ၍။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ကုသလံ၊ သောတာပတ္တိ သကဒါဂါမိမဂ်ကုသိုလ်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ (ဤ ဒု-နည်းခ်ဋ် ဗဟုံ ထည့်ရန်မလို။)

တတော၊ ထို့အပြင်။ ဒါနေန၊ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းဖြင့်။ သေပဓိကံ၊ နတ်ခန္ဓာ နတ်စည်းစိမ်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ တံ ပုညံ၊ ထိုကာမာဝစရကုသိုလ်ကို။

ခေါ်ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ အာရမ္မဏိက အကြောင်းအကျိုး အနေအားဖြင့် မြဲနေသော။ ကုသလံ၊ လောကုတ္တရာ အောက်မဂ်ကုသိုလ်ဟူ၍လည်းကောင်း သိစေသည်။

ထို့ကြောင့် ဝိသေသျှ ကုသလံပုဒ်၏ အရကောက် လောကီကုသိုလ် လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်နှစ်မျိုး ကွဲသလို အပ္ပမာဏ နိရုပဓိ-ဟူသော ဝိသေသန နှစ်ပုဒ်လည်း အဓိပ္ပါယ် ပြောင်းလွဲသွားလေသတည်း။ (ဋ၊၂၄၇)

ဗဟု၊ စွာ။ ကတ္တာ၊ ၍။ အညေပိ၊ အခြားတစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အမစ္စေ၊ အပေါင်းအဖော်တို့ကို။ ဗြဟ္မစရိယေ၊ မြတ်သောအကျင့်၌။ နိဝေသယေ၊ သက်ဝင်၍နေပါစေ။ (ပြုရန်လွယ်ကူ၍ ဒါနေနဟု သာမန် မိန့်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဘယဒါနဖြစ်သော သီလကိုပါ ဒါနေန-အရသွင်းယူပါ။) (အထက်ပါ အာမိသဒါန အဘယဒါနတို့ကိုသာမက အညေပိ မစ္စေ သဒ္ဓမ္မေ-စသည်ဖြင့် ဓမ္မဒါနဌ်လည်း တိုက်တွန်းပြန်သည်။)။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒေဝံ၊ နတ်ကို။ စဝန္တံ၊ စုတေနီးသည်ကို။ ဝိဒူ၊ သိကြကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဣမာယ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော။ အနုကမ္ပာယ၊ ကရုဏာဖြင့်။ ဒေဝ၊ အမောင်နတ်သား။ ဣဓ၊ ဤငါတို့နေရာနတ်တို့ရှာသို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ ထပ်ကာထပ်ကာ။ ဧဟိ၊ လာရောက်လှည့်ပါဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ပြောရ၏။ (ထည့်) စဝန္တံ၊ စုတေနီးသော နတ်ကို။ အနုမောဒေန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်စေကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ စတုတ္ထံ။

၅။ ဗဟုဇနဟိတသုတ်

စဋ္ဌ။ တယောမေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ (လ) အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန'န္တိ၊ ဒေဝမနုဿာနံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဗဟုဇနဟိတသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာ။ အရဟတာ၊ သည်။ ဝုတ္တ'န္တိ၊ ဟူ၍။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

လောကေ၊ သတ္တလောကဌ်။ ဝါ၊ လူ့လောကဌ်။ **တယော**၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ **ဣမေ ပုဂ္ဂလာ**၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သည်ရှိသော်။

တယောမေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ။ ။ လောကသည် သတ္တလောက သင်္ခါရလောက ဩကာသလောက ဟု သုံးမျိုး ရှိ၏။ ထိုတွင် ဤလောကအရ သတ္တလောကကိုသာယူပါ။ ထိုသတ္တလောကသည်လည်း အမျိုးမျိုး ရှိ၏။ ထိုတွင် ဒေဝလောက ဗြဟ္မလောကကို မယူရ၊ မနုဿလောကကိုသာ ယူပါ။ ထိုမနုဿ လောကသည်လည်း

ဗဟုဇနဟိတာယ၊ များစွာသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ။ ဗဟုဇန သုခါယ၊ များစွာသော သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာဖို့အလို့ငှာ။ လောကနုကမ္ပာယ၊ သတ္တလောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွား အလို့ငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာဖို့ အလို့ငှာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမေ တယော၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ လောကေ၊ ဤသတ္တလောကဌ်။ ဝါ၊ လူ့လောကဌ်။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ဆရာမရှိ မိမိဘာသာ ကိုယ်တိုင် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး စရဏ တဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သုဂတော၊ ကောင်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူတတ်သော။ လောကဝိဒူ၊ လောကသုံးပါးကိုသိတော်မူသော။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ မယဉ်ကျေးသော သတ္တဝါတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမရာ၌ သာလွန်သူမရှိသော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာ တစ်ဆူဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေ၊ သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားကို ကိုယ်တိုင် လည်းသိ ဝေနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ထွန်းတော်မူပြီ။

ဤစကြဝဠာရှိ မနုဿ အခြားသောစကြဝဠာရှိမနုဿဟု ၂-မျိုး ရှိ၏။ ထိုတွင် ဤ၌ ဤစကြဝဠာရှိ မနုဿတို့ကိုသာ ယူပါ။ အခြားသော စကြဝဠာရှိမနုဿတို့ကို မယူရ။ ဤစကြဝဠာရှိ မနုဿတို့တွင်လည်း အရှေ့လားသော် ဂဇင်လနိဂုမ်း, ထို၏တစ်ဖက်၌ မဟာသာလာ၊ အရှေ့တောင်ဝယ် သလ္လာဝတီမြစ်၊ တောင်လားသော် သေတကဏ္ဏိက နိဂုမ်း၊ အနောက်လားသော် ထူဏဗြဟ္မဏရွာ၊ မြောက်လားသော် ဥသိရဒ္ဓဇတောင်၊ ဤသတ်မှတ်ချက် အတွင်းရှိ မနုဿလောကကိုသာယူ။ ကျန် ပစ္စန္တိမဇနပဒရှိ မနုဿ တို့ကို မယူရ။

ဤလောကပုဒ်အဖွင့်နှင့် စပ်၍ မနုဿလောကေပိ နာ အညသ္မိံ စက္ကဝါဠေ၊ ဣမသ္မိံ-ယေव စက္ကဝါဠေ-ဟူသော ၅-အဖွင့်ကို အထူးသတိပြုသင့်၏။ ပြုလျှင် အခြားသော စက္ကဝါဠတို့၌လည်း လူသားတွေရှိသည်-ဟူသော အဓိပ္ပါယ် သိရ၏။

သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌ကောင်းသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ အလယ်၌ကောင်းသော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံး၌ကောင်းသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သဗ्ယဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် အားလုံးပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ပကာသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤဘုရားတည်းဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကေ၊ သတ္တလောက၌။ ဝါ၊ လူ့လောက၌။ **ဥပ္ပဇ္ဇမာနော**၊ ဖြစ်ထွန်းခဲ့သော်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာဖို့အလို့ငှာ။ လောကာနုကမ္ပာယ၊ သတ္တလောကကို သနားစောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလို့ငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာဖို့အလို့ငှာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ။ ။ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ပုဒ်တို့ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ္တံ့ကို ဟောသော အဝိပ္ပကတဝစနတို့ မဟုတ်။ ဖြစ်ပြီ ဝိပ္ပကတကိုဟောသော ဝစနများသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ-ဖြစ်ခဲ့ကုန်သော်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော-ဖြစ်ထွန်းခဲ့သော်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပြီ-ဟု ပေးသည်။ ထိုအဓိပ္ပါယ်ကို ဝတ္တမာနေ မာနန္တာ၊ ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေစသောဗျာကရဏ်းတို့နှင့် မညီဟု မစောဒနာသင့်။ ထိုဗျာကရဏ်း အဆိုတို့သည် တားမြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ပါ။ ဤကား ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတို့ ဣဒံ ပန ဥဘယမ္မိ ဝိပ္ပကတဝစနမေဝ-ဟူသော အဌကထာ၌ ပါရှိသော ဝိပ္ပကတ ပုဒ်ကို 'ပြီးဆုံးပြီ' ဟူသော အနက်ဟော ကြ၍ ရေးသားအပ်သော အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ဝိပ္ပကတ-သဒ္ဒါသည် အခြားနေရာတို့၌ 'မပြီးဆုံးသေး' ဟူသော အနက် ဟောသာတွေ့ရ၏။ ယင်းသို့ တွေ့ရသော်လည်း ဤ၌ ဝတ္တမာန အန္တိဝိဘတ္တန္တ 'ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ' သည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို မဟော၊ ဝိပ္ပကတ-ပြီးဆုံးပြီ ဟူသော အနက် ဟော။ မာနပစ္စယန္တ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပုဒ်သည် ဝတ္တမာနေ မာနန္တာနှင့်အညီ ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၊ သေသေသန္တ မာနာနာနှင့်အညီ အနာဂတ်ကာလကို မဟော။ ဝိပ္ပကတ 'ပြီးဆုံးပြီ'ဟူသော အနက်ကို ဟောသည်။ ယင်းသို့ ထုံးစံ မာနပစ္စယန္တပုဒ် တိဝိဘတ္တန္တပုဒ်တို့သည် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ နောက်ထပ်တစ်မျိုးကား။ တသေဝ သတ္ထု၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့သော ဘုရားရှင်၏။ သာဝကော၊ တပည့်သည်။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သည်။ ခီဏာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသည်။ ဝုသိတဝါ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်ဖိုလ်ရှိသည်။ ကတကရဏီယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စတစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ရှိသည်။ သြဟိတဘာရော၊ ချအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဝန်ရှိသည်။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ ရအပ်သော မိမိအကျိုးဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသည်။ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော၊ ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ်ရှိသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာ။ အညာ= အညာယ၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ပြီးသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပြီးဆုံးခြင်းအနက်မဟောဟု မကန့်ကွက်မမြစ်နိုင်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေရှုပ်ဟေတ္ထ သဒ္ဒလက္ခဏာ နှ သတ္တာ အညေန သဒ္ဒလက္ခဏေန ပဋိဗာဟိတုံ-ဟု နှုတ်ပိတ်ဖွင့်ဆိုလိုက်သည်။ ဆဋ္ဌ-အာဘိဓာန် အဝိပ္ပကတကာလပုဒ်၌လည်း ဝိပ္ပကတကို အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်သေးသောအချိန်ကာလဟု တွေ့ရသည်။

အများနှင့် မဆန့်ကျင်အောင် အောက်ပါအတိုင်းယူသော် ရနိုင်၏။ ဥပမာ - ဘုဥ္ဇန္တော ဘုဥ္ဇမာနောပုဒ် ဘုဥ္ဇတိပုဒ်တို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ စားတုန်းစားဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ ကွက်ကွက်ကိုသာ ဟောသည်။ မစားခင်အနာဂတ်၊ စားပြီး အတိတ်ကာလနှင့် ဘုဥ္ဇန္တော ဘုဥ္ဇမာနော ဘုဥ္ဇတိ-ပုဒ်တို့ လုံးဝ မဆိုင်ပေ။ ဤဥပ္ပဇ္ဇမာနာပုဒ် ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပုဒ်တို့ကား သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓ၏ အရဟတ္တမဂ္ဂကွဏကာလ၊ ခီဏာသဝ၏ အရဟတ္တမဂ္ဂကွဏကာလ၊ သေခ၏ အောက်မဂ်သုံးပါး၏ ဥပ္ပါဒကွဏကာလ သက်သက်ကိုသာ ကွက်၍ ဟောသည်မဟုတ်။ ဘုရား ရဟန္တာ သေခ ဖြစ်ပြီး, နောက်ပိုင်းအနာဂတ်ကာလတို့ကိုလည်း ဤဥပ္ပဇ္ဇမာနာပုဒ် ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပုဒ်တို့ကဟောသည်။

ဤသို့ ဘုဥ္ဇန္တော ဘုဥ္ဇမာနော ဘုဥ္ဇတိ-တို့နှင့် မတူဘဲ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဟောခြင်းကို ဝါ-အတိတ်ရော အနာဂတ်ပါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာဟူသော မာနပစ္စယန္တပုဒ်က ဟောခြင်း ဥပ္ပဇ္ဇန္တိဟူသော ဝတ္တမာန အန္တိဝိဘတ္တျန္တပုဒ်က ဟောခြင်းကို ကစ္စည်းစသော ဗျာကရုဏ်းအဆိုတို့နှင့် မညီဟု မကန့်ကွက် မတားမြစ်နိုင်-ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုရည်၍ ဝေရှုပ် ဟေတ္ထ သဒ္ဒလက္ခဏာ (လ) ပဋိဗာဟိတုံ-ဟုဖွင့်သည်ဟူ၍သော်လည်း ကြံလေ။

ဣဓ အရဟတ္တဖလက္ခဏာ သန္ဓာယ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တော။ ဥပ္ပန္နော ဟောတီတိ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော-ဟူသော အဋ္ဌကထာကောက်ချက်ကို ရှုသော် ပဋမနည်းသာ ယုတ္တတရတည်း။

သော၊ ထိုဘုရားတပည့် ရဟန္တာသည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၌ကောင်းသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ အလယ်၌ ကောင်းသော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံး၌ကောင်းသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သဗ्ယञ्ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် အားလုံးပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ ब्रह्मचरियं၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဥပဓိရမာနော ဥပဓိရတိ ဥပဓိနော-ပုဒ်သုံးမျိုးတို့၏ အထူးကိုလည်း အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ထားတော်။ ထိုသုံးမျိုးတို့ကို ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးနှင့် ယထာဂ္ဂမ စပ်ဟပ်ခဲ့သော် ဥပဓိရမာနော အရ ဘုရားအလို မဟာတိန်ဟာရဝုဒ္ဓကရဓမ္မတို့ကို ပြုလုပ်ရှာမှီးသည်မှ အနာဂါမိဖိုလ်ရသည်အထိ ဥပဓိရမာန၊ ရဟန္တာအလို သာဝက ဗောဓိဉာန်ရဖို့ရန် ပါရမီပုညသမ္ဘာရတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပူးတော်မူသည်မှ အောက်မဂ် သုံးပါးရသည်အထိ ဥပဓိရမာန၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အလို ပုဗ္ဗပနိဿယမှ စ၍ သောတာ ပတ္တိမဂ်၏ ရှေ့ဂေါဏြဘူဉာန်အထိ ဥပဓိရမာန။

ဥပဓိရတိအရ ဘုရားအလို အရဟတ္တမဂ်အခိုက် ဥပဓိရတိ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် အလိုကား သောတာပတ္တိမဂ်အခိုက် ဥပဓိရတိ။ ဥပဓိနောအရ ဘုရားအလို အရဟတ္တမဂ်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သကလဝုဒ္ဓဂုဏ်တွေအလိုလို ရရောက်လာသည့်အတွက် အရဟတ္တဖိုလ်အခိုက် ဥပဓိန၊ ရဟန္တာအလိုလည်း အရဟတ္တဖိုလ်အခိုက်ဥပဓိန၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အလို သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ စ၍ ဥပဓိန၊ ဤသို့ အစဉ်အတိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးနှင့် ဥပဓိရမာနော စသည် ပုဒ်သုံးမျိုး စပ်ဟပ်ကာ ဥပဓိရမာနာ ဥပဓိရန္တိ-ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိလေ။

ဣမ အရဟတ္တဖလကွဏ် သန္ဓာယ 'ဥပဓိရတိ'တိ ဝုတ္တောဟူသည်နှင့် အညီ ဥပဓိရတိ-ဟု ပစ္စုပ္ပန္နကာလိက ဝတ္တမာန်တိဝိဘတ်ဖြင့် ရှိစေကာ အရဟတ္တဖိုလ် အခိုက်ကို ရည်၍ ဟောအပ်သော ဥပဓိရတိကြိယာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဥပဓိနော ဟောတိတိ အယံ ဟေတု အတ္ထော-ဟု အဓိပ္ပေတတ္ထ ချမှတ်သည့်အတိုင်း ဥပဓိရတိ-ဥပဓိနော ဖြစ်ပြီး အတိတ်အနက် ကိုသာ မှတ်ယူအပ်၏။

ဥပဓိရမာနာ ဥပဓိရန္တိတိ ဣဒံ ပန ဥဘယမ္မိ ဝိပ္ပကတဝစနမေव-ဟူသော ၅-ပဋမနည်းအလိုအားဖြင့် ဥပဓိရမာနာ-ရော ဥပဓိရန္တိ-ရော နှစ်ပုဒ်လုံး ဥပဓိရန္တိနှင့် အလားတူ အတိတ်အနက်ချည်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကေ၊ သတ္တလောကတွင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော်။ **ဗဟုဇနဟိတာယ**၊ များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ။ **ဗဟုဇနသုခါယ**၊ များစွာသောလူတို့၏ ချမ်းသာဖို့ အလို့ငှာ။ **လောကာနုကမ္ပာယ**၊ သတ္တ

ဗဟုဇနဟိတာယ–စသည် ။　　။ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာ-နုကမ္ပာယ စသော ခြောက်မျိုးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အပြည့်အစုံ မဟုတ်သော်လည်း သိသာရုံ အဋ္ဌကထာ အဆိုအတိုင်း ပြဆိုအံ့။

၁။ ဗဟုဇနဟိတာယ။　　။ ပညာအရည်အချင်း ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ဗဟုဇနတို့အား ပစ္စပ္ပန်သံသရာနှစ်ဖြာသော အစီးအပွား ညွှန်ကြားတော်မူသည်။ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ဗဟုဇနတို့ စီးပွားဖြစ်ထွန်းသည်ကို ရည်၍ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနော ဗဟုဇနဟိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟု ဟောတော်မူသည်။ ရဟန္တာနှင့်သေက္ခ နည်းတူသိ။

၂။ ဗဟုဇနသုခါယ။　　။ စွန့်ကြဲပေးကမ်းမှုပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ဗဟုဇနတို့ကို ကျေးဇူးများသော ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံစေတော်မူသည်။ ယင်းသို့ ပြည့်စုံစေသည့်အတိုင်း ဗဟုဇနတို့ ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို ရည်၍ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဗဟုဇနသုခါယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟု ဟောတော်မူသည်။ ရဟန္တာနှင့် သေက္ခ နည်းတူသိ။

၃။ လောကာနုကမ္ပာယ။　　။ မေတ္တာကရုဏာ နှစ်ပါး ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် သတ္တလောကကြီးကို မိဘသဖွယ် စောင့်ရှောက်တော်မူ၏။ စောင့်ရှောက်သည့်အတိုင်း လောကသူ လောကသားတို့ အေးအေးချမ်းချမ်း နေရခြင်း၊ အညှင်းဆဲ အနှိပ်စက် မခံရခြင်းအကျိုး ခံစားကြရ၏။ ထိုကို ရည်၍ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော လောကာနုကမ္ပာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဤ လောကာနုကမ္ပာယနှင့် စပ်၍ ရှေ့ပိုင်း၌ ဤသို့ တစ်နည်း ပြသေး၏။ လောကာနုကမ္ပာယ၌ လောကအရ သတ္တာ မှန်သမျှ မယူရ၊ ဘုရား၏ တရား နာကြားရ၍ သစ္စာလေးပါးသိသူ အမြိုက်ရည် သောက်စို့ရသူကိုသာ ယူရမည်။

ဥပမာ- ဓမ္မစကြာဟောလို့ အရှင်ကောဏ္ဍညထေရ် စသည်တို့ သစ္စာလေးပါး သိသကဲ့သို့ အရှင်သာရိပုတြာ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ရဟန္တာကြီးတို့ ဟောကြားသဖြင့် များစွာသော ဝေနေယျတို့ ကျွတ်တမ်းဝင်ကုန်သကဲ့သို့ အရှင်မဟာမဟိန္ဒထေရ် စသည်တို့ ပြောကြားသဖြင့် သံသရာမှ လွတ်မြောက်ကြသလို ထိုထိုဝေနေယျတို့ကို ဘုရားရဟန္တာ သေက္ခ တို့က သံသရာဝဋ္ဋဒုက္ခမှ လွတ်စေခြင်းကိုပင် ရည်၍ တထာဂတော

လောကကို သနားစောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ။ **ဒေဝမနုဿာနံ**၊ နတ်လူတို့၏။ **အတ္ထာယ**၊ အကျိုးငှာ။ **ဟိတာယ**၊ အစီးအပွားအလို့ငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာဖို့ အလို့ငှာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ နောက်ထပ်တစ်မျိုးကား။ တသေဝ သတ္ထု၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့သော ဘုရားရှင်၏။ သာဝကော၊ တပည့်သာဝကသည်။ သေခေါ၊ ကျင့်ဆဲသည်။ ပါဠိပဒေါ၊ မဂ်အကျင့်ဖြင့် အရိယာ ဖြစ်လာသည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသော ပရိယတ် အကြားအမြင် ရှိသည်။ ဝါ၊ ပရိယတ် အကြားအမြင် များသည်။ သီလဝတူပပန္နော၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ အာရညကင်ခုတင် အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ခီဏာသဝေါ သေခေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော လောကာနုကမ္ပာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများကို စောင့်ရှောက်ဖို့ ဘုရား ရဟန္တာ သေက္ခတို့ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာသည်-ဟု ဆိုလိုသည်။

၄။ အတ္ထာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ။ ကျွတ်ထိုက်သော ဝေနေယျတို့ကိုသာ ဒေဝမနုဿ-အရ ယူရမည်။ ထိုကျွတ်ထိုက်သော ဝေနေယျတို့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရေးအတွက် ဘုရား ရဟန္တာ သေက္ခတို့ ဖြစ်ထွန်းတော်မူသည်။ မျက်မှောက်လည်းပြုကြ၏။ ထိုကို ရည်၍ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေဝမနုဿာနံ အတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ခီဏာသဝေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေဝမနုဿာနံ အတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍လည်းကောင်း၊ သေခေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေဝမနုဿာနံ အတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်။

၅။ ဟိတာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ။ သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ရောက်စေတတ်သော မဂ်တည်းဟူသော အစီးအပွား ရရှိစေရန် ဘုရားရဟန္တာသေက္ခတို့ ဝေနေယျတို့အား နိယျာနိကဓမ္မကို ဟောကြားပြသတော်မူကြသည်။ ပြသည့်အတိုင်း မဂ်တည်းဟူသော စီးပွား ဖြစ်ထွန်းကြသည်။ ထိုကို ရည်၍ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေဝမနုဿာနံ ဟိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ခီဏာသဝေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေဝမနုဿာနံ ဟိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍လည်းကောင်း၊ သေခေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေဝမနုဿာနံ ဟိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်။ (မဂ်အစီး အပွားသည် အကောင်းဆုံး။ သူ့ထက်သာတာမရှိ။)

သောပိ၊ ထိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အာဒိကလ္ပာဏံ၊ သော။ မဇ္ဈေ-
ကလ္ပာဏံ၊ သော။ ပရိယောသာနကလ္ပာဏံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။
ဒေသေတိ၊ ဟောတော်။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သဗ्ယဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့်
ပြည့်စုံသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင်အားလုံးပြည့်စုံသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊
ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ ပကာ-
သေတိ၊ ပြတော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတိယော၊ သုံးယောက်မြောက်သော။
အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကေ၊ သတ္တလောကဌ်။ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနော၊ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ ဌာ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ ဌာ။
လောကာနုကမ္ပာယ၊ ဌာ။ **ဒေဝမနုဿာနံ**၊ တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ဌာ။ ဟိတာယ၊
ဌာ။ **သုခါယ**၊ ဌာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဧတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုဗဟုဇနဟိတသုတ်ဌ်။ သတ္ထာ ဟိ
လောကေ ပဌမော မဟေသိ (လ) ယေ အပ္ပမတ္တာ သုဂတသ္မိ သာသနေ'တိ၊
သာသနေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သတ္ထာ ဟိ လောကေ ပဌမော မဟေသိ–ဂါထာအနက်

လောကေ၊ သတ္တလောကဌ်။ သတ္ထာ ဟိ၊ ဆရာဘုရားသည်သာ။ မဟေသိ၊
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှာတော်မူသော။ ပဌမော၊ ပဌမဦးပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ တသ္မိ၊

၆။ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ။ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် အကြွင်းအကျန်
သခ်ါရဖြစ်၍ အလွန် သိမ်မွေ့၏။ အငြိမ်းဓာတ်သက်သက် သန္တိသုခနိဗ္ဗာန်ကိုသာ
အာရုံပြုသည်။ ထိုအငြိမ်းဓာတ်သက်သက်ကိုသာ အာရုံပြုသော ဖိုလ်ဇောတွေ့ ကာလ
ရှည်ကြာစွာ ဖြစ်နေခြင်းကို ဖလသမာပတ် ဝင်စားသည်ဟုခေါ်သည်။ ကျွတ်ထိုက်သော
နတ်လူ ဝေနေယျတို့အား ထိုဖလသမာပတ်ချမ်းသာရအောင် ဘုရားရဟန္တာ သေက္ခ
အရှင်မြတ်တို့က လမ်းညွှန်တော်မူကြသည်။ ညွှန်သည့်အတိုင်း ဖလသမာပတ် ချမ်းသာ
ခံစားကြရသည်။ ထိုကို ရည်၍ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေဝမနုဿာနံ
သုခါယ ဥပ္ပဇ္ဇတီဟူ၍လည်းကောင်း၊ ခီဏာသဝေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေ-
မနုဿာနံ သုခါယ ဥပ္ပဇ္ဇတီဟူ၍လည်းကောင်း၊ သေခေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဒေ-
မနုဿာနံ သုခါယ ဥပ္ပဇ္ဇတီဟူ၍ရင်းဟောတော်မူသည်။ သာတ္ထံ သဗ्ယဉ္ဇနံ စသည်၏
အဓိပ္ပါယ်ကို ၌-ရှုလေ။

ထိုဘုရားရှင်သို့။ အနွယော၊ အကျင့်အားဖြင့်လည်းကောင်း တရားဒေသနာ အားဖြင့်လည်းကောင်း အစဉ်လိုက်သော။ သာဝကော၊ တပည့်သာဝကသည်။ ဘာဝိတတ္တော၊ ပွားများ အပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ရှိသော ရဟန္တာသည်။ (ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။) အထ၊ ထို့အပြင်။ ပါဠိပဒေါ၊ မင်္ဂ်အကျင့်ဖြင့် အရိယာဖြစ်သော။ အပရော၊ ဘုရားရဟန္တာမှတစ်ပါးတစ်ခြား ဖြစ်သော။ ဗဟုသုတော၊ များသောအကြားအမြင်ရှိသော။ သီလဝတူပပန္နော၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ ဓုတင်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သေခေါပိ၊ သေကွသည်လည်း။ (တတိယော၊ သုံးယောက်မြောက် ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။)

ဒေဝမနုဿသေဋ္ဌာ၊ နတ်လူတို့၌ အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ နတ်လူတို့သည် အထူးတလည်ချီးကျူး အပ်ကုန်သော။ ပဘက်ရာ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင် ပယ်ဖျောက်၍ တရားအလင်းရောင် တောက်အောင် ပြုတော်မူကြကုန်သော။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားကို။ ဥဒီရယန္တာ၊ ဟောမြွက်တော်မူကြကုန်သော။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤဘုရားရဟန္တာသေကွပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အမတသ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏။ ဒ္ဒါရံ၊ အရိယာမင်္ဂ်တံခါးကို။ အပါပုရန္တိ၊ ဖွင့်တော်မူကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုဘုရားရဟန္တာ သေကွပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဗဟုဇ္ဇနံ၊ များစွာသောလူအပေါင်းကို။ ယောဂါ၊ ယောဂလေးပါးမှ။ ပမောစေန္တိ လွတ်မြောက်ကြစေကုန်၏။

သတ္ထဝါဟေန၊ ယာဉ်မှူးကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော။ အနုတ္တရေန၊ မိမိထက်သာသူ ရှိတော်မမူသော ဘုရားရှင်သည်။ သုဒေသိတံ၊ ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော။ မဂ္ဂံ၊ အရိယာမင်္ဂ်ကို။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အနုက္ကမန္တိ၊ အတုလိုက်၍ကျင့်ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ သုဂတသ၊ ဘုရားရှင်၏။သာသနေ၊ ၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ကြကုန်။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဣဓေဝ၊ ဤဘဝ၌ပင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ပဋ္ဌမံ။

၆။ **အသုဘာနုပဿီသုတ်**

၈၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယသို့၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၌။ အသုဘာနုပဿီ၊ အသုဘ အခြင်းအရာကို (၃၂-ကောဋ္ဌာသ အခြင်းအရာ၏ အစွမ်း၊ အလောင်းကောင်၌ ယူအပ်ပြီးသော နိမိတ်ကို ကပ်ဆောင်ခြင်းအစွမ်းဖြင့်) အဖန်ဖန် ရှုကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။ အာနာပါနဿတိစ၊ ထွက်လေဝင်လေ၌ ဖြစ်သော သတိ၊ ဝါ-ထွက်လေ ဝင်လေကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော သတိသည်လည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ အဗ္ဗုတ္တံ၊ ဂေါစရဗ္ဗုတ္တဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသို့။ **ပရိမုခံ**၊ ရှေးရှု။ သူပဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းမွန်ငြိမ်သက်စွာ တည်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ သဗ္ဗသခ်ီရေသု၊ အလုံးစုံသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သခ်ီရတို့၌။ **အနိစ္စာ နုပဿိနော**၊ အနိစ္စဟု မပြတ်ရှုလေ့ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြ ကုန်လော့။

ပရိမုခံ ။　　။ အထ ဝါ ပရိမုခန္တိ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ၊ ဝုတ္တံ ဟေတံ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ 'ပရိ'တိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော။ သတိတိ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ သတိန္တိ ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဒုဝိကပ်အလို အဗ္ဗုတ္တံ၊ ဂေါစရဗ္ဗုတ္တဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌။ ပရိမုခံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သိမ်းယူအပ်၍ ထွက်မြောက်ကြောင်းလည်းဖြစ်သော။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏ သန္တာန်၌။ သူပဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းမွန်ငြိမ်သက်စွာ တည်နေသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဟု အနက်သမ္မန်ရမည်ကဲ့သို့ ရှိ၏။ စဉ်းစားဖွယ်။

အသုဘာနုပဿီ–စသော ဒေ့ရှနစ်ဝါကျ ။　　။အသုဘာနုပဿီ အာနာပါန-ဿတိ ရှေ့ပါဠိ နှစ်ဝါကျဖြင့် ရာဂစရိုက် ဝိတက်စရိုက် သမားများနှင့်လျော်သော ပဋိကူလမနသိကာရ ကာယာနုပဿနာတို့၏ အစွမ်းဖြင့် သမထရော ဝိပဿနာပါ တွဲအားထုတ်ရန် အကျဉ်းပြသည်။

အနိစ္စာနုပဿီစနော ။　　။ ဤ အနိစ္စနုပဿိနော ဝါကျဖြင့်ကား သမထမဖက် ဝိပဿနာဘာဝနာ သက်သက် အားထုတ်ရန်ပြသည်။ ဤနည်း၌

၁။ အနိစ္စ
၂။ အနိစ္စလက္ခဏာ
၃။ အနိစ္စာနုပဿနာ
၄။ အနိစ္စာနုပဿီ-ဟု လေးမျိုးကို အထူးသိထားဖို့ လိုသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယသ္မိံ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၌။ အသုဘာနုပဿီနံ၊ မတင့်တယ်သော အခြင်းအရာကို (၃၂-ကောဋ္ဌာသ အခြင်းအရာ၏ အစွမ်း၊ အလောင်းကောင်၌ ယူအပ်ပြီးသော နိမိတ်ကို ကပ်ဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) အဖန်ဖန်

၁။ ဟုတ္တာ အဘာဝတော၊ ဖြစ်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မရှိတော့ဘဲ ပျောက်သွားခြင်း။ ဥဒယဗ္ဗယယောဂတော၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းမဂင်း ယှဉ်စပ်နေခြင်း။ တာဝကာလိကတော၊ လျှပ်တစ်ပြက်ပင်မကြာ တစ်အောင့် တစ်ခဏမျှသာ ခံခြင်း။ နိစ္စပဋိပက္ခတော၊ ခိုင်မြဲခြင်းနိစ္စသဘောနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပဋိက-ခန္ဓာငါးပါးသည် အနိစ္စ။

၂။ ဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မရှိတော့ဘဲ ပျောက်ပျက်သော အခြင်းအရာသည် တသ ယော ဟုတ္တာ အဘာဝါကာရော။ တံ အနိစ္စလက္ခဏံ-ဟူသည်နှင့် အညီ "အနိစ္စလက္ခဏာ"။

၃။ တံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ ဝိပဿနာနှင့်အညီ ထိုအခြင်းအရာကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ဝိပဿနာသည် အနိစ္စာနုပဿနာ။

၄။ တံ အနိစ္စန္တိ ဝိပဿကော၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို အနိစ္စဟု ရှုသော ယောဂီသည် အနိစ္စာနုပဿီမည်၏။

အထက်ပါ လေးမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ဝိပဿနာရှုပုံ ရှုနည်းကို သိသင့်၏။ ဥပမာ-အဆောက်အအုံတစ်ခုကို မလှမ်းမကမ်းမှ ကြည့်လျှင် အိမ်၏ တစ်ထပ် နှစ်ထပ် အကြီးအငယ် အနိမ့်အမြင့် ဆင်ဝင်ပါ, မပါစသည်တော့ သိနိုင်၏။ ထိုအိမ်၏ တိုင်တန်းထုတ်လျောက် ဒိုင်းမြား ကျည်းခွေစသည်တို့၏ အသားမာလား အခြားသားလား ကျွန်းလား စသည် မသိနိုင်။ လက်သွားမျက်စိဖြင့် ကြည့်မှ အထူးအားဖြင့် အနီးကပ်ကြည့်မှ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို အာရုံမပြုဘဲ အသားအမျိုး မှန် မမှန် ထိုအဆောက်အအုံ ထိုအိမ်၏အုတ် အသားသွပ်တို့၏ ခိုင်မခိုင် ကြာရှည်ခံ မခံကို သိနိုင်သည်။ အိမ်၏ အကြီးအငယ် အနိမ့်အမြင့် ဆင်ဝင်ပါမပါ ပုံ အချိုးကျမကျကို ကြည့်လျှင် ခိုင်မခိုင် ရည်ရှည်ခံ မခံ မသိနိုင်။

ထို့အတူ မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာကို အားလုံး ခြုံငုံကြည့်လျှင် အပိန်အဝ အနိမ့်အမြင့် သွားက ဘယ်လို မျက်စိက ပြူးတယ် မှေးတယ် နှာခေါင်းက ချွန်တယ် ပြားချပ်ချပ်ရယ်စသော ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကိုသာ အသိရောက်မည်။ နိမိတ်ကိုသာ အသိရောက်လျှင် ခန္ဓာကိုယ် ရုပ်နာမ်မမှ၏ အဖြစ်အပျက်ကို မသိဘဲ မျက်စိရောင်နေတယ် သွားတစ်ချောင်း ကျိုးသွားပြီ၊ ဒူးပွန်းနေတယ် ခြေသလုံး အနာပေါက်တယ်စသည်ဖြင့် ပညတ်အနေဖြင့် ဖောက်ပြန်ပုံကိုသာ သိမည်။

ထို့ကြောင့် ဒွါရခြောက်ပါးဝယ် ပေါ်လာသော အာရုံတို့ကို ပေါ်လာတိုင်း ပေါ်လာတိုင်း ပေါ်တုန်းဆဲဆဲမှာ သတိချုပ် ရှုမှတ်ရမည်။ အကယ်၍ စက္ခုဒ္ဒါရခေါ် မျက်စိထဲမှာ ပေါ်လာသော ရူပါရုံကို မြင်လျှင် မြင်ရတဲ့ အဆင်းရူပါရုံက ရူပကွန္ဓာ၊ ထိုရူပါရုံကို မြင်ရအောင် ကြောင့်ကျစိုက်တဲ့ စေတနာ၊ နှလုံးသွင်းတဲ့ မနသိကာရကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော တွေ့ထိခြင်း ဖဿ စသည်တို့က သခ်ါရကွန္ဓာ၊ ထိုဖဿကြောင့် ကောင်း, မကောင်း ခံစားမှုဝေဒနာက ဝေဒနာကွန္ဓာ၊ စက္ခုဒ္ဒါရ (မျက်စိ) ၌ ပေါ်လာသော အာရုံကို အဆင်းရူပါရုံဟု မှတ်ထားတဲ့ သဘောက သညာကွန္ဓာ၊ မြင်သိစိတ် စက္ခုဝိညာဏ်က ဝိညာဏာကွန္ဓာ-ဟု ခန္ဓာငါးပါး၌ အသိရောက်မည်။ ဝါ၊ ဝေဒနာ သညာ သခ်ါရ ဝိညာဉ်ဟူသော နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးက နာမ်တရား၊ ရူပါရုံက ရုပ်တရားဟု ရုပ်နာမ်တည်းဟူသော တကယ့်အရှိတရား၌ အသိရောက်မည်။ ယင်းသို့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ပဉ္စကသခ်ါရ၌ အသိရောက်မှသာ ရုပ်နာမ်ကွဲတဲ့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာန်၊ ဤမျက်စိ၌ ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေဟာ အကြောင်းမဲ့ ပေါ်လာသည်မဟုတ်၊ မျက်စိရယ် အဆင်းရယ် အလင်းရောင်ရယ် နှလုံးသွင်းခြင်းရယ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းကြောင့်သာ ပေါ်လာသည်ဟု သိသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာန်၊ ထိုပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကတို့သည် အခုမြင် အခုပျက် ပေါ်ပေါ်လာပြီး ပျောက်ပျောက်ပျက်သွားကြတယ်။ ထိုအဖြစ် အပျက်၏ ဒဏ် ခံနေရသည့်အတွက် တန်ဖိုးမရှိ အချည်းနှီးဒုက္ခ၊ မပျက်စေချင် ဒုက္ခမရောက်စေချင်ပေမဲ့ တားမရသောကြောင့် အနတ္တဟု ဉာန်၌ ပေါ်လာခြင်း သမ္မသနဉာန်ဟူသော ဉာန်သုံးပါးတို့သည် မျက်စိ၌ ပေါ်လာခိုက် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို ရှုခြင်းကြောင့် ယောဂီ၏ သန္တာန် ထင်ရှားစွာ သိရှိလာပေမည်။ ဤအထိ တရုဏဝိပဿနာအဆင့် ရောက်ပြီ။

ဆက်ရှုလျှင် ထိုရုပ်တို့၏အဖြစ်အပျက်ကို၌ သိမြင်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာန်, အပျက်ချည့် သိမြင်သော ဘင်ဉာန်, ဆက်လက်၍ ကြောက်စရာ ရုပ်နာမ်တွေပါလား သိမြင်သော ဘယဉာန်, နောက် ထိုရုပ်နာမ်တွေကို ပြီးငွေ့တဲ့ နိဗ္ဗိဒဉာန်, ထို ရုပ်နာမ်တို့မှ လွတ်မြောက်ချင်သော မုစ္စိတုကမျတာဉာန်စသည် ပေါ်ပေါက်ကာ မင်ဖိုလ်အထိ ပေါက်ရောက်သွားပေမည်။ စက္ခုဒ္ဒါရ၌ ပေါ်လာသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ခန္ဓာပဉ္စကကိုသိလျှင် ကျန်ဒွါရငါးပါး၌ ပေါ်လာသော ရုပ်နာမ်တို့ကိုလည်း နည်းတူ သိလေ။

ဤကား "ဒွါရခြောက်ဖုံ၊ ပေါ်လာကုန်သည့်၊ အာရုံမှန်သမျှ၊ မလွတ်ရအောင်၊ မုချ လက်ငင်း၊ ရှုမှတ်ခြင်း၊ မှတ်လျှင်း ဝိပဿနာ" ဟူသည်နှင့်အညီ ဝိပဿနာ ရှုပုံအကျဉ်း အမြွက်တည်း။

ရှုကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရတံ၊ နေကြသော ယောဂီတို့၏။ **သုဘာယ ဓာတုယာ**၊ တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သုဘနိမိတ်အာရုံ၌။ **ယော ရာဂါနုသယော**၊ အကြင်ဖြစ်ထိုက်သော ကာမရာဂါနုသယသည်။ ဟောတိ၊ လျှော်သော အကြောင်းကို ရခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ သော၊ ထို ကာမရာဂါ-နုသယကို။ မဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်သည် (ထည့်)။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။

သုဘာယ ဓာတုယာ ရာဂါနုသယော ။ ။သုဘာယ ဓာတုယာ ရာဂါနုသယော-ဟူသော ပါဠိကို သုဘာယဓာတုယာတိ သုဘဘာဝေ သုဘနိမိတ္တေ-ဟု လည်းကောင်း။ ရာဂါနုသယောတိ သုဘာရမ္မဏေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟော ကာမရာဂါနုသယောဟု လည်းကောင်း ဖွင့်သောကြောင့် အနုသယသည် အတွင်းအဖျတ္တစိတ် အစဉ်တည်းဟူသော သန္တာန်၌ ကိန်းသော သန္တာနာနုသယသာရှိသည် မဟုတ်။ အာရုံ၌ကိန်းသော အာရမ္မဏာနုသယ ဟူ၍လည်း ရှိသောကြောင့် သုဘာရမ္မဏေ ဥပ္ပဇ္ဇနာ-ရဟော ကာမရာဂါနုသယော-ဟု ၌-ဖွင့်ဆိုချက်ဖြင့် တိတိပပ သိရသည်။ ဥပမာ- ဖိုသတ္တွာသည် မသတ္တွာ၏ တင်ရင်၏ ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်အာရုံ မျက်စိ နှာခေါင်း ပါးစပ်စသော အင်္ဂါဝယ်တို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို အာရုံပြုလျှင် အယောနိသောလည်း ဖြစ်ခဲ့ လျှင် နှစ်သက်သာယာမှု ကာမရာဂတဏှာ ဥပါဒ် ၌ ဘင်အားဖြင့် ဖြစ်၏။ ထိုကား ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာတည်း။ မသတ္တွာ၏ သုဘနိမိတ်အာရုံ လူချင်း ကွဲ၍ မျက်စိအောက်မှ ပျောက်သွားသော်လည်း သတိရတိုင်းရတိုင်း ထိုကိလေသာ ကာမရာဂ ပေါ်လာနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပေါ်လာနိုင်သောကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုခိုက် ကာမ ရာဂ ဥပါဒ် ၌ ဘင်အားဖြင့် မဖြစ်သည့်အတွက် ထိုဖိုသတ္တွာ၌ ကိလေသာ ကာမရာဂ လုံးဝ မရှိဟု မဆိုနိုင်။ အကြောင်း ညီညွတ်လျှင် ပေါ်လာပေမည်။ မဂ်ဖြင့် မပယ်ရ သေးသည့်အတွက် ပေါ်လာနိုင်သေးသည်ကိုပင် ကာမရာဂါနုသယ ကိန်းသည်ဟု ဆိုရပေသည်။

ဥပမာ- ထမင်းစားနေသော လူတစ်ယောက်ကို ခင်ဗျား ဆေးလိပ်သောက် သလားဟု မေးလျှင် ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်တော် ဆေးလိပ်သောက်ပါတယ်။ ဘာဆေးလိပ်သောက်သလဲဟု ထပ်မေးလျှင် ဆေးပြင်းလိပ်သောက်ပါတယ် ဟု ဖြေအံ့။ ထိုအဖြေ မှားတယ်တင်ရဲ့။ မမှားပါ၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထမင်းစားတုန်းမို့ ဆေးလိပ်သောက်တာ မမြင်ရ စေကာမူ ထမင်းစားပြီးလို့ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် ဆေးပြင်းလိပ်ကို ဖွာမိပေလိမ့်မည်။ ဘာကြောင့်နည်း။ သောက်လက်စလည်းရှိတယ်၊ ဖြတ်လည်းမဖြတ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့အတူ လောလောဆယ် ကာမရာဂမဖြစ်စေကာမူ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် ဖြစ်နိုင်သော သတ္တိရှိသည်ကိုပင် သုဘနိမိတ်အာရုံ၌ ကာမရာဂါနုသယ ကိန်းသည်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အာနာပါနသတိယာ၊ ထွက်လေဝင်လေ၌ အမြဲမပြတ် သတိချပ်သော အာနာပါနသတိဘာဝနာ၏။ အလျှတ်၊ ဂေါစရဝ္ဆတ္တဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသို့။ ပရိမုခံ၊ ရှေးရှု။ သုပဋ္ဌိတာယ၊ ကောင်းမွန်ငြိမ်သက်စွာ တည်ခြင်းကြောင့်။ ဗာဟိရာ၊ အပဖြစ်ကုန်သော။ ဝိယာတပက္ခိကာ၊ ဆင်းရဲခြင်းအဖို့ရှိကုန်သော။ ယေ ဝိတက္ကာသယာ၊ (မင်ဖြင့် မပယ်ရသေး၍ အလိုဆန္ဒ အာသယ ဦးဆောင်ရာသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော) အကြင်ကာမသင်္ကပ္ပစသော မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထို မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်တော့ကုန်။

သဗ္ဗသခ်ီရေသု၊ အလုံးစုံသော တေဘူမကသခ်ီရတရားတို့၌။ **အနိစ္စာ-နုသိနံ**၊ အနိစ္စဟု အဖန်ဖန် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေသောသူတို့၏ သန္တာန်

ထိုကာမရာဂါနုသယကို အသုဘာနုပဿနာဘာဝနာက ပယ်နိုင်ပါသလား၊ အကြွင်းမဲ့တော့ တိုက်ရိုက်မပယ်နိုင်။ တဒင်္ဂသာ ပယ်နိုင်သည်။ သို့သော် အသုဘဟု ပွားများဖန်များလျှင် ပဌမဈာန်ရနိုင်သည်။ ထိုပဌမဈာန်ကို အခြေခံ၍ ဝိပဿနာဘာဝနာ ဆက်လက် ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် အနာဂါမိမဂ်အထိ ရနိုင်သည်။ ရလျှင် ထိုအနာဂါမိမဂ်က ကာမရာဂါနုသယကို သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ရှားနိုင်တော့၏။ ထို့ကြောင့် အသုဘာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကာမရာဂဿ ပဟာနာယ'ဟု အံ-၃-၁၆၉၊ ခု-၁-၁၂၀ တို့၌ မိန့်ပြီ။

မိစ္ဆာဝိတက်ကို ပယ် ။　　။ အတွင်းအကျဆုံးသော သားသွေးပင်ဖြစ်စေကာမူ မိဘ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလုပ်လျှင် သားသွေးအဖြစ်မှစွန့်၍ အပသို့ထုတ်ပစ်ရသည်။ ဝိတက္ကာသယ တည်းဟူသော မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်လည်း မိမိ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်စေကာ အပြင်ပ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို မှီငြမ်းပြုခြင်း၊ မိစ္ဆာဝိတက္ကိပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကြောင့် ဗာဟိရ ချမ်းသာဖို့မမြင် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ဖို့သာရှိခြင်းကြောင့် ဝိယာတပက္ခိကတို့သာ ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အာနာပါနသတိ ဘာဝနာပွားလျှင် သမာဓိတည်၏။ ထိုသမာဓိကို မှီငြမ်းပြု၍ ဝိပဿနာရှုလျှင် မိစ္ဆာဝိတက်တို့ကို ပယ်ခွာနိုင်၏။ ထိုကို အခြေခံ၍ ဆက်အားထုတ်လျှင် မင်ရကာ အကြွင်းမဲ့ပယ်ရှားနိုင်တော့သည်သာ။ အာနာပါနသတိ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဝိတက္ကုပစ္ဆေဒါယ'ဟု အံ-၃-၁၆၉၊ ခု-၁-၁၂၀-တို့၌မိန့်ပြီ။

အနိစ္စာနုပဿီနံ ။　　။ ဤကား သုက္ခဝိပဿကရဟန္တာကိုရည်၍ ဟောအပ်သော ဒေသနာတည်း။ မှန်၏။ သုက္ခဝိပဿကရဟန္တာလောင်းလျှာသည် ခန္ဓာပဉ္စက ရုပ်နာမ်သခ်ီရတို့ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု သုံးသပ်ရှုမှတ်ခြင်းကြောင့် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ

၌။ ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ (အမှန်သဘာဝကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၊ အကျိုးမဲ့အားလုံးကို ဖန်တီးတတ် ဝဋ္ဋဆင်းရဲအားလုံး၏ ပင်မမူလဖြစ်သော) အကြင်အဝိဇ္ဇာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကို။ပဟီယတိ၊ မဂ်ဖြင့်ပယ်အပ်၏။ ယာ ဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်ထုကို ဖောက်ခွင်းနိုင်သော အကြင်ဝိဇ္ဇာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာဝိဇ္ဇာ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာန်ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘာနုပဿီသုတ်၌။ အသုဘာနုပဿီ ကာယသ္မိံ (လ) သ ဝေ ယောဂါတိဂေါ မုနိ'တိ၊ မုနိဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

အသုဘာနုပဿီ ကာယသ္မိံ–ဂါထာအနက်

သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းအောင် ရှိုမြှိုက်သောလုံ့လရှိသော။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ (သဘိက္ခု ကြည့်၍ထည့်သည်)၊ ကာယသ္မိံ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၌။ အသုဘာနုပဿီ၊ အသုဘ အခြင်းအရာကို ရှုလေ့ရှိသည်။ အာနာပါနေ၊ ထွက်လေဝင်လေဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်အာရုံ၌။ ပဋိဿတော၊ ထပ်ကာထပ်ကာ ရှုမှတ်သည်။ သဗ္ဗသခ်ါရသမထံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပဿံ= ပဿန္တော၊ တွေ့မြင်ရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ သမ္မဒ္ဒသော၊ မှန်ကန်သော အသိအမြင်ရှိသည်။ ယတော= ဝါယမမာနော၊ အားထုတ်သည်။ တစ်နည်း- သမ္မတ္တနိယာမေန၊ ကောင်းစွာရောက်အပ်သော

အဆင့်အထိ ဆိုက်ရောက်သဖြင့် သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ဆက်သွယ်မိ၏။ ထိုအခါ အမှန်သဘာဝကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝိဇ္ဇာအမှောင်ထုလျော့သွား ပျောက်သွား၏။ သကဒါဂါမိမဂ် အနာဂါမိမဂ်အထိ ရောက်လျှင် မမှောင်နိုင်တော့ပဲ ပျောက်လုလုဖြစ်၏။ အရဟတ္တမဂ် အဆင့်အထိ ရောက်လျှင် အမှောင်ထု လုံးဝ ပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာဉာန်ရောင်အဆင်းသည် ထင်းချင် တိုင်းထင်း လင်းချင်တိုင်း လင်းလေ၏။ လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့တွင် အနိစ္စလက္ခဏာသည် ကျန်နှစ်ပါး ထက် ထင်ရှားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အနိစ္စ လက္ခဏာသည် ကျန်နှစ်ပါး ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ရင်း ဒုက္ခာနုပဿီ အနတ္တာနုပဿီဟု မဟောပဲ အနိစ္စာနုပဿီနံဟုသာ ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ'ဟု သံ-၂-၁၉-၌ဟောတော်မူပြီ။

နိယာမသဘာဝအားဖြင့် (ထည့်)။ ယတော=နိယတော၊ ခိုင်မြဲသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရပြိုမ်းရာ နိဗ္ဗာန်၌။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝိမုစ္စတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ သ မုနိ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဘိညာဝေါသိတော၊ အဘိညာဉ်ကိစ္စ ပြီးဆုံးသည်။ သန္တော၊ ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ယောဂါတိဂေါ၊ ယောဂလေးမျိုးတို့မှ လွတ်မြောက်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသုတ်

ယံ-ယေန အနုဓမ္မေန၊ အကြင်လောကုတ္တရာကိုးပါးအား လျော်လျောက်ပတ်သော သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ စသော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဖြင့်။ ဓမ္မာနု-**ဓမ္မပဋိပန္နောတိ**၊ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်စွာကျင့်သူဟူ၍။ ဝေယျာ-ကရဏာယ၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ။ (ယုတ္တော၊ သင့်လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤသီလဝိသုဒ္ဓိစသော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ အကျင့်သည်။ ဓမ္မနုဓမ္မပဋိ-ပန္နသ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ အနုဓမ္မော၊ လျော်လျောက်ပတ်သောသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဤကား ယန္တို့ ကရဏတ္တေ ပစ္စတ္တဝစနံ-နှင့် အညီ ယံ-အနိယမ အယံ နိယမအဖြစ် ပေးသော အနက်တည်း။)

ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နောယံ ။　　။ ပဌမဝိကပ်အလို သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ စသော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါသည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရရှိရေးအတွက် လျော်သော အနုဓမ္မ ဖြစ်သလို ထိုပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါသည် ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နဘိက္ခုအဖို့လည်း လျော်သော အနုဓမ္မပင်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဒုတိယဝိကပ်အလို ဓမ္မဘာသန ဓမ္မဝိတက္ကန ဉာနု-ပေက္ခဝိဟာရဏဟူသော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ သုံးမျိုးသည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရရေး အတွက် လျော်သော အနုဓမ္မ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုသုံးမျိုးသည် ဓမ္မာနုဓမ္မ ပဋိပန္နဘိက္ခုဟု ကထနာ-ယာနုရူပဟေတု၊ အနုစ္ဆဝိက ကာရဏဖြစ်၏ ဟူလိုသည်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘာသမာနော၊ ပြောဆိုလတ်သော်။ **ဓမ္မညေဝ**၊ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ။ ဝါ၊ တရားနှင့် မကင်းသည်ကိုသာ။ **ယံ ဘာသတိ**၊ အကြင်ပြောဆို၏။ အဓမ္မံ၊ တရားနှင့်မစပ် တရားနှင့်ကင်းသည်ကို။ နော ဘာသတိ၊ မပြောဆို။ ဝိတက္ကယမာနော ဝါ၊ ကြံစည်သော်လည်း။ ဓမ္မဝိတက္ကညေဝ၊ တရားနှင့်စပ် တရားနှင့် မလွတ်ကင်းသည်ကိုသာ။ ယံ ဝိတက္ကေတိ၊ အကြင်ကြံစည်၏။ အဓမ္မဝိတက္ကံ၊ တရားနှင့်မစပ် မပတ်သက်သော ကာမဝိတက်စသည်ကို။ နော ဝိတက္ကေတိ၊ မကြံစည်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ဓမ္မဘာသန ဓမ္မဝိတက္ကနကို။ အဘိနိဝေဇ္ဇေတွာ၊ မပြုကျင့်မူ၍။သတော၊ အမှတ်သတိပြုလျက်။ သမ္ပဇာနော၊ သမ္ပဇဉ်ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက်။ ဥပေက္ခကော၊ ဥာနုပေက္ခာ ပြုသည်ဖြစ်၍။ ယံ ဝိဟရတိ၊ အကြင်နေ၏။ အယံ၊ ဤဖြေဆိုခြင်းငှာ လျောက်ပတ်သောအကြောင်းသုံးမျိုးသည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသ၊ လောကုတ္တရာအားလျော်သော သီလဝိသုဒ္ဓိစသော ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်ကို ကျင့်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ အနုဓမ္မော၊ လျော်လျောက်ပတ်သော သဘောတရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဓမ္မညေဝ ဘာသတိ-စသည် ။ ။ ဓမ္မညေဝ ဘာသတိအရ တရားနှင့်စပ်သည်ကိုသာ ပြောရမည်။ ဓမ္မနှင့် စပ်သော စကားဟူသည် အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဋ္ဌိကထာ ပဝိဝေကကထာ အသံသဂ္ဂကထာ ဝီရိယာ-ရမ္ဘကထာ သီလကထာ သမာဓိကထာ ပညာကထာ ဝိမုတ္တိကထာ ဝိမုတ္တိဉာနဒဿနကထာ ဤ ၁၀-မျိုးကိုသာ ပြောခြင်းပင်တည်း။ ဤ ၁၀-မျိုးသာပြော၍ မဟိစ္ဆကထာ စသည် မပြောခဲ့သော် နိဗ္ဗိဒဝိရာဂ စသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်အထိ ရောက်နိုင်၏။

နေက္ခမ္မဝိတက်စသော ဓမ္မဝိတက်ကိုသာ ကြံစည်၍ ကာမဝိတက်စသော အဓမ္မဝိတက်ကို မကြံစည်လျှင်လည်း နိဗ္ဗာန်အထိ ရောက်နိုင်၏။ ထိုဓမ္မဘာသန ဓမ္မဝိတက္ကနကို မပြုကျင့်တော့ဘဲ သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့် ဥာနုပေက္ခာအထိ ကျင့်လျှင်လည်း နိဗ္ဗာန်အထိ ရောက်၏။

ထို့ကြောင့် ဓမ္မဘာသနဟူသော ကထာ ၁၀-ပါးကိုသာ ပြောကြား၍ ဓမ္မဝိတက္ကနဟူသော နေက္ခမ္မဝိတက် စသည်ကိုသာ ကြံစည်လျက် ထိုနှစ်မျိုးကို မပြုကျင့်ခိုက် ဥာနုပေက္ခာဖြစ်အောင် သတိသမ္ပဇဉ်အမြဲယှဉ်စေခြင်းဖြင့် ဓမ္မာနုဓမ္မလည်းဖြစ် ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နာနုဓမ္မလည်းဖြစ်သော တရားသုံးပါး ဝါ-သီလဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိစသော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါခေါ် အနုဓမ္မတရားတို့ကို ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသုတ်၌။ ဓမ္မာရာမော ဓမ္မရတော (လ) သန္ဓိမေဝါ-ဓိဂစ္ဆတီ'တိ၊ အဓိဂစ္ဆတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဓမ္မာရာမော ဓမ္မရတော–ဂါထာအနက်

ဓမ္မာရာမော၊ မွေ့လျော်အပ်သော သမထဝိပဿနာဘာဝနာတရားရှိသော။ ဝါ၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာ တရားလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော။ ဓမ္မရတော၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာတရား၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သော။ ဓမ္မံ၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာတရားကို။ အနုဝိစိန္တယံ၊ အဖန်ဖန် ကြံစည်ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းသော။ ဓမ္မံ၊ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာတရားကို။ အနုဿရံ၊ အဆင့်ဆင့် ပွားများသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် အမြဲမပြတ် သတိကပ်လျက် မှတ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးနေသော ယောဂီသည်။ သဒ္ဓမ္မာ၊ ဗောဓိပက္ခိယမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော သူတော်ကောင်း တရားမှ။ န ပရိဟာယတိ၊ မဆုတ်ယုတ်နိုင်။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ (လိုက်ခဲ့)။ စရံ ဝါ၊ ဆွမ်းခံကြွခြင်း စကြံလျှောက်ခြင်းဖြင့် ကြွသွားသော်လည်းကောင်း။ ယဒိ၊ သို့မဟုတ်။ တိट्ठं ဝါ၊ ရပ်တည်သော်လည်းကောင်း။ နိသိန္နော ဝါ၊ ထိုင်နေသော်လည်းကောင်း။ ဥဒ၊ သို့မဟုတ်။ သယံ ဝါ၊ လျောင်းလဲနေသော်လည်းကောင်း။ အဗ္ဘုတ္တံ၊ ဂေါစရဗျတ္တတည်းဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ မိမိ၏ စိတ်ကို။ သမယံ= သမေန္တော၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ရှားသောအားဖြင့် ငြိမ်းစေသော်။ ဝါ၊ ငြိမ်းအေးစေမည်ဆိုလျှင်။ သန္တိ၊ အငြိမ်းအေးဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ သို့။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရနိုင်ရောက်နိုင်၏။ အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ သတ္တမံ။

၈။ အန္ဓကရဏသုတ်

၈၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ အကုသလဝိတက္ကာ၊ ဤအကုသလဝိတက်တို့သည်။ အန္ဓကရဏာ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုကို တားမြစ်ခြင်းဖြင့် ကန်းအောင်ပြုတတ်ကုန်၏။ အစက္ခုကရဏာ၊ ပညာဉာန်မျက်စိကို မပြုတတ်ကုန်။ အညာဏကရဏာ၊ အသိဉာန်ကို မပြုတတ်ကုန်။ ပညာနိရောဓိကာ၊ သိမှုပညာအမျိုးမျိုးကို ချုပ်ပျောက်စေတတ်ကုန်၏။ (ကမ္မသ-ကတာပညာ စျာန်ပညာ ဝိပဿနာပညာတို့ကို ဖြစ်ပေါ်မလာအောင် ပြုခြင်းကိုပင် အသိဉာန်ပညာအမျိုးမျိုးကို ချုပ်ပျောက်စေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။) ဝိဃာတပက္ခိကာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ အဖို့အစုရှိကုန်၏။ (မလိုလားအပ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် အကုသလဝိတက်တို့ကို ဝိဃာတပက္ခိကာ= ဒုက္ခ၏ အသင်းဝင်ဟုဆိုနိုင်၏။) အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကာ၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်ကြကုန်။

တယော၊ သုံးမျိုးသောဝိတက်တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမဝိတက္ကော၊ ကိလေသာကာမနှင့် အတူတကွ ယှဉ်စပ်သော ဝိတက်သည်။ အန္ဓကရဏော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုကိုတားမြစ်ခြင်းဖြင့် ကန်းအောင်ပြုတတ်၏။ အစက္ခုကရဏော၊ အသိဉာန်မျက်စိကို မပြုတတ်။ အညာဏကရဏော၊ အသိဉာန်ကိုမပြု တတ်။ ပညာနိရောဓိကော၊ သိမှုပညာအမျိုးမျိုးကိုချုပ်ပျောက်စေတတ်၏။ ဝိဃာတပက္ခိကော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခအဖို့အစုရှိ၏။ (အပ္ပသာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ-ဟု ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း မလိုအပ်သော မကောင်းကျိုးတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ထိုကိလေသာကာမနှင့် တွဲစပ်နေသော ကာမဝိတက်ကို ဝိဃာတပက္ခိကော-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။) အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်။ (ဝိတက်ကိုယ်တိုင်က ကိလေသာကာမနှင့် ပူးတွဲစပ်ယှဉ်နေရကား အဘယ်မှာ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို ကာမဝိတက်က ပြုပါမည်နည်း။ မပြုသည်သာ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ မေတ္တာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဒေါသနှင့်အတူ တွဲဖက်ယှဉ်စပ်သော ဝိတက်သည်။ အန္ဓကရဏော၊ ကန်းအောင်ပြုတတ်၏။

အစက္ခုကရဏော၊ ပညာမျက်စိမဲ့အောင် ပြုတတ်၏။ အညာဏကရဏော၊ အသိဉာန်မဲ့အောင် ပြုတတ်၏။ ပညာနိရောဓိကော၊ သိမှုအမျိုးမျိုးကို ချုပ်စေတတ်၏။ ဝိဃာတပက္ခိကော၊ ဒုက္ခိတ အသင်းဝင် ဖြစ်စေတတ်၏။ အနိဗ္ဗာန-သံဝတ္တနိကော၊ ကိလေသာအပူ မအေးငြိမ်းအောင် ဖြစ်စေတတ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိဟီသာဝိတက္ကော၊ ကရုဏာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဒေါသနှင့် တွဲစပ်ယှဉ်နေသော ဝိတက်သည်။ **အနုကရဏော**၊ အကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုးကို မမြင်သည့် ကန်းမှုကို ပြုတတ်၏။ အစက္ခုကရဏော၊ မြင်နိုင် စွမ်းသော ပညာမျက်စိမရှိအောင် ပြုတတ်၏။ အညာဏကရဏော၊ အသိဉာန်မဲ့အောင် ပြုလုပ်တတ်၏။ ပညာနိရောဓိကော၊ အသိဉာန်ကြွယ်ဝမှုကို ချုပ်စေ ကွယ်ပစေတတ်၏။ (ပ-ပကာရတ္ထ၊ ဉ-ဗုဒ္ဓနတ္ထ နှစ်မျိုးတွင် ဉ-ကို အသိဉာန်၊ ပ-ကို ကြွယ်ဝမှု ကြံ၍ပြန်ဆိုသည်။) ဝိဃာတပက္ခိကော၊ ဒုက္ခအုပ်စု တွင်းသို့ သွတ်သွင်းတတ်၏။ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော၊ ကိလေသာအပူမီး မအေးငြိမ်းမှုကို ဖြစ်စေတတ်၏။

အနုကရဏော–စသည် ။　　။ ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟီသာဝိတက်တို့၌ ပါရှိသော အနုကရဏော အစက္ခုကရဏော အစ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော-တိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့ကို အဖွင့်နှင့် ညီမှုထက် ဗျာပါဒ ဝိဟီသဝိတက်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်မှုကို အလေးထား၍ အနက်မြန်မာပြန်ဆို လိုက်သည်။

ဝိတက်သုံးမျိုး ။　　။ ဝိတက်သုံးမျိုးတို့တွင် ကာမဝိတက်သည် ပိယ မနာပ သတ္တာနှင့် သက်မဲ့ သခါရတို့ကို တွေးတောကြံစည်သူ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်၏။ ဗျာပါဒဝိတက် သည် အပ္ပိယအမနာပသတ္တာနှင့် သက်မဲ့သခါရတို့ကို စိတ်ဆိုး၍ ကြည့်ရှုသည်မှ စ၍ ပျက်စီးအောင် ဖျက်ဆီးသည်အထိ ကြံစည်သူ၏သန္တာန်၌ ဖြစ်၏။ ဝိဟီသာဝိတက်သည် သက်ရှိသတ္တာတို့၌ ဖြစ်၏။ သက်မဲ့ တော တောင် ရေ မြေ စသည်တို့၌မဖြစ်။ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခကို ခံစားတတ်သော သဘောမရှိသောကြောင့် ဒုက္ခရောက်စေအပ်သော သက်မဲ့သခါရဟူ၍ မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဝိဟီသာဝိတက်သည် သခါရတို့၌ မဖြစ်။ သက်ရှိသတ္တာတို့၌ ဖြစ်ပြန်တော့လည်း ဤသူတွေ ဤပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဤကောင်တွေ အနှိပ်စက်အညှင်းဆဲ ခံရပါစေ။ အသတ် ခံရပါစေ။ အဂ်ါကြီးငယ် အဖြတ်ခံရပါစေ ပျက်စီးကြပါစေ စသည်ဖြင့် ကြံစည်သောအခါ၌သာ ဖြစ်သည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ကျွမ်း ခေါ် အကုသလဝိတက္ကာ၊ ဤအကုသလဝိတက်တို့သည်။ အနွှကရဏာ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှုကို တားမြစ်ခြင်းဖြင့် ကန်းအောင် ပြုတတ်ကုန်၏။ (လ) အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကာ၊ ကိလေသာငြိမ်းမှုကို မဖြစ်စေတတ်ကြကုန်။

ဘေမတ္ထံ စသည် ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုအနွှကရဏာသုတ်၌။ တယော ဝိတက္ကေ (လ) သန္တိပဒံသမဏ္ဍဂါတိ၊ သမဏ္ဍဂါဟူသော။ ဘေ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျွတ်၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တယော ဝိတက္ကေ ကုသလေ–ဂါထာအနက်

(ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။) တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ကုသလေ ဝိတက္ကေ၊ ကုသိုလ်ဝိတက်တို့ကို။ ဝိတက္ကေ=ဝိတက္ကေယျ၊ ကြံစည်ရာ၏။ တယော၊ ကုန်သော။ အကုသလေ ဝိတက္ကေ၊ အကုသိုလ် မိစ္ဆာဝိတက် တို့ကို။ နိရာကရေ၊ တားမြစ် ပယ်ဖျောက်ပစ်ရာ၏။ ဝုဋ္ဌိ၊ အခါမဲ့မိုးယိုးသည်။ သမ္ဘဟတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် မြေပြင်မှ ထလာသော။ ရဇံ၊ မြူအပေါင်းကို။ သမေတိ ကျွဝ၊ တစ်ခဏချင်း ငြိမ်းဖျောက်စေသကဲ့သို့။ သ-သော၊ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဝိတက္ကာနိ စ၊ မိစ္ဆာအကုသိုလ်ဝိတက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝိစာရိတာနိ၊ ထိုဝိတက်နှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝေ၊ စင်စစ်။ သမေတိ၊ ဖျောက်ငြိမ်းစေ၏။

သ-သော၊ ထိုယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိတက္ကူပသမေန၊ အကုသိုလ်ဝိတက်ကို ဖျောက်ငြိမ်းစေသော။ စေတသာ၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်။ သမေန္တော၊ ဖျောက်ငြိမ်းစေသည်ရှိသော်။ (ထည့်)။ ကျွမ်ဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင်။ သန္တိပဒံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်းငြိမ်းရာအမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို။ သမဏ္ဍဂါ၊ ကောင်းစွာလှလှ ရပြီ။

(အနနွှကရဏာ အနနွှကရဏော။ အမြင်မှန်ကိုပိတ်ပင်သောအားဖြင့် ကန်းသည်ကို မပြုတတ်ကုန်၊ မပြုတတ်။ ပညာဝုဒ္ဓိကာ၊ ပညာဝုဒ္ဓိကော၊ အသိဉာန်အမျိုးမျိုးတိုးပွားစေတတ်ကုန်၏။ တိုးပွားစေတတ်၏။ ဟု ပေးလေ။ ကျန်သုက္ကပက္ခပါ ပုဒ်တို့ကို ကဏ္ဍပက္ခ ပြောင်းပြန်လှန်ရုံသာ ထူး၏။ ထို့ကြောင့် အနက်မပေးတော့ဘဲ ချန်ထား၏။) အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ အဌမံ။

၉။ **အန္တရာမလသုတ်**

စ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **တ**ယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ **ဣ**မေ၊ ဤတရားတို့သည်။ **အန္တ**ရာ၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်ကုန်သော။ **မ**လာ၊ (မှီရာစိတ်ကိုညစ်နွမ်းအောင် ပြုတတ်သော) အညစ်အကြေးတို့တည်း။ **အ**န္တရာ၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်ကုန်သော။

အန္တရာမလ–စသည် ။　　။ လောဘ ဒေါသ မောဟဟူသော အကုသိုလ်စေတသိက်တို့သည် ၎င်းတို့ချည်းသက်သက် မဖြစ်နိုင်။ စိတ်တည်းဟူသော အမှီသဟဲကို ရမှ ဖြစ်နိုင်ကြ၏။ ယင်းသို့ စိတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ကြသော်လည်း စိတ်ကို ကောင်းကျိုးမပေးသည့်ပြင် ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်သော သံကိလေသတရားတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုးယုတ်ညံ့ ညစ်နွမ်းအောင် ပြုစီရင် ကြကုန်၏။ မိမိတို့ မှီခိုရာ စိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေရုံမျှမက အတူအိပ် အတူစား၍ တစ်ဖက်သား၏ ပျော့ကွက် ဟာကွက်ကို ချောင်းမြောင်းရှာဖွေနေသော ရန်သူကဲ့သို့ စိတ်၏ တစ်ဆင့် မှီရာ စက္ခုစသော ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်ရှင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ ထံသို့ အကျိုးမဲ့ တွေကိုလည်း သည်ဆောင်လာတတ်၏။ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်ရှင်တို့၏ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း ဖြစ်စေတတ် ဖန်တီးတတ်ကြကုန်၏။

ရန်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ပျော့ကွက် ဟာကွက်အပေါက်ကို တွေ့ခဲ့သော် ရန်သူ၏ ဦးခေါင်းကို ဓားဖြင့် ပိုင်းဖြတ်သကဲ့သို့ အခြားနည်းအားဖြင့်သော်လည်း အကျိုးမဲ့ကို ပြုလုပ်သကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ စက္ခုဒ္ဒါရ၌ ဣဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ ထင်လာလျှင် နှစ်သက်သာယာခြင်းလောဘ၊ အနิฏฐဖြစ်သော ရူပါရုံ ထင်လာလျှင် မကျေနပ်ခြင်း ဒေါသ၊ ထိုထင်လာသော ဣဋ္ဌ, အနิฏฐ ရူပါရုံတို့ကို ရုပ်တရားဟု မမြင်ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟု အထင်လွဲခြင်း၊ ဒုက္ခဟုမမြင် သုခဟု အထင်လွဲခြင်း၊ အနိစ္စဟုမမြင် နိစ္စဟု အထင်လွဲခြင်းတည်းဟူသော မောဟတို့ ဖြစ်ကြခြင်းသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညာတည်းဟူသော ဦးခေါင်းကို ပြုတ်အောင် ဖြုတ်လိုက်ခြင်းပင်တည်း။

ထို့အပြင် အဆိုပါ လောဘာဒီအကုသိုလ်စေတသိက်တို့သည် ကမ္မနိဒါန ဂ်အကြောင်းတရား လက်ကိုင်ရရှိကြသည်ဖြစ်၍ အဏ္ဏဇ ဇလာဗုဇစသော ယောနိလေးပါးသို့ ကပ်၍ ပို့ဆောင်ကြ၏။ ထိုအခါ ယောနိလေးပါးသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းလျှင် အမြစ်အရင်းရှိသော နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသောဘေး သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ဂ်ကြမ္မာတို့သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ထံသို့ ရောက်လာကုန်တော့၏။

ထိုသို့ စိတ်ကို မှီ၍ မှီရာစိတ်ကို ညစ်နွမ်းစေတတ် စိတ်၏မှီရာ စက္ခာဒိဝတ္ထုပိုင်ရှင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့ကိုလည်း အကျိုးမဲ့ပြုတတ် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖန်တီးတတ်သောကြောင့် အဆိုပါ လောဘာဒီတရားသုံးမျိုးတို့ကို အန္တရာမလ အန္တရာအမိတ္တ သပတ္တ ဝဓက ပစ္စတ္ထိကတို့ဟူ၍ ဘုရားရှင် သတ်မှတ်တော်မူသည်။

အမိတ္တာ၊ (မိတ်ဆွေ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်) မိတ်ပျက်ဆွေပျက်တို့တည်း။ အန္တရာ၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်ကုန်သော။ သပတ္တာ၊ (ရန်သူတို့၏ အလုပ်ကို လုပ်သောကြောင့်) ရန်သူတို့ပင်တည်း။ အန္တရာ၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်ကုန် သော။ ဝဓကာ၊ (ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ကြသော) အသတ်အဖြတ်သွားတို့တည်း။ အန္တရာ၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စတ္ထိကာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အတိုက်အခံ တရားတို့တည်း။

တယော၊ သုံးမျိုးသောတရားတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဝါ၊ အဘယ်တရားတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောဘော၊ သည်။ အန္တရာမလော၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်သော အညစ်အကြေးပင်တည်း။ အန္တရာအမိတ္တော၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်သော မိတ်ဆွေ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်ဘက်ပင်တည်း။ အန္တရာ-သပတ္တော၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်သော (ရန်သူ၏အလုပ်ကို လုပ်သောကြောင့်) ရန်သူပင်တည်း။ အန္တရာဝဓကော၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်သော (ညှင်းပန်းနှိပ်စက်တတ်သော) အသတ်အဖြတ်သမား ပင်တည်း။ အန္တရာ ပစ္စတ္ထိကော၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်သော ဆန့်ကျင်ဘက် အတိုက်အခံ ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေါသော၊ သည်။ အန္တရာမလော၊ တည်း။ (လ) အန္တရာ-ပစ္စတ္ထိကော၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မောဟော၊ သည်။ အန္တရာမလော၊ တည်း။ (လ) အန္တရာပစ္စတ္ထိကော၊ တည်း။

(အန္တရာမလာ စသော ဗဟုဝစနန္တပုဒ်တို့၌ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေရန် အန္တရာနှင့်မလာစသည်ကို နာနာပဒ ဝါကျအနေဖြင့် အနက်ယောဇနာ၍ အန္တရမလောစသော ဧကဝစနန္တပုဒ်တို့၌ကား အန္တရာကို နိပါတပဒ္ဓရူပက ကြံ၍ သမာသ်အနေဖြင့် အနက်ယောဇနာလိုက်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေ ခေါ၊ ဤလောဘစသော တရားတို့သည်။ အန္တရာ၊ စိတ်၌ (မှီ၍) ဖြစ်ကုန်သော။ မလာ၊ (မှီရာစိတ်ကို ညစ်နွမ်းအောင်ပြုတတ်သော) အညစ်အကြေးတို့တည်း။ အန္တရာ၊ ကုန်သော။ အမိတ္တာ၊ (မိတ်ဆွေ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်) ရန်ဘက် မိတ်ဆွေပျက်တို့တည်း။ အန္တရာ၊ ကုန်သော။ သပတ္တာ၊ (ရန်သူ၏ အလုပ်ကိုလုပ်သောကြောင့်) ရန်သူတို့တည်း။ အန္တရာ၊ ကုန်သော။ ဝဓကာ၊ အသတ်အဖြတ်သမားတို့တည်း။ အန္တရာ၊ ကုန်သော။ ပစ္စတ္ထိကာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အတိုက်အခံ တို့တည်း။

ဧတေမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ။ ထိုအန္ဓရာမလသုတ်၌။ အနတ္ထ-ဇနနော လောဘော (လ) အာဒီနော ဝုဒယံ တမ'န္တိ၊ တမံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အနတ္ထဇနနော လောဘော-ဂါထာအနက်

လောဘော၊ သည်။ အနတ္ထဇနနော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ လောဘော၊ သည်။ စိတ္တပကောပနော၊ စိတ်ကို ချောက်ချားဖောက်ပြားစေတတ်၏။ အန္ဓ-ရတော၊ မိမိအတွင်းစိတ်၌။ ဇာတံ၊ မြို့ဖြစ်သော။ တံ ဘယံ၊ ထိုဘေး တည်းဟူ သော လောဘကို။ ဝါ၊ ထိုဘေးဖြစ်ကြောင်းလောဘကို။ ဇနော၊ လူအပေါင်း သည်။ နာဝဗုဇ္ဈတိ၊ မသိမြင်။

လုဒ္ဓေါ၊ လောဘရမက်အားကြီးသူသည်။ အတ္ထံ၊ သူ့အကျိုး ကိုယ့်အကျိုး နှစ်ဦးသားတို့၏ အကျိုးကို။ နဇာနာတိ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ လုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားလောက်ကိုမျှ။ နဇာနာတိ၊ မသိမြင်။ (ပဂေဝ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထထက် သာလွန်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ် တရားကို သိဖို့ကား ဆိုဖွယ်မရှိပြီ။) ယံ ယသ္မိံ ကာလေ၊ အကြင်အခါ၌။ လောဘော၊ သည်။ နရံ၊ လူကို။ သဟတေ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္ဓတမံ၊ ကန်းအောင် ပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်ကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တော့၏။

တစ်နည်း- ယံ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ လောဘော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ နရံ၊ လူကို။ သဟတေ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္ဓတမံ၊ ကန်းအောင်ပြုတတ်သော အမိုက် မှောင်ကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တော့၏။

တစ်နည်း- လောဘော၊ သည်။ နရံ၊ လူကို။ ယံ သဟတေ၊ အကြင်လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်၏။ ဧတံ၊ ထိုလောဘ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်ခြင်းသည်။ အန္ဓတမံ ဟောတိ၊ အမှန်တရား ပျောက်ကွယ်သွားအောင် ကန်းအောင်ပြုတတ်သော အမိုက် မှောင်ကြီး ကျလာခြင်းပင်တည်း။

တစ်နည်း- ယံ နရံ အကြင်လူကို။ လောဘော၊ သည်။ သဟတေ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၏။ တဿ၊ ထိုလောဘ လွှမ်းမိုးခံရသော ထိုသူ၏သန္တာန်၌။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္ဓတမံ ဟောတိ၊ အမြင်မှုန် မရအောင် ကန်းအောင် ပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်ကြီး ကျလာတော့၏။

(အနက်ဥာန်ရင့်သန်စေရန် အဋ္ဌကထာဖွင့်အတိုင်း အမျိုးမျိုး ယောဇနာ လိုက်သည်။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ လုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ လုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ဟု ရှေ့ပါဒ ပြန်စပ်နိုင်သည်။ စပ်လိုက်စပ်လေ။)

ယောစ၊ အကြင်သူသည်ကား။ လောဘံ၊ ကို။ ပဟာနာန၊ (သမထဘာဝနာ တရားဝိပဿနာတို့၏ တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ပယ်ပြီး၍။ ဝါ၊ ပယ်ပြီးနောက်။ လောဘနေယ္ယ၊ (အနီးဌာတည်သော နတ်ဌာဖြစ်သော ရူပါရုံစသော) လောဘဖြစ်စရာအာရုံ၌သော်မှလည်း။ နလုဗ္ဘတိ၊ မတပ်မက်။ ပေါက္ခရာ၊ ပဒုမ္မာကြာဖက်မှ။ ဥဒဗိန္ဒု၊ ရေပေါက်သည်။ ပဠဝရတိ ဣဝ၊ လျှောကျသကဲ့သို့။ တမှာ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်မှ။ လောဘော၊ ကို။ အရိယမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ပဟီယတိ၊ ဗလဝဝိပဿနာအစွမ်းဖြင့် ပယ်ရှားအပ်၏။

ဒေါသော၊ သည်။ အနတ္ထဇနနော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဒေါသော၊ သည်။ စိတ္တပကောပနော၊ စိတ်ကို ချောက်ချားဖောက်ပြားစေတတ်၏။ အန္ဓရတော၊ အတွင်းစိတ်၌။ ဇာတံ၊ မှီ၍ ဖြစ်သော။ ဘယံ၊ ဘေးတည်းဟူသော။ ဝါ၊ တားမြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုဒေါသကို။ ဇနော၊ အမျက်ထွက်နေသော လူသည်။ နာဝဗုဇ္ဈတိ၊ မသိနိုင်။

ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသဖျက်ဆီးခံရသောသူသည်။ အတ္ထံ၊ မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုး နှစ်ဦးသားအကျိုးကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသဖျက်ဆီးခံရသော သူသည်။ ဓမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထဆယ်ပါးမျှကိုသော်မှ။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ (စျာန်မဂ်ဖိုလ်ဟူသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို သိဖို့ကား ဆိုဖွယ်မရှိ ဝေးပါသေး၏) ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒေါသော၊ သည်။ နရံ၊ ကို။ သဟတေ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္ဓတမံ ဟောတိ၊ အမြင်မှုန် မရအောင် ကန်းအောင်ပြု တတ်သော အမိုက်မှောင်ကြီး ကျလာလေတော့၏။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒေါသံ၊ ကို။ ပဟန္တာန၊ (သမထဘာဝနာ တရားဏ
ဝိပဿနာဘာဝနာတို့၏ တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်) ပယ်ပြီး၍။
ဝါ၊ ပယ်ပြီးနောက်။ ဒေါသနေယျ၊ အမျိုးမျိုးနှိပ်စက်နေသော ဒေါသ ဖြစ်စရာ
ရန်သူ့အပေါ်၌သော်မှလည်း။ နဒုဿတိ၊ အမျက်မထွက်။ ဗန္ဓနာ၊ အညှာမှ
တာလပတ္တံ၊ မှည့်နေသော ထန်းသီးသည်။ (ပဝုတ္တံ ဣဝ၊ ကြွေကျ သကဲ့သို့။)
တမှာ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဒေါသော၊ ကို။ မဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ် သည်။
ပဟီယတိ၊ ဗလဝ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ပယ်ရှားအပ်၏။

မောဟော၊ သည်။ အနတ္တဇနနော၊ အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေ၏။ မောဟော၊ သည်။
စိတ္တပကောပနော၊ မိမိ၏ မှိုရာစိတ်ကို ချောက်ချားဖောက်ပြားစေ၏။
အန္ဓရတော၊ အတွင်းစိတ်၌။ ဇာတံ၊ မှီ၍ဖြစ်သော။ ဘယံ၊ ဘေးတည်းဟူသော။
ဝါ၊ ကြောက်စရာကောင်းသော။ ဝါ၊ ဘေးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ တံ၊
ထိုမောဟကို။ ဇနော၊ တွေဝေနေသော သူသည်။ နာဝဗုဇ္ဈတိ၊ မသိနိုင်။ ဝါ၊
မသိတော့ပေ။

မူဠှော၊ တွေဝေနေသောသူသည်။ အတ္ထံ၊ မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုး
နှစ်ဦးသားအကျိုးကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ မူဠှော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကုသလကမ္မပထ
ဆယ်ပါးမျှကိုသော်မှ။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ (အထက်တန်းစား စျာန်မဂ်ဖိုလ်
တရားတို့ကို သိဖို့ကား ဆိုဖွယ်မရှိ။) ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ မောဟော၊ သည်။
နရံ၊ လူကို။ သဟတေ၊ လွှမ်းမိုး မင်းမူ၏။တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အန္ဓတမံ ဟောတိ၊
ဘာမျှမသိအောင် ကန်းအောင်ပြုတတ်သောအမိုက်မှောင်ကြီး ကျလာ
တော့၏။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ မောဟံ၊ ကို။ ပဟန္တာန၊ (သမထဘာဝနာ တရားဏ-
ဝိပဿနာဘာဝနာတို့၏ တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်) ပယ်ရှားပြီး၍။
ဝါ၊ ပြီးနောက်။ မောဟနေယျ၊ သစ္စာလေးရပ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တည်း ဟူသော
သံမူဠှဉာနခ်ိုသော်မှလည်း။ နမုယ္ဟတိ၊ မတွေဝေ။ အာဒိစ္စော၊ နေမင်းသည်။
ဥဒယံ၊ တက်လာထွက်လာသည်ရှိသော်။ တမံ၊ အမိုက်မှောင်ကို။ အပနေတိ-
ဣဝ၊ ပယ်ရှားသကဲ့သို့။ သော၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
မောဟံ၊ ကို။ အရိယမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ဟန္တိ-ဟနတိ၊ ပယ်ဖျောက်ပစ်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ နဝမံ။

၁၀။ ဒေဝဒတ္တသုတ်

၈၉။ ဝုတ္တံ ဟေတံ-ပေးမြဲ။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ ဟီဟိ၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ အသဒ္ဓ-မွေဟိ၊ မသူတော်တို့၏ တရားတို့သည်။ ဝါ၊ မကောင်းသော သဘောတရား တို့သည်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုး မင်းမူအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီးသော ကုသိုလ်စိတ်ရှိသော။ ဒေဝဒတ္တော၊ ဒေဝဒတ်သည်။ အာပါယိကော၊ အပါယ်ဘုံ၌ဖြစ်၏။ နေရယိကော၊ ငရဲ၌ဖြစ်၏။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ အန္တရကပ်ပတ်လုံး တည်နေ၏။ အတေကိစ္ဆော၊ ကုစား၍မရ။

ကတမေဟိ ဟီဟိ၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ ပါပိစ္ဆတာယ၊ ယုတ်မာသောအလိုသည်။ ဝါ၊ အလိုဆိုးသည်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူအပ် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ အာပါယိကော၊ အပါယ်၌ဖြစ်၏။ နေရယိကော၊ ငရဲ၌ဖြစ်၏။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ အန္တရ ကပ်ပတ်လုံး တည်၏။ အတေကိစ္ဆော၊ ကုစား၍မရ။ (အတိကိစ္ဆနီယော ဟောတီတိ အတ္ထော။ မကုစားသင့်မကုစားထိုက်။ ကုစားနေလည်း အပိုပင် ဟူလို။)

ဘိက္ခवे၊ တို့။ ပါပမိတ္တတာယ၊ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ အာပါယိကော၊ အပါယ်၌

ပါပိစ္ဆတာ ။ ။ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိပါဘဲလျက် ထိုထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ကို အမွှမ်းတင်လိုသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အလိုဆိုးကို ပါပ+ဣစ္ဆာ=ပါပိစ္ဆာဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဌ-၌ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာမိပ္ပါယေန ပဝတ္တာ ပါပါ+ဣစ္ဆာ+ ဇောသာတိ=ပါပိစ္ဆော။ တသ- ဘာဝေါ ပါပိစ္ဆတာဟု ဖွင့်ပြီ။ ဒေဝဒတ်၌ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်နှင့်တကွ သကလ-ဗုဒ္ဓဂုဏ် ဟူ၍ လုံဝ မရှိ။ ဈာန်အဘိညာဉ်မျှသာ ရှိ၏။ သို့ပါလျက် ငါဘုရားဖြစ်ရမည်။ သံဃာတုကို သိမ်းကျုံးခေါ်ဆောင်သွားမည်ဟူသော သူနှင့်မတန်သော အလိုအာသာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ယင်းဖြစ်ပေါ်လာသော အလိုဆိုးကို ရည်၍ အဟं ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿामि၊ သံဃं ပရိဟရိဿामိ'တိ တသ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပန္နာဟု ထပ်ဆင့် ဖွင့်ပြလေပြီ။

ဖြစ်၏။ နေရယိကော၊ ငရဲ၌ဖြစ်၏။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ အန္တရကပ်ပတ်လုံး တည်၏။ အတေကိစ္ဆော၊ မကုစားသင့် မကုစားထိုက်။ ဝါ၊ ကုစားသော်လည်း ကု၍မရ။

ပန၊ ထို့အပြင်။ ဥတ္တရိကရဏီယေ၊ ဈာန်အဘိညာဉ်ထက် သာလွန်သော ပြုသင့်ပြုထိုက်သော မဂ်ဖိုလ်သည်။ သတိခေါ၊ ထင်ရှားရှိပါလျက်။ သြရမတ္တ-ကေန၊ အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော။ ဝိသေသာဓိဂမေန၊ ဈာန်အဘိညာဉ် တည်းဟူသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ရရုံဖြင့်။ အန္တရာ၊ မဂ်ဖိုလ်ပန်းတိုင် မဆွတ်လှမ်းနိုင်မီ ကြားအလယ်လမ်းခုလတ်၌။ ဝေါသာနံ၊ မပြီးသင့်သောပြီးဆုံးခြင်းသို့။ အာပါဒိ၊ ရောက်ရရှာပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တီဟိ၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ ဣမေဟိ အသဒ္ဓမ္မေဟိ၊ ဤ မသူတော်တို့၏တရားတို့သည်။ အဘိဘူတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်သိမ်းကျုံးယူအပ်သောစိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကုန်ခန်းစေအပ်သောစိတ်ရှိသော။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ အာပါယိကော၊ အပါယ်၌ဖြစ်၏။ နေရယိကော၊ ငရဲ၌ဖြစ်၏။ ကပ္ပဋ္ဌော၊ အန္တရကပ်ပတ်လုံး တည်၏။ အတေကိစ္ဆော၊ မကုစားသင့် မကုစားထိုက်။ ဝါ၊ ကုစားသော်လည်း (မထူး) ကုစား၍မရ။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤပြဆိုခဲ့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဒေဝဒတ္တ သုတ်၌။ မာ ဇာတု ကောစိ လောကသ္မိံ (လ) ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏေ'တိ၊ ပါပုဏော ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မာ ဇာတု ကောစိ လောကသ္မိံ–ဂါထာအနက်

လောကသ္မိံ၊ သတ္တလောက၌။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ ပါပိဿော၊ (မရှိသောဂုဏ်ကို အရှိလုပ် အမွှန်းတင် အသားယူချင်သော) ယုတ်မာသော စိတ်ရှိသူသည်။ ဇာတု၊ စင်စစ်။ မာ ဥဒပဒ္ဒယ၊ မဖြစ်ပါစေ လင့်။ ပါပိဿာနံ၊ အလိုဆိုးရှိသူတို့၏။ ယထာ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ဂတိ၊ ပြိုးစီးခြင်း ဂတိသည်။ ဝါ၊ နောက်ဘဝသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဂတိဘဝမျိုးကို။ ဣမိနာပိ၊ ဤပြအပ်လတ္တံ့သော အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဇာနာထ၊ သိကြကုန်လော့။

ယော၊ အကြင်ဒေဝဒတ်သည်။ ပဏ္ဍိတောတိ၊ စာပေပညာရှင်ဟူ၍။ သမညာ-တော၊ ထင်ရှားသည်။ ဘာဝိတတ္တောတိ၊ ဈာန်အဘိညာဉ်တို့ဖြင့် ပွားများအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသူဟူ၍။ သမ္မတောသမ္ဘာဝိတော၊ ချီးမွမ်းအပ်သူသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ယသသာ၊ အခြံအရံအကျော်အစောဖြင့်။ ဇလံ-ဇလန္တောဝ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပသကဲ့သို့။ အဋ္ဌာ၊ တည်ပြီ။ ဒေဝဒတ္တောတိ၊ ဒေဝဒတ် ဒေဝဒတ်ဟူ၍။ ဝိဿုတော၊ ထင်ရှားသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

သော၊ ထိုဒေဝဒတ်သည်။ သမာနံ၊ သူနှင့်ငါမူ ဂုဏ်ရည်တူဟူ၍။ အနုစိ-ဏ္ဏော၊ အတုလိုက်၍ကျင့်သူသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ နံ တထာဂတံ၊ ထိုဘုရားရှင်ကို။ အာသဇ္ဇ၊ ထိပါးညှင်းဆဲခြင်းကြောင့်။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော။ စတုဒ္ဒါရံ၊ တံခါးလေးပေါက်ရှိသော။ အဝီစိနိယံ၊ ငရဲသူ ငရဲသား မီးလျှံများဖြင့် အကြားမရှိသော အဝီစိငရဲသို့။ ပတ္တော၊ ကျရောက်ပြီ။

(ပမာဒမနုဇီဝိနော-ဟူ၍ မူကွဲရှိကြောင်း ၌-၌ ပြ၏။ ထိုပါဠိအလို=သော၊ ထိုဒေဝဒတ်သည်။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သည် ဖြစ်၍။ (တထာဂတာ သဒ္ဒီ ယုဂ္ဂါဟစိတ္တာပ္ပါဒေန သဟေဝ၊ ဘုရားနှင့်အန်တု ဖက်ပြိုင်ပြုသောစိတ် ဖြစ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်။ ထည့်။) အနုဇီဝိနော၊ ဈာန် အဘိညာဉ်မှ ဆုံးရှုံးပြီ။ ဟု ပေးလေ။ အခြားမူကွဲများကို ကျေးဇူးများအံ့ မထင်၍ စိတ်မပြတော့။)

ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကို။ အကုဗ္ဗတော၊ မပြုသော။ အဒုဋ္ဌသ၊ မပြစ်မှားသင့်သော သူအား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒုဋ္ဌေ၊ ပြစ်မှား၏။ အနာဒရံ၊ ရှိသေခြင်းမရှိသော။ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ၊ ပြစ်မှားသောစိတ်ရှိသော။ တမေဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သို့သာလျှင်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကံသည်။ ဝါ၊ မကောင်းကျိုးသည်။ ဖုသတိ၊ ကျရောက်၏။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ သမုဒ္ဒံ၊ သမုဒ္ဒြာကို။ ဝိသကုမ္ဘေန၊ အဆိပ်အိုးဖြင့်။ ပဒူသိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ မညေယ္ယ၊ ကြံစည်စိတ်ကူးရာ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တေန၊ ထိုအဆိပ်အိုးဖြင့်။ နဒူသေယ္ယ၊ မဖျက်ဆီးနိုင်ရာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဘေသ္မာ၊ အကျယ်အနက် နှစ်မျိုးအားဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဥဒဓိ၊ သမုဒ္ဒြာသည်။ မဟာ၊ ကြီးကျယ်ကြီးမားလှ၏။

ဝေမေ၀၊ ဤအတူသာလျှင်။ သမဂ္ဂတံ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်တတ်သော။ သန္တစိတ္တံ၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသော။ တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဝါဒေန၊ အပြစ်ဒေါသဖြင့်။ ဝိဟိံသတိ၊ ညှင်းဆဲ၏။ ဝါဒေါ၊ အပြစ်ဒေါသသည်။ တမှိ၊ ထိုဘုရားရှင် အပေါ်၌။ နိ ရုဟတိ၊ မကျရောက်။ ယဿ၊ အကြင် ကောင်းစွာကျင့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ မဂ္ဂါနုဂေါ၊ အကျင့်လမ်းစဉ်ကို လိုက်၍ကျင့်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ခယံ၊ ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပါပုဏော၊ ရောက်ရာ၏။ တာဒိသံ၊ (သမဂ္ဂတ သန္တစိတ္တ ဒေါသာရုဟန ဟူသော) ထိုသို့ သဘောရှိသော ဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာ၀ကကို။ မိတ္တံ၊ မိမိ၏မိတ်ဆွေကို။ ဝါ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်အောင်။ ကုဗ္ဗေထ၊ ပြုရာ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓသာ၀ကကို။ သေ၀ေယျာထ၊ မှီ၀ဲလည်းမှီ၀ဲဆည်းကပ်ရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော စသည် ပေးမြဲ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂေ၊ လေးခုမြောက်ဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုစတုတ္ထဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ သုတ်အကျဉ်းအချုပ်ကား။ ဝိတက္ကာ သက္ကာရ-သဒ္ဒ စ၀နလောကေ၊ စိတက္ကသုတ်, သက္ကါရသုတ်, ဒေ၀သဒ္ဒသုတ်, ပဉ္စပုဗ္ဗနိ-မိတ္တသုတ်, ဗဟုဇနဟိတသုတ်တို့လည်းကောင်း။ အသုတံ၊ အသုတာနုပဿီသုတ် လည်းကောင်း။ ဒေ၀ဒတ္တေန၊ ဒေ၀ဒတ္တသုတ်နှင့် တကွ။ ဓမ္မအန္ဓကာရမလံ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသုတ်, အန္ဓကရဏသုတ်, အန္ဓကာရမလသုတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

တိက စတုတ္ထဝဂ် ပြီးပြီ။

တိကနိပါတ်

ပဌမဝဂ်

၁။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်

၉၀။ ဝုတ္တံဟေတံ (လ) မေ သုတံ-ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဂ္ဂပ္ပသာဒါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုခြင်းတို့သည်။ ၀၊ အမြတ်ဆုံးကြည်ညိုခြင်းတို့သည်။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ကတမေ တယော၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ အကြင် မျှလောက်ကုန်သော။ အပဒါ သတ္တာ ၀၊ အခြေမရှိသော သတ္တာတို့သည် လည်းကောင်း။ ဒွိပဒါ သတ္တာ ၀၊ ခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တာတို့သည် လည်းကောင်း။ စတုပ္ပဒါ သတ္တာ ၀၊ ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တာတို့သည် လည်းကောင်း။ ဗဟုပ္ပဒါ သတ္တာ ၀၊ ခြေများစွာရှိသော သတ္တာတို့သည် လည်းကောင်း။ ရူပိနော သတ္တာ ၀၊ ရုပ်ရှိသော ရူပိသတ္တာတို့သည်လည်းကောင်း။ အရူပိနော သတ္တာ ၀၊ ရုပ်မရှိသော အရူပိသတ္တာတို့သည်လည်းကောင်း။ သညိနော သတ္တာ ၀၊ သညာရှိသော သညိသတ္တာတို့သည် လည်းကောင်း။ အသညိနော သတ္တာ ၀၊ သညာမရှိသော အသညိသတ္တာတို့သည်လည်းကောင်း။ နေဝသညိနာသညိနော သတ္တာ ၀၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော သတ္တာတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုများပြားလှစွာသော သတ္တာအပေါင်းတို့တွင်။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေ၊ သိရန်ရှိသမျှ မကျန်ရအောင် တိကျမှန်ကန်စွာ ကိုယ်တိုင်သိရှိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ **အဂ္ဂံ-အဂ္ဂေ၊** အမွန်မြတ်ဆုံး ချီးမွမ်းထိုက်ဆုံးဟူ၍။ **အကွာယတိ**၊ ပြောပြအပ်၏။

အဂ္ဂမကွာယတိ ။ ။ ဤသုတ်၌ပါရှိသော ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃသုံးမျိုးတို့၏ အဂ္ဂ-ဖြစ်ပုံကို သိသင့်၏။ အပဒ-သတ္တာ ဒွိပဒသတ္တာစသည် အားဖြင့် သတ္တာ ၉-မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် အပဒ စတုပ္ပဒ ဗဟုပ္ပဒသတ္တာတို့သည် သေဋ္ဌအတန်းအစား၌ မပါဝင်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ဟီနသတ္တာများသာ ဖြစ်၏။ နတ်လူဟူသော ဒွိပဒသတ္တာသည် သေဋ္ဌ မြင့်မြတ်၏။ ထို သေဋ္ဌဒွိ-ပဒသတ္တာ တို့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် လောကဓာတ်ကြီး တစ်ခုလုံးကို

မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သော တန်ခိုးသတ္တိရှိသောကြောင့် တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်မျှကိုသာ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သော မဟာဗြဟ္မာကြီးထက်သာ၏။ မဟာဗြဟ္မာသည် ဘုရား၏ ကပ္ပိယ၊ ဘုရား၏ ကျောင်းစောင့်အဆင့်မျှသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် နတ်လူဟူသော ဒွိပဒ သေဋ္ဌသတ္တာတို့ထက် အဖက်ဖက်မှ သာလွန်သောကြောင့် သေဋ္ဌတရ- အဂ္ဂ ဖြစ်တော်မူ၏။

ထို့ပြင် ဘုရားဆုပန်ခြင်း ပါရမီ ၁၀-ပါး ဖြည့်ဆည်းပူးခြင်းကို အစပြု၍ ဗောဓိ-သမ္ဘာရဂုဏ် အရဟတ္တမဂ်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အလိုလို ပြည့်စုံသော သကလ-ဗုဒ္ဓဂုဏ်တို့ကြောင့် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်မျှ မတူသောကြောင့်လည်း အဂ္ဂ-သေဋ္ဌတရ ဖြစ်တော်မူ၏။ ရင်ဝယ်သားကဲ့သို့ သတ္တာတို့အပေါ် သနားခြင်း မဟာကရုဏာ, အကျိုးစီးပွား လိုလားခြင်း မေတ္တာတည်းဟူသော ထူးခြားသော ဂုဏ်တို့ကြောင့် သဗ္ဗသတ္တာတ္တာမ ဖြစ်တော်မူသည့်အတွက် အဂ္ဂ-သေဋ္ဌတရ ဖြစ်တော်မူ၏။ ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားအဆူဆူတို့သည် မည်သည့်သတ္တာနှင့်မျှ မတူသောကြောင့် အသမ မည်ကုန်၏။ ထိုအသမ ဘုရားရှင်တို့နှင့်သာ ရူပကာယ ဓမ္မကာယအားဖြင့် တူသည့် အသမသမဂုဏ်ကြောင့်လည်း အဂ္ဂ-သေဋ္ဌတရ ဖြစ်တော်မူ၏။

ထို့အပြင် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခြင်း အံ့ချီးစရာ လူသားတစ်ယောက် ဖြစ်ခြင်း များစွာသော သတ္တာတို့၏ စီးပွားချမ်းသာဆောင်ယူပေးခြင်း တစ်လောကလုံးမှာ တန်းတူရည်တူ နှစ်ဆူမရှိ အဒုတိယ အသဟာယဂုဏ်တို့ကြောင့်လည်း အဂ္ဂ- သေဋ္ဌတရ ဖြစ်တော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓသာ အဂ္ဂ-သေဋ္ဌတရ ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဓမ္မနှင့်သံဃာလည်း အသဒိသဂုဏ် ဝိသိဋ္ဌဂုဏ် ဒုလ္လဘပါတုဘာဝ ဂုဏ် အစ္ဆရိယဘာဝဂုဏ် ဗဟုဇနဟိတ သုခါဝဟဂုဏ် အဒုတိယ အသဟာယဂုဏ်တို့ကြောင့် အဂ္ဂ-သေဋ္ဌတရ ဖြစ်ကုန်၏။

အဆိုပါ အဂ္ဂဖြစ်တော်မူသော ရတနတ္တယ၌ ကြည်ညိုခြင်းသဒ္ဓါပသာဒ သည်လည်း အဂ္ဂေသု+ပသာဒါ- အဂ္ဂပသာဒါနှင့်အညီ အဂ္ဂပသာဒမည်၏။ ထိုအဂ္ဂရတနတ္တယနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဒ္ဓါပသာဒသည်လည်း အာရုံက အဂ္ဂဖြစ်၍ အာရမ္မဏိက ပသာဒလည်း အဂ္ဂဖြစ်တော့သည်သာ။

ထို့ကြောင့် အဂ္ဂဘူတာ+ပသာဒါ-အဂ္ဂပသာဒါနှင့်အညီ အဂ္ဂပသာဒမည်၏။ ဤနောက်ဝိကပ်အလို မဂ်ဖြင့် ပြီးသော အဝေစ္ဆပသာဒသာ မုချအစစ် အဂ္ဂပသာဒဟု ဆိုနိုင်သည်။ သြကပ္ပနစသော အခြားသော ပသာဒတို့ကား အကျိုးဝိပါက်က အဂ္ဂဖြစ်၍ အကြောင်းပသာဒကို အဂ္ဂပသာဒဟု ဆိုရပေသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓေ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံး၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကြသည်မည်၏။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံး၌။ ပသန္နာနံ ခေါ၊ ကြည်ညိုသောသူတို့၏။ **အဂ္ဂေါ**၊ အကောင်းမွန်ဆုံးဖြစ်သော။ **ဝိပါကော**၊ အကျိုးသည်။ **ဟောတိ**၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ ကုန်သော။ သင်္ခတာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် စုပေါင်းပြုပြင် စီရင်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ ဝါ၊ သဘောတရားတို့သည် လည်းကောင်း။ အသင်္ခတာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် စုပေါင်း၍မပြု မစီရင်အပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ ဝါ၊ သဘောတရားတို့သည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ မဒနိမ္မဒနော၊ မာနမဒ ပုရိသမဒတို့ကို နှိမ်နှင်းရာဖြစ်သော။ ပိပါသ-ဝိနယော၊ ကိလေသာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုကို ပယ်ရှားရာဖြစ်သော။ အာလယသမုဂ္ဃာတော၊ ကပ်ငြိတွယ်တာမှုကို ပယ်ဖျောက်ရာဖြစ်သော။ ဝဋ္ဋူပစ္ဆေဒေါ၊ ဝဋ်ဆုံးမျိုး ကိုဖြတ်တောက်ရာဖြစ်သော။ တဏှာက္ခယော၊ တဏှာ ကုန်ခန်းရာဖြစ်သော။ ဝိရာဂေါ၊ ရာဂကင်းရာ ရာဂပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော။ နိရောဓော၊ ဒုက္ခအားလုံး ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ အဆက်မပြတ်ရအောင် တစ်ဘဝနှင့်တစ်ဘဝချုပ်စပ်တတ်သော ဝါနမရှိရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ=ယောအယံ ဝိရာဂေါ၊ အကြင်ဝိရာဂမည်သော အသင်္ခတသဘောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော ဝိရာဂေါ၊ ထိုဝိရာဂအသင်္ခတသဘောတရားကို။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခတ အသင်္ခတတရားအားလုံးတို့ထက်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံး အကောင်းမွန်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ပြောပြအပ်၏။

အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။ ။ ရတနတ္တယဟူသော အဂ္ဂ၊ ထိုအဂ္ဂတို့၌ ကြည်ညိုသောပသာဒကို အဂ္ဂပသာဒ-ဟုသိပြီးနောက် အဂ္ဂဝိပါက-ကိုလည်း သိသင့်၏။ ရတနတ္တယအဂ္ဂ၌ ကြည်ညိုခြင်းကြောင့် အပါယ်ဘေးကို တားဆီးပေးခြင်းနှင့်တကွ သူတစ်ပါးထက် အသက်ရှည်ခြင်း အဆင်းလှခြင်း ချမ်းသာခြင်း အခြွေအရံပေါခြင်း သြဇာအာဏာထက်မြက်ခြင်း ကောင်းမြတ်သောဂုဏ် ကန္တ မနာပဖြစ်သော ရူပ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗအာရုံတို့နှင့်သာ တွေ့ကြုံ ခံစားရခြင်းတည်းဟူသော လောကီအကျိုး ရရှိနိုင်၏။ သာမညဖလ ဝိပါကဒါယက ဝဋ္ဋဒုက္ခနိဝတ္တကဟူသော အကျိုးတို့ကိုလည်း လောကုတ္တရာပသာဒသည် ဖြစ်စေ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဝိရာဂေ၊ ရာဂကင်းရာ ရာဂ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်တရားဌ်။ ပသန္နာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဌ်။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကြသည် မည်၏။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဌ်။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုသူတို့၏။ အဂ္ဂေ ဝိပါကော၊ အကောင်းမွန်ဆုံးအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ ကုန်သော။ သံယာ ဝါ၊ တရုတ် ကုလား မခွဲခြားဘဲ လူသားမှန်သမျှ လူ့လောက လူအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဂဏာ ဝါ၊ တရုတ်စသည် ခွဲခြား၍ မျိုးဇာတ်အားဖြင့်ဖြစ်သော လူအပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တထာဂတသာဝကသံယော၊ အယူသီလ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းအပ်သော ဘုရား၏ တပည့်သာဝကအပေါင်း သံယာကို။ တေသံ၊ ထိုလူအပေါင်းတည်းဟူသော သံယဂဏတို့ထက်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ပြောပြအပ်၏။ စတ္တာရိ၊ လေးမျိုးကုန်သော။ ယဒိဒံ=ယာနိ ဣမာနိ ပုရိသယုဂါနိ၊ ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပဌမဖလဋ္ဌာန် စသော ယောက်ျားမြတ်အစုံတို့လည်းကောင်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်မျိုး ကုန်သော။ ယဒိဒံ=ယေ ဣမေ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌာန် တစ်ယောက်, ပဌမဖလဋ္ဌာန် တစ်ယောက် စသော ယောက်ျားမြတ် ရှစ်ယောက်တို့သည် လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဧသသာဝက-သံယော။ ဤအယူသီလတူမျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် စုပေါင်း အပ်သော အရိယာသံယာတော်သည်။ ဝါ၊ ကို။ အာဟုနေယျော၊ အဝေးမှ သည်ဆောင်ယူ လာသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကိုလည်း ခံယူထိုက်၏။ ဝါ၊ အဝေးမှ လာ၍လျှဒါန်း အပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကိုလည်း ခံယူထိုက်၏။ ပါဟုနေယျော၊ အရပ် ရှစ်မျက်နှာမှလာသော ဧည့်သည် အကျိုးငှာ စီရင်ထားသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကိုလည်း ပေးလျှခြင်း ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်၏။ ဒက္ခိဏေယျော၊ တမလွန်လောကကို ယုံကြည်၍ လျှဒါန်းအပ်သော ပစ္စည်း ဝတ္ထုကိုလည်း ခံယူထိုက်၏။ အဉ္ဇလီ-ကရဏီယော၊ လက်ဆယ်ဖြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရှိခိုးခြင်း အဉ္ဇလီအမှုကိုလည်း ခံယူထိုက်၏။ လောကဿ၊ တစ်လောကလုံး၏။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ ပုညခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ သံယေ၊ သံယာ၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံး၌။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုကုန်သည်မည်၏။ အဂ္ဂေ၊ အမြတ်ဆုံး၌။ ပသန္နာနံ ခေါ်၊ ကြည်ညိုသူတို့၏။ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော၊ အကောင်းမွန်ဆုံးအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ တယော၊ ဤသုံးမျိုးတို့သည်။ အဂ္ဂပ္ပသာဒါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံး၌ ကြည်ညိုကြခြင်းပေတည်း။ ဝါ၊ အကောင်းမွန်ဆုံးသော ကြည်ညိုခြင်းတို့ ပေတည်း။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်၌။ အဂ္ဂတော ဝေ ပသန္နာနံ (လ) အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတီတိ၊ ပမောဒတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဂ္ဂတော ဝေ ပသန္နာနံ –ဂါထာအနက်

အဂ္ဂတော=အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးရတနာသုံးပါး၌။ တစ်နည်း=အဂ္ဂတော=အဂ္ဂဘာဝတော၊ အမွန်မြတ်ဆုံး အဖြစ်ဖြင့်။ ပသန္နာနံ၊ အဝေစ္စပသာဒ သြကပ္ပ-နပသာဒ စသောသဒ္ဓါဖြင့် ကြည်ညိုကုန်သော။ အဂ္ဂံ ဓမ္မံ၊ ဗုဒ္ဓ၏ဗုဒ္ဓအစစ် ဓမ္မ၏ ဓမ္မအစစ် သံဃာ၏လမ်းမှန်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဟူသော မွန်မြတ်သော သဘောကို။ ဝိဇာနတံ၊ သိမြင်ကုန် သည်ဖြစ်၍။ (ဥဒ္ဓာရံ ပရိစ္ဆာဂံ၊ မြတ်သော လျှာ်ဒါန်းစွန့်ကြဲခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓာရံ=ပူဇာသက္ကာရံ၊ မြတ်သောပူဇော်သက္ကာရကိုလည်းကောင်း။ ပဝတ္တေန္တာနံ၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။) (ထည့်)။ အဂ္ဂပုညံ၊ မြင့်မြတ်သော ကုသိုလ်သည်။ ပဝမ္ဟတိ၊ နှေစဉ်တိုးပွားတတ်၏။

အနုတ္တရေ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မိမိထက်သာလွန်သူ မရှိသော။ ဒက္ခိ-ဏေယ္ယေ၊ တမလွန်လောကကို ယုံကြည်၍ လျှာ်ဒါန်းအပ်သော ပစ္စည်း ဝတ္ထုကို ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူသော။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုသူတို့အား။ အဂ္ဂပုညံ၊ မွန်မြတ်သော ကုသိုလ်သည်။ ပဝမ္ဟတိ၊ တိုးပွားတတ်၏။

ဝိရာဂေ၊ ရာဂအပေါင်း ပျက်ပြုန်းကြောင်းဖြစ်သော။ ဥပသမေ၊ ကိလေသာ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးကြောင်းဖြစ်သော။ သုခေ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ မှန်သမျှ ကုန်ခန်း၍ သခ်ါရခပ်သိမ်းအေးငြိမ်းခြင်းဖြင့် ချမ်းသာလှသော။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်၌။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုသူတို့အား။ အဂ္ဂံ ပုညံ၊ မွန်မြတ်သောကုသိုလ်သည်။ ပဝမ္ဘတိ၊ တိုးပွားတတ်။

အနုတ္တရေ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မိမိထက်သာလွန်သောသံဃာမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တေ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ် စိုက်ပျိုးကြဲချရာ လယ်ယာ မြေကောင်း သဖွယ်ဖြစ်သော။ အဂ္ဂေ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးသော။ သံဃေ၊ အယူသီလ တူမျှသဖြင့် စုပေါင်း အပ်သော ဘုရားတပည့်သာဝကသံဃာတော်၌။ ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုသူတို့အား။ အဂ္ဂံပုညံ၊ မွန်မြတ်သောကုသိုလ်သည်။ ပဝမ္ဘတိ၊ တိုးပွားတတ်။

အဂ္ဂသ္မိံ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ရတနာသုံးပါး၌။ ဒါနံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒဒတံ၊ ပေးလှူကုန်သော သူတို့အား။ အဂ္ဂံ ပုညံ၊ မွန်မြတ် သောကုသိုလ်သည်။ ပဝမ္ဘတိ၊ တိုးပွားတတ်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ အာယု၊ လူ့အသက်နတ်တ၏ အသက်သည်။ ပဝမ္ဘတိ၊ အဆင့်ဆင့် တိုးပွားတတ်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏော စ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ယသော စ၊ အခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ကိတ္တိ စ၊ ကျော်စောခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အဂ္ဂံ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သုခံ စ၊ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ နှစ်ဖြာချမ်းသာခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အဂ္ဂံ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဗလံ စ၊ ကိုယ်အား ဉာဏ်အား နှစ်မျိုး နှစ်စားသည် လည်းကောင်း။ ပဝမ္ဘတိ၊ တိုးပွားတတ်။

အဂ္ဂသ၊ ရတနာမြတ်သုံးပါးအား။ ဒါတာ၊ ပေးလှူသော။ ဒါနံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ (ဥဒ္ဒာရံ ကတ္တာ၊ ကောင်းမွန်စွာပြု၍။ အဂ္ဂသ=ဒေယျဓမ္မသ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒါတာ၊ ပေးလှူသော-ဟု သော်လည်း ပေးလေ။) အဂ္ဂဓမ္မ-သမာဟိတော၊ မြတ်သော သဒ္ဓါတရား မြတ်သောဒါန စသော တရားနှင့် ပြည့်စုံသော။ (မြတ်သောအစလသဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံသောဟု သော်လည်း ပေး။) မေဓာဝီ၊ ပညာရှိသည်။ ဒေဝဘူတော ဝါ၊ နတ်ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ မနုဿောဝါ၊ လူဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂပ္ပတ္တော၊ ဖြစ်လေရာရာ ဘုံဘဝ၌

အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိသည်ဖြစ်၍။ ပမောဒတိ၊ မွေ့လျော်ဝမ်းသာရ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော (လ) ဣတိ မေ သုတန္တိ-ပေးမြဲ။ ပဌမံ။

၂။ ဇီဝိကသုတ်

၉၁။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလျံ၊ အကြင်ဆွမ်းခံခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆွမ်းခံခြင်းသည်။ ဇီဝိကာနံ၊ အသက်မွေးမှုတို့တွင်။ အန္တံ၊ အယုတ်ဆုံးတည်း။ (အန္တံ ပစ္ဆိမံ လာမကံ သဗ္ဗနိဟီနံ ဇီဝိကန္တိ အတ္ထော၊ ၌။) ဘိက္ခवे၊ တို့။ ပတ္တပါဏီ၊ ခွက်လက်စွဲသူသည်။ ပိဏ္ဍောလော၊ ထမင်းကို တောင်းလျက်။ ဝိစရသိ၊ လှည့်လည်ဘိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လောကသ္မိ၊ လောကဌ်။ အယံ အဘိသာပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ဆဲရေးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ တဉ္စခေါ၊ ထိုသပိတ်ပိုက်၍ ဆွမ်းခံခြင်းသည်။ အဘိသပံ၊ မလိုလားသူတို့၏ ဆဲရေးသော အသုံးအနှုန်းသည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဧတံ၊ ဤဆွမ်းခံခြင်းအမှုကို။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ **အတ္ထဝသိကာ**၊ အကျိုးကို လိုလားကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထဝသံ၊ အကျိုးလိုလားမှုကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။

အတ္ထဝသိကာ စသည် ။ ။ အတ္ထသဒ္ဒါ၏ များစွာသော အနက်တို့တွင် ပယောဇနအနက်၊ ဝသ-သဒ္ဒါ အစွမ်း အပြား အစပ် အလိုဟူသော အနက်တို့တွင် အဓိပ္ပါယ-အလိုဟူသော အနက် ကြ၍ အတ္ထဝသိကာ၊ အကျိုးကို လိုလားကုန်သည်ဖြစ်၍-ဟု ပေးသည်။ အကယ်၍ အတ္ထ၏ အနက်ကို ကာရဏ-အနက်, ဝသ၏ အနက်ကို အဓိန-စပ်ခြင်း ပတ်သက်ခြင်း အနက် ကြလျှင် အတ္ထဝသိကာ၊ မိမိနှင့် ပတ်သက်သော စပ်သော လုံလောက်သော အကြောင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဟု ပေးလေ။ ၌-၌လည်း အတ္ထဝသိကာ ကာရဏဝသိကာ ဟုတွာ ကာရဏဝသံ ပဋိစ္စ ဥပေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ-ဟု ဖွင့်၏။ တဉ္စ ခေါ ဧတံ၌ တနှင့် ဧတကို "သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်၊ နှစ်ဆင့်ထုတ်၊ နောက်ပုဒ် အနက်မဲ့သာများသတည်း" ဟူသည်နှင့် အညီ အနက်မဲ့မကြဘဲ နှစ်ပုဒ် သတ္တက ကြ၍ ပေးသည်။

ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ ဧတံ၊ ဤဆွမ်းခံခြင်းအမှုသို့။ ရာဇာဘိနီတာ၊ မင်းသည်ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ နဲ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြသည်မဟုတ်။ စောရာဘိနီတာ၊ ခိုးသားဓားပြတို့သည် ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နဲ ဥပေန္တိ။ ကပ်ရောက်ကြသည်မဟုတ်။ ဣဏဒ္ဓာ၊ ကြွေးမဆပ်နိုင်သဖြင့် ကြွေးမြီနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နဲ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြသည်မဟုတ်။ ဘယဋ္ဌာ၊ ဘေးအမျိုးမျိုး နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နဥပေန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြသည်မဟုတ်။ အာဇီဝိကာပကတာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နဲ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြသည်မဟုတ်။ (ဗျတိရေကအားဖြင့် ချဲ့ပြီး၍ အနွယအားဖြင့် ချဲ့၍ ဟောလိုရကား အပိ စ ခေါ် သြတိဏ္ဏာမှ စသည်မိန့်သော်။)

အပိ စ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဇာတိယာ၊ ပဌမဆုံးခန္ဓာဖြစ်ခြင်းဟူသော ပဋ္ဌိသန္ဓေဇာတိဖြင့်။ ဇရာယ၊ ရင့်ကျက် ရင့်ရော်ခြင်းဖြင့်။ မရဏေန၊ ခန္ဓာ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ သောကေဟိ၊ အသံတိတ်အတွင်းဆွေး စိုးရိမ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ပရိဒေဝေဟိ၊ အသံထုတ်၍ငိုကြွေးမည်တမ်းခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒုက္ခေဟိ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ဖြင့်။ ဒေါမနဿေဟိ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ဖြင့်။ ဥပါယာသေဟိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ မယံ၊ ဝါတို့သည်။ သြတိဏ္ဏာ၊ သံသရာဝဋ္ဋတွင်းသို့ သက်ဆင်း ကြရောက်ကြကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မယံ၊ ဝါတို့သည်။ ဒုက္ခေါတိဏ္ဏာ၊ ဇာတိစသောဆင်းရဲတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသို့ ပူးဝင်ခြင်း ခံရကုန်သည်။ ဒုက္ခပရေတာ၊ ဇာတိစသောဒုက္ခ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော သောက စသော ဒုက္ခတို့၏ အနှိပ်စက်ခံရကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကေဝလသ၊ အလုံးစုံသော။ အသ ဒုက္ခက္ခန္ဓသ၊ ထိုဇာတိစသော ဆင်းရဲခြင်းအစုအပုံ၏။ အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ပြုမှုသည်။ အပ္ပေါ နာမ ပညာယေထ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်တန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤသပိတ်ပိုက်ကာ ဆွမ်းလိုက်ရှာခြင်းအမှုသို့။ ကုလပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။

(သြတိဏ္ဏာမှ- ၌ သြတိဏ္ဏကို ကတ္တားဝါစက၊ ဒုက္ခေါတိဏ္ဏာ၌ သြတိဏ္ဏာကို ကမ္မဝါစက ခွဲခြားရ ယောဇနာ လိုက်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤပြဆိုအပ်သည့်အတိုင်း ကောင်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်။ အယံ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော စ၊ ရဟန်းကားပြုခဲ့ပြီ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဘိဇ္ဈာလု၊ သူတစ်ပါးပစ္စည်းရလိုမှု လွန်လွန်ကဲကဲကြံစည်စိတ်ကူးသည်။ ကာမေသု၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌။ တိဗ္ဗသာရာဂေါ၊ အားကြီးသော တပ်မက်ခြင်းရှိသည်။ ဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသည်။ ပဒုဋ္ဌမနသက်ပ္ပေါ၊ ပျက်စီးသော စိတ်အကြံရှိသည်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ပျက်သောသတိရှိသည်။ (ဒါလုပ်နေသော်လည်း ဒီအထဲစိတ်မရောက်ပဲ အခြားစိတ်ရောက်နေခြင်းပင်။ ဣမ ကတံ ဇတ္ထ နု သရတိ၊ ဌ။) အသမ္ဘဝနော၊ ပညာအဆင်အခြင်ကင်းမဲ့သည်။ (ရုပ်နာမ်ခန္ဓာစသည်ကို ပိုင်းခြားမှုကင်းမဲ့ခြင်းပင် နိပ္ပညော ခန္ဓာဒိပရိစ္ဆေဒရဟိတော၊ ဌ။) အသမာဟိတော၊ တည်ငြိမ်မှုမရှိသည်။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော၊ အထူးထူးသော အာရုံကိုတို့၌ ချာချာလည်၍ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ တုန်လှုပ်သောစိတ်ရှိသည်။ (နာနာရမ္မဏေသု ဝိဗ္ဘမတိ၊ ကောရမ္မဏော ဝိပ္ပန္နတိ၊ မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ။) ပါကတိန္ဒြိယော၊ (စက္ခုန္ဒြေစသည်ကို မစောင့်စည်းသဖြင့်) သိသာ ထင်ရှားသော ဣန္ဒြေရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဘတောပဒိတ္တံ၊ နှစ်ဖက်အစွန်း၌ မီးစွဲနေသော။ မဿ္မေ၊ အလယ်၌။ ဂူထဂတံ၊ မစင်လိမ်းကျံ ထားအပ်သော။ ဆဝါလာတံ၊ လူသေကောင်မီးရှို့ရာ၌ ကြွင်းကျန်နေသော လက်ရှစ်သစ်မျှ မီးစသည်။ ဂါမေ ရှာ၌။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ လယ်တဲယာတဲ အခင်းစသည်ပြုဖို့ သစ်သားအလို့ငှာ။ နေဝ ဖရတိ သေယျထာပိ၊ အသုံးမကျသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အရညေ၊ ၌။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ ဌာ။ နု ဖရတိ သေယျထာပိ၊ လည်းကောင်း။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ (သီလ စင်ကြယ်သော်လည်း ပျင်းရိ၍ အဘိဇ္ဈာအားကြီးခြင်း စသည်ရှိသော) ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တထူပမံ၊ ထိုထင်းမီးစနှင့် တူသူဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ (အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထည့်)ဂိဟိဘောဂါ၊ လူ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ခံစားခြင်းမှလည်း။ ပရိဟီနော၊ ယုတ်လျော့လက်လွတ်၏။ သာမညတ္ထံ စ၊ ပရိယတ် ပဋိဝေဓ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရအပ်သော သုတမယ မဂ္ဂဖလပညာတည်းဟူသော ရဟန်းဖြစ်ရကျိုးကိုလည်း။ ဝါ၊ ပရိယတ်

အကြားအမြင် ပဋိဝေဓအကြားအမြင်ဟူသော ရဟန်းဖြစ်ရကျိုးကိုလည်း။ နေ ပရိပူရေတိ၊ မပြည့်စုံစေ။

ဧတမတ္ထံ -စသည် ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုဇီဝိကသုတ်၌။ ဂိဟိဘောဂါ ပရိဟီနော (လ) ရဋ္ဌပိဏ္ဍပသညတော'တိ၊ အသညတော'ဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဂိဟိဘောဂါ ပရိဟီနော–ဂါထာအနက်

(က) ဂိဟိဘောဂါ၊ လူစည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားသုံးဆောင်ခြင်းမှ။ ပရိဟီနော။ ယုတ်လျော့လက်လွတ်သည် ဖြစ်၍။ သာမညတ္ထဉ္စ၊ ပဋိဝေဓအကြားအမြင် ပရိယတ်အကြားအမြင်ဟူသော ရဟန်းဖြစ်ရကျိုးကိုလည်း။ အလဘန္တော၊ မရသောသူသည်။ (ထည့်)။ ဒုဿီလော၊ ဘုန်းကျက်သရေမဲ့သည်ဖြစ်၍။ ဆဝါ-လာတံ၊ လူသေမီးရှို့ရာ၌ ကြွင်းကျန်သော မီးစသည်။ နသဏတိ ဝိယ၊ ပျက်စီးသကဲ့သို့။ ပရိဓံသမာနော၊ ပျက်စီးလျက်။ ပဂိရေတိ-ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ မိမိဘဝကို ဖျက်ဆီး၏။

ကျန် (ခ+ဂ) နှစ်ဂါထာလုံး ဒုကနိပါတ် အာပါယိကသုတ်၌ ပေးပြီး ဖြစ်သည်။ ရှုလေ။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ ဒုတိယံ။

၃။ သံယောဇနိကဏ္ဍသုတ်

၉၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ **သယောဇနိကဏ္ဍော**၊ ဘုရားရှင်၏ သက်နှိုးစွန်း၌။ **ဂဟေတ္ဝာ**၊ ဆွဲကိုင်၍။ ပါဒေ၊ ဘုရားရှင်၏ ခြေတော်ရုပ်သိမ်းပြီးစ

သယောဇနိကဏ္ဍော ဂဟေတ္ဝာ ။ ။သက်နှိုးစွန်းကို ဆွဲကိုင်၍ ဘုရားရှင် ခြေတော်ရုပ်သိမ်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရဟန်းက ဘုရား၏ ခြေချသည့်နေရာကို နင်းကာ တကောက်ကောက် လိုက်နေသည်ဟု ဆိုသော်လည်း တကယ်စင်စစ် သက်နှိုးစွန်း ဆွဲကိုင်သည် မဟုတ်၊ ပါဒေ ပါဒနိက္ခိပန အမှုပြုသည် မဟုတ်။ ဘုရားရှင် ကြွသွားလျှင်

ဘုရားရှင် ချန်ခဲ့အပ်သော ခြေရာ၌။ ပါဒ၊ မိမိ၏ခြေကို။ နိက္ခိပန္တော၊ ချန်ခဲ့လျက်။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ ဘုရားရှင်၏ နောက်မှနောက်မှ။ အနုဗန္ဓော၊ တကောက်ကောက် လိုက်သည်။ စေပိအသ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေကာမူလည်း။

သောစ၊ ထိုရဟန်းသည်ကား။ အဘိဇ္ဈာလု၊ သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ရလိုမှုဖြင့် လွန်လွန်ကဲကဲ ကြံစည်စိတ်ကူးသည်။ ကာမေသု၊ ငါးဖြာအာရုံကာမဂုဏ်တို့၌။ တိဗ္ဗသာရာဂေါ၊ အားကြီးသောမက်မောမှုရှိသည်။ ဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသည်။ ပဒုဋ္ဌမနသက်ပ္ပေါ၊ (ဒေါသသည်ဖျက်ဆီးအပ်သည်ဖြစ်၍) ပျက်စီးသောစိတ်အကြံရှိသည်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျက်သောသတိရှိသည်။ အသမ္ပ-ဇာနော၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် မသိသည်။ (ရူပ်နာမ်ခန္ဓာကို ပိုင်းခြားသိသော နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာန်ပင်မရှိ-ဟူလိုသည်။) အသမာဟိတော၊ မတည်ငြိမ်သည်။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော၊ အထူးထူးသောအာရုံ၌ ချာချာလည်၍ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ တုန်လှုပ်သောစိတ်ရှိသည်။ ပါကတိန္ဒြိယော၊ (စက္ခုစသည်ကို မစောင့်စည်း သဖြင့်) သိသာ ထင်ရှားသော ဣန္ဒြေရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သော၊ (အဘိဇ္ဈာလုကတာ စသော အပြစ်အနာအဆာများသော) ထိုရဟန်းသည်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်။ **မယှံ**၊ ငါဘုရားမှ။ **အာရကာဝ**၊ ဝေးကွာလှသည်သာ။ အဟာ၌၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်းမှ။ အာရကာဝ၊ ဝေးကွာ

နောက်တော်ပါးမှ တစ်ဖဝါးမကွာ လိုက်ပါလျက် ဘုရားရှင် ထိုင်နေ ရပ်နေ လျောင်းနေလည်း အနီးအပါး၌ ရှိနေကြောင်း ထင်ရှားစေရန် စေပိ အသ-ဟုပရိကပ္ပဝစနအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် သုဂတ မဟာစီဝရသ ကဏ္ဍော ပရာမသန္တော ဝိယ မံ အနုဂစ္ဆေယျ-ဟု ဝိယသဒ္ဒါဖြင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာ မိန့်ပြီ။

စသော အာရကာဝ မယှံ ။ ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ စိတ်သည် အကယ်၍ အဘိဇ္ဈာ တိဗ္ဗသာရာဂ စသော တရားတို့၏ အဖျက်ဆီးခံရလျှင် ထိုသူ၏ စိတ်၌ အလွန် အထက်တန်းကျသော လောကုတ္တရာတရား ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် "ဓမ္မံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နပ ပဿတိ" ဟု အဘိဇ္ဈာစသည် အားကြီးသော ရဟန်းကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော် မူ၏။ နိဿိတဖြစ်သော လောကုတ္တရာတရားကို မမြင်လျှင် နိဿယဖြစ်သော ဓမ္မကာယ-ဗုဒ္ဓကို မြင်ပါသည်ဆိုလျှင်

သည်သာ။ တံ၊ ထိုသို့ဝေးကွာခြင်းသည်။ ကိသဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်း ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု ထိုရဟန်းသည်။ ဓမ္မံ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော ၉-တန်သော လောကုတ္တရာ တရားကို။ နပဿတိ၊ ဉာန်မျက်စိဖြင့် မတွေ့မြင်။ ဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာတရားကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ရှိသော်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ မံသစက္ခုနာ၊ ပကတိ မျက်စိဖြင့်။ ပဿန္တော ပိ၊ မြင်ပါသော်လည်း။ နပဿတိ၊ မြင်ရာမရောက်။ ဝါ၊ မြင်သည်မမည်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ယောဇနသတေ၊ ယူဇနာတစ်ရာမျှလောက် သောနေရာ၌။ စေပိ ဝိဟရေယျ၊ အကယ်၍နေစေကာမူ။ သော၊ ထိုရဟန်း သည်။ အနဘိဇ္ဈာလု၊ အဘိဇ္ဈာ မများသည်။ ကာမေသု၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ် တို့၌။ နတိဗ္ဗသာရာဂေါ၊ အားကြီးပြင်းပြစွာ မမက်မောသည်။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဖောက်ပြန်သောစိတ် မရှိသည်။ အပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ၊ ပျက်စီးသော စိတ်အကြံ မရှိသည်။ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်သောသတိရှိသည်။ သမ္ဘဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိမြင်သည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းကောင်းကြီး တည်ငြိမ်သည်။ ဧကဂ္ဂစိတ္တော။ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသောစိတ်ရှိသည်။ (ဗဟုဗ္ဗိဟိဂဗ္ဗဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်) သံဝုတိန္ဒြိယော၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော ဣန္ဒြေရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အနဘိဇ္ဈာလု (လ) သံဝုတိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အောက်ထစ်ဆုံး သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။)

အထ ခေါ၊ စင်စစ်။ သော၊ ထိုအနဘိဇ္ဈာလုစသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မယံ၊ ငါဘုရားမှ။ သန္တိကေဝ၊ နီးသည်သာ။ အဟာ၌၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုအနဘိဇ္ဈာလု စသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ။ သန္တိကေဝ၊ နီးသည်သာ။ တံ၊ ထိုအနီး၌ တည်သည် မည်ခြင်းသည်။ ကိသ ဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုအနဘိဇ္ဈာလု

အဓိပ္ပါယ်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မံ အပဿန္တော မံ နပဿတိ-ဟု ဟောတော်မူ၏။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ဓမ္မော နာမ နဝဝိဓောလောကုတ္တရ ဓမ္မော။ သော စ အဘိဇ္ဈာဒီဟိ ဒုသိကစိတ္တေန နပဿတိ။ တသ္မာ ဓမ္မသ အဒဿနတော ဓမ္မကာယဿ နပဿတီတိ ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ပြီ။ (ဋီ၊ ၂၈၀)

ဖြစ်သော ရဟန်းသည်။ ဓမ္မ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော လောကုတ္တရာကို။ ပဿတိ၊ ဉာန်မျက်စိဖြင့် မြင်၏။ ဓမ္မ၊ လောကုတ္တရာ ကိုးပါးကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သည် ရှိသော်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ မံသစက္ခုနာ၊ ပကတိမျက်စိဖြင့်။ အပဿ-န္တော ပိ၊ မမြင်ပါသော်လည်း။ ပဿတိ၊ မြင်ရာရောက်၏။ ဝါ၊ မြင်သည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

ဇေတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုသယံဘူဉာဏ်ကဏ္ဍသုတ်၌။ အနုဗန္ဓောပိ စေ အဿ (လ) ပဿ ယာဝဠ သန္တိကေ'တိ၊ သန္တိကေ'ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

အနုဗန္ဓောပိ စေ အဿ–ဂါထာအနက်

မဟိစ္ဆော။ အလိုရမက်အားကြီးသော။ ဝိယာတဝါ၊ သတ္တာတို့ကို ညှင်းပန်းနှိပ်စက်တတ်သော။ ဇောနုဂေါ၊ တဏှာသခင်၏ အလိုကျ လိုက်ပါနေရသော သူသည်။ အနေဇဿ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း တဏှာမရှိသော ဘုရားရှင်သို့။ ဝါ၊ ဘုရား၏ နောက်သို့။ အနိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာပူလောင်မှု မငြိမ်းသေးသော သူသည်။ နိဗ္ဗုတဿ၊ ကိလေသာပူလောင်မှု ငြိမ်းပြီးသောဘုရားရှင်သို့။ ဝါ၊ ဘုရား၏နောက်သို့။ အနုဗန္ဓော၊ တကောက်ကောက်လိုက်သည်။ စေပိ အဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေကာမူ။ ဂိဒ္ဓေါ၊ တပ်မက်မှုအားကြီးသူသည်။ ဝီတဂေဓဿ၊ တပ်မက်မှုကင်းသောဘုရားရှင်သို့။ ဝါ၊ ဘုရားရှင်နောက်သို့။ အနုဗန္ဓော၊ တကောက်ကောက်လိုက်သည်။ စေပိအဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေကာမူ။ သော၊ ထိုမဟိစ္ဆ ဝိယာတဝန္တ ဇောနုဂတ ဂိဒ္ဓဖြစ်သော လူမိုက်သည်။ ဗုဒ္ဓသမီပေ၊ အနေဇနိဗ္ဗုတဖြစ်သောဘုရား၏ အနီးဌာ။ သမာနောပိ၊ တည်ရှိသော်လည်း။ (ထည့်)။ **ယာဝဠ**=ယတ္တကံ၊ အကြင် ရွှေ့လောက်။ **အာရကာ**၊ ဝေး၏။ တာဝဠ=တတ္တကံ၊ ထိုရွှေ့လောက်သော အကွာဝေးအပိုင်းအခြားကို။ **ပဿ**၊ ရှုလော့။

ပဿ ယာဝဠ အာရကာ ။ ။ယာဝတာ တာဝတာ ယာဝ ပရိစ္ဆေဒတ္ထ-ဝါစကာ-ဟူသော အဘိဓာန်နှင့်အညီ ယာဝဠပုဒ်သည် ပရိစ္ဆေဒတ္ထဝါစကနိပါတ်။ ထို့ကြောင့် ပဿ ယာဝဠ အာရကာတိ၊ (လ) ဓမ္မသဘာဝတော ယတ္တက် ဒူရေ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်း ဝေးသည်ကို မဆိုလို၊ ဓမ္မသဘာဝမှ ဝေးသည့်အကြောင်း ယတ္တက်-ဟူသော ပရိမာဏ တဒ္ဓိတ်ပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်တော်မူသည်။ ယ တ သဒ္ဒါ နိစ္စသမ္ဗန္ဓာ-အရ ယာဝဠ၏ နိယတ် တာဝဠ ထည့်၍ အနက်ယောဇနာ လိုက်သည်။

ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အဘိညာယ၊ ဉာတပရိညာ တီရဏပရိညာ တို့ဖြင့် မင်၏ရှေ့အဖို့၌ သိ၍။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အညာယ၊ ဉာတ, တီရဏ, ပဟာနပရိညာတို့ဖြင့် နောက်အဖို့၌ သိ၍။ ယောပဏ္ဍိတော၊ ပဋိဝေဓအကြားအမြင်ရှိသော အကြင်ပညာရှင်သည်။ နိဝါတေ၊ လေဆိတ်သော အရပ်၌။ ဋ္ဌိတော၊ တည်သော။ ရဟာဒေါ၀၊ ရေအိုင်ကဲ့သို့။ အနေဇော၊ တုန်လှုပ်သော တဏှာဇာ မရှိတော့ပြီဖြစ်၍။ ဥပသမ္မတိ၊ အပူခပ်သိမ်း ငြိမ်းလေ၏။

သော၊ သစ္စာလေးပါးကို ပိုင်းခြားရှုသိပြီးသော ထိုရဟန္တာသည်။ အနေဇော၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသဘောမရှိသည်ဖြစ်၍။ အနေဇသ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသဘောမရှိသော ဘုရားရှင်၏။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာအပူမီး ငြိမ်းအေးပြီးဖြစ်၍။ နိဗ္ဗုတသ၊ ကိလေသာအပူမီး ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသော ဘုရားရှင်၏။အဂိဒ္ဓေ၊ တပ်မက်သော သဘောမရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝီတဂေဓသ၊ တပ်မက်ခြင်းသဘောရှိတော်မမူသော ဘုရားရှင်၏။ ယာ၀ဠ = ယတ္တကံ၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် အကြင်မျှလောက်။ သန္တိကေ၊ နီး၏။ တာ၀ဠ= တတ္တကံ၊ မည်မျှအထိနီးသည်ဟူသောထိုပမာဏကို။ ပဿ၊ ဉာန်မျက်စိဖြင့် သိမြင်ပါစေလော့။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော စသည် ပေးမြ။ တတိယံ။

၄။ **အဂ္ဂိသုတ်**

၉၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ အဂ္ဂိ၊ မီးတို့တည်း။ ကတမေ တယော၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ ရာဂဂ္ဂိ၊ တပ်မက်ခြင်း ရာဂမီးလည်းကောင်း။ ဒေါသဂ္ဂိ၊ ကြမ်းကြုတ်ခြင်းဒေါသမီးလည်းကောင်း။ မောဟဂ္ဂိ၊ မသိမှုမောဟမီးလည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့သည်။ တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ အဂ္ဂိ၊ မပြတ်ရှိမြဲကိုးကွယ်တတ်သော မီးတို့တည်း။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုအဂ္ဂိသုတ်၌။ ရာဂဂ္ဂိ ဒဟတိ မစ္ဆေ (လ) နာဂစ္ဆန္တိ ပုနဗ္ဘ၀ံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ရာဂဂ္ဂိ ဒေဟတိ မစ္ဆေ–ဂါထာအနက်

ကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ရတ္တော၊ ကိလေသာကာမဖြင့် တပ်မက်ကုန်သော။ မုစ္ဆိတော၊ (မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မိန်းမော တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ မစ္ဆေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ရာဂဂ္ဂိ၊ ရာဂမီးသည်။ ဒဟတိ၊ လောင်ကျွမ်းအောင်ရှိမြဲက်၏။ ဝါ၊ လောင်ကျွမ်းစေ၏။ ဒေါသဂ္ဂိ၊ ဒေါသမီးသည်။ ဗျာပန္နေ၊ ဖောက်ပြန် သောစိတ်ရှိကုန်သော။ ပါဏာတိ-ပါတိနော၊ သူ့အသက်ကို သတ်ကုန်သော၊ နရေ၊ တို့ကို။ ဒဟတိ၊ ၏။ မောဟဂ္ဂိ၊ မောဟမီးသည်။ သံမူဠှေ၊ မောဟလွှမ်းမိုး နှိပ်စက်သဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေမိန်းမောကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂေ၊ သမထ ဝိပဿနာ လောကုတ္တရာဟူသော မြင့်မြတ်သော တရား၌။ အကောဝိဒေ၊ (ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်သသစ္စာတို့ကို မသင်ကြားမေးမြန်းခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်) မကျွမ်းကျင်မလိမ္မာကုန်သောသူတို့ကို။ ဒဟတိ၊ ရှိမြဲက်လောင်ကျွမ်းစေ၏။

ဧတေအဂ္ဂိ၊ ပြဆိုခဲ့သောဤမီးတို့ကို။ အဇာနန္တာ၊ (ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာရှိမြဲက်တတ်သောတရားတို့ဟူ၍ ပရိညာဘိသမယ ပဟာနာဘိသမယ အားဖြင့်) ထိုးထွင်း၍ မသိကုန်သော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သက္ကာယာဘိရတာ၊ ထင်ရှားရှိသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး၌ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်သက်မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုတဏှာစွဲ မာနစွဲ ဒိဋ္ဌစွဲအားဖြင့် မိမိ၏ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၌ အစွဲကြီး စွဲနေကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ နိရယံ၊ ငရဲကိုလည်းကောင်း။ တိရစ္ဆာနဇ္ဈယောနိယော၊ တိရစ္ဆာန်ယောနိတို့ကိုလည်းကောင်း။ အသုရံ၊ အသူရကာယ်ဘုံကိုလည်းကောင်း။ ပေတ္တိဝိသယဉ္စ၊ ပြိတ္တာဘုံကိုလည်းကောင်း။ ဝမှယန္တိ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် တိုးပွားစေကြကုန်၏။ မာရဗန္ဓနာ၊ ကိလေသာမာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့မှ။ အမုတ္တာ၊ မလွတ်မြောက်နိုင်ကြကုန်။

(မီးသုံးမျိုးမပယ်ရှားနိုင်သဖြင့် သံသရာဝဋ္ဋလည် ပုံပြပြီး၍ ထိုသုံးမျိုးကို ပယ်ရှားသဖြင့် ဝဋ္ဋဆင်းရဲငြိမ်းပုံ ဝိဝဋ္ဋကထာကိုပြလို၍ ယေ စ ရတ္တိန္ဒိဝါ ယုတ္တာ-စသည်ကို ဟောတော်မူပြန်၏။)

ယေ စ၊ အကြင်သူတို့သည်ကား။ ရတ္တိန္ဒိဝါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-သာသနေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၌။ ယုတ္တာ၊ ဘာဝနာနှစ်ပါးကို ကြိုးစား အားထုတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အသုဘသညိနော၊ ကောင်္ဂွာသ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဥဒ္ဓုမာတကစသော အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် မတင့်မတယ် ရှိစဖွယ်ဟု မှတ်ထင်ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရာဂဂ္ဂိ၊ တပ်မက်မှုရာဂမီးကို။ နိဗ္ဗာပေန္တိ၊ ငြိမ်းစေကြကုန်၏။

နရတ္တာမာ၊ မြင့်မြတ်သော အထက်တန်းစား လူသားတို့သည်။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဘာဝနာဖြင့်။ ဒေါသဂ္ဂိ၊ ကြမ်း ကျုတ်ခက်ထန်ခြင်းဒေါသမီးကို။ နိဗ္ဗာပေန္တိ၊ ငြိမ်းသတ်သမှု ငြိမ်းအေးအောင်ပြုကြကုန်၏။ ယာ အယံ၊ အကြင်ပညာ သည်။ နိဗ္ဗေဓဂါမိနီ၊ ကိလေသာအထုကို ဖြိုခွဲဖျက်ဆီးလျက်ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြိုခွဲဖျက်ဆီး၏။ တာယ ပညာယ၊ ထိုဝိပဿနာ မဂ်ပညာဖြင့်။ မောဟဂ္ဂိ၊ မသိမှုမောဟမီးကို။ နိဗ္ဗာပေန္တိ၊ ငြိမ်းသတ် ငြိမ်းစေကြကုန်၏။

တေ၊ ထိုမြင့်မြတ်သော အထက်တန်းစား လူသားတို့သည်။ နိဗ္ဗာပေတ္တာ၊ မီးသုံးမီးကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ငြိမ်းသတ် ငြိမ်းအေးစေခြင်းဖြင့်။ နိပကာ၊ (သဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်၌ တည်ကာ) ပညာအားဖြင့်ရင့်ကျက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ။ အတန္ဒိတာ၊ (ရှေးရှေးကပင် သမ္မမ္ဘာန်ဖြင့် ကောသဇ္ဇကို ပယ်ရှားပြီးသောကြောင့်) ပျင်းရိခြင်းမရှိကြဘဲ။ အသေသံ၊ စရိမစိတ် ချုပ်သဖြင့် အကြွင်းအကျန်မရှိ။ ပရိနိဗ္ဗန္တိ၊ (အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ဆိုက်ကာ) ငြိမ်းအေးကြလေကုန်၏။ (တတော၊ ထိုသို့ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ် ဆိုက်ခြင်းကြောင့်။) (ထည့်)။ အသေသံ၊ အကြွင်းကျန် မရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဟူသမျှကို။ အစ္စဂုံ၊ လွန်မြောက်တော်မူကြကုန်ပြီ။

အရိယဒ္ဒသာ၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့သည် သိမြင်အပ်သောနိဗ္ဗာန်ကို, (ဝါ) သစ္စာလေးပါးကို, သိမြင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဝေဒဂုနော၊ မဂ်ဉာန်၏ အဆုံး ဝါ-မဂ်ဉာန်ဖြင့်သံသရာ၏ အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူကြကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ သမ္ဘာ၊ ကောင်းမွန် မှန်ကန်စွာ။ အညာယ၊ ကုသိုလ်စသည် ခန္ဓာစသည်ကို ပိုင်းခြားကာ သိသည်ဖြစ်၍။ ဇာတိက္ခယံ၊ ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ ဘဝသစ်သို့။ နာဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်တော့ကုန်။

(ရှေးဂါထာတို့ဖြင့် ရာဂစသော မီးတို့ကို ငြိမ်းသတ်နိုင်သဖြင့် အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်တိုင်အောင် ငြိမ်းအေးပုံ ပြသည်။ နောက်ဆုံးဂါထာဖြင့် ထိုရဟန္တာ အရှင်တို့ကို ချီးကျူးထောမနာပြုတော်မူသည်။)

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ စတုတ္ထံ။

၅။ ဥပမရိက္ခသုတ်

၉၄။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်အပြားအားဖြင့်။ **အသ**၊ ဤအာရဒ္ဓ-ဝိပဿကရဟန်းသည်။ ဥပမရိက္ခတော၊ ရုပ်နာမ်သခါရကို လက္ခဏာယဉ်တင်၍ သုံးသပ်စဉ်။ **ဝိညာဏံ**၊ ဝိပဿနာစိတ်သည်။ **ဗဟိဒ္ဓါ**၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံမှ ပြင်ပ ရူပသန္ဓစသော အာရုံ၌။ **အဝိက္ခိတ္တံ**၊ မပျံ့မလွင့် တည်ငြိမ်သည်။ **အဝိသဋံ**၊ (တည်ငြိမ်သည့်အတွက်) အာရုံရေလျင်ကြောမျောကာ မကျယ်ပြန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအပြားအားဖြင့်။ ဘိက္ခု သည်။ ဥပပရိက္ခေယျ၊ (စူးစမ်းချိန်ဆ)သုံးသပ်ရာ၏။ (ဝိမံသေယျ ပရိတုလေယျ သမ္မသေယျ။ အဋ္ဌကထာ။)

ယထာယထာ၊ အကြင်အကြင် အပြားအားဖြင့်။ အသ၊ ဤအာရဒ္ဓဝိပဿက ရဟန်းသည်။ ဥပပရိက္ခတော၊ ရုပ်နာမ်သခါရကို လက္ခဏာယဉ်တင်၍ သုံးသပ်စဉ်။

ဗဟိဒ္ဓါ စသ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋံ ။ ။သမ္မသနဉာန် ဝိပဿနာရှုပုံ အခြင်းအရာကို ပေါ်လွင်စေရန် တစ်ဝါကျတည်း ပေါင်း၍ မယောဇနာပဲ သုံးဝါကျခွဲ၍ အဋ္ဌကထာလာတိုင်း အနက်ယောဇနာသည်။ ထိုသုံးဝါကျတို့တွင် ပဌမဝါကျဖြင့် ဝိရိယလွန်ကဲလျှင် ဥဒ္ဓစ္စ ဖြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝိရိယကို လိုအပ်သည်ထက် မပိုစေဘဲ အလောတော် မျှတရုံ အားထုတ်လျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံမှ ပြင်ပရှုပါရုံစသည်၌ ယောဂီ ရဟန်း၏စိတ်သည် မကျရောက်တော့ပေ။ ထိုအခါ အဝိက္ခိတ္တ မပျံ့မလွင့် တည်ငြိမ်၏။ တည်ငြိမ်ခြင်းကြောင့် ဟိုရောက်ဒီရောက် စိတ်မလေမလွင့် မကျယ်ပြန့်တော့ပေ။ ယင်းသို့ဖြစ်အောင် ရုပ်နာမ်သခါရကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ရှုမှတ်သုံးသပ်ရမည်ဟု သိစေသည်။

ဝိညာဏံ၊ ဝိပဿနာစိတ်သည်။ **အဒ္ဓတ္တံ**၊ ဂေါစရဒ္ဓတ္တဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌။ **အသဏ္ဌိတံ**၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ရပ်တည်၍ မနေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပပရိက္ခေယျ၊ စူးစမ်းချိန်ဆ သုံးသပ်ရာ၏။

ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်အပြားအားဖြင့်။ အဿ၊ ဤအာရဒ္ဓဝိ-ပဿနာရဟန်းသည်။ ဥပပရိက္ခတော၊ ရုပ်နာမ်သခ်ါရကို လက္ခဏာယဉ်တင်၍ သုံးသပ်စဉ်။ ကဋ္ဌ သခ်ါရံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော သခ်ါရကို။ **အနုပါဒါယ**၊ ငါကောင် ငါ့ဥစ္စာဟု တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲစွဲလမ်းလမ်း မယူမူ၍။ **နပရိတသ္သေယျ**၊ (စွဲစွဲ လမ်းလမ်း မယူခြင်းကြောင့်) တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မလိုလား မနှစ်သက် မတွယ်တာရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအပြားအားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဥပပရိက္ခေယျ၊ စူးစမ်းချိန်ဆ လက္ခဏာယဉ်တင် သုံးသပ်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှအပဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်၌။ ဝိညာဏော၊ ဝိပဿနာဇောစိတ်သည်။ အဝိက္ခိတ္တော၊ မကျရောက်မပျံ့လွင့်သည်။ အဝိသဋ္ဌော ဟိုရောက်ဒီရောက် မလေမလွင့်မပြန့်သည်။ အဒ္ဓတ္တံ၊ ဂေါစရဒ္ဓတ္တဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အသဏ္ဌိတော၊ တွန့်ဆုတ် တွန့်ဆုတ်ဖြစ်ကာ ရပ်တန့်မနေသည်။ ကဋ္ဌ သခ်ါရံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်နာမ် သခ်ါရကို။ အနုပါဒါယ၊ စွဲစွဲ လမ်းလမ်း မယူခြင်းကြောင့်။ အပရိတသ္သတော၊

အဒ္ဓတ္တံ အသဏ္ဌိတံ ။ ။ ဒုတိယဝါကျဖြင့် ဝိရိယအားနည်း၍ သမာဓိအား ကောင်းလျှင် ကောသဇ္ဇ- အပျင်း ဝင်ကာ ဝိပဿနာစိတ်သည် တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် ဖြစ်ကာ ဂေါစရဒ္ဓတ္တကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ တန့်နေတတ်သည်။ လျော့လွန်းလျှင် ပတ်ဆို သလို မပတ်ရအောင် လိုအပ်သလောက် မလျော့လွန်းသော ဝီရိယကို သုံးလျှင် တွန့်ဆုတ်ကာ ရပ်တန့်မနေတော့ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်အောင် သုံးသပ်ရမည်ဟု သိစေသည်။

အနုပါဒါယ နပရိတသ္သေယျ ။ ။တတိယဝါကျဖြင့် ရုပ်နာမ်သခ်ါရ-ဝါ-ဥပါဒါနကွန္ဓာ ငါးပါးကို ငါကောင်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း စွဲစွဲလမ်းလမ်း ဖြစ်နေလျှင် ထိုသခ်ါရတို့ကို တဏှာဒိဋ္ဌိဖြင့် မနှစ်သက်ဘဲ မတွယ်တာဘဲ မနေတော့ပေ။ နှစ်သက်တွယ်တာ တော့သည်သာ။ တွယ်တာလျှင် လက္ခဏာယဉ် တင်၍ သုံးသပ်မှု မပြုနိုင်။ ယင်းသို့ စွဲလမ်းခြင်းကင်း တွယ်တာခြင်းကင်းရှင်းစွာဖြင့် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု ရှုမှတ်သုံးသပ်ရမည်ဟု သိစေသည်။

မနှစ်သက် မတွယ်တာသော ရဟန်းအား။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ **အာယတိ**၊ နောင်အခါ၌။ **ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခ သမုဒယသမ္ဘဝေါ**၊ အလုံးစုံဝဋ်ဒုက္ခ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိဇရာ-မရဏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ **နု ဟောတိ**၊ မဖြစ်တော့ပေ။ ဝါ၊ ဇာတိတည်းဟူသော ဒုက္ခဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ဇရာမရဏတည်းဟူသော ဒုက္ခ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်တော့ပေ။ (နောက်နည်း၌ ဇာတိနှင့် ဒုက္ခသမုဒယ ဇရာမရဏ နှင့်ဒုက္ခသမ္ဘဝ တွဲ၍ ယောဇနာသည်။)

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုဥပပရိက္ခသုတ်၌။ သတ္တ-သင်ပဟီနသ (လ) နတ္ထိ တသ ပုနဗ္ဘဝေါ'တိ၊ ပုနဗ္ဘဝေါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

သတ္တသင်ပဟီနသ–ဂါထာအနက်

သတ္တသင်ပဟီနသ၊ ကပ်ငြိမှု ခုနစ်မျိုးကို ပယ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကပ်ငြိမှုခုနစ်မျိုးရှိသော။ နေတ္တိဆိန္နသ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝတဏှာ နှောင်ကြိုးရှိသော။ ဝါ၊ ဘဝတဏှာနှောင်ကြိုးကို ဖြတ်တောက်ပြီးသော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ဇာတိသံသာရော၊ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်းဟူသောဇာတိသံသရာသည်။ ဝါ၊ ဇာတိကြောင့် အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဇာတိသံသရာသည်။ ဝိက္ခီဏော၊ နှောင်ကြိုးပြတ်သဖြင့် ကုန်ခန်းပြီ။ တသ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တစ်ဖန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေသော အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဘဝသစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပြီ။

အာယတိ။ ပ။ **နု ဟောတိ** ။ ။ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိက ရဟန်းသည် အစဉ်အတိုင်း ပဋိပဒါဉာန- ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်အောင် အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော် ဝိရိယလွန်လျှင် ဖြစ်တတ်သော ဥဒ္ဓစ္စမှစိတ်ကို သုမ်သင်ပုံ, ဝီရိယနည်းလျှင် ဖြစ်တတ်သော ကောသဇ္ဇမှ စိတ်ကို သုမ်သင်ပုံ, တစုံတစ်ခုသော သခ်ါရ၌ တွယ်တာနေလျှင် ဖြစ်တတ်သော တဏှာ ဒိဋ္ဌိကိလေသာမှ စိတ်ကို သုမ်သင်ပုံ, အကြောင်းကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ ဝိပဿနာဉာန်ကို အဆိုပါ သုံးမျိုးဖြင့် သုမ်သင်ပြီးသည်ရှိသော် ဂေါတြဘူတိုင်အောင်သော ဝိပဿနာဉာန်နှင့် မဂ်ဉာန် စပ်မိကာ အရဟတ္တမဂ်တိုင် ဆိုက်ရောက်သဖြင့် ဝဋ်ဒုက္ခအားလုံးမှ လွတ်မြောက်ပုံကို အာယတိ ဇာတိဇရာ-မရဏ ဒုက္ခသမုဒယ သမ္ဘဝေါ နု ဟောတိ၊ ဟု ဆက်လက် ဟောကြားတော်မူ၏။

(ဤဂါထာ၌ သတ္တသင်္ဘူသည် တဏှာသင်္ခ် ဒိဋ္ဌိသင်္ခ် မာနသင်္ခ် ကောသေင်္ခ် အဝိဇ္ဇာသင်္ခ် ကိလေသာသင်္ခ် ဒုစ္စရိတသင်္ခ်-ခုနစ်မျိုးတည်း။ အနုသယ ၇-ပါးကို သင်္ခ် ၇-မျိုးဟု ယူသောဝါဒလည်း ရှိ၏။)

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ ပဌမံ။

၆။ ကာမူပပတ္တိသုတ်

၉၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမူပပတ္တိယော၊ ကာမဂုဏ်ရရှိ ခံစားခြင်းတို့သည်။ ဣမာ တိသော၊ ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ကတမာ တိသော၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း။ **ပစ္စုပဋ္ဌိတကာမာ**၊ အမြဲတန်းရှေးရှုတည်နေသော ကာမဂုဏ်ရှိသော သူတို့လည်းကောင်း။ နိမ္မာနရတိနော၊ (အမြဲတည်နေခြင်းမရှိ လိုအပ်မှ) ကိုယ်တိုင် ဖန်ဆင်း၍ မွေ့လျော်ပျော်ပါးသော နတ်တို့လည်းကောင်း။ ပရနိမ္မိ-တဝသဝတ္တိနော၊ မိမိအလိုကျ သူတပါးဖန်တီးပေးအပ်သော ကာမဂုဏ်ရှိသော နတ်တို့လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမူပပတ္တိယော၊ ကာမဂုဏ်ကို ရရှိ ခံစားခြင်းတို့သည်။ ဣမာ ခေါ တိသော၊ ဤသုံးမျိုးတို့ပင်တည်း။

ပစ္စုပဋ္ဌိတကာမာ–စသည် ။　　။ လူသည်လည်းကောင်း၊ စတုမဟာရာဇ်တာဝတိံသာ ယာမာ တုသိတာ နတ်လေးမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ငရဲတုံသားမှ တစ်ပါးကုန်သော တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ ဝေမာနိက -အသုရကာယ်ဟူသော အပါယ်ဘုံသားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်ခံစားကြသောကြောင့် အမြဲတန်းခံစားစရာ ဝတ္ထုကာမ ရှေးရှု တည်ရှိနေခြင်းဖြင့် ပစ္စုပဋ္ဌိတကာမ မည်၏။ ၎င်းပြင် လိုအပ်မှသာ ကိုယ်တိုင်ဖန်ဆင်း- ဖန်တီး၍ကာမဂုဏ် ခံစားသော နိမ္မာနရတိနတ်, မိမိအလိုကျ သူတစ်ပါးဖန်ဆင်း- ဖန်တီး ပေးအပ်သော ကာမဂုဏ်ကိုသာ ခံစားပျော်ပါးသော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်ဟူ၍ ကာမ ဘောဂီသုံးမျိုးရှိ၏။ မိမိအလိုကျ သူတစ်ပါးဖန်တီး ပေးအပ်သော ဝတ္ထုကာမကို မေထုနသေဝနာဒိ အစွမ်းအားဖြင့် ခံစားသည်ဟူသော ဝါဒ ပြုံးရယ်ကာမ္ဟုဖြင့် ကြည့်ရှုကာမ္ဟုဖြင့် ပွေ့ဖက်ခြင်း လက်ကိုင်ခြင်းမ္ဟုဖြင့် ခံစားသည်ဟူသော ဝါဒဟု နှစ်ဝါဒရှိ၏။ ထိုနှစ်ဝါဒအနက် ဒုတိယဝါဒကို ရှေ့အဋ္ဌကထာဆရာတို့ လက်မခံပယ်၏။ ဤအဋ္ဌကထာဆရာကလည်း လက်မခံချေ။ ထို့ကြောင့် နဟိ ကာယေန အဖုသန္တသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ကာမကိစ္စံ သာဓေတိ'တိ-ဟု မိန့်ပြီ။ (ဋီ၊၂၈၆)

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုကာမဂုဏ်ပတ္တိသုတ်၌။ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတကာမာ စ (လ) နာဂစ္ဆန္တိ ပုနဗ္ဘဝ'န္တိ၊ ပုနဗ္ဘဝံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတကာမာ စ–ဂါထာအနက်

ဝသဝတ္တိနော၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီမည်ကုန်သော။ ယေ စ ဒေဝါ၊ အကြင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ နိမ္မာနရတိနော၊ နိမ္မာနရတိမည်ကုန်သော။ ယေ စ ဒေဝါ၊ အကြင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အညေ၊ အဆိုပါနတ်နှစ်မျိုးမှ တစ်ပါးတခြားကုန်သော။ ကာမဘောဂိနော၊ ကာမဂုဏ်ခံစားကြကုန်သော။ ယေ စ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌိတကာမာ၊ အကြင် အမြဲတန်း ရှေးရှုခံစားဖွယ်ကာမဂုဏ်ရှိသော လူ, အောက်လေးထပ်ရှိနတ်, ငရဲမှတစ်ပါး တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ် အပါယ်ဘုံသားတို့သည်လည်းကောင်း။ ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ၊ ဤယခုဘဝ, အခြားသော နောက်ဘဝဖြစ်သော။ သံသာရံ၊ ကို။ နာတိဝတ္တရေ၊ မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်။

ဒိဋ္ဌာ၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင်ကာမဂုဏ်တို့သည်လည်းကောင်း။ မာနုသာ၊ လူ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင် ကာမဂုဏ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန် သော။ တေ ကာမေ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို။ ကာမဘောဂေသု၊ ကာမဂုဏ်ခံစား ခြင်းတို့၌။ ဧတံ အာဒိနဝံ၊ ဤပြဆိုခဲ့သော အပြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ပဏ္ဍိတောဝ၊ ပညာရှိသည်။ ပရိစ္စဇေ ပယ်စွန့် ပစ်ရာ၏။

ပိယရူပသာတဂဓိတံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့၌ ကောင်းသော ခံစားခြင်းဖြင့် သာယာတပ်မက်တတ်သော။ ဒုရစ္စယံ၊ အခြားသူတို့သည် ကျော်လွန်နိုင်ခဲသော။ သောတံ၊ တဏှာတည်းဟူသောအလျှဉ်ကို။ ဆေတ္တာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်ဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ အသေသံ၊ အကြွင်းအကျန် မရှိ။ ပရိနိဗ္ဗန္တိ၊ ရာဂစသော မီးတို့ အပြီးငြိမ်းကုန်ပြီ။ အသေသံ၊ အကြွင်းအကျန် မရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲမှုန်သမျှကို။ အစ္စဂုံ၊ လွန်မြောက်ကုန်ပြီ။

အရိယဒ္ဒသာဂါထာအနက်၊ အဂ္ဂိသုတ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။ အယမ္ပိ အတ္ထော - စသည် ပေးမြဲ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ ကာမယောဂသုတ်

၉၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ကာမယောဂယုတ္တော**၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်သော ကာမရာဂနှင့်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ **ဘဝယောဂယုတ္တော**၊ ရူပ အရူပ ဘဝ၌ တပ်မက်, ရူပစျာန်အရူပစျာန်၌ တပ်မက်, သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် တကွ ဖြစ်သော ရာဂနှင့်လည်းယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤလူ့ လောကသို့။ အာဂန္တာ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် လာတတ်သည်ဖြစ်၍။ အာဂါမီ၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ကာမယောဂ ဝိသံယုတ္တော**၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်သော ကာမရာဂနှင့် မယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍။ ဘဝယောဂယုတ္တော၊ ရူပါရူပဘဝ၌ တပ်မက်သော ဆန္ဒရာဂ, ရူပါရူပစျာန်၌ တပ်နှစ်သက်သော စျာနနိကန္တိ, သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော ရာဂနှင့်သာ ယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤလူ့လောကသို့။ အနာဂန္တာ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် မလာသည်ဖြစ်၍။ အနာဂါမီ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကာမယောဂယုတ္တော ။ ။ ကာမယောဂ-ဟူသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ငါးဖြာအာရုံကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်မက် တွယ်တာသော ကာမရာဂပင်တည်း။ ၎င်းရာဂကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ မပယ်ရသေးလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကာမယောဂနှင့်ယှဉ်သူ ကာမယောဂယုတ္တဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ တည်နေစေကာမူ လူပြည်လူ့လောကသို့ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် လာတတ်သောကြောင့် သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ထို့ကြောင့် အာဂါမိ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ-ဟု ဟောတော်မူသည်။ ကာမယောဂ- ကာမရာဂသည်သာ လူ့လောကသို့ လာရောက်ကြောင်း ဖြစ်၏။

ဘဝယောဂယုတ္တော ။ ။ ဘဝရာဂသည် လူ့လောကသို့ လာရောက်ကြောင်း မဟုတ်။ သို့သော် ကာမယောဂယုတ္တဖြစ်လျှင် ဘဝယောဂယုတ္တအဖြစ် သေချာသောကြောင့် ကာမယောဂယုတ္တော ဘိက္ခဝေ အာဂါမီ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ-ဟုသာ မဟောမူဘဲ ဘဝယောဂယုတ္တော ပုဒ်ကိုပါ ထည့်၍ ဟောတော်မူသည်။

ကာမယောဂဝိသံယုတ္တော–စသည် ။ ။ ဘဝယောဂဟူသည် ရူပါရူပဘဝတို့၌ တပ်မက်သောရာဂ၊ ရူပါရူပစျာန်၌ တပ်နှစ်သက် သော စျာနနိကန္တိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော ရာဂ ဤသုံးမျိုးတည်း။ ကာမယောဂ- ဝိသံယုတ္တဖြစ်လျှင် ဘဝယောဂယုတ္တဖြစ်စေကာမူ အာဂါမီ မဟုတ်တော့၊ အနာဂါမီသာဖြစ်၏။ ကာမ-ယောဂ-ရော ဘဝယောဂ-ရော နှစ်ပါးစုံ ဝိသံယုတ္တဖြစ်လျှင် အာဂါမီလည်းမဟုတ် အနာဂါမီလည်းမဟုတ်၊ ရဟန္တာတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမယောဂဝိသံယုတ္တော၊ ကာမရာဂနှင့်လည်း မယှဉ်သော။ ဘဝယောဂဝိသံယုတ္တော၊ ဘဝရာဂ စျာနနိကန္တိ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတရာဂ နှင့်လည်း မယှဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခီဏာသဝေါ၊ အာသဝေါကုန်ခန်းသည် ဖြစ်၍။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (အကျဉ်းချုံး၍ ယောဇနာ လိုက်သည်။)

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ-ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုကာမယောဂသုတ်၌။ ကာမ-ယောဂေနသံယုတ္တာ (လ) ယေ ပတ္တာ အာသဝက္ခယ'န္တိ၊ အာသသဝက္ခယံ'ဟူ သော။ **ဧ**တံ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကာမယောဂေန သံယုတ္တာ–ဂါထာအနက်

ကာမယောဂေန၊ ကာမရာဂနှင့်လည်းကောင်း။ ဘဝယောဂေနစ၊ ဘဝ-ရာဂနှင့်လည်းကောင်း။ ဥဘယံ=ဥဘယေန၊ နှစ်မျိုးလုံးနှင့်။ သံယုတ္တာ၊ ယှဉ်စပ်ကုန်သော။ **သတ္တာ**၊ ပုထုဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ်ဟူသော သုံးမျိုး သောသတ္တဝါတို့သည်။ **သံသာရံ**၊ အကြိမ်ကြိမ် ကျင်လည် ပြေးသွားရခြင်းဟူ သော သံသရာသို့။ **ဂစ္ဆန္တိ**၊ ရောက်ကြရကုန်၏။ တစ်နည်း- သံသာရံ ဂစ္ဆန္တိ၊

ထိုရဟန္တာသည်လည်း ဘဝယောဂဝိသံယောဂဖြစ်၍ အဝိဇ္ဇာဒိဝိသံယောဂ မဖြစ်လျှင် ဝါ-အဝိဇ္ဇာမကင်းသေးလျှင် ရဟန္တာ မဟုတ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇา-ယောဂဝိသံယုတ္တော ဘိက္ခဝေ ဘဝယောဂဝိသံယုတ္တော အရဟာ ဟောတိ ခီဏာသဝေါ-ဟု ဟောသင့်၏-ဟု စောဒနာငြားအံ့။ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယုတ္တော ဟု ထည့်စွက်ဟောဖို့ မလို။ ဘဝယောဂဝိသံယောဂဖြစ်လျှင် လက္ခဏာဟာရနေတ္တိနည်းအရ ဧကဋ္ဌချင်း တူသော အဝိဇ္ဇာယောဂကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် လက်ရှိဒေသနာအတိုင်း လုံလောက်သည်သာ။

လက်ရှိဒေသနာ၌လည်း အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်သာ အထူးသက်ဆိုင်သော ကာမ-ယောဂဝိသံယုတ္တောပုဒ်ကို ထည့်ရန် မလို။ ဘဝယောဂဝိသံယုတ္တော တစ်ပုဒ်တည်းဖြင့် ရဟန္တာအတွက် လုံလောက်၏။ သို့ပါလျက် ကာမယောဂ ဝိသံယုတ္တောပုဒ်ကို ထည့်ခြင်း သည် ရဟန္တာ၏ အရဟတ္တမဂ်ကို ဂုဏ်တင်ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ထည့်ဟောခြင်း ဖြစ်သည်။

သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ။ ။ ပုထုဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ် ဤ သုံးမျိုးကို ရည်၍ သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ-ဟုမိန့်သည်။ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် ကာမဘုံသား

ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့ မပြတ် ဖြစ်ကြရကုန်၏။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ ဇာတိမရဏာဂါမိနော၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း သေရခြင်းသဘောသို့လည်း ရောက်ကြရကုန်၏။ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေလည်းနေ သေလည်း သေရကုန်၏။

ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ကာမေ၊ ကာမရာဂ ကိလေသာကာမတို့ကို။ ပဟန္ဒွာန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်၍။ ဘဝယောဂေန၊ ဘဝရာဂနှင့်။ သံယုတ္တာ၊ ယှဉ်စပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ယှဉ်စပ်ကုန်သောကြောင့်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့။ အပတ္တာ၊ မရောက်ကုန်သေး။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အနာဂါမိတိ၊ အနာဂါမ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စရေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ယေ စ ခေါ၊ အကြင်သူတို့သည်ကား။ **ဆိန္နသံသယာ**၊ ဖြတ်တောက်အပ်ပြီးသော ယုံမှားသံသယရှိကုန်၏။ **ခီဏမာနပုနဗ္ဘဝါ**၊ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခန်းပြီးသော ဥ-ပါး သောမာန၊ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခန်းပြီးသော ဘဝသစ်ရှိကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်

သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်သည် ၇-ဘဝထက် ပို၍ ၈-ဘဝထိအောင် သံသရာ၌ မကျင်လည်ရ။ ကျန်ဧကဗီဇီ ကောလံကောလ သောတာပန်တို့လည်း ပိုင်းခြားထားသော ဇာတိအားလျော်စွာသော ဧကဗီဇီ ၁-ဘဝ ကောလံကောလ ၆-ဘဝသာ ကျင်လည်ရ၏။ ရူပ အရူပ သောတာပန်တို့ကား ပါရမီ မရင့်ကျက်မခြင်း ကျင်လည်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ၌-ကိုလည်း ရှု။

သကဒါဂါမ် နှစ်မျိုး ။　　။ ဒေဝမနုဿဝေါမိဿက သကဒါဂါမ် ဒေဝမနုဿ-သုဒ္ဓသကဒါဂါမ်ဟု နှစ်မျိုးရှိရာ ပဌမအမျိုးသည် ဤလူ့ ပြည်၌ သကဒါဂါမိမဂ်ရ၍ နတ်ပြည်သို့သွားကာ ပဋိသန္ဓေ နေပြီးလျှင် ဤလူ့ပြည်သို့ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ပြန်လာပါက သကိ+အာဂါမိ= သကဒါဂါမိဟူသည်နှင့်အညီ သံသရာ၌ တစ်ကြိမ်သာ၊ အကြိမ်ကြိမ် မကျင်လည်ရတော့ ပေ။ ဒုတိယအမျိုးကား လူ့ပြည်မှာ ပဋိသန္ဓေနေ၍ မဂ်ရပြီးလျှင် နတ်ပြည်သို့ မသွားတော့သည်ဖြစ်အံ့။ နတ်ပြည်မှ ပဋိသန္ဓေနေ၍ မဂ်ရပြီးလျှင် လူ့ပြည်သို့ မလာတော့သည်ဖြစ်အံ့။ အထက်မဂ် ရရှိရေးအတွက် ဣန္ဒြေမရင့်ကျက်မချင်း မိမိရောက်ရာ လူ့ဘုံ၌ဖြစ်စေ နတ်ဘုံ၌ဖြစ်စေ တစ်ကြိမ်သာ မက, အကြိမ်ကြိမ် သံသရာ၌ ကျင်လည် ရမည် ကျင်လည်နိုင်သည်သာ။ ၌-၂၈၈ ရှု။

ဆိန္နသံသယာ၊ **ခီဏမာနပုနဗ္ဘဝါ** ။　　။ ယုံမှားသံသယကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း အရဟတ္တမဂ်ကို ဂုဏ်ပြုချီးကျူးသောအားဖြင့် အရဟတ္တမဂ်က ပယ်သယောင်ယောင် ဤ၌ထည့်၍ ဆိန္နသံသယာ-ဟု ဟောတော်မူသည်။ အဝိဇ္ဇာ

သူတို့သည်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါတရားကုန်ခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ လောကေ၊ လောကဋ္ဌ။ ပါရံ၊ သံသရာ တစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြ။ သတ္တမံ။

၈။ ကလျာဏသီလသုတ်

၉၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကလျာဏသီလော၊ ကောင်းသောမဂ်သီလ ဖိုလ်သီလ ရှိသော။ (မဂ္ဂသီလဿ ဖလသီလဿ စ ဝသေန ကလျာဏတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဋ္ဌ) ကလျာဏမဿ၊ ကောင်းသော ဗောဓိပက္ခိယ တရားရှိသော။(ကလျာဏာ+သတိပဋ္ဌာနာဒိဗောဓိပက္ခိယမဿ+ဧတသ္မာတိ=ကလျာဏမဿ။ ဋ္ဌ။) ကလျာဏပညော၊ ကောင်းသော မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာ ရှိသော။ (မဂ္ဂဖလ-ပညာဝသေနေဝ ကလျာဏပညော။ ဋ္ဌ။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတည်းဟူသော ဤသာသနာတော်၌။ ကေဝလီ၊ (နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်) မည်သည့်အရာနှင့်မျှ မရောမယှက် အလုံးစုံသောသခ်ါရမှ ကင်းရှင်းသော နိဗ္ဗာန်လက်ကိုင်ရှိသူဟူ၍လည်းကောင်း။ (သခ်ါရမဖက် အသခ်ံတသက်သက်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သည် ကေဝလ မည်၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု ပြီးရေပြီးဖြစ်၍ ကေဝလံ+အသ+အတ္ထိတိ ဟူသော ဝစနတ္ထအရ ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းသည် ကေဝလီမည်၏။) ဝုသိတဝါ၊ မဂ်အကျင့်ကို အဆုံးတိုင် ကျင့်သုံးပြီးသူဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥတ္တမပုရိသောတိ၊ (အမြတ်ဆုံးသော အသေက္ခတရား နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) မြတ်သော ယောဂျားဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

စသော တရားတို့ကိုလည်း ပယ်မှသာ ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သော်လည်း မာနနှင့် အဆင့်တူ ကေဋ္ဌဖြစ်၍ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့ကိုလည်း လက္ခဏာဟာရနေတွေ့နည်းအရ ပယ်ပြီးဟု သိရ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ခီဏာမာနဟုသာ ဟောတော်မူသည်။ ခီဏာမာနဖြင့် သဉ္ဇပါဒိ-သေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ကို ပြ၍ ခီဏာပုနဗ္ဘဝဖြင့် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ကို ပြသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု။ သည်။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကလျာဏသီလော၊ ကောင်းသောသီလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု။ သည်။ **သီလဝါ**၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလရှိသည်။ ဝါ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ **ပါတိမောက္ခ-သံဝရသံဝုတော**၊ ပဟန်အပြား သုံးပါးတို့ဖြင့် စင်စစ် အပါယ်ဆင်းရဲစသည် မှလည်း လွတ်မြောက်စေတတ် ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးဖြင့် လွန်ကျူးခြင်းမှလည်း

သီလဝါ ။　　။ တယီဒံ ပါရိပူရိတော အတိသယတော ဝါ သီလံ အသ အတ္ထိတိ သီလဝါ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဝသေန သီလသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော-ဟူသော အဋ္ဌကထာ အလို သီလအရ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ယူ။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလသည် ဒွါရခြောက်ပါးကို စောင့်ထိန်းခြင်းမျှသာ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသည် တရားသဖြင့် တရားနှင့်အညီ ပစ္စည်းလေးပါးကို ဖန်တီးခြင်း ဖြစ်စေခြင်းမျှသာ။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလသည် ရလာသော ပစ္စည်းကို ပေစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးစွဲခြင်းသုံးဆောင်ခြင်းမျှသာ။ မုချစင်စစ် သီလဟု မဆိုသင့်။ ရောဂါကင်းရှင်း၍ ဥုးခေါင်းမပြတ်သော ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ခြေလက်စသော အင်္ဂါတို့၌ ရောဂါစွဲကပ်သော်လည်း ပကတိ မိမွေးတိုင်း ဖြစ်အောင် ကုသလျှင် ပျောက်ကင်း နိုင်၏။ ထို့အတူ ဥုးခေါင်းနှင့်တူသော ပါတိ-မောက္ခသံဝရသီလ လုံခြုံလျှင် အခြားဣန္ဒြိယသံဝရသီလ စသည်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလမရှိလျှင် ကျန်သုံးမျိုးကို ထိန်းသိမ်းရန် မလွယ်။ ထို့ကြောင့် သီလဝါ၌ သီလအရ မုချသီလ နိပ္ပရိယာယသီလတည်းဟူသော ပါတိမောက္ခသီလ ကိုသာ ယူပါ-ဟု အပရေ ဆရာတို့ ယူဆကြ၏။

ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော။　　။ ဤပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောပုဒ်ကို အမျိုးမျိုး ဖွင့်ပြ၏။ ထိုတွင် ဣဒံ ဟိ သီလံ သယံ တဒဂ်ဝသေန သမာဓိသဟိတံ ပညာသဟိတဉ္စ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန သမုစ္ဆေဒဝသေန စ အစ္ဆန္ဒံ မောက္ခေတိ မောစေတိတိ ပါတိမောက္ခံ-ဟူသော ၌-။ သံဝရတိ ပိဒဟတိ ဧတေနာတိ သံဝရော။ ပါတိမောက္ခမေव သံဝရောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရော။ အတ္ထတော ပန တတော တတော ဝိတိက္ကမိ-တဗ္ဗတော ဝိရတိယော စေတနာ ဝါ-ဟူသော ၌။ တေန ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော သမန္နာဂတော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ ဝုတ္တော-ဟူသော ၌- ၂၉၁ နည်းအရ အနက်ယောဇနာလိုက်သည်။

ပိတ်ဆို့ကြောင်း စေတနာသီလ ဝိရတိသီလနှင့် ပြည့်စုံသည်။ **အာစာရဂေါစရ-သမ္ပန္နော**၊ ရဟန်းတို့အား လျော်သောအကျင့်, ရဟန်းတို့အား သင့်လျော်သော ဌာနဟူသော ကျက်စားရာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ **အဏုမတ္တေသု**၊ အနည်းငယ်မျှ အဏုမြူပမာဏဖြစ်ကုန်သော။ **ဝဇ္ဇေသု**၊ သဠာယတနတို့ကို လွန်ကျူးမိခြင်း ဟူသော အပြစ်တို့၌။ **ဘယဒဿာဝီ**၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးဟု ရှုမြင်သည်။ ဟုတ္တာ၊

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော။ ။ အာစရသမ္ပန္န မပြမီ အနာစရ ကို ရှေးဦးစွာ ပြမည်။ သစ်သီးပေးခြင်း ပန်းပေးခြင်း သစ်ဝါးပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာ ရိုင်းပြကြမ်းတမ်းခြင်းသည်လည်းကောင်း ရဟန်းတို့ မပြုသင့်သော အကျင့်ဖြစ်၍ အနာစာရ-မည်၏။ ထိုအနာစာရတို့ကိုရှောင်ရှား၍ ကိုယ်ရော နှုတ်ပါ နှစ်ဖြာ မလွန်ကျူးခြင်းဟူသော ရဟန်းများနှင့်လျော်သော အကျင့်အာစာရနှင့် ပြည့်စုံ သောရဟန်းသည် အာစာရသမ္ပန္နမည်၏။

ဂေါစရ၏ ရှေးဦးစွာ အဂေါစရကို သိသင့်၏။ "သူရာသောက်ထုပ်၊ သေတင်းကုတ်၊ ပဏ္ဏာကုက်တိကျွမ်။ အပျိုဟိုင်းနှင့်၊ လူတိုင်းသွားလာ၊ ပြည့်တန်ဆာ၊ လင်ကွာမုဆိုးမ" တို့သည် ရဟန်းတို့အား မလျော်သော ကျက်စားရာဌာနဖြစ်၍ အဂေါစရ။ ထိုအဂေါစရတို့ကို ရှောင်ရှား၍ အခြား ရဟန်းတော်များနှင့်လျော်သော ဌာနတို့သို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း စသော အမှုနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဂေါစရသမ္ပန္နမည်၏။

တစ်နည်း- ဘုရားခ၌ ကြည်ညိုလေးစားခြင်း ဥုးထိပ်ထားခြင်း, သီတင်းသုံးဘော်တို့ အပေါ်၌ လေးစားဥုးထိပ်ထားခြင်း, ဟိရိသြတ္တပ္ပနှင့်ပြည့်စုံခြင်း, သက်နိုးကို ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံခြင်း, ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော သွားပုံ, လာပုံ, ကြည့်ပုံ, ရှုပုံ, လက်ခြေတို့ကို ကွေးပုံဆန့်ပုံ, မျက်လွှာချ၍ကြည့်ခြင်း, စကျွန်ဖြေစသော ဣန္ဒြေခြောက်ပါး တံခါးပေါက်တို့ကို သတိထား ပိတ်ဆို့ခြင်း, ဆွမ်း သက်နိုးစသည်ကို သုံးစွဲရာ၌ လိုအပ်သည်ထက် မပိုစေဘဲ သင့်လျော်မျှတရုံ ရှာမှီးခြင်း, အလျှုံခံခြင်း သုံးစွဲခြင်းစသည်ကို နားလည်ခြင်း, နိုးနိုးကြားကြား အားထုတ်ခြင်း, သတိသမ္ပဇဉ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း အလို နည်း၍ ရသမျှဖြင့်ရောင့်ရဲခြင်း, လူသူလေးပါးနှင့် မရောမနှောဘဲ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ချဉ်းကပ် လျက် အာတိသမာစာရဖြစ်သော အထက်တန်းစားစျာန်တရား စသည်ကို ရအောင် အားထုတ်ခြင်း စသည်နှင့် ပြည့်စုံလျှင် အာစရသမ္ပန္နမည်၏။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အားကိုးတစ်ခု အမှီပြု၍နေလျှင် မကြားဖူးတာ ကြားရ ကြားဖူး တာလဲ ပို၍ရှင်းလင်း၊ အယူလည်းဖြောင့်၊ ယုံမှားခြင်းလည်းပျောက်၊ စိတ်လည်း ကြည်ကြည်လင်လင်ဖြစ်လျှင် ထိုသူသည် ဥပနိဿယဂေါစရ။

၍။ ဝိဟာရတိ၊ နေ၏။ သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်။ ဝါ၊ တို့၌။ သမာဒါယ၊ ကျင့်ရမည့် သိက္ခာပုဒ်ကို လိုလေသေးမရှိ ဆောက်တည်၍။ သိက္ခတိ၊ ဖြည့်ကျင့်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကလျာဏ-သီလော၊ ကောင်းသောသီလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကလျာဏ-သီလော၊ ကောင်းသောသီလရှိ၏။

ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကလျာဏမဟော၊ ကောင်းသော တရားရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္တန္နံ၊ (သတိပဋ္ဌာန် သမ္မပဓာန် ဣဒ္ဓိပါဒ် ဣန္ဒြေ ဗိုလ် ဗောဇ္ဈင် မဂ္ဂင်အားဖြင့်) ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသော အရိယာ၏၊

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြံခဲ့သော် သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ တိုးပွား၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ဥပနိဿယဂေါစရမည်၏။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြို့တွင်းရွာတွင်း ဝင်၍ လမ်းပေါ်ရောက်လျှင် စက္ခုဒ္ဒါရကို ပိတ်ဆို့သည့်အနေဖြင့် မျက်လွှာချ ထမ်းပိုးတစ်ပြန်မျှ ကြည့်ရှုလျက် သွား၏။ ကားရထား ကျွဲ နွား ဆင် မြင်းတို့ကိုလည်း မကြည့်၊ ဘေးဘီလည်းမကြည့်မူ၍ သွား၏။ ထိုသို့ စက္ခုနှေ့ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းသည် အာရက္ခဂေါစရ မည်၏။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးသည် ဥပနိဗန္ဓဂေါစရတည်း။ ထိုသတိပဋ္ဌာန်လေးပါး၌ မိမိစိတ်ကို ချည်နှောင်၍ ထားသဖြင့် အခြား ဟိုဟိုဒီဒီ အာရုံသို့ မရောက်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ဥပနိဗန္ဓဂေါစရ-ဟု ဆိုအပ်၏။ ပြဆိုအပ်သော ဂေါစရသုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် ဂေါစရသမ္ပန္န မည်၏။

အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ။ ။ အဏုမတ္တဝဇ္ဇ- အနည်းငယ်မျှ အဏုမြူပမာဏ အပြစ်ဟူသည် သိက္ခာပုဒ်ကိုကျူးလွန်လိုသော စေတနာဆိုး မရှိတဲ့ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် သက်နှံးကို မညှဉ်းမညှာ ဝတ်ရုံမိခြင်း အာပတ်ခုနစ်ဖုံတို့တွင် သဗ္ဗလဟုကဖြစ်သော ဒုဿီလတအာပတ် သင့်ခြင်းမျိုးတည်း။

ထိုဒုဿီလတ အာပတ် သင့်ခြင်းမျိုးကိုပင် ပါရာဇိက အာပတ်သင့်သလောက် ဘေးဘယဟုထင်မြင် ယူဆခြင်း၊ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆန့်ကျင်ကာ သက်နှံး ဝတ်ရုံမိခြင်းကို ဧရာမမြင့်မိုရ်တောင်လောက် ကြီးသောဘေးဟု ယူဆခြင်းသည် အဏုမတ္တေသုဝဇ္ဇေသုဘယဒဿနမည်၏။ ထိုသို့ယူဆသောရဟန်းသည် အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီမည်၏။

ဝါ-မင်ဉာန်၏ အုပ်စုဝင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ **ဘာဝနာနုယောဂ-မနုယုတ္တော**၊ ပွားများအားထုတ်ခြင်းခံ ယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကလျာဏမေ္မာ၊ ကောင်းသော တရားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကလျာဏသီလော၊ ကောင်းသောသီလရှိ၏။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ကောင်းသော တရားရှိ၏။

ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကလျာဏပညော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါတရား မရှိသော။ **စေတောဝိမုတ္တိ**၊ ရာဂမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိကို။ **ပညာဝိမုတ္တိ**၊ အဝိဇ္ဇာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ယှဉ်သော ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိ ဘဝ၌ပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ=အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သစ္ဆိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကလျာဏပညော၊ ကောင်းသော ပညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘာဝနာနုယောဂမနုယုတ္တော။ ။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါခေါ် ပဌဝီကမင်္ဂ တည်းဟူသော ဝိပဿနာဘာဝနာကို အားထုတ်ပြီးသည့်နောက်၌ အရိယမဂ္ဂခေါ် အဋ္ဌဂိကမဂ္ဂဘာဝနာကို အားထုတ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဗောဓိ-ပက္ခိယတရားတို့၌ သတိပဋ္ဌာန်စသောတရားတို့ ပါဝင်သော်လည်း အရိယာမဂ်ကဲ့သို့ မုချအားဖြင့် ပါဝင်သည်မဟုတ်။ ပရိယာယ်အားဖြင့်သာ ပါဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်တည်း။

စေတောဝိမုတ္တိ ။ ။ အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိသည် ရာဂမှ လွတ်မြောက်သောကြောင့် စေတောလည်းမည်၊ ဝိမုတ္တိ လည်းမည်၏။

ပညာဝိမုတ္တိ ။ ။ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ယှဉ်သော ပညာသည် အဝိဇ္ဇာမှ လွတ်မြောက်သောကြောင့် ပညာလည်းမည်၊ ဝိမုတ္တိလည်းမည်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် သမထ၏ ဖလသည် စေတောဝိမုတ္တိ။ ဝိပဿနာ၏ဖလသည် ပညာဝိမုတ္တိ မည်၏။ အကျယ်ကို ဒေဝသဒ္ဒသုတ်အဋ္ဌကထာရှုလေ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ကလျာဏသီလော၊ ကောင်းသော မဂ်သီလ ဖိုလ်သီလ ရှိ၏။ ကလျာဏမဗ္ဗော၊ ကောင်းသော သတိပဋ္ဌာန် စသော ဗောဓိပက္ခိယတရား ရှိ၏။ ကလျာဏပညော၊ ကောင်းသော မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာရှိ၏။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတည်းဟူသော ဤသာသနာ၌။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို (ထည့်)။ ကေဝလီ၊ (နိဗ္ဗာန်ကို ရအောပ်ပြီးသောကြောင့်) မည်သည့်အရာနှင့်မျှ မရောမယှက် အလုံးစုံသော သခ်ါရမှ ကင်းရှင်းသော နိဗ္ဗာန် လက်ကိုင်ရှိသူဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုသိတဝါ၊ မဂ်အကျင့်ကို အဆုံးတိုင် ကျင့်သုံးပြီးသူ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥတ္တမပုရိသောတိ၊ (အမြတ်ဆုံးသော အသေကွဲတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) မြတ်သော ယောက်ျားဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ -ပေးမြ။ တတ္ထ၊ ထိုကလျာဏသီလသုတ်၌။ ယဿ ကာယေန ဝါစာယ (လ) အာဟု သဗ္ဗပဟာယိနန္တိ၊ သဗ္ဗပဟာယိနံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ယဿ ကာယေန ဝါစာယ–ဂါထာအနက်

ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ (ဒုက္ခဋ္ဌ-၌စပ်) ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ မကောင်းမှု ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိရိမနံ၊ ရှက်စိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ ရှက်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသော။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ကလျာဏသီလော၊ ကောင်းသော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလရှိသော။ ဝါ၊ ပါတိ-မောက္ခသံဝရ သီလရှိသော။ ဘိက္ခု၊ တိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝေ၊ စင်စစ်။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။ (ဤ၌ ဟိရိမနံဖြင့် သဟစရဏ အဝိနာဘာဝနည်းအရ သြတ္တပ္ပ ကိုလည်း ယူ။)

ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သမ္ဘောဓိဂါမိနော၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ဆည်းကပ်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်မျိုးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို။ သုဘာ-ဝိတာ၊ ကောင်းစွာပွားများအပ်ကုန်ပြီ။ အနုဿတံ၊ ရာဂပွားခြင်း စသည် ကင်းသော။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ကလျာဏဓမ္မော၊ ကောင်းသောတရား ရှိသော ရဟန်းဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။

ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဣမေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်း ကိလေသာအပေါင်း၏။ (ခယံ-၌စပ်) (အာသဝက္ခယာဓိဂမေန၊ အာသဝေါကုန်ရာ အရဟတ္တမဂ်ကို ရခြင်းကြောင့်) (ထည့်)။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်း။ ဝါ-ပယ်ခြင်းကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါကင်းသော။ တံ ဘိက္ခုံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ကလျာဏပညော၊ ကောင်းသော မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာ ရှိသော ရဟန်းဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။

တစ်နည်း- ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဣမေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဝ၌ပင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ စရိမစိတ္တနိရောဓေန၊ နောက်ဆုံးစိတ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ထည့်)။ ခယံ=ခီဏာဘာဝံ၊ ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ အနာသဝံ၊ သော။ တံ၊ ကို။ ကလျာဏပညော၊ သော။ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ-ဟုပေး။

တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုသီလ စသော တရားတို့နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ ပြည့်စုံသော။ အနီဃံ၊ ဆင်းရဲကင်းသော။ ဆိန္နသံသယံ၊ ဖြတ်တောက်အပ်ပြီးသော သံသယရှိသော။ ဝါ၊ ယုံမှားသံသယပြတ်ပြီးသော။ အသိတ ံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မည်သည့် အရာ၌မျှ မမှီသော။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို (ထည့်)။ သဗ္ဗလောကသ၊ အလုံးစုံသော လောက၌။ ဝါ၊ သတ္တလောကတစ်ခုလုံး၌။ (သဗ္ဗသ္မိံ သတ္တလောကေ၊ ၌။) သဗ္ဗပဟာယိနံ၊ အလုံးစုံကို ပယ်ပြီးသူဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော-စသည် ပေးမြဲ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ ဒါနသုတ်

၉စ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒါနာနိ၊ ပေးလှူဖွယ် ဝတ္ထုတို့သည်။ ဝါ၊ ပေးလှူကြောင်း စေတနာတို့သည်။ **အာမိသဒါနဉ္စ**၊ ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အာမိသပေးလှူဖွယ်

၁အာမိသဒါန ။ ။ ပစ္စည်းလေးပါးသည် တဏှာစသည်တို့ နှစ်သက်သာယာခြင်းစသည်ဖြင့် သုံးသပ်အပ် သုံးသပ်ခံရသောကြောင့် အာမိသလည်းမည်၏။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒါတဗ္ဗန္တိ ဒါနံအရ ဒါနလည်း ဟုတ်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်း

ဝတ္ထုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အာမိသဝတ္ထုကို ပေးလှူကြောင်း စေတနာလည်းကောင်း။ **ဓမ္မဒါနဠ**၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားတည်းဟူသော ပေးလှူဖွယ်ဝတ္ထုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားဓမ္မကို ပေးလှူကြောင်းစေတနာလည်းကောင်း။ ဣမာနိ ဒွေ၊ ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမေသံ ဒါနာနံ၊ ဤပေးလှူဖွယ်ဝတ္ထု ပေးလှူကြောင်း စေတနာဒါနတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဓမ္မဒါနံ၊ အကြင်ဓမ္မဒါနသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤဓမ္မဒါနသည်။ အဂ္ဂံ၊ အာမိသဒါနထက်ချီးကျူးအပ် မြတ်၏။

လေးပါးသည် အာမိသဒါနမည်၏။ တစ်နည်း- ပစ္စည်းလေးပါးတည်းဟူသော အာမိသကို ပေးလှူကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဒီယတေ+ဧတေနာတိ ဒါန်-အရ အဆိုပါ ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အာမိသကို ပေးလှူကြောင်း စေတနာသည် အာမိသဒါနမည်၏။

ဓမ္မဒါနံ ။　　။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားကို ဟောကြားခြင်းသည် ဓမ္မဒါနမည်၏။ ထင်ရှား အောင် ပြဦးအံ့။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော သဘောတရားသည် ဓာရေတီတိ ဟူသော ဝစနတ္ထအရ ဓမ္မလည်း ဟုတ်၏။ ဟောကြားသောအားဖြင့် ပေးလှူအပ်သောကြောင့် ဒါတဗ္ဗန္တိဟူသော ဝစနတ္ထအရ ဒါနလည်းဟုတ်သောကြောင့် ဓမ္မဒါနမည်၏။ တစ်နည်း- နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းဓမ္မကို ပေးလှူကြောင်း စေတနာသည်လည်း ဒီယတေ+ဧတေနာတိ ဒါန်၊ ဓမ္မဿ ဒါန် ဓမ္မဒါန်နှင့် အညီ ဓမ္မဒါနမည်၏။

စာတတ်ပေတတ် ရဟန်းဒြပ်ကို ဆွမ်းကပ်ခြင်း သက်နှံးစသည်ကို လှူဒါန်းခြင်း ပြုလုပ်လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ တည်သော ပရိယတ္တိဓမ္မကို လှူဒါန်းရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဌာနီ ပရိယတ်တတ်မြောက်ထားသော စာပေသည် ဓမ္မလည်းမည်၊ ဆွမ်းကပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် လှူဒါန်းအပ်သောကြောင့် ဒါနလည်း မည်ရကား ဓမ္မဒါနပင်တည်း။ တစ်နည်း- ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ထားသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို ဆွမ်းကပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ပေးလှူကြောင်းစေတနာသည်လည်း ဒီယတေ+ဧတေနာတိ ဒါန်၊ ဓမ္မဿ+ ဒါန် =ဓမ္မဒါန်နှင့်အညီ ဓမ္မဒါနပင်တည်း။ ထို့အတူ လင်္ဂီပေသလပုထုဇဉ်နှင့် အရိယာသံဃာတို့ကို သက်နှံးစသည် လှူဒါန်းခြင်းသည်လည်း ဌာနီပဋိပတ္တိဓမ္မနှင့် ပဋိဝေဓ-ဓမ္မတို့ကို ပေးလှူရာရောက်သောကြောင့် ဒါတဗ္ဗန္တိ ဒါန်၊ ဓမ္မမေဝ+ ဒါန်နှင့်အညီ ဓမ္မဒါနမည်၏။ ဒီယတေ+ဧတေနာတိ ဒါန်၊ ဓမ္မဿ+ဒါန်= ဓမ္မဒါန်နှင့်အညီ တစ်နည်းအားဖြင့် ဓမ္မဒါနမည်သည်သာ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **သံဝိဘာဂါ**၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းတို့သည်။ **ဣမေ ဒွေ**၊ ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ကတမေ ဒွေ၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်း။ အာမိသ သံဝိဘာဂေါ စ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်း အာမိသသံဝိဘာဂ လည်းကောင်း။ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ စ၊ တရားဟောခြင်းစသော ဓမ္မသံဝိဘာဂ လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမေသံ သံဝိဘာ-ဂါနံ၊ ဤဝေဘန်ခြင်းတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ၊ အကြင်တရားဟောခြင်း စသော ဓမ္မသံဝိဘာဂသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ=ဧသော။ ဤဓမ္မသံဝိဘာဂသည်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အာမိသသံဝိဘာဂထက် သာလွန်မြင့်မြတ်၏။

ဓမ္မဒါနနှစ်မျိုး ။ ။ ကံ ကံ၏အကျိုးတို့ကို ပေါ်လွင်အောင် ပြောပြလျက် အကုသိုလ်ကံကို ရှောင်ရှား၍ ကုသိုလ်ကံတည်အောင် ဟောကြားခြင်း ဓမ္မဒါန၊ သတ္တဝါတွေ ရရှိထားသော ဥပါဒါ-နကွန္ဓာငါးပါးသည် ပရိညေယျ၊ ထိုခန္ဓာကို ဖြစ်စေတတ်သော သမုဒယတဏှာသည် ပဟာတဗ္ဗ၊ ထိုနှစ်မျိုး၏ မပေါ်လာသော အားဖြင့် ချုပ်ခြင်း နိရောဓသည် သစ္ဆိကာတဗ္ဗ။ ထိုချုပ်ရာနိဗ္ဗာန် နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂင် ၈-ပါးသည် ဘာဝေတဗ္ဗဟု အဘိညေယျတရားလေးပါး-ဝါ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်းသိနိုင်ရန် ဟောကြားခြင်းလည်း ဓမ္မဒါနပင် ဖြစ်၏။ ထိုနှစ်မျိုးတွင် နောက်တစ်မျိုးသည် သိဓါပတ္တဓမ္မဒါန၊ ပဌမအမျိုးသည် သာမန်ဓမ္မဒါန ဤသို့ထူး၏။)

(တစ်နည်းအားဖြင့် ဝိဝဋ္ဋဂါမိဒါန၊ ဝဋ္ဋဂါမိဒါနဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ပဌမအမျိုး အစားသည် အလုံးစုံသော အကျိုးမဲ့မှ လွတ်မြောက်၍ ဝဋ်ဆင်းရဲအားလုံးကို လွန်မြောက် စေနိုင်၏။ ဒုတိယအမျိုးအစားသည် ဒါနအားလုံး၏ ဖြစ်ကြောင်း စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့၏ အမြစ်သဖွယ် ဖြစ်၏။ သူတစ်ပါးအသက်ကို ကယ်ဆယ်ခြင်း၊ ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း အဘယ ဒါနကို ဓမ္မဒါနဌ သွင်းယူလေ။)

ဒွေ သံဝိဘာဂါ ။ ။ မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်စေကာမူ မိမိတစ်ဦးတည်း မသုံးဆောင် မသုံးစွဲမူ၍ မိမိနှင့် အလားတူ အခြားသူတို့ပါ သုံးဆောင်စေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန် မျှတ သုံးစွဲခြင်းသည် အာမိသသံဝိဘာဂမည်၏။ မိမိသိထား ရထားသောတရားကို ကြောင့်ကြမဲ့မနေဘဲ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း သိစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းသည် ဓမ္မသံဝိဘာဂမည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနုဂ္ဂဟာ၊ ခ်ီးမြှောက်ခြင်းတို့သည်။ ဣမေ ဒွေ၊ ဤနှစ်မျိုးတို့ တည်း။ ကတမေ ဒွေ။ အဘယ် နှစ်မျိုးတို့နည်း။ အာမိသာနုဂ္ဂဟော စ၊ ပစ္စည်းလေးပါး သင်္ဃာဝတ္ထုလေးပါးတို့ဖြင့် ခ်ီးမြှောက်ခြင်း အာမိသာနုဂ္ဂဟ လည်းကောင်း။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော စ၊ တရားဟောခြင်း စသော ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ အနုဂ္ဂဟာနံ၊ ဤခ်ီးမြှောက်ခြင်းတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော၊ အကြင်တရားဟောခြင်းစသော ဓမ္မာနုဂ္ဂဟသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ=ဧသော၊ ဤဓမ္မာနုဂ္ဂဟသည်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အာမိသာနုဂ္ဂဟထက် သာလွန်မြင့်မြတ်၏။ (အာမိသာနုဂ္ဂဟ-အရ ပစ္စည်း လေးပါးဖြင့် ခ်ီးမြှောက်ခြင်းသာမက သင်္ဃာဝတ္ထုလေးပါးတို့ဖြင့် ခ်ီးမြှောက်ခြင်းပါ ယူလေ၊ ၌။)

ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဒါနသုတ်၌။ ယမာဟုဒါနံ (လ) သုဂတသ သာသနေ'တိ၊ သာသနေ' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယမာဟု ဒါနံ ပရမံ အနုတ္တရံ–ဂါထာအနက်

ယံ ဒါနံ၊ အကြင်အာမိသဒါနကို။ **အနုတ္တရံ**၊ အတုမရှိ။ **ပရမံ**၊ မြတ်၏ဟူ၍။ **အာဟု**၊ ဘုရားအဆူဆူတို့ မိန့်တော်မူကုန်ပြီ။ ယံ သံဝိဘာဂံ၊ အကြင် ဓမ္မ သံဝိဘာဂကို။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိ။ ပရမံ၊ မြတ်၏ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။

ယမာဟုဒါနံ ပရမံ အနုတ္တရံ။ ။ စိတ်ထားလည်း ကြည်လင်၊ ဘုရား အရိယာ သံဃာဟူသော အလှူခံ ပုညခေတ်က အထက်တန်းကျပြန်၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကလည်း အပြစ်ကင်းသောကြောင့် ဒါနသည် ကောင်းမြတ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဒါနသည် လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကိုပေးတတ်၊ ဆန့်ကျင်ဖက် လောဘ မစ္ဆရိယ စသည်ကို နှိမ်နင်းတတ်သောကြောင့် ကောင်းမြတ်၏။ အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်၏ စေတနာ သုံးတန် ထက်သန်ခြင်း ရတနတ္တယနှင့် ကမ္မ ကမ္မဖလကို သက်ဝင်ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား ပြည့်စုံ၍ လွန်ကဲစွာ ထက်ထက်သန်သန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒါန၏ မြင့်မြတ်ရုံမက အကျိုးပေးလည်း အဆင့်မြင့်သောကြောင့် ဒါနကို သူ့ထက် သာလွန်ခြင်းကင်း၍ အတုမဲ့အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်၏ဟု ဘုရားအဆူဆူတို့ ချီးကျူးတော်မူသည်။

အဝဏ္ဏယိ၊ ခ်ီးမွမ်းတော်မူပြီ။ အဂ္ဂမ္မိ၊ သီလစသော ဂုဏ်ထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် မြတ်သော။ ခေတ္တမ္မိ၊ ကောင်းမှုတို့၏ စိုက်ပျိုးရာ မြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သော ဘုရား အရိယာသံဃာ၌။ ပသန္နစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသော။ ပဏီ=ပဏနန္တော၊ ကံ၏အကျိုးကို ကောင်းစွာ သိသော။ ကော ဝိညူ အဘယ်ပညာရှိသည်။ ကာလေ၊ အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးလှူရန် သင့်လျော်သော အခါ၌။ ဝါ၊ သဒ္ဓါ ဒေယျဓမ္မ ပဋိဂ္ဂါဟက သုံးပါးစုံရာအချိန်အခါ၌။ ဒါနံ၊ ပေးလှူမှုကို။ နု ယဇေထ၊ မပေးလှူဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ယဇေထ ယေဝ၊ ပေးလှူရာသည်သာတည်း။

ယမာဟုဒါနံ ပရမံ အနုတ္တရံ-ဂါထာဖြင့် အာမိသဒါန အာမိသသံဝိဘာဂါ-နုဂ္ဂဟကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ ဓမ္မဒါန ဓမ္မသံဝိဘာဂါနုဂ္ဂဟကို ပြလိုသောကြောင့် ယေ စေ ဘာသန္တိ စသော ဂါထာကို မိန့်တော်မူသည်။

အဂ္ဂမ္မိ ခေတ္တမ္မိ ပသန္နစိတ္တော၊

ဝိညူ ပဏီ ကော နုယဇေထ ကာလေ။

အလျှုခံကလည်း သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော မြတ်သောဂုဏ်တို့၏ တည်ရာပုညခေတ္တလည်း ဖြစ်မည်၊ အလျှုပေးကလည်း သဒ္ဓါတရား ထက်သန်မှုကြောင့် မစ္ဆေရအညစ်အကြေးတွေ လွင့်စင်ကာ စိတ်ထားကြည်လင်မည်၊ ကံ ကံ၏အကျိုးကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာ သိသည့် ပညာရှင်ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးလှူသင့်သော အခါ၊ သို့မဟုတ် သဒ္ဓါ လှူဖွယ်ဝတ္ထု အလျှုခံ သုံးမျိုးစုံသော အခါ၌ အဘယ်ပညာရှိသည် မပေးလှူဘဲရှိပါအံ့နည်း။ ပေးလှူမည်မှာ သေချာ၏။

ဒါနပြုရာ၌ စိတ်ထားကြည်ကြည်လင်လင်နှင့် မြင့်မြတ်သော အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ်ကို တွေ့ကြုံဖို့ အရေးကြီးသည်။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု နည်းမှုများမှုသည် ပဓာန မဟုတ်။ ရှေ့နှစ်ပါးပြည့်စုံလျှင် လှူဖွယ်ဝတ္ထုနည်းသော်လည်း ကြီးကျယ်သော အကျိုးပေး၏။

ယေ စေဝ ဘာသန္တိ သုဏန္တိ စူဘယံ၊

ပသန္နစိတ္တာ သုဂတဿ သာသနေ။

တေသံ သော အတ္ထော ပရမော ဝိသုဒ္ဓတိ၊

မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ၌ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသော အကြင်ဒေသက ပဋိဂ္ဂါဟက နှစ်ဦးတို့သည် ဟောသူကဟော၍ နာသူက နာယူကြမည်ဆိုလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့၏

ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဘာသန္တိ စေဝ၊ တရားကိုလည်း ဟောတော်မူကြကုန်၏။ သုဏန္တိ စ၊ တရားကိုလည်း နာကြားကြကုန်၏။ တေ ဥဘယံ၊ ထိုဟောသူ နာသူ နှစ်ဦးသားတို့သည်။ သုဂတသ သာသနေ၊ ဘုရားသာသနာတော်၌။ ပသန္နစိတ္တာ၊ ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ဦးသားတို့၏။ သော အတ္ထော၊ ထိုမမ္မဒါန ဓမ္မသံဝိဘာဂ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟဟု ဆိုအပ်သော သဘောသည်။ ပရမော၊ မြတ်သောအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့် မြတ်၏။ ဝိသုဒ္ဓေတိ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို သုဓ်သင်တတ်သောကြောင့် သန့်ရှင်းဖြူစင်၏။

ကိဒိသာနံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝိသုဒ္ဓေတိ၊ စင်ကြယ်သနည်း။ (ထည့်)။ သုဂတသ သာသနေ၊ ဘုရားရှင် သာသနာတော်၌။ ဝါ၊ သဗ္ဗပါပသ အကရဏံ၊ ကုသလသ ဥပသမ္ပဒါ။ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန-သာသနံ-ဟူသော အဆုံးအမသုံးဖြာ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာ၌။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့လျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဓိသီလသိက္ခာဒယော၊ အဓိသီလသိက္ခာအစရှိသည်တို့ကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရိုသေစွာ။ သမ္ဘါဒေန္တိ၊ ပြည့်စုံစေကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝိသုဒ္ဓေတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဝိသုဒ္ဓိဖြင့် လွန်စွာ သန့်ရှင်းဖြူစင်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စသည်ဖြင့် ပေးမြဲအတိုင်း ပေးလေ။ နဝမံ။

ဓမ္မဒါနသံဝိဘာဂ-တို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အနုဂ္ဂဟသည် မြင့်မြတ်သော အကျိုးကိုပြီးစေတတ်သောကြောင့် အနုဂ္ဂဟတွေနှစ်ပါးသည်လည်း ပရမ=မြတ်တော့၏။ ကိလေသာအညစ်အကြေးကို သုဓ်သင်တတ်သောကြောင့် လွန်စွာ ဖြူစင်သန့်ရှင်းတော့၏။

ယေ အပ္ပမတ္တာ သုဂတသ သာသနေ

မြင့်မြတ်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်ဆိုသော်လည်း ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ ယစ်မူးခြင်းကင်း၍ မမေ့မလျော့ သိက္ခာသုံးရပ်ကို ပြည့်အောင် ဖြည့်ကျင့်ကြသော ယောဂီတို့သာ ဖြူစင်သန့်ရှင်းနိုင်သည် ဟူလို။

၁၀။ တေဝိဇ္ဇသုတ်

၉၉။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ (လ) မေ သုတံ -ပေးမြ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဓမ္မေန၊ (မှန်ကန်သော အကျင့်ဟူ ဆိုအပ်သော) သင့်မြတ်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ တေဝိဇ္ဇံ၊ ပု ဒိ အာ-ဟူသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍။ ဝါ၊ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသူဟူ၍။ ပညာပေမိ၊ သိစေ၏။ ဝါ၊ ပညတ်၏။ လပိတလာပန-မတ္တေန၊ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန်ကိုရွတ်ဆိုကာမျှဖြင့်။ အညံ၊ ဝိသုဒ္ဓိဗြာဟ္မဏ မဟုတ်သော အခြားသော ဇာတိဗြာဟ္မဏကို၊ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍။ ဝါ၊ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော ဗြာဟ္မဏဟူ၍။ နပညာပေမိ၊ သိစေတော်မမူ။ ဝါ၊ မသိစေ၊ မပညတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဓမ္မေန၊ (မှန်ကန်သောအကျင့်ဟူသော) သင့်မြတ်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ တေဝိဇ္ဇံ၊ ပု ဒိ အာ-ဟူသောဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို၊ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍။ ဝါ၊ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသူဟူ၍။ ပညာပေမိ၊ သိစေသနည်း။ ဝါ၊ ပညတ်သနည်း။ လပိတလာပနမတ္တေန၊ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန်ကိုရွတ်ဆိုကာမျှဖြင့်။ အညံ၊ ဝိသုဒ္ဓိဗြာဟ္မဏမဟုတ်သော အခြားသော ဇာတိဗြာဟ္မဏကို၊ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဗြာဟ္မဏဟူ၍။နပညာပေမိ၊ မသိစေ မပညတ်သနည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ တစ်ပါးမက များပြားလှသော။ **ပုဗ္ဗေနိဝါသံ**၊ ရှေ့၌နေဖူးသော မိမိ၏ ခန္ধာအစဉ်ကို၊ **အနုဿရတိ**၊ တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ အစဉ်အတိုင်း အောက်မေ့၏။ ဣဒံ၊

ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာန်၏ ကျက်စားရာနယ်ပယ်။ ။ အခြားမဲ့ အတိတ်ဘဝမှ စ၍ ထိုထိုဘဝတို့၌ မိမိသန္တာန်ဝယ် ဖြစ်ဖူး ခံစားဖူးသော ခန္ধာအစဉ်သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသမည်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိစိတ်ဝိညာဉ်၏ ကျက်စားရာ အာရုံအဖြစ်ဖြင့် သိအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အနေဖြင့် ထင်ရှားမရှိတော့သော်လည်း တစ်ချိန်က ဖြစ်ဖူးသောဓမ္မနှင့် ဝန့်မြစ်ပြတ်ပြီးကုန်သော ဆိန္နဝဋ္ဋမကပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာန်ဖြင့် အောက်မေ့ရာ၌ ထိုဆိန္နဝဋ္ဋမကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ဝိညာဉ်၏ ကျက်စားရာအာရုံ အဖြစ်ဖြင့် သိအပ်သော ဖြစ်ဖူးသော သမထဘာဝနာ ဝိပဿနာဉာန် မဂ်ဉာန်စသော တရားသည်လည်း

ဤရှေးဘဝ မိမိခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့ခြင်းဟူသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ ဧကမ္မိ ဇာတိ၊ တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း။ ဒွေပိ ဇာတိယော၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း။ (လ) ဒီသမ္မိဇာတိယော၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ တီသမ္မိ ဇာတိယော၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာလီသမ္မိ ဇာတိယော၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း။ ပညာသမ္မိဇာတိယော၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇာတိသတမ္မိ၊ ဘဝတစ်ရာကိုလည်းကောင်း။ ဇာတိသဟဿမ္မိ၊ ဘဝတစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း။ ဇာတိသတသဟဿမ္မိ၊ ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း။ အနေကေ၊ တစ်ပါးမက များလှကုန်သော။ သံဝဋ္ဋကပ္ပေပိ၊ ဆုတ်ယုတ်သော ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ တိုးပွားတိုးတက်သော ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋ-ကပ္ပေပိ၊ ဆုတ်ယုတ် တိုးတက်သော သံဝဋ္ဋကပ် ဝိဝဋ္ဋကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ (သံဝဋ္ဋ ကပ်ဖြင့် သံဝဋ္ဋဌာယီကပ်၊ ဝိဝဋ္ဋကပ်ဖြင့် ဝိဝဋ္ဋဌာယီကပ်ကိုယူ၊ ထိုကပ်လေးမျိုးသည် စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ အသင်္ခေ်ယျာနိ-ဟူသော အသင်္ခေ်ယျ ကပ် လေးကပ်တည်း။ ၌။)

အမုတြ၊ ဤမည်သောသံဝဋ္ဋကပ်, ဘဝ, ယောနိ, ဂတိစသည်၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဧवံနာမော၊ ဤသို့သောအမည်ရှိသည်။ ဧवं ဂေါတ္တော၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိသည်။ ဧवံဝဏ္ဏော၊ ဤသို့သောအဆင်းရှိသည်။ ဧवमာဟာရော၊ ဤသို့သောအစားအစာရှိသည်။ ဧवံသုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒီ၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရသည်။ ဧवमायုပရိယန္တော၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ တတော၊ ထို ကပ်, ဘဝ, ဂတိ, ယောနိ စသည်မှ။ စုတော၊ စုတေခဲ့ရသော။ သော၊ ထိုငါသည်။ အမုတြ၊ ဤမည်သော ကပ်, ဘဝ, ဂတိ, ယောနိစသည်၌။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ရပြန်ပြီ။ တတြာပိ၊ ထိုကပ်, ဘဝ, ဂတိ, ယောနိစသည်၌လည်း။ အဧဧအဧဧ ဧवံနာမော၊ ဤသို့သော

ပုဗ္ဗေနိဝါသပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပုဗ္ဗေနိဝါသအဘိညာဉ်၏ ကျက်စားရာနယ်ပယ်သည် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်၍ ချုပ်ပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်ကိုသာ အောက်မေ့နိုင်သည် မဟုတ်။ သူတစ်ပါးစိတ်ဖြင့် သိအပ်၍ ဖြစ်ဖူးသော တရားတို့ကိုပါ အောက်မေ့နိုင်သည်ကို သတိပြုရာ၏။

အမည်ရှိသည်။ (လ) ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိသည်။ အာသီ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ တတော၊ ထိုကပ်, ဘဝ, ဂတိ, ယောနိစသည်မှ။ စုတော၊ စုတေသည် ရှိသော်။ သော၊ ထိုဝါသည်။ ကျွမ၊ ဤကပ်, ဘဝ, ဂတိ, ယောနိစသည်၌။ ဥပပန္နော'တိ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ဖြစ်ရပြန်ပြီ'ဟု။ ကျွတိ=ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာကာရံ၊ အဆင်း အစားအစာစသော အခြင်းအရာနှင့်တကွဖြစ်သော။ သဉ္ဇေသံ၊ အမည်အနွယ်စသော ညွှန်ပြစရာ ဥဒ္ဒေသနှင့်တကွဖြစ်သော။ အနေကဝိဟိတံ၊ တစ်ပါးမက များပြားလှသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝနေဖူးသော မိမိ၏ ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ အစဉ်အတိုင်း အောက်မေ့နိုင်၏။

အပ္ပမတ္တသ၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပိနော၊ အာရမ္ဘဏူပစ္စာန် လက္ခဏူပစ္စာန်တို့ဖြင့် ပြင်းစွာ ကိလေသာတို့ကို ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တသ၊ ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ် အပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောသူအား။ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ အဝိဇ္ဇာ ဝိဂတာ၊ မသိမှု အဝိဇ္ဇာကင်းပျောက်၍။ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ ယထာ၊ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ အလင်းရောင် ရောက်လာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူ သာလျှင် (ထည့်)။ အသ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဝါ၊ ထိုရဟန်း၏သန္တာန်၌။ အဝိဇ္ဇာ-ဝိဟတာ၊ မသိမှုအဝိဇ္ဇာ ပျောက်၍။ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။ တမော ဝိဟတော၊ အမှောင်ပျောက်၍။ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်လာလေတော့၏။ (ယထာ တံ-၌ တံ အနက်မဲ့။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ နောက်ထပ်တစ်မျိုးကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ စုတိ ဥပပါတ်နှစ်မျိုးလုံးကို မြင်သဖြင့် အယူစင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ အမနသိကာရ ထိနမိဒ္ဓစသော ဥပက္လေသတရား ၁၁-ပါး တို့သည် မပေကျန်အပ်သည်ဖြစ်၍ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသ-ကေန၊ လူတို့၏ ဥစ္စာ လူတို့၏ ဒဿနူပစာကို ကျော်လွန်၍ မြင်နိုင်စွမ်းသော။ ဝါ၊ လူတို့၏ မံသစက္ခုကို ကျော်လွန်သော။ ဝါ၊ လူတို့၏ မံသစက္ခုထက် သာလွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေခါနီးဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေပြီးစ ဖြစ်ကုန် သော။ ဟီနေ၊ (မောဟ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် အမျိုးဇာတ် စည်းစိမ် စသည်

တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ ပဏီတေ၊ (အမောဟ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် အမျိုးဇာတ် စည်းစိမ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အထက်တန်းကျ မြင့်မြတ်လှကုန်သော။ သုဝဏ္ဏေ၊ (အဒေါသ၏ အကျိုး ဆက်ကြောင့် နှစ်သက်မြတ်နိုး လိုလားအပ်သည့်) တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ (ဒေါသ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် မနှစ်သက် မမြတ်နိုး မလိုလားအပ်သည့်) မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုဂတေ၊ ကောင်းသော လားရာဂတိ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အလောဘ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ကြွယ်ဝသော ဥစ္စာရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသောလားရာ ဂတိရှိကုန်သော။ ဝါ၊ လောဘ၏အကျိုးဆက်ကြောင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အစားအစာရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တာတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ (ဤစဝမာ-နေ စသည်ဖြင့် ဒိဋ္ဌစက္ခု၏ ကိစ္စကို ပြ၏။ ၌ ။) ယထာကမ္မူပဂေ၊ အကြင် အကြင်ဆည်းပူးအပ်သောကံဖြင့်။ ဝါ၊ ကံအားလျော်စွာ ပဋိသန္ဓေတည်နေ သောအားဖြင့် ထိုထိုဘုံဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တာတို့ကို။ ဘောန္တော၊ အို-အချင်းတို့။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တာတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ မကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီဒုစ္စရိတေန၊ မကောင်းသော နှုတ်အကျင့်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောဒုစ္စရိတေန၊ မကောင်းသော စိတ်ထားအကျင့်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊ မြင့်မြတ်သော အရိယာတို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ စွပ်စွဲပြောဆိုတတ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှားယွင်းသော အမြင်အယူရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မိစ္ဆာအယူဖြင့် ပြုလုပ် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တာတို့သည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသောသူတို့၏ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဝါ၊ ငရဲ၌။ ဥပပန္နာ၊ ကျရောက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဘောန္တော၊ အချင်းတို့။ ဣမေ ဝါ ပန သတ္တာ၊ ဤသတ္တာတို့သည်ကား။ ကာယသုစရိတေန၊ ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရားသုံးပါးနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီသုစရိတေန၊ ကောင်းသောနှုတ်အကျင့်တရားလေးပါး နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောသုစရိတေန၊ ကောင်းသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ

အကျင့်တရားသုံးပါးနှင့်။သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊ ဖြူစင်သော အရိယာတို့ကို။ အနုပဝါဒကာ၊ မစွပ်စွဲတတ်ကုန်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှန်ကန်သော အမြင် အယူရှိကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မှန်ကန်သော အမြင်အယူ ဖြင့် ပြုလုပ်ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တာတို့သည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းသောသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ ကောင်းသောအာရုံတို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော။ လောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဝါ၊ ၌။ ဥပပန္နာတိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ (ဤမျှဖြင့် ယထာဘူတဉာဏ်၏ ကိစ္စကို ပြ၏။)

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းသော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ဥစ္စာ မံသစက္ခုထက် သာလွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ (အကျယ်ကို အထက်က အတိုင်း ပေးလေ။) စဝမာနေ၊ စုတေခါနီးဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေပြီးစ ဖြစ်ကုန်သော။ ဟီနေ၊ အောက်တန်းစားဖြစ်ကုန်သော။ ပဏီတေ၊ အထက်တန်းစားဖြစ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏေ၊ တင့်တယ်ကောင်းမွန် သော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ မတင့်မတယ် မကောင်းသောအဆင်း ရှိကုန် သော။ သုဂတေ၊ ကြွယ်ဝသောဥစ္စာရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတေ၊ ဆင်းရဲ နွမ်းပါး အစာရှားကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တာတို့ကို။ ပဿတိ၊ တွေ့မြင်၏။ (ဤကား ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စ၏ နိဂမန) ယထာကမ္မူပဂေ၊ အကြင်အကြင်ဆည်းပူး အပ်သော ကံဖြင့် ထိုထိုဘဝသို့ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တာတို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ (ဤကား ယထာကမ္မူပဂဉာန်၏ နိဂမန။)

အဿ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဒုတိယာ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အယံ ဝိဇ္ဇာ၊ ဤအသိဉာန်ကို။ ဝါ၊ သည်။ အဓိဂတာ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပိနော၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့် ပြင်းစွာ ကိလေသာတို့ကို ရှိုမြှိုက်သည်ဖြစ်၍။ ပဟိတ္တဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့လွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောသူအား။

ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ မသိမှုအဝိဇ္ဇာ ပျောက်၍။ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ ယထာ၊ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့။ တမော ဝိဟတော၊ အမှောင် ပျောက်၍။ အာလောကော ဥပ္ပန္နော ယထာ၊ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊ ဤအတူသာ။ အသ၊ အား။ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ မသိမှု အဝိဇ္ဇာပျောက်၍။ ဝိဇ္ဇာဥပ္ပန္နာ၊ ထိုးထွင်း သိမြင်သော ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်၍လာပြီ။ တမော ဝိဟတော၊ အမှောင်ပျောက်၍။ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၍လာပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုန စပရံ၊ နောက်တစ်မျိုးကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါကင်းသော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိကို။ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ကို။ ပညာဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောဘ၌ပင်။ ဝါ၊ ယခုဘဝ၌ပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ=အဘိညာယ၊ ထူးသော မဂ်ဉာန်ဖြင့်။ (နာဝိဘက်ကို အာယပြု။ သစ္ဆိကတွာ၌စပ်) အဘိညာ=အဘိညာယ ဇာနိတွာ၊ ထူးသောမဂ်ဉာန်ဖြင့် သိသင့်သော သစ္စာလေးပါးကို သိ၍။ (နာဝိဘတ္တန္တ အဘိညာနှင့် တွာပစ္စယန္တအဘိညာနှစ်ပုဒ်ကို ဧကသိသ်ကြ။ တွာပစ္စယန္တ အဘိညာကို ဝိဟရတိ၌ စပ်) သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အသ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဝါ၊ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်သော။ အယံ ဝိဇ္ဇာ၊ ဤအရဟတ္တ မဂ်ဉာန်ဝိဇ္ဇာကို။ ဝါ၊ သည်။ အဓိဂတာ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပ္ပမတ္တသ၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပိနော၊ အာရမ္မဏူပစ္စာန် လက္ခဏူပစ္စာန်တို့ဖြင့် ပြင်းစွာ ကိလေသာတို့ကို ရှိုးမြိုက်တတ်သော လုလ္လ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တသ၊ ကိုယ်နှင့်အသက်မင့်ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောသူအား။ ဝါ၊ သူ၏သန္တာန်၌။ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ သစ္စာ လေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မသိမှု ကင်းပျောက်၍။ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ ယထာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာန်အသိ ဖြစ်ပေါ်လာ သကဲ့သို့။ တမော ဝိဟတော၊ အမှောင်ပျောက်၍။ အာလောကော ဥပ္ပန္နော-ယထာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာန် အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့။ ဧဝမေव၊

ဤအတူသာလျှင်။ အသ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာ ပျောက်၍ ။ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာန်တည်းဟူသော အသိဉာန်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တမော ဝိဟတော၊ အမှောင် ပျောက်၍။ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်လာ လေပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ မမ္မေန၊ (မှန်ကန်သောအကျင့်တည်းဟူသော) သင့်မြတ်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ တေဝိဇ္ဇံ၊ ပု ဒိ အာ-တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသူကို။ ဗြာဟ္မဏံ၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍။ ပညာပေမိ၊ သိစေ၏။ ဝါ၊ ပညတ်၏။ လပိတလာပနမတ္တေန၊ ရွက်ဆိုအပ်သောမန္တန်ကို ရွက်ဆိုကာမျှဖြင့်။ အည်၊ ဝိသုဒ္ဓိဗြာဟ္မဏမှ တစ်ပါး သော ဇာတိဗြာဟ္မဏကို။ ဗြာဟ္မဏံ၊ ဟူ၍။ နပညာပေမိ၊ မသိစေ။ ဝါ၊ မပညတ်။ (ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ ပေးမြ၊)

တတ္ထ၊ ထိုတေဝိဇ္ဇဗြာဟ္မဏ အကြောင်းကို ဟောကြားရာ၌။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယောဝေတိ၊ (လ) နာည် လပိတလာပနန္တိ၊ လာပနံဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုသင့်၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော'ဝေတိ–ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်၍ ချုပ်ပြီးသော ထိုထိုဘဝ၌ဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဝါ၊ မိမိ ဝိညာဉ်ဖြင့်လည်း သိအပ် သူတစ်ပါးဝိညာဉ်ဖြင့်လည်း သိအပ်သော ဂေါစရနိဝါသအားဖြင့် ဖြစ်ဖူးသော ရုပ်နာမ်ဓမ္မကို။ အဝေတိ=အဝဂစ္ဆတိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာန်ဖြင့် သိ၏။ သဂ္ဂါပါယဠ္ဆ၊ ဗြဟ္မာဘုံ, နတ် ၂၆=ဘုံနှင့်တကွ အပါယ်လေးဘုံကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် မြင်၏။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ဇာတိက္ခယံ၊ ဇာတိကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ အဘိညာ=အဘိညာယ၊ ထူးသောအရ ဟတ္တမဂ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို သိ၍။ ဝေါသိတာ၊ မဂ်ကိစ္စ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သော။ (ဤအလို ဝါကျ) အဘိညာဝေါသိတော၊ ထူးသော အရဟတ္တ မဂ်ဉာန်ဖြင့် သိသင့်သော သစ္စာလေးပါးကို သိ၍ မဂ်ကိစ္စ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်သော။ မုနိ၊ ရဟန္တာသည်။ ဧတာဟိ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊

ဤပုဒ်အာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကြောင့်။ တေဝိဇ္ဇေ၊ တေဝိဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗြာဟ္မဏော၊ မကောင်းမှုကို အပယ်ပြုပြီးသော ဗြာဟ္မဏသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တမေဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ။ တေဝိဇ္ဇ၊ တေဝိဇ္ဇဗြာဟ္မဏ-ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ လပိတလာပနံ၊ မန္တန်ကို ရွတ်ဖတ်ကာမျှဖြစ်သော။ အညံ၊ ဝိသုဒ္ဓိပြဟ္မဏမှ တစ်ပါးသော ဇာတိဗြာဟ္မဏကို။ တေဝိဇ္ဇ၊ တေဝိဇ္ဇဗြာဟ္မဏဟူ၍။ နဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ (ဧတာဟိ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ ဟူသော ဟိတ်သည် တေဝိဇ္ဇ၏ ဟိတ်။ ထိုဝိဇ္ဇာသုံးပါး အနက် အာသဝက္ခယဉာန်ဟူသော ဝိဇ္ဇာတစ်ခုသာ ဗြာဟ္မဏ၏ ဟိတ်တည်း။ ဤသို့ ယထာရဟ ခွဲ၍ ယူ။)

အယမ္ပိ အတ္ထো ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ ဣတိ မေ သုတန္တိ-ပေးမြဲ။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သုတ်တည်း။

ပဠမော၊ ၈်းခုမြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ဝါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုပဠမဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဒါနံ၊ အကျဉ်းကား။

ပသာဒဇီဝိကသယ်ာ၌ အဂ္ဂိဥပမရိက္ခယာ၊ အဂ္ဂပသာဒသုတ်၊ ဇီဝကသုတ်၊ သယ်ာ၌ကဏ္ဏသုတ်၊ အဂ္ဂိသုတ်၊ ဥပမရိက္ခာသုတ်တို့လည်းကောင်း။ ဥပပတ္တိ ကာမကလျာဏံ၊ ကာမူပပတ္တိသုတ်၊ ကာမယောဂသုတ်၊ ကလျာဏသီလသုတ်တို့လည်းကောင်း။ ဓမ္မေန၊ တေဝိဇ္ဇသုတ်နှင့်။ သဟ၊ အတူတကွ။ ဒါနံ၊ ဒါနသုတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် ပြီးပြီး။

တိကနိပါတော၊ တိကနိပါတ်သည်။
နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးသို့ ရောက်ပြီ။

ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၄။ စတုက္ကနိပါတ်

၁။ ဗြာဟ္မဏမွယာဂသုတ်

၁၀၀။ အဟမသ္မိ ဘိက္ခဝေ (လ) ဓမ္မယာဂေါ'တိ၊ ဓမ္မယာဂေါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဗြာဟ္မဏယာဂသုတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အရဟတာ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဘုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏'ဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဗြာဟ္မဏော၊ မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသူသည်။ ဝါ၊ ဝဋ္ဋမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း တရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူသော ပရမတ္ထဗြာဟ္မဏသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။

အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ယာစယောဂေါ၊ ဒေသေတုဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ-ဟု တရားတောင်းသူ ဝေနေယျတို့နှင့် ဆက်သွယ်နေသူတည်း။ တစ်နည်း- ယာစယောဂေါ၊ တောင်းဆိုခြင်းဌာ သင့်သူ တောင်းထိုက်သူတည်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပယတပါဏိ၊ တရားဖြန့်ဝေ လှူဒါန်းရန် စင်ကြယ်သော လက်ရှိသူတည်း။

တနည်း- ပယတပါဏိ၊ တရားဖြန့်ဝေလှူဒါန်းရန် ရှည်ပြန့်သောလက်ရှိသူတည်း။ ဝါ၊ တရားဖြန့်ဝေ လှူဒါန်းရန် အားထုတ်အပ်သောလက် ရှိသူတည်း။ အန္တိမဒေဟဓရော၊ နောက်ဆုံး ခန္ဓာဝန်ကို ဆောင်ထားသူတည်း။ အနုတ္တရော၊ (ကုန်ခဲ့သော ဝဋ္ဋဒုက္ခရောဂါကို ကုသသောကြောင့်) အတုမရှိ မြတ်သော။ ဘိသက္ကော၊ ဆေးဆရာတည်း။

တစ်နည်း- အနုတ္တရော၊ (အခြားဆရာတို့ မနှုတ်နိုင်သော ကိလေသာငြောင့်တို့ကို ခွဲစိပ်သောအားဖြင့် အဝတ်မကျန် ထုတ်ဆောင်တတ်သောကြောင့်) အတုမရှိ မြတ်သော။ သလ္လကတ္တော၊ ကိလေသာငြောင့်ရောဂါ ခွဲစိပ်ကုဆရာတည်း။ (အနုတ္တရော ဘိသက္ကောဖြင့် သမားတော်ကြီး၊ အနုတ္တရော သလ္ဝ-ကတ္တောဖြင့် ခွဲစိပ်ကုပါရဂူကြီးဟု ဆိုလိုသည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။ **သြရသာ**၊ ရင်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ရင်နှင့်စပ်ကုန်သော။ **ပုတ္တာ**၊ သား တို့သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။

တသ မေ၊ ထိုငါ၏။ **မုခတော**၊ ရွှေနှုတ်တော်မှ။ **ဇာတာ**၊ မွေးဖွားကြကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။

တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။ ဓမ္မဇာ၊ သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော သာသနမြတ်အရိယမဂ္ဂမြတ်၌ မွေးဖွားသူတို့သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဓမ္မနိမ္မိတာ၊ သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော သာသနမြတ်, အရိယမြတ်တို့က ဖန်ဆင်းထားသူတို့သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။

ရင်ဝယ်သား။　　။ လေးသခြေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်မှ ရရှိအပ်သော သဗ္ဗညုတဉာန် ဒေသနာဉာန်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ ရွှေရင်တွင်းရှိ နှလုံးသား၌ မှီနေတည်နေ၏။ ထိုဉာန်ကြောင့် ဝေနေယျသတ္တဝါတို့သည် သရဏဂုံတည်ကြ သီလစင်ကြယ်ကြ စျာန်ရ အဘိညာဉ်ရဖြစ်ကြ မဂ်ရ ဖိုလ်ရဖြစ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဝေနေယျတို့သည် ရာဟုလာသတို့သား မဟုတ်သော်လည်း ဘုရား၏ ရွှေရင်နှလုံးသားနှင့် ပတ်သက်နေရကား ရာဟုလာနှင့်မခြား ရင်၌ဖြစ်သော ရင်နှင့်စပ်သော သားများဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဤကိုရည်၍ သင်တို့သည် ငါ၏ရင်နှစ် သားချစ်သမီးချစ်များ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြဟု မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

ခံတွင်းမှမွေးဖွားသူ။　　။ ဘုရားရှင်၏ ရင်တွင်းရှိ ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီ၍ ဒေသနာဉာန် သဗ္ဗညုတဉာန်ဖြစ်ရ၊ ထိုဉာန်ကြောင့် မနသာဝဝတ္ထပိတသဒ္ဒ-တို့ဖြစ်ရံနဲ့ သရဏဂုံတည်ခြင်း သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ်တို့ ဝေနေယျတို့၌ မရရှိနိုင်။ မနသာ-ဝဝတ္ထပိတသဒ္ဒ-မှ ဝစီဘေဒသဒ္ဒ-ဖြစ်အောင် နှုတ်မြွက်တော်မူရသည်။ သို့မှသာ ဝေနေယျတို့ သရဏဂုံတည်ခြင်း စသောအကျိုးတို့ကို ရရှိခံစားနိုင်သည်။ ဤကိုရည်၍ ဘုရားရှင်က သင်တို့သည် ငါ၏ခံတွင်းမှ မွေးဖွားလာသော သားသျှီးများဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြဟု မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

ပုထုဇဉ်ဘဝမှ အရိယာ ဘဝသို့။　　။ သီလသိက္ခာ သမာဓိသိက္ခာ ပညာသိက္ခာတို့ကို တစ်ဘဝထက်တစ်ဘဝ ရင့်ကျက်အောင် လေ့ကျင့်ပေးမည်ဆိုလျှင် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်မည်ဆိုလျှင် ပုထုဇဉ်ဇာတ်မှ အရိယာဇာတ် အရိယာအဖြစ်သို့ ပြောင်းလွဲဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပုထုဇဉ်ဘဝမှ အရိယာဘဝသို့ရောက်ကာ ပြောင်းလွဲမွေးဖွားနိုင်အောင်ကြိုးစားကြဟု မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

တုမ္မေ၊ သင်တို့သည်။ **ဓမ္မနိမ္မိတာ**၊ သာသနဓမ္မ အရိယမဂ္ဂဓမ္မတို့က ဖန်ဆင်းလိုက် ဖန်ဆင်းအပ်သူတို့သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။

တုမ္မေ၊ တို့သည်။ ဓမ္မဒါယာဒါ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်စသော တရားဓမ္မအမွေခံ တို့သည်။ ဟောထ၊ ကုန်လော့။ နော အာမိသဒါယာဒါ၊ ဆွမ်းစသော ပစ္စယာ-မိသ လူ့စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ်တည်းဟူသော ပစ္စယာမိသ-အမွေခံ မဖြစ်ကြ ကုန်လင့်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒါနာနိ၊ တို့သည်။ အာမိသဒါနဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ ဓမ္မဒါနဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ ဣမာနိ ဒွေ၊ ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်မျိုး ကုန်သော။ ဣမေသံ ဒါနာနံ၊ ဤဒါနတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဓမ္မဒါနံ၊ အကြင်ဓမ္မဒါန သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤဓမ္မဒါနသည်။ အဂ္ဂံ၊ အာမိသဒါနထက် မြတ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံဝိဘာဂါ၊ ခွဲဝေပေးခြင်းတို့သည်။ အာမိသသံဝိဘာဂေါ၊ စားစရာ ဝတ်စရာ နေစရာ ဆေးတို့ကို ခွဲဝေပေးခြင်းလည်းကောင်း။ ဓမ္မသံဝိ-ဘာဂေါ၊ မိမိသိထားသော ပညာကို သူတစ်ပါးသိအောင် ညွှန်ကြားခွဲဝေပေးခြင်း လည်းကောင်း။ ဣမေ ဒွေ၊ ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ သံဝိဘာဂါနံ၊ ဤခွဲဝေပေးခြင်း နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ၊ အကြင်ဓမ္မသံဝိဘာဂသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤဓမ္မသံဝိဘာဂသည်။ အဂ္ဂံ-အဂ္ဂေါ၊ အာမိသသံဝိဘာဂထက် မြတ်၏။

တရားတော်မှ ဓမ္မးမွားသူ။ ။ သာသနဓမ္မ-ဟူသည် အချုပ်အားဖြင့် သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော သိက္ခာသုံးပါးပင်တည်း။ အရိယမဂ္ဂဓမ္မ ဟူသည်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော ပညာသိက္ခာ၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝ ဟူသော သီလသိက္ခာ၊ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိဟူသော သမာဓိသိက္ခာတို့ပင်တည်း။ ထိုသာသနဓမ္မဟူသော လောကီသိက္ခာ၊ အရိယဓမ္မ-ဟူသော လောကုတ္တရာ-သိက္ခာတို့ကို မလေ့ကျင့် မဆည်းပူးလျှင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မဖြစ်နိုင်။ အရိယာမှန်သမျှ ထိုဘုရားဟော ဓမ္မ ၂-မျိုးကြောင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရသောကြောင့် ဓမ္မနိမ္မိတာ-တရားတော်က ဖန်တီးလိုက် ဖန်ဆင်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ချည်းတည်း။ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် ငါဘုရား၏ ဓမ္မကဖန်ဆင်းလိုက်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာသူတွေဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြဟု ဆိုလိုသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနုဂ္ဂဟာ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းတို့သည်။ အာမိသာနုဂ္ဂဟော၊ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော၊ တရားဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣမေ ဒွေ၊ ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမေသံ အနုဂ္ဂဟာနံ၊ ဤအနုဂ္ဂဟတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော၊ အကြင်ဓမ္မာနုဂ္ဂဟသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ **ဧတံ=ဧသော**၊ ဤဓမ္မာနုဂ္ဂဟသည်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အာမိသာနုဂ္ဂဟ-ထက် မြတ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ယာဂါ**၊ အကြီးအကျယ်ပူဇော်ခြင်း ပေးလှူခြင်းတို့သည်။ အာမိသယာဂေါစ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို အကြီးအကျယ်ပေးလှူခြင်း အာမိ-သယာဂလည်းကောင်း။ ဓမ္မယာဂေါစ၊ ဟောပြောခြင်းစသည်ဖြင့် အကြီး အကျယ် တရားဖြန့်ဝေခြင်း ဓမ္မယာဂ-လည်းကောင်း။ ဣမေ ဒွေ၊ ဤနှစ်မျိုး တို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမေသံ ယာဂါနံ၊ ဤ အကြီးအကျယ် ပူဇော်ပေးလှူခြင်းတို့တွင်။ ယဒိဒံ ဓမ္မယာဂေါ၊ ဟောပြော သောအားဖြင့် အကြီးအကျယ် တရားဖြန့်ဝေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ **ဧတံ=ဧသော**၊ ဤအကြီး အကျယ်တရားဖြန့်ဝေခြင်းသည်။ အဂ္ဂံ=အဂ္ဂေါ၊ အာမိ-သယာဂထက် သာလွန် မြင့်မြတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ **ဧ**တမတ္ထံ၊ ဤပြဆို အပ်သော အကြောင်းအရာကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ **အ**ဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဗြာဟ္မဏမေ္ဃယာဂသုတ်၌။ ယော ဓမ္မယာဂံ အယဇိ အမစ္ဆရီ (လ) ဘဝဿ ပါရဂူ'န္တိ၊ ဘဝဿ ပါရဂုံ'ဟူသော။ **ဧ**တံ၊ ဤဂါထာအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

မုချအာမိသနှင့် ပရိယာယအာမိသ။　　။ ဆွမ်းစသော ပစ္စည်းလေးပါး သည် မုချအာမိသ၊ လူစည်းစိမ်စသည်သည် ပရိယာယအာမိသ၊ ဤသို့ထူး၏။

ယာဂါ။　　။ တတ္ထ ယာဂါတိ မဟာယညာ၊ မဟာဒါနာနီတိ အတ္ထော။ ယာနိ ယိဋ္ဌာနီတိပိ ဝုစ္စန္တိ-ဟူသော ဋ-အလို ယာဂါဟု ဟောသော်လည်း ဒါနမှစ်တပါး သီးခြား ယာဂ-မဟုတ်။ ကြီးကျယ်သော ယညပူဇော်မှု ပေးလှူမှုကိုပင် ယာဂါ-ဟုဟောတော် မူခြင်းဖြစ်သည်ဟူလို။ ထို့ကြောင့် အာမိသယာဂ-ဟူသည် ဝေလာမ-၏ အလှူ ဝေဿန္တရာမင်း၏ အလှူမျိုး၊ ဓမ္မယာဂ-ဟူသည် သားတော် ရာဟုလာအား ဘုရားရှင် ဟောကြားအပ်သော စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တန်စသည်ကို ဆိုလိုသည်ဟု နမူနာအနေ ဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာဖွင့်ပြထားသည်။

ယော ဓမ္မယာဂံ အယဒီ–ဂါထာအနက်

သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပီ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့ကို ရာဟုလာနှင့်မခြားသနားတော်မူလေ့ရှိသော။ ယော တထာဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ အမစ္ဆရီ၊ နှမြောဝန်တို မရှိမူ၍။ ဝါ၊ နှမြောဝန်တိုခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မ-ယာဂံ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းဟူသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ အယဒီ၊ ပေးလျှောက်ပြီ။ ဒေဝမနုဿသေဋ္ဌံ၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သော။ ဘဝဿပါရဂုံ၊ ဘဝ၏တစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ရောက်တော်မူသော။ တံ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော မြတ်စွာဘုရားကို။ သတ္တာ၊ သတ္တာ တို့သည်။ နမဿန္တိ၊ ဦးညွှတ်ရှိခိုးကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော စသည် ပေးမြဲ။ ပဌမံ။

၂။ သုလဘသုတ်

၁၀၁။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာရိ၊ လေးမျိုးကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤပစ္စည်းတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပါနိ စ၊ (အရေအတွက် အပိုင်းအားဖြင့်) အနည်းငယ်မျှ သေးငယ်လည်း သေးငယ်လှကုန်၏။ သုလဘာနိ စ၊ လွယ်ကူသဖြင့်လည်း ရအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ နေရာတိုင်းလိုလို ရဖို့ရန် လွယ်လည်း လွယ်ကူကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုပစ္စည်းလေးမျိုးတို့သည်။ အနဝဇ္ဇာနိ စ၊ အပြစ်လည်း ကင်းကုန်၏။

ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စီဝရာနံ၊ သင်္ကန်းတို့တွင်။ **ပံသုကူလံ**၊ ပံသုကူသင်္ကန်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဂ္ဃံ၊ အနည်းငယ်မျှ သေးငယ်လည်း သေးငယ်လှ၏။ သုလဘဂ္ဃံ၊ လွယ်ကူသဖြင့်လည်း ရအပ်၏။

ပံသုကူလ။ ။ မြစ်တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ ရေပြင်ထက်မြင့်သောမြေကို "မြစ်ကမ်း" ခေါ်ဆိုသကဲ့သို့၊ လူသွားလမ်း လှည်းလမ်း ရထားလမ်းပေါ်၌ကျနေသော တစ်ထွာတစ်မိုက်ခန့်အဝတ်စကို မြေပြင်ထက်မြင့်မောက်နေသောကြောင့် လမ်းမြေ၏ တစ်ဖက်ကမ်းသဖွယ်ဖြစ်၍နေ၏။ ထိုလမ်းမြေပံသုတို့၏ ကူလတစ်ဖက်ကမ်းသဖွယ်ဖြစ်သော အဝတ်စကို ချုပ်စပ်ထားအပ်သော သင်္ကန်းကိုလည်း ပံသုကူသင်္ကန်းဟု ခေါ်ဆိုအပ်၏။

ဝါ၊ နေရာတိုင်းလိုလို ရနိုင်၏။ တံ၊ ထိုပံသုကူသက်နှံးသည်။ အနဝဇ္ဇ၊ အပြစ်လည်း ကင်း၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘောဇနာနံ၊ ဘောဇဉ်တို့တွင်။ **ပိဏ္ဍိယာလောပေါ**၊ သလုံးမြင်းခေါင်း ကြွက်သားဆိုင်စွမ်းအားဖြင့် လှည့်လည်၍ ရအပ်သောဘောဇဉ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဠ၊ (အရေအတွက် အပိုင်းအခြားအားဖြင့်) အနည်းငယ်မျှ သေးငယ်လည်း သေးငယ်လှ၏။ သုလဘဠ၊ လွယ်ကူသဖြင့်လည်း ရအပ်၏။ ဝါ၊ နေရာတိုင်း လိုလိုရနိုင်၏။ တံ၊ ထိုသလုံးမြင်းခေါင်းကို ရင်းနှီး၍ ရအပ်သော ဘောဇဉ်သည်။ အနဝဇ္ဇ၊ အပြစ်လည်း ကင်း၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေနာသနာနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့တွင်။ **ရုက္ခမူလံ**၊ သစ်ပင်၏ အနီးအရပ်ဖြစ်သော ရုက္ခမူကျောင်းသည်။ အပ္ပဠ၊ (အရေ အတွက် အပိုင်းအခြား တန်ဖိုးအားဖြင့်) အနည်းငယ်မျှ သေးငယ်လည်း သေးငယ်လှ၏။ သုလဘဠ၊ လွယ်ကူသဖြင့်လည်း ရအပ်၏။ ဝါ၊ နေရာတိုင်းလိုလိုလည်း ရနိုင်၏။ တံ၊ ထိုရုက္ခမူကျောင်းသည်။ အနဝဇ္ဇ၊ အပြစ်လည်း ကင်း၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘေသဇ္ဇာနံ၊ ဆေးပစ္စည်းတို့တွင်။ **ပူတိမုတ္တံ**၊ နွားကျင်ငယ်ရည် တည်းဟူသော ဆေးသည်။ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပဠ၊ (အရေအတွက် အပိုင်းအခြား

လမ်းမြေသည် လမ်းပေါ်သွားသူတိုင်းကို ဖုံအညစ်ပကြေး ပေကျံတတ်သည့်အတွက် စက်ဆုပ်စိတ်ဖျက်စရာ ကောင်းသကဲ့သို့ ထိုလမ်းပေါ်၌ ကျနေသော အဝတ်စသည်လည်း မသန့်ရှင်းသဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ပင်။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ် အဝတ်စဖြင့် ချုပ်လုပ်ထားသော သင်္ကန်းသည်လည်း မြေမှုန့်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်စရာပင်တည်း။

ပိဏ္ဍိယာလောပ။　　။ သလုံးမြင်းခေါင်း ကြွက်သားဆိုင် အားအစွမ်းဖြင့် အိမ်စဉ်လှည့်လည်၍ ရအပ်သော တစ်ဇွန်းတစ်ယောက်မ တစ်လုပ်စာမျှသော ဆွမ်းသည် ရဟန်းတော်များအား စားရေးသောက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မပူပင်ရအောင် ဖြေရှင်း ပေးနိုင်၏။

ရုက္ခမူလ။　　။ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေကဖြစ်၍ ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သော သစ်ပင်ရင်းခြေ ဝါးရုံစသော နေရာသည်လည်း ရဟန်းများသီတင်းသုံးရန် ကျောင်းတစ်မျိုးပင်တည်း။

ပူတိမုတ္တ။　　။ ရှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းလှသော ကိုယ်ခန္ဓာပင် ဖြစ်စေကာမူ 'ပူတိကာယ'ပုတ်သော ကာယဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ နွားသတ္တာမှ လောလောဆယ်ဆယ်

တန်ဖိုးအားဖြင့်) အနည်းငယ်မျှ သေးငယ်လည်း သေးငယ်လှ၏။ သုလဘာ၌ လွယ်ကူသဖြင့်လည်း ရအပ်၏။ ဝါ၊ နေရာတိုင်းလိုလို ရနိုင်၏။ တံ၊ ထို နွားကျင်ငယ်ဆေးသည်။ အနဝဇ္ဇ၌ အပြစ်လည်း ကင်း၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာရိ၊ လေးမျိုးကုန်သော။ ကျွမာနိ၊ ဤပစ္စည်းတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပါနိ စ၊ (အရေအတွက် အပိုင်းအခြား တန်ဖိုးအားဖြင့်) အနည်းငယ်မျှ သေးငယ်လည်း သေးငယ်လှကုန်၏။ သုလဘာနိ စ၊ လွယ်ကူသဖြင့် ရလည်း ရအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ နေရာတိုင်းလိုလို ရလည်း ရနိုင်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုပစ္စည်းလေးမျိုးတို့သည်။ အနဝဇ္ဇာနိ၊ အပြစ်လည်း ကင်းကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ အပ္ပေန စ၊ အရေအတွက် အပိုင်းအခြား တန်ဖိုးနည်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ **သုလဘေန စ**၊ လွယ်ကူစွာရအပ် နေရာတိုင်းလိုလို ရနိုင်သည်လည်းဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇေန စ၊ အပြစ်ကင်းသည်လည်း

ယိုစီးကျလာသော လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ကျင်ငယ်ရေဖြစ်သော်လည်း ထိုနွားကျင်ငယ်ရေကို ရဟန်းတို့အား ဆေးပစ္စည်းအဖြစ် ညွှန်ပြတော်မူ၏။ နွားကျင်ငယ်ရေဖြင့် စိမ်ထားသော ဆီးဖျူ သျှိသျှားစသည်ကိုလည်း ပူတိမုတ္တဟု ကေစိဆရာတို့ကမိန့်ကြသည်။ ပိုင်ရှင်တို့က စွန့်ပစ်အပ်သော ထိုထိုစားဆေး သောက်ဆေး ထိုးဆေးတို့ကိုလည်း နွားကျင်ငယ်ရေနှင့် မစပ်သော်လည်း ပူတိမုတ္တ-နှင့် အလားတူ သုံးဆောင်နိုင်သည်ဟု အပရေတို့က ဆိုကြ၏။

မှီရာစလေးပါး။ ။ အထက်ပါ ပံသုကူလစသော ပစ္စည်းလေးမျိုးသည် သုံးစွဲသုံးဆောင်သူ ရဟန်းတော်များအဖို့ ရလွယ်ခြင်း အပြစ်ကင်းခြင်း အရေအတွက်အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပမာဏအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တန်ဖိုးအားဖြင့်ဖြစ်စေ မများနည်းပါးခြင်းကြောင့် ဘုရားရှင်က မှီရာလေးပါးအဖြစ် သတ်မှတ် ညွှန်ကြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလေးမျိုးထက် အဆင့်မြင့်သော ပစ္စည်းများကိုလည်း လျှာသူရှိလို့ရလျှင် သုံးစွဲရန် ခွင့်ပြုသည်သာ။

သုလဘာ။ ။ ဂဏန ပမာဏ အရွယ်အားဖြင့် အပွ-နည်းပါးခြင်း, နေရာမရွေးရဖို့ လွယ်ကူ၍ သုလဘ-ဖြစ်ခြင်း, ပံသုကူသက်နှံ့ စသော ပစ္စည်းလေးမျိုးကို သုံးစွဲရသဖြင့် ငါမို့ ဤသက်နှံ့မျိုး ဤဆွမ်းမျိုး ဤကျောင်းမျိုးသုံးစွဲရသည်ဟု သာယာခြင်း မာန်မာန တက်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အနဝဇ္ဇ-အပြစ်ကင်းခြင်းဟူသော ဂုဏ်သုံးမျိုးနှင့် ပံသုကူ သက်နှံ့စသော မှီရာလေးပါးမှာ ပြည့်စုံ၏။

ဖြစ်သော။ ပစ္စယေန၊ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်။ ယတော ခေါ=ယံ ခေါ တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ အကြင် နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဣဒံ၊ ဤကျေနပ် နှစ်သက်မှုကို။ အသ=ဣမသ၊ ဤရဟန်း၏။ "အညတရံ=ဧကံ သာမညဂ်န္တိ၊ ငြိမ်းအေးပြီးသော ကိလေသာရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း အဂ်ါတစ်ရပ်ဟူ၍။ ဝါ၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်း အကြောင်း အဂ်ါရပ်ဟူ၍။ တနည်း- အရိယာမဂ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းအဂ်ါရပ် တစ်ရပ်"ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဧတေမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုခဲ့သောအကြောင်းအရာကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူဖူးလေပြီ။

အနဝဇ္ဇနဲ့ တုဋ္ဌသ–ဂါထာအနက်

အနဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်ကင်းသဖြင့်လည်းကောင်း။ အပ္ပေနစ၊ ဂဏန ပမာဏ အလွန်အားဖြင့် နည်းပါးသဖြင့်လည်းကောင်း။ သုလဘေန၊ နေရာမရွေး ရလွယ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ တုဋ္ဌသ၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသောသူ၏။ (စိတ္တသ ဝိယာတောဋ္ဌစပ်)။ သေနာသနံ၊ ကျောင်း ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသော အိပ်ရာ နေရာကိုလည်းကောင်း။ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း။ ပါနဘောဇနံ၊ အဖျော်ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ အာရဗ္ဘ၊ အမှီပြု၍။ စိတ္တသ ဝိယာတော၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ **ဒိသာ**၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို။ **နပဋိဟညတိ**၊ မည့်ငြားဆဲ မနှိပ်စက်။

ဒိသာ နပ္ပဋိဟညတိ ။　　။ သန္တုဋ္ဌိယာ စတုဒ္ဒိသာ ဘာဝေန ဒိသာ နပဋိဟန္တိ။ ဌ။ ပံသုကူသင်္ကန်းစသည်ဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသော ရဟန်းသည် အဘယ် အရပ်မျက်နှာရှိ မြို့ရွာသို့ သွားလျှင် သင်္ကန်းပေါပေါ ကောင်းကောင်း ဝတ်ရမည်၊ ဆွမ်းကောင်းကောင်း စားရမည်၊ ကျောင်းကောင်းကောင်း ထိုင်ရမည်၊ နေမကောင်း ထိုင်မသာဖြစ်လျှင် ပြုစုကြလိမ့်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မည်သည့်အရပ်မျက်နှာ ကိုမျှ သွားစရာမလို။ ထို့ကြောင့် ထိုသန္တုဋ္ဌရဟန်းသည် မည်သည့်အရပ်မျက်နှာကိုမျှ မည့်ငြားဆဲ မနှိပ်စက်ပေ။ အရပ်လေးမျက်နှာရှိ ဌာနီ ဒကာဒကာမများထံမှ ပစ္စည်း လေးပါးရလိုမှု အာသာမရှိခြင်း၊ ထိုအာသာဖြင့် အလှူခံမှုမရှိခြင်းကိုပင် ဌာနသ နာမ် ဌာနိမှိ ဥပစာရော ဝေါဟာရော ဌာနူပစာရော-ဟူသည်နှင့်အညီ ဒိသာ နပဋိဟညတိ=နပဋိဟန္တိ အရပ်မျက်နှာကို မည့်ငြားဆဲဟု ဟောတော်မူသည်။

သာမညဿ၊ သမထ ဝိပဿနာဟူသော ရဟန်းတရားအား။ ဝါ၊ အရိယာမဂ်အား။ အနုလောမိကာ၊ လျော်ကူန်သော။ ယေ စ ဓမ္မာ၊ အကြင် အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ စသော အကျင့်တရားတို့ကိုလည်း။ အသ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ အက္ခာတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ အပ္ပမတ္တသ၊ မမေ့မလျော့သော။

သာမည။ ။ ထို့အပြင် သုလဘဂုဏ်ကြောင့် ပရိယေသနဒုက္ခကင်းသည်။ အပ္ပဂုဏ်ကြောင့် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရခြင်း ဒုက္ခငြိမ်းသည်။ အကဲ့ရဲ့လွတ်မှု အနဝဇ္ဇ-ဂုဏ်ကြောင့် ရဟန်းတို့နှင့် လျော်လျောက်ပတ်ခြင်း အကျိုးရသည်။ အပ္ပ-ဂုဏ်ကြောင့် အလိုနည်းသူ၏ တည်ရာဝတ္ထုမဟုတ်ခြင်း, အနဝဇ္ဇဂုဏ်ကြောင့် သံသရာမှတွက်မြောက်ကြောင်း ပညာ၏ တည်ရာဝတ္ထုဖြစ်ခြင်းဟူသော အကျိုးဆက်ရရှိနိုင်သည်။

တစ်နည်း- တန်ဖိုးနည်းခြင်းစသော အပ္ပ-ဂုဏ်ဖြင့် ရခြင်းကြောင့် ဝမ်းသာခြင်း, သုလဘဂုဏ်ဖြင့် မရခြင်းကြောင့်လည်း ဝမ်းမနည်းခြင်း, အနဝဇ္ဇဂုဏ်ဖြင့် ဝိပ္ပဋိသာရဖြစ်ကြောင်း အညာနုပေက္ခမဖြစ်နိုင်ဟူသော အကျိုးကိုသိရ၏။

သာမည။ ။ ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ (လ) ဣဒမသ္မာဟ 'အညတရံ သာမညဂ်' န္တိ ဝဒါမိ။ အပ္ပ သုလဘ အနဝဇ္ဇဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်သော ရဟန်းအား ထိုတင်းတိမ်ခြင်းကြောင့် စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာနှစ်ပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤတင်းတိမ်မှု သန္တောသကို သံဝရတရား ၄-ပါးတို့တွင် ကိလေသာငြိမ်းကြောင်း တစ်ခုသောအဂ်ါရပ် တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းဟု ဘုရားရှင်ဟောတော်မူသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် သာမည-အရ အရိယာမဂ်ကို ကောက်လျှင် ထိုအရိယာမဂ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း သပ္ပရိသူပနိဿယ, သဒ္ဓမ္မဿဝနဟူသော ဗာဟိရအဂ်ါ၊ ယောနိ-သောမနသိကာရ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ-ဟူသော အဗ္ဘန္တရိကအဂ်ါ ဤအဂ်ါနှစ်ရပ်ပြည့်စုံရမည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိအဂ်ါ ပြည့်စုံဖို့ရန် အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ ပဝိဝိတ္တတာ အသံသဋ္ဌတာ အာရဒ္ဓဝိရိယတာ-စသော အခြေခံအကြောင်းရှိမှ ဖြစ်မည်။ ထို့ကြောင့် အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာစသော မူလအခြေခံ အကြောင်းများအပါအဝင် ဗာဟိရ အဗ္ဘန္တရိက အဂ်ါနှစ်ရပ်ကို တစ်ခုတည်းသော "သာမညဂ်" ဟူ၍ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည်။

တဋ္ဌသ၊ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသော။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားတို့ကို။ **အဓိဂ္ဂဟိတာ**၊ သိမ်းကြုံးယူအပ်ကုန်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ ဣတိ မေ သုတန္တိ-ပေးမြ။ ဒုတိယံ။

၃။ အာသဝက္ခယသုတ်

၁၀၂။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ-ပေးမြ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာနတော၊ ဉာန်ဖြင့် သိသောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ (အာသဝါနံ ၌စပ်) ပဿတော၊ ဉာန်၏ အစွမ်းသတ္တိဖြင့် မြင်သောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ အာသ-ဝါနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သောမဂ်ကို။ အဟံ၊ ဝါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ အဇာနတော၊ ဉာဏ်ဖြင့် မသိသော သူအား။ အပဿတော၊ ဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မမြင်သောသူအား။ နောဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်။ (ဣန္ဒြိယသုတ္တေ ဣဓ စ မဂ္ဂေါ "အာသ-ဝက္ခ-ယော"တိ ဝုတ္တော။) ဉာန်, ဉာန်၏ အစွမ်းသတ္တိဖြင့် သိမြင်သော သူအား အရိယာမဂ်ကို ရနိုင်သည်ဟူလို။ ယထာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဇာနန္တသ္ဌ ပဿန္တသ္ဌ အဟံ အရိယာမဂ္ဂါဓိဂမံ ဝဒါမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ဋ္ဌ၊၃၁၁)

တစ်နည်း- ဇာနတော၊ အနုဗောဉာန်ဖြင့် သိသောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ ပဿ-တော၊ ပဋိဝေဓဉာန်ဖြင့် မြင်သော သူအား။ ဝါ၊ ၏။

တစ်နည်း- (အထက်ပါအနက်ကို ပြောင်းပြန် ပြန်လျှင်) ပဿတော၊ (အဋ္ဌင်္ဂိက မဂ်တည်းဟူသော) ဒဿနမဂ်ဖြင့် မြင်သောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ ဇာနတော၊

အဓိဂ္ဂဟိတာ။　　။ "အဓိဂ္ဂဟိတာ ပဋိပက္ခမ္ပိ အဘိဘဝိတ္မာ ဂဟိတာ ဟောန္တိ"ဟူသော ဋ္ဌ-အလို ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကို လွှမ်းမိုး၍ ယူအပ်ကုန်ပြီ-ဟုပေး။ လွှမ်းမိုးယူအပ်-ဟူသည် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသော ရဟန်း၏ အလျှတ္တသန္တာန်၌ အပ်-စ္ဆတာ သန္ဓေတည်စသော အကျင့်တရားတွေ တည်ရှိသွားခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် အဗ္ဘန္တရဂတာ နု ဗာဟိရဂတာ-ဟု ထပ်မံဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ပဠစ္ဆိဂကမဂ်တည်းဟူသော ဘာဝနာဉာန်ဖြင့် သိသောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယာမဂ်ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။

တစ်နည်း- ဇာနတော၊ ပရိညာသုံးပါးဖြင့် သိသောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ ပဿတော၊ (သိခါပတ္တ ဝိပဿနာ ဉာန်ဖြင့်) မြင်သောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ (ကေစိအလို)

တစ်နည်း- ဇာနတော၊ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားရ၍ သိသောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ ပဿတော၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် မြင်သောသူအား။ ဝါ၊ ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရိယာမဂ်ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ အဇာနတော၊ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားရ၍ မသိသောသူအား။ အပဿတော၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် မမြင်သောသူအား။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကို။ နော ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်။ (ဒုက္ခနှင့် နိရောဓကို ပြသဖြင့် အကြောင်းသစ္စာနှစ်ပါးကိုလည်း ပဟာနာဘိသမယ ဘာဝနာဘိသမယ-အားဖြင့် သိမြင်ခြင်းကို ဖလာနုမာနသိဒ္ဓိအားဖြင့် ပြီးသည်သာ။ ထို့ကြောင့် ဇာနတော ပဿတော-နှစ်ပုဒ်ဖြင့် စတုသစ္စာဘိသမယ ဟောတော်မူအပ်၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကိုသာ။ ဝါ၊ အဘယ်ကိုလျှင်။ **ဇာနတော၊** အား။ ဝါ၊ ၏။ ကိံ၊ ကို။ ပဿတော၊ အား။ ဝါ၊ ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ ကုန်ကြောင်းအရိယာမဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဤကား ဒုက္ခဟု။ ဇာနတော၊ အားသာ။ ဝါ၊ ၏သာ။ ပဿတော၊ မြင်သောသူအားသာ။ ဝါ၊ မြင်သောသူ၏သာ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။

ဇာနတော။ ။ ဤ၌ ဇာနတော-အရ သိခြင်းဇာနနသည် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းဇာနန, ရဟန်းများနှင့်လျော်သော သက်နှံးချုပ်ခြင်း ဆိုးခြင်းစသည်၌ တတ်သိနားလည်ခြင်း ဇာနန၊ ရဟန်းများနှင့်မလျော်သော ဆေးကုခြင်းစသည်၌ တတ်သိခြင်း ဇာနနဟု အမျိုးမျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ကိဉ္စ-ဝယ် 'အဝေါရဏတ္ထ စ'၏ ဂဟေတဗ္ဗ-ကား သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းတည်း။ ဝတ္ထာသီသ-အားဖြင့် သက်နှံးချုပ် ဆိုးခြင်း၌ တတ်သိမှု ဇာနနသည် အနုညာတတ္ထ-တည်း။ ဆေးကုခြင်း၌ တတ်သိခြင်း ဇာနနကား ဆဋ္ဌေ-တဗ္ဗတ္ထတည်း။

ခယော၊ ကုန်ကြောင်းအရိယာမဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယော တိ၊ ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဟု။ ဇာနတော၊ အားသာ။ ဝါ၊ ၏သာ။ ပဿတော၊ အားသာ။ ဝါ၊ ၏သာ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓော တိ၊ ဤကား ဒုက္ခချုပ်ခြင်း ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန် တည်းဟု။ ဇာနတော ပဿတော၊ သိမြင်သော သူအားသာ။ ဝါ၊ ၏သာ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ တိ၊ ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာနိဗ္ဗာန် သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု။ ဇာနတော ပဿတော၊ သိမြင်သောသူအားသာ။ ဝါ၊ ၏သာ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ ကုန်ကြောင်းအရိယာမဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသောသူ၏သာ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏သာ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ ကုန်ကြောင်းမဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အထက်ပါအမေး၏ အဖြေတည်း။ (အာသဝါနံ ခယောတိ'တို့၌ လက်ရှိ ဣတိကို ဧတံ၌ စပ်ခဲ့ပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ဣတိ-တစ်လုံးအကြေ ကြံ၍ "ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း"ဟု ပေးလိုက်သည်။)

ဧတမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ ဘုရားရှင်သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဟောကြားအပ်သော အာသဝက္ခယ သုတ်၌။ "သေခသ သိက္ခမာနဿ (လ) သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစန'န္တိ၊ ပမောစနံ" ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤသုံးဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤပြဆိုအပ်သည့်အတိုင်း။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်ဆိုအပ်သတည်း။

သေခသ သိက္ခမာနဿ–ဂါထာအနက်

ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော၊ ဖြောင့်မှန်သော လမ်းအတိုင်း မပြတ်လျှောက်သော။ သိက္ခမာနဿ၊ ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။ သေခဿ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပဌမံ ဉာနံ ၌စပ်) ခယသ္မိံ၊ ကိလေသာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ ဝါ၊ ကိလေသာကုန်ခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဉာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

တတော၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာန်မှ။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၍။ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ ဆက်တိုက်။ အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ အညာ = အညာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့်။ ဝိမုတ္တာသ၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ပြီးသော သူ၏။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ (အကြောင်းအာရုံနိဗ္ဗာန်က မြတ်သောကြောင့် အကျိုးပစ္စဝေက္ခဏာဉာန်လည်း မြတ်တော့ သည်သာ။ ထို့ကြောင့် "ဥတ္တမံ" ဟုဝိသေသနပြုသည်။) ဝိမုတ္တိဉာနံ၊ နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာဉာန် ဖလပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ခယေဉာနံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာဉာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သံယောဇနာ၊ ကိလေသာ သံယောဇဉ်တို့သည်။ ခီဏာတိ၊ ကုန်ပြီဟူသော။ ဉာနံ၊ ပဟီန-ကိလေသ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

(ဤဂါထာဖြင့် နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာ ဖလပစ္စဝေက္ခဏာ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ပဟီနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာ-လေးမျိုးကိုပြသည်။ အရဟတ္တဖလာဓိဂမ-အရာ ဖြစ်၍ အဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာ-မလို။)

(အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်အောင် ယောဇနာလိုက်သည်။ ပေးရိုးအတိုင်း အနက်ယောဇနာသော်- ခယေ၊ အာသဝ သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အရဟတ္တမဂ်၌။ ဉာနံ၊ ပစ္စဝေ-က္ခဏာဉာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သံယောဇနာ၊ တို့သည်။ ခီဏာတိ၊ ကုန်ပြီဟူသော။ ဉာနံ၊ ပဟီနကိလေသာဉာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏-ဟု ပေးရာ၏။)

အဝိဇာနတာ၊ (ဤကား ဒုက္ခ, ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းအကြောင်း စသည်ဖြင့်) သစ္စာလေးပါးကို မသိသော၊ ဝါ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ (ဟေတုမန္တဝိသေသန)။ ဗာလေန၊ လူလိမ္မာမဟုတ် လူမိုက်သည်။ သဗ္ဗဂန္ဓပမောစနံ၊ သံသရာမှ မလွတ်အောင် တုပ်နှောင်တတ်သော ကိလေသာ အထုံးအဖွဲ့အားလုံးမှ လွတ်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ ရရှိခြင်းငှာ။ နာ သက္ကာ ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ကုသိတေန၊ အာရမ္ဘဓာတ် နိက္ခမဓာတ် ယုတ်ညံ့ ပျင်းရိသောသူသည်။ သဗ္ဗဂန္ဓပမောစနံ၊ သံသရာမှ မလွတ်မြောက်အောင် တုပ်နှောင်တတ်သော ကိလေသာ အထုံး

အဖွဲ့အားလုံးမှ လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသော။ ဣဒံ နိဗ္ဗာန်၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ နတ္ထေ၀ အဓိဂန္တ္ဗံ၊ မရအပ် မရနိုင်သည်သာ။ ၀ါ၊ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မရနိုင်။

အယမ္ပိ အတ္ထော -စသည် ပေးမြ။ တတိယံ။

၄။ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၀၃။ ဝုတ္တံ ဟေတံ -စသည်ပေးမြ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ၀ါ၊ အကြင်သမဏာတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ၀ါ၊ အကြင်ဗြာဟ္မဏာတို့သည် လည်းကောင်း။ 'ဣဒံ ဒုက္ခ'န္တိ'၊ ဤကား ဒုက္ခဟု။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပဇာနန္တိ၊ ဝိပဿနာဉာန်နှင့်တကွ မဂ်ဉာန်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိကြကုန်။ 'အယံ ဒုက္ခသမုဒယော'တိ၊ ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းအကြောင်းဟု။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ နပဇာနန္တိ၊ ဝိပဿနာဉာန်နှင့်တကွ မဂ်ဉာန်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိကြကုန်။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ ဤကား ဒုက္ခခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းတည်းဟု။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ နပဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါတိ၊ ဤကား ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟု။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပဇာနန္တိ၊ ဝိပဿနာဉာန်နှင့်တကွ မဂ်ဉာန်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိကြကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ တေ သမဏာ ၀ါ၊ ထိုသမဏာတို့ကို လည်းကောင်း။ တေ ဗြာဟ္မဏာ ၀ါ၊ ထိုဗြာဟ္မဏာတို့ကိုလည်းကောင်း။ သမ-ဏောသု၊ ငြိမ်းအပ်ပြီးသောကိလေသာရှိသူတို့၌။ ၀ါ၊ ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာရှိသူတို့၌။ နသမဏာသမ္မတာ၊ အပါအ၀င်ဖြစ်သောသမဏာဟု အသိအမှတ် မပြုအပ်ကုန်။ ဗြာဟ္မဏောသု၊ မြှောအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသူတို့၌။ ၀ါ၊ ကိလေသာမျှောပြီးသူတို့၌။ နဗြာဟ္မဏာသမ္မတာ၊ အပါအ၀င်ဖြစ်သော ဗြာဟ္မဏာဟု အသိအမှတ် မပြုအပ်ကုန်။

ဧတေ အာယသ္မန္တော၊ ဤအရှင်တို့သည်။ **သာမညတ္ထံ** ဝါ၊ ကိလေသာငြိမ်းသူဖြစ်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မ-ညတ္ထံ ဝါ၊ ကိလေသာမျောပြီးသူဖြစ်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးကို လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသော ဉာန်ဖြင့်။ သစ္ဆိကတ္တွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ရောက်၍။ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ နိ ဝိဟရန္တိ၊ နေသူတို့ မဟုတ်ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ စ ခေါ သမဏာ ဝါ၊ အကြင် သမဏာတို့သည်လည်းကောင်း။ ယေ စ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ဗြာဟ္မဏ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဤကား ဒုက္ခဟု။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဇာနန္တိ၊ သိကြကုန်၏။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဟု။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ ဒုက္ခနိရော-ဓောတိ၊ ဤကား ဒုက္ခချုပ်ခြင်းနိဗ္ဗာန်ဟု။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါတိ၊ ဤကား ဒုက္ခချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော။ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်သော အကျင့်ဟု။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။

သာမညတ္ထ။ ။ ကိလေသေ သမိ်သူတိ သမဏာ၊ ရဟန္တာ ရ၏။ သမဏာနံ+ဘာဝေါ=သာမည်။ ကိလေသာငြိမ်းသူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရား ရ၏။ သာမည-သခ်ါတ်+အတ္ထံ=သာမညတ္ထံ။ ကိလေသာငြိမ်းသူဖြစ်ကြောင်းတရားဟူသည် တခြား မဟုတ်၊ ဖိုလ်လေးပါးတည်း။ ထို့ကြောင့် သာမညတ္ထံ-အရ ဖိုလ်လေးပါးကို ကောက်အပ်၏။ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသီသူတို့သည် သာမညတ္ထကို ရသူ သာမညတ္ထ-သို့ရောက်သူ ပြည့်စုံစေသူတို့ မဟုတ် ဟူလို။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်က သမဏ-ဟု အသိ အမှတ်မပြု။ ပဇ္ဇဏ္ဏမတ္ထသမဏ-ဟု ဆိုလိုသည်။

ကိလေသေ ဝါဟေသုန္တိ ဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန္တာ ကောက်။ ဗြာဟ္မဏာနံ+ဘာဝေါ=ဗြာဟ္မည်၊ ဗြာဟ္မဏာဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတရား ကောက်။ ထိုဖြစ်ကြောင်းတရားသည် ဖိုလ်လေးပါးပင်ဖြစ်သောကြောင့် ဗြာဟ္မညသခ်ါတ်+အတ္ထံ= ဗြာဟ္မညတ္ထံ-ဟု ကမ္မဓာ-ရဲတွဲ။ ကိလေသာတို့ကို မျောပြီးသူဖြစ်ကြောင်း ဖိုလ်လေးပါးတို့ကို မျက်မှောက်မပြု ရသေး မပြည့်စုံသေးလျှင် ၎င်းတို့ကို ဗြာဟ္မဏစာရင်း မသွင်းနိုင်။ သာမန်ဇာတိ ဗြာဟ္မဏသာ ဖြစ်နိုင်သည် ဟူလို။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ တေ သမဏာ ဝါ၊ ထိုသမဏာတို့ကို လည်းကောင်း။ တေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ ထိုဗြာဟ္မဏာတို့ကိုလည်းကောင်း။ သမ-ဏေသု စ၊ ဌြိမ်းအပ်ပြီးသောမကောင်းမှုရှိသူ။ ဝါ၊ မကောင်းမှုတို့ကို ဌြိမ်းပြီးသူ တို့၌လည်း။ သမဏာသမ္မတာ၊ အပါအဝင်သမဏာတို့ဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဗြာဟ္မဏေသု စ၊ အပပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသူ၊ ဝါ၊ မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသူတို့၌လည်း။ ဗြာဟ္မဏာသမ္မတာ၊ အပါအဝင်ဗြာဟ္မဏာတို့ဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်ပြီ။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ တေ ပန အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်ကား။ သာမညတ္ထဉ္စ၊ မကောင်းမှုဌြိမ်းပြီးသူဖြစ်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မညတ္ထဉ္စ၊ မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသူဖြစ်ကြောင်း အကျိုးအရဟတ္တဖိုလ်တရားကိုလည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌေ ဝ ဓမ္မေ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာန်ဖြင့်။ သစ္ဆိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။

ဧတေမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ရွှေနန္ဒုတ်တော် ကြာကုမုဒ်မှ ဖော်ထုတ်မြွက်ကြားတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏသုတ်၌။ "ယေ ဒုက္ခံ နပဇာနန္တိ (လ) နေ ဇာတိဇရူပဂါတိ၊ ဇာတိဇရူပဂါ"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤလေးဂါထာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သတည်း။

ယေ ဒုက္ခံ နပ္ပဇာနန္တိ-ဂါထာအနက်

ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအစစ်ကို။ ဝါ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ နပဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲအစစ်၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဝါ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ နပဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ယတ္ထ စ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ကား။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသည်။ အသေသံ၊ အကြွင်းမရှိ။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တဉ္စ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ နိရောဓသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ၊ ဆင်းရဲဌြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေနိုင်သော။ မဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းစဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ မဂ္ဂသစ္စာ ကိုလည်းကောင်း။ နပဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။

တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ စေတောဝိမုတ္တိဟီနာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်မှ ကင်းကုန်၏။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ပညာဝိ-မုတ္တိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာမှလည်း။ ဟီနာ၊ ကင်းကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အန္တကိရိယာယ၊ ဒုက္ခ၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ပြုခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဘာ၊ မထိုက်ကုန်။ တေ၊ တို့သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဇာတိဇရူပဂါ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေနေခြင်း အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြရကုန်၏။

ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ဒုက္ခံ စ၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း။ ပဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ဒုက္ခသ သမ္ဘဝံ စ၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ-သစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသည်။ အသေသံ၊ အကြွင်းမရှိ။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တဉ္စ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ၊ ဒုက္ခငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ပဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။

တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ စေတောဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိစိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အထော၊ ထို့ပြင်။ ပညာဝိမုတ္တိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့်။ သမ္ပန္နာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အန္တကိရိယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ပြုခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဘာ၊ ထိုက်ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ နဇာတိဇရူပဂါ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေနေခြင်း အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းသို့ မကပ်ရောက်ရတော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ စတုတ္ထံ။

၅။ သီလသမ္ပန္နသုတ်

၁၀၄။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ တေ ဘိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ သီလသမ္ပန္နာ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ သမာဓိသမ္ပန္နာ၊ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။

ပညာသမ္ပန္နာ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ၊ (ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော) အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝိမုတ္တိဉာနဒဿနသမ္ပန္နာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိမြင်သော ပေစွဝေဗ္ဗဏာဉာန်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။

သြဝါဒကာ၊ (ပစ္စုပ္ပန်တမလွန် နှစ်တန်သောအကျိုးတို့ဖြင့်) ဆုံးမတတ်ကုန်၏။ ဝိညာပကာ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးကို သိစေတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ် ခန္ဓာ အာယတန သာမညဝိသေသလက္ခဏာဟူသော) အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့် ဓမ္မတို့ကို သိစေတတ်ကုန်၏။ (ဝိဝိဓေဟိ နယေဟိ ဓမ္မာနံ ဉာပကာ။ ၌။) သန္ဒဿကာ၊ လက်ဖြင့် ကိုင်ပြသကဲ့သို့ ပြတတ်ကုန်၏။ သမာဒပကာ၊ မဆောက်တည်ရသေးသော သီလတို့ကို ဆောက်တည်စေတတ်ကုန်၏။ သမုတ္တေဇကာ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတတ်ကုန်၏။ သမ္မဟံသကာ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေတတ်ကုန်၏။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို။ အလံ သမက္ခာတာရော၊ စွမ်းစွမ်းတမံ ကောင်းစွာပြောပြတတ်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။ ဒဿနမ္မိ၊ ဖူးမြင်ရရုံမျှကို လည်း။ ဗဟုပကာရံ၊ များသောကျေးလူးရှိ၏ဟူ၍။ ဝါ၊ ကျေးလူးများ၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။ သဝနမ္မိ၊ ကြားရုံမျှကိုလည်း။ ဗဟုပကာရံ၊ ကျေးလူးများ၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့ကို။ ဥပသင်္ကမနမ္မိ၊ (လျှုမည် ဒါန်းမည် ဝတ်ပြုမည် မေးမြန်းမည်ဟူသော စိတ်ဖြင့်) ချဉ်းကပ်ခြင်းကိုမျှလည်း။ ဗဟုပကာရံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့ကို။ ပယိရုပါသနမ္မိ၊ (ချဉ်းကပ်ကာ လျှဒါန်းဝတ်ပြု၍ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း စသည်ဖြင့်) မေးမြန်းသော အားဖြင့် ဆည်းကပ်ခြင်းကိုမျှလည်း။ ဗဟုပကာရံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ (ဝေယျာဝစ္စာဒိ ကရဏံ ပယိရုပါသနမေဝံ ဟူသော ၄-နှင့်အညီ ထိုရဟန်းတို့၏ ဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်ခြင်းသည်လည်း ပယိရုပါသနပင်တည်း)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ အနုဿရဏမ္ပိ၊ ထူးခြားသောဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်သတိရခြင်းကိုမျှလည်း။ ဗဟူပကာရံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ ဘိက္ခူနံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏ အထံ၌။ အနုပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ၊ အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုခြင်းမျှကိုလည်း။ ဗဟူပကာရံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။

တံ၊ ထိုအရိယဒဿနစသည်၏ ကျေးဇူးများသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဿ-ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ အရိယာရဟန်းတို့ကို။ **သေဝတော**၊ မှီဝဲသော။ **ဘဇတော**၊ ဆည်းကပ်သော။ ပယိရူပါသနတော၊ ချဉ်းကပ်သောသူ၏။ (သီလက္ခန္ဓောစသည်၌စပ်) အပရိပူရော၊ မပြည့်စုံသော။ သီလက္ခန္ဓောပိ၊ သီလအစုသည်လည်း။ ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ တိုးပွားပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အပရိပူရော၊ မပြည့်စုံသော။ သမာဓိက္ခန္ဓောပိ၊ သမာဓိအစုသည်လည်း။ ဘာဝနာပါရိပူရိံ၊ တိုးပွားပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

သေဝန ဘဇန။ ။ အရိယဒဿန သဝန-စသည်၏ ဗဟုပကာရဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို ပြလို၍ "တထာရူပေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ"စသော ဝါကျကို မိန့်တော်မူသည်။ ယင်းသို့ ဒဿန သဝန စသည်တို့၏ ဗဟုပကာရ-ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းပြသော်လည်း ဒဿန သဝန အနုဿရဏ-တို့ကို ချန်လှပ်၍ သေဝန ဘဇန-စသည်တို့ကိုသာ ထိုဝါကျ၌တွေ့ရသည်။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ ဒဿန သဝန အနုဿရဏတို့သည် ဥပသက်မန ပယိရူပါသနပြုကာ မေးမြန်းခြင်း ဝေယျာဝစ္စပြုခြင်း အကျိုးတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေကုန်၏။ ထိုမေးမြန်းချဉ်းကပ်ခြင်းကြောင့် ရရှိအပ်သော သဝနာနုတ္တရိယသည် မပြည့်သေးသော သီလ-စသည်တို့ ပြည့်စုံစေခြင်းဟူသော ဗဟုပကာရများစွာ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဤအကြောင်းအကျိုး အဆက်အစပ်ကို ကြည့်လျှင် "ဒဿန သဝန အနုဿရဏ"တို့သည် အကြောင်း၏ အကြောင်းမျှသာ ဖြစ်၍ အဓိကမဟုတ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဗဟုပကာရ-ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို ပြသော ဝါကျ၌ ဒဿန-စသည် မပါတော့ဘဲ 'သေဝတော ဘဇတော ပယိရူ-ပါသနတော' တို့သာ ပါဝင်တော့သည်ဟူလို။

ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် မှီဝဲခြင်းသည် 'သေဝန'၊ ချစ်မြတ်နိုးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် 'ဘဇန'၊ ပြဿနာကို မေးမြန်းခြင်း ပဋိပတ်ကို အတုလိုက်၍ကျင့်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် 'ပယိရူပါသန' မည်၏။

အပရိပူရော၊ သော။ ပညာဘဒ္ဒန္ဓောပိ၊ ပညာအစုသည်လည်း။ ဘာဝနာပါရိပူရီ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အပရိပူရော၊ သော။ ဝိမုတ္တိဘဒ္ဒန္ဓောပိ၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်အစုသည်လည်း။ ဘာဝနာပါရိပူရီ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အပရိပူရော၊ သော။ ဝိမုတ္တိဉာနဒဿနဘဒ္ဒန္ဓောပိ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပေစွဝေဘဒ္ဒဏာဉာန်အမြင်အစုသည်လည်း။ ဘာဝနာပါရိပူရီ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ တေ ဘိက္ခူ။ (အလုံးစုံသောကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော) ထိုရဟန်းတို့ကို။ သတ္ထာရောတိပိ၊ (ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်အကျိုးစီးပွားတို့၌ သတ္တဝါတို့ကိုယှဉ်စပ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆုံးမတတ်သောကြောင့်) ဆရာသွားများဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ သတ္ထဝါဟာတိပိ၊ (ဇာတိကန္တာရစသည်မှ ထုတ်ဆောင်တတ်သောကြောင့်) လှည်းမှူးကြီးသဖွယ် ခေါင်းဆောင်တို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ရဏဇ္ဇဟာတိပိ၊ ရာဂစသောအညစ်အကြေးတို့ကို ပယ်တတ် ပယ်စွန့်စေတတ်သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တမောနုဒါတိပိ၊ အဝိဇ္ဇာမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ် ပယ်ဖျောက်စေတတ်သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အာလောကကရာတိပိ၊ ပညာတည်းဟူသော အလင်းကို ပြုတတ်သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ သြဘာသကရာတိပိ၊ ပညာအရောင်ကို ပြုတတ်သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဇ္ဇောတကရာတိပိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်းကို ပြုတတ်သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥက္ကာဓာရာတိပိ၊ မီးရှူးကို ဆောင်သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဘင်္ကရာတိပိ၊ တောက်ပသော အဆင်းကို ပြုတတ်သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အရိယာတိပိ၊ အရိယာတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ စက္ခုမန္တောတိပိ၊ (ပညာစက္ခု မွေ့စက္ခုတို့ကို အလွန်အကဲ ရရှိခြင်းကြောင့်) မျက်စိရှိသောသူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သီလသမ္ပန္နသုတ်၌။ 'ပါမောဇ္ဇကရဏံ ဌာနံ (လ) နာဂစ္ဆန္တိ ပုနဗ္ဘဝ'န္တိ၊ ပုနဗ္ဘဝံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ပါမောဇ္ဇကရဏံ ဌာနံ-ဂါထာအနုက်

ဘာဝိတတ္တာနံ၊ ပွားများအပ်ပြီးသော သဘောတရားရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ရှိကုန်သောကြောင့်။ ဓမ္မဇီဝိနံ၊ (ဖလသမာပတ်ကို များစွာဝင်စားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အရဟတ္တဖိုလ်တရားဖြင့် အသက်ရှည်တော်မူကြကုန်သော။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့ကို။ ယဒိဒံ ဒဿနံ၊ အကြင်ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ထိုဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ (အဝိပ္ပဋိသာရနိမိတ္တာနံ၊ နှလုံးမသာယာမဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ နှလုံးသာယာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သီလာဒီနံ၊ သီလစသည်တို့၏။ ပါရိပူရိဟေတုဘာဝတော၊ ပြည့်စုံခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိဇာနတံ၊ ပင်ကိုယ်ဇာတိအားဖြင့် ပညာရှိသူတို့၏။ ပါမောဇ္ဇကရဏံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ပြုတတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပဘက်ရာ၊ တောက်ပသောအဆင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ အာလောက-ကရဏာ၊ အလင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော။ စက္ခုမန္တော၊ ပညာစက္ခု ဓမ္မစက္ခု နှစ်မျိုးလုံး ရှိတော်မူကြကုန်သော။ ရဏဇဟာ၊ ရာဂစသော အညစ်အကြေးကို စွန့်တတ် စွန့်စေတတ်ကုန်သော။ တေ ဓီရာ၊ ထိုပညာရှိတို့သည်။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သုံးပါးသော သဒ္ဓမ္မကို။ ဇောတယန္တိ၊ ထွန်းလင်းစေကြကုန်၏။ ဘာသယန္တိ၊ တောက်ပစေကြကုန်၏။

ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ယေသံ၊ ယင်းအရိယာတို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမသြဝါဒကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ သုတ္တာ၊ ကြားနာရ၍။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အညာယ၊ ဝိပဿနာဉာန်ဖြင့် သိခြင်းကြောင့်။ ဇာတိကွယံ၊ ဇာတိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ အဘိညာယ၊ ထူးသောမဂ်ဉာန်ဖြင့် သိခြင်းကြောင့်။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ ဘဝသစ်သို့။ နာဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကြရတော့ကုန်။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ပဋ္ဌမံ။

၆။ တဏှာပ္ပါဒသုတ်

၁၀၅။ ဝုတ္တံ ဟေတံ-စသည် ပေးမြ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဏှာပ္ပါဒါ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်းအကြောင်းတို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးတို့တည်း။ ယတ္ထ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယင်းအကြောင်း တို့ကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော တဏှာ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တစ်နည်း- ယတ္ထ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု-နော၊ ၏။ (တဏှာ၌စပ်) တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ပေါ်လေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (သမ္ဘဒါနာပေက္ခပုဒ် မရှိသောကြောင့် သမ္ဘန်အနက် ယောဇနာလိုက်သည်။)

ကတမေ စတ္တာရော၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ စီဝရဟေတု ဝါ၊ သင်္ဃာဋိဟူသောအကြောင်း ကြောင့်မူလည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ သေနာသနဟေတု ဝါ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနာ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ၊ ဤသင်္ဃာဋိစသည်ကြောင့် တဏှာ ဖြစ်တတ်သည့် နည်းတူ။ **ဘဝါ-ဘဝဟေတု** ဝါ၊ ကောင်းမွန်သည်ထက် ကောင်းမွန်သော ထောပတ်ဆီးဦး

ဘဝါဘဝဟေတု ။　　။ ဘဝါဘဝါနိစေတ္ထ ပဏီတပဏီတာနိ သပ္ပိနဝနီတာဒီနိပိ အဓိပ္ပေတာနိ၊ ဘဝတိ အာရောဂျံ ဧတေနာတိ ကတ္တာဟူသည်နှင့်အညီ အထက်ပါ အတိုင်း ယောဇနာသည်။ အကယ်၍ သမ္ဘတ္တိဘဝေသု ပဏီတပဏီတကရော ဘဝါ-ဘဝါတိပိ ဝဒန္တိ-ဟူသော ဝဒန္တိဝါဒနှင့် အညီပေးမူ "ဣတိ၊ ဤသင်္ဃာဋိစသည် ကြောင့် တဏှာဖြစ်သည့်နည်းတူ။ ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ပဏီတဖြစ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဂုဏ်သိရ် အာဏာ ပါဝါ၊ ပဏီတတရ ဖြစ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဂုဏ်သိရ် အာဏာ ပါဝါ-ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဟု ပေးရာ၏။

စသော ဆေးပစ္စည်းကြောင့်မူလည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ တဏှုပ္ပါဒါ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတို့သည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့ပင်တည်း။ ယတ္ထ၊ ယင်းသင်္ဘန်း စသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနာ၊ ဖြစ်တတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဘိက္ခုနော၊ ၏သန္တာန်၌ဟု မပေးဘဲ တဏှာ၌ စပ်ရန် ဘိက္ခုနော-၏ ဟု သော်လည်း ပေးလေ။)

ဇေတမတ္ထံ-စသည် ပေးမြဲ။ တတ္ထ၊ ထိုတဏှုပ္ပါဒသုတ်၌။ တဏှာ ဒုတိယော ပုရိသော (လ) သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေတိ၊ ပရိဗ္ဗဇေဟူသော။ **ဇ**တံ၊ ဤဂါထာဗန္ဓကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်တော်မူအပ်၏။

တဏှာဒုတိယော ပုရိသော-ဂါထာအနက်

တဏှာဒုတိယော၊ တဏှာအဖော်ရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဝါ၊ သတ္တဝါသည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်ကြာလှစွာသော။ အဒ္ဓါနံ၊ အဓွန့်ကာလပတ်လုံး။ သံသရံ-သံသရန္တော၊ ကျင်လည်ပြေးသွားလျက်။ **ဣတ္ထတ္ထာဘာဝညထာဘာဝံ**၊ ဤလူအဖြစ် အခြားသတ္တဝါအဖြစ်ရှိသော။ (ဒွန္ဒဂဗ္ဘဟေတုရတ္ထသမာသ်)။ သံသာရံ ခန္ဓာ အာယတနတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော သံသရာကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။

ဘဝေါတိ ဝါ သမ္ဘတ္တိ၊ အဘဝေါတိ ဝိပတ္တိ-အလို ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ၊ ပြည့်စုံမှု မပြည့်စုံမှု၊ ဝါ၊ သမ္ဘတ္တိ ဝိပတ္တိ-ဟူသော အကြောင်းကြောင့်မူလည်းဟု ပေးလေ။ ဘဝေါတိ ဝုဒ္ဓိ၊ အဘဝေါတိ ဟာနိ-အလို ဘဝါဘဝဟေတုဝါ၊ တိုးပွား ဆုတ်ယုတ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းဟု ပေးလေ။

ဣတ္ထတ္ထာဘာဝ။ ။ ဒွန်သမာသ်အခိုက် ဣတ္ထတ္ထာဘာဝအရ ဤလူအဖြစ် လူဘဝ ကောက်၍ အညထာဘာဝ-အရ အခြားသော သတ္တဝါအဖြစ် အခြားသတ္တဝါ၏ ဘဝ ကောက်။ ဗဟုဗ္ဗီဟိ-အခိုက် ခန္ဓာအာယတန-တို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း အစဉ်ဟူသော သံသရာကို ကောက်လေ။ တစ်နည်း- ဣတ္ထတ္ထာဘာဝ-အရ သတ္တာ-အားလုံးတို့၏ ပစ္စုပ္ပန်

ဒုက္ခသ၊ အလုံးစုံသောဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဧတံ တဏှံ၊ ဤတဏှာကို။ အာဒီနဝံ= အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ဝီတတဏှော၊ တဏှာကင်းပြီးသော။ ဝါ၊ တဏှာကင်းပြီးသောကြောင့်။ အနာဒါနော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေနေခြင်းဟုဆိုအပ်သော ယူခြင်းမရှိတော့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်ရသောကြောင့်။ သတော၊ သတိရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ကိလေသာကို ဖြိုဖျက်သူသည်။ ပရိဗ္ဗဇေ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဝါ၊ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသောအားဖြင့် သံသရာမှ လွတ်ကင်း လွတ်မြောက်ရာ၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ သဗြဟ္မကသုတ်

၁၀၆။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ-စသည် ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ၊ အကြင်အမျိုးတို့၏။ ပုတ္တာနံ၊ သားသျှီးတို့သည်။ (ပုတ္တာနန္တိ ပုတ္တေဟိ၊ ပူဇိတသဒ္ဒယောဂေန ဟိ ဣဒံ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဌ။)မာတာပိတရော၊ မိဘတို့ကို။ အဗ္ဘာဂါရေ၊ မိမိအိမ်၌။ (အဗ္ဘာဂါရေတိ သကေ ဃရေ။ ဌ။) ပူဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ပူဇော်ထားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ ကုလာနိ၊ ထိုအမျိုးတို့သည်။ သဗြာဟ္မကာနိ၊ မြင့်မြတ်သော ဗြာဟ္မာတို့နှင့်အတူ နေရသော အမျိုးတို့တည်း။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ၊ အကြင်အမျိုးတို့၏။ ပုတ္တာနံ၊ သားသျှီးတို့သည်။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့ကို။ အဗ္ဘာဂါရေ၊ မိမိအိမ်၌။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ပူဇော်ထားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ ကုလာနိ၊ ထိုအမျိုး

အတ္ထဘော၊ ဝါ-ဘဝကိုကောက်၍ အညထာဘာဝ-အရ အဆိုပါ သတ္တာ-တို့၏ အနာဂတ် အတ္ထဘော ဝါ- အနာဂတ်ဘဝကို ကောက်လေ။ တစ်နည်း- ဣတ္ထဘာဝ-အရ ဤလက်ရှိပုံစံ အတ္ထဘော-ဖြစ်စေ အခြားပုံစံ အတ္ထဘော-ဖြစ်စေ နှစ်မျိုးလုံးကို အရကောက်။ အညထာဘာဝ-အရ ဤလက်ရှိ ပုံစံအတ္ထဘော-မှ တစ်ပါးတခြား ဖြစ်သော ပုံစံအတ္ထဘောကိုသာ အရကောက်လေ။ ဗဟုဗ္ဗိဟိ-အခိုက်၌ကား ခန္ဓာ အာယတန-တို့ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း အစဉ်ဟူသော သံသရာချည်း ကောက်လေ။

တို့သည်။ သပုဗ္ဗဒေဝတာနှင့်၊ ရှေးဦးနတ်တို့နှင့် အတူ နေရသော အမျိုးတို့တည်း။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ ကုလာနံ၊ အကြင်အမျိုးတို့၏။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့သည်။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့ကို။ အဗ္ဘာဂါရေ၊ မိမိအိမ်၌။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ပူဇော်ထားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ ကုလာနိ၊ ထိုအမျိုးတို့သည်။ သပုဗ္ဗစရိယကာနိ၊ လက်ဦးဆရာနှင့် အတူနေသော အမျိုးတို့တည်း။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ၊ အကြင်အမျိုးတို့၏။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့သည်။ **မာတာပိတရော**၊ မိဘတို့ကို။ အဗ္ဘာဂါရေ၊ မိမိအိမ်၌။ **ပူဇိတာ**၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ပူဇော်ထားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ ကုလာနိ၊ ထိုအမျိုးတို့သည်။ သာဟုနေယျကာနိ၊ အဝေးမှယူဆောင်၍ ပေးလျှောက်ပူဇော်အပ်သော စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အဝတ်အထည်စသည်ကို ခံယူခြင်းဌာထိုက်သူတို့နှင့် အတူနေရသော အမျိုးတို့တည်း။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (အာနေတွာ ဟုနိတဗ္ဗန္တိ အာဟုနံ၊ အန္ဓပါနဝတ္ထစ္ဆာဒန-စသည် ကောက်။ တံ အရဟန္တိတိ အာဟုနေယျကာ။ ၌။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗြာဟ္မဏာတိ ဧတံ၊ ဗြာဟ္မဏာဟူသော ဤအမည်သည်။ မာတာပိတူနံ၊ မိဘတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဗ္ဗ-ဒေဝတာတိ ဧတံ၊ ပုဗ္ဗဒေဝတာဟူသော ဤအမည်သည်။ မာတာပိတူနံ၊ မိဘတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဧတံ၊ ပုဗ္ဗာစရိယဟူသောဤအမည်သည်။ မာတာပိတူနံ၊ မိဘတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာဟုနေယျာတိ ဧတံ၊ အာဟုနေယျဟူသော ဤအမည်သည်။ မာတာပိတူနံ၊ မိဘတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

မိဘတို့ကို ပူဇော်သောသားသမီး။ ။ အိမ်မှာရှိသည့် ရှိထမင်း ရှိဟင်း ရှိပစ္စည်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အတူးတလည် မိဘကြိုက်နှစ်သက်သော အစားအစာပစ္စည်းဝတ္ထုဖြင့် တစ်မျိုး ကောင်းမွန်ယဉ်ကျေးသော ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာဖြင့် တစ်မျိုး ရှိသေသမှု ပြုစုခြင်းသည် သားသမီးတို့က မိဘတို့ကို ပူဇော်သည်မည်၏။ ပူဇိတာ ဟောန္တိတိ ယံ ယရေ အတ္ထိ၊ တေန ပဋိဇဂ္ဂိတာ၊ မနာပေန စေဝ ကာယိကဝါစာသိကေန စ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ။ (ဋီ၊ ၃၁၈)

တံ၊ မိဘတို့၏ ထိုဗြာဟ္မာအစရှိသော အမည်ရခြင်းသည်။ ကိုယ ဟေတု၊ အာဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့အား။ ဗဟုကာရာ၊ များသောကျေးဇူးရှိကုန်၏။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့ကို။ အာပါဒကာ၊ စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။ (အာပါ-ဒကာတိ ဇီဝိတသ အာပါဒကာ ပါလကာ။ဋ္ဌ။) ပေါသကာ၊ ခြေလက်ကြီးထွားအောင် နို့ချို တိုက်ကျွေး၍ မွေးမြူ တတ်ကုန်၏။ (ပေါသကာတိ ဟတ္ထပါဒေစ ဝမ္မေတ္မာ ဟဒယလောဟိတံ ပါယေတ္မာ ပေါသေတာရော။ ဋ္ဌ။) ဣမသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ ဤလောကကို။ ဒဿေတာရော၊ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ ခွဲခြားပြတတ်ကုန်၏။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသဗြာဟ္မဏသုတ်၌။ ဗြာဟ္မာတိ မာတာပိတရော (လ) ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိတိ၊ ပမောဒတိဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာအပေါင်းကို။ ဣဒံ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဗြာဟ္မာတိ မာတာပိတရော–ဂါထာအနက်

မာတာပိတရော၊ မိဘတို့ကို။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့၏။ ဗြာဟ္မာတိ၊ မြင့်မြတ်သောဗြာဟ္မာတို့ဟူ၍ဝင်း။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ၊ လက်ဦးဆရာတို့ဟူ၍ဝင်း။ အာဟု-နေယျာတိ စ၊ အဝေးမှ ယူဆောင်၍ ပေးလှူပူဇော်အပ်သော အစားအစာ အဝတ်စသည်ကို ခံယူထိုက်သူတို့ဟူ၍ဝင်း။ ဝုစ္စရေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ မာတာပိတရော၊ တို့သည်။ ပဇာယ၊ သားသမီးကို။ အနုကမ္ပကာ၊ သနားစောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော သားသမီးသည်။ နေ၊ ထိုမိဘတို့ကို။ နမသ္ဆေယျ စ၊ ရှိခိုးလည်း ရှိခိုးရာ၏။ အန္နေန၊ အစားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဃ၊ ထို့ပြင်။ ပါနေန၊ အဖျော်ယမကာဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထေန၊ အဝတ်အထည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ သယနေနစ၊ အိပ်ရာ နေရာဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥစ္ဆာဒနေန၊ မကောင်းနံ့ဖျောက်၍ ကောင်းနံ့ရောက်အောင် နံ့သာလိမ်းကျံပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ နှာပနေန၊ ရေချိုးပေးခြင်းဖြင့်

လည်းကောင်း။ ပါဒါနံ၊ ခြေတို့ကို။ ဓောဝနေန၊ ဆေးပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သက္ကရေယျ စ၊ ကောင်းစွာ ပြုစုလည်း ပြုစုရာ၏။

မာတာပိတူသု၊ မိဘတို့၌။ တာယပါရိပူရိယာယ၊ ထိုလုပ်ကျွေးခြင်းကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ နံ၊ ထိုလုပ်ကျွေးပြုစုသူကို။ ဣဓေဝ၊ ဤလက်ရှိဘဝ၌ပင်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးကျူးကြကုန်၏။ (တာယ နံ၌ နံအနက်မဲ့) သော၊ ထိုလုပ်ကျွေးပြုစုသူသည်။ (ထည့်) ပေစ္စ၊ တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်၍။ ဝါ၊ တမလွန်ဘဝဟူသော။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ ပမောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရ၏။ (ပေစ္စာတိ ပရလောကံ ဂန္တ္မာ သဂ္ဂေ ဌိတော မာတာပိတုပဋ္ဌာကော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိဟိ မောဒတိ ပမောဒတိ အဘိနန္ဒတိတိ။) (ဋီ၊၃၂၂)

(မာတာပိတူသု၊ တို့၌။ တာယ ပါရိစရိယာယ၊ ကျွေးမွေးမပျက် ဆောင်ရွက်စီမံမွေခံထိုက်စေ လျှမ္ပာဝေ၍ စောင့်လေမျိုးနွယ် ဤငါးသွယ်သော ထိုပြုစုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ ဣဓေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးကျူးကြကုန်၏ဟု တစ်နည်းပေးလေ။)

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည်ပေးမြဲ။ သတ္တမံ။

၈။ ဗဟုကာရသုတ်

ဝ၀၇။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ-စသည်ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ စီဝရပိဏ္ဍပါတ-သေနာသနာနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေဟိ၊ သင်္ဃန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအကာ ဆေးတည်းဟူသော အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ရှေးရှုအနီး၌ ကပ်တည်ရှိကြကုန်၏။ (သဒ္ဒတ္ထ) ဝါ၊ လုပ်ကျွေးပြုစုကြကုန်၏။ တေ **ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ**၊ ထိုဗြာဟ္မဏနှင့်

ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ။ ။ တောအုံကနား၌ အိမ်ရာမထောင်ဘဲ တရားကျင့်သူတို့သည် ဗြာဟ္မဏမည်၏။ အိမ်ရာထောင်၍ အိုးအိမ် အုပ်ချုပ်ကာနေသော အိမ်ရှင်လူဝတ်ကြောင်တို့သည် ဂဟပတိ-မည်၏။ "ဌပေတ္မာ ဗြာဟ္မဏော ယေ ကေစိ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန္တာ ဣဓ ဂဟပတိကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။" (ဋီ၊၃၂၂)

အိမ်ရှင်လူဝတ်ကြောင်တို့သည်။ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား။ ဗဟုကာရာ၊ များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏။

ယေ တုမှေ၊ အကြင်သင်တို့သည်။ နေသံ၊ ထိုပြာဟွဏဂဟပတိတို့အား။ **အာဒိကလျာဏံ**၊ အစ၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ အလယ်၌ ကောင်းခြင်းရှိသော။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံး၌ကောင်းခြင်းရှိသော။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သဗ्ယဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ကေဝလ-ပရိပုဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေထ၊ ဟောကုန်ရာ၏။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော။ (ပြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော သူတို့သည် ကျင့်အပ်သော) မဂ္ဂပြဟ္မစရိယ သာသနပြဟ္မရိယကို။ ပကာသေထ၊ ပြကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ တေ တုမှေပိ၊ ထိုသင်တို့သည်လည်း။ ပြာဟွဏဂဟ-ပတိကာနံ၊ (အိမ်ရာမထောင်သော) ပြဟ္မဏနှင့် အိမ်ထောင်ရှင်လူဝတ်ကြောင်တို့အား။ ဗဟုကာရာ၊ ကျေးဇူးများကုန်၏။ဝါ၊ များသောကျေးဇူးရှိကုန်၏။

(၄- ယေ (?) ဟူသော အောက်ချေမှတ်ချက် အားလျော်စွာ ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ ယံ နေသံ ဓမ္မံ ဟူသော လက်ရှိမူအတိုင်း အနက်ယောဇနာ လျှင် = ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်တရား

အာဒိကလျာဏစသည် ။　　။ မှန်ကန်စွာ ကျင့်ခြင်းကြောင့် ရရှိသိရှိသော အဘိသမ္ဘောဓိဉာန်အားဖြင့် အာဒိကလျာဏ၊ ပစ္စေကဗောဓိဉာန်အားဖြင့် မဇ္ဈေကလျာဏ။ သာဝကဗောဓိဉာဏ်အားဖြင့် ပရိယောသာနကလျာဏ။ တစ်နည်း- ကြားနာရသော် နိဝရဏ-တို့ကို ပယ်ခွာခြင်းကြောင့် ကြားရုံဖြင့်လည်း အာဒိကလျာဏ၊ ကျင့်ခဲ့သော် သမထချမ်းသာ ဝိပဿနာချမ်းသာကို ဆောင်ယူ ပေးသောကြောင့် ပဋိပတ်အားဖြင့် မဇ္ဈေကလျာဏ၊ ကျင့်ပြီးနောက် တာဒိဝုဏ်ကို ဆောင်ယူပေးသောကြောင့် ပဋိပတ္တိ-ဖလအားဖြင့် ပရိယောသာနကလျာဏ။ ဘုရားလျှင် အမွန်အစ ရှိသောကြောင့် ပဘဝသုဒ္ဓိ-အားဖြင့် အာဒိကလျာဏ။ ကောင်းကျိုးပေးသောကြောင့် အတ္ထသုဒ္ဓိ-အားဖြင့် မဇ္ဈေကလျာဏ၊ လုပ်ဆောင်ချက် စင်ကြယ်သောကြောင့် ကိစ္စသုဒ္ဓိ-အားဖြင့် ပရိယောသာနကလျာဏ-ဟု ဖွင့်ပုံ စီတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း၏။ တိကနိပါတ် စတုတ္ထဝဂ်၊ ပဉ္စမသုတ် အဖွင့် ရှုလေ။ ပြဟ္မစရိယ-၏ အရကိုလည်း "ယံ ပန ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော သာသန ပြဟ္မစရိယံ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယဉ္စ ပကာသေတိ"ဟု ထိုပဉ္စမသုတ်၌ ဖွင့်၏။

ကို။ (တုမ္မေ၊ သင်တို့သည်။ ထည့်) ဒေသေထ၊ ဟောကုန်၏။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ ယံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ပကာသေထ၊ ပြကုန်၏ ဟုပေးနိုင်သည်။ တုမ္မေပိ ဘိက္ခဝေ-ဟူသော ရှေ့ဝါကျ ပြန်စပ်လေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ ရှင်လူတို့သည်။ (ထည့်)။ အညမညံ နိဿာယ၊ အာမိသဒါန ဓမ္မဒါန၏ အစွမ်းအားဖြင့် အချင်းချင်း မှီငြမ်းပြု၍။ သြဃသ၊ သြဃလေးမျိုးမှ။ နိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ဒုက္ခဿ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤ သာသနဗြဟ္မစရိယ မဂ္ဂဗြာဟ္မစရိယကို။ (ဥပေါသထသီလနိ-ယမာဒိဝသေန၊ ဥပုသ်သီလ နိယမသီလစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။) (ရဟန်းများအတွက်) ဝုဿတိ=စရီယတိ၊ ကျင့်သုံး အပ်၏။ (၄-နှင့် အညီ ပေးသည်။)

ဧတမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုခဲ့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ဝါ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်၌။ သာဂါရာ အနာဂါရာ စ (လ) မောဒန္တိ ကာမကာမိနော'တိ၊ ကာမကာမိနော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာလေးခုအပေါင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သာဂါရာ အနာဂါရာ စ–ဂါထာအနက်

သာဂါရာ၊ အိမ်ရာတည်ထောင် လူဝတ်ကြောင်တို့သည်လည်းကောင်း။ အနာဂါရာ စ၊ အိမ်ရာစွန့်သွား ရဟန်းတော်များတို့သည်လည်းကောင်း။ ဥဘော၊ ရဟန်းနှင့်လူ နှစ်ဦးသောသူတို့သည်။ အညောညနိဿိတာ၊ (လူက ဓမ္မဒါနကို ရဟန်းက အာမိသဒါနကို)-အချင်းချင်း မှီခိုကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ပဋိပတ်နှင့် ပဋိဝေဓ-နှစ်ဖြာသော သဒ္ဓမ္မကိုလည်းကောင်း။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ ယောဂက္ခေမံ၊ ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ နှစ်ဖြာသော အရဟတ္တဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ အာရာဓယန္တိ၊ ပြီးပြည့်စုံစေကြကုန်၏။

သာဂါရေသု၊ အိမ်ရာတည်ထောင် လူဝတ်ကြောင်တို့မှ။ ဝါ၊ တို့၏အထံ၌။ ပရိဿယဝိနောဒနံ၊ ဥတုဘေးရန် စသည်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ ဝါ၊

ကြောင်းဖြစ်သော။ စီဝရဲ့ သက်နှံးကိုလည်းကောင်း။ သယနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို လည်းကောင်း။ ပစ္စယံ၊ ဆွမ်းပစ္စည်း ဆေးပစ္စည်းကို လည်းကောင်း။ (ပါရိသေသနည်းဖြင့် ကျန်ဆွမ်းနှင့်ဆေး နှစ်မျိုးသာ ယူ။) အနာဂါရာ၊ အိမ်ရာစွန့်သွား ရဟန်းတော်များတို့သည်။ ပဋ္ဌိစ္ဆန္နိ၊ လက်ခံ တော်မူကြကုန်၏။ ယရံ၊ အိမ်ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ **ဧသိနော**၊ ကာမဂုဏ် စည်းစိမ် ခံစားရကြောင်း လောကီဥစ္စာအပေါင်းနှင့် နိဗ္ဗာန်ရကြောင်း ငါးပါး စသော ဂဟဋ္ဌသီလစသည်တို့ကို ရှာမှီးကြကုန်သော။ ဂဟဋ္ဌာ၊ အိမ်၌ တည်နေ သူ လူတို့သည်။ **သုဂတံ**၊ ကောင်းစွာကျင့်သော ကလျာဏပုထုဇဉ်နှင့် တကွ သော အရိယာရှစ်ယောက်ကို။ **နိဿာယ**၊ အမှီပြု၍။ အရဟတံ၊ ကိလေသာ ကင်းကွာ ရဟန္တာတို့၏စကားကို။ သဒ္ဒဟာနာ၊ ယုံကြည်ကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အရိယာပညာယ၊ ဖြူစင်သောပညာဖြင့်။ ဈာယိနော၊ သမထဖြင့်တစ်မျိုး ဝိပဿနာဖြင့်တစ်ဖုံ ကိလေသာတို့ကိုရှိုမြှိုက်ကြကုန်၏။

ဣဒ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လက်ရှိဘဝ၌။ ဝါ၊ သာသနာ၌။ မဂ္ဂံ၊ လောကီလောကုတ္တရာ ချမ်းသာရကြောင်း လမ်းကောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ **ဓမ္မံ**၊ သီလစသော တရားကို။ **စရိတ္ဝာန**၊ ကျင့်၍။ သုဂတိဂါမိနော၊ နိဗ္ဗာန် မရမီ သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ရှိကုန် သည်ဖြစ်၍။ နန္ဒိနော၊ နှစ်သက်ကျေနပ်လေ့ရှိကုန်၏။ ဒေဝလောကသို့၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌။ ကာမကာမိနော၊ လိုအပ်သမျှ ဝတ္ထုကာမ ရရှိကြ

သုဂတံ ဝန နိဿာယ ဝါ။　　။ သုဂတန္တိ သမ္မာ ပဋိပန္နံ-နှင့်အညီ ကောင်း စွာ ကျင့်သောဟု ပေးသည်။ "ကလျာဏပုထုဇ္ဇနေန သဒ္ဓိံ အဌဝိမံ အရိယပုဂ္ဂလံ" နှင့်အညီ သုဂတ-၏ အဘိဓေယျတ္ထ အနက်ပေးသည်။ "သာဝကော ဟိ ဣဒ သုဂ-တောတိ အဓိပ္ပေတော"ဟူသော ၌-အလို သုဂတသဒ္ဒါ သာဝက-အနက်ဟော။ ယရမေသိနော-ကို "ယရံ ဧသိနော ဂေဟေ ဌတ္တာ ယာရာဝါသံ ဝသန္တာ"ကို ရှု၍ ယရံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍-ပေးသည်။

ဣဒ ဓမ္မံ စရိတ္ဝာန၊ မဂ္ဂံ သုဂတိဂါမိနံ ဝါ။　　။ ဤဂါထာ၌ ၌-အလို 'သုဂ-တိဂါမိနော'ပါ၌ ရှိရမည်။ ထိုအတိုင်း အနက်ယောဇနာသည်။ ပါဠိတော်၌ သုဂတိဂါမိနံ ဟု ဒုတိယန္တဖြင့် ရှိသည်။ ထိုအလို သုဂတိဂါမိနံ၊ သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရောက်စေတတ်သော။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းစဉ်တည်းဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သီလစသောတရားကိုဟု ပေးလေ။

ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လိုအပ်သမျှ ဝတ္ထုကာမနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ မောဒန္တိ= ပမောဒန္တိ၊ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ချမ်းသာ၍ နေကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော - စသည် ပေးမြဲ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ ကုဟသုတ်

၁၀၈။ ဝုတ္တံ ဟေတံ -စသည်ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ ဘိက္ခူ။ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ ကုဟာ၊ (သွယ်ဝိုက်ပြောဆိုခြင်းစသော အံ့သြဖွယ်အကြောင်းအရာဖြင့်) အံ့သြအောင်ပြုတတ်ကုန်၏။ "သာမန္တဇပ္ပနာဒိနာ ကုဟနဝတ္ထုနာ ကုဟကာ။ ဌ။" (မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ကို ဖော်ထုတ်ချီးကျူးလိုသော အာသာဖြင့် အံ့သြအောင်ပြုလုပ်ကာ သူတစ်ပါးတို့ကို အံ့သြစေသော ရဟန်းများဟု ဆိုလိုသည်။ "အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ ကောဟညံ ကတ္တာ ပရေသံ ဝိမှာ-ပကာတိ အတ္ထော။ ဌ။"

ကာမကာမိနောတိ ယတိစ္ဆိတဝတ္ထု နိပ္ဖတ္တိတော- အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထုကာမ-ပြီးစီးခြင်းကြောင့်ဟူသော အဖွင့်ကို ရှု၍ ကာမိယတီတি ကာမော-ဟု ကမ္မသာဓ်ပြု၊ ဝတ္ထုကာမ-အရကောက်။ ကာမောကာမော-ဟု ဂါမေ ဂါမေ-ကဲ့သို့ နှစ်ပိုဒ်ရှိသောကြောင့် ရွာတိုင်းရွာတိုင်း ရွာမှန်သမျှ ရသကဲ့သို့ ဝတ္ထုကာမ-မှန်သမျှ အရကောက်။ 'ကာမကာမိနော ကာမဝန္တာ ဟုတ္တာ'ဟု ဖွင့်သောကြောင့် 'ကာမော-ကာမော ယေသံ အတ္ထိတိ ကာမကာမိနော'ဟု အဿတ္ထိ-ဆင့်။ ယင်းသို့ ဆင့်လျက် ကာမော ကာမော-ဟူသော ဝိစ္ဆာအခိုက်က ဝိဘတ်များကြေကုန်ရကား ကာမကာ-မိနောဟု ပဒသန္ဓိ-ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လိုအပ်သမျှ ဝတ္ထုကာမ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ဟု တစ်မျိုး အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေရန် 'လိုအပ်သမျှ ဝတ္ထုကာမနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍' ဟု တစ်မျိုး နှစ်မျိုးပေးလိုက်သည်။

ထဒ္ဓါ။ ဒေါသမာန်မာနဖြင့် ခက်ထန်ကုန်၏။ လပါ၊ "ပစ္စည်း ရရှိဖို့ရန်" ဖြားယောင်းပြောဆိုကုန်၏။ (လပါတိ ဥပလာပကာ မိစ္ဆာဇီဝဝသေန ကုလသင်္ဂါဟကာ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပစ္စယတ္ထံ ပယုတ္တာဝါစာဝသေန နိပ္ပေသိ-ကတာဝသေန စ လပကာတိ ဝါ အတ္ထော ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ၆-ဖွင့်) သိဂ်၊ နွားဦးချိုနှင့်တူသော ထင်ရှားသော ကပ်ငြိခြင်းကိလေသာ ရှိကုန်၏။ (သိဂ်သဒိသေဟိ ပါကဋကိလေသေဟိ သမန္နာဂတာ။ ၆) ဥန္နဠာ၊ မြင့်တက်သော ကျူပင်သဖွယ် ထောင်လွှားကြကုန်၏။ အသမာဟိတာ၊ မတည်ကြည်ကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ ဘိက္ခူ။ ထိုရဟန်းတို့သည်။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ **မာမကာ**၊ သားရဟန်းတို့ သည်။ **နာ ဟောန္တိ**၊ မဟုတ်ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ ဘိက္ခူ။ တို့သည်။ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ ဤသုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတည်းဟူသော သာသနာမှ။ အပဂတာ စ၊ အပဖြစ်သော သူတို့သာတည်း။ (ထိုရဟန်းတို့သည် ငါဘုရား၏ သာသနာသို့ ဝင်ရောက်လာသူတို့ ဖြစ်သော်လည်း ဆုံးမတော်မူသည့်အတိုင်း မကျင့်ကြသောကြောင့် သာသနာတွင်းသား မဟုတ်၊ သာသနာ့ပြင်ပက ပုဂ္ဂိုလ်များသာ-ဟု ဆိုလိုသည်။)

နာ မာမကာ။　　။ အတိအကျ ယောဇနာလိုလျှင် 'ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ တေဘိက္ခူ။ တို့သည်။ နာ မာမကာ၊ ငါ့ ဥစ္စာငါပိုင် သားရဟန်းတို့ မဟုတ်ကုန်'။ ဟုပေးရမည်။ မေ-ကို မယ့်၊ မာမကာ-ကို မမ သန္တကာ-ဟုဖွင့်သောကြောင့် မေ-ကို တေ ဘိက္ခူ၌ စပ်ရမည်။ မာမကာ၌ မစပ်နိုင်။ ယင်းသို့ မေ-ကို ဘိက္ခူ၌ စပ်ခဲ့သော် ငါ့ရဟန်း ငါ၏ ရဟန်း ငါ၏သားရဟန်းဟု အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်၏။ ရောက်သော်လည်း သားရဟန်းတို့ကား မဟုတ်ကုန်။ သို့ပါလျက် 'တေ မယ့် ဘိက္ခူ မမသန္တကာ နာ ဟောန္တိ'ဟု ဘာကြောင့်ဖွင့်သနည်းဟူမူ 'မေတိ ဣဒံ ပဒံ အတ္တာနံ ဥဒ္ဒိဿ ပဋိဇာနတ္တာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ'နှင့် အညီ ငါ၏ရဟန်း ငါ့သားရဟန်းများ မဟုတ်သော်လည်း ငါဘုရားကို ရည်စူး၍ ရဟန်းပြုကြသူများ ဖြစ်၍ ငါ၏ ရဟန်း ငါ့သား ရဟန်းများဟု ဆိုနိုင်သည် ဟူလို။

ဘုရားကို ရည်စူး၍ ရဟန်းပြုကြသောကြောင့် နာ မာမကာ-မမိန့်သင့်။ မာမကာ-ဟူသာ မိန့်သင့်သည် မဟုတ်လောဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၏။ ကောင်းကောင်း မွန်မွန် မကျင့်ဘဲ ကုဟန လပန-စသည်တို့ကို လုံးပန်းနေကြသောကြောင့် နာ မာမကာ-ဟူသာ မိန့်သင့်သည် ဟူလို ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတည်းဟူသော ဤသာသနာ၌။ ဝုဒ္ဓိ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ နစ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်နိုင်ကုန်သည်သာ။ (သီ-မူ အတိုင်း ပေးလိုက်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ စ ခေါ ဘိက္ခု။ အကြင်ရဟန်းတော်တို့သည်ကား။ နိဗ္ဗာဟာ၊ အံ့သြဖွယ် မပြုကုန်။ နိလ္လပါ၊ မဖျားယောင်း မသွေးဆောင်ကုန်။ ဓီရာ၊ ပညာရှိကုန်၏။ အထဒ္ဓါ၊ ဒေါသမာန်မာနဖြင့် မခက်ထန်ကုန်။ သုသမာဟိတာ၊ ကောင်းမွန် တည်ကြည်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ **မာမကာ**၊ ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ရဟန်းတို့တည်း။ ဝါ၊ သားရဟန်းတို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ ဤ သုတ် အဘိ-ဓမ္မာ ဝိနည်းဟူသော ဤသာသနာမှ။ အနပဂတာ စ၊ အပဖြစ်သောသူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်သည်သာ။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းဟူသော သာသနာ၌။ ဝုဒ္ဓိ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ စ၊ ရောက်လည်းရောက်ကုန်သည်သာ။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်၌။ ဝါ၊ ထိုသုတ်၌။ ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သိဒ္ဓိ (လ) သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓဒေသိတေ'တိ၊ ဒေသိတေ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာနှစ်ခု အပေါင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

မာမကာ ။ ။ သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်တို့ တိုးပွားခြင်းသည် ဝုဒ္ဓိ၊ ထိုဂုဏ်တို့ မရွှေ့ရှား မတုံ့လှုပ်ခြင်းသည် ဝိရူဠှိ၊ ထိုသီလသမာဓိပညာဂုဏ်တည်းဟူသော ဓမ္မကွန်ရာ-တွေ နေရာအနှံ့ ပုံ့ကျိုလ်အနှံ့ ပြန့်မှုသည် ဝေပုလ္လ-မည်၏။

တေ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ မာမကာ-၌ ငါဘုရားတည်းဟူသော မိမိကို ရည်၍ ရဟန်းပြုသောကြောင့် မေ ဘိက္ခု-ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကောင်းစွာကျင့်ကြံနေထိုင်သောကြောင့် မာမကာဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။ အရဟတ္တမဂ်အထိ စည်ပင်ဆဲ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ရောက်လျှင် စည်ပင်ပြီးဟု ခွဲခြားလေ။

ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သိင်္ဂီ-ဂါထာအနုက်

ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ ကုဟာ၊ အံ့သြဖွယ်ကိုပြုကြကုန်၏။ ထဒ္ဓါ၊ ဒေါသမာန်မာနဖြင့် ခက်ထန်ကုန်၏။ လပါ၊ ဖျားယောင်းသွေးဆောင် တတ်ကုန်၏။ သိင်္ဂီ၊ ဥုးချိုသဖွယ် ထင်ရှားသော ကပ်ငြိမှုကိလေသာရှိကုန်၏။ ဥန္နဠာ၊ မြင့်တက်သော ကျူပင်ကဲ့သို့ ထောင်လွှားကုန်၏။ အသမာဟိတာ၊ တည်ကြည်မှုမရှိကုန်။ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေ၊ ဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မေ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းတည်းဟူသော သာသနာ၌။ နိ ဝိရူဟန္တိ၊ မစည်ပင်နိုင်ကြကုန်။ ဝါ၊ မကြီးပွားနိုင်ကြကုန်။

ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ နိက္ကုဟာ၊ အံ့သြဖွယ်ကို မပြုကြကုန်။ နိလ္လပါ၊ မဖျားယောင်း မသွေးဆောင်ကြကုန်။ ဓီရာ၊ ပညာရှိကုန်၏။ အထဒ္ဓါ၊ ဒေါသမာန်မာနဖြင့် မခက်ထန်ကုန်။ သုသမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေ၊ ဘုရားရှင်ဟောကြားအပ်သော။ ဓမ္မေ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း တည်းဟူသော သာသနာ၌။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝိရူဟန္တိ၊ စည်ပင်ကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ နဝမံ။

၁၀။ နဒီသောတသုတ်

ဝ၀၉။ သေယျထာပိ၊ (ဤသို့ ဖြစ်ရာ၏ ဤသို့လည်း ဖြစ်နိုင်၏ဟု ကြံဆအပ်သော) ဥပမာကား။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နဒိယာ သောတေန၊ သယ်ဆောင်အပ်သော သက်ရှိသက်မဲ့တို့ကို သယ်ဆောင်တတ်သော လျှင်မြန်သော မြစ်ရေအလျဉ်အဟုန်သည်။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို။ ပိယရူပသာ-တရူပေန၊ ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောရှိသော အရာဝတ္ထု ကြောင့်။ ဝါ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားစသော အရာဝတ္ထုကြောင့်။ သြဝုယ္ဟေယျ၊ အောက်သို့ သယ်ဆောင်အပ်ရာ၏။ ဝါ၊ မျှောပစ်အပ်ရာ၏။

တမေနံ၊ ထိုရေမျှောခံရသော ယောက်ျားကို။ ဝါ၊ ရေမျှောပါသွားသော ယောက်ျားကို။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသော၊ မြစ်ကမ်းပေါ်မှ ယောက်ျားသည်။ "အမ္ဘော ပုရိသ၊ အို- အမောင်ယောက်ျား။ တွံ၊ သင့်ကို။ **ပိယရူပသာတရူပေန**၊ ချစ်ဖွယ်သာယာဖွယ်သဘောရှိသော ကျောက်သံ ပတ္တမြားစသော အရာဝတ္ထုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နဒိယာသောတေန၊ သယ်ဆောင်စရာ သက်ရှိသက်မဲ့တို့ကို သယ်ဆောင်တတ်သော မြစ်ရေအလျဉ် အဟုန်သည်။ ကိုယ်စွာပိ သြဝုယ္ဟသိ၊ အကယ်ကား အောက်မြစ်အကြေသို့ သယ်ဆောင်ပေးအပ်ပါ၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် သယ်ဆောင်ပေးအပ်သော်လည်း။ ဇွေ့ဌ၊ ဤမြစ်၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အကြေ၌။ သဉ္ဇမိ၊ ကြီးမားသော လှိုင်းထမ်းပိုးနှင့် တကွသော။ သာဝဋ္ဌော၊ ဗလဝါမုခသဖွယ် ဝဲသြဃနှင့် တကွသော။ သဂဟော၊ ဖမ်းယူတတ်သော ငါးမကရဲနှင့်တကွသော။ သရက္ခသော၊ စောင့်ကာ ဖမ်းစားတတ်သော ဘီလူးရက္ခိုသ်နှင့် တကွသော။ ရဟဒေါ၊ ရေအိုင်ကြီးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။

အမ္ဘော ပုရိသ၊ အမောင်ယောက်ျား။ ယံ တွံ၊ အကြင်သင်သည်။ ရဟဒံ၊ ရေအိုင်ကြီးသို့။ ပါပုဏိတ္မာ၊ ရောက်သွားခဲ့သော်။ မရဏံ ဝါ၊ သေကျေခြင်းသို့ သော်လည်း။ နိဂစ္ဆသိ၊ ရောက်နိုင်၏။ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ၊ သေလုနီးပါး ဆင်းရဲရခြင်းသို့သော်လည်း။ နိဂစ္ဆသိတိ၊ ရောက်နိုင်သည်ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယ္ယ၊ ပြောပြရာ၏။"

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ပြောပြသောအခါ၌။ သော ပုရိသော၊ ရေမျှောပါသွားသော ထိုယောက်ျားသည်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ကမ်းပေါ်မှ ပြောပြသောယောက်ျား၏။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဋိသောတံ၊ မျှောတတ်သော ရေအလျဉ်အဟုန်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သို့။ ဝါ၊ ရေညာဘက်သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ ဝါယမေယ္ယ၊ ကြိုးစားအားထုတ်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ အတ္ထသ၊ သစ္စာလေးပါးနှင့် လျော်သော အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာပနာယ၊ သိစေခြင်းငှာ။ အယံ ဥပမာ၊ ဤရေမျှောယောက်ျား ဥပမာကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အယံ၊ ဤ 'နဒိယာ သောတော'

တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တဏှာယေတံ အဓိဝစနံ-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤရေမျှော ယောက်ျားဥပမာ၌။ အတ္ထော၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဥပမေ-ယျတ္ထ-တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **နဒီယာ သောတော'တိ**၊ နဒီယာ သောတော' ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ **တဏှာယ**၊ တွယ်တာတတ်သော တဏှာ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

နစ်စသောတနှင့်တဏှာ ။　　။ မိုယ်းအကြီးအကျယ် ရွာလျှင် တောင် လျှိုမြောင် ချပ်ကြား ထိုမှအင်းအိုင် ထိုမှချောင်းမြောင်း ထိုမှမြစ် ထိုမှသမုဒ္ဒြာ တိုင်အောင် ရေလုံးသည် ပို၍ပို၍ ကြီးကျယ်လာ၏။ ထို့အတူ တဏှာသည်လည်း ရူပါရုံစသောအာရုံ ငါးပါးနှင့် ပတ်သက်၍ ပဌမမြင်ရသည်ထက် ဒုတိယ၊ ဒုတိယမြင်ရသည်ထက် တတိယ၊ ပဌမရက်ထက် ဒုတိယရက်၊ ဒုတိယရက်ထက် တတိယရက်၌ မြင်ရကြားရသောအခါ 'နေမြင့်လေ အရှုးရင့်လေ'ဟူဘိသို့ ပို၍ပို၍ တတ်မက်မှု ရင့်သန်တိုးပွားလာသည်။ ဤသို့ အနုတ္တမပရိသုဒ္ဓိအားဖြင့်လည်းကောင်း။

နဒီသောတ-သည် စတင်ဖြစ်ရာမှ သမုဒ္ဒြာ-တိုင် ဖြစ်သွားသည်အထိ ရေလုံး ရေကြောင်း မပြတ်သကဲ့သို့ တဏှာ-သည်လည်း စတင်ဖြစ်ရာမှ အပါယ်ဝရဲဟူသော သမုဒ္ဒြာ-ရောက်သည်အထိ အဆက်မပြတ် ဖြစ်၏။ ဤသို့ အနုပ္ပဗန္ဓ-အားဖြင့် လည်းကောင်း။

နဒီသောတ-သည် ၎င်း၏ အတွင်းသို့ သက်ဆင်းမျောပါလာသူတို့ကို နှစ်မြှုပ်ခြင်းဖြင့် သေစေတတ်၊ မသေသော်လည်း သေလုမတတ်ဒုက္ခ ရောက်စေသကဲ့သို့ တဏှာ သောတ-သည် ၎င်း၏ အတွင်းသို့ သက်ဆင်းလာသူ သတ္တဝ-တို့ကို ပညာဉာဏ်ကြောင်း မပေါ်အောင် နှစ်မြှုပ်ခြင်း, ကုသိုလ်၏အမြစ်တို့ကို ဖြတ်တောက်ခြင်းဖြင့် ပူပန် ညစ်ညူး ခြင်းသို့ ရောက်စေသောအားဖြင့် သေခြင်း သို့မဟုတ် သေလုမတတ် ဒုက္ခကိုပေးတတ် ၏။ ဤသို့ ဩဃဝိဒါပနအားဖြင့်လည်းကောင်း။

နဒီသောတသည် ရေစီးအလွန်သန်သောအခါ လှေ ဖောင် မော်တော် သင်္ဘော စသည် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ကျွမ်းကျင်သူကို အမှီပြုကာ သွားမှသာ တစ်ဖက်ကမ်း ရောက်နိုင်သည်။ တော်အောင် ရော်အောင် ကူးရုံဖြင့် တစ်ဖက်ကမ်း မရောက်နိုင်သလို တဏှာသောတ-သည်လည်း သံသာကမ်းတိုင် ရောက်နိုင်ဖို့အရေး အဒ္ဓါသယကို ရှေးဦးစွာ မွေး၍ ထို့နောက် ကလျာဏမိတ်ကို အမှီပြုကာ သမထ ဝိပဿနာဟူသော လှေဖောင်ကို စီးပြီးလျှင် မှန်ကန်သောလုံ့လဖြင့် ကူးမှသာအောင်မြင်နိုင်သည်။ သာမန်လုံ့လ သာမန်မိတ်ဆွေ တွေ့ရုံဖြင့် မအောင်မြင်နိုင်။ ဤသို့ ဒုတ္တရဏအားဖြင့် လည်းကောင်း နဒီသောတနှင့်တဏှာ တူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **'ပိယရူပံ သာတရူပ'**န္တိ၊ သာတရူပံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ **အဗ္ဗတ္တိကာနံ**၊ အဗ္ဗတ္တဖြစ်ကုန်သော။ (သောတ္ထ။) ဝါ၊ အဗ္ဗတ္တမ္မေ-ဌ္ဌ အပါအဝင်ဖြစ်ကုန်သော။ (ဘာဝတဒ္ဓိတ်) အာယတနာနံ၊ စက္ခာယတနစသည်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **'ဟေဋ္ဌာ ရဟာဒေါ'**တိ၊ ရဟာဒေါ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ **သြရမ္ဘာဂိယာနံ**၊ အောက်အဖို့ဌဖြစ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ပိယရူပသာတရူပန္တိ အဗ္ဗတ္တိတာယတန။ ။ ရူပံ လောကေ ပိယရူပံသာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ'ဟူသည်နှင့် အညီ ရူပါယတန သဒ္ဒါယတန စသည်လည်း နှစ်သက်သာယာမှုတဏှာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ပိယရူပသာတရူပ-တို့ပင်တည်း။ သို့သော် စက္ခာယတန-စသော အဗ္ဗတ္တိကာယတန-တို့ကို ချန်လှပ်၍ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်ဘော-ဟု ပညတ်ရန် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "ငါ့မျက်စိ ငါ့နား"ဟု လွန်လွန်ကဲကဲ တဏှာကို ဖြစ်စေတတ်သော စက္ခုစသည်ကိုသာ ပိယရူပသာတရူပ-အနေဖြင့် ဤ၌ ဟောတော်မူသည်။

ဟေဋ္ဌာ ရဟာနှင့် သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်။ ။ ကာမဓာတု-သည် သြရ၊ ထို ကာမဓာတ် သြရ၌ အကျုံးဝင်သော စိတ် စေတသိက် ရုပ်တရားတို့သည် သြရံ+ဘာဂါ= သြရမ္ဘာဂါ-ဟူသည်နှင့်အညီ သြရမ္ဘာဂ။ သြရမ္ဘာဂါနံ+ဟိတာ=သြရမ္ဘာဂိယာ-အရ ကာမဘဝ-တည်းဟူသော သြရမ္ဘာဂ-နှင့် သတ္တာ-တို့ကို ဆက်သွယ်ပေးတတ်သော ကြောင့် 'သတ္တာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ ကာမရာဂ ဗျာပါဒ'ဟူသော သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့ကို ကောက်ယူရာ၏။

ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်နှင့် စာလျှင် အောက်ကျသော ကာမဓာတ် ကာမဓာတု ပရိပန္နာ-တရားတို့နှင့် သတ္တာ-တို့ကို ဆက်သွယ်ပေးတတ်သောကြောင့် သတ္တာယဒိဋ္ဌိ-စသော သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့သည် ဟေဋ္ဌာရဟဒ-နှင့် တူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ဥမ္မိဘယန္တိ**၊ ဥမ္မိဘယံ-ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ **ကောဓုပါယာသဿ**၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြင်းပြစွာပူပန်ခြင်း၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **'သာဝဇ္ဇ'**န္တိ၊ သာဝဇ္ဇံ-ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပဠုန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ **ကာမဂုဏာနံ**၊ ရူပါရုံစသော ကာမဂုဏ်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ဂဟရက္ခသော'**တိ၊ ဂဟရက္ခသော'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ **မာတုဂါမဿ**၊ မာတုဂါမ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဥမ္မိဘယနှင့်ကောဓုပါယာသ။　　။ နဒီသောတ-၌ မျောပါလာသူတို့ကို လှိုင်းထမ်းပိုးတို့က လွှမ်းမိုးရိုက်ခတ်နှစ်မြှုပ်သတ်သကဲ့သို့ ကောဓနှင့်ဥပါယာသတို့သည်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သန္တာန်၌ အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်၍ မိမိနှင့် အညီအမျှ တသားတည်း ဖြစ်သော သတ္တာ-ကို ဥက္ကောင်းမဖော်နိုင်အောင် ညှင်းဆဲဖျက်ဆီးသည်။ ဤသို့ ဥမ္မိဘယ-နှင့် ကောဓုပါယာသ-တူသည်။

ကာမဂုဏ်နှင့်စာဇ္ဇ။　　။ နဒီသောတ၌ ရှိသောဝဲသည် မျောပါလာသူတို့ကို ဝဲမှ မထွက်နိုင်အောင် ခြာခြာလည်စေကာ နှစ်မြှုပ်သတ်သကဲ့သို့ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့သည်လည်း ကိလေသာလွှမ်းမိုးခြင်းခံရသော သတ္တာတို့ကို မိမိတည်းဟူသော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံစသည်၌ အကြိမ်ကြိမ်လည်ပတ်စေကာ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး၏။ ဤသို့ ကာမဂုဏ် ငါးပါးနှင့် မြစ်၌ ဖြစ်ပေါ်သောဝဲ တူသည်။

ဝဟရက္ခသနှင့်မာတုဂါမ။　　။ ဖမ်းစားတတ်သော ဘီလူးရက္ခိုသ်သည် အစောင့်အရှောက်မဲ့၍ မိမိပိုင်နက်သို့ ရောက်လာသူကို အနိုင်ကျင့်ဖမ်းဆီး၍ ပိုင်နက်ထဲ မရောက်လာသူကိုလည်း ဘီလူးတို့၏ မာယာဖြင့် ပိုင်နက်ထဲသွင်း၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ရုပ်အဆင်းပြခြင်းစသည်ဖြင့် အလိုမတူသူကို မိမိအား ကျေးဇူးများမည့် အလုပ်ကို မလုပ်နိုင်အောင် ပြုပြီး၍ အတင်းဝင်ပူးခြင်းဖြင့် ဝဏ္ဏ ၇လ ဘောဂ သုခတို့မှ ကင်းစေကာ အကြီးအကျယ်ပျက်စီးစေသကဲ့သို့ မာတုဂါမ သည်လည်း ယောနိသောမနသိကာရ-နည်းပါး၍ သူ့ရဲဘောကြောင်သူကို မိန်းမတို့၏ အသွင် အပြင် အမူအရာတည်းဟူသော တင့်တယ်သောအပြုအမူ ဟန်ပန်တို့ဖြင့် အမိဖမ်းစားတတ်၏။ ရဲရင့်သော သူ့ရဲကောင်းကိုလည်း ကိုယ်ပိုင် ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် ဖျားယောင်းကာ မိန်းမတို့ မာယာဖြင့် ပူးကပ်ပြီးလျှင် အလိုမတူသူကို မိမိအား ကျေးဇူးများသော သီလစသော တရားတို့ မပြည့်စုံအောင် ပြုလျက် ဂုဏ်ကျေးဇူး ဆုတ်ယုတ်စေကာ ပျက်စီးအောင် ဖျက်ဆီး တတ်၏။ ဤသို့ ကာမဂုဏ်နှင့် မာတုဂါမ တူ၏။ ဩပမ္မသံသန္ဒန-လွယ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ပဋိသောတော**'တိ၊ ပဋိသောတော'ဟူသော။ **ဧ**တံ၊ ဤအမည်သည်။ **နေက္ခမ္မဿ**၊ ကာမ-မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နေက္ခမ္မတရား၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ ဝါယာမော**'တိ၊ ဝါယာမော'ဟူသော။ **ဧ**တံ၊ ဤအမည်သည်။ **ဝိရိယာရမ္ဘဿ**၊ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **စက္ခုမာ ပုရိသော တီရေ ဌိတော**'တိ၊ စက္ခုမာ ပုရိသော တီရေ ဌိတော'ဟူသော။ **ဧ**တံ၊ ဤအမည်သည်။ အရဟာတော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုद्ध သ၊ သစ္စာလေးပါးအမှန်တရားကို ဆရာသမား မရှိမိမိဘာသာ တိကျပိုင်နိုင်စွာ သိတော်မူသော။ **တထာဂတဿ**၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

ပဋိသောတနှင့်နေက္ခမ္မ။ ။ ပဗ္ဗဇာ ဥပစာရစျာန်နှင့်တကွ အပွနာပဌမဈာန်, ဝိပဿနာဉာန်, နိဗ္ဗာန်, ကုသိုလ်အားလုံးသည် သံသရာဝဲသြဃ-မှ ထွက်မြောက်စေတတ် ၏။ တဏှာကား သံသရာရေယဉ်ကျောဌ် မျောစေတတ်၏။ ဤသို့ တဏှာက-အစုံ၊ နေက္ခမ္မက-အဆန်ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသောတ-အမည်သည် နေက္ခမ္မ-၏ အမည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဟတ္ထပါဒေဟိ ဝါယာမနှင့်ဝိရိယာရမ္ဘ။ ။ နဒီသောတ-မျောပါမသွားအောင် လက်ခြေလှုပ်ရှားကူးခပ်မှုကို ကြိုးစားရခြင်းနှင့် တဏှာသောတ-၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ဖို့ရန် သမ္မပ္ပဓာန်တရားလေးပါးဟူသော ဝီရိယာရမ္ဘဓာတ်ကို အသုံးပြုရသည်။ ဤသို့ ဟတ္ထပါဒဝါယာမနှင့်ဝိရိယာရမ္ဘဓာတ် တူ၏။

တီရဋ္ဌိတစက္ခုမန္တပုရိသနှင့် တထာဂတ။ ။ မျက်စိအမြင်ရှိသော မြစ်ကမ်းဌာ ရပ်တည်နေသော ယောက်ျားနှင့် သြဃလေးဖြာကို ကူးမြောက်ပြီး၍ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တစ်ဖက်ကမ်းဌာ ရပ်တည်တော်မူသော စက္ခုငါးမျိုး ရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်တူ၏။ (သြပမ္မသံသန္ဒန-လွယ်၏။ ၄-၅။)

အာဒီကမ္မိက ယောဂီရဟန်းသာ ဒုက္ခနှင့်တကွ ကိလေသာကာမ-တို့ကို ပယ်ခွာ ပယ်ပစ်မည်လော မေးဖွယ်ရှိ၍ ယောဂကွေမ်၊ အနာဂါမိမဂ် အရဟတ္တမဂ်ကို။ ပတ္ထယ-မာနော၊ လိုလားသော။ ဘိက္ခုပိ၊ ယောဂီရဟန်းသည်လည်း။ "ယဒိပိ ဧတရဟိ ကိစ္ဆေန ကသိရေန စျာနပုရိမမဂ္ဂေ အဓိဂစ္ဆာမိ' အကယ်၍လည်း ဆင်းရဲပင်ပန်းကြီးစွာ စျာန်ပုရိမမဂ်တို့ကို ရစေကာမူ" ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲနှင့်။ သဟာပိ၊ အတူတကွလည်း။ ကာမေ၊ ကိလေသာကာမတို့ကို။ ပဇဟေယ္ယ၊ စျာန်မဂ်တို့ဖြင့် ပယ်ရှားပစ်ရာ၏။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုပြီးသောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်၌။ ဝါ၊ ထိုသုတ်၌။ သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ (လ) လောကန္တဂူ ပါရဂတောတိ ဝုစ္စတိ'တိ၊ ဝုစ္စတိ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ–ဂါထာအနက်

ယော ဘိက္ခု၊ စျာန်မဂ်ရရန် ဘာဝနာအားထုတ်သော ရဟန်းသည်။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲနှင့်။ သဟာပိ၊ အတူတကွလည်း။ ကာမေ၊ ကိလေသာကာမ တို့ကို။ ပဇဟေယျ၊ ပဌမစျာန်ဖြင့်ပယ်ခွာ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်ရှားပစ်ရာ၏။

အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ယောဂကွေမံ၊ ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပတ္ထယာနော၊ လိုလားတောင့်တသော။ သမ္မပ္ပဇာနော၊ ဝိပဿနာဉာန် မဂ်ဉာန်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသော။ သုဝိမုတ္တစိတ္တော၊ ဖလဝိမုတ္တိဖြင့် ကောင်းစွာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောစိတ်ရှိသော။ ပဂ္ဂလော၊ သည်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုမဂ်ဖိုလ်ကို ရသော အခါ၌။ ဝိမုတ္တိယာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ သို့။ ဖဿယေ၊ တွေ့ထိရာ၏။ ဝါ၊ ရောက်ရာ ရရာ၏။ တစ်နည်း- တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ဖလသမာပတ် ဝင်စားရာအခါ၌။ ဖလစိတ္တံ၊ မိမိ၏အာရမ္မဏိက ဖြစ်သော ဖိုလ်စိတ်သည်။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်နှင့်။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ဖဿယေ၊ တွေ့ထိရာ၏။ ဝါ၊ ရောက်ရာ၏။ (ပဌမနည်း၌ ဖဿယေ၏ ကတ္တားသည် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဒု-နည်း၌ ကတ္တားသည် ဖလစိတ္တံ၊ ပဌမနည်း၌ ဝိမုတ္တိယာ သည် ဥပယောဂတ္ထဆဋ္ဌီ၊ ဒု-နည်း၌ ဖဿယေယျသည် ဖုသန-အနက်ဟောခိုက် တတိယန္တ။ ပါပုဏန-အနက် ဟောခိုက် သတ္တမျန္တ၊ သာဝတ္ထိယံ-သို့ ဟု ပေးသကဲ့သို့ ပေးရသည်။)

သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ–ဂါထာအဓိပ္ပါယ်

အထက်ပါ နှစ်ဝါကျတွင် ပဌမဝါကျဖြင့် "စျာန်မဂ်ကို လုံးဝမရဖူးသေးသော ယောဂီသည် စျာန်မဂ် ရရှိရေးအတွက် ကျင့်ကြံခြင်းဟူသော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ-အခိုက်ဝယ် ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းတို့နှင့် တွေ့ရတတ်သည်။ တွေ့စေကာ မူ နောက်မဆုတ်ဘဲ

ထိုဒုက္ခကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ရင်ဆိုင်ကာ စျာန်တရား မဂ်တရားဖြင့် ပယ်ခွာ ပစ်ပါ။ အကြွင်းမဲ့ ဖယ်ရှားပစ်ပါ"ဟု ဆိုလိုသည်။

ဒုတိယဝါကျဖြင့် "စျာန်နှင့် ပုရိမမဂ်တို့ကို ရစဉ်အခါက ဆင်းရဲငြိုငြင်ပင်ပန်းစေကာမူ နောက်မဆုတ်တဲ့ ထိုဒုက္ခကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရင်ဆိုင်ခြင်းဖြင့် ဝါ-ဒုက္ခခံကာ အနာဂါမိမဂ် အရဟတ္တမဂ်ကို လိုချင်သော ဝါ-အနာဂါမ် ရဟန္တာ ဖြစ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိလေသာကာမ-တို့ကို ပယ်ခွာပယ်ရှားပစ်ပါဟု ဆိုလိုသည်။

(တစ်နည်း- ကာမဝိတက်လွန်စွာအားကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကာမဝိတက်ကို ပယ်ခွာရာ၌ မျက်ရည်ပေါက် ကြီးငယ် ကျရသည်အထိ ငိုကြွေးပြီးမှ ဝါ-ငိုကြွေးရသည်အထိ ကြိုးစားကျင့်ကြံရသည်။ ထိုသို့ မျက်ရည်ကျသည်အထိ ကျင့်ကြံ အားထုတ်ခြင်း ယင်းသို့အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ကိလေသာကာမတို့ကို ပယ်ရှားသည်ကို ရည်ရွယ်၍ 'သဟာပိ ဒုက္ခေန ပဇဟေယျ ကာမေ'ဟု ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဆင်းရဲပင်ပန်းခံကာ ကိလေသာကာမတို့ကို ပယ်ခွာခြင်းကြောင့် စျာန်ရ၊ ထိုစျာန်ကို အခြေခံ၍ ဝိပဿနာပွားသောအခါ အစဉ်အတိုင်း အရဟတ္တမဂ်ရကာ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်သည်။ ထိုကို ရည်၍ 'ယောဂကွေမံ အာယတိ' ပတ္ထယ-မာနော' ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဤအဋ္ဌကထာလာ အထ ဝါ နည်း၌ 'သဟာပိ ဒုက္ခေန ပဇဟေယျ ကာမေ'၌ ပဇဟေယျ-၏ ကတ္တား နှစ်မျိုးမပြား တမျိုးတည်းသာ။

"ဤက္ကတိဝုတ် ပါဠိအဋ္ဌကထာ-အလို "စျာနာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိ ဝါ ပဋိပဇ္ဇနော ကိစ္ဆေန ကသိရေန အဿုမုခေါ ရောဒမာနော တံ ဝိတက္ကံ ဝိကွမ္ဘေတိ"ကို ထောက်လျှင် ခုခေတ် အချို့သော ရိပ်သာများ၌ ခေတ်စား နေသော ငိုတရားကို အတည်ပြုထောက်ခံ ရမည်ကဲ့သို့ရှိ၏။

သို့သော်- ပုဂ္ဂလပညတ် စတုက္ကစာပိုဒ် ၁စု-အဋ္ဌကထာနှင့် ညီ၍ယူလျှင် ငိုကြွေးရာ ရောက် ငိုကြွေးသည်မည်၏ဟု နာမသဒ္ဒါ-ဖြင့် ၌-၌ ဖွင့်ပြထားသည်။ ထိုကိုထောက်လျှင် မုခ၊ ငိုကြွေးသည် မဟုတ်ဟု ယူဆရာသည်"။

စျာန်တရား မဂ်တရားရှိစေးအတွက်

တရားအားထုတ်သော ဇယာဂီများ တရားအားထုတ်နေစဉ်

ငို, မငို

"သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ" ဟူသော ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်နှင့် ပတ်သက်၍ "စျာနာဒီနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိ ပဋိပဇ္ဇနော ကိစ္ဆေန ကသိရေန အဿုမု ခေါ ရောဒမာနော

တံ ဝိတက္ကံ ဝိကွမ္ဘေတိ - စျာန်စသည် ရရှိရေးအတွက် မရမီ ရှေ့အဖို့၌ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ (ပဋိပတ္တိကမက်) အကျင့်ကို ကျင့်သော ယောဂီသည် ငြိုငြင်ပင်ပန်းကြီးစွာ ဒုက္ခခံပြီး ကျင့်ရသဖြင့် မျက်ရည်ကျသည်အထိ ငိုကြွေးကာ ကာမဝိတက်ကို ဝိကွမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်နိုင်သည်။ ၀၊ လိုချင်သော စျာန်ကို ရသည်" ဟု ဌကထာဆရာ ဒုတိယဝိကပ် အနေဖြင့် ဖွင့်ဆို၏။

"စျာနမဂ္ဂါဓိဂမတ္ထံ သမထဝိပဿနာနုယောဂံ ကရောန္တော ဘိက္ခု ယဒိပိ တေသံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ကိဏ္ဍေန ကသိရေန သမ္မဇ္ဇတိ (လ) တထာ သတိ သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ၊ ပဌမဇ္ဈာနေန ဝိကွမ္ဘေန္တော တတိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒန္တော ကိလေသ ကာမေ ပဇဟေယျ။ ဧတေန ဒုက္ခပဋိပဒေ စျာနမဂ္ဂေ ဒသေတိ-စျာန်တရား၊ မက်တရား ရရှိရေးအတွက် သမထဝိပဿနာ အားထုတ်သော ယောဂီရဟန်းသည် ထို စျာန်မက်တို့ကို မရမီ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါခေါ် ပဋိပတ္တိကမက်အကျင့်သည် လွယ်လွယ်ကူကူဖြင့် မပြီး၊ ငြိုငြိုငြင်ငြင် ပင်ပင်ပန်းပန်း ကျင့်မှ ပြီးစီးစေကာမူ ထိုငြိုငြင်ပင်ပန်း ဒုက္ခခံကာ ကျင့်ခြင်းကြောင့် ရရှိအပ်သောစျာန်၏ ဝိကွမ္ဘန ပဟာန်ဖြင့် ကိလေသာကာမတို့ကို ပယ်ရာ၏။ ရရှိအပ်သော တတိယမက်သည် ကိလေသာကာမတို့ကို သမုစ္ဆေဒပဟာန်ဖြင့် ပယ်ရာ၏ဟူ၍လည်းကောင်း"

"ဤစကားရပ်ဖြင့် သုခပဋိပဒါဖြင့် ရအပ်သော စျာန်မက်မဟုတ်၊ ဒုက္ခပဋိပဒါဖြင့် ရအပ်သော စျာန်မက်တို့ ဖြစ်သည်" ဟူ၍လည်းကောင်း အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်တော်မူ၏။

အထက်ပါ နှစ်ဝိကပ်တို့တွင် ဒုတိယဝိကပ်၌ ပါရှိသော "သဟာပိဒုက္ခေန ဟူသော ပါဠိနှင့် ထိုစာအဖွင့် "ကိဏ္ဍေန ကသိရေန" ဟူသော အဋ္ဌကထာစကား၊ ပထမဝိကပ်၌ ပါရှိသော "ဧတေန ဒုက္ခပဋိပဒေ စျာနမဂ္ဂေ ဒသေတိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားတို့ကို ထောက်လျှင် ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါအကျင့်ကို ကျင့်စဉ် အကြီးအကျယ် ဒုက္ခခံပြီး ကျင့်ရသည် ဟူသော အဓိပ္ပါယ် ထင်ရှား၏။

ဤသို့ ကာယိကဒုက္ခ ရောက်လျှင် စေတသိက ဒုက္ခလည်း နောက်ဆက်တွဲ အနေဖြင့် ကပ်၍လိုက်လာ၏။ ထိုစေတသိက ဒုက္ခဖြင့် ၎င်းနှင့် ယှဉ်ဖက် ပဋိဃတို့၏ နောက်ဆက်တွဲ သောကစသော အကုသိုလ် ကိလေသာတွေ အထိုက်အလျောက် ပေါ်လာတော့၏။ ပေါ်လျှင် ထိုဒုက္ခစသည်တို့၏ ဒဏ်ကို မခံနိုင်သောကြောင့် ယောဂီ၏ မျက်စိမှ မျက်ရည် စီးခြင်း၊ ကျခြင်း ဖြစ်ရလေတော့၏။

ထိုစကား မှန်၏။ စတုက္ကဝိုတ္တရ အနုသောတသုတ် စာပိုဒ် ၅-၌လည်း "သဟာပိ ဒုက္ခေန သဟာပိ ဒေါမနဿေန အဿုမုခေါပိ ရုဒမာနော ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ပြဟ္မ စရိယံ စရတိ-ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထိုပါဠိ၌ "အဿုမုခေါ ရုဒမာနော" ၂-ပုဒ်

ထောက်လျှင် ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ကျင့်နေစဉ် မျက်ရည်စို့ခြင်း (သို့မဟုတ်) ကျခြင်းမှာ ယုံမှားဖွယ် မရှိ။

ယင်းသို့ မျက်ရည်ကျလျှင် ငိုသည်မှာ သေချာ၏။ ဘာကြောင့် ငိုတာ သေချာတယ် ဆိုနိုင်သလဲ၊ ငို, မငိုကို မျက်ရည်ကျ, မကျ မျက်ရည်စို့, မစို့ဖြင့် တိုင်းတာကာ ဆုံးဖြတ်ရ သောကြောင့်တည်း။

ဤမျှဖြင့် မလုံလောက်သေးပါ၊ ငိုခြင်းသည် မျက်ရည်စို့ရုံ, မသိမသာ မျက်ရည်ကျရုံ ငိုခြင်းတစ်မျိုး၊ စိတ္တဇဝိပလ္လာသသဒ္ဒဖြင့် မြည်တမ်းကာ ငိုခြင်းတစ်မျိုးဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလီ၏ ဖခင်ကြီးသည် မဋ္ဌကုဏ္ဍလီအလောင်း မြှုပ်ရာ မြေပုံသို့ ရောက်၍ "ကဟံ ဧကပုတ္တက၊ ကဟံ ဧကပုတ္တက - သနားစဖွယ် ငါ့သားငယ်, သင် ဘယ်သွား နေသလဲ၊ သင် ဘယ်မှာလဲ" ဟု အသံထုတ်၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်းသည် သာမန် မဟုတ်၊ ပရိဒေဝအဆင့်ထိ ရောက်အောင် ငိုခြင်းတည်း။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား တောထွက်သွားသတဲ့ဟူသော သတင်းစကား ကြားရတော့ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနဘုရင်ကြီး၏ ငိုခြင်းသည် လင်သေ - မယားသေလို့ငို, သားသေ -သမီးသေလို့ငိုသော ပရိဒေဝ ငိုကြွေးခြင်းအဆင့် မရောက်ဘဲ မသိမသာ မျက်ရည်စို့ မျက်ရည်ကျရုံမျှ ငိုကြွေးခြင်းတည်း။

ယောဂီတို့၏ ဒုက္ခပဋိပဒါကြောင့် ငိုခြင်း၊ ဗဟုလကာမဝိတက်ကြောင့် ငိုခြင်း သည်လည်း သုဒ္ဓေါဒနဘုရင်ကြီးကဲ့သို့ မျက်ရည်စို့ရုံ ကျရုံ ပရိဒေဝအဆင့် မရောက် သော မသိမသာငိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

မဟာသိဝမထေရ်၏ ငိုခြင်းကား အသံထွက်သည်ဖြစ်စေ၊ အသံတိတ် မသိမသာ ငိုသည်ဖြစ်စေ၊ ပဋိပဒါအခိုက် ငိုခြင်းမဟုတ်၊ သူများတွေ တရားထူးရသော်လည်း ငါ မရလေခြင်း, သူများတွေ သီတင်းကျွတ် ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏာပြုကြသော်လည်း - ငါကား သုဒ္ဓိပဝါရဏာ မပြုနိုင်လေခြင်းဟု သူများတကာကို အားကျ, သူ့ကိုယ်သူ အားမရသော ငိုကြွေးခြင်း ဖြစ်၍ ဤယောဂီတို့ ငို, မငိုနှင့် မဆိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ယခုခေတ် အချို့သော ရိပ်သာ အချို့သောတရားစခန်းတို့၌ လင်သေ သားသေ မယားသေ သမီးသေလို့ ငိုခြင်းမျိုးဖြင့် အသံထွက် ပရိဒေဝငိုကြွေးမြည်တမ်း ခြင်းသည် သမထဝိပဿနာတရားတို့၏ ဂုဏ်ကိုပင် ထိခိုက်သောကြောင့် အဓိပ္ပါယ် မရှိသော ငိုကြွေးခြင်းသာဟု သံသယကင်းစွာ မှတ်လေ။

ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်၍ သဟာပိ ဒုက္ခေန သဟာပိ ဒေါမနဿေန - ပြဟ္မစရိယ် စရတိ - ဟူသော ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိစာပိုဒ် ၁စစ -၏ အဖွင့်၌ "ဣမိနာ ဝါရေန

သ=သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေဒဂူ၊ မဂ်ဉာန်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို သိသူဟူ၍။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူဟူ၍။ လောကန္တဂူ၊ ခန္ဓာလောက၏အဆုံးသို့ ရောက်သူဟူ၍။ ပါရဂတော၊ သံသရာတစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤတွင် ပြီးပြီ။ ဒသမံ။

၁၁။ စရဏသုတ်

၁၁၀။ ဝုတ္တံ ဟေတံ-စသည် ပေးမြဲ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းသည်။ စရတောပိ၊ သွားစဉ်သော်လည်း။ ကာမဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဒေါသဖြစ်စရာ အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ကြံစည်မှု ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ ခဲတုတ်စသည်တို့ဖြင့် ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့်စပ်သော ကြံစည်မှု ဝိဟိံသာဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ စေဉ္စပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုမိမိစိတ်၌ ဖြစ်သော မိစ္ဆာဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်၍နေစေငြားအံ့။

သောတာပန္နသကာဒါမိနော ကထိတာ။ ကိ ပ နတေ ရုဒန္တာ စရန္တိ အာမ။ ကိလေသ-ရောဒနေန ရုဒန္တာစရန္တိနာမ - ဟု အသံထွက် ပရိဒေဝ - စိတ္တလဝိပလ္လာသသဒ္ဒဖြင့် ငိုကြွေးသည်ဟု ယူဆမှာ စိုးသဖြင့် စရန္တိ နာမဟု နာမသဒ္ဒါထည့်ကာ ခပ်ထိန်းထိန်း ခပ်အုပ်အုပ် ဖွင့်ဆိုတော်မူသတည်း။။

(ဤကား တရားအားထုတ်နေကြသော ယောဂီများ တရားအားထုတ်နေစဉ်အတွင်း ငို, မငို အဆုံးအဖြတ်တည်း။)

စေ နဗဟာတိ၊ (တက်ရောက်နေစေသည်ဖြစ်၍) အကယ်၍ တဒင်္ဂ ပဟာန်စသည်ဖြင့် မပယ်စွန့်ငြားအံ့။ စေ နဝိနောဒေတိ၊ (မပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်) အကယ်၍ မိမိစိတ်အစဉ်မှ မခါတွက် မဖယ်ထုတ်ငြားအံ့။ စေ နဗျန္တီကရောတိ၊ (မခါတွက် မဖယ်ထုတ်ခြင်းကြောင့်) အကယ်၍ အဆုံးအပိုင်း အခြားကင်းအောင် မပြုလုပ်ငြားအံ့။ စေ နအနဘावံ ဂမေတိ၊ (ဘင်ကြွင်းမျှပင် အဆုံးအပိုင်းအခြားကင်းအောင် မပြုလုပ်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်) အကယ်၍ အဖန်ဖန်မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေငြားအံ့။

ဘိက္ခवे၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ မိစ္ဆာဝိတက်နှင့် ပြည့်စုံစွာဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ စရမ်ပိ၊ သွားနေသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခဝေ၊ ကို။ အနာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်တတ်သော လုံ့လမရှိသူဟူ၍။ အနောတ္တာပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သော သြတ္တပ္ပမရှိသူဟူ၍။ သသတံ သမိတံ၊ အမြဲမပြတ်။ ကုသီတော၊ (ကုသိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ် မကောင်းမှု၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် နစ်မြုပ်သည့်အတွက်) ပျင်းရိသူဟူ၍။ ဟီနဝီရိယောတိ၊ ယုတ် လျော့သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ဌိတသာပိ၊ ရပ်နေစဉ်သော်လည်း။ ကာမ-ဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဝိတက်သည်သော် လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ ဝိဟိံသာ-ဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ စေဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုမိစ္ဆာဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်၍နေစေငြားအံ့။ စေ နဗဟာတိ၊ အကယ်၍ တဒင်္ဂပဟာန် စသည်ဖြင့် မစွန့်ငြားအံ့။ စေ နဝိနောဒေတိ၊ အကယ်၍ မခါတွက် မထုတ်ပစ်ငြားအံ့။ စေ နဗျန္တီကရောတိ၊ အကယ်၍ အဆုံးအပိုင်းအခြားကင်းအောင် မပြုငြားအံ့။ အနဘावံ၊ အဖန်ဖန်မဖြစ်သို့။ စေ နဂမေတိ၊ အကယ်၍ မရောက်စေငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ ဝိတက်သုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဌိတောပိ၊ ရပ်နေသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အနာ-တာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာရှိုမြှိုက် တတ်သော ဝီရိယမရှိသူဟူ၍။

အနောတ္တပ္ပိ၊ မကောင်းမှု မကြောက်လန့်သူ ဟူ၍။ သသတံ သမိတံ၊ အမြဲ မပြတ်။ ကုသီတော၊ အကုသိုလ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် နစ်မြုပ် ပျင်းရိသူဟူ၍။ ဟီနဝီရိယောတိ၊ သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လ ယုတ်လျော့သော သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခवे၊ တို့၊ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ နိသိန္နသာပိ၊ ထိုင်နေစဉ်သော်လည်း။ ကာမ-ဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကောဝါ၊ ဝိဟိံသာ-ဝိတက် သည်သော်လည်းကောင်း။ စေဉ္စပ္ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်၍ နေစေငြားအံ့။ စေ နပဇဟတိ၊ အကယ်၍ မပယ်စွန့်ငြားအံ့။ စေ နဝိနောဒေတိ၊ အကယ်၍ မခါတွက် မထုတ်ပစ်ငြားအံ့။ စေ နဗျန္တီကရောတိ၊ အကယ်၍ အပိုင်းအခြားကင်းအောင် မပြုလုပ်ငြားအံ့။ အနဘावံ=အနု အနု အဘावံ၊ အဖန်ဖန်မဖြစ်ခြင်းသို့။ စေ နဂမေတိ၊ အကယ်၍ မရောက်စေငြားအံ့။

ဘိက္ခवे၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ဝိတက်သုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိသိန္နောပိ၊ ထိုင်နေသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အနာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာရှိုမြှိုက်တတ်သော ဝီရိယမရှိသူဟူ၍။ အနောတ္တပ္ပိ၊ မကောင်းမှုမကြောက်လန့်သူဟူ၍။ သသတံ သမိတံ၊ အမြဲမပြတ်။ ကုသီတော၊ အကုသိုလ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် နစ်မြုပ် ပျင်းရိသူဟူ၍။ ဟီနဝီရိယောတိ၊ သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လ ယုတ်လျော့သောသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခवे၊ တို့။ ဇာဂရသ၊ နိုးနေသော။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ သယာနသာပိ၊ လျောင်းနေစဉ်သော်လည်း။ ကာမဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကောဝါ၊ ဝိဟိံသာဝိတက် သည်သော်လည်းကောင်း။ စေဉ္စပ္ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဘိက္ခवे၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်၍ နေစေငြားအံ့။ စေ နပဇဟတိ၊ အကယ်၍မပယ်စွန့်ငြားအံ့။ စေ နဝိနောဒေတိ၊ အကယ်၍

မခါတွက် မထုတ်ပစ်ငြားအံ့။ စေ နု ဗျန္ဓိကရောတိ၊ အကယ်၍ အပိုင်းအခြား ကင်းအောင် မပြုလုပ်ငြားအံ့။ အနဘာဝံ=အနု အနု အဘာဝံ၊ အဖန်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့။ စေ နု ဂမေတိ၊ အကယ်၍မရောက်စေငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ ဝိတက်သုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဇာဂရော၊ နိုးကြားနေသော။ သယာနော၊ လျောင်းလဲနေသည်မှ လည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အနာဘာဝီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာ ရှိမြှိုက်တတ်သော ဝီရိယမရှိသူဟူ၍။ အနောတ္တာပ္ပီ၊ မကောင်းမှု မကြောက် လန့်သူဟူ၍။ သသတံ သမိတံ၊ အမြဲမပြတ်။ ကုသီတော၊ အကုသိုလ်၌ စက်ဆုပ် ဖွယ် နစ်မြုပ်ပျင်းရိသူဟူ၍။ ဟီနဝီရိယောတိ၊ သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လ ယုတ်လျော့သော သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဣရိယာပုထ်လေးပါးအနက်သွားခြင်း ဣရိယာ ပုထ်နှင့်စပ်သော "စရတော စေပိ ဘိက္ခုနော" လေးဝါကျ၏ အနက်ကို အဋ္ဌကထာ အားလျော်စွာ အကျယ်ရေး၍ နောက်ဣရိယာပုထ်သုံးပါးနှင့် စပ်သော "ဌိတဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ" စသော ဝါကျတို့၏ အနက်ကို အကျဉ်းချုံး၍ ရေးလိုက်သည်။)

သုဏ္ဏမက္ခ

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ စရတောပိ၊ သွားစဉ်သော်လည်း။ ကာမ-ဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ ဝိဟိံသာ-ဝိတက်သည်သော် လည်းကောင်း။ စေဥ္စပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ နု အဓိ-ဝါသေတိ၊ အကယ်၍ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်မနေစေငြားအံ့။ စေ ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ စွန့်ပစ်သည်ဖြစ်အံ့။ စေ ဝိနောဒေတိ၊ အကယ်၍ ခါတွက် ထုတ်ပစ်သည်ဖြစ်အံ့။ စေ ဗျန္ဓိကရောတိ၊ အကယ်၍ အဆုံး အပိုင်း အခြား ကင်းအောင် ပြုအံ့။ အနဘာဝံ=အနု အနု အဘာဝံ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ စေ မေတိ၊ အကယ်၍ရောက်စေသည်ဖြစ်အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စရမ္မိ၊ သွားစဉ်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ ဝိတက်သုံးပါးကို လက်မခံ ပယ်စွန့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ သြတ္တပ္ပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သူဟူ၍။ သသတိ သမိတိ၊ အမြဲမပြတ်။ အာရဒ္ဓ-ဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ ပဟိတတ္တောတိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ဌိတသာပိ၊ ရပ်နေစဉ်သော်လည်း။ ကာမ-ဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ ဝိဟိံသာ-ဝိတက် သည်သော်လည်းကောင်း။ စေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ နိ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်မနေစေငြားအံ့။ စေ ပဇဟတိ၊ အကယ်-၍ စွန့်ပစ်သည်ဖြစ်အံ့။ စေ ဝိနောဒေတိ၊ အကယ်၍ ခါတွက် ထုတ်ပစ်သည်-ဖြစ်အံ့။ စေဗျန္တီကရောတိ၊ အကယ်၍ အဆုံးအပိုင်းအခြားကင်းအောင် ပြုအံ့။ အနဘावံ=အနု အနု အဘावံ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ စေ ဂမေတိ၊ အကယ်၍ ရောက်စေသည်ဖြစ်အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စရမ္မိ၊ သွားစဉ်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ ဝိတက်သုံးပါးကို လက်မခံ ပယ်စွန့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို၊ အာတာပီ၊ ကိလေသာ တို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ သြတ္တပ္ပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သူဟူ၍။ သသတိ သမိတိ၊ အမြဲမပြတ်။ အာရဒ္ဓ-ဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ ပဟိတတ္တောတိ၊ နိဗ္ဗာန်-သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိသိန္နသာပိ၊ ထိုင်နေသည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကာမဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဟိံသा-ဝိတက္ကော ဝါ၊ ဝိဟိံသာဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ စေဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ နံ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍ လက်မခံငြားအံ့။ ဝါ၊ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်မနေစေငြားအံ့။ စေ ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ စွန့်ပစ်သည်ဖြစ်အံ့။ စေ ဝိနောဒေတိ၊ အကယ်၍ ခါတွက် ဖယ်ထုတ်ပစ်သည်ဖြစ်အံ့။ စေ ဗျန္တီကရောတိ၊ အကယ်၍ အဆုံးအပိုင်း အခြားကင်းအောင် ပြုအံ့။ အနဘावံ=အနု အနု အဘावံ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ စေ ဂမေတိ၊ အကယ်၍ ရောက်စေသည်ဖြစ်အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ဝိတက်သုံးပါးကိုလက်မခံ ပယ်စွန့်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ သြတ္တပ္ပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သူဟူ၍။ သသတံ သမိတံ၊ အမြဲမပြတ်။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဇာဂရသ၊ နိုးကြားသည်ဖြစ်၍။ သယာနသာပိ၊ လျောင်းလဲနေသည် သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကာမဝိတက္ကော ဝါ၊ ကာမဝိတက်သည် သော်လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်သော်လည်း ကောင်း။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ ဝိဟိံသာဝိတက်သည်သော်လည်းကောင်း။ စေပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ၊ ထိုဝိတက်သုံးမျိုးကို။ စေ နံ အဓိဝါသေတိ၊ အကယ်၍ လက်မခံငြားအံ့။ ဝါ၊ မိမိစိတ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်မနေစေငြားအံ့။ စေ ပဇဟတိ၊ အကယ်၍ စွန့်ပစ်သည်ဖြစ်အံ့။ စေ ဝိနောဒေတိ၊ အကယ်၍ ခါတွက် ဖယ်ထုတ်ပစ်သည်ဖြစ်အံ့။ စေ ဗျန္တီကရောတိ၊ အကယ်၍ အဆုံးအပိုင်း အခြားကင်းအောင် ပြုအံ့။ အနဘावံ=အနု အနု အဘावံ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ စေ ဂမေတိ၊ အကယ်၍ ရောက်စေသည် ဖြစ်အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ ဝိတက်သုံးမျိုးကို လက်မခံသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဇာဂရော၊ နိုးကြားသည်နေသည်ဖြစ်၍။ သယာနောပိ၊ လျောင်းလဲ နေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ သြတ္တပ္ပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သူ

ဟူ၍။ သသတံ သမိတံ၊ အမြဲမပြတ်။ အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လ ဝီရိယရှိသူဟူ၍။ ပဟိတတ္တောတိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ဝါ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်၌။ "စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ (လ) ဖုဋ္ဌေ သမ္ဘောဓိ မုတ္တမ"န္တိ၊ မုတ္တမံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ–ဂါထာအနက်

ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ စရံ ဝါ၊ သွားနေစဉ်သော်လည်းကောင်း။ ယဒိ၊ သို့မဟုတ်။ တိဋ္ဌံ ဝါ၊ ရပ်နေစဉ်သော်လည်းကောင်း။ နိသိန္နော ဝါ၊ ထိုင်နေစဉ်သော်လည်းကောင်း။ ဥဒ၊ သို့မဟုတ်။ သယံ ဝါ၊ လဲလျောင်းနေသော်စဉ်လည်းကောင်း။ **ဧဟနိသိတံ**၊ အိမ်တည်းဟူသော ဝတ္ထုကာမကို မှီသော။ ဝါ၊ ဝတ္ထုကာမတည်းဟူသော အိမ်ကို မှီသော။ ပါပကံ၊ မကောင်းစုတ်ချာ ယုတ်မာသော။ ဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်သုံးမျိုးကို။ ဝိတက္ကေတိ၊ ကြံစည်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကုမ္မဂ္ဂံ (အရိယာမဂ်လမ်းမဟုတ်သော) အဘိဏှာစသော စက်ဆုပ်ဖွယ်လမ်းတည်းဟူသော လမ်းကောက်လမ်းမှား၌။ ဝါ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ လျှောက်နေ၏။ ဝါ၊ ကျင့်၏။ မောဟနေယျသု၊ တွေဝေစေတတ်သော ရူပါရုံစသည်တို့၌။ မုစ္ဆိတော၊ တွေဝေ၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ မိစ္ဆာသက်ပွသဘောရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သမ္ဘောဓိ၊ အရိယမဂ် ဉာန်ကို။ ဖုဋ္ဌေ၊ ရခြင်းငှာ။ အဘာဗွော၊ မထိုက်။

ယော စ၊ အကြင်သူသည်ကား။ စရံ ဝါ၊ သွားသော်လည်းကောင်း။ တိဋ္ဌံ ဝါ၊ ရပ်စဉ်သော်လည်းကောင်း။ နိသိန္နော ဝါ၊ ထိုင်နေစဉ်သော်လည်းကောင်း။ ဥဒ၊ သို့မဟုတ်။ သယံ ဝါ၊ လျောင်းနေစဉ်သော်လည်းကောင်း။ ဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်သုံးမျိုးကို။ သမယိတ္တာန၊ ပဋ္ဌိသခ်ါနဘာဝနာဖြင့် ငြိမ်းစေ၍။ ဝိတက္ကူပသမေ၊

ဧဟနိသိတ။　　။ ဧဟံ ဝုစ္စတိ ဝတ္ထုကာမော-ဟူသည်နှင့် အညီ ဝတ္ထုကာမသည် ပုထုဇဉ်တို့၏ ပျော်မွေ့ရာ အိမ်သဖွယ်ဖြစ်၍ ဧဟ-အရ ဝတ္ထုကာမ-ကောက်။ 'ကာမဝိတက္ကာဒိ ဧဟနိသိတံ နာမ'နှင့်အညီ ကာမဝိတက္ကာဒိ-သည် ထိုဝတ္ထုကာမတည်းဟူသော အိမ်၌ မှီသောကြောင့်၊ ဝါ-ဝတ္ထုကာမသည် နိဿယ, ကာမဝိတက္ကာဒိသည် နိဿိတ-ဖြစ်သောကြောင့် ဧဟနိသိတံ-အရ ကာမဝိတက္ကာဒိ-ကို အရကောက်။

မိစ္ဆာဝိတက်တို့၏ ငြိမ်းရာ အရဟတ္တမဂ် နိဗ္ဗာန်၌။ (အလျှာသယေန၊ အားကြီးသော ဆန္ဒဖြင့်။ဌ။) ရတော၊ မွေ့လျော်၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သမ္မောဓိံ၊ မဂ်ဉာန်ကို။ ဖုဋ္ဌုံ၊ ရခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်တန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော -စသည် ပေးမြ။ ဧကာဒသမံ။

၁၂။ သမ္ဘန္နသီလသုတ်

ဝ၁ဝ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ-စသည် ပေးမြ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။ ထည့်) **သမ္ဘန္နသီလာ**၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိ-သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘန္နပါတိမောက္ခာ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ-သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။

ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတာ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နာ၊ (သစ်သီးပေးခြင်း ပန်းပေးခြင်းစသော အနာစာရမှ ရှောင်ကြဉ်၍) အာစာရနှင့်ပြည့်စုံ (သုရာသောက်ထုပ်၊ သေတင်းကုတ်၊ ပဏ္ဏာကျက် ဘိက္ခုမ-စသော အဂေါစရမှ ရှောင်ကြဉ်၍) ဂေါစရနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။ အဏုမတ္တေသု၊ အဏုမြူမျှ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်တို့၌။ ဘယဒဿာဝိနော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒေသု၊ ကျင့်ရမည့်အကျင့်ပေါင်းများစွာတို့၌။ တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။ (ထည့်)။ သိက္ခထ၊ ကျင့်ကြကုန်လော့။ ဝါ၊ (တစ်ရက်ထက်တစ်ရက် တစ်လထက်တစ်လ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင်) လေ့ကျင့်ပေးကြကုန်လော့။

သမ္ဘန္နသီလ။ ။ သမ္ဘန္နသီလ-ဖြင့် စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ-ခေါ် သီလလေးပါးလုံး ပြည့်စုံဖို့ မိန့်သည်။ သမ္ဘန္နပါတိမောက္ခ-ဖြင့် သီလလေးပါးအနက် မုချသီလဖြစ်သော ဇေဋ္ဌကသီလ-နှင့် ပြည့်စုံဖို့ သီးခြား အထူးမိန့်သည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္ဘန္နသီလာနံ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္ဘန္နပါတိမောက္ခာနံ၊ မုချသီလဖြစ်သော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ၊ နေကြကုန်သော။ ပါတိမောက္ခသံဝရ-သံဝုတာနံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နာနံ၊ အကျင့်အာစာရ ကျက်စားရာ ဂေါစရနှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ၊ နေကြကုန်သော။ (ဝေါ-ဌ်စပ်) အဏုမတ္တေသု၊ အဏုမြူမျှဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်တို့၌။ ဘယဒဿာဝိနော၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒေသု၊ လေ့ကျင့်ရမည့် သိက္ခာပုဒ်အပေါင်းတို့၌။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍။ သိက္ခတံ၊ တစ်ရက်ထက် တစ်ရက် တစ်လထက် တစ်လ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ကောင်းမွန်အောင် လေ့ကျင့်ကြကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဥတ္တရိ၊ ကျင့်ဆဲ သီလထက် သာလွန်သော။ ကရဏီယံ၊ နောက်ထပ် ပြုကျင့်ရမည့် အကျင့် သည်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျင့် အဘယ်တရားသည်။ အသ၊ ဖြစ်တန်ရာသနည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **စရတောပိ**၊ သွားနေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အဘိဏှာ၊ သူတစ်ပါး ဥစ္စာကို ရှေးရှုကြံသော လောဘသည်။ ဝိဂတာ၊

စရတောပိ။　　။ ဤသုတ်၌ "စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဘိဏှာ ဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိ"မှ "ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ"တိုင်အောင်ဖြင့် နီဝရဏ-တို့ကို ဝိက္ခမ္ဘန-အားဖြင့် ပယ်ပုံ ပြသည်။ "အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံမှ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ" တိုင်အောင်ဖြင့် ထို နီဝရဏ-တို့ကို ပယ်ရာ၌ အရေးပါအရာရောက်သော ဥပကာရဓမ္မ-တို့ကို ပြသည်။ "အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လီန"ဟူသော ဥပကာရဓမ္မ-၌ အားထုတ် ခြင်းကြောင့် အသလ္လီန-ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အာရဒ္ဓ-သည်အကြောင်း အသလ္လီန-သည်အကျိုးဟုသိ။ "အာရဒ္ဓတ္တာ ဧဝ စ အန္တရာ သကေ်ာစသ အနာပဇ္ဇနတော အသလ္လီနံ။ ဌ"။ ဝီရိယသာ ဥပကာရဓမ္မ မဟုတ်၊ သတိလည်း ဥပကာရဓမ္မပင်။ ထိုဥပဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ-၌ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်ခြင်းသည် အကြောင်း၊ ယင်းသို့ တည်သည့် အတွက် ကြာမြင့်စွာသော ကာလက အကြောင်းတရားမပျောက်ပျက်ဘဲ သတိရနေခြင်း အသမ္မုဋ္ဌာ-သည် အကျိုး၊ "ဥပဌိတတ္တာ ဧဝ စ စိရကတစိရဘာသိတာနံ သရဏသမတ္ထတာယ အသမ္မုဋ္ဌာ။ ဌ"။ ထို့အတူ ပဿဒ္ဓတ္တာ ဧဝ အသာရဒ္ဓေါ-ဟူသည် နှင့်အညီ ပဿဒ္ဓ-သည်အကြောင်း၊ အသာရဒ္ဓ-ပူပန်မှု ကင်းခြင်းသည် အကျိုးဟု သိ။ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ-၌လည်း သမာဟိတ-သည်အကြောင်း၊ ဧကဂ္ဂ-သည် အကျိုးဟု "သမာဟိတတ္တာ ဧဝ စ ဧကဂ္ဂံ အစလံ နိပ္ပန္နန် နိရိဇ္ဇနံ"ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာ မိန့်သည်။

ကင်းသည်။ ဗျာပါဒေါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းဒေါသသည်။ ဝိဂတော၊ ကင်းသည်။ စေ ပိဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ပျင်းရိထိုင်းမှိုင်းသော ထိနမိဒ္ဓ သည်။ ဝိဂတံ၊ ကင်းသည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ပြန့်လွင့်ခြင်းဥဒ္ဓစ္စ, ဒုစရိုက်သုစရိုက်တို့ကို ပြု မပြုနှင့်စပ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အမှုအရာဟူသော ကုက္ကုစ္စသည်။ ဝါ၊ ဒုစရိုက်သုစရိုက်တို့ကို ပြု မပြုနှင့်စပ်၍ နှလုံးမသာယာခြင်းဟူသော ကုက္ကုစ္စသည်။ ဝိဂတံ၊ ကင်းသည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ရတနာသုံးပါးခ္ဍ ယုံမှားခြင်းဟူသော ဝိစိ-ကိစ္ဆာကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ အသလ္လီနံ၊ မတွန့်ဆုတ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ သတိ၊ သတိသည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ကပ်၍တည်သည်။ အသမ္မုဠှာ၊ မပျောက်ပျက်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ငြိမ်းအေးသည်။ အသာရဒ္ဓေါ၊ ပူပန်မှုမရှိသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ စေဟောတိ၊ အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒစသည် ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စရမ်း၊ သွားနေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု ကို၊ အာတာပီ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာရှိမြဲက်သော ဝီရိယရှိသူဟူ၍။ သြတ္တပ္ပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သူဟူ၍။ သသတိ သမိတံ၊ အမြဲမပြတ်။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသူဟူ၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဌိတသ၊ ရပ်နေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ ဝိဂတော၊ ကင်းသည်။ စေပိဟောတိ၊ အကယ်၍

အဆိုပါ နိဝရဏ-တို့တွင် ကာမစ္ဆန္ဒ, ထိနမိဒ္ဓ, ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏ-တို့ကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ ဗျာပါဒကုက္ကုစ္စနိဝရဏ-တို့ကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏ-ကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်ပယ်သည်ဟု ၌-ဖွင့်၏။ ဤသုတ်၌ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ မပါသောကြောင့် အဌကထာ ထည့်မဖွင့်။ သို့သော် ၎င်းကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်သည်ဟု သိလေ။

ဖြစ်ငြားအံ့။ (လ) စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ အဘိဏှာဗျာပါဒစသည် ကင်းသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဌိတောပိ၊ ရပ်နေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ (လ) ပဟီ-တတ္တောတိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိသိန္နသောပိ၊ ထိုင်နေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အဘိဏှာ၊ သည်။ ဝိဂတာ၊ ကင်းသည်။ စေပိဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ (လ) စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ စေပိဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤအဘိဏှာ ဗျာပါဒစသည်ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိသိန္နောပိ၊ ထိုင်နေသည် သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပဟီတတ္တောတိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာဂရသာ၊ နိုးကြားနေလျက်။ သယာနသာ၊ လျောင်းလဲနေသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ တစ်နည်း- ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာဂရသာ၊ နိုးကြားနေသော။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ သယာနသောပိ၊ လျောင်းနေစဉ်။ အဘိဏှာ၊ သည်။ စေ ဝိဂတာ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ကင်းသည်ဖြစ်အံ့။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ စေဝိဂတော ဟောတိ၊ အကယ်၍ ကင်းသည်ဖြစ်အံ့။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ပျင်းရိထိုင်းမှိုင်းခြင်းသည်။ စေဝိဂတံ ဟောတိ၊ အံ့။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ပြန့်လွင့်ခြင်း စက်ဆုပ်ဖွယ်အမူအရာ နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ စေဝိဂတံ ဟောတိ၊ အံ့။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ရတနာသုံးပါးဌ ယုံမှားခြင်းကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ် အပ်သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ အသလ္လီနံ၊ မတွန့်ဆုတ်သည်။ စေပိဟောတိ၊ အံ့။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍ တည်သည်။ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ မပျောက်ပျက် သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ ကာယော၊ သည်။ ပဿဒ္ဓေါ၊ ငြိမ်းအေးသည်။ အသာရဒ္ဓေါ၊ ပူပန်မှုမရှိသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ အဘိဏှာဗျာပါဒ-စသည် ကင်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဇာဂရော၊ နိုးကြားလျက်။ သယာနောပိ၊ လဲလျောင်းနေသည် သော်လည်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လဝီရိယရှိသူဟူ၍။ သြတ္တပ္ပီ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်သူ ဟူ၍။ သသတိ သမ္ပဇာနော၊ အမြဲမပြတ်။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသူဟူ၍။ ပဟိတတ္တောတိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဧတမတ္ထံ၊ ဤပြဆိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်၌။ ဝါ၊ ထိုသုတ်၌။ ယတံ စရေ ယတံ တိဋ္ဌေ (လ) အာဟု ဘိက္ခုံ၊ တထာဝိဓ-နှိ၊ တထာဝိဓံ'ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ယတံ စရေ ယတံ တိဋ္ဌေ–ဂါထာအနက်

ယတံ=ယတမာနော၊ (အကုသိုလ်မဖြစ်စေရ ကုသိုလ်ဖြစ်စေရမည်ဟူသော) သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်လျက်။ စရေ=စရေယျ၊ သွားရာ၏။ ယတံ=ယတမာနော၊ သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လဖြင့်ကြိုးစားအားထုတ်လျက်။ တိဋ္ဌေ= တိဋ္ဌေယျ၊ ရပ်ရာ၏။ ယတံ=ယတမာနော၊ သမ္မပ္ပဓာန်လုံ့လဖြင့်ကြိုးစား အားထုတ်လျက်။ အစ္ဆေ၊ ထိုင်နေရာ၏။

ယတံ=ယတမာနော၊ လျက်။ သယေ=သယေယျ၊ လဲလျောင်းရာ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယတံ=ယတမာနော၊ လျက်။ ဧနံ၊ ဤလက်ခြေကို။ သမိဉ္ဇယေ၊ ကွေးရာ ၏။ ပသာရယေ၊ ဆန့်ရာ၏။

ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်၌လည်းကောင်း။ တိရိယံ၊ ဖီလာအရပ်ရှစ်မျက်နှာ၌ဌင်း။ အပါစီနံ၊ အောက်အရပ်၌ဌင်း။ ဇဂတော၊ သတ္တလောက သခါရလောက၏။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ဂတိ=ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ထည့်)။ တတ္ထ၊ ထို သတ္တလောက သခါရလောက ဖြစ်သမျှ အလုံးစုံ၌။ ဓမ္မာနံ၊ သတ္တဇီဝမဖက် ပရမတ်သက်သက် ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို။ သမဝေက္ခိ- တာ စ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော အခြင်းအရာဖြင့် ရှုသည်လည်း။ ဘဝေယျ၊

ဖြစ်ရာ၏။ တစ်နည်း- သမဝေက္ခိတာ စ၊ မှန်ကန်သော အကြောင်းဖြင့် အနိစ္စ စသည် အားဖြင့် ရှုသူသည်လည်း။ ဘဝေယျ။ ဖြစ်ရာ၏။

ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဝိဟာရီ၊ နေလေ့ရှိသော။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို ပြင်းစွာ ရှိုမြှိုက်သော လုံ့လဝီရိယရှိသော။ သန္တဝုတ္တိ၊ ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အနုဒ္ဓတံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော။ စေတောသမထသာမီစိ၊ စိတ်ငြစ်ငြူး ကြောင်းကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော အရိယာမဂ်အားလျော်သော ဥာနဒဿနဝိသုဒ္ဓိအကျင့်ကို။ သိက္ခမာနံ၊ ကျင့်သော။ သဒါ၊ နေ့ရောညပါ အခါခပ်သိမ်း။ သတံ၊ သတိချပ်သော။ တစ်နည်း- သဒါ သတံ၊ အာနာပါနကိုဖြစ်စေ မြင်လျှင်မြင်တယ် ကြားလျှင်ကြားတယ် စသည်ဖြင့် ဖြစ်စေ နေ့ရောညပါ မှတ်သော။ ဝါ၊ သတိထားသော။ တထာဝိဓံ၊ ထိုသို့အပြားရှိသော။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ သသတံ ပဟိတတ္တောတိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ် မပြတ်ရှိသော သူဟူ၍။ အာဟု၊ ဘုရားအဆူဆူတို့ ဟောတော်မူကုန်ပြီ။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြဲ။ ဒ္ဒါဒသမံ။

၁၃။ **လောကသုတ်**

၁၁၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောကော၊ (ပျက်တတ် အကြီးအကျယ် ပျက်တတ်သော) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး တည်းဟူသော လောကကို။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထူးသော သယမ္ဘူဉာန်ဖြင့် မဖောက်မပြန် အမှန်အကန် ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ **တထာဂတော**၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောကသ္မာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလောကမှ။ ဝိသံယုတ္တော၊ မယှဉ် မရောယှက် လွတ်မြောက်ပြီ။

တထာဂတ။　　။ "လောကောအရ သတ္တောကာသသခီါရလောက ခန္ဓလောက အာယတန လောက"စသည်ဖြင့် လောကအမျိုးမျိုး ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသော်လည်း သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ-ဟူသည်နှင့်အညီ ပဓာန-ပင်မဖြစ်သော ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာ-ကိုသာ ဤ၌ အရကောက်ပါ။ ထိုလောကကို ဘုရားရှင်သည် သယမ္ဘူဉာန်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ ထိုးထွင်းသိအပ်ပြီးပြီ။ ထိုသို့ သိပြီးသောကြောင့်၊ သို့မဟုတ် ထိုပဉ္စုပါဒါ-

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **တထာဂတေန**၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ **လောကသမုဒယော**၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလောကဖြစ်ကြောင်း တရားကို။ ဝါ၊ အဘိသင်္ခါရတို့နှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာကိလေသာကို။ **အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ**၊ ထူးသောသယမ္ภူဉာဏ်ဖြင့် မဖောက်မပြန် မှန်မှန်ကန်ကန် ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ လောကသမုဒယော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာစသော ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း တရားကို။ တထာဂတသ၊ သည်။ ပဟီနော၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ဝါသနာနှင့်တကွ အကြွင်းမဲ့ ပယ်အပ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **လောကနိရောဓော**၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလောက၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို။ **တထာဂတေန**၊ သည်။ **အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ**၊ ထူးသော သယမ္ภူဉာဏ်ဖြင့် မဖောက်မပြန် မှန်မှန်ကန်ကန် ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ လောကနိရောဓော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-လောက၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို။ တထာဂတသ၊ သည်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။

နက္ခန္ဓနှင့်အာရုံ အာရမ္မဏိက-အဖြစ် ဆက်သွယ်နေသော သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုးကို ဗောဓိပလ္လင်ထက်ကပင် မဂ်ဖြင့် ဖြတ်တောက်ခဲ့သောကြောင့် "လောကသ္မာ တထာ-ဂတော ဝိသံယုတ္တော"ဟူသည်နှင့်အညီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလောကမှ လွတ်မြောက်ပြီး လောကနှင့် မပတ်သက် အဆက်အသွယ်ပြတ်ပြီ။

လောကသမုဒယော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ။ ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-လောကကို ဖန်တီးပေးနေသော တရား၊ သို့မဟုတ် အဘိသင်္ခါရ-နှင့်တကွသော ကိလေသာ- ထောင့်ငါးရာကိုလည်း ထူးကဲသော သယမ္ภူဉာဏ်ဖြင့် မှန်မှန်ကန်ကန် ထိုးထွင်း၍ သိပြီးပြီ။ ယင်းသို့ သိသောကြောင့် လောကသမုဒယော တထာဂတသ ပဟီနော-ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကကို ဖန်တီးတတ် ဖြစ်စေတတ်တဲ့ တရားလောဘ ကိုလည်း အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အပြီးအပြတ် ပယ်ရှင်းပြီးပြီ။

လောကနိရောဓော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ။ ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-လောက အပြီးအပြတ်စင်စစ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသော နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ထူးကဲသော ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်တကယ် ထိုးထွင်း၍ ဘုရားရှင် သိပြီးပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အာရုံပြုသောအားဖြင့် မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ပြီးပြီ, မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးပြီ ဖြစ်၍ လောကနိရောဓော တထာဂတသ သစ္ဆိကတောဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ **လောကနိရောဓဂါမိနီ**၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလောက၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ **ပဋိပဒါ**၊ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်အကျင့်ကို။ တထာဂတေန၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထူးသောသယမ္ภူဉာန်ဖြင့် မဖောက်မပြန် မှန်မှန်ကန်ကန် ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ လောကနိရောဓဂါမိနီ၊ ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာလောက၏ ချုပ်ငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်အကျင့်ကို။ တထာဂတသ၊ သည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွားများအပ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အရာဝတ္ထုကို။ သဒေဝကသ၊ အောက်နတ်ပြည် ငါးထပ်ရှိ နတ်နှင့်တကွသော။ သမာရကသ၊ ခြောက်ထပ်မြောက် ဝသဝတ္တီ နတ်ပြည်ရှိမာရ်နတ်မင်းနှင့် တကွသော။ သဗြာဟ္မကသ၊ ဗြာဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့် တကွသော။ လောကသ၊ သတ္တလောကသည်။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သမဏဗြာဟ္မဏ, ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းပြီး မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏနှင့်တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းသည်။ ဒိဋ္ဌံ သုတံ၊ သမ္ဘတ္တဂ္ဂါဟကရူပ်ဖြစ်သော ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံကို မြင်အပ် ကြားအပ်ပြီ။ မုတံ၊ အသမ္ဘတ္တဂ္ဂါဟကရူပ်ဖြစ်သော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်တို့ကိုလည်း တွေ့ထိအပ်ပြီ။ ဝိညာတံ၊ သုခဒုက္ခစသော မွှာရုံကိုလည်း သိအပ်ပြီ။ ပတ္တံ၊ ရှာ မရှာအားဖြင့် ရအပ်ရောက်အပ်ပြီ။ ပရိယေသိတံ၊ ရောက် ရောက် မရောက်ရောက် ရှာမှီးအပ်ပြီ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုဝိစရိတံ၊ အဖန်ဖန် လှည့်လည်သောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ပြီ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ၊ ထို ဒိဋ္ဌ သုတ မုတ ဝိညာတ ပတ္တ ပရိယေသိတ အနုဝိစရိတဖြစ်သော သိအပ်သော အရာကို။ တထာဂတေန၊ ဘုရားရှင်သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ထူးကဲသော ဉာန်ဖြင့် မှန်ကန်စွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတဟူ၍။ ဝါ၊ အမှန်တရားတွေကို သိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

လောကနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။ ။ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာလောကကြီးကို အပြီးအပြတ် တကယ် ချုပ်ငြိမ်းစေတတ်သော အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်အကျင့်ကို ဘုရားရှင်သည် ကောင်းကောင်းကြီး ထူးကဲသောဉာန်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိပြီးပြီ။ သိသည့်အလျောက် လောကနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ တထာဂတသ ဘာဝိတာ- ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာလောကတည်းဟူသော ဒုက္ခတုံးကြီး အပြီးသတ် ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်တဲ့ အကျင့် ပဋိပဒါတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်အောင် ပွားများပြီးပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဉ္စ ရတ္တိ၊ ဝိသာခါနက္ခတ်၏ စန်းနှင့်ယှဉ်ရာ အကြင်ညချမ်း အချိန်အခါ၌လည်း။ **တထာဂတော**၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ ဖြစ်သော။ သမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာန် သဗ္ဗညုတဉာန်တော်ကို။ အဘိ-သမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ဗောဓိပင်နှင့်ရွှေပလ္လင်ထက်၌ သိတော်မူ၏။ ယံ စ ရတ္တိ၊ အကြင် ဝိသာခါနက္ခတ်၏ စန်းနှင့်ယှဉ်ရာ အကြင် ညဉ့်၌လည်း။ အနုပါဒိသေသာယ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အငြိမ်း ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ မလွှားမင်းတို့၏ အင်ကြင်းတောင်၌ ဒုက္ခအားလုံး ချုပ်ဆုံးငြိမ်းအေးတော်မူပြီ။ ဧတသ္မိံ အန္တရေ၊ ထိုဗောဓိပင်နှင့် အင်ကြင်းပင်တို့၏ အလယ်၌။ ဝါ၊ ထိုသဉပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ် နှစ်ခုတို့၏အလယ်၌။ ယံ၊ သုတ္တဂေယျစသည် အပြားရှိသော အကြင်တရား ကို။ ဘာသတိ၊ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၏။ လပတိ၊ ဥဒ္ဒေသ အားဖြင့် မိန့်မြွက်တော်မူ၏။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ပဋိနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ညွှန်ပြတော်မူ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုညွှန်ကြား ဟောမြွက်သမျှ တရားအားလုံးသည်။ တထေဝ၊ ထို ဟောသည့်အတိုင်းသာ။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ ဟောသည်မှ တမျိုးတဖုံ အားဖြင့်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဟောတိုင်းမသွေ ဖြစ်လေ သောကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တထာဂတ။ ။အထက်ပါ လေးဝါကျတို့ဖြင့် 'အဘိညေယျံ အဘိညာတံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗဗ္ဗ ဘာဝိတံ၊ ပဟာတဗ္ဗံ ပဟီနံ မေ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ ဗြာဟ္မဏ'=ဟူသည်နှင့် အညီ အမှန်တရား လေးပါး၊ ဝါ-တထတရားလေးပါးတို့ကို၊ ဂတော=အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထူးကဲသောဉာန်ဖြင့် အမှန်တကယ် ထိုးထွင်း၍ သိပြီးပြီဖြစ်သောကြောင့် တထာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ= 'တထာဂတော'ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေသည်။

ဘစ်နည်း ။ ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ (လ) တသ္မာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိ-ဝါကျဖြင့် လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြာဟ္မဘုံဟူသော သုံးဘုံရှိ ဒိဋ္ဌ သုတ မုတ ဝိညာတ ပတ္တ ပရိယေသိတ အနုဝိစရိတ်-တရားခြောက်မျိုးကို ထိုသုံးဘုံရှိ အထက်တန်းစား ပုဂ္ဂိုလ် သိရှိသကဲ့သို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည် တစ်ခုမကျန် ထူးသောဉာန်ဖြင့် အမှန် အတိုင်း ထိုးထွင်း၍သိရှိတော်မူသည်သာ။ ယင်းသို့သိသဖြင့် "ယံ ဒိဋ္ဌာဒိလောကေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ ယထာ၊ တထာဂတဿ ဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော"ဟူသော အနွတ္ထဗျုပ္ပတ်ဝစနတ်ကို သိစေသည်။ ဤနည်းခြင်း တထာဂ-တောဝယ် တထာသည် ဥပမေယျဇောတက။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့်။ ဝါဒီ၊ ဟောပြောတော်မူ၏။ တထာ၊ ထိုဟောပြောတော် မူသည့်အတိုင်း။ ကာရီ၊ ပြုလုပ်ပြုကျင့်တော်မူ၏။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ကာရီ၊ ပြုလုပ် ပြုကျင့်တော်မူလေ့ရှိ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝါဒီ၊ ဟောပြောတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထိုဘုရားသည်။ (ထည့်)။ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ၊ ယထာဝါဒီ တထာကာရီမည်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ပြောသည့်အတိုင်း လုပ်သူ မည်တော်မူ၏။ ယထာကာရီ တထာဝါဒီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒီမည် တော်မူ၏။ ဝါ၊ လုပ်သည့်အတိုင်းပြောသူ မည်တော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဝစနတ္ထအားဖြင့် ဤသို့ သိစေသောကြောင့်

"နတ္ထိ ဘဒ္ဒမိတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
အထော အဝိညာတ မဇာနိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗံ အဘိညာသိ ယဒတ္ထိ နေယ်၊ တထာဂတော တေန သမန္တစက္ခု-ဟူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဒဋ္ဌိသာဓကပါဠိ အားလျော်စွာ အထက်ပါ ဘုဒ္ဓ၏ သဗ္ဗညုတ ဉာန်ရှင်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိစေပြီး ဖြစ်၏။ ဆိုလိုရင်းက 'လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန'စသော ပ-ဝါကျဖြင့် ဘုဒ္ဓ၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာန်ဖြင့် သစ္စာလေးပါး သိတော်မူပုံကို ပြ၍ ဤ ယံဘိက္ခဝေ-စသော ဒု-ဝါကျ ဖြင့် သဗ္ဗညုတဉာန်ဖြင့် သိစရာရှိသမျှ သိတော်မူသည်ကိုပြသည်။ ပ-ဝါကျအလို တထသဒ္ဒါ သစ္စဝါစက၊ ဒုဝါကျ အလို ဥပမေယျဇောတက-ဟူလို။

တစ်နည်း ။ ။ယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရတ္တိ-စသော ဝါကျဖြင့် အမှန်အတိုင်း ဟောကြားတော်မူသောကြောင့် တထာဂတ မည်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေသည်။ ထို့ကြောင့် တထာ ဂဒတိတိ တထာဂတော ဟု ဝစနတ္ထ ပြု။ ဤဝိကပ်၌ ဒကို တပြု။ တထံ ဂဒတိတိ တထာဂတော ဥဇုကတ္ထ။ တစ်နည်း- အာဂဒန်=အာဂဒေါ၊ ဝစန ရ၏။ တထော= အဝိပရီတော+ အာဂဒေါ+ ယဿာတိ တထာဂတော-ဟု ဗဟုဗ္ဗီဟိပြု။ ဒကိုလည်း တပြု။ မဖောက်မပြန် မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောဟောခြင်း ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဘုရားရှင် တထာဂတမည်တော်မူသည် ဟူလို။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒေဝကေ၊ အောက်ငါးထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်တကွသော။ သမာရကေ၊ ခြောက်ထပ်မြောက် ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်ရှိ မာရ်နတ်မင်းနှင့်တကွသော။ သပြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ နတ်ဗြဟ္မာဟူသော သတ္တလောကဌ်။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သာသနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သမဏဗြာဟ္မဏ, ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းပြီးသူ မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသူ သမဏဗြာဟ္မဏနှင့်တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်တည်းဟူသော လူမင်း ကျွန်သာမန်လူတို့နှင့်တကွသော။ ပဇာယ၊ လူတည်းဟူသော သတ္တလောကဌ်။ တထာဂတော၊ ဘုရားရှင်သည်။ အဘိဘူ၊ အားလုံးသော သတ္တဝါတို့ကို သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာနဒဿနတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးတော်မူ၏။ အနဘိဘူတော၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ မလွှမ်းမိုးအပ် မလွှမ်းမိုးနိုင်။ အညဒတ္ထုဒသော၊ သိမြင်စရာရှိသမျှကို စင်စစ်သိမြင်တော်မူ၏။ ဝသဝတ္တီ၊ ကိုယ့်အလိုကျ ဖြစ်စေနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ ပြီ။ (အစဉ် ရှိသော မေ သုတံ ပြန်စပ်)

ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ဌ်။ ဝါ၊ ထိုသုတ်ဌ်။ သဗ္ဗလောကံ အဘိညာယ (လ) နတ္ထိ တေ ပဋိပုဂ္ဂလော'တိ၊ ပဋိပုဂ္ဂလောဟူသော။ ဧတံ၊ ဤဂါထာကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

တစ်နည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်စေရန် ရှေ့ပိုင်းဌ် ယထာ+ဝါဒီ၊ တထာ+ကာရီ-ဟု ဝါကျအနေဖြင့် ယောဇနာ-၍ နောက်ပိုင်းဌ် သမာသ်အနေဖြင့် ယောဇနာ-လိုက်သည်။ ဤအတိုင်း ယောဇနာ-မှ မှန်သည်ဟု မဆိုလို။ ဤ ယထာဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော-ဝါကျဖြင့် တထာဂတော-ဌ် တထာ-ကို ဥပမေယျဇောတက-ကြ၍ "ယထာ ဝါစာ၊ ကာယောပိ တထာ ဂတော ပဝတ္တောတိ တထာဂတော"ဟူ၍ဝင်း၊ "ယထာ ကာယော ဝါစာပိ တထာ ဂတာ ပဝတ္တာတိ တထာဂတော"ဟူ၍ဝင်း "တထာ-ဂတော စ တထာ ဂတာ စ တထာဂတော"ဟု ဝိရူပေကသေသ-ပြု၍ဝင်း တထာဂတော-ပုဒ်ကို ပြီးစေသင့်၏။

သဗ္ဗလောကံ အဘိညာယ-ဂါထာအနက်

ယော ဘဝဝါ။ အကြင်ဘုရားရှင်သည်။ သဗ္ဗလောကံ၊ ကာမ ရူပ အရူပဟူ သုံးဘုံသတ်မှတ် သုံးလောကဓာတ်ဟူသော လောကသန္ဓိဝါသကို။ အဘိညာ-ယ၊ ထူးသော ဉာန်ဖြင့် သိ၍။ (ဤသဗ္ဗလောကံ အဘိညာယဖြင့် သုံးပါးသော လောကဓာတ်တည်းဟူသော လောကသန္ဓိဝါသကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေသည်။) သဗ္ဗလောကေ၊ သုံးပါးသော လောကဓာတ်ဟူသော ထိုလောကသန္ဓိဝါသ၌။ (ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ နေယျံ၊ သိဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။) ယထာတထံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အဘိညာယ၊ သိ၍။ ဝါ၊ သိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤသဗ္ဗလောကေ ယထာတထံဖြင့် ထိုလောကဓာတ်ရှိ ညေယျဓမ္မတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသည်။) သဗ္ဗလောကဝိသံယုတ္တော၊ ယောဂလေးပါး ပယ်ရှားပြီးသောကြောင့် လောကဓာတ်ကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် ဆက်စပ်ခြင်း ယှဉ်ခြင်းမရှိတော့။ ဝါ၊ လောကဓာတ်သုံးပါးမှ လွတ်မြောက်ပြီ။ သဗ္ဗလောကေ၊ သုံးဘုံသတ်မှတ် သုံးပါးသော လောကဓာတ်၌။ အနုပယော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ကပ်ငြိခြင်းရှိတော်မမူ။

တစ်နည်း။　　။ သီလ သမာဓိ ပညာ-စသော ငါးမျိုးတို့ဖြင့် ဘုရားကပင် သတ္တာ-အားလုံးထက် သာ၏။ သာသောကြောင့် အဘိဘူ၊ "ဒေဝါတိဒေဝ သက္ကာတိ-သက္က ဗြာဟ္မာတိဗြာဟ္မ အသမအပ္ပဋိပုဂ္ဂလ"ဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားရှင်ကို မည်သည့် တစ်စုံတစ်ယောက်ကမှ မလွှမ်းမိုးနိုင်သောကြောင့် အနဘိဘူ၊ သိစရာရှိသမျှကိုလည်း အကုန်သိမြင်တော်မူသည့် အရည်အချင်း ရှိတော်မူသော ကြောင့်ဝင်း၊ အညဒတ္ထုဒသ၊ သတ္တဝါ သခ်ါရ သမာပတ် စိတ် ဤလေးမျိုးတို့ကို ကိုယ့်အလိုကျ ဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ဝသဝတ္တီ-မည်တော်မူ၏။ ဤသို့အဖက်ဖက်မှ လိုလေသေးမရှိ လွှမ်းမိုးနိုင်သောကြောင့် ဤ 'သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ'ဝါကျဖြင့် အဘိဘဝနသတ္တိ-ကောင်းကောင်းကြီး ရှိ၍ ဘုရားရှင်၏ တထာဂတ-မည်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေသည်။

ထို့ကြောင့် 'အဂဒေါ ဝိယာတိ အဂဒေါ။ ဒေသနာဝိလာသ'နှင့် ပုညုဿယ-ကို အရကောက်။ တထော+အဝိပရီတော+အဂဒေါ ဒေသနာဝိလာသော ပုညုဿယော+ အဿာတိ တထာဂတော-ဟု ဝစနတ္ထ-ပြု။ ဤ၌ ဒ-ကို တ-ပြု။

သော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗာဘိဘူ၊ အလုံးစုံသော အာရုံ၊ သခ်ါရ၊ မာရ်တို့ကို လွှမ်းမိုးတော်မူ၏။ ဓီရော၊ ဇွဲလုံ့လရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗဂန္ထပမောစနော၊ ကိုယ်တိုင်လည်း အနှောင်အဖွဲ့ လေးမျိုးမှ လွတ်မြောက်သတ္တဝါတို့ကိုလည်း လွတ်မြောက်စေတော်မူ၏။ အဿ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ ပရမာ၊ အကောင်းမွန်ဆုံးဖြစ်သော။ သန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အငြိမ်းဓာတ်ကို။ ဖုဋ္ဌာ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီ။ (တွေ့ထိဆိုသော်လည်း တစ်စုံတစ်ခုကိုလက်ဖြင့် ထိခြင်းမျိုးမဟုတ်။) (ယေန၊ အကြင့်ကြောင့်။ ဥနဖုသနေန၊ ဉာန်ဖြင့်တွေ့ထိခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဖုဋ္ဌံ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်) နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယံဟူ၍။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သည် မည်သည့်တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးအန္တရာယ်မရှိဟူ၍။ အာဟ၊ မြတ်ဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏။

တစ်နည်း- အဿ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ ပရမာ=ဥတ္တမာ=မြတ်သော။ သန္တိ၊ အငြိမ်းဓာတ်ကို။ ဖုဋ္ဌာ၊ တွေ့ထိအပ်ပြီ။ သာ၊ ထိုတွေ့ထိအပ်သော ပရမသန္တိဟူသည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ကုတောစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပဒ္ဒဝေန၊ ဖြစ်သော။ ဘယံ၊ ဘေးအန္တရာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အကုတောဘယန္တိ၊ အကုတောဘယဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ခီဏာသဝေါ၊ အာသဝေါ ကုန်ခန်းတော်မူသော။ ဧသ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဤဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ အနီဃော၊ ဒုက္ခရှိတော်မမူ။ ဆိန္နသံသယော၊ ယုံမှားခြင်းကိုလည်း ဖြတ်တောက်တော်မူပြီ။ သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ၊ ကံ အားလုံးကုန်ဆုံးခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ဥပဓိသင်္ခယေ၊ ဥပဓိကုန်ခန်းရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုတ္တော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိဖြင့် လွတ်မြောက်တော်မူပြီ။ ဧသ ဧသော ဘဂဝါ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပြီ။ ဧသ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ အနုတ္တရော၊ အတုမဲ့ဖြစ်သော။ သီဟော၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးစေ၍ ကိလေသာမှန်သမျှကို ပယ်သတ်တော်မူသော ခြင်္သေ့မင်းတည်း။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တလောကအား။ ဝါ၊ သတ္တဝါတို့အတွက်။ ပြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သောတရားစက်ကို။ ပဝတ္တယိ၊ ဖြစ်စေ လည်စေတော်မူပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို သိ၍။ ယေ ဒေဝါစ၊ အကြင် နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ယေ မနုဿာ စ၊ အကြင်လူတို့သည်လည်း ကောင်း။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်အားထားရာဟူ၍။ ဂတာ၊ ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။ တေ၊ ထိုနတ်လူတို့သည်။ သင်္ဂမ-သမာဂန္တာ၊ ကောင်းစွာ သွားရောက်ကြ၍။ မဟန္တံ၊ သီလစသော ဂုဏ်အစုတို့ကြောင့် မြင့်မြတ်သော။ ဝိတသာရဒံ၊ စတုဝေသာရဇ္ဇာန်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းတော်မူသော။ တံ၊ ထိုဘုရားရှင်ကို။ နမဿန္တိ၊ ရှပ်ရော နာမ်ပါ နှစ်ဖြာရိုကျိုး ရှိခိုးကြကုန်၏။ ကိီ ဝစနံ၊ အဘယ်စကားကို။ ဝတ္တာ၊ ပြောကြား၍။ နမဿန္တိ၊ ရှိခိုးကြ ကုန်သနည်း။ (ထည့်)။ ဣသိ၊ သီလဂုဏ်စသည် ရှာမှီးတော်မူပြီးသော ဘုရား ရှင်သည်။ ဒန္တော၊ ယဉ်ကျေးပြီးဖြစ်၍။ ဒမယတံ၊ ယဉ်ကျေးသူအားလုံးတို့ထက်။ သေဋ္ဌော၊ ခိုးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူ၏။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်ငြိမ်းချမ်းတော်မူပြီး ဖြစ်၍။ သမယတံ၊ ငြိမ်းချမ်းသူအားလုံးတို့ထက်။ သေဋ္ဌော၊ ၏။ မုတ္တော၊ ဝဋ္ဋသုံးပါးမှ လွတ်မြောက်တော်မူပြီးဖြစ်၍။ မောစယတံ၊ ဝဋ္ဋမှလွတ်မြောက်သူ အားလုံးတို့ထက်။ အဂ္ဂေါ၊ သာလွန်မြင့်မြတ်တော်မူ၏။ တိဏ္ဏော၊ သံသရာ ဝဲသြဃမှ ကူးမြောက်တော်မူပြီးဖြစ်၍။ တာရယတံ၊ ကူးမြောက်သူ အားလုံးတို့ ထက်။ ဝရော၊ မြတ်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂုဏဝစနာနိ၊ ဂုဏ်ပြုစကား တို့ကို။ ဝတ္တာ၊ ပြောဆိုကြ ကုန်၍။ (ထည့်)။ သဒေဝကသ္မိံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ သတ္တလောကကြီး၌။ တေ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ပဋိပုဂ္ဂလော၊ တုဖက်ပြိုင်ဖက် ဆန့်ကျင်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂုဏဝစနာနိ၊ ဂုဏ်ပြုစကားတို့ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ မဟန္တံ၊ သီလစသော ဂုဏ် တို့ကြောင့် မြင့်မြတ်တော်မူသော။ ဝိတသာရဒံ၊ စတုဝေသာရဇ္ဇာန်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော။ ၎တံ၊ ထိုဘုရားရှင်ကို။ ဒေဝမနုဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။ နမဿန္တိ၊ စိတ်ရော ကိုယ်ပါ နှစ်ဖြာရိုကျိုး ရှိခိုးကြကုန်၏။

အယမ္ပိ အတ္ထော-စသည် ပေးမြ။ တေရသမံ။

တဿ၊ ထိုစတုက္ကနိပါတ်၏။ ဥဒ္ဒါန်၊ အကျဉ်းချုပ်ကား။ (တေရသ၌စပ်) ဗြာဟ္မဏသုလဘာ၊ ဗြာဟ္မဏမမ္မယာဂသုတ်။ သုလဘသုတ်တို့ဝင်း။ ဇာန်၊ အာသဝက္ခယသုတ်ဝင်း။ သမဏသီလာ၊ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်, သီလသမ္ပန္နသုတ်တို့ဝင်း။ တဏှာ၊ တဏှာပ္ပါဒသုတ်ဝင်း။ ဗြာဟ္မာ၊ သဗြာဟ္မကသုတ်ဝင်း။ ဗဟုကာရာ၊ ဗဟုကာရသုတ်ဝင်း။ ကုဟပုရိသာ၊ ကုဟသုတ် နဒီသောတသုတ်တို့ဝင်း။ စရသမ္ပန္နလောကေန၊ စရသုတ် သမ္ပန္နသီလသုတ် လောကသုတ်နှင့်တကွ။ တေရသ၊ တဆယ်သုံးသုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား ဥဒ္ဒါနအပြီးတည်း။

သုတ္တသင်္ဂဟ

ဧကနိပါတံ၊ ဧကနိပါတ်သည်။ သတ္တဝိသ၊ နှစ်ဆယ်ခုနစ်သုတ်တည်း။ ဒုက္ကံ၊ ဒုကနိပါတ်ကို။ ဗာဝီသသုတ္တသင်္ဂဟိတံ၊ ၂၂-သုတ်ဖြင့်ရေတွက်အပ်၏။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တိကံ၊ တိကနိပါတ်သည်။ သမပညာသံ၊ သုတ်ပေါင်းအညီအမျှ ငါးဆယ်တည်း။ စတုက္ကံ၊ စတုက္ကနိပါတ်သည်။ တေရသ၊ တစ်ဆယ်သုံးသုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယမိဒံ ယေ ဣမေ ဒ္ဝိဒသုတ္တရသုတ္တသတေ၊ အကြင်တစ်ရာ့တစ်ဆယ်နှစ်သုတ်တို့ကို။ သဂ်ါယိတ္တာ၊ စုပေါင်းရွတ်ဆိုတော်မူကြ၍။ ပုရာ၊ ရှေးအခါ၌။ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတို့သည်။ စိရဋ္ဌိတိယာ၊ အရှည်တည်တံ့ရန်အလို့ငှာ။ သမာဒဟိသု၊ ကောင်းစွာ ထားတော်မူကြကုန်ပြီ။ တံ၊ ထိုတစ်ရာ့တစ်ဆယ်နှစ်သုတ်ကို။ နာမေန၊ အမည်အားဖြင့်။ ဣတိဝုတ္တန္တိ၊ ဣတိဝုတ်ဟူ၍။ အာဟု၊ သဂ်ါယနာတင် ထေရ်အရှင်တို့ မိန့်တော်မူကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤတွင် နိဂုမ်း ခါးပတ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိဝုတ္တကပါဠိ၊ ဣတိဝုတ္တပါဠိတော်သည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ဆုံးခန်းတိုင်မြောက် အပြီးသို့ ရောက်ပြီ။ ။